

**ACTION TAKEN REPORT
ON THE THIRD REPORT OF THE SIXTH STATE
FINANCE COMMISSION
Volume I- Volume III**

**ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ മൂന്നാം
റിപ്പോർട്ടിന്മേലുള്ള നടപടി റിപ്പോർട്ട്
വാല്യം I- വാല്യം III**

ACTION TAKEN REPORT ON Third Report of Sixth SFC Vol I.- Vol.III

1

Working Groups

Working Groups are the mini-Planning Boards of the Local Governments in respect of the sectors concerned. They are the professional support wings of the Local Government, to provide holistic opinion on the status, needs and priorities to enable the Local Government to make informed choice. A typical Working Group should consist of the following members: (Para: 3.13)

- (i) Chairperson - a people's representative capable of bringing in the democratic view points.
- (ii) Vice Chairperson – an eminent expert bringing in professional inputs.
- (iii) Convener - the officer concerned bringing in department specific information and policy and also ensuring adherence to the instructions of the Government.
- (iv) Stakeholder/User members - to bring in the perspective of the beneficiary or user.
- (v) Experts and Activists – to bring in critical inputs both professional and social from experience.

Action Taken: *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*

2

In a sense this composition enables quin-angulation, that is seeing development issues from multiple points of view and arriving at a rounded consensus.

(Para: 3.14)

Action Taken: *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*

3

Over the years Working Groups have dwindled into insignificant institutions. This is largely due to the neglect by the Local Government arising out of the ignorance of the potential of the Working Group as a support system of the Local Government. Also, many officials are not comfortable with interacting with non-government experts and activists. What is even more saddening is that, the Convener does not participate in most of the meetings and delegates it to a junior functionary which is a breach of administrative discipline. The quality of planning is directly dependent on the effectiveness of the Working Groups. Considering their supreme importance, the following recommendations are made: (Para: 3.15)

Working Groups should be notified as the Functional Committees of Local Governments and act as a Standing Body. (Para 3.15.1)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and consultation.*

4

The selection of members should be carefully done. The identification could be fivefold as follows:

- i) Using their personal knowledge, the elected members could give their suggestions,
- ii) The Convener could give additional suggestions,
- iii) The District Planning Committee (DPC) through the departments concerned may identify volunteers through a process that would include finding out the Local Government each person is willing to work.
- iv) Once in five years, there should be a public appeal seeking volunteers from among professionals, activists, other stakeholders and based on a discussion with them, short listing can be made.
- v) In the case of eminent professionals, it would be good if the head of the Local Government directly makes a request. (Para 3.15.2)

Action Taken: *This recommendation is accepted. But most of the recommendations*

are included in the plan guidelines. Other recommendations shall be included in the plan guidelines as and when it is modified in the beginning of 15th Five Year Plan after detailed examination.

5

Efforts should be taken to ensure that there is adequate representation of women, scheduled castes, scheduled tribes, traditional fisherfolk (in Local Governments where there is a significant population of scheduled tribes or fisherfolk) and persons with disabilities. (Para 3.15.3)

Action Taken: *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*

6

Once the Working Groups are finalized the names and brief profiles of the members should be published. (Para 3.15.4)

Action Taken: *This is not pursued since it is already in practice.*

7

The District Planning Committee should monitor the formation and composition of the Working Groups and render necessary advice to the Local Governments. (Para 3.15.5)

Action Taken: *This is not pursued since it is already in practice.*

8

The Members of the Working Group other than the Chairperson and Convener should be given a per diem allowance to take care of their expenses. The rates may be fixed by the Government. (Para 3.15.6)

Action Taken: *This is not pursued since it is already in practice.*

9

The methodology to be followed by the Working Group should be as follows:

- i) Discuss various Government instructions and DPC instructions related to the subject.
- ii) Conduct situation analysis using data available in the Department and, where there are gaps, hold a quick participatory collection of data.
- iii) This should be supplemented with the inputs from Gram Sabha / Ward Sabha.
- iv) Further, the Working Groups could hold small group consultations with the stakeholders.
- v) At the beginning of every Five-Year Plan, a quick evaluation of projects taken up in the sector including those by the Government over the last five years should be made. In the case of the Annual Plan, the evaluation of the previous year's Plan may be done.
- vi) The Working Groups should visit institutions wherever applicable and also conduct strategic field visits.
- vii) The Working Groups should consult outside experts through video conferencing, as required. (Para 3.15.7)

Action Taken: *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*

10

The Report of the Working Group should consist of the following:

- i) Issues and problems in the sector backed up by data.
- ii) Strategies for addressing them.
- iii) Different options which are available for achieving the strategies and the recommendation of the most efficient option with justification.

- iv) Ranking of action plans in the order of priority with a brief statement justifying the priority.
- v) The suggested action plans should indicate the costs, the timelines and monitorable indicators of performance.
- vi) The Working Group proposals relating to institutions should include specific suggestions on and improvement of service delivery ie. a Service Delivery Plan. (Para 3.15.8)

Action Taken: *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*

11

The Report of the Working Group should be submitted to the Local Government and simultaneously made public. The Convener should send a copy to the intermediate level and the district level officers concerned for information.

(Para 3.15.9)

Action Taken: *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*

12

The Working Groups should submit their Reports in two stages: In the first stage, the Report should give the list of projects in their priority with approximate costs and timelines and expected outputs. The second stage, the Report should be prepared after the Local Government indicates the priorities and allocation for the sector. This would contain detailed projects. (Para 3.15.10)

Action Taken: *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*

13

In order to, facilitate the proper functioning of the Working Groups, the District Level Officers may send guidance notes and share good practices with the Convener. They should also monitor their proper functioning. (Para 3.15.11)

Action Taken: *These recommendations will be included in the plan guidelines as and when it is modified in the beginning of 15th Five Year Plan after detailed examination.*

14

Conveners of Working Groups within the district should be brought together into digital based knowledge sharing platform which would facilitate discussion of experience and seeking of suggestions from peers. (Para 3.15.12)

Action Taken: *This recommendation is accepted. Digital platform for the same is not available at the time being.*

15

In addition to the Gram Sabha / Ward Sabha and stakeholder consultations, it is suggested that once in five years, resource teams selected from among CSOs and academic institutions, should conduct participatory appraisals through Focus Group Discussions and other Participatory Rural Appraisal (PRA) techniques as a distinct stage in the methodology of participatory planning in respect of women, children, elderly, persons with disabilities, SCs/STs, traditional fisherfolk and also the important occupational groups like farmers, entrepreneurs, traders, etc.

(Para 3.15.13)

Action Taken: - *This is not pursued since it is already in practice.*

16

There should be annual consultations with children which are detailed in the Chapter 12 on Social Justice. (Para3.15.14)

Action Taken: - *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*

17

Certain other recommendations regarding Planning are:

- (i) In the case of schools, hostels, anganwadis, hospitals, and veterinary institutions, there should be Master Plans for the development of infrastructure and facilities and priority items for implementation within this Master Plan. This Master Plan can be revised once in five years. Only works from the Master Plan should be taken up by the Local Governments.
- (ii) To guide the Local Governments in the preparation of institution level Master Plans, the Education, Social Justice, SC/ST Development, WCD, Health and Animal Husbandry Departments should lay down standards for minimum desirable infrastructure and facilities for institutions under them. This should be done in six months.
- (iii) In the case of agriculture, the focus should be on crops and areas rather than on beneficiaries.
- (iv) In the case of dairying the focus should be on specific targets in respect of milk production, meat production, egg production, etc.
- (v) In the case of ICDS the focus should be on adequate nutrition for all categories - adolescent girls, pregnant women, lactating children, children in the age group 0 to 3 and 3 to 5.

(Para 3.15.15)

Action Taken: (i) *This recommendation is accepted.*

(ii) *This recommendation will be referred to 7th SFC,*

(iii), (iv) & (v) *These are not pursued since these have been included in the existing plan guidelines.*

18

Other stages in the planning process are:

- (i) The Working Group reports should be formally presented and explained in the Standing Committee by the Chairperson, Vice-Chairperson and Convener.

- (ii) This should be followed by Plan discussions by the Local Governments in which the Working Group Chairperson and Vice-Chairperson, Convenor and others participate and make presentations to the Local Governments. This is basically to enable the Local Government to get a thorough understanding of the development issues and the ways to address them.

(Para 3.15.16)

Action Taken: *These recommendations have been accepted. These recommendations will be included in the plan guidelines as and when it is modified in the beginning of 15th Five Year Plan.*

19

The next stage is the Development Seminars. To strengthen Development Seminars, the following are recommended.

- (i) There should be an advance intimation of the date, time and venue of the Development Seminar and the agenda items along with the rights and obligations of the participants.
- (ii) Invitation should be given to all key stakeholders so that in a Local Government, 300 to 500 serious participants are there.
- (iii) It should be ensured that all the socio-economic groups are adequately represented especially SC/ST, fisherfolk, women, people with disabilities, teachers, other professionals, civil society organizations, etc.
- (iv) Since it is invited participation, all the participants should be given a summary of the proposed plan along with the invitation.
- (v) There should be trained facilitators for the conduct of Development Seminar chosen from among officials or suitable volunteers.
- (vi) After an opening plenary session in which the agenda is explained, there should be thematic groups covering different Working Groups. These thematic groups should discuss the suggested plan proposals vis-à-vis the suggestions of the public and the Working Group and give their recommendations which

should be written down and presented in the concluding plenary session. This should be captured in the Plan software.

- (vii) Recommendations of the Development Seminar should be considered before the Plan is finalized. If rejected, brief reasons for doing so should be recorded. (Para 3.15.17)

Action Taken: *Recommendations are accepted. But most of them are included in the existing guidelines. Rest of them will be included in the plan guidelines as and when it is modified in the beginning of 15th Five Year Plan after detailed examination.*

20

After the Development Seminar, the Local Government should communicate the resource allocation and their priorities to the Working Groups and the Working Groups should prepare detailed projects. There should be ‘speaking’ formats for different types of projects with sufficient provision for describing the need of the project, and its objectives. The different stages in the project implementation wherever applicable should also be captured along with the timelines. The outputs and outcomes along with the monitorable indicators should also be part of the project. (Para 3.15.18)

Action Taken: *This is not pursued since it is already in practice.*

21

Considering the delays in plan preparation and the large number of spill over works the Commission recommends that, with the Five-Year Plan there should be Rolling Plans for two years. (Para 3.15.19)

Action Taken: *Existing system will continue.*

22

The recommendations are:

E-governance arrangements should be modified in such a way that monitoring takes place simultaneously and automatically and this would facilitate ease of conducting evaluation studies. (Para 3.19.1)

Action Taken: *This is not pursued since it has been included in the existing system.*

23

A monitoring framework should be in place which would consist of monitoring both the processes and the projects. The Result Based Framework should be suitably adapted for effective monitoring. Simply put it would include the following: (Para 3.19.2)

- (i) Objectives
- (ii) Strategies
- (iii) Activities
- (iv) Responsibilities
- (v) Resources including support arrangements
- (vi) Timelines
- (vii) Risks and their mitigation
- (viii) Outputs
- (ix) Outcomes

Action Taken: *This recommendation is accepted in principle.*

24

A project monitoring system using an adaptation of the PERT chart needs to be put in the system so that it is self-generated. Ideally, it should contain the following elements: (Para 3.19.3)

- (i) Different stages of progress from ideation till completion
- (ii) Expenditures
- (iii) Effective use of the assets after completion (particularly true of buildings that remain unused after construction)

Action Taken: *Recommendations are accepted.*

25

Monitoring at the cutting-edge level should start with the implementing officer who is expected to inspect the assets or verify different aspects of the project on ground. Along with the implementation officer the Working Group should meet once in a quarter at least and come out with a monitoring report focusing on the quantitative and qualitative aspects. (Para 3.19.4)

Action Taken: - *This procedure is currently in practice. It will be strengthened.*

26

The Standing Committees should meet every month and the second item of their agenda after the Action Taken Report (ATR) should be review of progress of projects. Similarly, the Local Governments should review the progress systematically every month focusing on key monitorable indicators. The Local Governments should also spell out the instructions to the implementing officer to ensure that the implementation is on track and issues if any get sorted out.

(Para 3.19.5)

Action Taken:- *This procedure is currently in practice. It will be strengthened*

27

There should also be monitoring at the higher level of the transferred department that is at the Block level, District level, and level of the Head of Department (HoD) and State level. The e-governance system should be designed in such a way that information automatically flows to these levels with the required aggregation at each level. A system should be instituted to follow up issues of concern. It is particularly relevant for the district level and State level officers.

(Para 3.19.6)

Action Taken: *A general order to monitor the same will be issued, after considering existing guidelines and directions from the Commission.*

28

At the DPC level two kinds of monitoring would be done. Joint Secretaries of the DPC would present to the Committee performance of different types of Local

Governments in respect of their sector. The District Planning Officers (DPO) would present overall performance Local Government wise.

(Para 3.19.7)

Action Taken: *A general order to monitor the same will be issued, after considering existing guidelines and directions from the Commission.*

29

Now that the human resources across Local Governments have been integrated into a unified cadre, it is necessary to restore the old system of monitoring by the secretaries of the Local Governments at the Block level and District level by calling all the Secretaries of Local Governments at the Village and Block levels, respectively, and holding meetings to discuss performance. (Para 3.19.8)

Action Taken: *A general order to monitor the same shall be issued, after considering existing guidelines and directions from the Commission.*

30

At the District level, the DPC has a constitutional obligation to monitor the performance of Local Governments. The broad framework for monitoring of DPC is given below:

(Para 3.19.9)

- (i) Adherence to the process
- (ii) Convergence and integration
- (iii) Physical achievements
- (iv) Expenditures with special reference to earmarked allocations
- (v) Implementation issues
- (vi) Mobilization of additional resources
- (vii) Innovation outcome
- (viii) Outcomes wherever monitoring

Action Taken: *A general order to monitor the same will be issued, after considering existing guidelines and directions from the Commission.*

31

It is the duty of the Secretariat to prepare notes to enable the DPC to monitor the programmes effectively. The District Collector and Member Secretary of the DPC should take the lead in ensuring follow up and also trouble-shooting as and when required. Monitoring should be taken up as a separate item in the monthly meetings of the DPC. A summary of the proceedings prepared by the Secretariat should be sent to the Local Self Government Department (LSGD) and Planning Department.
(Para 3.19.10)

Action Taken *A general order to monitor the same will be issued,after considering existing guidelines and directions from the Commission.*

32

Outcome monitoring through selected parameters in different sectors should be done by the DPC every year by June. LSGD and the Planning Board should issue joint instructions on this.
(Para 3.19.11)

Action Taken: *A general order to monitor the same will be issued,after considering existing guidelines and directions from the Commission.*

33

The monitoring by the Local Governments, DPC and officials needs to be supplemented by people's monitoring and the following are suggested:

- (i) The Gram Sabhas / Ward Sabhas should have monitoring and review as a regular item. An officer should be authorized to make a general presentation on key indicators both relating to the Ward and the Local Governments as a whole.
- (ii) A citizen monitoring system should be put in place as part of e-governance which enable citizens to track the performance of projects. This point is elaborated in the chapter on e-governance in Vol 2 of this Report.
- (iii) Community based monitoring should be introduced and operationalised through the Kudumbashree system. Essentially the approved projects of the Local Governments including the Block Panchayats and District Panchayats would be shared with

CDSs of Kudumbashree. The CDS would pass on the list in the case of ward level projects to the ADSs and in the case of beneficiary-oriented projects to the Neighbourhood Group (NHGs). A community resource person should be put in charge of tracking the projects and the feedback should be given to the Local Governments every six months. If the community monitors feel that there is a need to report any serious issue, should be brought to the notice of the Local Government then and there. Kudumbashree should put in a formal system to operationalise this suggestion and conduct a special capacity programme for this. In the new e-governance system there should be a module facilitating community-based monitoring.

(Para 3.19.12)

Action Taken: (i)& (ii) *These are not pursued since these are already in practice.*

(iii) *Kudumbasree is already overburdened. Hence the existing system will be continued.*

34

Students of academic institutions should be involved in purposive monitoring and the details may be decided by the DPC in consultation with the institutions. There should be an annual plan of action

with specified tasks. Students of Polytechnics and Engineering Colleges should be formally used for ensuring quality assurance of public works.

(Para3.19.13)

Action Taken: *These recommendations will be examined separately and included as a part of the comprehensive order issued for monitoring.*

35

Planning Forum could be set up in academic institutions to get students interested and involved in local planning at all stages.

(Para 3.19.14)

Action Taken: *These recommendations will be examined separately and included as a part of the comprehensive order issued for monitoring.*

36

The State should put in a system of State Quality Monitors of public works both for testing a sample as well as total coverage of all works costing more than Rs. Ten Lakh. This system may be coordinated by the Secretary, LSGD with the support of the Chief Engineer, LSGD. (Para 3.19.15)

Action Taken: *There is a special mechanism under the control of LSGD Engineering wing for this purpose. It will be strengthened.*

37

The DPC and the Kerala State Planning Board (KSPB) may carry out concurrent evaluation studies preferably through the institutions of excellence in the State and also by capable academic institutions. The KSPB may liaise with the DPC to arrive at a mutually complementary plan of action. Funds should be provided by KSPB along with technical guidelines including cost norms. Some of the quantitative studies could be conducted by the Director, Department of Economics & Statistics (DES) along with the KSPB evaluation division.

(Para 3.19.16)

Action Taken: – *This is not pursued since it is already in practice.*

38

The State Planning Board should arrange comprehensive evaluation once in five years in such a way that the findings are available in the first half of the last year of a Five-Year Plan so that they could be incorporated in the guidelines for the succeeding plan.

(Para 3.19.17)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

39

Recommendations for District Plan

The District Plan should be for all sectors and departments barring a few like Major Irrigation, Highways, Tertiary Health, Higher Education, Science & Technology, Power Generation other than non-conventional energy sources and Forests other than social forestry. (Para 4.21)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

40

This is not to state that the plan for the State would also be prepared at the district level. While District Plan should cover all the development projects of Local Governments, the State Plan would be largely based on the suggestions emanating from the districts following guidelines issued by the KSPB and the departments concerned on how the State component of the plan would be prepared using them. (Para 4.22)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

41

District Planning should have a component of investment planning in such a way that public investment can leverage private investment. This could be got done by DPC through an expert group in consultation with the key private sector players, manufacturing, services and trade. This could be reflected as a separate component. (Para 4.23)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the*

recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.

42

It should be multi-level in the sense that policies and advice would flow from above which will be discussed and contextualised at intermediate and cutting-edge levels with suitable detailing as per the situation at that level and later move up for further enrichment. In this sense it will also be iterative. This could be time consuming but can be managed if there is clarity.

(Para 4.24.1)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

.

43

The whole planning process should be data based, results and goal based including SDGs.

(Para 4.24.2)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

44

It should be on the basis of a vision with goals and strategies and targets emanating from the vision, justified by data and people's priorities emerging from their understanding of their situation.

(Para 4.24.3)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the*

recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.

45

The principles of integration within the sectors and across the sectors horizontally and vertically should be clearly followed. (Para 4.24.4)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

.46

The whole exercise should have a strong spatial dimension particularly for urbanisation, environmental planning, mobility and transportation, location of facilities and utilities, etc. (Para 4.24.5)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

47

In view of the recent experience in natural calamities, the ecological dimensions should be incorporated. (Para 4.24.6)

Action Taken:- *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

48

The temporal dimension is also important considering the past trajectories and the future projections especially in respect of urbanisation, natural resources etc.

(Para 4.24.7)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

49

The lead sector(s) of development of the district or a definite geographical area within the district should emerge especially for economic development.

(Para 4.24.8)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

50

Naturally a realistic approach based on do ability is advocated with quality and integrity of the process as the foundational principle. While providing space for innovation and excellence, the non-negotiable should be clear. (Para 4.25.1)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

51

Through a process of consensus built up rationally on the basis of evidence followed by adherence to the consensus, quality can be achieved. While achieving the consensus iterations may be required to reduce the mismatch between people's ideas and data-based inputs. (Para 4.25.2)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under*

the consideration of the Government.

52

Ultimately to sustain interest of the people and professionals and officials at different levels it needs to be made clear right at the beginning that it will be a “real” plan which would be owned, widely disseminated and implemented. While there has to be a 15-year perspective which gives broad priorities of their district serving as a guidance document for future plans and influence fund allocation, the Five-Year Plan should have clear sectoral allocations, and detailed projects for infrastructure, priorities for services and clarity on sub-sectors in respect of economic development. As of now, the annual plan would consist of precise projects with definite targets, investments, and results. (Para 4.25. 3.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

53

Right at the beginning the potential game changing nature of this process should be recognised and there is need to aim high and make it big, as an incremental approach is not viable. There is a need to take time and learn by doing, crossing the river feeling the stones. This should be seen as providing a development alternative through a new politics of development. Of course, the system needs to be shaken up to shed doubts and fear. Most importantly the plunge has to be taken. But it is not a leap into dark as was the case 25 years ago as now the lessons of experience can be fully utilised.

(Para 4.25.4)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

54

Steps in the Preparation of District Plan

State Level Action - Step I

- (i) Taking of the policy decision and announcing it to the people of Kerala by the Chief Minister.
- (ii) Explanatory meetings with the Secretaries, Heads of Department (HoD) and District Collectors by the Chief Minister and Chief Secretary.
- (iii) Meetings with the Local Government heads category-wise by the Minister, LSGD
- (iv) Meeting with all the members of the DPC by Minister, LSGD
- (v) Meetings by HoDs with their District Level Officers (DLO).
- (vi) Meeting of District Level Officers with their field level officers at the intermediate and village levels.
- (vii) Zoom meeting by the Minister, LSGD directly with the elected members and staff, Corporations, Municipalities, District and Block Panchayats and district-wise with the elected members and staff of the Village Panchayat.
- (viii) Meeting of the State Development Council to chalk out a Plan of Action.
- (ix) Set up high power advisory group at the State level.
- (x) Set up a State Level Resource Group for District Plan (SLRG-DP) working under the joint leadership of the State Planning Board and the LSGD. This should be on the lines of the People's Plan Campaign Cell working on a mission mode.
- (xi) Nominate teams for each District drawing from the resource persons who have been active in the last 10 years in People's Plan based on suggestions from DPC.
- (xii) Drawing lessons from the literacy campaign and People's Plan campaign, launch campaigns right from the ward level. Now use of technology can improve outreach and communication. The intense campaign should be for at least two months before other stages are initiated.

(Para. 4.26)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning*

board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.

55

State Level Action - Step II

- (i) The State Planning Board in partnership with the Director, Economics & Statistics should prepare district profiles and provide data to the DPC, disaggregated to the most decentralised level as possible. The data should be accompanied by simple interpretations as relevant for local planning.

- (ii) The Government may task institutions of excellence like Kerala Institute of Local Administration (KILA), Directorate of Economic & Statistics (DES), Kerala State Planning Board (KSPB), Kerala Veterinary and Animal Sciences University (KVASU), Kerala University of Fisheries and Ocean Studies – (KUFOS) State Council of Education Research and Training (SCERT), Centre for Management Development (CMD) in partnership with Kerala Bureau of Industrial Promotion (K-bip), Kerala State Remote Sensing and Environment Centre (KSREC), Centre for Development Studies (CDS), Centre for Water Resources Development and Management (CWRDM), National Centre for Earth Science Studies (NCESS), Kerala Forest Research Institute (KFRI), Kerala State Disaster Management Authority (KSDMA), Climate Change Cell, Directorate of Environment and Climate Change (DoECC), Indian Meteorological Department (IMD), Kerala Agricultural University (KAU), Kerala University of Health Sciences (KUHS), etc., to provide necessary support to the DPCs as specified by Government. Using Unnat Bharat Abhiyan, the services of Indian Institute of Management (IIM), Kozhikode and Indian Institute of Technology (IIT), Palakkad may also be harnessed. (Para 4.26.2.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the*

recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.

56

District Level Action -Step I

- (i) A spatial analysis may be done by a team constituted by the DPC under the District Town Planner with experts drawn from academic institutions, retired officials and other volunteers to conduct a spatial analysis, involving parameters like roads and waterways, rivers, water bodies, settlements, pattern of agriculture, commons including forest, ecologically fragile lands, slopes including disaster prone areas, public institutions, commercial areas, modes based on settlement intensity ...etc. The analysis should be put on Geographic Information System (GIS) and be made available to all Local Governments. (Para 4.26.3.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

57

Position Papers may be prepared by teams consisting of officials and experts from outside Government to be set up by the DPC. The Position Papers should be in respect of the following sectors:

- (i) Health
- (ii) Education
- (iii) Agriculture and allied sectors
- (iv) Micro, Small & Medium Enterprises (MSMEs)
- (v) Connectivity
- (vi) Women, Children, Elderly, Differently Abled and Transgender
- (vii) Scheduled Castes / Schedule Tribes
- (viii) Traditional Fisherfolk
- (ix) Water supply
- (x) Power

- (xi) Irrigation
- (xii) Waste management
- (xiii) Ecological issues
- (xiv) Tourism

(Para 4.26.4)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

58

Broadly, the Position Papers would analyse the sector including its historical performance, current status, adequately supported by data. The Position Papers should analyse the key issues confronting the sector and the different strategies for addressing them. The Position Papers should also indicate the options available for operationalising the strategies and the positive and negative aspects of each option. The papers naturally would indicate the schemes and resources currently available for different priorities within the sector. They should suggest norms and criteria for prioritising suggestions. The paper should also indicate cross sectoral linkages which are critical for development of the sector. The SLRG-DP should circulate model Position Papers developed in real situations in different districts for different sectors with formats to the districts for guidance.

- (i) The field level officers should consult stakeholders including holding of Focus Group Discussions with them and come out with suggestions for the local Position Paper.
- (ii) There will be consolidation clinics at the Block level where teams from the Village Panchayat level would come and interact with the selected team from the district level and consolidate the Position Paper at the Block level.
- (iii) A similar effort would be taken at the district level to consolidate Block level reports and integrate them with the reports from urban Local Governments.

- (iv) There should be a crowd sourcing of ideas and suggestions from different stakeholders through specific requests and general appeals.
- (v) The entire process should be backed up by intensive capacity building exercises.

(Para 4.26.4.2.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

59

District Level Action -Step III

- (i) Using the Position Papers and the data available at the district level, a team would prepare a Development Report. The Development Report should begin with an analysis of the development history of the district including a detailed analysis of the last twenty-five years with particular reference to the interventions of Local governments.
- (ii) The key results of the spatial analysis should also be incorporated in the District Development Report (DDR). A District Resource Group should vet the quality of the DDR. (Para 4.26.5.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

60

Processes of preparation of District Plan

- (i) There would be widespread dissemination of Position Papers and the DDR among the elected members and leaders and officials. Detailed explanatory discussions could be held at sub-district level.

- (ii) All the Local Governments should meet individually and discuss the Position Papers and the DDR as specific to their Local Governments and submit their detailed comments and suggestions on operationalising the priorities, particularly the norms and criteria to be applied for setting priorities across and within sectors and locating projects.
- (iii) The DPC may set up Technical Advisory Groups (TAGs) at the Block, Municipality, Corporation and District levels for different sectors. All the members of the teams who participated in the earlier stages should mandatorily be members of these groups. The TAG should consist of officials, professionals from outside Government and activists.
- (iv) The TAG should go through the comments and suggestions of the Local Government and prepare a paper for discussion.
- (v) The DPC would hold consultations if required spread over more than one day with the elected heads of Local Governments on deciding district level and local level priorities. To the extent possible a unanimous decision must be arrived at. If this is not possible, at least 2/3rd of the Local Governments, that is from all the five categories should agree. If there is a deadlock, the SLRG-DP should intervene and try to arrive at a consensus. If this is impossible, the SDC after hearing the Chairperson and Member Secretary of the DPC and considering the comments of the SLRG-DP, take a decision which shall be binding. (Para 4.27)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

61

Thereafter, the Working Groups at the local level should be re-constituted following the process indicated in para 3.13 to 3.15.5. Once the Working Groups are constituted, a detailed training should be arranged by KILA using local resource persons. The functions of the Working Group would be as indicated in paras 3.15.7 to 3.15.13. (Para 4.28)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

62

Based on the Reports of the Working Groups Development Reports would be prepared for each Local Government guided by Resource Teams from the DPC.
(Para 4.29)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

63

Once the priorities and norms for prioritisation are decided, the DPC would facilitate the conduct of Gram Sabhas / Ward Sabhas and stakeholder discussions. Observers would be sent to all these meetings selected from among TAG members who would explain in simple language in the respective fora.
(Para .4.30)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

64

In the Gram Sabha / Ward Sabha meetings the suggestions of the Working Group would be discussed in detail and additional suggestions arising in the discussion properly minuted. Also, stakeholder consultations would be held.
(Para 4.31)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the*

recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.

65

After the suggestions of the Gram Sabhas / Ward Sabhas and stakeholder consultations are received the Working Groups would examine them and incorporate them as necessary in their Reports and submit them to the Local Government.

(Para 4.32)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

66

The Standing Committees would thereafter consider the Working Group Reports and with their recommendations submit it to the Local Government. The Local Government would consider the proposals of each implementing officer giving enough time for presentation, discussion and decision.

(Para 4.33)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

67

Once the decisions are taken, a document for discussion would be prepared and taken to the Development Seminar. In the Development Seminar, there should be four representatives of each Ward Sabha of which two are women, four representatives of each ADS and all the functionaries of the CDS. Experts and activists from different sectors should also be invited. After a plenary session, there would be break-out sessions and after which they would reassemble and give their comments and suggestions on the Draft.

(Para 4.34.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the*

recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.

68

The Local Government should meet again, examine these suggestions and allocate resources to different sectors indicating the priorities. After this, the Working Groups should prepare detailed projects. (Para 4.35.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

69

The projects should be detailed with a clear narrative giving the justification of the project with objectives and output and outcomes. This narrative should be captured in a computerised format. Further, there should be flexibility for innovative projects and integrated projects which may not fit into the standard classification of projects. (Para 4.36)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

70

The next stage would be the vetting of the projects. It should be done by the TAGs concerned, that is the Block level TAG would look and take the projects of Village Panchayat and the District level TAG would look into the projects of Block Panchayat, Municipalities and Corporations. (Para 4.37)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

71

The projects of district panchayat should be vetted by state level TAGs. TAGs should be set up for each sector with an eminent non official professional as Chairperson, two other non-officials and two other officials as members, with the senior among them being the convenor. After studying the projects, the TAGs would schedule meetings with the Local Governments concerned and explain their comments and correct the projects then and there. The Chairperson and Vice Chairperson and Convenors of the working group should attend these meetings. After this, the projects would be submitted to the DPC. (Para 4.38)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

72

If there are objections by Local Governments in accepting suggestions of the TAG, it would be referred to the DPC and a final decision taken by the DPC Sub-committee consisting of the Chairperson, Member Secretary, Government Nominee in the DPC, the District Level Officer and the Head of the TAG at the District level.

(Para 4.39)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

73

The plans prepared by Local Governments would not only be for the resources allocated to them but also include clear suggestions for State Plan. These portions should be consolidated by the DPC with the help of the Secretariat in which the Joint Secretaries concerned should play an important role. The suggestions for the State Plan should be sent to the Departments concerned and the State Planning Board. When the departments prepare the annual plan and five-year plan, they should list out all the suggestions from Districts and give a response to each suggestion, with justification for not agreeing whenever the departments take such a decision. (Para 4.40.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

74

For identification of members of the Technical Advisory Group and Technical Committees, the DPC should set up Search Committees for identification which could be through an open application process and verification, as also nomination based on the standing of the professionals concerned. (Para 4.41)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

75

Technical sanction for works should be given by the Technical Committees as before. The Technical Committee should consist of a chairperson who is a non-government professional and have at least three more members consisting of a senior official, a retired official and an expert from an academic institution / NGO. (Para 4.42.)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

76

KILA would prepare handbooks on the following:

- (i) Functioning of the Working Group
- (ii) Functioning of Technical Advisory Group including toolkits for vetting of projects

(iii) Functioning of Technical Committees

(Para 4.43)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

77

The time frame for the preparation of District Plan should be six months at the District Level on mission mode. (Para 4.44)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

78

Support Systems

The support systems for the preparation of District Plan are given below: (Para 4.45)

Activities	Support Organisations
Preparation of District profile	State Level Resource Group for District Plan (SLRG-DP) & Directorate of Economics & Statistics (DES)
Preparation of formats for Position Papers	SLRG-DP and Teams led by the HoDs
Formats and guidelines for DDR	SLRG-DP, CDS and KILA
Making available necessary maps, issue of technical guidelines of spatial planning and verification of quality	SLRG-DP, Chief Town Planner and Kerala State Remote Sensing and Environment Centre (KSREC), SDMA
IT support	SLRG-DP, IKM and NIC

- (i) Sector-wise state level institutions of excellence mandated to support all districts.

Sectors	Institutions
Water resources	Centre for Water Resources Development & Management (CWRDM)
Ecological aspects related to forest and hilly areas	Kerala Forest Research Institute (KFRI), Directorate of Environment and Climate Change (DoECC)
Ecological aspects related to land including the coastal area	National Centre for Earth Science Studies (NCESS), DoECC
Agriculture	Kerala Agricultural University (KAU)
Animal Husbandry and Dairy Development	Kerala Veterinary and Animal Sciences University (KVASU)
Fisheries	Kerala University of Fisheries and Ocean Studies – (KUFOs)
Health	Kerala University of Health Sciences (KUHS)
Education	State Council of Education Research and Training (SCERT)
SC/ST Development, Gender, Vulnerable group and Poverty	Centre for Development Studies (CDS)
Industries	Centre for Management Development (CMD) in partnership with Kerala Bureau of Industrial Promotion (K-bip)
Infrastructure and other sectors not indicated above	Kerala State Planning Board (KSPB)
Capacity Building	Kerala Institute of Local Governments (KILA)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under*

the consideration of the Government.

79

The SLRG-DP through the district teams should ensure the quality of the processes and documents. The State Planning Board and the Chief Secretary would ensure departmental ownership and support. The SDC should continuously review the process and facilitate trouble shooting. (Para 4.46)

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

80

Structure of District Plan

- (i) The district plan may have four major parts, with chapters as given below: (Para 4.47)

Part I: District Development Perspectives		
Part II: Status of Development		
1. Status of Resources	1.1:	Natural Resources
	1.2:	Human Resources
	1.3:	Finances
	1.4:	Status in terms of SDG indicators and targets
	1.5:	Spatial Dimensions
2. Status of Productive Sector	2.1:	Agriculture & Irrigation
	2.2:	Animal Husbandry
	2.3:	Fisheries
	2.4:	Forest
	2.5:	Industry

	2.6:	Tourism
3. Status of Service Sector	3.1: 3.2: 3.3: 3.4: 3.5: 3.6: 3.7:	Health Drinking Water Sanitation Housing Education Social Welfare Culture
4. Status of Infrastructure Sector	4.1: 4.2: 4.3:	Energy Connectivity and mobility Financial infrastructure including cooperatives
5. Status of Special Categories	5.1: 5.2: 5.3: 5.4: 5.5: 5.6:	Women Scheduled Castes Scheduled Tribes Fisherfolk Other Special Categories – Elderly, Children, Differently Abled, etc., LGBTQ, and destitute Migrants
6. Ecology	6.1: 6.2: 6.3: 6.4: 6.5:	Biodiversity Ecological fragile areas Climate Change Disaster Management Watersheds
7. Spatial Dimensions	7.1:	Urbanisation
8. Goals and Targets	8:1	Goals and targets in each based-on SDGs and Suggestions for Planning to Local Governments and Departments
Part III		
	9.1:	Funds Envelope

9. Consolidated Plan of Local Government Institutions	9.2:	Sector-wise Allocations
Part IV		
10. Sectoral Plans and Schemes	10.1:	Sectoral Plan consolidation (State sponsored)
	10.2:	Consolidation of Special schemes and programmes in each sector
	10.3	Suggestions for State Plan, department wise
Part V		
11. District Plan Suggestions	11.1:	Analysis of centrally and state sponsored schemes and scope for convergence
	11.2:	Analysis of annual plans of Local Government institutions and suggestions for future improvement.

Action Taken: *The proposal to modify the directions issued by district planning board in 2017, to prepare plans for the districts, after considering the recommendations mentioned by Sixth Finance Commission in that Chapter, is under the consideration of the Government.*

81

Recommendations on spatial planning

The original name of the State Town and Country Planning Department may be restored, for it conveys that it is a department for the whole State; the new name of Local Self Government Department (Planning) can create confusion and also limit the stature and role of the department. (Para. 5.16.)

Action Taken: *This recommendation is not accepted.*

82

Based on the proposals from the Chief Town Planner, Government should mandate compulsory sharing by departments and agencies of all data relevant for spatial

planning including historical data. It should ideally be enforced through a notification under the provisions of law which may be enacted.

(Para 5.17)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

83

The District Development Plan should classify the order of settlements based on current levels of development and likely development in the near time.

(Para 5.18)

Action Taken: *Urban and Rural planning act of 2016 was modified in 2021 – urban and rural planning Department has started steps for preparing ‘ District spatial perspective Plan’ as per modified act. Guidelines will be issued after considering the recommendations of the commission.*

84

This order of settlements should be used by the Local Governments and the DPC in prioritizing provision of basic facilities like connectivity, electricity, water supply,

location of institutions, etc.

(Para 5.19)

Action Taken: *Urban and Rural planning act of 2016 was modified in 2021 – urban and rural planning Department has started steps for preparing ‘ District spatial perspective Plan’ as per modified act. Guidelines will be issued after considering the recommendations of the commission.*

85

The preparation of Master Plans may be demystified and a participatory process designed to ensure the full involvement of elected members, officials and the people and the process should be harmoniously integrated with the People’s Plan process.

(Para 5.20)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

86

Regulation of spaces for the current and future development cannot be whimsical nor can it be delayed beyond a point. Therefore, all Local Governments may be

directed to prepare such aspects of Master Plans related to roads, water ways, water bodies, wet lands, ecologically fragile places, paddies, commons and other open spaces which need to be protected within a reasonable time to be prescribed, failing which the Government cause the plan to be prepared them and give it to the Local Governments for comments and objections within three months and finalize it.

(Para 5.21)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and consultation.*

87

Preparation of Master Plans should be brought under the mandatory functions of Village Panchayats, Municipalities and Corporations by inserting in Schedule III of the Kerala Panchayat Raj Act, 1994 and Schedule I of the Kerala Municipality Act, 1994.

(Para 5.22)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and consultation.*

88

It should be mandated to use spatial plans for development of roads, location of institutions, protection and upgradation of water bodies and provision of facilities for water supply and power. In respect of priority action plan for immediate implementation, Local Government should have sufficient freedom in developing norms and setting priorities within the framework of the Master Plan, particularly for connectivity, protection of water bodies, provision of services and location of facilities.

(Para 5.23)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and consultation.*

89

The Government in consultation with Local Governments may identify “priority special areas” for fast track, theme-based spatial planning. In matters like natural

calamities and climate change, there is lot of inter connectedness among Local Governments. Through proper spatial planning this could be brought out and common plans prepared to minimize negative externalities.

(Para 5.24)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and consultation.*

90

The Town and Country Planning Act 2016 has been amended to set up the Kerala Art and Heritage Commission with the mandate of preserving, developing and maintaining natural and built heritage and upgrading them and propagating aesthetic and environmentally sound designs. This should also include the design of public spaces. The institution to carry out this function could be on the lines of the Kerala Art and Heritage Commission suggested in the Town and Country Planning Act. Operationalization instructions may be developed in consultations with expert institutions like Indian National Trust for Art and Cultural Heritage (INTACH), Archaeological Survey of India, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) and Schools of Planning and Architecture (SPA).

(Para 5.25)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and consultation.*

91

Kerala is fast urbanizing, there is no integrated system to visualize and accordingly influence the manner of urbanization though it is implicit in the Town and Country Planning (TCP) Act. It is recommended that a section may be introduced to set up an Urbanization Commission under the TCP Act. This Commission should be responsible for analysing trends in urbanization, coordinating multi-Local Government spatial planning for emerging clusters, identifying development interventions for orderly urbanization, ensuring resilience and environmental sustainability and promoting equity and right to city in the emerging urban areas.

(Para 5.26)

Action Taken: *Kerala Urban Policy Commission has already been constituted in 2023. Hence recommendation is not accepted.*

92

Since spatial planning is evidence-based, steps may be taken for collection and collation of the following data:

- (i) Physical features, for which maps at 1:25,000 scale with three metre contour intervals should be arranged. For urban areas like Kochi and areas at or below sea level, special maps may be got prepared at 1:10,000 scale with one metre contour intervals. All hazard prone zones should have similar maps.
- (ii) Traffic and transportation showing data on roads and streets, railway lines, water ways, etc.
- (iii) Population data with detailed characteristics.
- (iv) Economic data including data on industries.
- (v) Housing data.
- (vi) Data on conservation areas including areas of archaeological importance.
- (vii) Land use data.
- (viii) Data on water bodies.

(Para 5.27)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and consultation.*

93

All the available data should be pooled at the Kerala State Spatial Data Infrastructure (KSDI). The current system should be upgraded into a Kerala Observatory to be coordinated by the Town and Country Planning Department with the involvement of Indian Space and Research Organisation (ISRO), NCESS, KSRSEC, KFRI, CWRDM and SDMA.

(Para 5.28)

Action Taken: *The current system will be coordinated by LSGD.*

94

Since spatial planning involves expertise, it should be done on a mission approach with an exclusive state level mission under LSGD constituted with the involvement of the agencies including those mentioned in recommendation para 5.28 above.

(Para 5.29)

Action Taken: *The same system has been recommended in the District Spatial Perspective Plan. Hence this recommendation is not accepted.*

95

In order to supplement the staff of the Town and Country Planning Department, the services of retired officials, volunteers and students and teachers of professional institutions should be fully utilized. Government may bring in all the qualified persons who are willing to work in the field as Chartered Town Planners. The norms could be developed in partnership with the Institute of Town Planners of India (ITPI) and Town and Country Planning Organization (TCPO).

(Para 5.30)

Action Taken: *The engagement of retired employees will be on honorary basis. There will be no additional financial Commitment on account of this implementation of this recommendation.*

96

The State Mission could develop a detailed capacity building plan through KILA. Some of the important topics which are relevant for Kerala are given below:

- (i) Techniques and practices of land pooling, land reconstitution or Plot Reconstitution Technique (PRT) which are widely used in Korea, Japan, Indonesia, Gujarat and Andhra Pradesh, can be developed as an efficient tool in lieu of compulsory land acquisition for development / infrastructure projects or for planned area development.
- (ii) Urban Design – especially for area development, informal sector rehabilitation, rehabilitation of street vendors, corridor development around major monumental structures and public institutions, planning for open spaces and recreational areas, river front development etc.
- (iii) Land Use Planning and Zoning – newer approaches practiced around the World – to reduce rigidity, to promote mixed Planned Unit Development (PUD), Form Based Code (FBC) etc.
- (iv) Modern concepts about Traffic and Transportation (T&T) Planning, including non-motorized transport.

- (v) Infrastructure financing, project planning and project financing, project cycle, (project identification report, pre-feasibility report, feasibility report, and DPR preparation, project management, facility management, etc.)
- (vi) Environment engineering aspects like Solid Waste Management (SWM), Storm Water Management / Drainage (SWD), flood mitigation measures and best practices around the World, Storm water Drainage Master Plan, Sewerage – various options, planning for water management, etc.
- (vii) Energy Efficient Cities (including solar powered Neighbourhoods), Concept and components of Healthy Cities, Concept of Pedestrian Cities and Low Carbon Cities (including interventions to combat Climate Change) etc.
- (viii) Planning for resilient habitations to mitigate damages due to natural disasters, measures to be adopted in Spatial Planning to reduce loss of life and properties due to sea level rise, forms of land form alteration and their impacts in landscape, etc.

(Para 5.31)

Action Taken: (i-viii) – *Recommendations have be accepted with amendment that both territorial and national models also should be considered along with the models mentioned in the recommendations. KILA will be authorized to conduct training programmes for implementing the same.*

97

KILA could diversify the training method using alternatives like:

- (i) Two-way dialogues as interactive sessions, which stir curiosity to know.
- (ii) Exposure visits to actual fields to see for themselves how ‘things’ work.
- (iii) Real work planning or project experiences; project presentations.
- (iv) Interaction with visiting experts.
- (v) Learning-by-doing, in which planners can join a planning team and actually work with the team to learn in the process.
- (vi) FGDs and subject discussions within small groups on specific topics mentored by a knowledgeable senior planner.
- (vii) Day out with mentors /subject experts.

Action Taken: *This are not pursued since these are already in practice.*

98

The underlying principles of the strategy for convergence need to be stated and understood:

- (i) Local Governments should be the prime driver
- (ii) Convergence should be pushed by demand creation
- (iii) Convergence should have a clear results orientation
- (iv) There should be a strong partnership among Government, non-government and community stakeholders.
- (v) There has to be shared data across the tiers and departments
- (vi) Joined capacity development is critical
- (vii) Convergence should focus on vulnerable groups and difficult geographies including the ecologically vulnerable.
- (viii) Models of convergence should be pushed consciously to create beacons from which others can learn.
- (ix) A multi-level approach is called for. At the State level, a joint exercise has to be undertaken by the KSPB in which the key departments including LSGD participate to work out in detail convergence frameworks.

(Para 6.7)

Action Taken: *Recommendations for convergence are included in various orders. These recommendations will be included in the plan guidelines as and when it is modified in the beginning of 15th Five Year Plan after detailed examination.*

99

To start with convergence should focus on the following:

- (i) Poverty reduction
- (ii) Development of SC and ST
- (iii) Development of women and children
- (iv) Development of the elderly
- (v) Development of people with disabilities
- (vi) Natural resources management and eco-development.

- (vii) Human development including health, education and nutrition
- (viii) Agriculture and allied sectors

(Para 6.8)

Action Taken: *Recommendations for convergence are included in various orders. These recommendations will be included in the plan guidelines as and when it is modified in the beginning of 15th Five Year Plan after detailed examination.*

100

A detailed framework decided at the State level should be sent to the DPC for fleshing them out according to local necessities and a district level framework should be issued by the DPC.

(Para 6.9)

Action Taken: *Recommendations for convergence are included in various orders. These recommendations will be included in the plan guidelines as and when it is modified in the beginning of 15th Five Year Plan after detailed examination.*

101

Responsibilities of convergence should be clearly defined.

(Para 6.10)

Action Taken: *Recommendations for convergence are included in various orders. These recommendations will be included in the plan guidelines as and when it is modified in the beginning of 15th Five Year Plan after detailed examination.*

102

This should be followed by training programmes of the officers concerned along with the heads of Local Governments; this could be done in groups.

(Para 6.11)

Action Taken: *These are included in the prevailing training programs. Hence not be pursued*

103

Before the plan preparation starts, there should be a joint meeting of all the key functionaries of the Working Groups involved in the convergence plan. Each Working Group should list out the convergence needs and share them with the Working Group concerned which should give its response and suggestions to the Planning Committee

at the Local Government level which needs to integrate them and incorporate them as part of the draft plan which of course would be discussed and approved by the Local Government. (Para 6.12)

Action Taken: *Directions are already existing. Hence not pursued.*

104

Spatial planning is the sine qua non of convergence. A multi-layered map prepared after spatial analysis could show the convergence needs and possibilities. (Para 6.13)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

105

The guidelines for MGNREGS mandate convergence. Therefore, immediately after identifying the works as per local needs, it should be converted into components of the labour budget that can fit into the Plan of the Local Government. It is particularly relevant for assets supporting agriculture, especially through the broader focus on watershed management, waste management, and permissible assets for SHGs and vulnerable families. A special exercise should be undertaken jointly by the officers concerned to determine convergence with MGNREGS. (Para 6.14)

Action Taken: *Directions are already existing. Hence not pursued.*

106

For need-based and demand-based convergence the Anti-Poverty Sub Plan should be restored and the methodology indicated in Para 12.8 of the Commission's report be suitably adopted. (Para 6.15)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

107

In respect of health, there should be a local analysis of the social determinants of health as relevant to the Local Government by the Working Group on health which should be

shared with the Working Groups concerned and the final decision got taken by the Local Government. (Para 6.16)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

108

Single Planning Process

The Planning Board should set in motion a single process for preparing plans from the Village Panchayat up to the State Government adopting the principles of multi-level planning covering all levels from their Village Panchayat to the departments. This should be part of the District Planning and Five-Year Planning exercise. The following steps are suggested:

- (i) The Head of the Department should communicate to the district, their priorities, the ongoing programmes and technical standards if any, for the projects.
- (ii) This should be discussed in the DPC which would add district level inputs including suggested priorities.
- (iii) This will be discussed at the Local Government level. The Working Groups would prepare plans for their tier and give suggestions to the higher tier which would be considered by the Working Groups of the higher tier. Thus, a bottom-up planning process is suggested. All the suggestions and modifications of the suggestions at higher level should be tracked using Information Technology and be available for public scrutiny.
- (iv) The Departments could consolidate suggestions from the district and with their inputs finalize the plans for the Department. To start with this should be done in respect of the following departments:
 - a) SCSP
 - b) TSP
 - c) Fisheries

- d) Women and Child Development
- e) Health
- f) Agriculture
- g) Animal Husbandry/Dairy Development
- h) Education

(Para 6.17)

Action Taken: *This is not pursued since similar guidelines are in force.*

109

Till the time single planning is operationalized, there has to be a single document at the local level for all schemes implemented by the State Government and different tiers of Local Governments in that jurisdiction. For this to happen the State departments need to finalize their allocations to the districts and from the districts to their sub units immediately after the budget so that their consolidation can take place and the single document can be brought out at the beginning of the financial year. The advantage of the document is the people would know what services and schemes they can expect from the department in the Local Government. To start with such an exercise should be done for all departments mentioned in Para 6.17 (iv). (Para 6.18)

Action Taken: *This is not pursued since similar instructions have already been issued.*

110

To facilitate organic convergence, it must be mandatory to implement an integrated watershed management plan in all Districts. This should bring about the convergence of human resources as well as better delivery of other schemes, especially in agriculture and allied sectors. It will also enable resource convergence particularly MGNREGS and the productive sector of the Local Governments. (Para 6.19)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

111

In respect of the Centrally Sponsored Schemes (CSS), the Samagra Shiksha Abhiyan (SSA) for which the State share is met by the Local Government, the convergence is mandatory. But it doesn't happen and ends up as a deposit of shares of Local

Governments. To get over this anomaly, suggestions are given in Para 16.22 of the Commission's Report dealing with Centrally Sponsored Schemes. (Para 6.20)

Action Taken: *Existing practice to be continued.*

112

Similarly, National Health Mission again offers a lot of possibilities for need and demand-based convergence. The details are given by the Commission in Para 16.31 dealing with Centrally Sponsored Scheme. (Para 6.21)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

113

To ensure convergence across tiers suggestions have been given by the Commission while dealing with the District Plan in chapter 4 of this report. (Para 6.22)

Action Taken: *This is not pursued since instruction regarding convergence has already been issued.*

114

There should be a mechanism at the level of the DPC which can be approached to sort out operational issues hindering convergence. (Para 6.23)

Action Taken: *This is not pursued since instruction regarding convergence has already been issued.*

115

Similarly, those issues which require instructions from Government should be taken up with the Coordination Committee on Decentralization of the State level and their decision should be accepted. (Para 6.24)

Action Taken: *This is not pursued since instruction regarding convergence has already been issued.*

116

Recommendations on local statistics

The National Statistical Commission (NSC) has stressed the importance of developing Local Level Statistics for grass roots level planning as well as for identification of the outputs and outcomes of developmental programmes. In the context of Kerala which has operationalized decentralized planning through local governments in a big way, it is imperative to develop a formal local level statistical system along with a system for monitoring the fiscal and development performance of local governments. This could be done jointly by the KSPB and the DES who should identify the following:

- (i) Data that are now generated by different departments and agencies as part of their work.
- (ii) Data which are collected by DES in the normal course for the State.
- (iii) Data related to Kerala in National Census like the decennial census, quinquennial livestock census, and economic census.
- (iv) Data collected for national-level sample surveys. In the case of national sample surveys, the issue of increasing sample size may be scientifically assessed so that interpretation of data at disaggregated level is possible, at least at the levels of Blocks, Municipalities and Corporations. The additional cost could be borne by the State Government.
- (v) Data for indicators of Sustainable Development Goals. This is very much essential considering the fact that absence of reliable data in the areas like Environment, Gender. The Local Indicator Framework (LIF) developed by KILA is a very useful guide (*See Appendix 7.1*)

(Para 7.9)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

117

This joint effort should also focus on improving the quality of data currently being generated by different departments and agencies as part of their work. It should also identify gaps where primary surveys would be required. (Para 7.10)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and*

discussion.

118

Of course, the above recommendation would take time to be fully operationalized. Therefore, a series of fortnightly meetings should be taken by the Chief Secretary convened by the Secretary (Planning & Economic Affairs) in which all the other Secretaries relevant to local level development participate. This group should immediately identify available statistics, historical and current, from different departments, get them compiled and make them available to Local Governments with simple guidelines for their interpretation and use. The Director of Economics and Statistics should provide technical support to this. It should be completed in three months. (Para 7.11)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

119

Considering the increasing demand for local level statistics for decentralised planning, based on the Kerala State Strategic Statistical Plan, the post of Director, Statistics for Decentralised Planning (SDP) was created and later abolished due to stoppage of central funds. The post of Director (SDP) should be revived to coordinate the statistical system for local level planning and be put under the direct control of Secretary, LSGD. In the context of integration of all departments under LSGD under a unified service, all statistical staff in the Rural Development, Department of Town & Planning, Department of Urban Affairs and Department of Panchayats should be put under the control of the Director (SDP) in respect of all statistical activities for Local Governments. (Para 7.12)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

120

The National Statistics Commission (NSC) (2001)¹ recommended that “in view

of the renewed importance of the Block Statistical Organisation in the context of local area planning, the State Governments should bring it directly within the fold of the State's Statistical System by either transferring the organisation to their Directorates of Economics & Statistics, or by making it responsible for its statistical work to the Directorate and bringing it under the Directorate's technical supervision through the district statistical organisation" (Recommendation 74 under Para 14.6.34). By abolishing the existing Taluk Statistical Offices and establishing Block Statistical Offices, by re-deployment of existing staff from Taluk Statistical Offices, District Offices, Directorate of Economics & Statistics, Block Statistics offices may be set up as part of the Block Panchayats. (Para 7.13)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

121

The large contingent of field staff of DES may suitably be re-deployed to Village Panchayats under each Block Statistics Office. As per the work study conducted by CMD, there are 260 Statistical Personnel at the Directorate, 370 at the District Offices and 1,147 at various levels (District Panchayat, Taluk, Block, Municipality/Corporation level). This includes all the posts in the Department and excludes those in other departments. Re-deployment of this Statistical Personnel to Local Governments under Block Statistics Offices and to the Statistical Cells in urban Local Governments in a rational manner by thorough in-house assessment of the existing workload at each level is highly essential. With the implementation of Service and Payroll Administrative Repository for Kerala (SPARK), e-Office, SCORE and many other e-governance initiatives, there is a lot of manpower rendered surplus in the Department. (Para 7.14)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

122

There is an urgent need to equip the Department of Economics and Statistics for enabling the Government to take policy decisions on need-based surveys. For this purpose, the Survey Design and Field Operations Division has to be set up. Based on the Kerala State Strategic Statistical Plan, the post of Director, Survey Design

Research & Training (SDRT) was created and later abolished due to stoppage of central funds. The post of Director (SDRT) should be revived and put in charge of Survey Design and Field Operations Division in addition to the responsibility of managing the Training Institute, State Academy on Statistical Administration (SASA). (Para 7.15)

Action Taken: Government will take final decision after detailed study and discussion.

123

About 35 posts were created nearly three decades ago under a scheme for strengthening of data collection in Local Governments. Extract of staff appendix of the state budget for the year 2022-23 is reproduced in the following Table.

Table 7.1: Strengthening of Data Collection in Local Governments (No.)

Designation code	Name of Post	Permanent staff	Temporary staff
33	Additional Director	0	2
1894	Joint Director	0	1
1004	Deputy Director	2	6
3022	Research Officer	12	4
3441	Statistical (Asst. Gr.I)	0	2
1247	Driver (Sr. Gr.)	0	2
1252	Driver (Grade I)	0	1
1253	Driver (Grade II)	0	2
Total		14	20

Note: Head: 3454-02-203-99-00 N.V

Source: Staff Appendix, Budget (2022-23) GoK

This unit created as per para 7.17 may be made functional again.

(Para 7.16 & 7.17)

Action Taken: Government will take final decision after detailed study and discussion.

124

Research & Analysis Wing (RAW) under Director (SDRT) may be set up to conduct various studies and communicate their relevance to the government and DPCs from time to time and bring out policy briefs when the new data is available. National Institution for Transforming India (NITI) Aayog has been publishing several reports such as India Innovation Index, Health Index, Composite Water Management Index, School Education Quality Index, and Export Preparedness Index. RAW may be entrusted to prepare analytical reports based on NITI Aayog's reports. (Para 7.18)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

125

The State Statistical Commission may be requested to suggest operational methodologies for small area estimation as relevant to local governments in respect of production in agriculture and allied sectors, local health, local employment, local incomes, etc. The SDRT wing can design surveys based on these techniques. (Para 7.19)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

126

With the State Government's policy decision to transform Kerala as a 'Knowledge Economy', the need and necessity to use data analytics, big data analysis, data mining techniques optimally for facilitating the smooth flow of data from the local level up to the state level has become imperative. As part of e-governance in Local Governments, there should be a streamlined and automatic system of collection of data from the lowest unit and their aggregation at higher levels in a seamless manner. Naturally, the data should be made available to the Local Government supported by tools for visualization and analytics. The use of portal-based data collection system can ease the workload and facilitate faster compilation of data, generation of reports and dissemination of information required. For this purpose, each data manager in the local governments may be provided with tablet PCs. The Computer Division at the Directorate of Economics & Statistics could provide

sufficient technical support in this regard. In the Department, there are a lot of personnel with computer qualifications. Pooling of such personnel for effective utilisation of IT for local level statistics is a must. The hiring of personnel on a contract basis may also be explored. (Para 7.20)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

127

DES should develop a repository of meta data that are currently available in the State. The meta data should be closely examined to avoid any duplication. A mechanism for avoiding such duplication in future through consultations with user departments may be worked out. (Para 7.21)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

128

For local level planning, data collection through Participatory Rural Appraisal (PRA)/ Participatory Resource Mapping (PRM) Techniques are useful. These can be facilitated by the Data Manager in each of the Local Government for the preparation of Local Development Plan. (Para 7.22)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

129

As per G.O.(P)No.16/2009/Plg. dated 23/4/2009 (*Appendix 7.2*), Government have declared the DES as a nodal agency for the following statistical activities:

- (i) Coordination of Statistical activities of various line departments and organizations of the state.
- (ii) Maintenance and generation of data required in different policy sectors and suggesting measures to improve the quality and Coverage of data Series in the state.
- (iii) Taking measures to avoid duplication in collection and compilation of data adoption of accepted standards in collection, classification

processing and dissemination of data both within the department and in the line Departments of the state.

- (iv) Identification of gaps in the availability of statistics in different sectors and suggesting suitable measures for improving the coverage.
- (v) Developing and advising sampling design and methodologies for collection of data by various line Departments of State, scrutinizing and examining all statistical schemes relating to all other departments and organizations of the state.
- (vi) Auditing the statistics generated by line departments being released, disseminated and suggesting measures for improving quality and coverage of data collected.

This order may be operationalized. The District Planning Committee should be delegated powers to conduct surveys. (Para 7.23)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

130

All the Convenors of the Working Groups of Local Governments should be given a technical note on using the data which are available locally. This technical note should be prepared by KILA with the involvement of the heads of the departments concerned. This should be followed by proper training which would discuss model local level reports using available data. (Para 7.24)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

131

All the data generated locally should be the property of the Local Governments which has to be shared mandatorily with different departments and the DES. (Para 7.25)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

132

Also, all data on development should be in the public domain with the only exception being private health data and individual data relating to persons with disabilities.

(Para 7.26)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

133

The Scheduled Castes Development Department is updating the original survey. They should be completed within three months after duly validating the data and shared with the local governments. SCSP and TSP should be prepared only in accordance with the data using which the local governments would have to prepare status reports. The departments concerned should coordinate this process.

(Para 7.27)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

134

One Village Panchayat and one Municipality in every district and two Corporations in the State should be identified as ‘beacons’ in respect of local statistics. This would involve compilation of available data and filling up of the gaps which would be done following the model of Malappattom. This should be done on a mission mode utilizing the services of volunteers and students and qualified members of Kudumbashree. This should be completed in three months and then rolled out in all Local Governments. Using the data, Development Reports should be got updated.

(Para 7.28)

Action Taken: *This recommendation is accepted. The time schedule needs to be rescheduled.*

135

The Commission also proposes the re-deployment of staff under DES as follows:

- (i) At present Thiruvananthapuram, Kollam, Kochi and Kozhikode Corporations and Alappuzha Municipality have three officers each,

deployed from DES (Research Assistant-1, Statistical Assistant-2 each). Thrissur and Kannur Corporations and 27 Municipalities have one officer each (total 29 Statistical Assistant posts). All Block Panchayats have Research Assistant Posts (Extension Officer, Planning & Monitoring – total 152 posts). Remaining Local Governments (14 District Panchayats, 60 Municipalities and 941 Village Panchayats) have no statistical officers deployed from DES.

(ii) Poverty Alleviation Units attached to the District Panchayat has one Statistical Assistant post (Total 14 posts). At present they are rendering services to the PAU only.

(iii) There are 64 posts of statistical personnel attached to the Departments under LSGD as detailed below:

Table 7.2: Posts of statistical personnel attached to the Departments under LSGD (No.)

Department	D D	A D	RO	RA	Stat · Ass t Gr 1	Stat. Asst. Gr 2	Tot al
Town Planning (including posts in the District Town planning offices)	1	1	2	9	18	9	40
Rural Developmen t	1	--	--	1	18	--	20
Urban Affairs	--	--	--	1	1	1	3
Panchayat	--	--	--	--	1	--	1

Department	D D	A D	RO	RA	Stat · Ass t Gr 1	Stat. Asst. Gr 2	Tot al
Total	2	1	2	11	38	10	64

Source: 6th SFC Working Group

- (iv) For those Local Governments which have no Statistical Officer posts on full time basis (941 Village Panchayats and 60 Municipalities) DES has made special arrangements by assigning Data Managers from the existing staff as per the instruction of G.O(Rt) No. 172/2017/P&EA dt. 27/03/2017 (*Appendix 7.3*). These officers have to render their services to the respective Local Governments in addition to their normal duties assigned.
- (v) The Government may work out a proposal for redeploying the statistical posts attached to the departments under LSGD and Local Governments (DD-2, AD-1, RO-2, RA- 168, and Statistical Assistant-87). A statistical cell may be set up in the unified Principal Directorate (LSGD) with adequate staff and the remaining posts be shifted to Local Governments. The Cell should be headed by a Joint Director, for which a proposal may be sent to Government for shifting one post of Joint Director from DES to the Principal Directorate. The post of Statistical Assistant in the 14 Poverty Alleviation Units may be shifted to respective District Panchayats (total 14 posts).
- (vi) Data Managers assigned as per G.O.(Rt.) No. 172/2017/P&EA dt. 27/03/2017 may be directed to be physically present in the respective Local Governments on three working days (every Monday, Wednesday and Saturday) in a week. They should be deemed to be transferred officers.
- (vii) The officers deployed to Local Governments on full time basis and assigned as Data Managers should render services in plan formulation and monitoring activities; particularly for the preparation of Status

Reports for Working Groups and Development Reports of the Local Governments.

- (viii) E-governance system should automatically transfer data from all officers / institutions to the Desk Managers, who would compile them for the use of the Standing Committees and the Local Governments.

(Para 7.29)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion. Planning & Economic Affairs Department will be entrusted to conduct detail study and submit proposal.*

136

CMD had done a detailed work study of the statistics department recently. CMD may be asked to top up the study and provide specific suggestions to operationalize the recommendations of the Commission relating to redeployment of staff to support Local Governments. (Para 7.30)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion. Planning & Economic Affairs Department will be entrusted to conduct detail study and submit proposal.*

137

Statistical personnel working in unified LSGD service / Local Governments and Data Managers assigned to those Local Governments should be given regular training by KILA and SASA. (Para 7.31)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

138

The responsibilities of DPC should include:

- (i) Preparation of the urbanization study of the district to be updated once in five years. This should be done in a participatory manner for which

guidelines may be issued by LSGD on the advice of the Chief Town Planner and Director of Urban Affairs.

- (ii) Preparation of a spatial plan for the district in accordance with the Town and Country Planning Act.
- (iii) Preparation of strategies for bringing about the synergy between rural and urban areas of the district.
- (iv) Carrying out special area planning within the district with reference to ecologically vulnerable areas, areas with significant tribal population or traditional fisherfolk population and for clusters with potential for economic development.
- (v) Preparation of a Development Report for the district once in five years to be completed by 31st December 2022 in the first instance and later to be revised in such a manner that the report is available six months before the start of the Five-Year Plan. The Development Report should contain details of human development, economic development and social development as also eco-development.
- (vi) Conduct action research with specific reference to the development of vulnerable habitats and marginal populations.
- (vii) Jointly prepare the District Disaster Management Plan along with the District Disaster Management Authority. The fact that the District Collector who is the Member Secretary of the DPC is the Chairman of the District Disaster Management Authority and the President of the District Panchayat who is the Co-Chairperson of DPC is the Co-Chairperson of DDMA, should help in doing this.
- (viii) Maintain a data observatory of the district by mandating data flow from individual offices in the form to be prescribed by the DPC after due consultations.

(Para 8.12.1)

Action Taken: (i)-(viii) – *This is not pursued since these have been included in the proposed guidelines for formulating district development plans.*

139

The responsibilities of DPC should also include:

The DPCs should also perform the following functions.

- (a) Give suggestions to MPs and MLAs on priority projects for using the Development Fund or the Asset Fund.
- (b) Send proposals to State Planning Board and Heads of Department on major priorities of the district and specific projects to be included in the Annual / Five Year Plan.
- (c) Request the Government for conduct of locally relevant surveys by the Director of Economics and Statistics and evaluation studies.
- (d) Represent major district level issues to State Ministers with adequate justification.
- (e) Suggest agenda items for the State Development Council.

(Para 8.12.1 (ix))

Action Taken: (a) – *Government will take decision after detailed study and discussion.*

(b) to (e) – *These recommendations are accepted.*

140

The DPC should have the following powers:

- (i) To suggest district specific mandates and priorities to Local Governments after discussions with them and developing consensus with at least two-third of the Local Governments supporting it.
- (ii) Ensuring multi-Local Government projects in respect of watershed management, water supply and road connectivity.
- (iii) Conducting studies and surveys for the district as a whole or for selected localities.
- (iv) Getting into partnership in research institutions of the State and Central Governments to achieve specific outputs.
- (v) Coordinating the implementation of Unnat Bharat Abhiyan and facilitating the academic institutions in the district to render services to the Local Governments in their vicinity.
- (vi) Ensure convergence between the Local Government plan and the State plan by the issue of mandatory instructions.
- (vii) Issue directions on the use of appropriate technology in building and road construction, use of coir in soil conservation and road construction and use

- of renewable energy after due assessment by expert institutions or committees.
- (viii) Issue directions on promoting agro-ecological farming.
 - (ix) Impose environmental criteria in the planning and implementation of projects by Local Governments.
 - (x) Issue directions to ensure convergence between MGNREGS and the local plans.
 - (xi) Develop service delivery standards for institutions like hospitals including veterinary hospitals, schools, anganwadis and care institutions and direct the Local Governments concerned to prepare projects for attaining the standards within a reasonable time.
 - (xii) In partnership with the Village Panchayats, Municipalities and Corporations and the District Panchayats, prepare the District Rural Road network and issue criteria for prioritization.
 - (xiii) Likewise, prepare plans for irrigation, water supply and power connectivity.
 - (xiv) Develop local plan guidelines within the framework set by the state guidelines and enforce it if it has the support of two-thirds of the Local Governments concerned.
 - (xv) Appraise the composition of the Working Groups and give directions for strengthening them and if the directions are not complied with, nominate expert members to the Working Group.
 - (xvi) Suggest special items to be mandatorily discussed with the Gram / Ward Sabhas.
 - (xvii) Lay down milestones in the preparation of plans by Local Governments including fixing the last dates.
 - (xviii) Modify project formats incorporating additional information as relevant to the district.
 - (xix) Decide on modifying the mandatory share of Local Governments in the productive sector after technical appraisal of the potential. The increase or decrease should not be more than 5 per cent. If there is a decrease, that much amount should be shifted to sectors other than infrastructure.
 - (xx) Assign observers to ensure adherence to the plan processes and issue mandatory directions to the defaulting Local Governments.
 - (xxi) Conduct campaigns as relevant for the whole district or for selected localities.

- (xxii) Take measures to provide adequate plan publicity but this does not include advertisement in the media.
- (xxiii) To the extent possible, DPCs should have fixed day meetings every month. During the plan approval season and plan revision period, dates may be fixed with greater frequency. For a meeting to be valid, the Chairperson of the DPC and its Member Secretary should be mandatorily present throughout. Since both these officials are very busy persons, the DPO has to do the liaising to fix the meeting suiting the convenience of both.
- (xxiv) The agenda items with notes should be submitted well in advance.
- (xxv) In the monthly meetings, most of the time may be spent on review of Local Government plans and the state plan.
- (xxvi) The District Development Councils should be abolished. Since all MLAs and MPs are special invitees to the DPC, their roles would not be affected.

(Para 8.12.2)

Action Taken:

- (i) *The recommendation is accepted by eliminating the clause of recruitment of two- third majority and implementing it with consensus.*
- (ii) *Existing system will be strengthened.*
- (iii) *The recommendation is accepted.*
- (iv) *The recommendation is accepted.*
- (v) *The recommendation is accepted.*
- (vi) *Government will take final decision after detailed study and discussion.*
- (vii) *This is not pursued since instructions are existing.*
- (viii) *Government will take final decision after detailed study and discussion.*
- (ix) *This recommendation is accepted in principle and detailed instructions will be prepared.*
- (x) *This is not pursued since it has been included in the existing plan guidelines.*
- (xi) *Government will take final decision after detailed study and discussion.*
- (xii) *This is not pursued since actions are in progress.*
- (xiii) *This recommendation is accepted.*
- (xiv) *The recommendation will be accepted by eliminating the clause of recruitment of two- third majority and implementing it with consensus.*
- (xv) *Government will take final decision after detailed study and discussion.*
- (xvi) *This recommendation is accepted.*

- (xvii) – State level regulation is required in determining time limits; Hence the proposal not accepted.
- (xviii) There are options to provide additional information in the present project formats. Hence not pursued
- (xix) Decision regarding compulsory allocation in the manufacturing section needs permission of Government. Government will take final decision after detailed study and discussion
- (xx) Government will assign officers authorized by DPC to check the project planning processes and fund allocation
- (xxi) This recommendation is accepted.
- (xxii) This recommendation is accepted.
- (xxiii) This recommendation is accepted.
- (xxiv) This recommendation is accepted.
- (xxv) This recommendation is accepted.
- (xxvi) Government will take final decision after detailed study and discussion.

141

To improve the support systems to the DPC, the following are recommended:

The job chart of the Secretariat and its mode of functioning needs to be specified.

The recommendations are:

The DPC Secretariat has to work as a team under the leadership of the District Collector, with the active involvement of the District Development Commissioner (wherever they are posted), District Planning Officer, Joint Director of LSGD, District Town Planner, the Deputy Director, Statistics and DDC as Advisory. The District Development Commissioners (DDCs) be made Additional Secretaries to DPC to assist the Collector and they should support the Collector in performing all the roles of Collector which are outlined in great detail in Volume 2 of this third report but subject to the Collector leading by his/her actual presence. This team should meet once in a fortnight, review its activities and prepare a plan of action for activities in the next fortnight. (Para 8.12.3.1)

Action Taken: *Making of DDCs as Additional secretaries to DPC may cause complete absence of Collectors during DPC Meeting. Rest of the recommendations has been accepted.*

142

As a team the Secretariat should provide high quality professional support to the DPC to achieve the larger objectives of the Constitution and People's Plan.

I. District Planning Officer (DPO)

- (i) Arrange all aspects of the logistics for conducting DPC meetings, like preparation of agenda items, fixing of meeting day by liaising with the Collector and DPC Chairperson, getting the agenda approved, supplementing the agenda with detailed notes collected from the Joint Secretaries, etc.
- (ii) Prepare the draft minutes in consultation with other members of the Secretariat and got approved without delay.
- (iii) Draft the proceedings of the DPC after the minutes are approved and submit it through the Member Secretary to the Chairpersons.
- (iv) Process the requests to be sent to the Coordination Committee with the draft comments and suggestions.
- (v) Assist the DPC in deciding local subsidy variations as permitted.
- (vi) Coordinate the preparation and monitoring of plans for SC/ST, women and the special groups with special focus on quality.
- (vii) Be the repository of all relevant Government Orders and other instructions on decentralized planning and should make them simultaneously available to all officers and Local Governments.
- (viii) Coordinate the smooth functioning of the Appeals Committee of the DPC.
- (ix) Coordinate the preparation of joint projects of Local Governments.
- (x) Take the lead in facilitating Local Governments to take up innovative projects.
- (xi) Facilitate, inter-tier, coordination and integration.
- (xii) Be in charge of the DPC building and ensure its proper operation and maintenance.

II. Deputy Director, Statistics

- (i) To collect and furnish all available statistics relevant for planning in the district.
- (ii) Interpret different national statistics for use in the district.

- (iii) Identify gaps and initiate steps to fill up the gaps.
- (iv) Analyze the performance of Local Governments with reference to their projects and expenditures and outputs.
- (v) Develop a system to monitor outcomes especially in health, education, economic development including production and jobs.
- (vi) Prepare progress reports for review in the DPC.
- (vii) Monitor deposit works of different Local Governments.
- (viii) Supervise and coordinate the functioning of Data Managers in Local Governments.
- (ix) Coordinate capacity building activities related to local statistics within the district.

III. District Town Planner

- (i) Analyze spatial data and visualizing them through GIS.
- (ii) Identify economically fragile areas and hazard prone areas and map their characteristics spatially.
- (iii) Preparation of data regarding urbanization including classification of settlements in different orders with the characteristics.
- (iv) Assist the DDC in preparing spatial plans for connectivity, location of institutions, including markets, provision of amenities like water supply and sanitation.
- (v) Coordinate the preparation of Master Plans and Detailed Town Plans.

(Para 8.12.3.2)

Action Taken: *This recommendation is accepted. Information Kerala Mission may also be given the responsibility to provide technical assistance to DPC Secretariat.*

143

The District Collector is the head of the Secretariat and should play the leadership role effectively. The assessment of the performance of the District Collector in this respect should be done by the Secretary (Planning & Economic Affairs) and intimated to the Chief Secretary.

(Para 8.12.4)

Action Taken: *This recommendation is not accepted.*

144

The State Government should empanel institutions and direct them to provide services as may be required by DPCs. (Para 8.12.5)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

145

DPC should empanel experts both for specific tasks and as standing groups for specific purposes. (Para 8.12.6)

Action Taken: - *This recommendation is accepted*

.

146

The KSPB and KILA may jointly develop a detailed Manual on the powers and functions of the DPCs and the processes and procedures to be followed while discharging their roles and responsibilities. (Para 8.12.7)

Action Taken: - *This recommendation is accepted.*

147

KILA should organize a specific capacity building programme for DPC members within the first six months including tailor-made courses for at least one week in IRMA, NIRD&PR, Tata Institute of Social Sciences (TISS) and IIM, Kozhikode. (Para 8.12.8)

Action Taken: *This will be considered when the need arises*

148

The Kerala Municipality Act 1994 may be amended to insert provisions regarding DPC as well as key features of the planning process as recommended below: (Para 8.12.9)

Action Taken: *The terms and conditions mentioned in the Municipality Act 1994 regarding the power and responsibilities of the DPC may be enriched and according*

to that the regulations of the KSPC (kerala State Planning Committee) 1995 can be amended. (Election of members and procedures for meeting)

149

The Planning process at the local level should be as follows:

- (i) All local governments shall prepare plans for the resources over which they have command including their own funds, funds devolved from the State Government, all the schemes entrusted by the State or Central Governments to them for planning and implementation and resources mobilized in cash or kind from the public. All projects should be included in the plan document and should be executed only with the approval of DPC. The plan shall be for the functions and responsibilities transferred to Local Governments and shall include plans for maintenance as well as for improving delivery as services.
- (ii) For preparation of the plans, needs shall be identified from the Gram Sabha / Ward Sabha which would discuss the status studies prepared on various subjects and come out with suggestions in the order of priority.
- (iii) The Local Governments shall device norms and criteria for prioritizing the requests from Gram Sabha / Ward Sabha and apply norms and criteria in a fair and transparent manner and finalize the plan in accordance with the priorities listed. In the case of tribals, the priorities set by the Oorukoottam shall not be changed by the local government except with their prior approval.
- (iv) The Government shall earmark funds as a lump sum for SCSP and TSP and as a percentage of funds devolved to be spent on women, children, elderly, people of dis-abilities and the Local Governments shall strictly ensure that earmarked funds are spent only for that purpose.
- (v) While preparing the plans, the local governments shall ensure horizontal or vertical integration of plans duly facilitated by government.
- (vi) While preparing the plans, the Local Governments shall pay special attention to the spatial aspects of planning in accordance with the Town and Country Planning Act.

- (vii) The local governments shall take care to ensure that the projects do not harm the environment by affecting bodies or take up activities resulting in soil degradation or harmfully impacting ecologically fragile lands.
- (viii) Government shall issue necessary directions from time to time on the process to be followed in the preparation of the plan and the formats to be adhered to while preparing the plan.
- (ix) All plans shall clearly indicate the objectives, activities, costs, responsibilities and time-lines, outputs and, to the extent possible, expected impact.
- (x) All the plans shall be submitted to the District Planning Committee for vetting and clearance before implementation starts.
- (xi) Selection of beneficiaries, individual family or group should be on the basis of objective eligibility criteria and prioritization criteria to be included in the project itself and widely publicised. Marks should be awarded according to the prioritization criteria through a verification process by teams consisting of officials, non-officials and elected representatives and validated by the Gram Sabha/ Ward Sabha.
- (xii) Local Governments shall come out with a document latest by 31st May indicating all the development programmes within the jurisdiction of the local government by the state and Local Governments in respect of functional areas devolved to Local Governments.

(Para 8.12.10)

Action Taken: Feasible recommendations may be included in the Project Planning and implementation rules now being prepared and also in the amendments and rules formed as per the suggestion in para 8.12.9.

150

Recommendations for Metropolitan Planning Committee

Provisions related to MPC may be incorporated in the Kerala Municipalities Act.

(Para 9.5.1)

Action Taken: *These provisions has been included in Section 54 of Kerala Municipality's Act. Hence not pursued.*

151

The total number of the members may be fixed as 30.

(Para 9.5.2)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

152

The Mayor of the Corporation within the MPC area should be the Chairperson.

(Para 9.5.3)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

153

The ten nominated members should be:

- (i) Chief Town Planner
- (ii) Chief Engineer, PWD
- (iii) Managing Director, Kerala Water Authority
- (iv) District Collector
- (v) Senior Representative from Town and Country Planning Organization, Government of India
- (vi) Two Professors from leading Schools of Planning and Architecture in the country
- (vii) Three Experts in Metropolitan Planning
- (viii) In addition, the senior most state level officers of the Ministries of Railways, Highways, Telecommunications should be permanent invitees.

(Para 9.5.4)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

154

The DPC Chairperson should be a permanent invitee in the MPC and the MPC Chairperson should be the permanent invitee to the DPC.

(Para 9.5.5)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

155

While the DPC should be consulted before finalizing the plan it need not look into the areas assigned to MPC while preparing the District Plan. It should accept the plan of the MPC after mutual discussions facilitating a consensus and integrate it into the District Plan. (Para 9.5.6)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

156

To start with MPCs may be constituted for the six Urban Agglomerations in the State to facilitate an orderly urbanization. (Para 9.5.7)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

157

MPC should prepare a plan to address urbanization in respect of the areas assigned to it. While preparing the plans they would consider the views of the Local Governments within their jurisdiction. (Para 9.5.8)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

158

MPCs should be preparing consolidated plan for the following areas:

- (i) Connectivity and mobility

- (ii) Water supply and sewerage
- (iii) Zoning within the metropolitan area
- (iv) Detailed Town plans for identified areas within the MPC

(Para 9.5.9)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

159

The MPCs should formally consult the Departments concerned before finalizing the plan. (Para 9.5.10)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

160

The plan prepared by the MPC should be binding on every agency concerned with the areas under the Plan. (Para 9.5.11)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

161

The MPCs should prepare a Five year as well as 15 year Perspective Plan. (Para 9.5.12)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

162

The MPCs should consult the following institutions while preparing their plans.

- (i) IIT, Chennai
- (ii) CWRDM
- (iii) NCESS

(iv) School of Planning & Architecture, New Delhi

(Para 9.5.13)

Action Taken: *Government will decide after considering the recommendations of the committee constituted for framing and determining the powers and responsibilities of the Cochin Metropolitan Planning Committee*

163

Recommendations for Local Economic Development

There should be a State Level Resource Group under LSGD which could guide the plan preparation at the District and Local levels. It should be mentored by a consortium of institutions like IIM Kozhikode, KSIDC, Kerala Bureau of Industrial Promotion (K-bip), CMD and MSME. (Para 10.13)

Action Taken:

General development perspective regarding the formulation of local economic development plans of local governments has been mentioned in the planning guidelines of the 14th FY plan. The detailed guidelines will be modified after taking into consideration the experience of the initial years. The recommendations of the commission will also be considered.

164

Planning for economic development in the non-agriculture sector is quite complex and requires lot of data and quality analysis which calls for expertise. This calls for pooling of human resources in the non-agricultural sector from the industries department, officers of the erstwhile rural development department, officers of the Khadi and Village Industries Department, representatives of organizations of MSMEs and volunteers from academic institutions by the District Planning Committee into an Advisory Group on LED. (Para 10.14)

Action Taken:

General development perspective regarding the formulation of local economic

development plans of local governments has been mentioned in the planning guidelines of the 14th FY plan. The detailed guidelines will be modified after taking into consideration the experience of the initial years. The recommendations of the commission will also be considered.

165

DPC could take the following steps:

10.15.1 Prepare a Status Report on local economic development which should contain details regarding population, educational attainments, and skills available, the current employment pattern.

10.15.2. Using the economic census, the annual survey of industries, etc., the pattern of economic activity and employment in each sector may be identified. The infrastructural facilities including IT and finance should be mapped and gaps identified.

10.15.3. Based on the Status Report, goals and objectives could be developed through consultations and workshops at the district level. It is very important that key private actors in different sectors of the local economy are invited and their considered views taken

10.15.4. Based on these steps, core areas for intervention should be identified. This should include the following:

- (i) Upgradation of local clusters,
- (ii) Supplementary skilling programmes,
- (iii) Facilitating local markets to emerge,
- (iv) Providing support to small units in a systematic manner,
- (v) Filling gaps identified in the status report,
- (vi) Pushing soft measures which would include conduct of a Local Investors meet after publishing the status report. Under the leadership of Lead Bank, a group of bankers should also be present in the Meet.
- (vii) Time-bound issue of all permits and provision of essential infrastructure should be facilitated. Simultaneously, loans to entrepreneurs should also be facilitated.

10.15.5. There should be standing arrangements at the district and Local Government levels to handhold the new enterprises and trouble-shoot as and when required. The Local Governments should actively facilitate cordial labour relations.

10.15.6. Officers implementing NRLM and NULM should be put in charge of implementation of all livelihood programmes at different levels. At the level of Village Panchayat, the core resource persons of Kudumbashree, at the Block level could be assigned the task of planning for livelihood activities at the Village Panchayat level.

10.15.7. The Micro Enterprises Consultants of Kudumbashree should be increased in number, so that they are also involved in the planning process and of course in mentoring and handholding of micro enterprises.

10.15.8. In respect of skills,

- (i) Kudumbashree should get a study conducted on the market demand through an expert agency, preferably, IIM, Kozhikode, which can partner with different industry associations. Based on the results of the study, skilling programmes could be formulated by Local Governments guided by the DPC.
- (ii) Skilling programmes should broadly follow the processes of skills component of NULM and NRLM – especially the curricula and tracking systems.
- (iii) Special efforts should be taken to ensure that at the aggregated level, at least 25 per cent of the placements obtained after skilling, should be from among Scheduled Castes and Scheduled Tribes, measured after completing one year in the job.

10.15.9. In the industrial growth clusters identified by the Industries Department and related agencies, complementary efforts should be taken by DPC to maximize the advantage of cluster, in boosting local economic development.

- i) The principles of Provision of Urban Amenities in Rural Areas (PURA) as laid down by former President of India, Dr.J.B.Abdul Kalam, may be kept in mind while developing the clusters.

- ii) PURA is a concept for all round development of backward rural areas expounded by Late Dr Abdul Kalam and Late Professor Indiresan. Essentially, it seeks to break the linear pattern of Indian villages through deft spatial planning, providing good connectivity, in a circular or elliptical fashion linking several villages. This has multiple possibilities. It creates a cluster of an optimal population and also a viable area for provision of many higher services like health, education, market and so on. Besides physical connectivity provided through a good road, it envisages other connectivity's like financial connectivity, knowledge connectivity, electronic connectivity. These together can convert a cluster of villages into a vibrant habitation retaining core rural characteristics, natural and social with much better amenities and opportunities.
- iii) The Centrally Sponsored Scheme under the Ministry of Food Processing being implemented by the Industries Department, focusing on one product in each district, should be implemented with the active involvement of local governments. The General Manager of the District Industries Centre should hold discussions with the Local Governments on this.

10.15.10. In respect of agriculture, as was mentioned in the Chapter on Convergence, a single plan should be prepared at the level of each Local Government. This would bring about the required synergy between state and local schemes and benefit the farmer. Here again, crop and area focused schemes should be taken rather than individual beneficiary-oriented programmes. At least one-third of the funds earmarked for agriculture within the productive sector should be spent on farming using agro-ecological principles.

10.15.11. MGNREGA has a mandate that 60 per cent of the spending should directly benefit agriculture. Therefore, this portion should be carved out and integrated with the agricultural plan of the Village Panchayat.

10.15.12. In rural areas, while Village Panchayats would continue to have the existing powers and freedom, the Block Panchayat should be given the task of coordinating activities for support of MSMEs within the Block area. They should

take the lead in enabling Village Panchayats to prepare their plans for this component.

10.15.13. In order to promote local economic development, Local Governments should harness the potential of the returning Non-resident Keralites and promote local investment by them, fully facilitated. With their experience and local relationship, these people combine both social and human capital. (Para 10.15)

Action Taken:

General development perspective regarding the formulation of local economic development plans of local governments has been mentioned in the planning guidelines of the 14th FY plan. The detailed guidelines will be modified after taking into consideration the experience of the initial years. The recommendations of the commission will also be considered.

166

Recommendations for Health Sector

The context of the recommendations of the 15th Union Finance Commission, Government may come out with a comprehensive policy for primary health coverage in urban Local governments and prepare an Action Plan for State implementation. For developing this comprehensive plan, the pro bono services of an expert agency like Health System Transformation Platform (HSTP) may be sought. (Para 11.9)

Action Taken: *This recommendation is not accepted.*

167

Minimum and desirable standards facilities and services provided in each health institution should be laid down by the Health Department. (Para 11.10)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

168

Master plans should be got prepared for all kinds of hospitals under the Local Governments using the standards. Chartered professionals may be accredited to help Local Governments prepare the master plan particularly in designing the buildings according to proper standards and conventions. (Para 11.11)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

169

Based on good practices and expert inputs, model projects may be developed by the DHS concerned and sent to all Local Governments through the DPC. (Para 11.12)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

170

In the AYUSH sector if the number of Primary Health Centres do not match the number of Local Governments, service area map for all these institutions may be drawn up showing the Local Governments under each health institutions. Also, it should be clarified that Local Governments falling within the service area should be free to provide funds for the hospitals even if it is not located within the Local Government. (Para 11.13)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

171

Even though most of the Medical Officers of the AYUSH, Primary Health Centres are contract employees, they could be made implementing officers. Medicines to the AYUSH PHCs could be supplied from the same system supplying medicines to other hospitals in the sector. The Local Governments may be permitted to provide instruments, furniture, computers, internet connection, etc., to these AYUSH PHCs from the Maintenance Fund. Also, water supply and electricity facility could be provided from Development Fund. (Para 11.14)

Action Taken: *The criteria for the utilization of maintenance fund has been renewed by considering the recommendations of the 6th Finance Commission. There is no restriction on Ayush institutions to utilize the maintenance fund. There is also no restrictions on utilizing the development fund for making drinking water and electricity available. Regarding the recommendation to appoint contract employees*

for executing the same, government will take final decision after detailed study and discussion.

.

172

Service delivery plan may be prepared for all the health institutions. (Para 11.15)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

173

Social Audit of all hospitals should be arranged. The experience of Centre for Management Development (CMD) in Social Audit for health institutions should be analyzed to develop a new methodology. (Para 11.16)

Action Taken: *The portion containing “Social Audit of all hospitals should be arranged” has been accepted. But the recommendation to authorize a private agency for the same is not accepted.*

174

Recommendations for the Education sector

The Education Department should lay down standards for infrastructure and facilities in different kinds of schools and Local Governments should prepare phased action plan to achieve the standards. All Local Governments should prepare institutional developmental plans focusing on infrastructure development, facilities and educational outcomes. (Para 11.19)

Action Taken: *This recommendation is accepted..*

175

Local Governments in consultation with DIETs should develop simple tools for measuring the levels of education of different children and design programmes for quality upgradation. (Para 11.20)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

176

KILA in consultation with SCERT may analyze recent best practices in improving school education, steered across the State, mostly by MLAs. The lessons learned should be disseminated to all Local Governments. (Para 11.21)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

177

Educational Standing Committee should visit all the schools at least once in a year and hold consultative meetings with teachers, PTA and representatives of students. In the case of District Panchayat, they should delegate this activity to the Block Panchayat. (Para 11.22)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

178

DIETs should assist the DPC in ensuring the quality of planning in education. (Para 11.23)

Action Taken: *Government will take final decision after detailed study and discussion.*

179

Recommendations for child development

Ad hoc participation is largely ineffectual. Therefore, it needs to be institutionalized in the form of universal Balasabhas which would be mentored by Kudumbashree but it should include children from all families. Children could be classified into two groups, one from six years to 12 years and the other from 13 years to 18 years and programmes formulated accordingly. (Para 12.18)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence it can be accepted in principle. While modifying the project plan guidelines at the beginning*

of the next five year plan, these recommendations also may be included after detailed discussions

180

Special efforts are required to ensure participation of children of SC, ST, fisherfolk, poorest of the poor and children with disabilities. (Para 12.19)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence it can be accepted in principle. While modifying the project plan guidelines at the beginning of the next five year plan, these recommendations also may be included after detailed discussions*

.

181

It is estimated by the Women and Child Development that there are 5.5 Lakh vulnerable children The details of these children should be provided by the department to the Local Governments to provide preferential treatment to them. (Para 12.20)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence it can be accepted in principle. While modifying the project plan guidelines at the beginning of the next five year plan, these recommendations also may be included after detailed discussions*

182

Through a democratic process of consensus and not divisive, elections from Balasabha upwards Children's Panchayat / Municipality could be set up. (Para 12.21)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence it can be accepted in principle. While modifying the project plan guidelines at the beginning of the next five year plan, these recommendations also may be included after detailed discussions*

183

Some of the activities in which children should be involved are:

- (i) Formal consultation for Local Government activities especially in respect of schools and basic minimum services important to children.
- (ii) Participation in data gathering.
- (iii) Participation in monitoring the quality of services and facilities, especially through simple score cards.
- (iv) In the meetings with children, a wide range of communication tools should be employed like drawings, debates, plays, focus group discussions and of course use of social media - particularly for adolescents.
- (v) In order to maintain interest, children themselves should decide the agenda for the next meeting as also their action plan.
- (vi) Children should be encouraged to come out with literary and artistic creations on their experience in participation.

(Para 12.22)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence it can be accepted in principle. While modifying the project plan guidelines at the beginning of the next five year plan, these recommendations also may be included after detailed discussions*

184

A systematic capacity building of both elected representatives and children, especially the Balasabha leaders should be arranged. This capacity building should include leadership training, child rights, issues related to children, and constitutional values and SDGs as relevant to children. Schools could play the lead role in this.

(Para 12.23)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence it can be accepted in principle. While modifying the project plan guidelines at the beginning of the next five year plan, these recommendations also may be included after detailed discussions*

.

185

Ideally, the engagement with Local Governments should be converted into formal civic education in schools at Primary, High School and Higher Secondary levels. (Para 12.24)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence it can be accepted in principle. While modifying the project plan guidelines at the beginning of the next five year plan, these recommendations also may be included after detailed discussions*

186

Detailed guidelines should be issued on the process of preparation of plans for children and making the Local Governments child friendly. (Para 12.25)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence it can be accepted in principle. While modifying the project plan guidelines at the beginning of the next five year plan, these recommendations also may be included after detailed discussions*

187

Recommendations for Elderly

The Elderly Self-Help Groups may be universalized including all those who are willing to be part of it irrespective of sex or economic status and this should be linked to Kudumbashree. (Para 12.27)

Action Taken: *Recommendations included in the 14th Five year Plan guidelines are according to the State Aging Policy. Hence these may be accepted in principle and may be included in the guidelines after detailed discussion during the modification of the guidelines at the beginning of the next Five Year Plan.*

188

Based on ability levels Local Government should categorize the elderly for differential support in tune with needs. (Para 12.28)

Action Taken: Recommendations included in the 14th Five year Plan guidelines are according to the State Aging Policy. Hence these may be accepted in principle and may be included in the guidelines after detailed discussion during the modification of the guidelines at the beginning of the next Five Year Plan.

189

It should provide door step services to the elderly who are confined to their homes. (Para 12.29)

Action Taken: Recommendations included in the 14th Five year Plan guidelines are according to the State Aging Policy. Hence these may be accepted in principle and may be included in the guidelines after detailed discussion during the modification of the guidelines at the beginning of the next Five Year Plan.

190

A special system for prioritizing service delivery to senior citizens when they come to Government hospitals should be put in place. (Para 12.30)

Action Taken: Recommendations included in the 14th Five year Plan guidelines are according to the State Aging Policy. Hence these may be accepted in principle and may be included in the guidelines after detailed discussion during the modification of the guidelines at the beginning of the next Five Year Plan.

191

Detailed guidelines on the process of fair plans for the elderly should be laid down. A phased programme to make the Local Governments elder friendly should be chalked out. (Para 12.31)

Action Taken: Recommendations included in the 14th Five year Plan guidelines are according to the State Aging Policy. Hence these may be accepted in principle and may be included in the guidelines after detailed discussion during the modification of the guidelines at the beginning of the next Five Year Plan.

192

Local Government should develop schemes which facilitate inter-generational interactions in sharing of skills and cultural knowledge.

(Para 12.32)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

193

Village Panchayats, Municipalities and Corporations should play an active role in the implementation of Maintenance and Welfare of Parents and Senior Citizen Act 2007.

(Para 12.33)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

194

Village Panchayats, Municipalities and Corporations should be given the power to issue direction to the owner of a house where the elderly live to make basic alterations to ensure that the building become aged friendly.

(Para 12.34)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

195

Several Local Governments have constructed buildings for day care centres for the elderly. Using the services of Kudumbashree and other Civil Society Organisations (CSOs) they should make these centers functional.

(Para 12.35)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

196

Local Governments should design programmes for utilizing the voluntary services of the elderly.

(Para 12.36)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

197

Recommendations for Migrants

Take stock of the migrants those who are staying within the jurisdiction of the Local Government. (Para 12.38)

Action Taken: *As per para 8.9 of the planning guidelines, specified conditions are there to collect information regarding the guest workers from other states. Guest workers portal has been created by the Labour Department at present. District wise information's reporting the guest workers are available at the office of the Labour Commissioner. In addition to that, local Police Stations are also collecting these information as per the direction from the home department. Local bodies can use these data while collecting the information's of guest workers*

198

Ensure decent habitations. Assess their access to decent accommodation with facilities like drinking water and electricity and help the migrants to access such facilities. (Para 12.39)

Action Taken: *These recommendations are being implemented. May not be pursued*

199

There should be a proactive approach in ensuring the health of the migrants. (Para 12.40)

Action Taken: *These recommendations are being implemented. May not be pursued*

200

The migrants should be incorporated in the socio-cultural activities within the Local Government. (Para 12.41)

Action Taken: *These recommendations are being implemented. May not be pursued*

201

Special efforts have to be taken to ensure that the children of migrants get a place in anganwadis and schools. (Para 12.42)

Action Taken: *These recommendations are being implemented. May not be pursued*

202

In Local Governments with large number of migrants, there should be consultations with them once in a year. One officer should be designated as a coordinator of migrants' support services in Local Governments.

(Para 12.43)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

203

Recommendations for the Poorest of the Poor

It is recommended that through participatory techniques, Kudumbashree should identify 5 per cent of the poorest people among the general communities, 10 per cent among Scheduled Castes and Fisherfolk and 20 per cent among Scheduled Tribes and prepare a programme for them focusing on accessing all entitlements including minimum needs and also livelihoods through family-based plans on the basis of Asraya in the early days. (Para12.45)

Action Taken: *Recommendations are already implemented. May not be pursued*

204

Recommendations for Persons with Disabilities (PWDs)

Local Governments have been doing marvellous work in supporting mentally challenged children and young adults through the BUDS School and BUDS Rehabilitation Centres. It is recommended that they should also focus on adult mentally challenged persons. The State Planning Board had set up an Expert Committee on Assisted Living which has given an excellent report as given in *Appendix 12.2*.

(Para 12.48)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

205

It is recommended that LSGD may hold consultations with experts on the basis of this report and develop a programme of action through a few pilots as was done in the case of BUDS Schools. (Para 12.49)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

206

Using the data on Persons with Disabilities, Local Governments should prioritize the need for rehabilitation as well as assistive devices based on the severity of disability and prepare a programme of action. This should be done with expert involvement. (Para 12.50)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

207

Self-Help Groups of persons of disabilities should be set up covering all those who are willing to be part of it, irrespective of the age, sex or economic status of the person. These Self-Help Groups should be linked to the Kudumbashree system. (Para 12.51)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

208

Local Governments should mandatorily prepare a plan of action to implement different provisions of the Rights of Persons with Disabilities Act. (Para 12.52)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

209

As stipulated in the Rights of Persons with Disabilities Act, 5 per cent of all individual benefits should mandatorily go to persons with disabilities. This is outside the earmarked amount. (Para 12.53)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

210

Experts have compiled the list of jobs which can employ persons of disabilities with varying degrees of severity. Kudumbashree, as part of NULM and NRLM, and in consultation with the Local Governments, should develop a skill and placement programme exclusively for the people with disabilities. (Para 12.54)

Action Taken *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

211

In the plans of Village Panchayats, Municipalities and Corporations, there should be a component which provides door step services to persons with disabilities who are confined to their home. (Para 12.55)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

212

Recommendations for Palliative Care

Government have approved a new Palliative Care policy as per GO (P) No.107/2019/H&FW dt 16.12.2019 *Appendix 12.3*. All Local Governments should revise, restructure their Palliative Care plan in accordance with the new policy. This would include:

- (i) Exhaustive identification of people who require care.

- (ii) Accreditation of NGOs, civil society organizations through a transparent process for providing services according to their capacity.
- (iii) Preparation of individual care plan linked to the households which will detail the services which would be guaranteed to such persons and households. These plans should also wherever possible have a component of improving livelihoods of the individual / family concerned.
- (iv) Registration of NGOs and Civil Society Organizations by Local Governments and coordinating their support services to ensure that there is equity in accessing them.
- (v) Strengthening the Neighbourhood Network for Palliative Care, of course, using the services of accredited agencies and registered volunteers.

(Para 12.58)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

213

Recommendations for SC/ST

The data on SC/ST published in 2013 is now being updated. This work may be completed in three months and the data made public and provided Local Government wise with necessary guidelines for interpretation to enable them to understand the local situation.

(Para 12.69.1)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

214

These data have to be shared with the community and the promoters tasked to explain to them, so that they are aware of their status.

(Para 12.69.2)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

215

In addition to other steps in the planning process in respect of SCSP and TSP there should be Focus Group Discussions (FGDs) for which trained facilitators from educational institutions and civil society organizations may be used. The SC/ST promoters should also be trained in FGD so that they can work along with others. (Para 12.69.3)

Action Taken: *This has already been implemented. May not be pursued*

216

The composition of the Working Group has to be revamped to include interested professionals from academic institutions and NGOs. Also, representatives of SC/ST organisations should be included. (Para 12.69.4)

Action Taken: –. *As per the existing guideline the provision is already there. Hence recommendation may not be pursued*

217

In respect of Tribal Sub Plan family-based plans have to be prepared. Teams of trained student volunteers may be sent to each household and data recorded electronically. (Para 12.69.5)

Action Taken: *The draft of micro plans prepared by State Planning Board is under consideration of the Government..*

218

The Oorukoottam system has to be revamped. When groups of Oorus are got together for convenience the total number of people should not exceed 250. But it should be ensured that whatever be the number they should all be from the same tribe. The powers and functions of the Oorukoottam now mentioned in government orders should be given legislative backing through a combination of provisions of the Act and exclusive rules for their functioning. (Para 12.69.6)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

219

The DPC may depute observers to Oorukoottam meetings and Development Seminars. (Para 12.69.7)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

220

SC/ST Promoters should be selected by an independent agency using criteria like merit, attitude with fair representation of community and

geographical area wise. (Para 12.69.8)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

221

The SC/ST promoters need to be brought under Village Panchayat, Municipalities and Corporations with the condition that they will also service the department as and when required. (Para 12.69.9)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

222

Kerala Institute of Local Administration (KILA) in partnership with the SC Development Department and ST Development Department should arrange a special training course for the SC/ST promoters. In future they should have a rigorous induction training for at least two months. (Para 12.69.10)

Action Taken: *2 months rigorous induction training is not feasible. May not be pursued*

223

The selection of ST Promoters should be such that they represent all tribes in proportion to the population with double the share in respect of PVTGs and others identified as backward by the State Planning Board. (Para 12.69.11)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

224

The key functions of the SC/ST Promoters would be:

- (i) Make the communities aware of their rights and entitlements and ensuring that they get all the entitlements for which they are eligible.
- (ii) Make the hamlets/habitats and the communities aware of their situation using the data available.
- (iii) Provide all details of development programmes to the SC/ST communities and the funds flowing through them.
- (iv) Monitor their development status with special respect to livelihoods, health and education.
- (v) Actively facilitate all the processes in the preparation of SCSP and TSP
- (vi) Provide adequate information to the communities to enable them to conduct a kind of concurrent Social Audit.
- (vii) Bring the grievances of the communities to the notice of the authorities and follow them up till they are redressed.

(Para 12.69.12)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

225

Once in five years using the data and interactions through special FGDs, status studies of SCs/STs should be prepared by each Local Government. While the Working Group should be in charge of this, an academic institution should be formally involved to ensure quality. (Para 12.69.13)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

226

These academic institutions should be involved in field level monitoring of projects including quality assurance. (Para 12.69.14)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

227

In the case of housing for the STs, the decision announced in the budget speech of 2016 which is extracted below should be followed:

“The housing scheme for Scheduled Tribes implemented successfully in Attappady by the last LDF Government will also be adopted in other Adivasi centres”

This essentially means that space norms for tribal housing should be linked to the number of family members ie., concept of per-capita space. Also, the cost should be determined on the basis of actual requirements for a family and this would vary according to the terrain and remoteness of the habitat. There should be a credible agency for handholding the construction to be identified on the basis of a transparent process after due verification of the performance of such organizations. The existing guidelines on tribal housing may be modified suitably. (Para 12.69.15)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

228

According to the Scheduled Caste Development Department, there are above 20,000 extremely vulnerable scheduled castes. The data of these groups should be made available to the Local Government concerned by the Scheduled Caste Development Department. They should be identified specially and Local Governments should prepare a comprehensive plan for such groups.

(Para 12.69.16)

Action Taken: - *This recommendation is accepted.*

As regards the problem of implementing officers at the level of the Village Panchayats, it is quite serious. To get over it, the following recommendations are made.

- (i) The 54 Tribal Extension Officers (TEOs) should be made the Implementing Officer, of 51 Village Panchayats and three Municipalities with the largest number of tribal populations as given in *Appendix 12.4*.
- (ii) In other Village Panchayats the Implementing Officer should be one of the Village Extension Officers, by whatever name called after reorganization.
- (iii) In the case of the Panchayats and Municipalities with tribal population of more than 5000 which are given in *Appendix 12.5*. Twenty nine interns may be taken for two years from those who have completed post-graduation in social work and paid Rs.20,000/- in the first year and Rs.25,000/- in the second year.
- (iv) In all the Village Panchayats, Municipalities and Corporations, the SC/ST Promoters should work with the Implementing Officer.
- (v) In the case of SCSP the Implementing Officer in the Village Panchayat should be the second VEO by whatever name called after reorganization.
- (vi) It is seen there are lot of parallel programmes and schemes implemented by the State Government and Local Governments in respect of SCSP/TSP. There is a need to prepare a scientific responsibility mapping for different categories of Local Governments, for the district level outside the Local Government system and for the State level. A professional institution under Government could develop this in

consultation with the Departments and Local Governments and submit it to the SC/ST Development Department for a policy decision.

(Para 12.69.17)

Action Taken: - (i) – *This recommendation is accepted.*

(ii) – *The responsibilities of the implementing officers can be continued as per the existing method except for mentioned in para (i)*

(iii) – **Government** *may take final decision after detailed study and discussion.*

(iv) – *This recommendation is accepted*

(v) – *Current practice may be followed*

(vi) – *This recommendation is accepted in principle. Government may take final decision after detailed study and discussion.*

230

The SC/ST Development Law may be enacted as assured in the Governor's address to the Assembly in 2016 which is extracted below:

“It will be my government's endeavour to work for the holistic development of the Scheduled Caste population of our State. My government will enact a legislation to ensure accelerated development of Scheduled Castes and Scheduled Tribes and to see that the funds allocated for their development are spent for the purpose envisaged, and the reservation earmarked to persons belonging to the SC/ST categories is given to them”

(Para 12.69.18)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

The Commission recommends that the Law could be on the following lines:

*Kerala Scheduled Castes Sub Plan and Tribal Sub Plan
(Formulation and Implementation) Bill - Suggested draft*

Chapter I: Preliminary

*Chapter II: Preparation of Development/Status Reports and
Setting standards & Norms*

- 1. Government shall prepare a Report on Social Development of Scheduled Castes and Scheduled Tribes every five years well before the formulation of Five-Year Plan, in such manner and following the procedure, as may be prescribed. However, the first such report shall be prepared immediately after the enactment of this legislation. Government shall assess the status of backwardness covering factors related to economic, educational and health related aspects among the SCs/STs at periodic intervals and publish reports.*
- 2. Government shall lay down definitive standards for infrastructure facilities and services in institutions run by the SC/ST Department like Model Residential Schools, SC/ST hostels, ITIs etc and lay down a plan for attaining them in a time bound manner.*
- 3. Government shall develop a system to revise all types of financial assistance for SCs/STs and unit costs of schemes under Plan and Non Plan every year based on the cost-of-living index through a notification at the beginning of the financial year not later than 1st April;*
- 4. Government shall publish clear norms and develop systems to ensure that the Antyodaya approach of selecting 'poorest of the poor first' is made applicable for all types of assistance and developmental schemes.*
- 5. For the accelerated overall development of SCs and STs in Kerala there shall be Plans such as Perspective Plan, Five Year Plan and*

Annual Plan. Responsibility for the formulation of these Plans shall be vested with the State Planning Board in the case of State Plans and the respective Local Governments in the case of Local Government Plans. State Planning Board and the respective Local Governments shall prepare the Perspective and Five-Year Plans for the development of SCs and STs through a consultative process involving stakeholders within such time and following such procedure as may be prescribed by the Government.

Chapter III: Formulation of Annual Plan and its Implementation

6. Earmarking of SCSP and TSP funds from State Plan Outlay:

- (1) The State Government shall earmark, in every financial year, a portion of the State Plan Outlay for the development of Scheduled Castes, which shall not be less than an amount equivalent to the share of scheduled caste population, as per the latest census figures, to be called as the Scheduled Caste Sub Plan (SCSP) Fund and a portion of the State Plan Outlay for the development of Scheduled Tribes, which shall not be less than twice the share of the Scheduled Tribe Population as per the latest census figures to be called as the Tribal Sub Plan (TSP) Fund.*

Provided that a portion of the SCSP and TSP funds so earmarked shall be set apart for the Local Governments in the State Budget indicating Local Government-wise allocations for planning and implementing local level schemes and the remaining funds under SCSP/TSP shall be implemented through the SC/ST Departments. Provided further that the funds earmarked under SCSP and TSP for the Local Governments shall not be less than 50 per cent of the outlay in the case of SCSP and 40 per cent of the outlay in the case of TSP.

- (2) In case of funds under SCSP and TSP out of allocation in a particular financial year are not fully utilized as on 31st March, the unspent balance shall be carried forward to the next year under the respective streams treating them as non-lapsable funds.*

7. Formulation of Annual Plan:

- (1) Sub Plans (Special Component Sub Plans for the Development of Scheduled Castes and Tribal Sub Plans for the development of Scheduled Tribes) using SCSP and TSP funds earmarked for implementation through Departments shall be got prepared by the State Planning Board annually through a joint process with SC/ST Development Departments and other related Departments well before the presentation of the State Budget. The Sub Plans using SCSP and TSP funds earmarked for implementation through Local Governments shall be prepared by the respective Local Governments through a consultative process, in a highly participatory manner, within such time and following such procedure, as may be prescribed, by the Government.*
- (2) The schemes/projects included in these Sub Plans shall be in consistent with the priorities set for the Annual/Five Year/Perspective Plans by the Government from time to time and to address the problems and gaps identified in the Social Development Report and Status Reports.*
- (3) The Sub Plans shall include only such schemes that secure direct and quantifiable benefit to the SC/ST individuals or SC/ST households or SC/ST habitations or tribal areas, following the norms laid down by the Government.*
- (4) The Sub Plans shall be prepared with the objective of promoting equity in the development among various social groups within the SCs and STs and focused development of backward Scheduled Caste and Scheduled Tribe habitations.*
- (5) The Sub Plans prepared by the Local Governments shall contain habitat based plans for providing basic minimum needs to households like housing, sanitation, electricity etc, and minimum needs of habitats like water supply, streetlights and other common facilities and contain schemes for achieving economic development of SCs/STs through self-employment or wage employment with special emphasis on improving skills for accessing jobs.*
- (6) In the case of Tribal Sub Plan only such projects approved by the Oorukoottams shall be included and at the Village Panchayat*

level, four categories of projects shall be identified, each category giving a prioritized list, as follows:

- (i) Projects to be taken up by the Village Panchayat*
- (ii) Projects to be taken up by the Block Panchayat*
- (iii) Projects to be taken up by the District Panchayat*
- (iv) Projects to be taken up by the Tribal Development Department.*

This list would have to be submitted by the Village Panchayat to the other tiers. Only schemes/projects which cannot be done at the local level should be assigned to the higher level.

- (7) The Sub Plans prepared by the State Planning Board for implementation through SC/ST Departments shall be made as part of the State Budget under respective Demands for Grants of the Departments with relevant heads of account.*
- (8) Oorukoottam meetings: The Local Governments shall convene Oorukoottam meetings in such manner and procedure, as may be prescribed, on a fixed day, for the prioritization and approval of schemes/projects. The quorum for the Oorukoottam meetings shall be 50 per cent of the adult population and among those participating at least 50 per cent shall be women.*
- (9) Obligation to cover Scheduled Castes/Scheduled Tribes in general schemes: The Government shall ensure due coverage of Scheduled Castes/Scheduled Tribes in the general schemes consistent with their eligibility; but outlays on such general schemes shall not be included under SCSP and TSP*
- (10) Allocating SCSP/TSP funds to schemes and projects: While allocating SCSP/TSP funds to the schemes/projects, the officers concerned and the Local Governments shall ensure that the norms given below are scrupulously followed namely;*
 - (a) For beneficiary oriented schemes which may cover individuals or families or groups all the beneficiaries shall be belong to the SCs/STs;*
 - (b) For infrastructure development schemes the majority of the beneficiaries shall be belong to SCs/STs as follows;*

- | | | | |
|----|---|---|------------------|
| 2 | District Collector | : | Member Secretary |
| 3 | SC/ST MLAs in the District | : | Members |
| 4 | All SC/ST elected Members in the DPC | : | Member |
| 5 | Three eminent social workers belonging to SC/ST from the district nominated by the Government | : | ” |
| 6 | Convenor of the District Level Bankers Committee | : | ” |
| 7 | Assistant General Manager, NABARD | : | ” |
| 8 | All Joint Secretaries of DPC | : | Invitees |
| 9 | District Level Officers of agencies like KSEB, KWA etc. | : | ” |
| 11 | District Planning officer & Joint Secretary, DPC (Coordination) | : | Convenor |

(The officer of the concerned Department/Agency need take part in the Committee meeting only when the subject of the concerned Department/Agency is taken up for consideration)

(12) Implementation of SCSP and TSP: The approved schemes/projects under Sub Plans shall be implemented by the SC/ST Development Departments, Line Departments and Local Governments following the procedure as may be prescribed by the Government.

Provided that the implementing officers shall be responsible for the implementation of the projects as per the time schedule prescribed.

(13) Release of funds: Funds for execution of schemes and projects shall be released in accordance with the procedure prescribed by the Government from time to time.

Chapter IV: Transparency and Accountability in the implementation of SCSP/ TSP and Control of malfeasance

- (14) Transparency and accountability shall be ensured at all level in the implementation of SCSP and TSP schemes.*
- (15) State Government/Local Governments shall host the plan documents as well as the list of schemes/projects, as may be prescribed, in public domain.*
- (16) Details of execution of projects like, beneficiaries, targets and achievement, expenditure, output and outcome and its consolidation at various levels like Local Government, Block, District etc. shall be maintained and hosted in a portal.*
- (17) The Government shall place before the State Legislature in the Budget Session every year, an Annual Report on outcome of implementation of SCSP and TSP containing achievements and the unutilized funds during the financial year under report.*
- (18) In order to control malfeasance, the following measures shall be put in place.*
 - (a) All records of development schemes shall be public documents available for scrutiny by any individual or organization;*
 - (b) SC/ST Development Departments and Local Governments shall proactively disclose as much information to the public at regular intervals through various means of communication as mandated in section 4 of the Right to Information Act, 2005.*
 - (c) A Grievance Redressal Committee shall function with the District Collector as Chairman consisting of District Planning Officer (convenor), District SC Development Officer, ITD Project Officer, Tribal Development Officers, Deputy Director of Panchayats, Assistant Development Commissioner (General), Regional Joint Director of Urban Affairs as members. This Committee shall monitor grievances regarding sub plan formulation and implementation and conduct enquiries. The decision of the Committee shall be final on the complaints against beneficiary selection and identification of location.*
- (19) Incentives and Penalties:*

- (1) *The Government shall formulate an appropriate scheme to award incentives/awards to officers and Local Governments for their commendable performance under SCSP and TSP.*
- (2) *Failure of officials and functionaries to implement the provisions of this Act or any lapse shall be presumed to be an offence punishable under Section 4 of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989.*

Provided that schemes not benefiting SCs are found to be taken up, the responsible person(s)/officers shall be liable for being charged with mis-utilisation of funds and the person(s) is liable to make good the amount so misutilised.

Provided also that wilful diversion of SCSP/TSP funds and giving assistance based on wrong data are found to be taken place, the person responsible for such lapse shall be liable for being charged with mis-utilisation of funds and proceeded against for legal action including recovery of the amount.

Provided further that such officers shall be liable for disciplinary action under the relevant Service/Conduct Rules applicable to Government servants.

(20) *Monitoring systems: The following monitoring systems shall be put in place for the implementation of SCSP and TSP:*

- (a) *There shall be monitoring units at the Directorate of Scheduled Castes and Directorate of Scheduled Tribes utilizing the services of project monitoring specialists for the concurrent monitoring of the implementation of Sub Plans.*
- (b) *At the district level, the District Planning Committee shall be responsible for conducting concurrent monitoring and set up monitoring teams from among the officers in the technical secretariat of DPC and others, who would visit the field and report regularly. The DPC shall report on a monthly basis to the monitoring units at the State level, as prescribed, about implementation of the SCSP and TSP at the district level and send special reports wherever necessary if any urgent action or course-correction is required. The District Collector being the Member Secretary of the DPC shall be responsible for reporting.*

- (c) Social auditing of expenditure of SCSP and TSP funds shall be conducted atleast annually as per the procedure, as may be prescribed for the purpose;
- (d) Independent agencies shall be nominated by the Government to conduct concurrent monitoring;
- (e) Community based monitoring through NHGs particularly for individual beneficiary schemes shall be put in place;
- (f) The District Level Committee for SC/ST shall monitor the implementation of schemes implemented by the Local Governments as well as the Departments.

Chapter V : General

- (21) Oversight and Guidance Committee: As soon as, may be after the commencement of this Act, the Government shall, by notification, constitute an Oversight Committee to monitor, facilitate, and oversee the implementation of this Act.
- (22) Oversight Committee shall meet atleast twice in a year and consist of the following, namely:-

1	Chief Minister	:	Chairperson
2	Minister for Welfare of SC/ST	:	Co-chairperson
3	Chief Secretary	:	Member
4	Chairman, SC/ST Commission	:	”
5	Two SC/ST MLAs nominated by the Speaker (one of whom shall be from the opposition)	:	”
6	Additional Chief Secretary/Principal Secretary, Planning & Economic Affairs Department	:	”
7	Principal Secretary, Local Self Government Department	:	”

8	Director, Development of SC	:	”
9	Director, Development of ST	:	”
10	One representative of District Panchayat Presidents Chamber	:	”
11	One representative of Mayor’s Council	:	”
12	One representative of Municipal Chairmen’s chamber	:	”
13	One representative of Block Panchayat President’s Association	:	”
14	President and Secretary of Village Panchayat Association	:	”
15	Two eminent economists with expertise on developmental/rural economics and other areas relevant to SC/ST-nominated by the Government	:	”
16	Two eminent social workers / representatives of reputed NGOs working for the welfare of SC/ST – nominated by the Government	:	”
17	Principal Secretary, SC/ST Development Department	:	Convenor

(23) *Functions of the Oversight Committee: The Committee shall perform the following functions, in addition to the functions listed in Section 21.*

- (i) *advise the State Government on all policy matters relating to the SCs/STs;*

- (ii) suggest measures for proper planning and implementation of the schemes;
 - (iii) advise State Government to repeal and amend such laws, policies and decisions now in existence which are adverse to the interests of the SCs/STs and their development, welfare and empowerment and to the purposeful formulation and effective implementation of SCSP and TSP;
 - (iv) review the implementation and monitoring of the SCSP and TSP;
 - (v) identify impediments and suggest measures for overcoming the impediments;
 - (vi) discuss and approve the Annual Report that has to be placed before the State Legislature as per Section 20;
 - (vii) perform such other functions, as may be prescribed.
- (24) *Institutional strengthening for effective implementation and Monitoring: The Development Departments of SC and ST shall take measures as may be necessary for institutional strengthening of State, District and Sub District Units by providing necessary guidelines, capacity building to the staff and other support systems in the manner prescribed for effective implementation and monitoring.*
- (25) *SC/ST Promoters: Government shall frame clear norms for the recruitment of SC/ST promoters and develop systems to ensure that they are the grass root level functionaries of SCSP/TSP for which a functional manual indicating the duties and functions of Promoters would be published.*
- (26) *Power to frame Rules: Subject to the other provisions of this Act the State Government may, by notification in the State Gazette, make rules to carry out all or any of the purpose of this Act.*
- (27) *Power to remove difficulties: If any difficulty arises in giving effect to any provisions of the Act, the Government*

may, by order, make such provisions or give such directions not inconsistent with the provisions of the Act as may appear to it to be necessary or expedient for the removal of the difficulty.

(Para 12.69.19)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

TRADITIONAL FISHERFOLK -Recommendations

232

In order to include the traditional fisherfolk, it is necessary to prepare a participatory plan jointly by the Fisheries Department and the Local Governments concerned in such a way that there is a single plan for the fishing villages. The detailed methodology for preparation of such a plan which may take place once in five years is given below: (Para 12.71)

Action Taken: *Accepted in principle. Instructions can be examined and considered while modifying the project guidelines*

233

Preparation of participatory plan for coastal areas

There are over ten lakhs traditional fisherfolk in Kerala and they are considered as an outlier to the Kerala model, with poor access to basic minimum needs and huge deficiencies in human development. The Commission during interactions with experts and Local Government leaders realized that decentralization has not particularly benefited the fisherfolk in addressing their core issues. The Commission studied the report of the Tata Institute of Social Sciences on the coastal areas and it is clear that absence of participatory development is a big lacuna which can be addressed easily, particularly in the context of People's Plan. Accordingly, the Commission recommends a Sub Plan Approach for the traditional fisherfolk integrating the efforts of the state and Local Governments. (Para 12.71.1)

Action Taken: *These may be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five year plan.*

234

The approach of the plan should be:

- (i) Area based convergence of all programmes and services.
- (ii) Intensive local planning jointly by the elected Local Governments and the officers of the Fisheries Department with the involvement of volunteer experts.
- (iii) Preparing a single plan through a highly participatory process from which the state government and the Local Government could pick up components relevant to them.
- (iv) The focus should be on economic development, human development and provision of basic minimum services, following a family and habitation based approach.
- (v) Universal access to entitlements should be there.
- (vi) The ecological aspects also needs to be in-built into the local plans.
- (vii) In order to achieve synergy, the Nava Kerala Mission needs to develop a sub plan for coastal areas covering all components and the Kudumbashree SHG system needs to be harmonized with the SHGs of Fisheries Department.

(Para 12.71.2)

Action Taken: *These will be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

235

Process for planning

Joint guidelines for planning should be issued by the Local Government, Fisheries and Planning Departments. A state level a resource group from

these departments and supported by the other institutions in the sector like KUFOS, CMFRI, SIFFs, Matsyafed, and experts should be set up.

(Para 12.71.3)

Action Taken: *These will be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

236

DPC may set up Voluntary Technical Corps (VTC) at the district level consisting of officials, experts and key stakeholders from the fishing community. The State government may also supplement the VTC by suggesting names of state level professionals and experts for each district. This VTC should function in coordinating and supporting the entire process of plan preparation.

(Para 12.71.4)

Action Taken: *These will be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

237

At the level of Matsya gramams or for groups of Matsya gramams, special VTCs should be set up consisting of officials, experts, Local Government leaders and, most importantly, representatives from the community, civil society organizations and academic institutions. All data available should be sliced to the level of the Local Government or if possible, the Matsya gramams and provided to the VTC. Using services of trained teams from the community facilitated by experts, Participatory Rural Appraisal (PRA) would be conducted focusing on:

- (i) Focus group discussion.
- (ii) Livelihood analysis.
- (iii) Wealth ranking.
- (iv) Priority matrix.

(Para 12.71.5)

Action Taken: *These will be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five-year plan*

238

Combining the data and results of the PRA, status studies should be prepared using trained personnel supported by academic institution for each Matsya gramam and should be integrated for the Local Government.

(Para 12.71.6)

Action Taken: *These will be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

239

Working Groups should be set up as in the case of People's Plan for each Local Government with the active involvement of officials of the Fisheries Department and academia. The Working Group should prepare detailed plans for local development covering all items except big infrastructure like ports and harbours and should have the following components. Providing basic minimum needs like housing, sanitation, water supply, power and reasonable connectivity. This component should indicate the willingness of fisherfolk who are constantly affected by natural calamities to shift to a convenient location.

- (i) Livelihoods improvement including skilling and placing and micro enterprises.
- (ii) Improving health, nutrition and education.
- (iii) Universalizing access to entitlements.
- (iv) Universalizing programmes of care and compassion like BUDS Schools, Palliative Care and schemes for the poorest of the poor.
- (v) Special projects for peoples with disabilities, elderly and children.
- (vi) Women component plan.
- (vii) Addressing socially harmful habits and practices.
- (viii) In respect of Anganwadis, schools and hospitals, there should be clear service delivery plans. Resource Persons from ICDS for nutrition, Samagra Shiksha Abhiyan for

education, health insurance and National Health Mission for health could be converged.

(ix) Suggestions for shore protection.

(Para 12.71.7)

Action Taken: *These may be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

240

The participatory process should result in prioritized set of needs and this should be published. From this list, projects should be picked up by the Municipalities and Corporations in urban areas and the three tier Panchayats in rural areas. Projects which cannot be implemented by these agencies should be picked up by the Fisheries Department and incorporated in the annual and Five-Year Plans. After the plans are accepted by the respective authorities, they would be put together Matsya gramam /local/district-wise and given wide publicity.

(Para 12.71.8)

Action Taken: *These may be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

241

There should be special review and monitoring system at the level of Local Government, DPC and the state level including independent monitoring by educational institutions and community-based monitoring using NHG/SHG network.

(Para 12.71.9)

Action Taken: *These may be examined and considered while modifying the existing guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

Deepening the SHG system in the coastal areas

242

For participatory planning to be effective in the coastal areas, Community Based Organizations (CBOs) should be strengthened. Now there are SHGs

set up by the Fisheries Department and NHGs of Kudumbashree. They need to be harmonized. Detailed recommendations are given in chapter 10 (Para 10.36), Volume 2 of this report of relating to Convergence with Kudumbashree. (Para 12.72)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Matsya Bhavan

243

To start with, G.O.(P) No.40/2019/F&P dated 29.10.2019 may be operationalized. But ideally there should be one Matsya Bhavan in all the Local Governments, Village Panchayats, Municipalities and Corporations. This would involve creation of 40 new Matsya Bhavan Offices. As creation of posts would take some time, it is suggested that the Matsya Bhavans be created and charge given to the neighbouring Matsya Bhavan Officer. This would ensure that the Fisheries Department gets an institution of the level of the Local Government. (Para 12.76.1)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

244

Now most of the assistance to fisherfolk flows from three agencies namely, Fisheries Department, Matsyafed and Matsya Board, all of them functioning independently. At this point of time, it would be impractical to integrate these institutions administratively. But it is essential that they function in a convergent fashion so that the fisherfolk get the services in an integrated manner at a single place. This change alone can increase the impact of government programmes manifold and more importantly change the perception of the fisherfolk and increase their cooperation and participation in development matters. (Para 12.76.2)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

245

While the Matsya Bhavan could work under the Matsya Bhavan officer, officers from the other two agencies should also be assigned Matsya Bhavans. The Matsya Bhavan office structure would not be hierarchy but a team with clear responsibilities for the team as well as individual officers. Of course, the coordinating function would be done by the Matsya Bhavan Officer who would be working full time in the Matsya Bhavan. (Para 12.76.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

246

It is true that officers of Matsyafed and Matsya Board cannot be assigned to all Matsya Bhavans individually. However, they could be assigned to more than one Matsya Bhavan. In this case, they would be present in the Matsya Bhavan on fixed days as decided by the Director of Fisheries. This should be intimated to the Local Governments concerned and also exhibited prominently in the Matsya Bhavan. (Para 12.76.4)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

247

It is understood that only 57 Matsya Bhavans have their own buildings. If these require repairs or renovations, the Local Government concerned may permitted to carry it out as a one-time effort from the non-road maintenance fund. Others should be constructed by the Local Governments for which funds from the productive sector could be allowed as one-time special exemption. (Para 12.76.5)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

248

A typical Matsya Bhavan should have the following facilities as detailed in the Administrative Manual for Matsya Bhavans prepared by Kerala Institute of Local Administration (KILA).

Building

There should be three separate and independent office rooms with toilet facilities for the following officers:

- (i) Sub Inspector of Fisheries
- (ii) Project Officer Matsyafed
- (iii) Fishery Officer Matsya Board

The Officers of other departments may also visit Matsya Bhavan periodically. Therefore, a common room will be required for them also, with basic facilities.

Furniture All office rooms should be provided with sufficient furniture, almirahs, etc.

Store room A store room with sufficient space should be provided for keeping valuable and other life-saving apparatus with sufficient number of racks.

Veranda A veranda shall be arranged for the use of the visitors. It shall have seating arrangements for at least 10 persons.

Drinking Water Facilities Drinking water necessary for visitors and office staff shall be arranged in the Matsya Bhavan.

Electrification The electrification of the Matsya Bhavan shall be carried out as per the provisions of the PWD Manual.

Computer and Phone A Matsya Bhavan should be provided with a computer having internet connectivity and a telephone.

Meeting Hall A meeting hall with separate toilet facilities for ladies and gents should be provided to distribute various benefits to the fisher people especially under old age schemes. This hall can also be utilized for the front office management services and small-scale gatherings.

Alert Room Another separate room for keeping working equipment, used for alerting fisher people on adverse situations should be provided.

Fish Kiosk A separate space with sufficient protection may be provided to keep 'FISH KIOSK' that will give up to date fingertip information about Fisheries including satellite information on weather warnings and fish wealth availability in the sea by latitude/longitude.

(Para 12.76.6)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

249

It is recommended that Matsya Bhavan should be constructed using cost effective and green construction technologies.

(Para 12.76.7)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

250

Right from the beginning, the Matsya Bhavan has to be people friendly and welcoming in all respects. This would include preparation of a Citizens Charter displaying details of services provided including how to access the services and have pro-active disclosure especially the mode of selection of beneficiaries, suggestion box, etc. Since it is a new office, it should have e-governance covering as many aspects as possible, right from the beginning. The National Informatics Centre (NIC) may be requested to develop the required software which should have the required link with the software in use in the Local Government.

(Para 12.76.8)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

251

The important functions of the Matsya Bhavan would be:

- (i) Functioning as a one-stop centre for all services available to fisherfolk from Government and Local Governments.
- (ii) Conducting detailed Participatory Rural Appraisal (PRA) exercises in the Matsya Gramams and also collecting socio-economic data once in five years.
- (iii) Tracking the access to entitlements by the fisherfolk including those not under the Fisheries Department like Social Security Pensions, National Food Security Act (NFSA), Right to Education, Rights of People with Disabilities, Mental Health Care Act, Right to Work and so on.
- (iv) Providing a platform for convergence of all services and resources for the benefit of fisherfolk. An environment has to be created for the same by exchanging information between the departments and agencies. Convergence workshops may be organised at Local Governments with the participation of Matsya Bhavan and with the participation of the relevant departments
- (v) Implementation of Coastal Regulation Zone (CRZ).

(Para 12.76.9)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

Plans for Children, Elderly, Differently-Abled:

252

In all these cases every five years Status Studies would be done. The typical formats and instructions for Status Studies should be developed by KILA in partnership with the WCD and Social Justice Department, UN agencies, CSOs and professional agencies functioning in the sector from within and outside Kerala. In the preparation of Status Studies local academic institutions and civil society organizations should be actively involved.

(Para 12.77.1)

Action Taken: May be accepted in principle. Government may take final decision

after detailed study and discussion.

253

Based on the Status Studies, there should be a formal situation analysis which done by the Working Group concerned. Here again services of experts need to be used.

(Para 12.77.2)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

254

The Working Groups should be strengthened. The Local Government may put out notices and get volunteers having experience / expertise in the related area. The Working Groups should invariably have at least two volunteer academics. The department concerned may also identify volunteers and submit them to the Local Government concerned after due verification. From all the volunteers the Local Government could shortlist in such a manner that the Working Group has at least 10 persons other than the Chairperson and the Convener. At least 50 per cent of the members should be women.

(Para 12.77.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion .*

255

In the case of persons with disabilities, individual care plan should be prepared using teams of volunteers including students and Kudumbashree volunteers.

(Para 12.77.4)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

256

There should be Focus Group Discussions for all the groups. Also, the Kudumbashree system should be used to get suggestions in respect of all the groups starting from the Neighbourhood Groups (NHGs) and consolidated at ADS and further at the CDS levels. This would ensure that issues related to the bottom half of the population are directly identified.

(Para 12.77.5)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

257

KILA in partnership with reputed institutions and civil society organizations having experience / expertise in the area concerned should work closely with 10 percentage of the Village Panchayat, Block Panchayat, Municipalities and two Corporations and three District Panchayats for at least two years and through a process of action research develop good quality plan for each of the four target groups. (Para 12.77.6)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

258

These Local Governments could then reach out to a remaining 20, 30 and 40 percentage of the Local Government starting from after the first year in such a way that in four years all the Local Governments should have good quality plans.

(Para 12.77.7)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

259

LSGD may put in place a concurrent monitoring system and a quality assurance system using the services of voluntary agencies and students. They should also facilitate Social Audit. (Para 12.77.8)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

Recommendations for Gender and Women Component Plan

260

The Women Component Plan (WCP) needs to be prepared on the basis of proper gender analysis resulting in a gender Status Study followed by gender planning and gender budgeting and ultimately verified through gender auditing. Local Governments do not have a deep understanding of these techniques. Therefore, there

should be a Manual for WCP incorporating these processes with adequate illustrations from practice particularly among the Local Governments in Kerala.

(Para 13.10)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

261

A brief description on preparation of Gender Status Study, Gender Planning, Gender Budgeting, Gender auditing is given below maybe suitably adapted:

Steps for preparing status studies are given below :

I. Significance and objectives:

It helps in understanding women's problems, finding out its causes and solutions in a participatory manner. The study process is also a gender sensitisation process whereby people are made aware of issues affecting women and hence along with their close participation, remedies can be chalked out and implementing responsibilities divided. This has several broad objectives: ·

- (i) Understanding women's condition
- (ii) Evaluate the problems faced by women in various areas and ensure women's participation in developmental processes.
- (iii) Assess needs and priorities of women as needed for future policy formulation
- (iv) Empower women to intervene in policy formulation and implementation at the Local Government level.
- (v) Create consciousness about status of women and the specific problems faced by them among various categories of people.
- (vi) Through this participatory study, empower women and society, to recognise problems and intervene in solutions

II. Development of methodology and sample size

III. Collect information on primary and secondary data

IV. Indicators to measure status study. Indicators are pointers to the results of a movement or transformation. Some of the indicators which are commonly used for the study are health, education, work, decision making processes within the family, invisible work, violence against women, women and media, women and legal status, political participation, women and power, perspective/perception in relation to women, mobility, reproductive health, marriage and access and control over sexuality.

V. Organisational structure to be formed involving various committees, support groups and study group

VI. Different stages of the study:

- (i) Decision to study by the Panchayat/Municipal Committee
- (ii) Sub-committee to plan the study and activity calendar
- (iii) Meeting with working group, study team
- (iv) Training for the study team
- (v) Collection of secondary data and primary data
- (vi) Interviews and focus group discussions
- (vii) Gender analysis of transferred institutions
- (viii) Analysis of Women Component Plan
- (ix) Analysis of data collected
- (x) Preparation of draft report
- (xi) Validation of the report with various groups, gram sabha and committees
- (xii) Finalise the report. Sample structure of the study report
 1. Introduction: Geographical, historical and social background of the area (village) studied.
 2. Role of women in history.
 3. Issues identified through the study-form chapters as per the indicators used to undertake the study
 4. Needs of women brought out through the study.
 5. Suggestions and recommendations emerged from various discussions. This can be categorised as what can be done at the different levels of Local Government and by the state and central governments

(Para 13.11.1)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be*

examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.

262

Using the outputs of the status studies, projects should be prepared as follows:

- (i) The problems identified through status study should be listed along with the causes, solutions and they should be prioritised.
- (ii) Deliberations should take place on what can be done for the next 5 years with emphasis on priorities to be fixed for each year. After every 5 years, the status of women should be assessed and updated.
- (iii) Once priorities determined, to implement them, resources have to be identified. Gender budgeting is the process by which funds should be set aside for meeting for meeting the needs of women and men, girls and boys. It is not about dividing the resources equally instead it is to look at the full government budget from a gender perspective to assess how it will address the different needs. It provides a way of assessing the impact of government revenue and expenditure on women and men, girls and boys. It helps to improve economic governance and financial management.
- (iv) Next implementation and monitoring. As part of project formulation, evaluation guidelines should be formulated and monitoring conducted regularly

(Para 13.11.2)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

263

A brief guideline on Gender Planning, Budgeting and Auditing is given below:

(i) Gender Planning improves the status women by developing activities that confront problems arising from gender inequalities, exploitation and discrimination. It helps in planning and designing the implementation phase of policies, programmes, or projects from a gender perspective. It is required to understand the existing social and gender inequalities and for the formulation of appropriate development approaches and process and activities in development planes to address the inequalities.

(ii) Gender budgeting is primarily a tool for social change and a process towards gender equity. This is primarily to ensure that women's needs and priorities are also taken into account in the budget allocation of the Local Governments. The budget should give attention to classify the expenses to address practical and strategic needs separately.

(iii) The Gender audit is a kind of social audit. Gender auditing implies auditing the income and expenditure of Local Government from a gender perspective and also analysing the development process including the process of legislation, guidelines, taxes, and social development projects. The gender audit is carried out to create a space for women, to voice their concerns, suggestions, and opinions. It also assesses the differential impact on projects and policies on women and men, girls and boys and the progress attained in realising the objectives of gender equity and equality. The objective of gender auditing is to integrate a women's perspective to the process of planning implementation, monitoring and evaluation in Local Government. A project should deem to be closed only on completion of the gender audit. The conduct of gender audit should be undertaken by a team trained in the methodology and tools for gender analysis. The methodology can be at five levels namely policy, plan, institutional, structural and process level. The gender audit report should consist of two parts. The first part is the analysis of the project and its outcome and the second part of the report would consist of recommendations for future. The report should also contain :

(i) Suggestions for appropriate policies, strategies, models, and activities for gender mainstreaming in Local Government,

- (ii) Suggestions for planning and project formulation to address and prioritize the practical and strategic gender needs of women who are disadvantaged and marginalised
- (iii) Capacity building activities for gender mainstreaming

(Para 13.11.3)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

264

In 2015, the Government of Kerala issued the Gender Equality and Women Empowerment (GEWE) Policy as per G.O. (M.S) 27/2015/SJD dated 16-04-2015 (See Annexe 13.1). The important points in this policy may be kept in mind while preparing the Women Component Plan.

(Para 13.12)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan..*

265

All the elected representatives should be given a special training right at the beginning on gender issues separately and not as part of the general training.

(Para 13.13)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

266

The Working Group of WCP needs to include experts who understand gender and development. It is necessary to identify suitable people and train them properly and make available their services to Local Governments.

(Para 13.14)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

267

Best practices on gender and development from Kerala and outside should be prepared as case studies and circulated widely. This should be done by KILA.

(Para 13.15)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

268

The Technical Advisory Group of WCP should be given special training so that it can vet the projects under WCP properly.

(Para 13.16)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

269

There should be special focus within WCP on SC/ST and traditional fisherfolk focusing on livelihoods especially enterprises and skills upgradation resulting in decent wage employment.

(Para 13.17)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

.

270

The Women Component Plan should separately indicate schemes which address practical gender needs and strategic gender needs. (Para 13.18)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

271

The guidelines have to specially indicate the ratio of budget to be earmarked for practical gender needs, strategic gender needs and for innovative projects.

(Para 13.19)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

272

The existing Gender Resource Centres need to be universalized and linked with the Jagratha Samithi. (Para 13.20)

Action Taken: *Many of the recommendations are existing ones. Hence the recommendations of the commission may be accepted in principle and they may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next five-year plan.*

.

273

The Jagratha Samithi should be reactivated and should be given legal status in the Kerala Panchayati Raj Act and Kerala Municipalities Act. (Para 13.21)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

274

In the Gram Sabhas and Ward Sabhas there should be a special sub-group to discuss WCP. This could be coordinated by trained Community Resource Persons from Kudumbashree and other experts. (Para 13.22)

Action Taken: *Instructions are given to Gramasabha to conduct discussions based on working groups. Rest of the instructions may be examined and included while modifying the guidelines at beginning of the next five year plan.*

275

Kerala State Audit Department should conduct gender auditing. Also, teams of Community Resource Persons should do social auditing of gender activities.

(Para 13.23)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

276

All the students in the High Schools and Higher Secondary Schools should be given sensitization classes on gender. (Para 13.24)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

277

Recommendations for Jagratha Samithi

The experiences of the Jagratha Samithi suggest the following recommendations:

- i. Effective forward and backward linkages need to be established between ward-Local Government -district Vigilance Committees and Local Governments, NHGs-ADS-CDS network, and voluntary organisations.
- ii. Gender Resource Centres should conduct gender audit of all activities and programs conducted and submit it to the Local Government.
- iii. Establish gender desk in all schools.
- iv. Organise awareness programs, care programs and activities such as counselling for children with the help of Kerala State Legal Services

Authority (KELSA), District Legal Services Authority (DLSA), Taluk Legal Services Committees (TLSC) and Childline.

v. The monthly reports received from the district level may be codified by the Women's Commission and discussed at the Women's Commission meeting on alternate months. Based on these discussions, the Women's Commission may give necessary suggestions and support for improvement.

vi. A meeting of the District Vigilance Committee convenors and chairpersons may be convened once in six months to conduct a comprehensive evaluation of the activities of the Vigilance Committee.

vii. The Women's Commission members may attend District Committee meetings and hold joint sittings, wherever feasible.

viii. The activity report of the Vigilance Committee of the respective ward should be prepared and presented at the Gram Sabha / Ward Sabha meeting held every three months. In this way, the Vigilance Committee will get more acceptance and support from the community. Gender Resource Centres should support in preparing the reports.

ix. The activities of the Vigilance Committee should be regularly monitored and evaluated at the departmental review meetings by Local Self Government Department with the Social Justice Department, the Police Department.

x. Jagratha Samithis should be given a statutory place in the KPR Act and KM Act.

(Para 13.27)

Action Taken: *Some recommendations are existing. The applicability of the rest of the recommendations may be examined and included while modifying the guidelines at the beginning of the next Five-Year Plan.*

Recommendations for Roads

To identify the existing network of roads, the DPC should give priority to the preparation of a plan for road networking starting from the national highway through the state highways, major district roads, other district roads, village roads to the level of local roads reaching up to households. This should be put on the GIS. The base could be the Rural Roads Network prepared under PMGSY. (Para 14.8)

Action Taken: *Currently being followed. May not be pursued*

279

Through consultation with experts, there should be an ordering of the roads based on population benefitted, public institutions serviced, economic activities like markets supported, and unconnected areas linked. (Para 14.9)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

280

Thereafter through consultations with all the elected representatives in a cascading manner, norms and criteria for prioritization may be developed and the roads and locations identified using these norms and criteria and entered on GIS map and published for comments. Based on feedback and suggestions, the DPC with expert support may finalize the priorities which would be valid for five years and become part of the District Plan. (Para 14.10)

Action Taken: - *This recommendation is accepted.*

281

Proposals under PMGSY should be picked up only from this priority list, subject of course, to the eligibility conditions of the scheme. Similarly, MPs and MLAs may be provided this plan with the request to adhere to the priorities to the extent possible. (Para 14.11)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

282

In rural areas, Village Panchayats alone should look into roads which are confined to their area. Similarly, Block Panchayats should look after roads which cover more than one Village Panchayat and fall within their jurisdiction. Only other roads may be taken up by the District Panchayat. (Para 14.12)

Action Taken: *The detailed information in the road base on GIS mapped information of the roads is being prepared by the engineering wing of the LSGD. The recommendation may be considered as and when the information collection on roads is complete.*

283

Therefore, the Commission strongly recommends immediate implementation of the G.O (Rt) No. 165/2010/LSGD dt 16.01.2010, the details of which are given in Annexe 14.1. This should be done on a mission mode and completed in three months from January 2021. It is suggested that an Empowered Committee be set up under the Chief Secretary to Government including Principal Secretary, Local Self Government Department, Secretary, Public Works Department, State Technical Agency of PMGSY, Chief Engineer of the Local Self Government Engineering Wing, Chief Engineer of Public Works Department, Director, NATPAC, Chief Technical Examiner and the Director of Panchayats and Director of Urban Affairs. It is suggested that the implementation could be entrusted to the micro-enterprises of Kudumbashree who could manufacture the milestones locally and fix them as per technical specifications. The cost can be met from Maintenance Fund for roads. This recommendation is reiterated. (Para 14.13.2.)

Action Taken: *Government has taken decision in the recommendation of the 1st Report of the Commission. May not be pursued*

284

Mandatory convergence with MGNREGS is recommended to ensure that, to the extent possible, basic work related to road formation including soling and even metalling and side drainage should be done using MGNREGS funds as an independent work after which the other works can be taken up. (Para 14.14)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

285

All roads should be submitted to quality assurance. At the first level, it should be done by the engineering staff. The Chief Engineer may lay down necessary guidelines. At the second level, all works should be monitored by Engineering Colleges and Polytechnics for which a small fee may be fixed and at the apex level, there should be a team of State Quality Monitors modelled on the level of the National Quality Monitors under PMGSY with strict entry qualifications and rigorous selection process. They should inspect all roads costing Rs 10,00,000 and above and also 10 per cent of other roads identified randomly using a computer programme. All inspections should be captured in the GIS based software.

(Para 14.15)

Action Taken: *Quality control and checking is being done by engineering section of the Local Self Government department.*

286

There should be mandatory requirements of transparency which should include the following elements.

- (i) Summary of the estimate in the local idiom and on site display.
- (ii) Public intimation of the key aspects of the measurement and bills.
- (iii) Permanent display in a suitable board containing the following aspects.
 - a. Original cost, final cost.
 - b. Original time period, final time period.
 - c. Source of funds.
 - d. Name of the contractor.
 - e. Defect liability period.

(Para 14.16)

Action Taken: *Similar instructions are existing. It may be assured that they are being implemented.*

287

For every road work, including substantial upgradation, a simple environmental impact assessment should be made by a team consisting of the Engineer, Secretary of the Local Government and the Agricultural Officer with special reference to possibilities of flooding and/or disturbing a fragile eco system. The report of this group should be part of the project and published. (Para 14.17)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

288

PWD has already adopted technologies like use of plastics, coir geo textiles and rubberized bitumen. This should be adopted widely and mandated in the Local Government roads. The Commission understands that in respect of mixing plastic with bitumen, there are some technical problems where the quantity of bitumen is small. To get over this problem suitable bitumen mixing plant should be set up for atleast in each Taluk jointly by the contractors. The PWD and LSGD engineering wing should facilitate this process. (Para 14.18)

Action Taken: *Being implemented. May not be pursued*

289

There needs to be a programme to be organized by KILA in partnership with Kerala Highway Research Institute and Chief Engineer, LSGD, to build the capacity of contractors and their key support staff. This could be modelled on the contractor capacity building carried out by Ministry of Rural Development in respect of PMGSY in certain states of the country like Madhya Pradesh.

(Para 14.19)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Recommendations for Buildings

290

For all institutions like hospitals, at the level of PHC and above, veterinary hospitals, schools, hostels and care institutions, Government may fix minimum and desirable standards of infrastructure and facilities and an Institution Level Master Plan prepared to be implemented in phases after due prioritization in consultation with

the PTA, Hospital Management Committee and similar Committees for other institutions. (Para 14.22)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

291

For construction of anganwadis, MGNREGS funds could be utilized, supplemented if required, with the funds of Local Governments to meet additional material cost. The following plan of action is suggested.

- (i) List out all anganwadis which have land but do not have building. check
- (ii) Draw up type designs preferably using cost affordable technologies.
- (iii) Designs prepared by Ministry of Rural Development for MGNREGS and those prepared by late Shri Laurie Baker may be suitably adopted.
- (iv) DPC should ensure that maximum number of anganwadis get constructed. It should be declared as a priority work under MGNREGS. To check for criteria – population density based, if available
- (v) The construction should be entrusted to accredited agencies or community construction groups of Kudumbashree, Tribal Development Department, etc.

(Para 14.23)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

292

LSGD should lay down a type design for Gram Seva Kendra and Ward Seva Kendra and stipulate a time-limit for construction of these buildings. In the village panchayats, MGNREGS funds could be used. (Para 14.25)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Recommendations for Irrigation

293

The DPC should prepare a detailed irrigation plan for the district by re-visiting the plan already prepared under Pradhan Mantri Krishi Sinchayee Yojana (PMKSY). The preparation of the plan should follow a bottom-up process giving priority to the requisite padasekharam committees and other farmer groups. The irrigation plan should specially take steps to ensure maximum utilization of major, medium and minor irrigation structures in place. In the case of minor irrigation structures, first priority may be given for their rehabilitation wherever they can be made functional. A census of MI structure should be done by the DPC (Para14.29)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

294

Once the plan is finalized based on the involvement of elected members and the Local Governments, the priority list may be drawn up with the criteria of providing maximum irrigation at the lowest cost. (Para 14.30)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

295

Each project should clearly indicate the ayacut area and the benefitted farmers and map them on GIS. (Para 14.31)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

296

Construction should be entrusted to the farmers' groups following the principles of community contracting with 10 per cent of the capital cost and the entire O&M cost being met by the farmers' groups. (Para 14.32)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

297

Here also, quality assurance and social monitoring should be introduced on the lines for the system suggested for roads and buildings. (Para 14.33)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

298

General Recommendations for all Public Works

A pool of Design Consultants from within and outside government should be prepared at the district level whose services can be sought by the local governments. The remuneration should be fixed by Government. (Para 14.34.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

299

A typical project report of works, whether it is a road, building irrigation structure, water supply or power generation structure should have the following components.

- (i) Salient features of the project including background.
- (ii) Project definition and scope.
- (iii) Objectives, outputs and outcomes.
- (iv) Feasibility.
- (v) Functional design.
- (vi) Engineering surveys and investigations required.
- (vii) Engineering design.
- (viii) Financial estimates.
- (ix) Costs and benefits.
- (x) Environmental and sustainability aspects.
- (xi) Risks.
- (xii) Strategy for project management including contract management.
- (xiii) Implementation schedule including breakdown of the work.
- (xiv) Clearances required and obtained from different agencies.
- (xv) Quality management arrangements.
- (xvi) Operation and maintenance envisaged.

(Para 14.35.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

300

The work plan indicating stages should be included in the bid document indicating the start and finish dates for the key steps and payments should be made on achieving of milestones rather than running bills. This should be mandated to all building works costing Rs 50 lakh and above and all road works costing Rs.2.5 crore and above. (Para 14.36)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

301

For complaints regarding infrastructure, an IT based system is recommended allowing people to directly photograph or video record and send a complaint. After the complaint is lodged, the responsible officers in the local governments need to follow up till it is closed. The complainant should be able to track the progress of his complaint. The IKM could run a centralized facility for this. (Para 14.37)

Action Taken: *Instruction are given to apply the clause of Defect Liability Period in the public works executed by Local Bodies – Applying PMGSY criteria may be decided after detailed study..*

302

The following sustainable practices are recommended in respect of roads.

- (i) For all resurfacing of roads, milling existing surfaces and the materials so obtained should be mandatory.
- (ii) Recycling of construction and demolition waste should be encouraged.
- (iii) Both these methods require special machinery which can be set up as private enterprises facilitated jointly by the PWD and the Local Government Engineering Wing.

(Para 14.38)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

303

In all the estimates, there should be a summary in the local idiom enabling the people to understand. (Para 14.39)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

304

There should be a social monitoring committee in every ward for monitoring all Public Works which should have the following members:

- (i) The candidate who got the second highest votes in the previous election.
- (ii) At least two members from local civil society groups.
- (iii) Representative of the ADS.
- (iv) One or two retired officials.

(Para14.40.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

305

For ensuring quality control, the contractor shall be mandated as part of the contract, on the mandatory tests to be done – the frequency, the manner of doing and means of verification. (Para 14.41)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

306

There should be a mobile App to show the details of all works immediately after the Administrative Sanction indicating the details of the estimate with the key components in the local idiom, the tender date, date of opening, approval of the tender, execution of agreement, handing over site, date of commencement of work, materials required, materials procured, source of materials, specification of materials, test results, commencement and completion of each discreet item in the work. This would facilitate better supervision by the engineers.

(Para 14.42)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

307

Defect Liability Period should be provided for each road work involving black topping with an extended maintenance period for which the contractor can claim additional amounts. The norms used by PMGSY can be suitably adopted and works which require such extended period of maintenance should be stipulated by LSGD.

(Para 14.43)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

308

LSGD may issue a technical guideline for concrete roads. (Para 14.44)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

309

The use of cold mix technology may be enhanced, particularly in filling pot holes.

(Para 14.45)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

310

LSGD may lay down detailed guidelines for ensuring that new buildings constructed by local governments follow the green protocol. (Para 14.46)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

311

LSGD may introduce a system whereby the past performance of the contractor can be introduced as a criterion for selection, both as an incentive for good performers and disincentive for bad performers. (Para 14.47)

Action Taken: *This recommendation is accepted..*

312

For managing road cutting, it is understood that PWD is developing a software which may be suitably adopted by LSGD. Instead of getting payments remitted for road restoration, the contractor responsible for the work should be asked to do the restoration also. (Para 14.48)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

313

In order to avoid benami works, a rigorous community contracting manual may be issued by LSGD. The experience of Jalanidhi could be utilized in designing this.
(Para 14.49)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

314

In the case of roads, to promote safety, the required measures should be mandatorily included in the estimate itself, especially the signages required.
(Para 14.50)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

315

As regards maintenance, the recommendations of the Fourth Finance Commission have been suitably updated and are given in Appendix 14.1.
(Para 14.51)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

316

Recommendations of Appropriate Construction Technology
Government should come out with a clear policy on the use of appropriate construction technology. These should include matters like:

- (i) Listing of appropriate technologies in different areas of construction
- (ii) Setting a target for adopting such technologies
- (iii) Incentive for adoption of these technologies
- (iv) Wider training to understand and use these technologies
- (v) In-service training of the staff concerned.
- (vi) Promoting R&D in the sector.

(Para 14.58)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

317

The present system for accreditation of agencies needs to be streamlined. An elaborate process for accreditation is suggested in the form of a draft G.O as given in Appendix 14.2 of this report. It comprises (i) the constitution of the Committee (ii) guidelines for evaluation and (iii) application format.

(Para 14.59)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

318

A Master G.O. may be issued giving working instructions for implementation of projects involving appropriate technology. The draft order suggested may be seen in Appendix 14.3 and comprises: (i) Comprehensive guidelines (ii) Types of public works and (iii) Model agreement format.

(Para 14.60)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

319

There should be an appeal system, when bills are delayed by Local Government. This should have two independent engineers familiar with appropriate technology, EE of LSGD and a senior engineer of the concerned accredited agency.

(Para 14.61)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

320

The Price Software which is used in Kerala in respect of public works does not contain items coming under appropriate technology forcing the accredited agencies to develop observed data using their own methods resulting in adhocism and discretion. For easy adoption of appropriate technology, it is necessary to come out with a separate set of standards and specifications which now is scattered in the National Building Code, DMTPC handbook, CBRI publications, etc., and still do not find a place in the Public Works Department system. Accordingly, the standards and specifications including an illustrative list of analysis of rates for items of works using appropriate technology is given in Appendix 14.4 of the report.

(Para 14.62)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

321

In order to streamline the process of implementation, new institutional arrangements are recommended in of Appendix 14.5. (Para14.63)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

322

A Centre of Excellence (CoE) may be identified and designated to assist the State government in furthering the cause of appropriate technology. This institution is envisaged as an independent agency to be identified by Government in the LSGD based on the following criteria:

- (i) At least ten years of experience in research, documentation, training, etc. in the field of appropriate construction technology
- (ii) A record of undertaking activities benefiting the society
- (iii) A registered institution with a democratic, inclusive style of functioning
- (iv) Has a pool of experts in appropriate technology.

(Para 14.64)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

323

14.65. The mandate of the CoE shall be:

- (i) Study and analysis of data pertaining to appropriate technology projects in Kerala and suggest improvements in institutional arrangements and implementation processes.
- (ii) Orientation training programmes for the members of Technical Sanction (TS) Committees
- (iii) Orientation training programmes for LSGD engineering staff.
- (iv) Obtain and disseminate new knowledge in appropriate technology
- (v) Conduct R&D in appropriate technology

(Para 14.65)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

324

The Government may provide an annual core financial support to the Centre of Excellence, on the basis of regular monitoring and review of performance.

(Para 14.66.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

325

In order to bring about increased awareness and build the capacity of different stakeholders the following are suggested:

(i) The fact that despite the newly-found interest in climate change mitigation or the sustained efforts over time in spreading appropriate construction technology across the State has not gained much traction, particularly in the field of construction should be a matter of serious concern. This predicament can be attributed largely to the lack of general awareness, absence of public demand, limitations in knowledge creation and sharing and gaps in the capacity of key actors. Strategic capacity building is required to enable Local Governments and accredited agencies to make effective and efficient use of the possibilities of appropriate technology in construction works.

(ii) The key players in the delivery and usage of appropriate technology are: community-based organisations, potential users, non-governmental organisations, people's representatives, Local Governments staff, accredited agencies, workers and artisans, academic institutions and the Government. Head masons, artisans and small contractors wield much power in swaying the opinion of those who intend to build their houses, particularly so in the case of the large number of buildings being constructed in the private sector. It is important that some effort is targeted specifically at this group.

(iii) It is essential that Training Needs Assessment (TNA) of the stakeholders is made scientifically and systematic capacity building measures are taken on a continuing basis covering the entire gamut of target groups. A

multi-modal programme covering both class room based and field-based modes may be attempted to improve efficacy.

(iv) Expert committees and institutions like KILA, Laurie Baker Centre for Habitat Studies (LBC) etc can be tasked to prepare and update curricula and syllabi for formal and non-formal education courses. These should be designed to cater to the public, artisans, school students, higher education students, government functionaries, etc.

(Para 14.67)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

326

The various methods for capacity building are outlined below-

Information, Education and Communication (IEC)

The Information, Education and Communication (IEC) strategy will aim at disseminating information on appropriate technology and systematically creating awareness on its advantages. The objective will be to promote the use of appropriate technology among the people. The strategy will be to deliberate, discuss, disseminate and share learnings and knowledge on 'Appropriate Technology' amongst the multiple stakeholders viz. students, elected representatives, LSGD engineers, community leaders and the community at large. An effective IEC programme would generate demand for adoption of appropriate technology both for public and private works.

(Para 14.68.1.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

327

Training Programmes

(i) Training programme (under institutions such as KILA, LBC, Integrated Rural Technology Centre (IRTC), GPK, COSTFORD) Considering the large volume of the target group to cater to, it would be necessary to establish a network of training organisations. Cascading mode of training by using Training of Trainers (ToT) strategy can be resorted to. Appropriate technology may be added as an additional topic for the training programmes

in Kerala Institute of Local Administration (KILA), LBC, GPK, COSTFORD, IRTC, Institutions of technical education, Nirmithi Kendras, etc.

(ii) Appropriate Technology Skill development

Skill Development Centres in the ITIs and Vocational Higher Secondary Schools, advanced skill development centres in the engineering colleges and community skill parks in the polytechnics should develop various programmes to make available skilled hands in the promotion of appropriate technology.

- (iv) Malayalam translation of books on appropriation construction technologies particularly those by Laurie Baker.

(Para 14.68.2)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

328

Recommendations for Biodiversity Management

In order to improve the preparation and use of the People's Biodiversity Register, the following recommendations are made:

In addition to the officials concerned, the Working Group on Biodiversity, Climate Change, Environment and Disaster Management, should have committed volunteers with good knowledge of the themes.

(Para15.15.1)

Action Taken: – *This recommendation is accepted.*

329

Detailed capacity building programmes should be evolved by KILA in consultation with the State Biodiversity Board, Department of Climate Change and the State Disaster Management Authority. For this purpose, KILA should prepare a detailed hand book explaining the principles in simple language.

(Para 15.15.2.)

Action Taken: *May not be pursued as it has already beenimplented by the Government.*

330

PBRs may be comprehensively updated. This should be done by a campaign mode involving the members of the Working Group and the local civil society organizations and academic institutions including Higher Secondary Schools. The detailed methodology for updation should be laid down by LSGD in consultation with the State Biodiversity Board. (Para 15.15.3.)

Action Taken: *Instructions are given in the project planning guidelines. Steps to update bio diversity register are in progress.*

331

The Local Biodiversity Funds needs to be enhanced. The Local Governments should partner with the NGOs and private sector for mobilizing additional resources. LSGD and the State Biodiversity Board should give detailed instructions on mobilization of additional resources for the fund. (Para 15.15.4.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

332

Services of local High Schools and Higher Secondary Schools may be availed off. The teachers of these schools could contribute significantly in the implementation of the mandates of the BMC as well as the Working Group on Biodiversity. The biology teachers, as an extracurricular activity, could review the PBR and take initiatives for updating it with the support of experts drawn from among the local people through Participatory Rural Appraisal (PRA), interviews and Focus Group Discussion with those having traditional wisdom. The social sciences teachers could mobilize local participation and facilitate the process of group activities. The chemistry teachers could strengthen the school laboratory to facilitate testing of water quality. The teachers could also motivate their Higher Secondary School students to take up projects on biodiversity, water quality and other environmental aspects as co-curricular activity. (Para 15.15.5)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

333

The state government should persuade higher educational and research institutions such as Science and Engineering Colleges, Technology Institutions, R&D Centres etc. to adopt Local Governments and provide them handholding support for implementing appropriate action plans in accordance with the mandate of BMC.

(Para 15.15.6)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Recommendations for Climate Change

334

As regards climate change, the recommendations are:

Village Panchayats and Municipalities, preferably volunteers should be identified from different agro-ecological zones and the Meenangadi experiment in trying to attain carbon neutrality replicated. Agencies with related experience could be accredited to assist the Local Governments in preparing action plans for moving towards carbon neutrality subject to the condition that a pool of local voluntary resource persons would be developed by that agency who could continue supporting the Local Government. Considering its experience Thanal could be the nodal resource organization to mentor and guide the accredited agencies. The following generic steps are for planning, to achieve carbon neutrality recommended for preparation:

- (i) Circulate a note explaining in simple terms carbon neutrality and LSGD can do detailing the steps taken in Meenangadi Village Panchayat to all Local Governments and seek volunteers. The Local Governments before volunteering should have an idea of their responsibilities including financial.

- (ii) If there are more volunteers than can reasonably be mentored, LSGD may take a decision on the number to be taken up in such a manner that all agro-ecological zones get represented.
- (iii) Once the Local Governments are identified, a detailed presentation should be made to the elected committee along with key officials, on the concept as well as the practice so far in Meenangadi. This should be done by an expert agency having experience in the matter.
- (iv) The Local Government should be given a chance to give informed consent.
- (v) A Carbon Neutrality Facilitation Group should be set up in the Local Governments under the elected head and it should have the Chairpersons of the Development and Finance Standing Committees, the Secretary and other key officials and at least five experts to be identified by government and two experts to be identified by the Local Governments.
- (vi) A local level awareness creation campaign may be launched, coordinated by members of the Facilitation Group. It should reach out to all educational institutions in the Local Governments, farmer groups, Kudumbashree network, political parties and trade unions, civil society organizations and youth groups.
- (vii) Thereafter, volunteers who are interested in the programme should be asked to register in the Local Governments. They could be from anywhere in the district or even outside.
- (viii) Then the technical exercise to identify Green House Gas (GHG) emission and sequestration profile should be studied. This would involve the following:
 - a) Identifying current GHG emission sources (Energy, Industry, AFOLU and Waste) and carbon sinks within the Local Governments.
 - b) Assessing the data and estimating GHG emissions and carbon sequestration of the Local Governments.
 - c) Collating emissions from previous years and projecting potential emissions in future to set a target for achieving carbon neutrality.

- (ix) The findings of the study should be presented to a state level expert group to be set up by LSGD and suggestions for way forward obtained from them.
 - (x) The findings along with the suggestions of experts should be presented to the local stakeholders and officials along with the carbon neutrality facilitation group.
 - (xi) This should also be mentioned in the Gram Sabha / Ward Sabha meetings.
 - (xii) The Facilitation Group should prepare a draft Action Plan and submit it to the Local Government.
 - (xiii) The Local Government should identify the funding including from other government departments, CSR, voluntary contributions, etc.
 - (xiv) The Local Government should monitor the progress of the plan every month.
 - (xv) There should be an annual evaluation of the impact by an expert agency.
- (Para 15.23.1.)

Action Taken: *The State has revised its State Action Plan on Climate Change (SAPCC 2.0) and is being implemented.*

335

Local Action Plans for Climate Change (LAPCC) need to be prepared in extremely vulnerable Local Governments to address climate change in addition, to all volunteering Local Governments. A framework for the LAPCC is given in Appendix 15.1.

(Para 15.23.2.)

Action Taken: *The SAPCC 2.0 redefined the vulnerability concepts based on IPCC AR5 report and also highlights the driving factors of vulnerability with respect to the State and by focusing important sectors. The climate change vulnerability of the State has been reassessed based on this methodology and thus the vulnerability indices for the districts have been changed.*

336

KILA should, through action research, develop a simple process for climate change impact appraisal in respect of selected projects under productive and infrastructure services. (Para 15.23.3)

Action Taken: *State level mitigation actions / policies to attain carbon neutrality of the State rather than localized actions may be required.*

337

An indicative framework on climate change adaptable approaches developed in the context of coastal Local Governments is given in Appendix 15.2. (Para 15.23.4)

Action Taken: *Since, the Kerala's GHG emission is comparatively less significant than to other major State's, all such efforts of LSGs and the LAPCCs may be focussed to enhance the local level climate change adaptive capacity to become a climate resilient local body.*

338

Government of Kerala may develop a Climate Vulnerability Index (CVI) for Local Governments. KILA in partnership with other state level institutions could develop this. The index should look into the differential impact related to gender, age, disability and social status. (Para 15.23.5)

Action Taken: *These are depicted in the Kerala State Disaster Management Plan 2016 and the SAPCC 2.0.*

339

Recommendations for Disaster Management

For actions by Local Governments and for improving Disaster Management Plans, the following recommendations are made:

(i) Convergence of Local Government led activities with the State Plan for KSDMA is essential.

(ii) There are sufficient funds under the State Disaster Mitigation Fund (SDMF) which needs to be utilized in priority by Local Governments for mitigation projects. Therefore, a specific Government level decision in this regard to allocate at least 80 per cent of the SDMF for Local Government level projects may be considered.

(iii) Development of DRM and Climate Action Tracker (DCAT) Tool under the World Bank funded Program for Results (P for R) being implemented by LSGD through KILA with the support of KSDMA will help in discerning various local climatic risks with the help of long-term scientific data refined by data generated through local Weather Labs to be established by KSDMA as well as under the Samagra Shiksha Keralam. This will nudge the Local Governments to formulate plans which will contribute to long term climate resilience and get co-benefits. DCAT would provide the first of its kind in the world where Local Governments will be able to visualise the climatic impacts of the local planning process so that they can do necessary course correction. Post the interventions under Program for Results, DCAT tool needs to be mainstreamed into the local climate governance system.

(iv) Since real time communication of risks to the citizens is an integral part of effective risk governance, Local Governments need to be equipped to use various communication tools including social media to coordinate with various stakeholders, citizen groups and individuals at risk during extreme situations. A system which can harness and curate agile data in real time along with a clear set of risk communication strategies will empower the Local Governments to address various hazards more effectively. This needs to be piloted by SDMA in atleast 50 most vulnerable Local Governments.

(v) In order to effectively integrate climate and disaster risks into the planning process, a Guideline for Risk Informed Master Plans is being developed by LSGD

Planning in partnership with KILA and KSDMA. This may be operationalised quickly.

(vi) The role of Local Governments needs to be included and made evident in the State Action Plan on Climate Change (SAPCC) for mainstreaming climate risk. The Climate Change Cell at DoECC (Annex15.3) and technical institutions need to support the Local Governments.

(vii) The e-governance platform needs to include a tracking tool to enhance the capacities of Local Governments to better prepare and respond to unexpected disasters or impacts or disturbances due to changing climate thereby achieving disaster and climate resilience. It will aid Local Governments in planning, monitoring the interventions and incentivizes the plans to be climate proofed and disaster risk reducing, leading to a resilience plan. This assessment will help to identify the financial requirements, human resource requirements, available resource and material management and the intended benefits for the community so as to realign priorities for the community welfare and quality of life.

(viii) Climate services provided through information from weather forecasts and traditional knowledge are becoming the most significant intervention in integrating climate and disaster into the planning process. Integration of local knowledge with external scientific, global, and technical knowledge is an important dimension of climate change adaptation and disaster management. Activity for enhancing local level climate services will aid in mainstreaming actions. (For instance, spotting large number of dragonflies in coastal areas is a sign of bad weather and signal for deep sea fishers by traditional knowledge providers). Local knowledge is often tacit and invisible to outsiders. Within a climate change context, indigenous people as well as elder residents provide important information about changing environmental conditions. Local and traditional knowledge is increasingly valued as important information to include when preparing for disasters. Community participation in

disaster management is essential to tap this information as it can offer alternative perspectives and approaches to problem-solving. Pilots to operationalise this concept may be tried out in selected Villages Panchayats in Kuttanad.

(ix) Context specific climate and disaster related indicators need to be listed out by KILA. The indicators must be linked with SDGs.

(x) A key aspect of planning for adaptation at the local level is the identification of the differentiated social impacts of climate change based on gender, transgender, age, disability, ethnicity, geographical location, livelihood, and migrant status. Emphasis needs to be given to identify the adaptation measures that serve the most vulnerable groups, address their urgent needs, and increase their resilience. This often means using a more coordinated and integrated management approach with the involvement of diverse stakeholder groups. Moreover, gender-disaggregated information is required to develop a gender responsive DM plan. A methodology for this should be piloted by KILA in partnership with experts and professional institutions. (Para 15.40)

Action Taken: (i) – *Existing. May not be pursued*

(ii) – *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

(iii) to (vii) - *May be accepted*

(viii) – *Government may take final decision after detailed study and discussion*

(ix) *Existing. May be improved.*

(x) *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Recommendations for Watershed Management

340

In this context, the Commission strongly recommends that Integrated Watershed Management should be adopted as one of the key strategies in the State's efforts to address climate change and manage disasters. (Para 15.46)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

341

Instead of spreading out throughout the State, three areas, from each of the 14 agro-ecological zones may be identified. (Para 15.47)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

342

As the first step resource teams should be created for carrying out IEC activities. The IEC team drawn from among officials, interested farmers, civil society organizations and volunteers of the People's Plan may be trained by inviting experts from MYRADA, SPS, CWRDM, NCESS, etc., (Para 15.47.1)

Action Taken: *This recommendation is accepted in Principle. The training programme may be decided as per requirement.*

343

Simultaneously technical training has to be given to the agricultural officers and selected engineers from the LSGD and Water Resources Department as also the technical teams of MGNREGS. These training programmes could be conducted

initially in the field schools of MYRADA and Samaj Pragati Sahayog (SPS) and later in the priority watersheds. (Para 15.47.2.)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

344

At the State level, an exclusive Mission may be created having a multi departmental character from LSGD, Water Resources Department and Agriculture Department with the involvement of Haritha Keralam Mission. Or it could be a distinct Sub-Mission under the Haritha Keralam Mission. The Mission should have the following roles:

- (i) Providing technical support including setting up of VTC,
 - (ii) Ensuring convergence of departments and agencies both for resources and services,
 - (iii) Preparation of technical manual, coordination of training,
 - (iv) Dissemination of best practices,
 - (v) Facilitating cross Local Government coordination on the basis of watershed boundaries,
 - (vi) Arranging monitoring and evaluation,
 - (vii) Serving as a help desk, and carryout trouble shooting whenever there is need.
- Agencies like Centre for Water Resources Development and Management (CWRDM), KFRI, NCESS, Kerala State Land Use Board and KSREC should be part of the Mission. (Para 15.47.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

345

Watershed maps in digital format should be prepared by each Local Government on which the development plan could be built considering the past and present and required interventions for which the following process is recommended:

(Para 15.48)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

346

All Local Governments should prepare a study of water in their jurisdiction including what comes in, what goes out, what is stored, changes across seasons and over time, etc. CWRDM could develop a simple methodology and train Local Governments to do this exercise. Such an understanding is critical for Natural Resources Management.

(Para 15.48.1)

Action Taken: *The study is ongoing and may be further strengthened.*

347

The mapping can be done through a trained local team having an android-based smart phone. They can function as a resource team for updating the database and making it dynamic.

(i) Available base layers viz., LSGI boundary, micro watershed boundary, drainage network, water bodies, disaster management hotspots (flood prone area and land hazard zones) can be integrated and made available to the team constituted in each LSGI by the State Level Nodal Agency or competent support organization such as Kerala State Land Use Board (KSLUB)

(ii) The field level mapping can be done through a trained local team using an open-source android application (eg.QField for QGIS). There are also other open-source android applications.

(iii) The QField project for each LSGI can be configured in QGIS–Desktop version by using shape files, Google Earth imagery. New shape files area also created for collecting field data. Once the projects are configured, it can be ported to android mobiles through blue tooth, Secure Digital (SD) Card, Universal Serial Bus (USB) or by e-mail. If sent through e-mail, the user has to download and extract the project data to the desired folder in the android mobile or tablet.

(iv) Once the QField files are on the Android device, the project can be opened with the QField for QGis app and the real location is displayed with the help of Global Positioning System (GPS) in the user interface. It is also possible to collect data offline like a printed map.

(v) Field data can be collected in all the three shape file formats (point, polyline and polygon). The attribute details such as the name of the feature identified, type, issues related to that location, suggestions, other relevant details can be entered in the attribute table. Columns (fields) can be added in the attribute table according to the requirement at the time of creating new shape files before it is geo-packed for QField app. There is no need to use the desktop version by everyone who is going to collect the field data.

(vi) After collecting the data by using the mobile app, the same folder can be sent back (either by e-mail or any other means mentioned above) to the support organization coordinating the project.

(vii) The layers provided for field reference includes drains, watershed boundary and hot spot locations. For marking interventions in a drain, both line or point shape files can be used, according to the nature of the work identified. Using line feature, the path of the intervention from the beginning to the end can be marked by walking along the side of the drain and simultaneously tapping the icon in the user interface of the QField app at frequent intervals. After reaching the end point, save the line and enter the problems identified and the details of the works suggested. This help to get the location specific running units with accuracy.

(viii) If the point file is used for collecting data, only the location of the work identified can be marked, for e.g., suggested location of gully plugs, culverts, check dams, etc.

(ix) Polygon features are suitable for collecting data by drawing the shape of the ponds, quarries, quarry ponds etc. and also for marking the location and size of structures proposed, e.g. farm pond, percolation pit, etc.

(x) Any other feature / proposed work identified in the project area, according to the requirement of the project, can also be captured either as points or poly lines or polygons without any limitation.

(Para 15.48.2)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

348

Thus, a participatory resource map using satellite imagery and GIS software to define watershed boundary, catchment area, topography, perennial and seasonal

streams, hydrology and hydraulics of flows, land use, non- farm activities, livestock management, roads, bridges, houses, industry etc. can be generated involving local people. This database will serve as a prerequisite for organizing watershed development program. (Para15.48.3.)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

349

After the IEC in each of the selected locality, participatory planning needs to be conducted with special emphasis on use of participatory techniques like Focus Group Discussions with farmers and agricultural labourers, Historic Time Lines, Transect Walks, Livelihood Analysis, etc. (Para 15.49)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

350

Along with the planning process, a local organization of the community should be created giving representation to the farmers, agricultural labourers and Kudumbashree leaders using the principle of networked SHGs. (Para 15.50.)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

351

Using existing Manuals, and relying on experience, a detailed Manual should be prepared as applicable to different regions of Kerala. (Para 15.51)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and*

discussion.

352

In order to carry out the work, local teams can be created like the Green Army experiment of Wadakanchery Block. These teams could be carrying out work on a turnkey basis. They should be supported by a Project Implementation Agency to be identified specifically for this purpose from among public institutions or NGOs. For accreditation of project implementation agencies, the following criteria are recommended: (Para 15.52)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

353

The Local Self-Government Department has a system for accrediting agencies which are willing to take up projects of Local Governments for implementation. The accreditation has to be done based on the evaluation of the agencies by subject experts. The evaluation can be done in terms of:

- (i) Experience,
- (ii) Democratic nature of the activities,
- (iii) Physical amenities,
- (iv) Management's systems and expertise,
- (v) Upkeep of documents and its updating,
- (vi) Financial strength,
- (vii) Voluntary activities undertaken,
- (viii) Office set up and employees,
- (ix) Expertise and use of modern technology tools,
- (x) Technical expertise and expert employees, (xi)

- (xi) Excellence of the activities undertaken during the last three years,
- (xii) Sectoral expertise and experience,
- (xiii) Quality of services rendered,
- (xiv) Accountability and transparency in financial dealings,
- (xv) Social benefits of the activities undertaken,
- (xvi) Cost efficiency considerations,
- (xvii) Follow up support offers,
- (xviii) Transparency in the activities, and
- (xix) Liability of the institution.

(Para 15.52.1)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

354

There are about 24 works which do not have Schedule of Rate (SoR) and the costing is done using Observed Data. These includes:

- (i) Gully plugging and Galvanized Iron (GI) wire gabion gully plugging using collected stones (kattukallu),
- (ii) GI wire gabion High density Polyethylene / Low density Polyethylene (HDPE/LDPE) lined check dam,
- (iii) Temporary check dam with sand filled polyethene bags,
- (iv) Brush wood gully plugging,
- (v) Wooden crib gabion gully plugging,
- (vi) Side protection with coir geo textile,
- (vii) HDPE/LDPE lined pond construction and silk Pauline tanks,
- (viii) Subsurface dike with HDPE/LDPE lined clay lining,
- (ix) Well recharge system with harvested roof water and filter unit,
- (x) Bore well recharge system,

- (xi) Waste water treatment with artificial wetland,
- (xii) Pitcher irrigation,
- (xiii) Bio fencing,
- (xiv) Cost of making 100m² of Gabion net from GI wire,
- (xv) Ferro cement water harvesting tank,
- (xvi) Side protection using jungle stone,
- (xvii) Stone pitched Bund,
- (xviii) Bench Terracing,
- (xix) Bund strengthening by growing Vettiver grass, fodder grass etc.,
- (xx) Preparation of waste land for cultivation,
- (xxi) Removing weed from pond prior to pond de-siltation,
- (xxii) Mulching of coconut basing/mulching 10 Sq. M land area,
- (xxiii) Strengthening of paddy field bund by soil covering (Bund pothiyal)
- (xxiv) Compost pit with filled broken bricks.

(Para 15.53)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

355

In this background it is desirable to set up a Working Group in each district including representatives of Local Governments, accredited agencies / local NGOs, independent professionals and government officials and engineers. The Working Group should prepare and revise District Schedule of Rates (DSR) periodically and also arrange to disseminate it up to the Gram Sabha. This is of particular significance in areas with a high degree of location specificity and variability in the soil, slope and geological conditions and seasonal variation. It is also desirable to have a matrix of rates for the same task in different eco-regions of the district, which preferably may be done at the state level in a standardized manner. (Para 15.54)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and*

discussion.

356

There should be a system of quality assurance and GIS based monitoring as also participatory monitoring by the community organizations should be provided for.

(Para 15.55)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

357

To ensure transparency, mandatory disclosure of information and social audit should be compulsory.

(Para 15.56)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

358

There should also be formal concurrent evaluation by expert organizations.

(Para 15.57.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

359

As regards measures they should focus on using appropriate technology and avoid engineering solutions to the extent possible especially in relation to soil conservation and slope protection. Agrostological measures should obviously be given preference.

(Para 15.58)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

360

The funding of the projects could be by MGNREGS, 15th Finance Commission grant supplemented by Local Government funds. Beneficiary contribution for works in private land should be at least 10 per cent. (Para 15.59.)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

361

The detailed guidelines issued for Integrated Watershed Management Programme (IWMP) Annexe 15.4 in 2011 may be suitably revised and reissued as a Government Order. (Para 15.60.)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

GREEN APPRAISAL TOOL FOR LOCAL GOVERNMENTS

362

At the request of the Commission, the Grameena Patana Kendram (GPK) developed a Green Appraisal Tool for Local governments which has been done after elaborate field testing and modification to suit local requirements. The Commission endorses the suggestions of GPK and the details are given below

The Activity- Impact Matrix may be seen in Appendix 15.4. It suggests that there are twenty project categories which affects the environment and need to be assessed appropriately. These are:

1. Buildings: Construction and Repair

2. Ponds/Tanks/Wells/Canals: Construction, De-silting, Cleaning
3. Public amenities and places: Construction, Operation and Maintenance
4. Roads/Bridges/Culverts/Public properties: Construction & Maintenance
5. Waiting sheds for travellers: Construction & Maintenance
6. Ferries: Operation & Maintenance
7. Bathing and washing ghats: Construction & Maintenance
8. Storm water drainage Construction, upkeep & Maintenance
9. Slaughter houses: Construction / Regulation of animal slaughtering and sale of meat
10. Sanitation: Solid & Liquid waste management
11. Burial & burning grounds: Establishment & Maintenance
12. Fairs & festivals: Regulation: Organization & Management
13. Public markets: Upkeep, Maintenance & Management
14. Colonies and Slums areas: Providing basic facilities
15. Minor and micro-irrigation: Construction and Maintenance
16. Agriculture/Horticulture/Social Forestry: Management and Extension
17. Animal Husbandry and Dairy Farming: Development & Extension
18. Fisheries and Pisciculture: Development & Extension
19. Tiny and Small-Scale Industries: Establishment and Expansion
20. Drinking water supply: Implementation and Maintenance

(Para 15.61)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

. The Local Governments may subject any projects proposed to be implemented by them under the above categories to Green Appraisal after preparing the Detailed Project Report (DPR). It is conducted by adopting the following steps:

. Initial preparation

1. Evaluate the proposed Project Proposal forming part of the above listed 20 categories.
2. List out the activities envisaged in the proposed projects during the implementation and post-implementation (operation) phases of the project. (Para)

Screening for Regulated activities (Use Proforma-A as given in Appendix 15.5)

- (i) Select each activity enlisted under the proposed project one by one for screening using Proforma-A.
- (ii) Examine whether the selected activity of the project involves land acquisition. If so, ascertain whether it is voluntary or involuntary.
- (iii) If it is voluntary, project passes the screening as involuntary land acquisition is absent. The project is then screened as acceptable.
- (iv) If involuntary land acquisition is present, the project is not readily acceptable. In such a case, it has to be examined whether there is any feasibility for revision. The land acquisition in India is governed by ‘The Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013’. It has to be examined whether there is feasibility for revising the project making use of the provisions of this Act. If not, the project has to be rejected.

(v) Examine whether the selected activity of the project involves Coastal Regulation Zone (CRZ) areas. If not, the project is screened as acceptable.

(vi) If the selected activity of the project involves discharge of untreated wastes or effluents, the project is not acceptable. However, there is a feasibility to revise the project by incorporating appropriate treatment system for avoiding pollutant discharge. Therefore, the project can be revised incorporating appropriate waste and effluent treatment system, as applicable, and screen the project as acceptable.

(vii) Similarly, the selected activity of the project can be screened for other provisions stipulated for CRZ areas; Forests, Natural Habitats and Trees; Physical and Cultural Resources and Air, Land and Water Resources and ascertain whether the project is acceptable and if not, whether there is feasibility for revision.

(viii) The screening process has to be repeated for each of the activity involved in the proposed project based on which a decision can be taken to decide whether the project is acceptable with or without revision. (Para 15.62.2.)

Understanding environmental impacts and mitigation measures (Use Proforma-B as given in Appendix 15.6)

The Activity Impact Matrix suggests the most anticipated environmental impacts/concerns for the activities normally conceived for the projects under the above listed 20 project categories. It also suggests standard mitigation plan for the anticipated environmental impacts of project activities. It is desirable to familiarise with the environmental impacts and understand their implications so as to select and incorporate mitigations measures from the standard list appropriately

(i) Biodiversity loss:

Biodiversity or biological diversity refers to the variety of life on Earth at all its levels, from genes to ecosystems, and can encompass the evolutionary, ecological, and cultural processes that sustain life. It is the existence of a number of different kinds of animals and plants which together make a good and healthy environment. It provides functioning ecosystems that supply oxygen, clean air and water, pollination of plants, pest control, wastewater treatment and many ecosystem services. Biodiversity loss is caused by five primary drivers: habitat loss, invasive species, overexploitation (extreme hunting and fishing pressure), pollution, climate change associated with global warming.

(ii) Community conflicts:

It is the disagreement among the community and it can be destructive to the socio-economic environment, if not resolved. Conflict creates insecurity, psychological well-being and displacement of people.

(iii) Depletion of water source:

Depletion of water means scarcity of water which means that there is a lack of sufficient freshwater resources to meet water demand. It is due to excessive use above the availability, evapotranspiration, source pollution etc.

(iv) Disease burden:

It describes the total, cumulative consequences of a defined disease or a range of harmful diseases with respect to disabilities in a community. The consequences include health, social aspects, and costs to society.

(v) Disfiguration of landscape/Landscape modification:

Changing the appearance or quality of land permanently by levelling the land, removal of top soil or uprooting trees.

(vi) Drainage modification/Disruption of drainage:

It is the change or alteration induced on the natural surface and subsurface drainage pattern due to human intervention. It leads to build up of hydrostatic pressure, drainage congestion, flooding, erosion, landslides, landslips, debris flows etc.

(vii) Dust and particulate emission:

Dust is very small pieces of dry dirt, sand, etc. in the form of a powder. Particulate emission is described as solid particles and liquid droplets found in the air. The complex mixture contains dust, pollen, soot, smoke, and liquid droplets. The composition and size of these airborne particles and droplets vary. It includes suspended particulate matter; thoracic and respirable particles and inhalable coarse particles. The coarse particles with a diameter of 10 micrometers (μm) or less is designated as (Particulate Matter) PM₁₀. The fine particles with a diameter of 2.5 μm or less is designated as PM_{2.5}. There are also ultrafine particles with a diameter of 100 nm or less. As the size of the particle reduces, its penetration depth increases. Particulates are the most harmful form of air pollution due to their ability to penetrate deep into the lungs, blood streams and brain, causing health problems including heart attacks, respiratory disease, and premature death.

(viii) Hydrologic modification:

Hydrologic modification includes significant changes in the magnitude, duration, timing, frequency or rate-of-change of natural stream flows. It can cause a range of pressures on aquatic ecosystem health and service provision, including changes to

the quantity, quality, velocity and temperature of water flows, changes to channel and bed erosion and deposition processes, flow congestions, water stagnation etc.

(ix) Increased radiation:

Radiation is described as energy or particles from a source that travel through space or other mediums and include light, heat, microwaves, radio waves etc. Many buildings emit heat radiation and ionising radiation. Ionising radiation produces charged particles (or ions) in matter such as X-rays, gamma-rays etc.

(x) Indigenous groups:

Indigenous Peoples are distinct social and cultural groups that share collective ancestral ties to the lands and natural resources where they live, occupy or from which they have been displaced. They are inheritors and practitioners of unique cultures and ways of relating to people and the environment. They have retained social, cultural, economic and political characteristics that are distinct from those of the dominant societies in which they live. Disturbance or displacement of them will affect the cultural diversity and traditional knowledge.

(xi) Land use change:

Land use change is a process by which human activities transform the functional use of land by converting from one purpose to another. For example, land may be converted from cropland to grassland, or natural vegetation to plantation or cropland for building purpose. This will normally affect the intrinsic property of land adversely.

(xii) Loss of open space:

Open space is any open piece of land that is undeveloped (has no buildings or other built structures) and is accessible to the public. It can also include green space (land that is partly or completely covered with grass, trees, shrubs, or other vegetation). Its loss will lead to reduced groundwater recharge and increased siltation and runoff. There will also be loss of habitat for native vegetation and wildlife. It enhances pressures of development and reduces the assimilative capacity of environment.

(xiii) Loss of vegetation cover:

Vegetation cover defines the percentage of soil covered by green vegetation. Loss of native vegetation is the removal of native vegetation by direct or indirect actions. Reduced vegetation cover exposes more soil directly to the atmosphere. A vegetation cover above the critical value of 45-50 per cent protects soil from raindrop impact and reduce soil erosion. The loss of trees and other vegetation accentuates climate change impacts, desertification, soil erosion etc.

(xiv) Loss of rare trees and plants:

These are the ones that are very uncommon, scarce, or infrequently encountered. The U.N. Convention on Biological Diversity reported that “Every day, up to 150 species are lost.” That could be as much as 10 percent a decade. The loss of plant species may lead to habitat destruction and subsequent loss of various animal species.

(xv) Lowering of water table:

If water is withdrawn from the ground at a faster rate that it is replenished, either by infiltration from the surface or from streams, then the water table can become lower, resulting in a "cone of depression" around the well. Excessive pumping and lowering

of groundwater table can lead to land subsidence, due to loss of support below ground.

(xvi) Noise pollution:

Noise pollution is considered to be any unwanted or disturbing sound that affects the health and well-being of humans and other organisms. Exposure to prolonged or excessive noise can cause a range of health problems ranging from stress, poor concentration, productivity losses in the workplace, and communication difficulties and fatigue from lack of sleep, to more serious issues such as high blood pressure, heart disease, sleep disturbances, stress, cardiovascular disease, cognitive impairment, tinnitus and hearing loss.

(xvii) Occupational safety:

It deals with all aspects of physical, mental and social health and safety in a workplace. It is the umbrella for company's efforts to prevent injuries and hazards in all work environments.

(xviii) Possibility for accidents and hazards:

Accident is an unexpected and unwanted occurrence or unintended event or series of events which could result in injury to persons, death, loss of system or service, damage to equipment, materials or environment. Hazard is a situation or condition which has the potential to cause harm to people, equipment and environment. It is a physical situation that could lead to an accident with a potential for human injury.

(xix) Recharge potential:

It refers to the potential for unused water to infiltrate via the soil profile down to groundwater systems. The assessment is based on the assumption that recharge is a function of soil profile water holding capacity, substrate porosity and rainfall.

(xx) Siltation:

Siltation occurs as a result of human activities that leads to fine soil leaching into nearby water bodies. Silt accumulations prevent the natural function of the water body and contaminate it leading to water quality deterioration and storage, flow or depth reduction of water bodies.

(xxi) Soil erosion and soil loss:

Soil erosion is a gradual process that occurs when the impact of water or wind detaches and removes soil particles, causing the soil to deteriorate. Soil loss is the loss of organic matter and loss of fertile land. It is usually caused due to the removal of vegetation, or any activity that renders the ground dry. Farming, grazing, mining, construction and recreational activities are some of the causes of soil erosion. The soil erosion leads to land degradation, increased pollution and sedimentation in water bodies, clogging of drains and waterways. It promotes critical losses of water, nutrients, soil organic matter and soil biota, harming forests, rangeland and natural ecosystems.

(xxii) Soil quality deterioration:

Soil quality is the capacity of a soil to function for specific land uses and characterised by organic-matter content, salinity, tilth, compaction, available nutrients, and rooting depth help measure the health or condition of the soil-its quality-in any given place. The quality of a soil is determined by a combination of physical, chemical, and biological properties such as texture, water-holding

capacity, porosity, organic matter content, and depth. Erosion, compaction, salinization, sodification, acidification, and pollution with toxic chemicals degrade soil quality.

(xxiii) Stream bank erosion:

It is a natural process that occurs when the forces exerted by flowing water exceed the resisting forces of bank materials and vegetation. It occurs due to increased flow or removal of local protective vegetation. It increases stream sediment and turbidity.

(xxiv) Traffic congestion:

Traffic flow slows down when the number of vehicles travel on the road increases or the roadway capacity decreases due to various reasons. It is stressful, enhances fuel consumption and increases atmospheric pollution.

(xxv) Tree felling:

Trees protect the earth and play a significant role in reducing soil erosion and moderating the climate. They remove carbon dioxide from the atmosphere and store large quantities of carbon in their tissues. Trees and forests provide a habitat for many species of animals and plants.

(xxvi) Vector menace:

Vectors are living organisms that can transmit infectious diseases between humans or from animals to humans or from plants to plants. Many of these vectors are blood or sap sucking, which ingest disease-producing microorganisms during a meal from an infected host and later inject it into a new host during their subsequent meal. The common vectors include mosquitoes, bed bugs, ticks, flies, sand flies, fleas,

triatomine bugs, tsetse flies, black flies, lice, cockroaches, some freshwater aquatic snails, dogs and rodents.

(xxvii) Waste accumulation:

Waste is unwanted or unusable materials. Waste is any substance which is discarded after primary use, or is worthless, defective and of no use. The types of waste include municipal solid waste (household trash/refuse), agricultural waste, biomedical waste, industrial hazardous waste, wastewater (such as sewage, which contains faeces and urine, radioactive waste etc. Inappropriately managed waste can attract rodents and insects, which can harbour gastrointestinal parasites, yellow fever, worms, the plague etc. Exposure to hazardous wastes, particularly when they are burned, can cause various diseases including cancers. Toxic waste materials can contaminate surface water, groundwater, soil, and air causing serious health problems. Biodegradable wastes such as food waste produces significant Greenhouse Gas (GHG) emissions, which contributes significantly to global warming.

(xxviii) Water quality deterioration:

Water quality describes the condition of the water, including chemical, physical, and biological characteristics, usually with respect to its suitability for a particular purpose such as drinking or swimming. Pollutants are typically the cause of major water quality deterioration. Major water pollutants include microbes, nutrients, heavy metals, organic chemicals, oil and sediments. Heat, which raises the temperature of the receiving water, can also be a pollutant. If the water quality deteriorates, it can pose health risk for ecosystems. (Para15.62.3.)

Screening for Environmental Clearance (Use Proforma-C as given in Appendix 15.7)

- (i) Select the Project Category as given in the Master Data (Proforma-B) and write down the activities envisaged in the proposed project in Column 1.
- (ii) Write down the anticipated environmental impacts in Column 2 as drawn from the Master Data.
- (iii) Examine whether there is possibility of any other environmental impacts other than that drawn from the Master Data considering the significance and constraints of the proposed location for implementation of the project. Do this by using the checklist given in Column 3 and select the additional impacts, if any, other than that listed in Column 2.
- (iv) Write down the appropriate mitigation measures in Column 4, by drawing from the Master Data and additional measures, if any, required based on the environmental scenario of the proposed location based on expert opinion and local wisdom.
- (v) Prepare a rough cost estimate of the proposed mitigation measures making use of the local expertise and location characteristics and enter it in Column 5. Generally, the mitigation measures are small additional interventions to the activities envisaged in the project or small and appropriate modification of the envisaged activities of the project.
- (vi) Add the rough cost estimate made for the mitigation measures to the Project Cost and revise the total Project Cost. Enter the revised cost of the Project after incorporating the cost for mitigation in Column 6. The revision of the Project Cost is essential to ensure that there is adequate financial provision made for the implementation of mitigation measures. Otherwise, the mitigation measures will go unimplemented leaving the environmental impact unresolved.

(vii) The project can be considered as cleared from the point of view of environment provided all the above six steps are completed satisfactorily.

(Para 15.62.4)

Ways and means for the adoption of Green Appraisal Tool in the Local Governments.

The projects undertaken in Local Governments form part of three sectors namely (i) Productive, (ii) Service and (iii) Infrastructure. These projects are prepared in detail by the Implementing Officer of the designated sector using Sulekha Software through data entry using designated Forms. There are three types of forms; Form 1 for Projects requiring beneficiary selection, Form 2 for Projects involving construction activities and procurement and Form 3 for Projects in the Service sector. All the three forms are versatile enough to include all the project details including the details of activities involved. The Implementing Officer, first has to enter all the details of the projects in the form applicable to the respective project. The projects requiring green appraisal for obtaining environmental clearance are given in Proforma B (Appendix 15.6). These projects have to be screened using the Proforma A (Appendix 15.5) and Proforma C (Appendix 15.7). The screening has to be done by the Implementing Officer with the help of respective Working Group. The preparation of the projects requiring green appraisal will be complete only after completion of screening for environmental clearance. Therefore, in the Project Formulation Forms and Sulekha Software, appropriate modifications have to be made.

(Para 15.62.4)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion. (Para 15.62)

MGNREGS should be linked to the Village Panchayat plan. A separate Working Group may be set up for MGNREGS which includes officers of the Agriculture, Animal Husbandry, Dairy Development and Kudumbashree. Also, officers in charge of Watershed Management, Waste Management should be part of this Working Group. As in other Working Groups, in addition to Officers, Experts and Stakeholders need to be involved. (Para 16.27)

Action Taken: *There is no need to form a new Working Group for MGNREGS as various Working Groups are dealing with issues of MGNREGS.*

365

LSGD should put in a central monitoring system for all the CSS and troubleshooting should be done by District Level Officers wherever possible. (Para16.28)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

366

There should be an independent professional group to guide preparation of DPRs and to vet them after they are ready. (Para 16.29)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

367

For big CSSs and EAPs, the Local Governments should be directly involved even if they take professional assistance for implementation. This is to ensure that the experience resides in Local Governments. (Para 16.30.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

368

In the case of NHM, the plans should be prepared after getting proposals from each Local Governments. But the implementation could continue as of now.

(Para 16.31.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

369

Anganwadi construction should be taken up on a priority under MGNREGS.

(Para 16.32.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

370

Most malnourished children particularly in the tribal and coastal areas should be identified for special nutrition programmes

(Para16.33)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

371

The actual number of children in Anganwadis may be identified in a fool-proof manner after giving an assurance that the number of Anganwadis will not be reduced. After this exercise, utilizing the same amount now spent, higher order benefits should be given to the children as it is expected that the actual number would come down substantially.

(Para 16.34)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

372

Anganwadi is an important source of data regarding the status of children especially those from vulnerable communities. But the quality of data needs a lot of

improvement. Special training should be given to the Anganwadi workers on this. The ICDS Supervisor should ensure superior quality of data. (Para 16.35)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

373

The Janani Jatak software developed during the crisis in Attappady should be suitably updated and used in all Anganwadis. (Para 16.36.)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

374

The Anganwadi Level Monitoring and Support Committee needs to be activated. There needs to be a link between the NHGs within the service area of the Anganwadi to ensure parental involvement. (Para 16.37)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

375

Recommendations on localizing SDGs

Accordingly, the Commission makes the following recommendations:

- (1) In accordance with the experience of twenty-five years of decentralization and the functions being performed by Local Governments, the State may identify the themes as suggested in paras 17.4 and 17.5 above for operationalising SDGs through Local Governments, with freedom being given to Local Governments to fix priorities based on their situation and also add on goals as may be relevant.
- (2) The concepts underlined in the SDGs need to be understood locally as part of their development understanding. They are to be demystified and made simple for easy understanding. Some of the concepts which could be taken up are:

- (i) Poverty
- (ii) Inequality
- (iii) Climate change and resilience
- (iv) Biodiversity and natural resources management
- (v) Decent work
- (vi) Gender
- (vii) Inclusion
- (viii) Peace and non-violence
- (ix) Life-style in harmony with nature
- (x) Social evils

(3) It is felt that Village Panchayats, Municipalities and Corporations should not be burdened with targets from above. They should be free to choose their targets and indicators which could feed into performance data at higher levels. From the framework developed by KILA, an illustrative example of education is given in Appendix 17.1.

(Para 17.6)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

376

As the first step, there should be a dialogue with the Local Governments and feedback sought on how to incorporate SDGs in their planning process which should be explained in very simple terms to the Local Governments by mapping SDGs on their functions and on the programmes which they have formulated as part of the People's Plan. Special emphasis should be laid on rights-based development.

(Para 17.6.1)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

377

KILA should prepare guidelines for organically integrating SDGs into the current planning process of Local Governments. There should be a simple methodology for capturing the local situation in respect of key themes identified by the State. This should form part of the guidelines for the Fourteenth Five-Year Plan. The Status Report prepared by Working Groups and Development Report should specifically capture the relevant SDGs. KILA may come out with a list of items of development related to SDGs which are either costless or of low cost.

(Para 17.6.2)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

378

KILA in partnership with IKM should determine the way of capturing activities and achievements directly related to SDGs. The dash board developed by KILA can be adopted.

(Para17.6.3)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

379

The DPCs should be sensitized on this aspect of planning and should be empowered to coordinate at the district level.

(Para 17.6.4)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

380

Based on earlier experience, efforts need to be taken to prevent routinization and trivialization of work related to SDGs. KILA should mentor resource of Local

Governments and develop them as ‘beacons’ so that the others can learn from their experience. (Para 17.6.5)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

381

Government should put in place a system of vertical collaboration in realising SDGs. (Para 17.6.6)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

382

In Kerala by its sheer size, the Kudumbashree network is ideally suited for communitizing SDGs. Of course, farmers groups, libraries and civil society organizations could supplement their efforts. By the very nature of SDGs, community participation is critical for almost all the goals, especially related to poverty, zero hunger, health, gender equality, clean water and sanitation, reduction of inequalities, decent work, climate action, gender, peace and justice. (Para 17.7)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

383

A top-down approach imposing additional burden to NHG network should be avoided as also preparation of separate parallel plans. (Para 17.8.1)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

384

The focus should be on the NHG network imbibing values and content of the

goals on the lines of gender self-learning programme. The community should be sensitized on the concepts which are relevant to their immediate life. Kudumbashree should launch a cascading capacity building effort to achieve this. (Para 17.8.2)

Action Taken: *Localisation of SDG is being implanted. May not be pursued*

385

Based on past experience and in consultation with a set of NHGs, a quick action research should be conducted jointly by Kudumbashree and KILA so that what is doable emerges with specificity. (Para 17.8.3)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

386

The focus of the action should be to access entitlements and services which are available and relevant for SDGs. (Para 17.8.4)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

387

In addition, the NHG network should develop a bottom-up process to influence local plans by generating demand for certain missing elements related to SDG goals.

(Para 17.8.5)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

388

A simple framework on SDGs should be developed for NHGs from them to understand SDGs and decide specifics on how they can contribute to attaining them.

(Para 17.8.6)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

389

The elements of SDG which the communities can plan for should be incorporated into their normal planning process. The elements of the plan would emerge from the action research and, to the extent possible, it should be theme-wise and build up to an SDG Plan from NHG upwards. Here again, indicators should be very simple and captured through a community-based process. (Para 17.8.7)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

390

To help the Kudumbashree network, information on various services and entitlements should be provided to them. (Para 17.8.8)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

391

A group of Community Resource Persons should be created to assist the NHGs in understanding SDGs and in preparing their plan. (Para 17.8.9)

Action Taken: *Existing. May not be pursued*

392

The Kudumbashree network should be given the freedom to rank the SDG priorities. (Para 17.8.10)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

393

A campaign approach is required for this as there is a great opportunity for revitalizing Kudumbashree system. (Para 17.8.11)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and consultation.*

394

A simple system of performance rating of the Kudumbashree units should be developed through internal processes. (Para17.8.12)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

395

Though the Kudumbashree network could be at the nodal point in communitizing SDGs, it is necessary to involve other collectives and students in the process adapting the process suggested above. (Para 17.9)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

396

Community activities for SDGs cannot be stand alone. They have to be seamlessly complemented by supportive action at the level of the Local Governments and the State Government, but the most important outcome to be targeted should be deepening the understanding of the community on sustainability so that local public action is possible which would be on issues of local relevance. For this an IEC campaign on SDGs is necessary. (Para 17.10)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

ACTION TAKEN REPORT ON 6th SFC THIRD REPORT – Vol.II

1

The Government should take steps to educate people on the significance of the grassroots level democratic institution, the Gram Sabha/Ward Sabha, using print, visual and social media.
(Para 1.1.34)

Action Taken: *Recommendation is accepted.*

2

All the citizens should be given information on the importance of Gram Sabha/Ward Sabha, their powers and responsibilities and the rights and obligations of citizens vis a vis Local Governments. In this pamphlet people should be made aware of the quantum of resources which were spent in the Local Government over the last five years.
(Para 1.1.35)

Action Taken: *It is already being done as part of the Act. However, Recommendation is accepted with a modification of quantum of resources which were spent in the Local Government during the previous year. As part of the status report and development report, consolidated resources and expenditure during the five-year plan period is being provided.*

3

The dates of the Gram Sabhas and Ward Sabhas should be fixed well in advance and the fact published in all prominent places and through print and visual media, distribution of notices, mike announcements. The State Government can declare a

fortnight as Gram/Ward Sabha fortnight which will prepare people to participate. The meetings may be preferably held on or duty leave granted for compulsory participation of Local Government officials. Private institutions could be persuaded to allow employees to attend.
(Para 1.1.36)

Action Taken: *This is an existing practice. However, this shall be implemented meticulously. New measures of dissemination of this information could be adopted.*

4

To start with there has to be an environment creation on the lines of the efforts made during the initial days of People's Plan. There should be campaigns through formal media and social media, outreach to citizens through students in schools and even religious and cultural institutions and civil society organizations and of course conventional methods like posters and notices. This may be repeated as many times as required till the institutions stabilize.
(Para: 1.1.37)

Action Taken: *This is an existing practice. However, this shall be implemented meticulously. New measures of dissemination of this information could be adopted*

5

Meetings may be convened through online platforms also for more participation. Even those who working abroad can participate in the decision making and implementation.
(Para 1.1.38)

Action Taken: *Already been initiated. May not be pursued*

6

A proper invitation with the agenda items with explanatory notes indicating the type of decisions to be taken may be circulated well in advance. This could be delivered through volunteers identified for each group of 25 families in Village Panchayats, 50 in Municipalities and 100 in cities.
(Para 1.1.39)

Action Taken: *Existing. May not be pursued*

7

The services of Residents Welfare Associations and Youth Organisations should be formally used.
(Para 1.1.40)

Action Taken: *Provisions in this regard exist in the plan guidelines. May not be pursued*

8

The Kudumbashree system has an important role to play in strengthening the Gram Sabhas and Ward Sabhas. Though Mahila Sabhas is not mandated in Kerala as in States like Maharashtra, Himachal Pradesh etc., the Neighbourhood Groups should meet before the Gram Sabha and Ward Sabha, discuss the agenda and come out with their collective suggestions and ensure participation of as many families as possible.

(Para 1.1.41)

Action Taken: *Provisions in this regard exist in the plan guidelines. May not be pursued*

9

Similarly, in urban areas, in addition to Kudumbashree, Resident's Associations could also meet before the Ward Sabhas, discuss the agenda items and come out with clear requests.

(Para: 1.1.42)

Action Taken: *Provisions in this regard exist in the plan guidelines. May not be pursued*

10

The Gram Sabhas and Ward Sabhas should be provided with all information on the performance of the Local Governments, in respect of programmes, works, services etc

(Para 1.1.43)

Action Taken: *Provisions in this regard exist in the plan guidelines. May not be pursued*

11

There should be trained facilitators in each Gram Sabha/Ward Sabha preferably from the Kudumbashree set up or civil society organizations with each Gram Sabha/Ward Sabha having two of them of which one shall be a woman. The facilitators should facilitate the discussions properly, note down decisions and announce them. They could also explain the information made available for the Gram Sabha/Ward Sabha.

(Para 1.1.44)

Action Taken: *There is a provision to engage a coordinator as well as facilitators to conduct grama/ward sabhas, in the existing guidelines. The facilitators are meant for facilitating the group discussions in the grama/ward sabha. Their activities may be broadened as recommended here. They may also be given detailed training to*

perform this function.

12

Gram/Ward Sabha convenor may seek advice /suggestions from local like Kudumbasree/ Residents Welfare Associations and other voluntary associations and incorporate in the agenda. The service of Anganwadi helpers/workers may also be ensured.

(Para 1.1.45)

Action Taken: *This is currently being practiced under the name Gramakam/VPRP/UPRP.*

13

Typically, the Gram Sabhas and Ward Sabhas could focus on the following themes in their four meetings in a year:

(Para: 1.1.46)

1. Development proposals
2. Civic and other service delivery issues
3. Selection of beneficiaries
4. Submission of accounts and performance reports

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

14

A comprehensive data base of every member of the households needs to be prepared by the Local Government. This database should contain the demographic, health, educational, employment profile of every individual, the details of house and property owned by the households should also be collected and compiled. This

should form the basis for planning and beneficiary selection. (Para 1.1.47)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

15

The discussion in the Gram Sabha/Ward Sabha should be facilitated in such a way that the focus of the discussion would be the Local Government as a whole especially with respect to health, education, economic development, mobility, social development issues and so on. The local issues with focus on civic services, entitlements of people and their grievances vis a vis the Local Governments should be seen separately. (Para 1.1.48)

Action Taken: *This is being followed in principle while formulating the annual plans and projects of local governments. The plan guidelines have spelt this out in the provisions regarding formulation of projects. However, this may be enforced by training the personnel and people representatives to plan comprehensively by taking local needs also into consideration.*

16

While taking decisions on allotment of benefits or indication of priorities it shall be done in two stages. In the first stage after a facilitated discussion the Gram Sabha/Ward Sabha should identify the norms and criteria for prioritization or conferring benefits. Thereafter these should be applied with reference to the items and a decision taken and recorded. This will ensure fairness, transparency and more

importantly, greater acceptability.
(Para 1.1.49)

Action Taken: *This recommendation may be considered during the formulation of the guidelines for the next five-year plan.*

17

Benefits received from Local Governments and other institutions should be published on the website after allocating a unique identification number to every household.

(Para 1.1.50)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

18

Special Gram/Ward Sabha/ Ward Committee for migrants may be held once a year. Local Government meetings of transgender persons may also be held. (Para 1.1.51)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

19

The attendance of the Gram Sabha/Ward Sabha should be taken and in due course it should move on to biometric authentication. The details of participants should reflect their socio-economic character like SC/ST, women, persons with disabilities, job, education etc.

(Para 1.1.52)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

20

The Ward Member should preside over the meeting. The elected head or vice head or other members can also attend. While it is not possible for all officials to attend, the Panchayat, Municipality or Corporation should list out officials who should attend in respect of each Ward. Officials within the Ward like Anganwadi workers and ASHA workers have to mandatorily attend.
(Para 1.1.53)

Action Taken: *It is better to follow the current provisions in the Panchayati Raj Act section 3, 3A and Municipal Act 42, 43.
The local governments may list out the officials to attend grama/ward sabhas. Mandatory presence of Anganwadi and ASHA workers may be accepted.*

21

The proceedings of the Gram Sabha/Ward Sabha should be live streamed and made available in the YouTube with each Local Government or each district having a YouTube channel of which an important feature would be recorded proceedings of Gram Sabha/Ward Sabha. Experts from institutions like KILA can be appointed as observers
(Para 1.1.54)

Action Taken: *Livestreaming may be optional. The suggestions to insist involvement of experts from KILA and appointing observers in Grama Sabha / Ward Sabha meeting may not be considered However, the deliberations of grama sabhas may be recorded by the LSG and kept for a definite period for verification and*

reference

22

The software Sulekha may be modified to include the data and place of the meeting. A proper monitoring system is to be ensured for the implementation (Para 1.1.55)

Action Taken: *Sulekha software is only for entering plan details and plan monitoring. At the time of plan approval, details of Gramasabha are entered as onetime data entry in Sulekha. The data entry of Gramasabha /Wardsabha in case of each meeting may be entered in Sakarma software (software for meetings) and the same may be modified accordingly.*

Recommendation to ensure proper monitoring of implementation may be accepted. For this, a monitoring system to ensure that the decisions of the Grama Sabha/Ward Sabha are followed up and translated into action required to be established by linking Sakarma and Sulekha

23

For the Oorukuttam special efforts are required. NHG members, the traditional leaders of the Ooru and tribal promoters need to play a role. To the extent possible this should be facilitated by the Tribal Extension Officer. (Para 1.1.56)

Action Taken: *This is the practice in force. May not be pursued*

24

Where there are a lot of tribal hamlets, joint meetings can be held if accessibility is not a problem. But it is always better that joint Oorukuttam should be of people belonging to the same tribe. In such cases, there should be a permanent demarcation of such hamlets which would meet together always. Meetings must be held four

times a year.
(Para: 1.1.57)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

25

The Oorukoottam meeting should be recorded and be kept under the responsibility of the Tribal Extension Officer. Every Ooru should have a definite agenda around the following topics
(Para 1.1.58)

- (i) Situational Analysis
- (ii) Ooru Development Plans.
- (iii) Priority criteria to identify the beneficiaries.
- (iv) Project monitoring, revenue and expenditure figures, presentation of audit reports, social mapping and feasibility of various projects.

Action Taken: *This is the practice in force. May not be pursued*

Rights Based Development

26

Elected Representatives and officials should be given detailed training on different development rights
(Para 1.3.8)

Action Taken: *This is the practice in force. May not be pursued*

27

Government should prepare a manual indicating the roles and responsibilities of Local Governments, formal and informal, in the operationalization of the rights-

based laws of the country.
(Para 1.3.9)

Action Taken: *This is already in force. May not be pursued*
28

Of course, ensuring the rights would depend on the financial resources available with the Local Government. But it is recommended that these and additional elements as identified by the Local Governments should be incorporated in the Citizens' Charter specifying what the Local Government would do ,in what time, in respect of each of the rights.

(Para 1.3.10)

Action Taken: *Citizen charter is already in place. Missing elements, if any may be incorporated, from time to time. Only the functions entrusted to the local governments by existing Acts may be incorporated in the Citizen charter*

29

Local Governments may foster collaboration with community based organizations, resident welfare associations, NGOs and youth organizations, public sector undertakings and private sector entities etc to further programmes to realize the rights.

(Para 1.3.11)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

30

Local Governments should formally include a Chapter in their Plan on their Programme for implementing various rights.
(Para 1.3.12)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Regulatory Functions

31

KILA has prepared a handbook on services in 2009. This may be updated particularly by including the latest amendments in the Building Rules and other laws and rules. Provisions may be incorporated at the Kerala Panchayat Raj Act 1994 and Kerala Municipality Act 1994 that the services notified by the Government shall be provided as prescribed. Rules may be formulated to give legal validity to the Handbook. In sum, the rules should prescribe the type of services, the preconditions for availing such services including production of evidentiary support documents or in their absence the procedure to be followed, the mode of processing such requests and deciding on them and the manner of communicating the final decision which should record the reasons for the decision as also how appeal if any should be made.

(Para 1.4.21)

Action Taken: *Separate rules may not be formulated as the Hand book on services was republished in August 2023.*

32

There should be penalty on the persons concerned for violating the rules.

(Para 1.4.22)

Action Taken: *Persons violating the above rules are liable to be penalized as per the Right to Services Act.*

33

The details of the rules should be widely available online and in all the offices and institutions under the Local Government, local libraries, etc. This should be presented on a Board and displayed prominently in the Local Government.

(Para 1.4.23)

Action Taken: *At present the services which come under the Right to Services Act, evidentiary support documents to be produced and the time period for providing services are placed near the front office of all Local Governments and also included in the Citizen Charter. Instructions may be provided to publish the same in the web site of LSGIs.*

34

Details in respect of each service should become an Appendix to the application form and should be given to the applicant.

(Para 1.4.24)

Action Taken: *Already included in the ILGMS and K Smart applications. May not be pursued.*

35

As far as possible the services should be given online following strictly the principle first come first served and within the time lines prescribed. (Para 1.4.25)

Action Taken: *The applications for Services are received and processed in ILGMS and K Smart software's in Panchayats and ULBs respectively. Most of the Services are provided through on line. The application are processed and disposed as first come first served basis in the Software.*

36

In the case of infirm people, there should be a system where, based on a phone call, message, or request, volunteers would go and take the request in writing in the prescribed forms. (Para 1.4.26)

Action Taken: *At present door to door service has been provided to infirm and bed ridden patients. Action may be taken to improve door to door service.*

37

On processing such applications, if the services sought for cannot be given due to valid reasons such as non-compliance of rules, violation of guidelines/conditions, non-enclosure of required documents etc., in order to ensure fairness and natural justice, whenever such applications are rejected, first of all a notice has to be issued to the applicant specifying a time frame to produce documents and show cause why it should not be rejected. (Para 1.4.27)

Action Taken: This recommendation is not accepted.

38

If no positive reply is received within the time limit, it should be rejected and the valid reason should be clearly mentioned in the rejection notice/order. In instances where the case is concerned with major issues like building construction, unauthorised construction, regularisation, giving stop memo to constructions etc., before taking any action, an opportunity to hear the applicants/petitioner in person should also be invariably given.
(Para 1.4.28)

Action Taken: *Show cause notice may be considered before giving stop memo for issues like unauthorized construction.*

39

After conducting the hearing and examining the replies furnished, if still the defects remain, the rejection order should be given only as a speaking order detailing all the facts of the case. In all rejection notices/ orders the details regarding the name and address of the appellate authority, time frame for filing the appeal etc. should also be invariably given.
(Para 1.4.29)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

40

Rules need to be framed in respect of collection of taxes, method of service of notices, trial of offences etc. in Urban Local Governments. (Para 1.4.30)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

41

Schedule IV and V of Kerala Municipality Act to be amended incorporating all penalties to be imposed for various offences, mentioned in the Act which were later incorporated as per various amendments in the Act. Such amendments are to be made in the Kerala Panchayat Raj Act in the respective Schedules too (Para 1.4.31)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

42

In respect of unauthorised constructions, a common procedure may be prescribed in the Rules.
(Para 1.4.32)

Action Taken: *The Kerala Panchayat Building (Regularization of unauthorized construction) Rules 2024 and Kerala Municipality Building (Regularization of Unauthorized Construction) Rules 2024 are prepared based on common procedure*

43

The Kerala Municipality (Penalty for Unauthorised Occupation of Poramboke) Rules 1998 may be rescinded in the light of the Land Conservancy Act 1957 as amended in 2016 as per SRO 204/2016 in which Secretaries of Local Governments were conferred with powers of District Collector for removal of encroachment on Poramboke as it is more easily enforceable than the Municipal Rules. (Para 1.4.33)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and decision.*

Consensus

The Local Government should set up participatory fora as recommended by the Third ARC and reiterated by the Fourth SFC as follows

- a) A Citizens' Panel consisting of experts and activists consisting of 10 to 25 members unanimously selected by the Local Governments could be set up and they could be used as a sounding board by the Local Government which can refer issues to them for deliberation and consensus view. The panels should have the freedom to hold wider consultations with the citizens and experts and also peruse documents before giving their considered view.
- b) Citizens' Survey should be made regular feature focusing on different services and be entrusted to trained students from a higher educational institution.
- c) Local Governments may conduct Deliberative Opinion Polls. In this system a casually selected representative sample of the population is called to a single place and the issue in question is explained in detail. Thereafter the group can ask questions and follow up with internal discussions and deliberations. Thereafter the opinion poll is conducted which can be with reference to proposed decisions of the Local Government.
- d) When a Local Government proposes a project, it can call a public hearing of all the beneficiaries and find out their views for improvement.

(Para 1.5.2 to Para 1.5.6)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

For consensus, clear norms need to be developed after lot of analysis and discussions particularly consultations with the stakeholders. These norms can be vetted in the fora mentioned in the earlier recommendation and the draft norms would be subject to public scrutiny and decisions. This will ensure social ownership. In a sense they would serve as a guideline for developmental and even regulatory action. Such norms should be widely publicized after finalization.

(Para 1.5.7)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

46

Avoidance of conflicts among citizens and groups is critical to develop an atmosphere of consensus in creative action. Therefore, Local Governments should actively facilitate Alternative Dispute Resolution utilizing the services of District Legal Services Authority, students of Law Colleges, local Lawyers, and other respected persons. KILA could facilitate this after studying the excellent model developed by Cheriyanad Panchayat in Alappuzha which achieved the status of litigation free Panchayat. (Para 1.5.8)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

Competence

47

In order to expand its capabilities, KILA may enter into a formal bilateral relationship preferably through an MoU with national level institutions like Tata Institute of Social Sciences (TISS), Institute of Rural Management, Anand (IRMA), National Law School University, Bangalore, IIM, Kozhikode, IIT, Palakkad and with well-known institutions of other States like SIRD&PR, Mysore and YASHADA, Pune. Within the State, it may develop a formal network consisting of Universities in the State and autonomous institutions like CWRDM, KFRI, NCESS, CMD, CDS and IMG. These partnerships should result in sharing of resources, joint research, conduct of tailor-made trainings and support in developing training modules.

(Para 1.6.7)

Action Taken: *Already been addressed,*

48

The integration with SIRD, KILA has good facilities in Kollam, Thrissur and Kannur Districts. It has a reasonably functional place in Thiruvananthapuram which is on a rented basis. It is suggested that Government may use its good offices and get KILA at least five acres for a Thiruvananthapuram Campus by negotiating with the Kerala University or the Kudappanakkunnu Farm. (Para 1.6.8)

Action Taken: *Already been addressed*

49

In all the other districts, KILA may enter into partnership with educational institutions or non-profits which have facilities for residential training. This should be on a long-term basis to facilitate conduct of district level training programmes.

(Para 1.6.9)

Action Taken: *Already been addressed*

50

KILA should develop a competency framework for different positions in elected Local Governments and for officials. It could partner with IMG in developing this.

(Para 1.6.10)

Action Taken: *Already been addressed*

51

The integrated LSGD cadre has come into being, a scientific training needs assessment of the new department may be immediately conducted and a kind of longish training programme for at least two weeks arranged for functionaries at the middle and senior levels, that is, from the second gazetted post. (Para 1.6.11)

Action Taken: *Already been addressed*

52

In partnership with an expert group, KILA should develop a rigorous training methodology adopting the best principles of andragogy. For important topics, detailed outlines have to be prepared and the lecturer given instructions on handling the course. (Para 1.6.12)

Action Taken: *Already been addressed*

53

For training programmes related to subjects like watershed management, eco restoration, tribal development, fisher-folk development, etc., intensive field attachments should be mandatory. (Para 1.6.13)

Action Taken: *Already been addressed*

54

KILA should move into a system using the services of certified trainers pooled from among academicians, retired officials, and civil society organizations and even from the private sector. The credentials of all the existing extension faculty should be vetted by an expert group and then converted into certified trainers. (Para 1.6.14)

Action Taken: *Already been addressed*

55

KILA should move in for demand-based training which implies that Local Governments can come together and request for training in a topic or set of topics.

(Para 1.6.15)

Action Taken: *Already been addressed*

56

For LSGD employees, the following training programmes are suggested in accordance with the State training policy.

- i. Six months induction training for all Gazetted Officers
- ii. Three months induction training for all those promoted to a gazetted post
- iii. Three months induction training programme for Group III officers
- iv. Three months induction training for all engineers and other technical staff for three months and six months training programmes, there should be at least two weeks of field visits and one week of training in a specialised institution. For the Gazetted Officers of LSGD, there should be three mandatory phases of training after the induction training, each of two weeks duration.

(Para 1.6.16)

Action Taken: *Already been addressed*

57

KILA should expand its research activities. This should include at least one action research for every faculty member and one core research for every centre. In addition, as an institution, KILA should facilitate mentored research on the lines of the Kerala Research Project on Local Level Development (KRPLLD) successfully

implemented by the Centre for Development Studies (CDS) in the 1990s. KILA should get into a formal collaboration with CDS on all the three types of research.

(Para 1.6.17)

Action Taken: *Already been addressed*

58

KILA could partner with IGNOU and develop distance training modules for officials, elected representatives and lay citizens. This should include electronic courses also.

(Para 1.6.18)

Action Taken: *Already been addressed*

59

KILA should develop the Thaddesakam platform into a full-fledged Community of Practice which would facilitate group discussion of key themes, sharing of experience and clearing of doubts. This should be for the whole country.

(Para 1.6.19)

Action Taken: *Already been addressed*

60

KILA should volunteer to provide consultancy to the State Institutes for Rural Development and Panchayat Raj (SIRDPRs) of other States. Also, national workshops could be organized for other States as well as exposure visits for them. This will proactively influence other States by bringing them to Kerala and exposing them to the real life situation in respect of Local Government both positive and negative, so that they can take away lessons as appropriate to their State. KILA

should use its own resources for this purpose considering the soft power associated with this. (Para 1.6.20)

Action Taken: *Already been addressed*

61

KILA should set up theme specific Voluntary Technical Corps and mentor them so that they could be used in all aspects of capacity building of Local Governments, especially in developing ‘beacons.’ (Para 1.6.21)

Action Taken: *Already been addressed*

62

KILA should develop simple but effective IT based learning material, both for professionals and elected representatives. These could include:

- (i) Design of roads and buildings including use of cost effective and appropriate technologies.
 - (ii) Integrated watershed management including slope stabilization.
 - (iii) Natural farming.
 - (iv) KILA could partner with IT related non-profits in developing such material.
- (Para 1.6.22)

Action Taken: *Already been addressed*

63

KILA should develop a depository of case studies.. A core resource group capable of preparing quality case studies should be developed by KILA from among its faculty as well as expert volunteers. The Tata Institute of Social Sciences could be asked to develop the professionals and handhold them for some time. (Para 1.6.23)

Action Taken: *Already been addressed*

64

Watershed management though a top priority for combating climate change has not taken off even with the intervention of Haritha Kerala Mission. Therefore, a systematic approach is called for. Utilizing the services of MYRADA, Bangalore and Samaj Pragati Sahayog, Madhya Pradesh, a team of key resource persons should be trained for each agro-ecological zone with a larger number for hill areas. The organizations could handhold them after the training in the field to develop viable projects. This learning could then be passed down to field level implementing officers. (Para 1.6.24)

Action Taken: *Already been addressed*

65

Exposure visit to national best practices could be organized for elected leaders of Local Governments, who are capable of influencing their peers. For normative selection, probably preference could be given to winners of Swaraj Trophy. (Para 1.6.25)

Action Taken: *Already been addressed*

66

KILA should take up the nodal responsibility for operationalizing Unnat Bharat Abhiyan in the State. A concept note on this may be seen in the Appendix 1.6.1 (Para 1.6.26)

Action Taken: *Already been addressed*

67

In local governance, more than knowledge and skills, attitudes are important. For developing curricula on attitudes and ethical values, KILA may partner with Initiatives of Change, Panchgani. (Para 1.6.27)

Action Taken: *Already been addressed*

68

There is a demand from Local Governments that there should be more emphasis on management as relevant to Local Governments in the training course. This would cover the entire gamut of management with special focus on: (Para 1.6.28)

- (i) Personnel
- (ii) Performance
- (iii) Public interface
- (iv) Meetings
- (v) Time
- (vi) Conflict
- (vii) Office/institution management
- (viii) Finance
- (ix) Project
- (x) Soft skills including building partnership and alliances

For developing suitable modules, KILA could partner with IRMA and CMD.

Action Taken: *Already been addressed*

69

Special efforts are required to strengthen KILA's strength in urban development. A team of highly qualified professionals need to be developed to function as trainers. The following subjects are of special relevance in urban areas.

- (i) Urbanization and spatial planning
- (ii) Right to city
- (iii) Urban ecology
- (iv) Civic services including pedestrianization and non-motorised transport
- (v) Urban health
- (vi) Urban poverty
- (vii) Service delivery
- (viii) Mobility and transportation
- (ix) Resource mobilization
- (x) Local economic development
- (xi) Disaster management
- (xii) Big Project Management including projects done by agencies like KWA for the urban Local Governments - with illustrative case studies from JNNURM, UIDSSMT and KSUDP.

(Para 1.6.29)

Action Taken: *Already been addressed*

70

In general, for all Local Governments, the following topics could be given special priority.

- (i) Asset management.
- (ii) Ethics and values including Constitutional values
- (iii) Law
- (iv) Rights-based development including civic rights and the rights of the poor and the vulnerable
- (v) Environment/Ecology
- (vi) Accountability, especially social accountability including grievance redressal
- (vii) SDGs and the values incorporated in them
- (viii) Enhancing own resource mobilization
- (ix) Understanding of double entry system of accounting
- (x) User charges and sample methods of fixing them
- (xi) Importance of byelaws and the processes of procedures for their formulation and approval
- (xii) Land pooling possibilities in Kerala
- (xiii) Public private partnership – possibilities in Local Governments
- (xiv) Regulation and enforcement

- (xv) Local statistics including spatial data
- (xvi) Local economic development
- (xvii) Development of vulnerable groups – children, elderly, persons with disabilities, transgender
- (xviii) Comparative local governance – national/international

(Para 1.6.30)

Action Taken: *Already been addressed*

71

The following additional target groups for training are suggested.

- (i) MPs/MLAs
- (ii) Political parties including trade unions
- (iii) Media
- (iv) CSR Managers
- (v) NGOs/CSOs
- (vi) Para statals and other agencies carrying out functions related to Local Governments
- (vii) Officials of related departments:
 - a. Revenue
 - b. Food and Civil Supplies
 - c. Forest
 - d. Police
 - e. Labour
- (viii) Auditors of Local Governments
- (ix) Senior officers of transferred departments at the district level and above
- (x) Institutional committees of Local Governments
- (xi) Leaders of Local Government Associations
- (xii) Citizen education through community resource persons from Kudumbashree network

(Para 1.6.31)

Action Taken: *Already been addressed*

72

As per the recommendations of the SFC, it has been decided to set up a Fiscal Cell in KILA. It needs to be activated. Its ToR should include:

- (i) Collection of all data related to revenues and expenditures
- (ii) Classification of data – Local Government-wise, theme-wise, sub theme-wise
- (iii) Stimulating research scholars to use data by pro-actively making the data available
- (iv) Providing performance report to the Heads of Department and Government indicating performance of Local Governments with special reference to areas of concern

(Para 1.6.32)

Action Taken: *Already been addressed*

73

Though Kudumbashree can design their capacity building programme, KILA should coordinate all the programmes in respect of Local Governments to avoid duplication and achieve synergy. The Kudumbashree organization can use the infrastructure of KILA and also the trainers and KILA can also benefit from the specialised trainers employed by Kudumbashree.

(Para 1.6.33)

Action Taken: *Already been addressed*

74

Capacity building of IKM, Suchitwa Mission and Haritha Kerala Mission should be done by KILA after ascertaining their requirements.

(Para 1.6.34)

Action Taken: *Already been addressed*

75

KILA has ten Centres. Each Centre should develop a plan of action including a perspective plan for five years and an annual plan. (Para 1.6.35)

Action Taken: *Already been addressed*

76

KILA should have a General Advisory Committee and also Sub Committees of this for each of the ten centres. There should also be a Research Advisory Committee which would provide advice to all the three forms of research mentioned in Recommendation No 1.6.17 (Para 1.6.36)

Action Taken: *Already been addressed*

77

Each Centre should prepare an Annual Report on its activities which should be consolidated by KILA. The Malayalam copy should be sent to all the MPs/MLAs and all the Local Governments, besides Secretaries to Government and Heads of Department. English copy should be sent to Ministry of Panchayat Raj, Ministry of Rural Development, Ministry of Urban Development, NIRD&PR, NIUA and all the State Institutes of Panchayat Raj and Rural Development. (Para 1.6.37)

Action Taken: *Already been addressed*

78

For carrying out the recommendations given above, they may be grouped and action plan prepared using the Results-Based Framework which would be:

- (i) Theme

- (ii) Goals/objectives
- (iii) Activities
- (iv) Responsibilities
- (v) Costs
- (vi) Time-lines
- (vii) Risks and mitigation measures
- (viii) Outputs and outcomes
- (ix) Means of verification

(Para 1.6.38)

Action Taken: *Already been addressed*

79

KILA has already achieved a level of excellence and after 32 years of its existence, the time is right for moving on to greater heights.

(Para 1.6.39)

Action Taken: *Already been addressed*

Responsiveness

80

Most of the recommendations related to responsiveness figure in different parts of the Third Report of the Commission. Here it is only recommended that Local Governments need to move on to a regime where responsiveness is proactive and anticipatory.

(Para 1.7.4)

Action Taken: *This recommendation is accepted..*

81

As this is an issue more of attitudes than management, related more to culture than systems, the elected representatives and officials need to be given sensitization training to be more responsive. (Para 1.7.5)

Action Taken: *This recommendation is accepted..*

Service Delivery

Civic Services

82

The KSEBL should identify cutting edge level officers like Overseer, who should visit the Local Government every week or as and when required by the Local Government to respond to non-functioning of electricity lines and related issues.

(Para 2.1.15)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

83

At the Local Government level, the existing Committee needs to be re-activated. The Committee should be chaired by the head of the Local Government except in the Corporations where the Standing Committee Chairperson could perform the task. In Corporations, KSEBL should be represented by an Executive Engineer, in Municipalities by an Assistant Executive Engineer and in Village Panchayats by an Assistant Engineer. This Committee should meet on a fixed day and time every month to sort out issues related to coordination. (Para 2.1.16)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

84

For standard materials, the KSEBL could enter into a running rate contract with suppliers who would supply on indent from individual Local Governments. This could be done district-wise or region-wise. (Para 2.1.17)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

85

KSEBL should put in place a system for quality assurance of consumables which cannot be done Local Government-wise. (Para 2.1.18)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

86

KSEBL should prescribe a time-limit for attending to different requests of Local Governments regarding street light maintenance. (Para 2.1.19)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

87

For maintenance of street lights, Local Governments have developed some innovative methods which are described in the Chapter on Good Practices in Volume III. Government may standardize these and direct Local Governments to adopt any model suitable to them with the freedom to continue the present system.

(Para 2.1.20)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

88

Street lights shall be mandatorily metered. This should be enforced by LSGD. If Local Governments do not meter within the time-lines fixed, Maintenance Funds and Development Funds should not be released till Local Governments produce evidence of having taken steps to get the street lights metered. (Para 2.1.21)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

89

For all the un-metered areas, KSEBL may prepare estimates for metering and submit them to the Local Governments with a consolidated copy to the Additional Chief Secretary to Government (LSGD) for follow up. (Para 2.1.22)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

90

In the case of transferred institutions, recommendations given in para 3.4 of the Supplement to the First Report should be scrupulously enforced. (Para 2.1.23)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

91

Energy Management Centre (EMC) may be asked to conduct energy audit of all institutions transferred to Local Governments for which Local Governments may make payments from the Non-Road Maintenance Fund or any fund, other than Development Fund. The recommendations of the audit should be implemented by Local Governments for which they may be authorized to use any fund. In order to gauge the efficiency of this exercise, data of electricity consumption before and after implementation of measures suggested by the Energy Management Centre should be collected and consolidated. (Para 2.1.24)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

92

EMC and ANERT may be declared as accredited agencies to develop viable projects related to non-renewable energy sources. EMC and ANERT should take up feasibility studies, DPR, design, estimates and handholding the management of the project including maintenance. (Para 2.1.25)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

93

ANERT has initiated a drive to provide technical support to Local Governments by training Master Trainers. In future, these should be from Kudumbashree and organized into service centres for supporting maintenance of solar installations.

(Para 2.1.26)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

94

ANERT may extend the rate contract services to purchases made by Local Governments also.

(Para 2.1.27)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

95

Local Governments may popularize electrical vehicles for collection of waste, especially by decentralized units and they could avail the technical assistance of EMC/ANERT.

(Para 2.1.28)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

96

While giving assistance to farmers, Local Governments may be instructed to give preference to solar pumps for agricultural purposes, solar cold storage for vegetables, solar milch chillers and solar dryers for vegetables and fish, subject of course, to the preference of the beneficiaries.

(Para 2.1.29)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

97

In order to operationalize G.O.(Rt)No.87/2020/Power dated 03.09.2020 Local Governments should get the buildings including transferred institutions assessed by ANERT/KSEBL for feasibility of solar power and estimates taken and implemented within two years, using any fund under their disposal. There should be a monitoring arrangement at the district and state levels to review the progress of this work.

(Para 2.1.30)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

98

Deposit works can be taken up only after incorporations into the plan following the due process. No deposit work should be allowed until detailed estimates are available. For each deposit work, there should be a standard agreement with the KSEBL detailing the rights and responsibilities of both parties relating to quality of work, time of completion, liability for cost and time increase.

(Para 2.1.31)

Action Taken: *Some of the recommendations are already being practiced. Others may be accepted.*

Water Supply

99

Government should stop deducting the water charges due from Local Governments to KWA at source. It should be the duty of the Secretaries to pay water charges for public stand posts from own source revenues or general-purpose fund as the first charge, failing which, they should be held personally liable for payment of charges for delay. (Para 2.1.50)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

100

A massive exercise to map all public stand posts as per existing records and prepare IT based status report of each including geo tagging should be launched as a special drive. This could be done using the services of the officials transferred to Local Governments as well as volunteers from academic institutions. Every team should have an authorized representative of KWA. This could be coordinated by the District Development Commissioners and/or District Collectors and should be completed within ten days starting from 1st of May 2022. Based on the joint verification, the demand should be re-assessed and if there is any dispute, which cannot be solved by mutual consultations, it should be referred to the Revenue Divisional Officer/Sub Collector whose decision shall be final. (Para 2.1.51)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

101

Simultaneously, an Action Plan to convert all the public stand posts into domestic metered connections should be taken up and given the first priority by KWA. In the case of extremely poor people, i.e., those who were having yellow (Antyodaya Anna

Yojana) and pink (indigent sections of the population) PDS cards, differential rates could be fixed. (Para 2.1.52)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

102

Likewise, a survey should be done of all local water supply schemes, functional or defunct, started by Local Governments or under Jananidhi and a status report got prepared. This may be completed in six months. (Para 2.1.53)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

103

For addressing complaints of Local Governments, KWA shall authorize cutting edge level functionary/functionaries as may be required who should report to Local Governments at least once in a week. These persons should be nominated by name. (Para 2.1.54)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

104

In the case of Jal Jeevan Mission, the Commission would suggest the following:

- (i) The guidelines regarding preparation of a comprehensive Village Panchayat level status report, multiple options of drinking water supply with cost and sustainability implications, informed choices by the community for which the social mobilization has to be done by the ISA, followed by approval of the Village Panchayat need to be strictly

- operationalized.
- (ii) There should be a properly organized Gram Sabha where all details are given especially:
 - a. Current water supply arrangements including drinking water wells and their status, especially coverage details. This should be shown on a digitized map.
 - b. The different options for achieving full coverage and the detailed costs of each option with justification.
 - c. Suggestions of the Gram Sabha.
 - d. Share of the Panchayat and community.
 - e. Likely user charges.
 - f. Arrangements for O&M and the rights and responsibilities of the Panchayat and KWA.
 - g. Proposed mode of implementation.
 - (iii) After the meeting of the Gram Sabha, there should be an exclusive meeting of the Village Panchayat in which all elected representatives, key officials, VTC experts, members of the Standing Committee, President of CDS and others identified by the Village Panchayat participate. The meeting should discuss the following:
 - a. Current water supply arrangements including drinking water wells and their status, especially coverage details. This should be shown on a digitized map.
 - b. The different options for achieving full coverage and the detailed costs of each option with justification.
 - c. Suggestions of the Gram Sabha.
 - d. Share of the Panchayat and community.
 - e. Likely user charges.
 - f. Arrangements for O&M and the rights and responsibilities of the Panchayat and KWA
 - g. Proposed mode of implementation
 - h. Role of panchayat in supervising implementation

(Para 2.1.55)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

105

Based on this, after seeking necessary clarifications, the Village Panchayat should take a suitable decision and inform KWA. Then, based on the choice, the DPR

should be presented with detailed maps including the route of the pipe line, road cutting involved, etc. (Para

2.1.56)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

106

The innovative contribution of People's Plan, namely, the Voluntary Technical Corps (VTC) needs to be revived at the district level and also at the level of Corporation, Municipality and Block Panchayat. They shall include retired officials, experts in the sector from civil society organizations and professionals from Engineering Colleges and Polytechnics in addition to engagement of KWA and LSGD. They should be involved in the project formulation and project vetting stages and should help the Village Panchayat, Water and Sanitation Committee and the district level mission. (Para

2.1.57)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

107

Resurfacing of roads, damaged due to laying of pipe lines, should be done by the same agency doing the work. The quality norm should be decided by the VTC.

(Para 2.1.58)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

108

Technical sanction should be given by the VTC at the Block level for the Village Panchayat. For urban projects District level VTC may be given higher powers for larger projects. (Para 2.1.59)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

109

Before starting the work, the beneficiaries should be called in groups and the project explained in detail including their financial commitments.

(Para 2.1.60)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

110

The share of the panchayat and the beneficiaries should be fixed on the cost of local distribution lines and household taps only and not on the total capital costs.

(Para 2.1.61)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

111

Even for schemes already taken up and completed or under implementation, there is a need for post facto carrying out of these processes. (Para 2.1.62)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

112

First priority should be given to water stressed areas and difficult areas where plan preparation may start simultaneously with the help of Local Government leaders, Kudumbashree representatives, activists and technical volunteers. (Para 2.1.63)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

113

All single village panchayat water supply schemes should mandatorily be handed over to the Village Panchayats after verification by the VTC to ensure that they are fully functional and taken over by mutual agreement by the Village Panchayat and KWA. For maintenance of these water supply schemes, the existing staff of KWA should be seconded to the Village Panchayat even while they will be continued to be part of KWA. For assessment and rehabilitation of single village panchayat schemes, the methodology learnt from past experience as summed up in Appendix 2.1.1 may be adopted. (Para 2.1.64)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

114

Similarly, all the community based water supply projects should be rehabilitated for which Government may come out with clear policy on the roles of the beneficiary group, Village Panchayat and KRWSA. This should be based on the experience so far which is outlined below. (Para 2.1.65)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

115

In the case of multi-village panchayat schemes, the bulk water supply strategy may be followed. Lessons may be adopted from the experience under KRWSSP. The methodology is described in Appendix 2.1.2 (Para 2.1.66)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

116

KRWSA should be designated as the Technical Support Agency for Local Governments for community based water supply schemes providing a range of services like social mobilization, design and construction, capacity building for maintenance, water quality monitoring, etc. (Para 2.1.67)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

117

A performance benchmark system may be put in place for water supply at the level of Local Government for ensuring accountability and local ownership. The note in Appendix 2.1.3 elaborates this point and Government may take a suitable decision. (Para 2.1.68)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

118

Till such arrangements are put in place, the existing system will obviously continue. During this interregnum, the Village Panchayats, Municipalities and Corporations, the Kerala Water Authority and the LSGD should be given specific roles in the implementation of Jal Jeevan Mission and monitoring of all water supply schemes including past schemes as shown in Table 2.1.6 (Para 2.1.69)

Table 2.1.6 Potential Roles in Water Supply

Institution	Roles
LSGD	Policy Financing Capacity building of Municipality/ Municipal Corporation and Kerala Water Authority Dispute resolution/ arbitration
Local Government	Principal/Contracting Authority Regulation Approvals and Supervision Monitoring and evaluation
KWA	Service Provider Operation and Maintenance Technical support to Local Government

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

119

KILA and KWA should jointly organize a capacity building programme covering technical officials, other related officials, community leaders, and elected representative (Para 2.1.70)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

With reference to urban areas, the phase 2 of AMRUT is yet to take off even though the GoI have laid out the broad policies and signed the MoU with the State Government. It is too early to comment on the performance. However, going by the not so happy experience in implementing JNNURM, the earlier version of AMRUT and Smart Cities Project , certain general recommendations are made

- (i) To the extent possible DPRs should be prepared by specially selected groups of experts or consultant agencies identified on the basis of QCBS.
- (ii) To the extent possible, the Municipalities and Corporations should directly implement the components for which they may be given the freedom to hire professionals permitted by Government.
- (iii) For big programmes like Smart Cities where SPVs are necessary, they should function closely integrated with the municipal system which includes reporting to the Secretary, reporting to the Standing Committees and elected council involving the engineering wing and the public health wing located within the corporation office.

(Para 2.1.71)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

As regards sewerage over the last 40 years, except in small extensions, the experience has been extremely bad. At the same time, most of the urban areas of Kerala require underground sewerage which is very costly and therefore after extensive consultations with the elected Local Governments, and experts in the field, a policy paper may be prepared on the approach proposed to be adopted for expanding sewerage within Kerala. This should be then subject to widespread public consultation especially in the priority areas to avoid misunderstandings which often

lead to irrational opposition. This policy should consider costs and benefits and technical viability of septage to be treated in FSTPs and decentralized sewerage systems. (Para 2.1.72)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

122

Learning from experience of JNNURM, if the Urban Local Government has to entrust the execution to KWA, it should be on clear terms of engagement with accountability of KWA and full ownership and responsibility of the urban Local Government be ensured. (Para 2.1.73)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

123

User charges to meet full O&M cost are a must which implies that such rates should be set Urban Local Government- wise according to the local situation, this should be discussed upfront before starting the project so that there is acceptance by the people. (Para 2.1.74)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

124

As stipulated in the GoI guidelines, the project should emanate from the City Water Balance study which needs to be done properly and disseminated widely. there could

be hackathon kind of consultations to ensure that more than one feasible technological solution emerges facilitating the Urban Local Governments to make an informed choice. The environmental aspects of the programme which looks at full water cycle water right from its source to final treatment disposal and recovery are important from an ecological sense. (Para 2.1.75)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

125

In view of the complexity of the situation, a gradual but steady approach is advocated. In the planning process water supply and sanitation should be fully participatory following all the stages and the final choice should rest with the Local Governments (Para 2.1.76)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Sanitation and Solid Waste

126

As originally envisaged, under Haritha Kerala Mission, there should be detailed local plans for solid waste management starting from the household. Each household should be given a choice of simple technologies for organic and biodegradable waste management in-situ. Based on the informed choice of the household, the Local Government should facilitate households to access the equipment required . The Local Governments should through Kudumbasree set up service units to provide turnkey services for installation maintenance repair and troubleshooting when specific problems arise. (Para 2.1.79)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

127

All these details should be mapped on GIS so that service areas and the responsible units are clearly identified. (Para 2.1.80)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

128

As is being done in big cities all Local Governments should prepare a calendar for collection of non-biodegradable waste depending on need. The citizens should know on which day a particular service is available and preferably it should be provided at the doorstep. (Para 2.1.81)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

129

Based on the generation of waste and other consideration like distance, transportation etc. facilities common facilities could be located for vermicomposting, resource recovery and material collection. Again, as micro-enterprises. (Para 2.1.82)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

130

A state-wide action plan is needed for identifying land for establishing sanitary landfills for waste which cannot be treated in any form. The study done for Suchitwa Mission in 2011 had suggested 6 regional facilities for solid waste treatment . This may be updated for implementation. (Para 2.1.83)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Other Amenities – Regulation of Parking

131

Regulating parking spaces should be a mandatory responsibility of the Village Panchayats, Municipalities and Corporations. (Para 2.1.85)

Action Taken: *This recommendation is accepted..*

132

Village Panchayats, Municipalities and Corporations should be given the power to discharge this mandatory function in coordination with the Police and PWD, National Highways and also the Regional Transport Authority. Traffic regulatory committees in Local Governments may be involved more in this . In Panchayats, the Development Standing Committee , in Municipalities, the Public Works Standing Committees and in Municipal Corporations the Town Planning Committees may undertake this responsibility and play a leading role. (Para 2.1.86)

Action Taken: *This recommendation is accepted..*

133

To streamline parking, it is suggested that Local Governments may use the App ‘My Parkings’ which is being developed by the Ministry of Road Transport and Highways. LSGD should facilitate in the use of this App by Local Governments.

(Para 2.1.87)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

134

User charges to be fixed

(Para 2.1.88)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

135

Byelaws have to be made by Local Governments for identifying and providing parking spaces and demarcating no parking zones, user fees to be collected, and processes of enforcement.

(Para 2.1.89)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

136

The Parking Policy was adopted by the State Government on Urban Local Governments as per G.O.(MS)No. 62/2011/LSGD dated 26.02.2011 (Annexe 2.1.4). This may be revised and updated and also suitably adapted for Village Panchayats.

(Para 2.1.90)

Action Taken: *This recommendation is accepted..*

Service Delivery through Ward Level Institutions

137

The size of the wards, both in rural and urban areas, is very large in Kerala. So, they are a viable unit for delivery of many services and this can be done through Seva Kendra, at the ward level which was approved as per GO(MS)No.112/2014/LSGD dated 25-6-2014 but not operationalized. (Para 2.2.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

138

The Seva Kendra should be a dynamic focal point of all activities of Local Governments and also in the case of activities related to door step delivery of the Government also. (Para 2.2.4)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

139

It should function as the headquarters of Gram Sabha and Ward Sabhas and sister institutions like Oorukootoms and Matsya Sabhas. This would involve organizing the meetings of these bodies, facilitating their smooth conduct including effective discussions and positive decision making, follow up on the decisions and transmit feedback to local people. (Para 2.2.5)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

140

It should serve as the office of the Kudumbashree ADS.
2.2.6)

(Para

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

141

It should be the focal point for various ward level committees related to health and sanitation, nutrition, agriculture, environment, etc. (Para 2.2.7)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

142

It should be given the basic responsibility in preparing plans under MGNREGS as part of the labour budget. (Para 2.2.8)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

143

It should be the nodal point of adult literacy, Palliative Care and Jagratha Samithi.

(Para 2.2.9)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

144

It should be the single source of information to the public related to all Local Government initiatives and those initiatives of Government which have local implications like public distribution system. (Para 2.2.10)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

145

It should be the single point for pro-active disclosure of all information related to Local Government. (Para 2.2.11)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

146

It should be the centre for information related to migrants. (Para 2.2.12)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

147

All local maps and local data should be made available. (Para 2.2.13)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

148

It should be the meeting point of cutting edge personnel providing service to the people like Junior Health Inspectors (JHI), Junior Public Health Nurses (JPHN),

ASHA workers, Anganwadi workers, Agricultural assistants, Livestock assistants, Saksharatha Preraks, SC promoters, ST promoters, etc. These officials should be available in the Seva Kendra on dates fixed by the Local Governments concerned and this should be exhibited. (Para 2.2.14)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

149

Seva Kendra should also coordinate the activities of different volunteers formally engaged with the Local Government including student volunteers. (Para 2.2.15)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

150

The Seva Kendra should play the central role in realizing the functions and responsibilities of Gram Sabha/Ward Sabha. (Para 2.2.16)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

151

Most importantly, it should be a point of service delivery on the lines of Akshaya Kendra. The list of services which can be provided through the Seva Kendras using a suitable IT platform include all services provided by Akshaya centres and all citizen services available in ILGMS such as payment of taxes ,licenses and permissions, social security pensions, birth and death certificates, building permits, public safety, public grievances etc (Para 2.2.17)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

152

The Seva Kendra should also be the outreach facility of Local Governments.
(Para 2.2.18)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

153

It should receive grievances, follow them up and report the final result to the person(s) concerned.
(Para 2.2.19)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

154

Land required to provide at least a 10 sq. m. building may be identified by the Local Government for Seva Kendra with Local Governments having the freedom to have larger structures based on land availability. In urban areas, where land may not be available, Seva Kendras could function from libraries, cultural centres, etc.
(Para 2.2.20)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

155

The building for the functioning of the Seva Kendra could be constructed using affordable construction technologies and suitable designs identified by Government and adopted by the Local Governments. Preferably, it should have a unique architecture. The construction could be done using MGNREGS funds in rural areas and using sponsorships in urban areas. (Para 2.2.21)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

156

All the Seva Kendras should be connected first as part of K-phone connectivity. Till that time, they may use main connectivity provided by BSNL, Rail Tel, etc. Typically, the Seva Kendra should have the following IT infrastructure.

- (i) Optical fibre Internet/Broadband connection
- (ii) Desktop or laptop computer
- (iii) 1 KVA Uninterrupted Power Supply
- (iv) Printer /scanner
- (v) Mechanism for online payment

(Para 2.2.22)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

157

Wherever there is space, Local Government should be encouraged to set up reading rooms and libraries attached to the Seva Kendra. (Para 2.2.23)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

158

The Seva Kendra should be outsourced to Kudumbashree for managing for which they should be able to collect reasonable user fees. Local Governments may supplement where user fees cannot be collected beyond a point. The ADS could identify suitable volunteers at least two per Seva Kendra. These volunteers should be given minimum IT training including data entry in Malayalam. (Para 2.2.24)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

159

Cutting edge Local Governments could play, as decided by them, a mediating role to enable citizens to access different services provided by the State and Central Governments and their agencies. The mechanism of Seva Kendras could be utilized for this. (Para 2.2.25)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Social Enterprises

160

A quick study may be conducted by an Expert group with the involvement of experts from top institutions in the State of the existing Social Enterprises. (Para 2.3.10)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

161

Immediately thereafter, studies may be made of the prospects for the kind of Social Enterprises mentioned in this Report. This again should be done by an expert group and done in a progressive manner moving on from one block and one urban Local Government in every district to full coverage. (Para 2.3.11)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

162

Kudumbashree Mission should consider both the reports and initiate policy discussions with the Local Governments concerned. (Para 2.3.12)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

163

A special team may be constituted by Kudumbashree which can help in preparation of the broad initial plan of action and later the DPRs of each enterprise. (Para 2.3.13)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

164

While, to the extent possible, Social Enterprises have to be self-financing for certain categories, norms for subsidy may be developed by the Kudumbashree Mission with sufficient flexibility to the Local Governments. (Para 2.3.14)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

165

Expert mentor agencies may be identified at the State level and academic institutions at the local level to support the Social Enterprises. (Para 2.3.15)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

166

Kudumbashree should set up a handholding mechanism of which the last link could be the Micro Enterprise Consultant (MEC) system suitably adapted for Social Enterprises. (Para 2.3.16)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

167

There has to be a general capacity building of the entrepreneurs as well as the officials involved followed by enterprise-specific trainings. (Para 2.3.17)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

168

There should be a formal troubleshooting mechanism to which problems can be addressed and solutions sought. (Para 2.3.18)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

169

A clear manual may be prepared by LSGD which would be binding on the Local Government in terms of different responsibilities related to funding, collection of user fees and payment of eligible assistance and so on. This is to avoid unnecessary harassment of the enterprise units. (Para 2.3.19)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

170

Handbooks may be prepared for different types of units to help in their proper management. (Para 2.3.20)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

171

There has to be absolute clarity on the role of Kudumbashree Mission, the Local Government and the enterprise groups in respect of different categories of Social Enterprises, ideally in the form of a simple circular. (Para 2.3.21)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

172

Wherever appropriate, consortiums of Social Enterprises could be encouraged to scale up activities or achieve synergy. (Para 2.3.22)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

173

There should be a tracking mechanism which can continuously monitor different performance indicators of every enterprise and address issues as and when they arise. (Para

2.3.23)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Economy

Achieving Economy in Local Governments

174

There are a lot of unutilized buildings constructed by Local Governments and equipment in disuse. Information on unused equipment and unutilized buildings of Village Panchayats can be seen in Appendix 3.1.1. Therefore, all Local Governments which have unutilized buildings should prepare plans of action to utilize them effectively. (Para 3.1.3)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

175

Using appropriate technology particularly for buildings offers cost savings. So, preference has to be consciously given to such technologies. Local Governments

should set targets by themselves and convey them publicly as a decision on the percentage of construction work, where they will go for appropriate technologies.

(Para

3.1.4)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

176

Similarly in the case of roads, including maintenance, lot of economy can be achieved and detailed recommendations have been given elsewhere in respect of Infrastructure in this report and also in respect of maintenance in the Supplement to the First Report. These may be strictly followed.

(Para 3.1.5)

Action Taken: *Has been accepted as per the suggestions for the recommendation from 278 to 289 of the Third report Volume 1. The recommendations given in respect of maintenance in the supplement to the first report has already been acted upon by the Government*

177

The audit of Local Governments should include a definite component on economy as part of performance audit.

(Para 3.1.6)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

178

KILA should conduct training programmes for elected representatives and officials on how to achieve economy in various aspects of the functioning of Local Governments.

(Para 3.1.7)

Action Taken: *This recommendation is accepted..*

Bunching of Expenditure

179

The quarterly expenditure requirements need to be closely monitored and shortfalls of more than 10% at the end of the third quarter penalized by cut in the annual allocation equivalent to 50% of the amount of short spending. (Para 3.2.48)

Action Taken: *The quarterly expenditure requirements may be closely monitored, but may not be penalized for shortfalls.*

180

Quarterly expenditure should be a major item to be examined by the Auditor.

(Para 3.2.49)

Action Taken: *Expenditure may be monitored by the Government, but not to be made a mandatory point of examination by the auditor.*

Book-Keeping Issues

181

It may not be fair to insist on keeping the manual records and reports at present. But at the same time, all records and registers are to be made available to the authorities for scrutiny. For this, the Saankhya software should be made foolproof so as to generate all reports and records in an easily understandable format, so that the auditors as well as the elected representatives and even the layperson can assess and scrutinize the financial status of the Local Governments effectively. (Para 3.2.50)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Issues related to internal control

182

The procedures to be followed by the Finance Standing Committee in reviewing revenues and expenditures may be issued in the form of rules which should also indicate the monthly outputs of the review to be made public. (Para 3.2.51)

Action Taken: *Suggestions in the recommendations are already there in Rule 60 of Panchayat Account Rules. Similar provisions may also be included in the Municipal Account Rules.*

183

There should be clearly laid down procedures for re-appropriation and to ensure budget discipline. The budget should be computerized and the treasury should not honour payments in case of bills if there is no budget provision and in case of payments from own funds also, strict budgetary control should be made available in the software. Also, a system for additional authorization may be put in place to get over unexpected eventualities. (Para 3.2.52)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

184

Supplementary budgets may be allowed twice a year in September and January. (Para 3.2.53)

Action Taken: *Existing. May not be pursued*

185

The annual plan should be an integral part of the budget. (Para 3.2.54)

Action Taken: *This is in force now. However, this needs to be followed meticulously*

186

For preparing revenue estimates, the highest growth rate in the last three years could be taken up. However, if there are increase of rates of tax or non-tax items, proportionate increase can be factored in. This should be enforced by rules. The draft minutes of the Local Governments should be prepared by the Secretary within twenty-four hours by entry into a software. The changes made by the head of the Local Government should be captured on a track change mode. Since the whole process is computerized, speaking agenda notes supporting each decision should be attached to the minutes and available in public domain. (Para 3.2.55)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

187

The recommendation of the Fourth SFC regarding constitution of Public Accounts Committees in Local Governments is reiterated. The head of the Public Accounts Committee would be nominated by the largest political group which is not part of the ruling group. This should function on the lines of the PACs of Legislatures.

(Para 3.2.56)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

188

Transparency

There should be *Suo motu* disclosure of budgets, accounts and audit findings under Section 4 of the Right to Information Act in formats easily understood by the citizens. (Para 3.2.57)

Action Taken: *Existing. May not be pursued*

189

The Fiscal Cell in KILA should come out with half yearly inter-Local Government comparisons of revenues and expenditures and highlight efficiencies and inefficiencies. (Para 3.2.58)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Fiscal Responsibility Issues

190

The practice of giving permissive sanctions by Government may be done away with and Local Governments having surplus own revenue may be allowed to spend a portion of their surplus subject to an annual ceiling of 10% (Para 3.2.59)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

191

A new chapter on accountability may be introduced in the Kerala Panchayat Raj Act and Kerala Municipality Act which would have two parts, namely, fiscal

accountability and social accountability. The following points should be brought under fiscal accountability: (Para 3.2.60)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

192

Transfers to implementing offices/heads of offices for payment of electricity/water/telephone charges, etc. should be automatic. (Para 3.2.61)

Action Taken: *The transferred institutions may be given the required contingent funds on time as per budget provisions and plan allocation*

193

Deposit works should be resorted to only if they are part of the budget and based on proper estimates. There should be an agreement with the implementing agency covering the issues like time of completion, cost increases, etc. (Para 3.2.62)

Action Taken: *This is the practice in force, which may be further reinforced.*

194

Splitting up of works to obtain technical sanction by lower-level authorities should be banned. Cost increase of public works more than the technically sanctioned estimate should be allowed only with the approval of an authority to be prescribed for the purpose. (Para 3.2.63)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

195

Technical Advisory Groups and DPCs should be made liable for patently wrong decisions. (Para 3.2.64)

Action Taken: *May be rejected.*

196

The Secretaries and ex-officio Secretaries should mandatorily give their advice on file and it should be indicated in the minutes of the Local Government while decisions are taken. If no advice is tendered or wrong advice is given, the official would be responsible; otherwise, the elected members involved in the decision would be liable. (Para 3.2.65)

Action Taken: – *Existing. May not be pursued*

197

Implementing Officers and ex-officio Secretaries should be made responsible for provision of details for budget preparation, provision of data on performance and for follow up of audit findings in respect of their area of functioning. Repetition of the kind of mistakes once pointed out by audit and rectified should be brought within the definition of malfeasance. (Para 3.2.66)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

198

All audit findings having financial implications for individuals should be finalized within six months. Audit Monitoring Committees should ensure this. (Para 3.2.67)

Action Taken: *Step by Step auditing and financial implication recovery procedures and their time limits have been fixed in Local fund Audit Act and Rules. Those time limits are enough for recovery procedures.*

199

The provision to recover monetary loss caused to Local Governments by action or inaction by elected members or officials jointly or separately should be reintroduced in the Kerala Panchayat Raj Act and Kerala Municipality Act. (Para 3.2.68)

Action Taken: *This recommendation is accepted. To implement this recommendation, the Acts may be modified.*

200

As regards illegal decisions, the existing provisions should be modified to allow officials the freedom not to implement them subject to the condition that they give it in writing with the rationale in detail. If the Local Governments feel that the stand of the officer is not correct, they may refer it to Government and the decision of Government shall be binding or the Local Governments may insist on carrying out the decision in which case the officer could take up with Government and await decision. Time limit for decision could be sixty days. (Para 3.2.69)

Action Taken: *These are existing provisions. However, time limit for Government decision may be increased to sixty days.*

201

A budget review may be prepared at the close of every six months of the financial year, i.e., before 30th of September and 30th of April and the review reports should be published as a public document and discussed at the Gram Sabha/Ward Sabha meeting in detail. (Para 3.2.70)

Action Taken: *Current practice may be followed.*

Other Issues especially related to Financial Management especially in the accounting software Saankhya

202

The solution is to make Saankhya software fully web based and use an integrated web-based software uniformly in all Local Governments so as to tide over this issue. (as and when in Sanchaya, an increase in property tax demand is made and approved, it should be updated by an automated journal in Saankhya, and when a building is granted property tax vacancy remission or property tax is waived due to the demolition of the building, the details should be got updated and reflected then and there in all application softwares. In this way, all applications should be integrated with Saankhya or appropriately in the proposed integrated software intended to be developed under the Chief Mission Director of IKM. (Para 3.2.71)

Action Taken: *The linkage between Saankhya and Sanchaya may be further streamlined. Saankhya is already web based. The recommended provisions may be integrated with the new application namely K Smart.*

203

Since the reports and accounts statements now generated are not in a simple easily understood format, the actual financial position cannot be assessed by the elected representatives, citizens and sometimes even by officials. The reports and statements

generated should be in a simplified easily understood format so that even a layman can understand the financial position of the Local Governments by going through it at a glance. (Para 3.2.72)

Action Taken: *This recommendation is accepted. It is preferred to generate reports in Malayalam in order that it is understandable to laymen*

204

Necessary arrangements are to be made in the Sachithra software should be incorporated to update the asset details of all Local Governments, integrating it with Saankhya. The balance sheet should always reflect the actual value of the entire assets of the Local Governments and depreciation should reflect maintenance needs so as to get a true picture of their financial position. All the assets should be mapped, current value taken on a cut-off date state wide and that true values to be re-entered in the software correctly. (Para 3.2.73)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

205

The expenditure related to various housing schemes and other beneficiary-oriented schemes undertaken using loans, such as LIFE, EMS Housing Scheme etc. have to be booked under the Account Head starting from the numeral II (Revenue Expenditure) instead of 'prepaid programme expenses' in the Asset Head (starting from the Account Head the numeral IV). Since this expenditure is not for creating assets for the Local Government, it is to be booked as such. By showing this in Asset head it does not reflect in the actual expenditure statement but will be treated as income. On the other hand, the Loan receipt for this item is booked under the account head starting from numeral III (liability head) itself. If this is booked actually under

Revenue expenses head, the actual expenditure reflects in the accounts statement and the balance statement of the Local Government may become negative; i.e., income over expenditure happens. By doing this, masking the real financial position of the Local Governments could be done away with, and the system of concealing the real finances of the Local Governments could be stopped. (Para 3.2.74)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

206

Key Ratio details which depicts the ratio between the Grant and own fund and also the ratio between the Revenue and Capital Expenditure of the Local Governments are to be made available in the report as envisaged in the Accounts Rules. In the software there is a menu for 'Key Ratio,' but it is not activated. This should be activated and the above report should be made available since it is a very important one as it may help in getting a clear picture of the accounts of the Local Governments (Para 3.2.75)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

207

More account heads need to be included which are useful for assessing the financial position related to the various operational areas of Local Governments.

(Para 3.2.76)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

208

Separate reports on the function (charge) basis and on a functionary basis need to be generated as envisaged in the Kerala Panchayat Raj and Municipal Accounts Rules which requires preparation of accounts based on fund code, function code, functionary code and account code. The software is to be modified accordingly for incorporating this.

(Para 3.2.77)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

209

As a solution to avoid the mismatch in the Accounts which leads to false figures being included in the balance sheet, it is recommended to modify the software suitably to correct errors so that the accounts statements generated is correct and to ensure that the liability amount is proportionate with the actual balance in the account.

(Para 3.2.78)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

210

To avoid delay in issuing cheques for payments already approved by the Secretary, delegation of the power to sign cheques to some responsible senior subordinate officer, may be given and the software could be modified accordingly. This should be done only after the payment approval order is issued by the Secretary and then

re-submitting for actual payment can be avoided.

(Para

3.2.79)

Action Taken: *All the payments of Local Governments are approved by the executive authority and payments are affected by the secretary. Hence further delegation of power to the subordinate officer may not be appropriate.*

211

It shall be the personal responsibility of the Secretary to ensure that all figures provided in the draft of the Budget, especially relating to the forecast of Revenue and estimates of statutory and mandatory dues are accurate, while submitting the draft of the Budget to the Finance Standing Committee.

(Para

3.2.80)

Action Taken: *These are existing norms. May not be pursued*

212

To ensure correct appropriation control and avoid careless budgeting, firstly, the Account heads in the Saankhya software and the budget heads in the Subhadra software should be identical. Moreover, the amount booked as expenditure should be at par with the budgetary figure in the heads of account and should never exceed it. The software should be modified to the extent that it is impossible to make payment from a particular head if the budget provision is exceeded. If this is done, it could be ensured that proper reappropriations are promptly done and supplementary/revised budget passed, as and when the need arises. This will also ensure strict budgetary control which is the need of the hour and to a certain extent, it will be a good solution for tiding over the acute financial crisis and crunch, Local

Governments face at times.
(Para 3.2.81)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

213

Since the Finance Standing Committees of the Local Governments are entrusted with the monitoring of Revenue and Accounts, it is better to have a monitoring system to forecast, evaluate, assess the Revenue of Local Governments as part of the review of accounts of the Local Governments for improving the financial position of the Local Government. For this, it is recommended to make it mandatory to prepare a Revenue Enhancement Action Plan for each Local Governments and the concerned Finance Standing Committees to review the same in the lines, as noted below.

(Para 3.2.82)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

214

The Revenue Enhancement Action Plan should be prepared by all Local Governments covering the following

(i) Tax Sources

- a) Property tax
- b) Profession tax

(ii) Non tax Sources

- a) Advertisement licence fee

- b) IFTEOS licences
- c) Rent on land and buildings
- d) Other Licence Fees
- e) Other Fees including User Charges (Para 3.2.83)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

215

The plan should comprise the following components:

- 1) Tax Wise and Non Tax Wise Source Actuals of the Previous Financial Year (FY) and Estimates for Current FY and Targets for the Following FY
- 2) Action Plan to reach targets, roles, and responsibilities
- 3) A format for data entry and planning
- 4) A common dash board in LSGD website showing consolidated details of all taxes of all LGs category wise to be daily updated automatically linked to Sanchaya has to include
 - a) Demand arrear and current
 - b) Collection for the day
 - c) Collection up to the day
 - d) Collection percentage
 - e) Ranking of Local Governments (Para 3.2.84)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

.

216

The Municipal Secretary should monitor the progress monthly and the Finance Standing Committee will review the progress on a quarterly basis (Para 3.2.85)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

217

The template to be available to RJDs DUA urban, DDPs , Panchayat Director

(Para 3.2.86)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

218

A suggested format for the REAP is provided in Appendix 3.2.1 (Para 3.2.87)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

219

The Manuals on Finance Management (Revenue and Budget) for Village Panchayats prepared by KILA may be suitably modified and made applicable to all Local Governments in the State.
(Para 3.2.88)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

220

Also, the Kerala Municipal Accounting Manual (KMAM) approved as per GO (MS) No.130/07/LSGD dated 17-5-07, for Urban Local Governments may be revised as

required.

(Para 3.2.89)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Efficiency

Achieving Efficiency in Local Governments

221

KILA had prepared eight Manuals as part of the World Bank supported KLGSDP and these Manuals have been approved by LSGD as per G.O(Rt) No 3291/2016/LSGD dated 1.6.2015, G.O.(Rt) No. 1833/2017/LSGD dated 2.06.2017. But this order only satisfies an agreed condition of The World Bank and does not formally and legally mandate the use of the Manuals for the Institutions. The Manuals prepared by KILA and GPK may be vetted by an Expert Group and validated in a Multi Stakeholder Workshop. They should be issued as formal Manuals making them mandatory as in the case of Secretariat Manual, Manual of Office Procedures, etc. (Para 4.1.7)

Action Taken: *In view of the newly proposed plan rules, integration of the local self-government department and the various organizational reforms envisaged, these manuals may be revised.*

222

Based on this approach, the Commission recommends that posts should be created as a last resort and that too after scientific assessment. (Para: 4.2.6)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

223

All work arising out of the transferred offices like project proposals for Maintenance and Development Fund should be fully performed by the transferred offices/officers. This implies that there will be no clerical work in the main office of the Local Government because of this. Even agenda items for Standing Committees and the full committees of the Local Government and draft minutes should be prepared by the transferred officer and routed to the elected head. The Secretary of the Local Government need play only a coordinating role like putting together the Agenda items and draft minutes, release of funds, facilitation of audit, etc. Based on this broad recommendation, KILA should be requested to develop an Office Management Manuals, detailing items of works and responsibilities of Officers. Of course, this should be incorporated into the E-Governance system. (Para: 4.2.7)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

224

For preparation of project proposals, the responsibility should be with the Convenor of the Working Group. The Working Group should be re-activated to include experts and volunteers who could carry out different functions like data gathering, writing of the project, etc. (Para: 4.2.8)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

225

The VTC system should be re-introduced and the vetting of the projects should be done by them.

(Para: 4.2.9)

Action Taken: *The present system may be followed.*

226

Also, for technical sanction, the original Technical Advisory Group (TAG) system may be re-instated. Technical Sanction should be given by a Committee consisting of the Engineer as the Convenor with one Engineer from an academic institution and one Senior Engineer from outside as the Chairperson. There should also be one more Engineer from outside Government in the Group identified on the basis of his/her expertise and integrity.

(Para: 4.2.10)

Action Taken: *The present system may be followed.*

227

In the case of SCSP and TSP, the suggestions given separately in Chapter 12 of Volume I of the report would help reduce the pressure of work. (Para:

4.2.11)

Action Taken: *The suggestions for the recommendations in Chapter 12 of Vol.1 may be followed.*

228

The SC/ST Promoters should be transferred to the Local Governments and perform tasks like conduct of Ooru Sabha, field verifications, preparation of status report, etc.

(Para: 4.2.12)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

229

Officers of the Statistics Department should formally be transferred to Local Governments as indicated in the recommendations given in Chapter 7 of Volume I on Local Statistics They should be put in charge of collection and collation of data and preparation of documents for monitoring and review by the elected bodies.

(Para: 4.2.13)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

230

A formal system of voluntary groups should be put in place to perform social work like care of the elderly, care of the disabled, acting as first respondents to natural calamities, and so on. The Kerala Youth Volunteers set up by the Youth Welfare Board and the Community Volunteer Corps under the General Administration could be utilized (See Box 4.2.1)

(Para: 4.2.14)

Box 4.2.1: Community Volunteer Corps

The youth of Kerala, volunteers, cultural workers, youth clubs, students, bureaucrats, people's representatives, NGOs, workers, especially fisher folk played a valuable role in saving many lives in 2018 deluge. The power of youth in times of adversity was visible to all. This gave the idea of Kerala Voluntary Youth Action Force (KVYAF) in the State; as per the decision of the 7th Board of Directors of Kerala State Youth Welfare Board dated 25-09-2018. At the same time Government decided to form the Directorate of Samoohika Sannadhasena also called Community Volunteer Corps, under the Department of General Administration for sustaining volunteerism as an asset of Kerala society. Youth Welfare Board's volunteers are also added to SSS as main aim is to prepare youth volunteers to deal with natural disasters. It has already trained youth and has set up a volunteer force and nodal officers in the 14 districts to coordinate Sannadhasena activities. The activities of KVYAF need to be extended at the Local Government level. The decision to set up a Youth Action Force at the Panchayat/Municipality/Corporation level and provide them with expert training and prepare for various volunteer activities is welcoming.

Action Taken: *Already in practice. May be strengthened*

231

Social enterprises could be set up as mentioned in para 2.3.10 to para 2.3.23 of this report and certain services entrusted to them. (Para:

4.2.15)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

232

There should be Hospital Management Committees for Veterinary hospitals

(Para: 4.2.16)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

233

In respect of water supply and irrigation, to the extent possible, the assets should be managed by the community. (Para:

4.2.17)

Action Taken: *Existing. May not be pursued.*

234

The Local Governments should provide the services of clerks and computer assistants to the transferred institutions which do not have them. (Para:

4.2.18)

Action Taken: *Not accepted.*

235

Government may come out with a scheme for developing chartered professionals particularly in matters relating to environment, waste management, social work, etc.

(Para: 4.2.19)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

236

To the extent possible, technical institutions like Polytechnics and Engineering Colleges should be utilized in quality assurance of public works and in providing members to the Technical Advisory Group. (Para:

4.2.20)

Action Taken: *There is provision to engage technical institutions in quality assurance of roads and public works, as mentioned in the plan guidelines Since*

TAGs do not exist, the second part is not relevant

237

Other academic institutions should be used for surveys, verifications, monitoring and evaluation.

(Para: 4.2.21)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

238

Teams from Kudumbashree could be assigned certain unskilled and semi-skilled tasks after developing norms for identification and engagement. This is particularly important for waste management, O&M of water supply and small maintenance works.

(Para: 4.2.22)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

239

The service of the staff of Kerala Social Security Mission should be formally made available to Local Governments.

(Para: 4.2.23)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

240

Young professionals hired by Kudumbashree at the Block level should support Village Panchayats for their non-agricultural economic development schemes

including skilling. Similarly, the NULM professionals should support Municipalities and Corporations. (Para:

4.2.24)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

241

Clear job charts should be given to the officials of the main office of the Local Governments. Model job charts in respect of Village Panchayats and Urban Local Governments are given in Appendix 4.2.1 and 4.2.2 as models. (Para:

4.2.25)

Action Taken: *Existing. May not be pursued.*

242

The Fourth Finance Commission recommended setting up of a Staff Commission for Local Governments. Though it was accepted by Government, it was not operationalized. Therefore, the Commission gives a slightly different recommendation. An Institution of repute having expertise in work study should be asked to conduct a thorough study of human resources in Local Governments and give a report containing among other things, the following points. (Para:

4.2.26)

- (i) Simplification of procedures and systems
- (ii) Use of E-Governance
- (iii) Re-assigning of work and responsibilities

- (iv) Re-arranging of staff across Local Governments
- (v) Building capacity to enhance efficiency
- (vi) Outsourcing, preferably to community based organizations
- (vii) Defining responsibilities of different positions in the integrated cadre, outside the Local Government system
- (viii) Tasks which can be entrusted to chartered professionals
- (ix) Minimum additional staff needed if any

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

243

The Institution should be asked to submit its recommendation within nine months after detailed field studies. This report could then be examined by a Committee consisting of Finance Secretary, LSGD Secretary and P&ARD Secretary, and suggestions finalized.

(Para: 4.2.27)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Control Over Officers

244

Both as per law and convention the Local Governments have full control over their own officers and officers transferred to them from various departments. The Local Governments are free to assign them any item of work in their functional area and monitor performance and also take action if performance is poor. But there are

certain items of work which are cross-cutting or which happen once in a while calling for the participation of everyone. These include:

- (i) Organization of festivals and melas
- (ii) Organization of campaigns related to public health and environment
- (iii) Conduct of surveys
- (iv) Conduct of participatory assessments using PRA techniques
- (v) Emergency relief

(Para: 4.2.28)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

245

If there is any difference of opinion, when such work is assigned to an officer it shall be referred to the Committee consisting of the District Collector, District Planning Officer, the Joint Director of LSGD and the District Level Officer of the Department concerned and the decision of this Committee shall be final.

(Para: 4.2.29)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

246

In case the Committee cannot arrive at a decision, it shall be referred to the Committee under the Chief Secretary in which Secretary, LSGD, Secretary, Planning and the Secretaries of the Department(s) concerned are members. This Committee should be authorized to take final decision, after recording the reasons for it.

(Para: 4.2.30)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

247

Legally engineers working in Local Governments are part of the Local Government staff. They are not transferred officers. However, an impression has been created in recent times that engineers belong to a separate department and are providing certain services to the Local Governments as in the case of transferred officers. This is completely wrong and this matter may be clarified in the Act and Rules. Also, the following steps may be taken.

- (i) The salaries of engineers should be paid by the Local Governments and that amount should be reimbursed to the Government.
 - (ii) Engineers should sign in the attendance register of the Local Governments.
 - (iii) Clerical support should be provided by the Local Governments to the engineers and also decent office accommodation in the office of the Local Government.
 - (iv) Local Governments can assign any engineering work whether it be from their own funds or development funds or maintenance funds or State or Centrally Sponsored Schemes or Externally Aided Projects. This will include, MGNREGS, PMAY, etc.
 - (v) The Local Governments shall have disciplinary powers up to imposition of minor penalties over the engineers.
- (Para: 4.2.31)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

248

The Engineers of Soil Conservation, Soil Survey, Kerala Land Development Corporation services should be used to support Local Governments especially in watershed management.

(Para: 4.2.32)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

249

All transferred officers should be formally declared as Ex-Officio Secretary through a notification. The Ex-Officio Secretaries would have all the functions and powers of the Secretary of the Local Governments in respect of their functional area. Instead of sending letters and proposals to the Standing Committee or the Local Government Committee as the case may be they would move them as files, on which the comments/decisions of the Standing Committee or the Local Government would be recorded.

(Para: 4.2.33)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Harmonization of Committees within the Local Government

250

The Commission noticed that there are multiple Committees within a Local Government. The list of such Committees in Village Panchayats may be seen in Table 4.2.2. Similarly in Municipalities and Municipal Corporations there are a large number of Committees. Of course, these Committees, play important functions but

they need to be harmonized to achieve synergy.

(Para:

4.2.34)

Table 4.2.2 Committees at the Village Panchayat Level

Sl. No.	Committees	Constituted per Order
1.	Panchayat Committee	Panchayat Raj Act Sec. 153
2.	Steering Committee	Panchayat Raj Act Sec. 162 B
3.	Standing Committee	Panchayat Raj Act Sec. 162 (1) A
4.	Functional Committees	Panchayat Raj Act Sec. 163
5.	Sub Committees and Ward Committees	Panchayat Raj Act Sec. 164
6.	Joint Committees	Panchayat Raj Act Sec. 165
7.	Gram Sabha	Panchayat Raj Act Sec. 3(5)
8.	Panchayats level Planning Committees	G.O (Ms) No. 11/2018 /LSGD dtd. 29/01/2018
9.	Bio diversity Working Group	G.O. (Rt) No. 2462/2008/LSGD dtd. 19/09/2008
10.	Panchayat Level Co-ordination Committee	Panchayat Director Order No. J.1-21300/2016 dtd. 08/10/2016
11.	Panchayat Level Procurement Committee	G.O. (P) 251/2010/LSGD dtd. 08/11/2010
12.	Gram Panchayat Distress Relief Sub Committee	KPR-S-177-KPR (Constitution and utilization of Distress Relief Fund) Rules 2003 exclusive 4(3) G.O (P) No. 51/2003/LSGD dtd. 22/02/2003
13.	Special Committee as per Building Rules	G.O. (Rt) No. 2343/2013/LSGD dtd. 19.09.2013
14.	Kudumbasree – Destitute Free Kerala – Sub Committee	G.O (Ms) No. 252/2017/ LSGD dtd. 12/02/2017
15.	Palliative Care Management Committee	G.O. (Rt) No. 3217/2015/LSGD dtd. 29.10.2015
16.	Palliative Care Implementation Committee	G.O. (Rt) No. 3217/2015/LSGD dtd. 29.10.2015
17.	Gram Kendra - Ward Development Coordination Committee	G.O (Ms) No. 218/2015/ LSGD dtd. 03/07/2015
18.	Front Office Monitoring Committee	G.O (P) No. 123/2009/ LSGD dtd. 12/07/2009
19.	Asset Management and Monitoring Committee	G.O. (Rt) No. 166/2017/LSGD dtd. 20.01.2017
20.	Special Committee for KPBR 65(1)	G.O. (Rt) No. 166/2017/LSGD dtd. 20.03.2020

Sl. No.	Committees	Constituted per Order
21.	Nilavu Padhadhi (LED-Street Light Functioning Committee)	Ltr. No. (EW-B1/101/20/LSGD dtd. 07.01.2021)
22.	Old age Care Jagratha Committee	G.O. (Rt) No. 2776/2018/LSGD dtd. 30/10/2018 (G.O. No. 3030/18 & 361/2019)
23.	Panchayat Level Jagratha Samithi	G.O (Ms) No. 31/2007/ SJD dtd. 23/06/2007
24.	Wetland Conservation – Local Level Monitoring Committee	Kerala Conservation of Paddy Land and Wetland Act, 2000 (Act No. 28 of 2008)
25.	Complaint Redressal Committee regarding with time bound issue of Building Permit in Village Panchayat	Office of the Panchayat Director Circular C. 6-12891/2018 dtd.
26.	Subhiksha Keralam Project – coordination, organization	G.O (Ms) No. 14/2020/ Plg dtd. 18/05/2020
27.	State Level Housing Mission (LIFE)	G.O (Ms) No. 151/2017/LSGD dtd. 31/07/2017
28.	<ul style="list-style-type: none"> Pothu Vidyabhyasa Samrakshana Yajnam Aardram Haritha Keralam – (Jalavibhava Mission, Agricultural Development Mission, Waste Management Mission) 	G.O (P) No. 41/2016/ dtd. 26/09/2016 G.O (Ms) No. 20/2017/ WRD dtd. 23/10/2017
29.	Haritha Karmasena -Complaint Redressal Committee	G.O (Ms) No. 20/2020/Agri dtd. 16/02/2020
30.	Agriculture Development Committee	G.O (Ms) No. 20/2020/Agri dtd. 16/02/2020
31.	Panchayat Education Committee	G.O. (Rt) No. 1748/2017/LSGD dtd. 27/05/2017
32.	GP Level ICDS Co-ordination Committee	G.O. (Rt) No. 1830/2017/LSGD dtd. 02/06/2017(Manual)
33.	Allopathic Dispensaries/Hospital Management Committee	G.O. (P) No. 259/2003/LSGD dtd. 27/08/2003
34.	Ayurveda Dispensaries/Hospital Management Committee	G.O. (P) No. 259/2003/LSGD dtd. 27/08/2003
35.	Homeopathy Dispensaries/Hospital Management Committee	G.O. (Rt) No. 1616/2017/LSGD dtd. 17/05/2017(Manual) G.O. (Rt) No. 259/2003/LSGD dtd. 27/08/2003
36.	Veterinary Dispensary Hospital Development Committee	G.O. (Rt) No. 1832/2017/LSGD dtd. 02/06/2017

Sl. No.	Committees	Constituted per Order
37.	Monitoring Committee for Animal Birth Control Programme	ABC (Dogs) Rules 2001
38.	Kudumbasree – CDS Evaluation Committee	G.O. (P) No. 222/2008/LSGD dtd. 08/08/2008
39.	MGNREGS- Village Panchayat Level Materials Purchase Committee	G.O. (Ms) No. 138/2017/LSGD dtd. 18/07/2017
40.	12 Item Programme	G.O. (Ms) No. 45/2020/LSGD dtd. 06/03/2020
41.	Activities on Protection against spreading of Covid 19 and Pravasis (Non Resident Keralites)-Panchayat Monitoring Committee	G.O. (Rt) No. 831/2020/LSGD dtd. 06/05/2020
42.	Saksharatha (Literacy)Mission	G.O. (Ms) No. 3200/2000/Gedn dtd. 25/07/2006
43.	Child Protection Committee(CPC)	G.O. (Ms) No. 68/2012/SJD dtd.
44.	Traffic Regulatory Committee	Kerala High Court W.P (R) No. 35030/2019(D) dtd. 15/12/2020 (G.O. (Rt) No. 2801/Home dtd. 24/09/2011)
45.	Biodiversity Management Committee	G.O. (Ms) No. 86/2008/LSGD dtd. 18/03/2008
46.	Kerala State Lahari Varjana Mission – (Vimukthi-anti-drugs campaign)	G.O. (Ms) No. 94/2016/Taxes Dept dtd. 06/10/2016
47.	Food & Civil Supplies – Vigilance Committee	G.O. (Rt) No. 417/2018/FCSD dtd. 17/08/2018
48.	BUDS Special School Development Management Committee	G.O. (Ms) No. 162/2009/LSGD dtd. 01/08/2009
49.	Village Sports Council	Circular No. 8378/DA1/2020 LSGD 42/2016

KILA may conduct a study of these committees and make necessary suggestions.

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Total Quality Management

251

Kerala has pioneered interesting concepts like Total Quality Management (TQM) in Local Governments and ISO Certification of Local Governments, the latter covering 939 out of the 941 Village Panchayats, barring Edamalakudy, which does not have a pucca office and Thalavadi Village Panchayat. whose office was destroyed in the floods, all 152 Block Panchayats and 7 out of the 14 District Panchayats.

(Para 4.2.35)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

252

Though it is a creditable achievement, except in the case of records management, the adoption of these two concepts does not seem to have made visible and sustained changes in service delivery, particularly the attitude and behaviour of the staff. Also, TQM seems to have become routinized. Further, the infrastructural aspects have been given the primacy and soft elements which ultimately supply the quality of services largely ignored. (Para 4.2.36)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

253

KILA has identified the following steps for TQM and attaining the ISO 901:2015 Certification and these steps are:

- (i) Step 1: Induction training—Induction training is to orient the elected representatives and officials of Local Governments on the concept, importance and steps of TQM. This training would be attended by all together. At the end of the training, an action plan would be evolved through participatory process. This would ensure a sense of ownership among the participants to pursue the TQM process collectively.
- (ii) Step 2: Status analysis— This is to assess the current status of the Local Governments, its service delivery mechanism and deliverables. The status analysis is made with the help of a checklist. A status analysis report is prepared and circulated among the functionaries. This would help it to evaluate the actual position and thereby decide on the further direction. Also, status analysis report helps to assess the improvements in the service delivery mechanism, once the TQM is implemented.
- (iii) Step 3: Originally associated with Japanese management and manufacturing techniques. Quality Circle(QC) is a platform, comprising group of officials in the Local Government for discussing and finding solutions to work-related problems. The QC is constituted in the meeting of officials and only officials are its

members. An expert has to equip the QC for preparation of a guideline for its modus operandi and training plan for the functionaries.

- (iv) Step 4: Subject team formation—Subject teams may be formed for implementing TQM. The sub-teams may be on (a) capacity building, (b) FO, (c) record room, (d) infrastructure and (e) documentation. The formation of such teams is optional, but desirable. Also, there is flexibility with regard to teams, depending on the tasks to be fulfilled. Each team has to be trained to prepare and implement action plan on the areas concerned so that the tasks can be accomplished on time-bound manner.
- (v) Step 5: Citizen survey —The focus of Local Government should be to provide services in tune with the needs of the people. The citizen survey, using a pre-tested questionnaire, would help identify the people's needs and aspirations. A report, consolidating the data, is to be prepared. Based on the Citizen Survey Report, Citizen Charter, written commitment regarding the service delivery mechanism can be prepared.
- (vi) Step 6: Visioning—Visioning involves the process of formulation of quality vision, quality mission, and quality policy and quality objectives. This is done through a participatory workshop involving elected representatives and officials. The Citizen Survey Report can be presented in the workshop to ensure the visioning in tune with the people's needs. The quality vision, mission, policy and objectives should be displayed prominently in the office premises of the Local Government.
- (vii) Step 7: Records management—Records management is the systematic process used to maintain documents and records in such a way to identify and make use of them within the least possible time limit. It includes setting up of record room, maintain documents and records with user-friendly retrieval system, entrust a custodian with responsibilities, maintain an updated record register and conduct continuous assessment of record management.
- (viii) Step 8: Quality manual—Quality manual is an authoritative document of the Local Government, containing its responsibilities, quality vision, quality mission, quality policy, quality objectives and mechanism for quality management. It serves the purpose of guidance on TQM. It should be the responsibility of documentation team to prepare this.
- (ix) Step 9: Standard Operating Procedure—Standard Operating Procedure (SOP) is the process map which serves as the stage-by-stage process of activities related to service delivery. Every service of the Local Government passes through a series of inter-related processes. The progress of these processes can be assessed only if these processes and their inter-relations are properly mapped. SOP is also to be prepared by the documentation team.
- (x) Step 10: Infrastructure —The infrastructure facilities required for the Local

Government needs to be planned. A master plan, covering spatial design, with inclusive approach needs to be prepared. Both hardware and software facilities required for officials and public should be planned. The Local Government should ensure the work environment needed to achieve conformity to service requirements. A suitable atmosphere conducive to the smooth and efficient functioning has to be created and maintained.

- (xi) Step 11: e-Governance — For smooth and timely service delivery, e-Governance system should be in place. Adequate computer terminals and required software for effective management should be installed. Their working condition, timely servicing and their updating must be ensured. All functionaries must be trained on e-Governance and software.
- (xii) Step 12: Competency mapping — Human resource is the crucial element in any organisation and form the key component of the service delivery process. The capabilities of the personnel should be strengthened to attain the quality objectives. The competency mapping helps to assess the expected and actual competency of functionaries. Based on competency mapping, the competency gap on knowledge, skills and attitude can be identified and steps should be taken to enrich the competency through capacity-building programmes.

(Para 4.2.37)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

254

Experience shows that intensive and sustained ownership of the ‘soft’ aspects of TQM is the most important factor. Of course, this is difficult to do in the context of Local Governments where the elected leadership changes every five years. Yet, it is an important initiative and needs to be re-activated. Accordingly, the Commission makes the following recommendations.

(Para 4.2.38)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

255

KILA may immediately organize a “write-shop” of selected Local Governments performing well with experts in the area of TQM and ISO 9001:2015 Certification, along with selected persons having deep understanding of the Local Government system. The “write-shop” may review performance, identifying the strengths and weaknesses and come out with a plan of action. Based on the feedback, KILA should update the hand book relating to TQM and ISO 9001: 2015 Certification, by adding specific measures as relevant to the Local Governments in Kerala. (Para 4.2.39)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

256

KILA should identify as was done in the case of Front Office, the changes required in laws, rules and Government instructions to facilitate the process and get Government to take a policy decision on this. (Para 4.2.40)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

257

It is also recommended that this should be extended to Municipalities, Corporations, the remaining Block Panchayats and District Panchayats as also the DPC Secretariat.

(Para 4.2.41)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

258

The concept should be rolled out in selected transferred institutions like schools, hospitals, veterinary hospitals, Anganwadis, hostels and Krishi Bhavans.

(Para 4.2.42)

Action Taken: *Already in practice.
May not be pursued*

259

As has been advocated by the Commission in several matters, instead of rolling out all over the State, beacons may be developed by identifying Local Governments who volunteer to go to the whole hog and perceptibly transform themselves, it would be better, to cover the main office and transferred institutions together. (Para 4.2.43)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

260

IAS officers with a minimum of five years of service should be made Secretaries of Thiruvananthapuram, Kochi and Kozhikode Corporations. Before joining duty, they should be given a 15 day training, including five days attached to the Corporations.

(Para 4.2.45)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

261

Kerala Administrative Service (KAS) officers with seven years seniority may be made Secretaries of the other three Corporations and the 14 District Panchayats. Before taking charge they should also be given a 15 day training of which five days would be as attachment in the Corporation/District Panchayat concerned.

(Para 4.2.46)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

262

In the six Corporations, the present post of Secretaries from the Department may be converted into that of Additional Secretary. (Para 4.2.47)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

263

As decentralization is moving on to a new phase, where the challenges are huge and they require top class professional inputs, there is need for partnership between Local Governments and R&D institutions. A Report was prepared on this issue after great deal of consultations and research in 2005. The key recommendations may be seen in Annexe 4.2.2 These may be updated and operationalised as relevant now.

(Para 4.2.48)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

264

Barring a few NGOs, most NGOs in Kerala do not have a healthy partnership with Local Governments. It is necessary to facilitate a good working relationship between Local Governments and good NGOs. Therefore, it is recommended that all Local

Governments should hold a consultative meeting with NGOs working within their jurisdiction and get an understanding of their activities and explore the possibilities of converging their development work with the local development activities.

(Para 4.2.49)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

265

Also, professionals within NGOs should be formally included in the Working Groups, Technical Advisory Groups and Technical Committees depending on their expertise.

(Para 4.2.50)

Action Taken: *In Working Groups NGOs need not be formally included. Their suggestions and expertise may be utilized to enrich the draft project proposals. The recommendations may be accepted with this modification.*

266

NGOs could be assigned the task of monitoring of projects particularly of women, SC/ST and the special groups.

(Para 4.2.51)

Action Taken: *May be rejected.*

267

The services of NGOs should be used in Social Audit. (Para 4.2.52)

Action Taken: *NGOs may be included in social audit programmes.*

Regulatory Powers

268

Though one cannot assign different levels of importance to the various statutory powers, from the view point of the citizen and sustainable development, the following should be given special priority.

- (i) Building permits.
- (ii) Protection of commons including water bodies.
- (iii) Violation of land use zonation.
- (iv) Activities causing pollution and public nuisance.
- (vi) Issues related to waste generation and waste management, both solid and liquid.
- (vi) Recovery of dues to Local Government.

(Para 4.3.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

269

There should be widespread awareness building on the regulatory powers of the Local Government.

(Para 4.3.4)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

270

There should be special system of using IT to track regulatory action Suo motu or in response to complaints.

(Para 4.3.5)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

271

Byelaws should be drafted on the major issues listed above and powers and responsibilities should be delegated to the Secretary to enforce them. (Para 4.3.6)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

272

At present no fines are fixed in the Kerala Municipality Act for the following offences.

(Para 4.3.7)

Fines may be fixed for the following offences and included in the IVth Schedule of the Act as detailed in the Table 16.1 (Para 4.3.8)

Table 16.1 Fines to be included in the IVth Schedule of the Act

Section	Subject	Rate of Fine recommended (In Rs.)	For Continuous breaches - Rate of Fine recommended (In Rs. per day)
318	Prohibition of making connection with mains without permission	5000	2000
327 (2A)	Failure to comply with requisition to segregate the waste, for easy collection and disposal by the employees and contractors engaged by the Municipality	5000	
371	Prohibition of hawk/sale in public place without licence	500	
389	Prohibition of commencement of work of a building without permission	2000	1000
396	Failure to obey Stoppage notice of construction/reconstruction of building endangering human life	20000	5000
408(1)	Failure to obey Stoppage notice of construction/reconstruction of building	10000	1000
440(1)	Failure to obey notice to abate nuisance	5000	
479	Seizure of diseased animal for food in a noxious state, noxious food etc.	5000	

Source: Compiled by the Sixth SFC

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion.

273

Amendments may be made in the Panchayat Raj and Municipality Acts to ensure safety when wells are being dug, both tube wells and open draw wells, and also for dealing with un-used or un-productive wells. The offences should be treated as non-cognizable and punishable with rigorous imprisonment up to five years and a fine of Rs. Five lakh. For continuous breach, the fine should be Rs.10,000/- per day.

(Para 4.3.9)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

274

For powers of enforcement, the suggestion is that the Secretaries of Village Panchayats, Municipalities and Corporations should be given the powers of the Executive Magistrates to deal with public nuisance under Chapters XIX and XX of the Kerala Municipality Act and corresponding chapters of the Kerala Panchayat Raj Act, respectively.
(Para 4.3.10)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

Autonomy

275

The share of Local Governments in SSA should be limited to the components related to Government schools only. The rest of the state share should be met by Government.
(Para 4.4.11)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

276

The additional remuneration of Anganwadi workers and helpers should be met by Government.
(Para 4.4.12)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

277

While Local Governments should continue to have the freedom to hire additional doctors and associated staff, as per local requirement, Health Department should not direct Local Governments to employ additional staff and meet their salary costs. This should be met by the Health Department itself. (Para 4.4.13)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

278

The recommendations of the Commission relating to Jal Jeevan Mission in para 2.1.55 may be accepted. (Para 4.4.14)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

279

Whenever Government through its decision reduces the revenue of the Local Governments, it should compensate the loss. However, if a Local Government takes a resolution to waive a tax, then the compensation principle would not apply.

(Para 4.4.15)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion.*

280

Limit of 15% of the Development Fund should be fixed in respect of repayment of loans taken under LIFE scheme. The excess amount should be met by Government.

(Para 4.4.16)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

281

As regards the Union Finance Commission Grants, the State is bound to follow the recommendations, failing which it would lose the grant. Therefore, the only way is to use the UFC Grants in an intelligent way so that it matches Local Government priorities. For example, if a Village Panchayat/Municipality/Corporation spends money on solid waste management, this could be taken from the Finance Commission Grant, except salary to regular employees. Similarly, the contribution to Jal Jeevan Mission could be charged to the Finance Commission. Also, watershed management activities of Local Governments could be taken using the Finance Commission Grant. If this is adopted, the difficulties can be overcome to some degree.

(Para 4.4.17)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

282

Though MGNREGS is a scheme, its guidelines offer huge flexibility which is not being used by the Village Panchayat. As has been recommended elsewhere, the labour budget under MGNREGS should be part of the plan of the Village Panchayat.

The Village Panchayats including the officials dealing with MGNREGS should be given a detailed training on the assets which can be created using MGNREGS. If the material component exceeds the prescribed limit, it could be provided from the Own Fund, General Purpose Fund or Development Fund of the Village Panchayat.

(Para 4.4.18)

Action Taken: *Labour budget of MGNREGS cannot be entirely made part of the plan of the Local Governments, but shall be integrated at the field level in different ways. At present detailed training is imparted to the officials of MGNREGS by various agencies.*

E Governance

283

The Commission fully endorses the approach and the suggestions narrated from para 4.5.1 to 4.5.92.

(Para 4.5.93)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

284

To implement the difficult but essential tasks outlined above, a new institutional framework for E-Governance in Local Governments is recommended. In addition to the Executive Director of IKM, a Chief Mission Director (CMD) should be posted having capabilities of leadership and experience in IT projects at the state level.

(Para 4.5.94)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

285

A Project Implementation Unit has to be created as follows:

(i) Role & Responsibilities

- a) A special purpose entity created within IKM for time bound development of a comprehensive E-Governance application for Local Governments.
- b) Will be directly accountable for development of E-Governance applications.

(ii) Structure & Constitution

- a) CMD of IKM as the Project Head
- b) IKM ED as the Deputy Project Head
- c) Project Core Team to aid and advise the Project Head and Deputy Project Head and guide and coordinate the technical & domain teams. Core team should comprise of people with managerial skills and e governance know-how
- d) Technical Team to be created pooling extra-ordinary IT talent selected from IKM and other IT agencies of Government and supplemented from the private and voluntary sector.
- e) Domain Team to be composed of Government officials and experts having experience in Local Government administration with a flair for E-Governance technologies.

(Para 4.5.95)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

286

In order to work very closely with the Project Implementation Unit, a Consortium should be set up consisting of Government agencies like NIC, IT Mission, in addition to IKM and also non-profits working in E-Governance and eminent private entities which are willing to cooperate with this venture to be identified by the Chief Mission Director. The Consortium should guide the Project Implementation Unit in transforming the E-Governance software into a state-of-the-art one. Instead of re-inventing the wheel, the Consortium would consciously access all the relevant available software which do not have continuous payment commitments which can be suitably adapted. The Chief Mission Director would be the Coordinator of the Consortium. (Para

4.5.96)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

287

To give policy guidance, an Empowered Committee should be set up chaired by the Minister for Local Self Governments, having the Secretaries of LSGD, Finance, Planning and IT Departments, along with the Heads of Department under LSGD. The Committee would co-opt three outstanding national level experts in E-Governance willing to work on a voluntary mode. This Committee would be convened by the Chief Mission Director. This Committee should be empowered to take all decisions related to hiring of personnel, partnership with non-government

entities, academic institutions etc. It should also bring about inter-department coordination and sort out issues. (Para 4.5.97)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

288

The re-vamped Mission should be given the flexibility to select competent private partners and complete software development applications including validation through pilots within one year. (Para 4.5.98)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

289

The Chief Mission Director should be empowered by making availed funds which can be pooled by Local Governments on a normative basis. (Para 4.5.99)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

290

All the existing individual software programmes may be replaced by an integrated software system. For this, there should be separate teams for development, deployment and maintenance. To make the system modular, the development of different components can be entrusted to different professional teams or firms.

Simultaneously, the skills of the IKM personnel would get enhanced by working with such teams. (Para 4.5.100)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

291

After the deployment of the new integrated software, all the data maintained in the existing software should be transported to the new one. (Para 4.5.101)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

292

At the Local Government level, the E-Governance process should be brought under the Finance Standing Committee. One employee of the Local Government including the transferred officers could be selected as the E-governance Nodal Officer based on his/her skills and be given a special allowance of Rs 10,000 per month.

(Para 4.5.102)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

293

There should be an E-governance Cell in the district and state level offices of LSGD. The district unit of NIC should be part of the district cell. (Para 4.5.103)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

294

There should be widespread efforts of citizen education so that citizens can track the performance of Local Governments using the E-Governance platform.

(Para

4.5.104)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

295

A system of digital dialogue with citizens should be put into place which would enable all citizens to get information on a regular basis in a form which is easily understood and also to give feedback and comments. (Para 4.5.105)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

296

At the state level, there would be an in-house of IT Wing in LSGD outside IKM with experts taken on deputation from IT Mission/NIC. (Para 4.5.106)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

297

Once the softwares are ready, there should be a one-time quality audit by a top agency in the country. (Para

4.5.107)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

298

Independent IT audits should be introduced as part of the State Statutory Audit. This would include audit of IKM. (Para 4.5.108)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Effectiveness

Innovation

299

There should be a demand-based training after assessment of demand of Local Governments which are interested in promoting innovation. Such high-end training programme could be conducted by KILA in partnership with IIM, Kozhikode, IIT, Palakkad, ISER and CDS. To start with, it is recommended that about 25 Village Panchayats, 5 Block Panchayats, 2 District Panchayats, 2 Corporations and 10 Municipalities may be chosen in such a way that they represent all the districts and the scheme piloted. (Para

5.2.8)

Action Taken: *There is an ongoing programme namely One Local Government One Idea which is drawn in this line.*

Technical support of universities and other scientific and technical institutions may also be sought.

300

A District Resource Group should be set up to mentor Local Governments to come up with ideas and translate them into action. (Para 5.2.9)

Action Taken: *District Resource Centres are currently functioning. The functioning of the District Resource Centres may be strengthened.*

301

This Resource Group could also assess claims of innovation in the past basically for identifying the key factors for replicability. Such innovations should be documented with the help of this Group. (Para 5.2.10)

Action Taken: *There is a separate mechanism at the district level to examine and foster innovations under K-DISC, which shall be integrated with the Local Governments. Training may be given to DRC members by KILA/K- DISC.*

302

It is understood that LSGD in partnership with Kerala Development and Innovation Strategic Council (K-DISC) and KILA has initiated the concept of One Local Government One Innovation (OLOI). As a part of this project, a community of practice may be created and an innovation survey conducted. All the Local Governments which are trained should be asked to identify a few issues which the

Local Governments cannot address through conventional methods. These could be posed to the District Resource Group for support. (Para 5.2.11)

Action Taken: *May not be pursued as it is already initiated.*

303

At the state level K-DISC to set up thematic Resource Groups which would assist the District Resource Groups based on demand and through them the Local Government to develop projects. The Community of Practice could attempt link up with external institutions and agencies, if required. (Para 5.2.12)

Action Taken: *May not be pursued as it is already initiated.*

304

Local Governments which have carried out innovations in the past and have finalized innovative projects and decided the different aspects of implementation, should be identified as Schools of Practice or Beacons and other Local Governments should be facilitated by KILA in an organized manner to learn from these Local Governments for suitable adaptation. (Para 5.2.13)

Action Taken: *Currently KILA is implementing a programme named Panchayat Learning Centre, which may be further expanded*

Selection of Local Governments for Annual Performance Awards

305

Local Government tier-wise eligibility criteria for the application for Swaraj Trophy and evaluation method for selection of best Local Governments for the Awards is given in the Appendices. The evaluation method is prepared theme-wise with marks provided for each theme-wise indicator. (Para 5.3.4)

Action Taken: *It would be better to continue the existing system.*

306

Eligibility criteria and method of evaluation for the selection of Best Village Panchayat is given in Appendix 5.3.1 . Eligibility criteria and method of evaluation for the selection of best Block Panchayat is given in Appendix 5.3.2. Appendix 5.3.3 gives the eligibility criteria and evaluation method for the selection of best District Panchayat. Appendices 5.3.4 and 5.3.5 provide the eligibility criteria and evaluation method to be used for selection of best Municipality and Municipal Corporation, respectively. (Para 5.3.5)

Action Taken: *It would be better to continue the existing system.*

Accountability

Formal Accountability-Audit Commission

307

It is recommended that the existing system of Local Fund Audit be totally restructured by setting up the Audit Commission under a new law repealing the existing Local Fund Audit Act 1994. (Para.6.1.25)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

308

It is recommended that the Audit Commission carries out all the three types of audit

- (i) Financial Audit focusing on finding out whether the Local Governments financial information is presented in accordance with the applicable reporting and regulatory framework, avoiding mis-statement due to fraud or error. The objective of Financial Audit is to improve the credibility of financial statements of Local Governments and ensure that they are in conformity with laws and policies.
- (ii) Compliance Audit focusing on whether decisions and expenditure are in conformity with acts, laws, rules, and regulations, policies, contractual agreement and also broad principles of sound public sector financial management. Compliance audit is concerned with regularity, that is, adherence to former criteria prescribed by laws and regulations and the agreement as well as with propriety which is has the qualitative dimension of adhering to the accepted principles governing prudent financial management and ethical conduct of officials. Compliance audit promotes transparency and accountability by bringing out deviations for remedial action.
- (iii) Performance Audit which focuses on efficiency, effectiveness or put in simple terms, value for money. It assesses the optimality of investments and brings out possibilities for improvement. It is a rounded form of audit which goes beyond records by visiting the field and talking to the stakeholders. The following Table 6.1.2 summarizes the three types of audits.

Table 6.1.2 Three Types of Audits

Table	Financial	Compliance	Performance
Audit Objectives	Obtain reasonable assurance that the financial statements are free of material misstatement.	Gauge how well an organization adheres to rules and regulations, standards, and even internal bylaws and codes of conduct	Assess whether interventions, programmes and institutions are performing in accordance with the principles of economy, efficiency and effectiveness
Reporting of audit findings	Audit opinion/Audit certificate	Opinion on compliance to laws, regulations and rules (Compliance Audit Report)	Report containing assessment of economy, efficiency and effectiveness. (Performance Audit Report)
Criteria	Applicable financial reporting framework	Relevant laws, regulations, standards, bylaws and agreements which are	Audit specific, reasonable standards of performance against which the economy, efficiency and effectiveness

Table	Financial	Compliance	Performance
		applicable to the auditable entity.	of operations can be evaluated and assessed

Source: Compiled by the Sixth SFC

(Para 6.1.26)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

309

While financial audit may be done for all the Local Governments and a certificate given by 31st of October, compliance audit may be done on a scientific selected sample which can be decided by the proposed Audit Commission so that all Local Governments get covered once in two years. Also, in the Local Governments selected for compliance audit like in the case of CAG, a scientific sample check of vouchers would do.

(Para 6.1.27

)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

310

Performance audit needs to be introduced. This should involve field verification also. Performance audits should be done thematically like implementation of schemes in a particular sector or schemes for self-employment or maintenance of roads, etc.

(Para

6.1.28)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

311

Audit should be conducted in a cordial atmosphere. The process should start with a DO letter, sufficiently early, from the top official of the Audit Commission to the elected head with copy to the Secretary concerned intimating the arrival of the audit team. In the letter it should be stated that there would be an entry meeting on the first day and request the presence of the elected head, Standing Committee Chairpersons, Secretary and other officers. In the entry meeting the head of the audit team should explain the audit plan, schedule of verification of files of implementing officers, and the date of exit meeting. The position of pending audit paras also has to be reviewed. The audit team may also enquire whether the Local Government feels any area needs to be specially looked into. The institution should nominate a nodal officer of contact for the audit team. All audit notes have to be handed over to him and replies collected through him. Audit notes are to be issued on all observations and no item for which audit note is not issued should find a place in the audit report. On the last day of audit there should be an exit meeting. All officers and elected head and Standing Committee Chairperson who attend the entry meeting should participate. Audit team should explain in brief its assessment on the performance of the Local Government during the previous year, major lapses and suggestions for improvement.

(Para

6.1.29)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

312

Before the report is finalized, audit notes may be prepared and replies obtained and issues dropped if the explanation is satisfactory. (Para 6.1.30)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

313

Similarly, for not so important issues, audit notes may be given to be verified during the time of the next audit and this need not be included in the audit report.

(Para

6.1.31)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

314

In respect of charges/surcharges and recoveries, there should be clear norms laid down as part of the rules to ensure that where there is no real loss due to malfeasance or negligence, there cannot be a charge/surcharge. (Para 6.1.32)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

315

There should be an appellate system to decide appeals against charge/surcharge. In the case of officials, a three member Committee consisting of the Head of the Audit Commission, Principal Director of Local Governments and the Deputy Accountant

General in charge of Local Government Audit, should be constituted. In the case of non-officials, the Committee shall be headed by the Head of the Audit Commission and an Officer each not below the rank of a Secretary from the Departments of LSGD and Finance, and the Deputy Accountant General in charge of Local Government Audit. (Para 6.1.33)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

316

Follow up of audit paras and recommendations should be made mandatory. The Audit Monitoring Committees need to be re-activated and if there is wilful negligence on the part of officials or elected bodies to stall action, then the Audit Monitoring Committee should recommend withholding of funds from Government. (Para 6.1.34)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

317

All audit reports should be in the public domain. In the Gram Sabha and Ward Sabha, key findings especially relating to loss of revenue, non-adherence of procedure, etc., should be summarized and presented. (Para 6.1.35)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

318

To start with, the audit standards for Local Governments prescribed by CAG and accepted by Government of Kerala, may be operationalized. Of course, it must be upgraded by an Expert Group to be set up for the purpose. (Para 6.1.36)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

319

The TGS system needs to be activated for which the following recommendations are given. The Technical Guidance and Support (TGS) scheme of the CAG which started off well in Kerala seems to have plateaued and needs to be revived very strongly. The following scheme of TGS may be accepted by the Government, issued as a Government Order by the Finance Department and later incorporated into the proposed new Local Fund Audit Act .The component of TGS would include:

- i) Audit planning and setting auditing standards
 - (ii) Adoption of improved audit methodology
 - (iii) Training in audit and accounts
 - (iv) Test check some Local Government to provide technical guidance
- (Para 6.1.37)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

320

The salient features of the collaboration between the CAG and the Audit Commission are given below:

- (i) The Audit Commission should prepare by the end of March every year, an annual audit plan for audit of Panchayat Raj institutions and urban Local Governments in the next financial year and forward it to the Accountant General (Audit) of the State;
- (ii) The audit methodology and procedures for audit of Panchayat Raj institutions and urban Local Governments by Audit Commission should be as per various Acts and statutes enacted by the State Government and guidelines prescribed by the Comptroller and Auditor General.
- (iii) Copies of inspection reports in respect of selected Local Governments should be forwarded by the Audit Commission to the Accountant General (Audit) for advice on system improvements and the Accountant General (Audit) shall review the same with a view to making suggestions for improvement of existing systems being followed by the Audit Commission. The Accountant General (Audit) will also monitor the quality of the inspection reports issued by Audit Commission by scrutinizing such inspection reports.
- (iv) Audit Commission should furnish returns in such formats as may be prescribed by the Comptroller and Auditor General for advice and monitoring.
- (v) The Accountant General (Audit) should conduct test check of some of Panchayat Raj institutions and urban Local Governments in order to provide technical guidance. The reports of the test check should be sent to Audit Commission for pursuance of action to be taken by Panchayat Raj institutions and urban Local Governments. Audit Commission should pursue the compliance of such paragraphs in the inspection reports of the Accountant General (Audit) in the same manner as if these are his own reports.
- (vi) Irrespective of the money value of the objections, any serious irregularities such as system deficiencies, serious violation of rules and fraud noticed by Audit Commission should be intimated to the Accountant General (Audit).
- (vii) Audit Commission should develop, in consultation with the Accountant General (Audit), a system of internal control in his organization.
- (viii) The Accountant General (Audit) should also undertake training and capacity building of the Audit Commission staff.

(Para 6.1.38)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

In order to operationalize the scheme a detailed written plan of action has to be developed. The Commission would suggest the following methodology for easy and quick preparation of the Action Plan. A “write shop” may be conducted jointly by the State Government and the CAG in which the key participants should be:

- (i) Deputy CAG from CAG’s office dealing with Local Governments
- (ii) Secretaries of Finance and Local Government Departments
- (iii) Principal AG of the State.
- (iv) Officers of different levels from the AG’s office having good expertise in Local Government Audit
- (v) Selected officials and elected leaders representing different Local Governments
- (vi) Representatives of the Institute of Chartered Accountants of India and Institute of Public Auditors of India.
- (vii) The present and former Directors of KSAD and selected officials, present and retired from KSAD.
- (viii) Present and former State Performance Audit Officers.

(Para 6.1.39)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

322

In the write shop it is expected that plan should be prepared for implementing the four main components of TGS using the results based framework as summed up below:

- (i) Topic
- (ii) Objectives
- (iii) Strategies

- (iv) Activities including changes in laws, rules, orders, manuals, etc.
- (v) Responsibilities
- (vi) Resources including human, financial and capacity building
- (vii) Time lines.
- (viii) Risks and mitigation measures.

(Para 6.1.40)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

323

A joint meeting of the Minister for LSGD and the Chairperson of the Committee on Local Fund Accounts of the Assembly may be held in which the Accountant General, Finance Secretary, LSGD Secretary, Audit Commission (Director KSAD ,if the Audit Commission is not set up by then) participate. Based on the discussions, the Committee on Local Fund Accounts could streamline its procedure in consultation with the Speaker.

(Para 6.1.41)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

324

The existing performance audit system should be merged into the Audit Commission and be trained to conduct Performance Audit. These staff should be treated as a vanishing category and the arising vacancies filled up with qualified staff in future.

(Para 6.1.42)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

325

There should be an Audit Manual consisting of three parts, namely, Financial Audit, Compliance Audit and Performance Audit. The Compliance Audit should include verification of the integrity of processes followed and Performance Audit should also focus on value for money. (Para 6.1.43)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

326

The Audit Commission should be a three member body. The Chairperson should be a serving officer from the Indian Audit and Accounts Service of the rank of Accountant General. The member secretary should be from the senior most level in the Audit Commission identified through an open selection process. The third member could be part time from among members of the ICAI having a good understanding of Local Governments to be selected on the basis of application and interview for a period of five years or till he/she attains the age of 60. (Para 6.1.44)

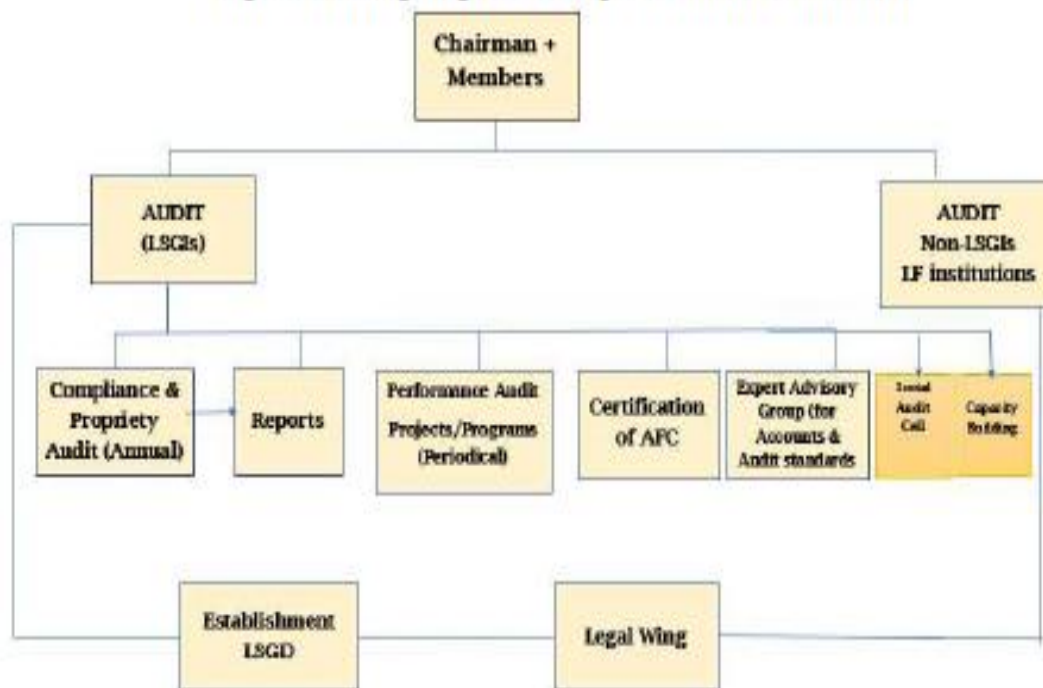
Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

327

Figure 6.1.1 gives the suggested Organogram of the Audit Commission

(Para 6.1.45)

Figure 6.1.1 Organogram of Proposed Audit Commission



Source: Report of the Working Group on Audit Commission

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

328

Audit Commission should have different Audit Wings/Departments/Groups. To start with, the existing staff could be absorbed in the Audit Commission and treated as vanishing category. The new staff should have suitable qualifications to be prescribed and be given at least a six-month induction training including attachments to Local Governments.

(Para 6.1.46)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

329

The main and major Wing should be for the audit of Local Governments

(Para

6.1.47)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

330

The various audits of Local Governments should be in the form of Compliance Audit, Propriety Audit (Transaction Audit) and Performance Audit and all these audits should be carried out under the control and supervision of Audit Commission.

(Para

6.1.48)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

331

Compliance Audit and Propriety Audit should be brought under one group and performance audit should be under another group. (Para 6.1.49)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

332

The entire staff of the existing KSAD should be deployed for compliance and Propriety Audit. Their designation, status, promotion, etc. should be re-defined.

(Para

6.1.50)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

333

The existing Performance Audit system should be dissolved and the entire system with the staff should be brought under the Audit Commission. (Para 6.1.51)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

334

The detailed procedures for annual/biennial audit of Local Governments and Performance Audit should be described in the Act, viz; audit plan, duration of audit, powers of auditors and duties of auditee and reporting procedures (Para 6.1.52)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

335

Performance Audit approach should be entirely different from compliance/Propriety Audit procedure. (Para 6.1.53)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

336

Performance Audit should be for detailed review of projects and programmes covering longer period say 3 to 5 years, or the entire project period from start to finish. (Para

6.1.54)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

337

Performance Audit should conduct physical verifications and consumer surveys invariably in respect of all projects, programmes and beneficiary oriented schemes.

(Para

6.1.55)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

338

Audit Commission should prepare and submit the following audit reports annually to the Legislature through the Governor:

- (i) Audit Report of Village Panchayats.
- (ii) Audit Report of Block Panchayats.
- (iii) Audit Report of District Panchayats.
- (iv) Audit Report of Municipalities and Corporations.
- (v) Performance Audit reports of Programmes and Projects of selected Local Governments

(Para 6.1.56)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and consultation*

339

All these reports should be subject to scrutiny by Local Fund Accounts Committee.

(Para

6.1.57)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

340

These reports should contain only major irregularities, observed and noted in the local inspection report, for review by the Local Fund Accounts Committee and appropriate recommendations to the Government. (Para 6.1.58)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

341

Other audit points should be pursued through local inspection reports by the Audit Commission. (Para 6.1.59)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

342

District level Audit Monitoring Mechanism should also be strengthened to clear pending audit objections after taking corrective action. (Para 6.1.60)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and consultation*

343

Audit Commission should have a legal wing also, with qualified persons to assist the Commission and clear ambiguities and clarify doubts raised by Local Governments.

(Para

6.1.61)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

344

The local inspection reports may be placed before Gram Sabha/Ward Sabha/Ward Committee for discussion.

(Para

6.1.62)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

345

Audit of other local fund institutions other than Local Governments may be continued as per the existing system by a separate wing within the Audit Commission by the staff re-deployed from KSAD and the reporting procedure may also be separately prescribed for this. (Para 6.1.63)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

346

The present practice of auditing of Local Governments by Stores Purchase Department and Finance Department may be discontinued since the objective of these systems can be taken care of by the Audit Commission and the audit by AG. This will avoid multiplicity of audits, inspections and reduce the strain of staff of the auditee institutions. Further, staff deployed for the audits/inspections can also be suitably re-deployed, including deputation to Audit Commission. (Para 6.1.64)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

347

The present practice of certification of Annual Financial Statements of Local Governments by KSAD has to be discontinued. The Annual Financial Statement certification has to be entrusted to locally available Chartered Accountants at a fee determined by Audit Commission across the State. The fees may be different for different Local Governments depending on the volume of revenue and expenditure.

(Para

6.1.65)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

348

Audit Commission should conduct supplementary audit of Annual Financial Statement in selected Local Governments through a proper Audit Plan to ensure efficacy of certification by Chartered Accountants. (Para 6.1.66)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

349

Audit Commission should have a suitable wing with adequate human resources to deal with the certification audit by Chartered Accountants, their empanelment, fees, fixation, conducting supplementary audit of selected Local Governments, etc.

(Para

6.1.67)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

350

There should be a separate social audit cell within the Audit Commission. They have to facilitate social audits of programmes and projects as prescribed. (Para 6.1.68)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

351

There should be an Expert Advisory Group within the Audit Commission to prepare and periodically update Accounting and Audit Standards to be followed in Local

Governments. It may be formed in the lines of GASB (Government Accounts Standard Board) now functioning under C&AG. (Para 6.1.69)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

352

A well-established system should also be put in place for Capacity Building for various cadres of Audit Commission. (Para 6.1.70)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

353

Establishment of an Audit Commission in line with the above suggestions, will not add any financial burden to the exchequer, as the staff already being used for various audits/inspections from different sections/departments/organizations would be deployed rationally to achieve effective outcomes . All the re-deployed, transferred and deputed posts, should be treated as “vanishing” in due course as and when the incumbents retire, and fresh recruitments should be made based on the revised Organizational Structure to be brought in. (Para 6.1.71)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

354

There should be a consultative committee consisting of the Finance Secretary, Accountant General, Kerala, LSGD Secretary and Principal Director of LSGD with which the Audit Commission may interact frequently and refer matters for advice and guidance (Para 6.1.72)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

355

Implementation of recommendations suggested above would require substantial amendments to the Kerala Panchayat Raj Act and Kerala Municipality Act and Kerala Local Fund Audit Act. In order to fast track the process, the Institute of Public Auditors of India may be asked to prepare a draft which can be examined by a Committee consisting of the Finance Secretary, Accountant General, Secretary to Government (LSGD), two retired Officers of Indian Audit and Accounts Service, having good knowledge of Local Governments and Director, KSAD. (Para 6.1.73)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Institutions of Accountability

356

The fact that citizens can complain to Ombudsman and the matters on which they can complain should be prominently exhibited in prominent places including the offices of the Local Governments and the transferred institutions. (Para 6.2.7)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

357

A pamphlet explaining the powers of the Ombudsman should be circulated to all the libraries, SHGs and civil society organizations in Local Governments. (Para 6.2.8)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

358

In order to facilitate investigation and enquiry, Section 271 (l) may be modified as “the Ombudsman can utilize the services of any officer and employee of the Government from any department or agency including a public sector organization for investigation and enquiry as directed by the Ombudsman.” (Para 6.2.9)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

359

The Ombudsman should be empowered to conduct investigation or enquiry Suo moto. (Para 6.2.10)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

360

Wherever the Ombudsman feels it important, the investigation/enquiry could be entrusted to the Director of Vigilance and Anti-Corruption. (Para 6.2.11)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

361

A Government Pleader may be appointed in the office of the Ombudsman to help in the matter of collection and collation of evidence. (Para 6.2.12)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

362

As originally envisaged, to bring in multiple perspectives and take a collective decision, it is recommended that the Ombudsman should be converted into a three-member body headed by a serving or retired Judge of the High Court with an Officer serving or retired from a position not below the rank of Principal Secretary to Government and from a non-partisan person of eminence with deep understanding of local governance. In order to ensure fairness in selection, as originally proposed by the Committee on Decentralization of Powers, the Chairperson and Members may be identified by the Chief Minister and the Leader of Opposition jointly.

(Para 6.2.13)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Tribunal For Local Self Government Institutions

363

Considering the present number of cases and the possible increase, if it is conveniently located, it is recommended that two more Appellate Tribunals may be created, one in the Central Region and the other one in the Northern Region. Also, it should be stipulated that the Tribunals should hold district level sittings for ease

of the appellants.

(Para

6.2.15)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Social Accountability and Transparency

364

The regime of transparency and open governance in Local Government should follow certain minimum principles which are enumerated below:

- (i) Widespread understanding by the citizens of their different entitlements including who is responsible for delivering what, the prescribed standards and rates (if any), the decision-making processes, grievance redressal and appeal system and expected outputs and outcomes. For this, all the details are to be given on the website of the Local Governments and user-friendly mobile apps may be designed and made available for public for easy access to the services. All due processes of all regulatory functions of the Local Governments, Council resolutions, beneficiary lists, details of major projects etc. should also be made available on the website of the Local Governments which can be easily accessed by the public.
- (ii) There must be equal and open access of information to all citizens. The social media platforms such as WhatsApp, Instagram, Facebook, Twitter etc. may suitably and intelligently be used for this. Timely information and publicity regarding invitation of applications for various beneficiary-oriented projects and their criteria for selection etc. can also be given using these platforms. Citizen feedback may be gathered through such social media platforms. A slot in local channels may be tried out for Local Government broadcasts. Periodic e- newsletters on key issues may be brought out preferably electronic.
- (iii) Special efforts need to be taken to enable marginalized groups to access information. Social activists can play a major role in this if they are taken into confidence by the Local Governments
- (iv) Wherever required external facilitation may be arranged preferably through community resource persons and help desks to enable people to access information.
- (v) All the relevant information should be proactively displayed physically and electronically in the idiom which is understood by the common person Also

information should be presented in simple format to be designed for the purpose. The information must be regularly updated and responsibility fixed for this purpose.

(Para 6.3.14)

Action Taken: *May be agreed in principle. Most of these recommendations are already being practiced by local governments. Improvements may be made in line with the above recommendations.*

Tribunal For Local Self Government Institutions

365

Rules may be issued under the Panchayat Raj and Municipalities Act to ensure that these principles are followed. The Rules should also indicate mandatory disclosures at regular intervals.

(Para 6.3.15)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

366

The Rules must mandate that Local Governments should indicate the reasons for every decision fairly clearly and also the norms and criteria adopted in respect of different decisions especially in relation to services to the public and provision of benefits to them. Whenever a Local Government makes changes the reason for the changes should also be recorded.

(Para 6.3.16)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

367

Where major changes are intended in local policies the public must be given a chance to offer suggestions and these suggestions and the response of Local Governments should be publicly disclosed. (Para 6.3.17)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

368

A Citizen Information System should be put in place which is dynamic. While the Local Governments may provide information in their websites, there should be a system for compiling information from all Local Governments and making them available in a portal. All documents issued by the Local Governments like work order, work estimate, different sanctions, completion certificates, utilization certificates etc. should be modified to avoid jargon and use simple language understood by the lay person. Information boards, wall paintings may be resorted to. KILA had developed in 2017 the 'Manual on Public Reporting for Gram Panchayats of Kerala'. This may be analyzed, upgraded and suitably adapted for other categories of Local Governments. (Para 6.3.18)

Action Taken: *This system has been initiated. However, the existing portal can be made more dynamic to address the recommendations*

369

The sections on Citizen's Charter may be expanded to include the following:

- (i) Awareness Building on Citizens' Charter

- (ii) Laying down of minimum standards for different services by the Government
- (iii) Process and steps in preparation of service delivery plan by Local Governments after consultation with the stakeholders
- (iv) Ensuring that the conditions and norms for availing different services and benefits are displayed.
- (v) Indicating the names of the persons responsible for different services.
- (vi) Stating the time limit for the delivery of each service.
- (vii) There should be a mandatory queue system and if there have to be exceptions, the conditions for such exception need to be spelt out..
- (viii) There should be Service Delivery Plans for all Local Governments and institutions under them.
- (ix) The service delivery plan should also suggest needs for improvement of infrastructure to enhance the quality of services and this should be incorporated in the annual plan.
- (x) During the tenure of a Local Government there should be a participatory evaluation of the Citizens' Charter and the Service Delivery Plan at the beginning and at the midterm. This can be done through an online survey. Support of experts/ agencies may be sought to design, administer and analyze the survey results.

(Para 6.3.19)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

370

There should be a grievance redressal procedure to be followed by Local Governments. Grievance is defined as an actionable wrong and for each institution the Grievance Redressal Officer may be notified. Grievances may be filed on-line or

given off-line. All grievances should be entered in a register and the progress of action noted for citizens to view or know and the final decision should be taken as early as possible and relevant entries made. The 'first come first served' principle will be followed while taking action on grievances of similar nature.

(Para 6.3.20)

Action Taken: *Already in practice*

371

If there are more than 20 grievances in respect of a decision, public hearing should be organized and the public hearing should be conducted by a panel chaired by the Chairperson of the Standing Committee concerned with the members being the officer concerned and a volunteer of repute to be identified for this purpose.

(Para 6.3.21)

Action Taken: *This may be done case by case, as required by the situation and decided by the Local Governments*

372

Necessary provision may be incorporated into the Kerala Panchayat Raj Act and the Kerala Municipalities Act on making Social Audit mandatory. The social audit should follow the auditing standards of social audit laid down by the CAG. Social Audit should be conducted covering all expenditures and services of Local Governments. This should be done at least once a year. Social Audit should be coordinated by a state level Social Audit Unit which would work as part of the Audit Commission once it is created. Till then it will work as an autonomous unit.

(Para 6.3.22)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

373

The Social Audit Unit should have a Director who is an independent professional identified through an open selection process and the unit should consist of three more professionals one of them should be an expert in audit, the second one an expert in social work and the third one an expert in development; all with a minimum of five years' experience, selected through a competitive process. As a special case the Public Service Commission could be asked to select the Director and the professionals to ensure credibility. (Para 6.3.23)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

374

At the field level Social Audit may be facilitated by a Social Audit Facilitation team half of whom should be selected through a competitive exam from among the eligible candidates with the unit of selection being the Blocks in the case of rural area and, Municipalities and Corporations in urban areas. Eligible candidates should be in the age group 21 to 45, and preferably should be children of MGNREGS/AUEGS workers/traditional fisherfolk who have completed at least 50 days of work in each of the last two years or of priority ration card holders.

(Para

6.3.24)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

375

Fifty percent of the members should be women and there should be reservation for SC and ST and traditional fisherfolk which would be equivalent to two and a half times the percentage of population in that area rounded to the next higher number.

(Para 6.3.25)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

376

The other half should be selected from among the civil society organizations and students of academic institutions, following 1:1 ratio and ensuring that 50% are women. This selection from CSOs should also be merit based through an examination conducted by an independent agency like IMG or CMD. Student volunteers should be selected by draw of lots from those interested. The teams should have a term of five years except student volunteers.

(Para 6.3.26)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

377

It should be clarified that the real auditors are the people and the facilitators would aid the process by verifying records, holding Focus Group Discussions, identifying issues and irregularities and also successes and failures, constraints etc., and prepare a report which would be presented to the people for additional inputs after which the draft shall be finalized and presents in the Gram/Ward Sabha. The Local Government should respond to the draft and based on the response it may be

modified and finalized and uploaded on the website.
6.3.27)

(Para

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

378

Once the Social Audit Report is finalized, follow up action has to be taken by the Local Government concerned, failing which it would be deemed to be a malfeasance which should be taken cognizance of by the Ombudsman based on the request by an authorized official at the district level. (Para 6.3.28)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

379

The cost of the Social Audit Unit at the State level shall be met by the Government as also the cost of the capacity building. The cost of field level Social Audit shall be met by the Government in the first instance and reimbursed by the Local Government concerned within 15 days of the State level unit submitting their expenditure statement duly authenticated. (Para 6.3.29)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

380

Detailed Social Audit rules may be framed by Government under the relevant sections to be incorporated in the Panchayat Raj and Municipal Act and also a detailed Social Audit Manual may be issued by Government. (Para 6.3.30)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Ethics and Integrity

381

Accordingly, the Commission recommends that a Chapter on the Code of Ethics be incorporated in the Kerala Panchayat Raj Act and Kerala Municipalities Act as a distinct Chapter. (Para 6.4.9)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

382

The foundational principles of the code would be selflessness, integrity, respect, accountability, public service and cooperation. Selflessness expects putting aside personal interests and focusing on pursuing the common good of the people.

- (i) Integrity implies honesty and transparency in all dealings with special emphasis on allocation of resources, conferring of benefits and dealing with contracts.
- (ii) Respect means that the dignity of every individual would be upheld and every issue of an individual or the community is treated with understanding and empathy. Respect would ensure that behaviour which is insulting or abusing or even apathetic or indifferent will not be acceptable. It also means that those in positions of authority would be treated with courtesy.

- (iii) Accountability means responsibility for all decisions which needs to be taken as per law and wherever discretion is there in a fair and transparent manner in the spirit of ‘unto the last’ or ‘Antyodaya.’ Accountability envisages consultation with the community and giving them detailed information including reasons for various decisions.
- (iv) Public Service implies that rather than being masters elected representatives and officials are servants of the people working assiduously for their wellbeing respecting their rights and needs and priorities. It connotes continuous improvement in services in response to the differential needs of people and their expectations.
- (v) Cooperation expects a collegial style of functioning enabling each person to contribute in accordance with his or her ability and work in tandem with others to attain synergy and value. It also envisages close partnership with people in realizing the objectives of different programmes.

(Para 6.4.10)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

383

In accordance with this foundational principle the responsibilities would include:

- (i) Making decisions based on careful and fair analysis of facts
- (ii) Public property and public resources would be taken care of with utmost zeal
- (iii) No one shall take undue advantage of his or her position to further private interest.
- (iv) All conflicts of interest would be avoided by declaring well in advance all relevant interests.
- (v) While transparency has to be followed as a basic principle, confidential information, giving unfair advantage to a person or group of persons or undermining the privacy of individual, should not be divulged.
- (vi) Discretionary powers should be used impartially after publicizing norms guiding the decision.

- (vii) Official position should not be misused for gain or for harming others.
 - (viii) No act which brings the Local Government disrepute shall be performed.
 - (ix) There shall be respect for dissent and difference of opinion and conscious effort should be taken for promoting discussions, debates and dialogues to bring out different aspects of the issues being considered to enrich understanding and enable better decision preferably through consensus.
- (Para 6.4.11)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Clarifying the Role of Government Officers to Facilitate Local Government Planning

Role of the State Government

384

The State Government shall endeavour to protect the autonomy of Local Governments within the frame work of existing laws to enable them to function as institutions of self-government and shall not do anything which would directly or indirectly diminish the autonomy and status of Local Governments. (Para 8.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

385

The State Government shall not pass any executive orders which are not in accordance with Acts and Rules, especially those affecting Local Government revenues. (Para 8.4)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

386

The State Government shall give clarifications and issue/facilitate statutory clearances to Local Governments in a timely manner on request. However over and above this, the State Government should establish a system and a protocol to proactively provide clarifications and statutory clearances in the interest of efficiency. (Para 8.5)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

387

The promotions and postings to higher posts in Local Governments and other transferred departments shall be made in a timely manner by the State Government and the present delays occurring in this respect at times may be avoided. (Para 8.6)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

388

The State Government shall not discriminate among Local Governments while taking decisions and shall apply the same norms and standards for all Local Governments including those related to equity. (Para 8.7)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

389

The State Government shall ensure that it ‘does’ not impose any new unfunded mandates on Local Governments. However, nothing shall prevent the State

Government from advising Local Governments on matters which have financial implications. (Para 8.8)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

390

The State Government shall provide pro-active support to Local Governments and enable them to discharge their functions efficiently. This includes mandating the different departments to act in consonance with the laws, policies and Government orders related to Local Governments. (Para 8.9)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

391

Government shall as quickly as possible to sort out issues faced by Local Governments or provide a speaking response to the issues raised. (Para 8.10)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

392

The State Government shall consult Local Governments while formulating policies related to the functional domain of the Local Governments or Annual Plans and Five Year Plans (Para 8.11)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

393

The State Government shall develop rational standards and facilities for each institution of public service delivery managed by Local Governments and enable Local Governments to achieve them in a time-bound manner. (Para 8.12)

Action Taken: *Already in practice. At present all the Grama Panchayats in the state have achieved ISO certification. Efforts are on to achieve TQM ISO certification in other tiers of Local Governments also.*

394

The State Government shall actively encourage inter-Local Government level cooperation and facilitate inter-tier coordination to achieve cooperative governance to address common development issues. (Para 8.13)

Action Taken: *Already in practice.*

395

The State Government shall engage with the Local Government associations and encourage them to give suggestions and feedback on policies and programmes including capacity building. (Para 8.14)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

396

The Government shall actively facilitate joined-up functioning between officials and elected representatives of Local Governments. (Para 8.15)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

397

The Government shall build the capacity of Local Governments in a systematic and time-bound manner to enable Local Governments to discharge their functions effectively. (Para 8.16)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

398

If any dispute arises between the department of Local Self Government and any other department over the rights of Local Governments, it shall be referred to an Empowered Committee headed by the Chief Secretary with the Law Secretary, Finance Secretary, LSGD Secretary and Secretary of the Department concerned as members and the decision of this Committee shall be binding on the parties concerned. (Para 8.17)

Action Taken: *Currently the Co-ordination Committee is mandated to perform this function. The CC can seek the opinion of any Secretary on issues of concern*

399

The Government shall place before the State Legislature an Annual Performance Report on decentralization. (Para 8.18)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

Role of Heads of Department

400

The Heads of Departments (HoDs) should play a pro-active involvement in facilitating the preparation of annual plans, district plans and five year plans by the Local Governments. This would include special training to the staff at all levels, holding review meetings to strategize support and mobilizing experts to support Local Governments and the DPC. Also, the HoDs should issue advisories on priority areas of intervention by Local Governments based on data. Also, model projects could be circulated for different types of Local Governments, especially innovative ones. (Para 8.24)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

401

HoDs should actually act as a bridge between the Implementing Officers under them and the State Government in order to facilitate in getting various clearances and clarifications for smooth implementation of the projects of Local Governments related to them (Para 8.25)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

402

The Departments should facilitate multi-level planning, i.e., at the Village Panchayat/Block Panchayat/District Panchayat and state levels as also at the level of Municipalities and Corporations. (Para 8.26)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

403

The Departments should develop a pool of experts from within and outside the Department capable of providing technical support to Local Governments on demand, particularly for preparation of innovative projects. (Para 8.27)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

404

All available data with the departments should be disaggregated to the extent possible at the level of the Local Government and pro-actively provided to the Local Governments and the DPC. (Para 8.28)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Currently available data is provided by DPC Secretariate. But that is insufficient for Local level Planning. Kerala State Statistical Commission may be asked to collect and provide micro level statistics for panchayath level planning.

405

Departments should issue special instructions to field level officers working under Local Governments explaining their responsibilities in the decentralized planning process, especially in the functioning of the Working Groups, including their tasks of preparing the situation analysis. (Para 8.29)

Action Taken: *May be approved, Departments should also be given training*

406

All plans of Local Governments including those for maintenance would be monitored at all levels of departments starting from the block/taluk going up to the state level. The projects and their progress would be automatically provided through the software to such officers. (Para 8.30)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

407

Ideally, all HoDs should hold district level meetings facilitated by the DPC with the Local Government heads in a systematic manner and provide advisories on priorities, well in time before the planning process starts. (Para 8.31)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

408

To the extent possible, senior officers of the department should visit Local Governments after prior intimation for general discussion on different issues. (Para 8.32)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

409

Technical standards which need to be adhered to mandatorily by Local Governments need to be laid down and circulated to all Local Governments. Standards which have not been covered by laws and rules could be approved by the Coordination Committee on Decentralization before being circulated. The transferred officers concerned would brief the Local Governments on the standards and ensure their adherence. (Para 8.33)

Action Taken: *This recommendation is accepted in principle. Government may take final decision after detailed study and discussion*

410

For Centrally Sponsored Schemes, especially National Health Mission, Samagra Shiksha Abhiyan, RKVY and BPKP, suggestions from Local Governments should be formally invited well in advance clearly indicating the kind of proposals which could be submitted. HoDs should also issue guidelines containing norms for prioritizing such projects at the district and state levels so that there is a fair and transparent process for inclusion of such projects in the State proposal to Government of India. (Para 8.34)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

411

All departments should include decentralization in the training programmes conducted by the department. KILA would render necessary support for facilitating this. Such training programmes should include modules on orienting and motivating the staff. (Para 8.35)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

412

The department should train Local Government leaders in coordination with KILA in respect of functional areas transferred to them. Joint training with elected heads concerned are specially recommended. This should include modules on professional management of transferred officers by the elected Local Governments. (Para 8.36)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

413

Departments should identify through a normative and transparent process, innovative projects and share this information with all Local Governments and support them to adopt such innovations. (Para 8.37)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

414

On the lines of Arogya Puraskar instituted by the Health (Allopathy) Department, all departments should institute Annual Awards for outstanding performance by Local Governments. (Para 8.38)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

415

Job charts should be developed for all levels of transferred officers starting from the implementing officer. These charts should have a section on serving the Local Governments. This should be jointly developed by the Department and LSGD. (Para8.39)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

416

HoDs may take special efforts and issue clear directions on improving service delivery in the institutions transferred to Local Governments, like hospitals, veterinary institutions, schools, Anganwadis, hostels and care institutions. The departments should evolve standards for service delivery including infrastructure and facilities so that Local Governments could achieve the standards in a progressive manner. (Para 8.40)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

417

The HoDs should see that promotions are done and vacancies in the offices under them are filled up promptly during April, May and June of every year. As far as possible, transfers and promotions during December to March may not be made so as to make sure that the Implementing Officers and support staff are in place in the transferred departments and the project implementation of Local Governments are not adversely affected. (Para 8.41)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

418

The progress of plan implementation related to the projects of Implementing Officers of the offices under them should be periodically reviewed by the HoDs and equal priority accorded to them as that of the departmental projects. (Para 8.42)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

419

Local Governments may be encouraged to communicate with the district and state level officers of different departments and there should be a specific section in the district and state level offices dealing with such issues so that the response can be fast-tracked. (Para 8.43)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

420

Departments may conduct quick evaluation studies of performance of different kinds of Local Government using their internal machinery or commission studies using institutions of excellence or committees of experts. (Para 8.44)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

421

The State Planning Board through their district planning machinery may pro-actively facilitate convergence of programmes and also in getting suggestions of Local Governments while preparing the annual and five year plans at the state level. To the extent possible, repetition of Local Government schemes by departments should not be allowed. (Para 8.45)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

422

There should be an Empowered Committee under the Chief Secretary to sort out inter-departmental issues consisting of the Secretaries concerned and the HoDs. The Committee should take decision after examining all aspects of the issue in question and take a decision which would be binding on the Local Governments and the department concerned. (Para 8.46)

Action Taken: *The Co-ordination Committee may be given this responsibility*

423

Also, the Chief Secretary may hold six monthly meetings of Secretaries and HoDs on issues related to decentralization to bring in greater clarity and coordination in achieving joined-up functioning in the larger interest of the State. (Para 8.47)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

Role of the District Collector

424

The Commission feels that the Collectors may be given specific roles and responsibilities vis-à-vis the functioning of the Local Government system and appropriate orders issued. The following are the recommendations. (Para 8.51)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

425

In respect of the District Planning Committee (DPC), the Collector should ensure regular meetings with the active participation of the Joint Secretaries concerned. He or she should facilitate serious professional discussion in the DPC and take the lead

in preparing speaking agenda notes with sufficient data and detailed professional advice incorporated after the agenda is formally approved by the Chairperson. The Collector should ensure that the guidelines issued by Government are adhered to in letter and spirit. As the Member Secretary, the Collector should also give his/her professional advice while taking up each agenda item and this should be recorded in the minutes. The Collector should also ensure follow up of all decisions. (Para8.52)

Action Taken: *Already in practice. May be enhanced*

426

From the official side, the District Collector should play the lead role in coordinating the preparation of the Five Year Plan, Annual Plans and the District Plan. The Collector should be personally responsible for ensuring the quality of the District Development Report for which he or she may utilize the services of experts.

(Para 8.53)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

427

The Collector should be responsible for the active coordinated functioning of the Secretariat of the DPC

(Para 8.54)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

428

The Collector should push innovative projects, particularly for local economic development.

(Para 8.55)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

429

The Collector should personally promote convergence of local plans with the State plan as also integration of the plans horizontally and vertically across the tiers. This would involve not only expertise but also a lot of persuasion. (Para 8.56)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

430

The Collector should be the chief facilitator of the People's Plan and focus on mobilizing experts at different levels, oversee the quality of different processes, especially those related to vulnerable groups of people, review implementation, pro-actively trouble-shoot whenever there is a problem and finally bring to the notice of Government, issues for higher level attention and resolution. (Para 8.57)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

431

On behalf of DPC, the Collector should actively operationalize the Unnat Bharat Abhiyan programme. (Para 8.58)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

432

As the head of the revenue administration, the Collector should ensure that Local Governments get prompt support from the revenue department in respect of

identifying land for development, formalising relinquishment of land, survey and demarcation of poramboke land vested in Village Panchayats, Municipalities and Corporations, protection of land from encroachment, protection of water bodies and paddy fields, restoration/upgradation of disaster prone areas, etc. (Para 8.59)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

433

Also, the Collector should be responsible for liaising with non-transferred development departments and agencies which are relevant to Local Governments like Forest, PWD, Irrigation, KSEB, KWA, BSNL, Railways, etc. For the purpose of coordination, there should be a dedicated Cell in the Collectorate, which the Local Governments can approach for quick redressal of issues. It is further recommended that the Collector may hold Adalats which provide a right to hearing to Local Governments in the presence of stakeholders at least once in six months, to address and resolve issues raised in advance by Local Governments. (Para 8.60)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

434

As the District Programme Coordinator of MGNREGS, the Collector should play the following roles actively.

- (i) Ensure that nobody is denied work for partisan reasons.
- (ii) Ensure that only permissible works are taken up and they are implemented with good quality.

- (iii) Closely supervise all the functionaries under MGNREGS including at the Village Panchayat level so that they perform functions according to the statutes and guidelines.
- (iv) Ensure speedy redressal of grievances.
- (v) Promote social accountability, particularly social audit.
- (vi) Take up priority programmes especially for natural resources management including eco restoration. (Para 8.61)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

435

The Collector should coordinate with Nava Kerala Missions to bring about synergy between the Missions and the Local Governments. (Para 8.62)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

436

The Collector should be accessible to Local Government leaders and it would be nice if they could drop into Local Government offices and meet the elected heads when they are on tour. The tour programme of the District Collector should be e-mailed to all Local Governments. In consultation with the elected heads of Local Governments, the Collector may assign a fixed time and day for them to meet him/her. (Para 8.63)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

437

The Collector should be given a formal role in Kudumbashree set up and tasked with the responsibility of ensuring that the Kudumbashree system and its officials work closely with the Local Governments. (Para 8.64)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

438

The Collector should ensure bank linkages for Local Governments and Kudumbashree projects, particularly for individual and group benefits. It should be ensured that issues related to such projects are discussed as a separate agenda item in the DLBC/DLCC. Also, the Collector should use his or her good offices with BLBCs, to spend time on such matters and come out with suggestions for consideration of DLBC. The District Credit Plan should address the credit needs of the relevant Local Government projects and Kudumbasree projects. (Para 8.65)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

439

The District Collector using his/her vantage position needs to give special attention to the following areas.

- (i) Climate change.
- (ii) Watershed management.
- (iii) Eco development.
- (iv) Implementation of CRZ.
- (v) Protection of ecologically fragile lands.
- (vi) PPP and CSR.

(Para 8.66)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

440

The Collector should formally involve the District Development Commissioners to support him/her in the roles outlined above and delegate specific responsibilities to them, even while leading from the front. (Para 8.67)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

441

The Collector using the machinery at his/her command, should support the Ombudsman for Local Governments in carrying out enquiries effectively. (Para 8.68)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

Institutionalization

442

The Kerala Municipalities Act and Kerala Panchayat Raj Act need to be amended to incorporate the relevant suggestions made by this Commission. (Para 9.2)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

443

For setting up of the Audit Commission, a new Law for Audit Commission may be enacted defining the functions and freedoms of the Audit Commission and the existing acts and rules may be repealed. (Para 9.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

444

A new Office Management Manual may be prepared for the Local Governments linked to an e-office system which would also integrate the transferred offices.

(Para 9.4)

Action Taken: This recommendation is accepted

445

Other Manuals suggested are:

- (i) Office Management Manual
- (ii) Manual of Human Resources Management
- (iii) Accounts and Budget Manual
- (iv) Revenue Manual
- (v) Finance Manual
- (vi) Public Works Manual
- (vii) Procurement Manual
- (viii) Audit Manual
- (ix) Management Manual for each transferred institution

(Para 9.5)

Action Taken: *1) Already existing. May not be pursued.*

2) Manual of Human Resources Management - may be prepared

- 3) *The Budget Manual for GPs – Accounts & Budget Manual is already existing. Budget Manual for other LSGIs and Accounts Manual for all LSGIs may be prepared.*
- 4) *The revenue manual for Panchayats is frozen at present. It may be amended timely.*
- 5) *Finance Management Manual may be amended from time to time.*
- 6) *Public Works Manual- PWD manual is currently being followed by the local bodies.*
- 7) *Procurement Manual- The draft of the procurement manual is under the consideration of the government. May not be pursued.*
- 8) *Statutory audit of local government bodies is been conducted by State Audit Department. Preparation of audit manual may be considered.*
- 9) *Management Manual for each transferred institutions – Timely Revision may be made in the existing manuals and new manuals for other transferred institutions may be prepared.*

Local Governments and Kudumbashree

446

The State Poverty Eradication Mission and KILA would develop a simple but comprehensive hand book explaining the relationship between the Kudumbashree network and the Local Governments and their roles and responsibilities.

(Para 10.12)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

447

A specific capacity building effort should be launched in a cascading manner up to the NHG highlighting the partnership and the rights and responsibilities of the NHG network and the Local Governments. Likewise, KILA should conduct a programme

at least of two days duration for the elected heads and the standing committee chairpersons on important aspects of the partnership. Also, all the elected members should be given training for at least a day. The training programmes may include the following key components: (Para 10.13)

- (i) Nature of NHGs
- (ii) Nature of Local Governments
- (iii) History of NHGs in Kerala – pre and post Kudumbashree phase
- (iv) Necessity of a partnership between the NHG Network and Local Governments
- (v) Concept and Principles
- (vi) National Policy on Partnership
- (vii) Mode of Partnership
- (viii) Formal as per G.O.
- (ix) Informal from good practices
- (x) Analysis of Experiences
- (xi) Enhancing the quality of partnerships

Action Taken: *May not be pursued as KILA is already providing the training.*
448

All the NHGs, ADSs and CDSs in their regular meetings should have an exclusive item on partnership with the Local Governments in which they discuss the demands, the support received from Local Governments and issues concerned. The CDS should consolidate all the issues once in a quarter and have a formal meeting with the elected head of the Local Government, the chairpersons of Standing Committees and key officials. The Local Government should take formal decisions on issues brought up by Kudumbashree and make it known to them. (Para 10.14)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

449

The Evaluation Committee of the Local Government needs to be re-activated. The Committee should assess the partnership between the NHG network and the Local Government and come out with clear recommendations. In this meeting, there should be exchange of detailed information on the different programmes taken up by each agency and their resources. (Para10.15)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

450

The CDS Action Plan should be discussed in the Evaluation Committee and later in the meeting of the Local Government which will take a decision on the support to be provided for the CDS Action Plan. (Para 10.16)

Action Taken: *Already in practice. May not be pursued*

451

The District Missions should be tasked with promoting coordination between the Local Government and the Kudumbashree system and should prepare quarterly reports on the achievements and issues. This should be reviewed in depth in the meeting of the District Mission Coordinators at the state level. (Para 10.17)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

452

The Anti-poverty Sub Plan should be revived as detailed in Chapter 12 of Volume I.

(Para 10.18)

Action Taken: *Being implemented. May not be pursued*

453

In addition to this, there should be an internal participatory planning process starting from NHG with cascading consultation up to the level of the CDS. This should cover all sectors with special reference to women component plan and plan for special groups, SCSP and TSP. This should be in the form of a formal document submitted to the Local Government just before the planning process starts, so that the suggestions can be discussed in the Working Group, Gram Sabha/Ward Sabha and the Development Seminars. The Evaluation Committee should discuss the level of acceptance of the suggestions of the Kudumbashree system.

(Para 10.19)

Action Taken: *Already in practice. May be streamlined*

454

For preparation of MGNREGS, the labour budget preparation, both for work and for assets, should start from the NHG and this should be a formal system with appropriate formats. Details of SC and ST members should be noted separately. The Village Panchayat should be mandated to include all items in its labour budget.

(Para 10.20)

Action Taken: *Already existing. May not be pursued*

455

The members of the Working Group from the Kudumbashree system should be trained by the District Mission Coordinators. They should put across the suggestions given in the plan prepared by the CDS in the Working Groups. It is further recommended that there will be two members nominated by the CDS in each Working Group and three members in the Working Groups on agriculture, poverty, women and child development, SCSP and TSP. (Para 10.21)

Action Taken: *First part is accepted. Number of members in the working group may be limited to the maximum ceiling of 15. The recommendation on the number of Kudumbashree members to be included in Working Groups may be considered at the time of formulating the guidelines for the next FYP*

456

The provisions in G.O.(MS)No 183/07/LSGD dated 14.05.2022 detailing the involvement of the Kudumbashree system in selection of beneficiaries should be re-introduced. The relevant provisions of the G.O. are extracted as follows

- a) While selecting the beneficiaries all identified families under Ashraya would automatically qualify for schemes relating to provision of house plots, construction of houses, upgradation of houses, construction of toilets, electrification of houses and provision of smokeless choolahs
- b) For all schemes meant for people below poverty line the beneficiary selection should be through a three stage process-first , through the conventional mechanism of calling for applications and assigning marks; second, through re-verification of these applications and marks awarded through the NHG network under the Community Development Societies of Kudumbashree and finally, through discussion and approval of the list of beneficiaries in the Gram Sabha/Ward Sabha in which the marks awarded by the Local Governments as well as the comments of the CDS have to be considered in detail.

(Para 10.22)

Action Taken: *This recommendation is not accepted*

457

In order to support the partnership of Kudumbashree, there should be a Voluntary Technical Corps (VTC) at the district level consisting of experts, retired professionals and at least two outstanding former CDS Presidents and two former Local Government heads. (Para 10.23)

Action Taken: *This recommendation is not accepted*

458

Kudumbashree should be involved formally in the out-reach activities like:

- (i) Building awareness on Non Communicable Diseases
- (ii) Observance of personal and household hygiene and sanitation
- (iii) Campaigns against substance abuse
- (iv) Campaigns against gender violence and sexual abuse against children and women
- (v) Campaigns for ecological awareness and actions
- (vi) For this, they should be paid
- (vii) The Local Governments should outsource the following services to Kudumbashree on payment of service charges
- (viii) Collection of tax and non-tax revenues
- (ix) Managing front office
- (x) Management of Seva Kendras at ward level
- (xi) Maintenance of small water bodies including canals
- (xii) Management of public markets and comfort stations
- (xiii) Vector control

- (xiv) Maintenance of roads and buildings
- (xv) Management of burial grounds and crematoria

(Para 10.24)

Action Taken: *This recommendation is not accepted*

Livelihoods and Local Employment

Recommendations

459

Kudumbashree and the Local Government should prepare a joint livelihood plan covering the following points as shown in the following Table 10.26.1

(Para 10.26)

Table 10.1.1 Areas to be covered in the Joint Livelihood Plan

Functions	Role of Kudumbashree
a. Agriculture	
Cultivate wastelands and marginal lands Ensure optimum utilization of land	Kudumbashree is already playing a role in fallow land cultivation This may be strengthened
Production of organic manure	Haritha Karma Sena may be trained to do this Fortified organic manure may be produced and marketed
Establishment of nurseries	Good quality nurseries may be set up by units Provision under NREGS/AUEGS can be tapped
Encourage horticulture and vegetable cultivation	Here also Kudumbashree can play a very important role with the technical support of Krishi Bhavans
b. Animal husbandry	
Cattle Development Programmes	Kudumbashree is already engaged in this activity However, it can be strengthened
c. Minor irrigation	
Maintenance and implementation of all minor	These activities can be done by integration with MGNREGS

irrigation projects within the area of a village panchayat	
Implementation and maintenance of all micro irrigation projects	
Put into practice water conservation	
d. Fishing	
Development of fisheries in ponds, pisci-culture in fresh water and brackish water and mariculture	Kudumbashree Entrepreneurs may be given permission to cultivate fishes in public water sources Activity may be linked with MGNREGS There are other major business opportunities like biofloc fish farming which requires intensive training but yields high income Selected Kudumbashree members may be trained in fish seed production and enterprises may be set up
e. Small scale industries	
Promotion of cottage-village industries	There are many microenterprises under Kudumbashree Local body may provide standardizing, packing, marketing and a common branding support for these enterprises This includes support to standardization of a product, providing infrastructure facility to set up business incubation centres or common facility centres, marketing support, etc.

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

460

For MGNREGS as indicated earlier, the bottom-up of planning process should capture the items given in the following Table 10.27.1 (Para10.27)

Table 10.1.2 MGNREGS and Livelihood Promotion

Sl No	Sector	Works that can be taken up	Remarks
1	Animal Husbandry and Dairy Development	Cattle shed, Goat shed, Pig shelter, Poultry shed, fodder troughs for cattle	For individual households under Schedule I, Para 5 of MGNREG Act
		Pasture Development/fodder farm; perennial grasses like	Individual, community
2	Agriculture	Stylo, etc.	Individual, group
		Infra for Azola Cultivation, Bio-fertilizers (NADEP, Vermi-composting, etc.)	
		Farm Ponds for irrigation	Individual, community
		Canals for Irrigation	Individual, community
		Dug wells for Irrigation	Individual, community
		Land development	Individual
		Coconut, Rubber, bamboo, sericulture plantations, horticulture, other kinds of plantation and farm forestry	Individual
		Nursery raising	Group
		Development of fallow/waste lands	For Individual Households under Schedule 1, Para 5 of MGNREG Act
		Post-harvest facilities including pucca storage facilities for agricultural produce	Community, SHGs
		Drainage lines in waterlogged areas	Community

3	Fisheries	Fish ponds and promotion of fisheries in seasonal water bodies on public land	Individual and Community
		Fish drying yards, storage facilities	Individual, Community
4	Support to SHG Micro enterprises	Common Work Sheds	SHGs
5	Marketing	Village Haats	Community
6	Forestry	Line Plantation, Block Plantation, Restoration, Afforestation	Community

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Vulnerable Groups

461

In respect of the plans for special groups, the Kudumbashree system should be utilized once in five years supported by experts and academic institutions to conduct surveys, hold Focus Group Discussions and prepare a formal situation analysis.

(Para 10.30)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

462

The Kudumbashree system should be formally involved in the preparation of family-based plans in respect of Scheduled Tribes, differently abled and those in need of Palliative Care.

(Para 10.31)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

463

Using Kudumbashree units to provide care services on payment basis to the elderly and to people with disabilities, Local Governments could reach out to these sections even while providing a small livelihood opportunity to Kudumbashree women.

(Para 10.32)

Action Taken: *Kudumbasree has started the programme for providing care services to the elderly on a pilot basis, which would soon be rolled out state wide. Doorstep service delivery has already been initiated by Local Governments.*

464

Trained units within Kudumbashree with skills in making homes for disabled friendly and elder friendly need to be set up. These units could be used in public places also.

(Para 10.33)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

465

Locational Gaps in BUDS institutions should be filled up to ensure that there is one institution per Local Government for children with mental disabilities. The funding could be largely done by the Local Governments concerned and in the case of rural areas by the three-tier panchayats jointly.

(Para 10.34)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

466

Mental health is an emerging area of priority in Kerala. There is a huge potential for the State to develop a community based mental health care system using the Kudumbashree network. It could involve creating ‘bare foot’ mental health professionals within the Kudumbashree network to identify the range of mental health issues and facilitate appropriate help. Also, Kudumbashree could run homes for those patients who need not remain in mental hospitals and who are not taken back by their families or who do not know their families. They should function as normal homes and not formal institutions. Government could accredit NGO(s) to support Kudumbashree units in this. (Para 10.35)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

467

The Kudumbashree system needs to be strengthened in the coastal areas for which its NHGs should be harmonized with the SHGs be mentored by the Fisheries Department. The following course of action is recommended.

- (i) Kudumbashree can form special NHGs in coastal areas and strengthen their organizational structure and functioning. CDS can conduct special training in such NHGs.
- (ii) Inclusion of Shore seen fishing community
- (iii) Inclusion of fish selling women in NHG meeting even if they are not a NHG Member
- (iv) Strengthen the coastal volunteers
- (v) Strengthen the activities of Matsyafed
- (vi) Need intervention in education of these communities through fisheries schools

(Para 10.36)

Action Taken: *Already in practice. May be streamlined in consultation*

468

In the case of Scheduled Tribes, there should be a separate NHGs, ADSs and CDSs in the Village Panchayats and Municipalities listed in Annexe 10.1 At the CDS level, there should be a joint coordination mechanism linking the ST CDS with the other CDS in all Local Governments with a Scheduled Tribe population of 50 or more.

(Para 10.37)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

469

In the case of SCSP and TSP, and the plans for Special Groups, the Kudumbashree system should be used to conduct community based monitoring. (Para 10.38)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Engendering Decentralization

470

For the Women Component Plan, Gender Analysis should be done by Kudumbashree as also Gender Audit. For the members of Kudumbashree, a demand plan may be prepared focusing, to the extent possible, on strategic gender needs. Both Kudumbashree and KILA should build the capacity of the Kudumbashree system to carry this out, not-so-simple exercise. (Para 10.40)

Action Taken: *A Gender Desk is already functioning in KILA, which can take up this responsibility. Joint efforts of Kudmbasree and KILA may be encouraged in this regard*

471

While the NHGs should be involved in all the activities and send their suggestions to the ward and Local Government levels, an activist ‘intervention group’ can be experimented at least in one ward in every panchayat and urban Local Government to start with. (Para 10.41)

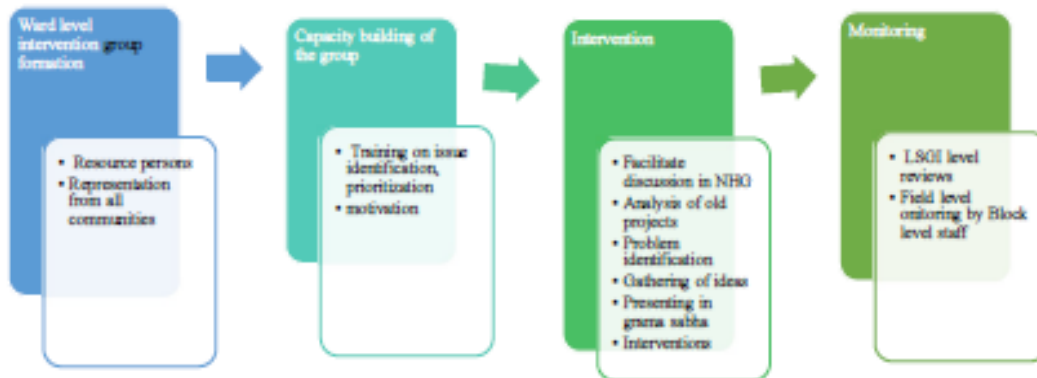
Action Taken: *There are provisions to engage experts in formulating and monitoring projects at the LSG level. Involvement of activist intervention group may be piloted at selected places*

472

Kudumbashree/Local Governments need to build an authentic group to identify and address the issues of women. The group can identify the issues, develop as a pressure group and also actively intervene in the project preparation and implementation. The women who are facing different issues should be part of this planning discussion. The group should be given training on how to identify and prioritize the issues. The group can also analyze the existing plans and understand the pros and cons of implementing it. It will help in developing community ownership in the project implementation. The group can discuss the needs of every NHG in the ward. It should create a data based plan so that it cannot be ignored. This group should facilitate the participation of women in Gram Sabha/Ward Sabha and thereby

intervene in the planning and implementation process. Figure 10.1 depicts facilitation of an intervention group (Para 10.42)

Figure 10.1 Facilitation of Intervention Group



Action Taken: *Gender Resource Centres in local governments (as per Annexure 7 of the Plan Guidelines) may be entrusted with this responsibility*

473

The members of the intervention group could be from

- (i) Elected representatives
- (ii) Representatives of women
- (iii) Representatives of marginalized groups
- (iv) Social workers
- (v) Representatives from different age groups

(Para 10.43)

Action Taken: *Gender Resource Centres in Local Governments (as per Annexure 7 of the Plan Guidelines) have similar constitution*

474

The steps to be followed by this group

- (i) Capacity building of the group
- (ii) Field visits/studies
- (iii) Creation of the baseline data
- (iv) Identification and prioritization of the issues
- (v) Involvement in Gram Sabha/Ward Sabha
- (vi) Consolidation of recommendations
- (vii) Project formulation

(Para 10.44)

Action Taken: *Gender Resource Centres already perform these functions*

475

The Gender Resource Centre may be revamped.

(Para 10.45)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

476

GRC can work as a centre for the Panchayat level plan formulation. Information dissemination, awareness generation, sensitization training and analytical ability can be taught to the CDS /Ward level groups. GRC can create a convergence platform for the project development and implementation level as well. In most LSGIs, the

ICDS supervisor is the implementing officer of GRC as she is the in charge of the WCP implementation of LSGIs. The GRC and its members should have a clear role in the planning of WCP and panchayat plan along with the ICDS supervisor. A young professional may be appointed in LSGI level to be in charge of WCP. Kudumbashree community counsellors can be given the charge of organising and co coordinating the activities of Gender resource centres. Various activities on different areas can be conducted in GRCs. The planning of activities should be conducted with the participation of panchayat and CDS members. Specific activities should be conducted according to the need of the locality. Periodic studies have to be conducted in specific intervals to find out issues and concerns. CDS level Plan review meetings can be conducted to monitor the activities. Various training programs can also be organised by GRC. (Para 10.46)

Action Taken: *GRCs are already functioning. May not be pursued*

477

Capacity building training on gender has to be given to ward level Jagratha Samithi members. (Para 10.47)

Action Taken: *This is already in practice. May not be pursued*

478

The Kudumbashree network may be used to strengthen the functioning of Jagratha Samithis. (Para 10.48)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

Performance Accountability of Support Institutions

479

KILA, Kudumbashree, Suchitwa Mission, Haritha Keralam Mission should send details of services which they provide to the Local Governments. They should also inform them of their funds, expenditures, physical achievements, at the end of the year. (Para 11.14)

Action Taken: *The details regarding their specific interventions in a local government may only be informed*

480

These organizations should jointly organize consultations with the elected Heads of Village Panchayats at the district level at least once in a year in which they take the feedback, positive and negative, from the Local Governments. Similarly, meetings could be held with the Block Panchayats and Municipalities in two zones, and also meeting with the Mayors and Presidents of the DPC. These meetings should function as a kind of reverse social audit. (Para 11.15)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

481

IKM collects a lot of funds from Local Governments. They have to provide annually the detailed utilization, as part of their report to the Local Governments. (Para 11.16)

Action Taken: *Annual statements only may be published*

482

The District Mission Coordinators of Kudumbashree should provide annual returns on the funds obtained by Kudumbashree units from respective Local Governments and on their utilization. These should be given Local Government-wise as also district-wise. (Para 11.17)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

483

All the support agencies should have a system of responding to specific requests of individual Local Governments or group of Local Governments, particularly for technical assistance in project preparation. (Para 11.18)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

484

Kudumbashree should provide advisories to Local Governments on payments to be made for services rendered by Kudumbashree women to Local Governments directly or to the public on behalf of Local Governments, so that the poor women get a decent livelihood. They should also in consultation with Local Governments evolve standards of safety, health, and hygiene, in respect of occupations taken up by Kudumbashree women, particularly in relation to sanitation. Kudumbashree should also build the capacity of the service units. (Para11.19)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

485

Suchitwa Mission should set up Technical Advisory Groups at the district level for providing technical sanction to projects within the district in a decentralized manner. Final sanction should be after across the table discussions with the Local Governments and their teams. (Para 11.20)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

486

Suchitwa Mission should have a system of taking feedback from the Local Governments on the quality of services of the accredited agencies. This should also develop a system of performance rating of accredited agencies. (Para 11.21)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

487

Suchitwa Mission should set up a help-desk to clear doubts of Local Governments in relation to technology and rules and regulations. (Para 11.22)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

488

Suchitwa Mission in partnership with Haritha Keralam Mission and KILA should take up a systematic capacity building programme for elected leaders and officials on sanitation, focusing both on management aspects and technology aspects. (Para 11.23)

Action Taken: *This is being done. May not be pursued*

489

Haritha Keralam Mission may undertake an independent assessment of the functioning of Haritha Karma Senas to ensure that :

- (i) They are providing the services they are expected to
- (ii) The members are identified in a fair and transparent manner giving special emphasis to social justice
- (iii) The members of the Haritha Keralam Mission are sufficiently skilled
- (iv) They operate as a formal collective and not as individuals

(Para 11.24)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

490

The Haritha Keralam Mission should focus on integrated watershed management as originally envisaged, rather than doing standalone activities. (Para11.25)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

491

Now that a Mission for Organic Agriculture is being set up. Haritha Keralam Mission may focus only on greening activities. (Para 11.26)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

492

It is understood that Suchitwa Mission has prepared a draft policy for liquid waste management for the State. As Kerala has the lowest levels of treatment of liquid waste, especially in urban areas, it is suggested that the draft policy be circulated to Local Governments, expert institutions and put on the website for public comments. Based on the feedback, it should be modified and should include a detailed Chapter on how it will be operationalized. As it is a part of sanitation, which is a mandatory function of Local Governments, Government is empowered to give the required directions for proper performance of this function. Also, since projects are expected to be capital intensive, there should be clear instructions on raising of funds through proper project structuring and collection of user charges in such a way that the entire operational cost and a significant portion of the capital cost is realized. (Para 11.27)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

Strengthening of Block Panchayats

493

In the Block Panchayats, its Secretary should play the statutory role under MGNREGS. This would include professional guidance in the planning process, rigorous verification of the labour budget, overall supervision of implementation, trouble shooting and grievance redressal, relating to quality of works, denial of work to eligible people, and payment of wages, etc. (Para 12.6)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and*

discussion

494

The Block Panchayat should have quarterly meetings of Village Panchayats along with Secretaries for the purpose of coordination. (Para 12.7)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

495

The Secretary of the Block Panchayat should intensely review the work of the Secretary of the Village Panchayat every month on a fixed day with detailed agenda covering among other items, resource mobilization. Of course, in such meetings, the Secretary of the Block Panchayat should not in any way do anything which affects the autonomy and primacy of the elected bodies. (Para 12.8)

Action Taken: *This recommendation is not accepted*

496

In the system of multi-level planning recommended elsewhere by the Commission, Block Panchayats have a very important role in coordination of plan preparation of the Village Panchayats and also of ensuring inter-tier linkages and synergies. This is particularly true of agriculture and allied sectors, women and child development, SC/ST development, industries and watershed management. (Para 12.9)

Action Taken: *This is already included in the plan guidelines. May not be pursued*

497

ITIs have been transferred to Block Panchayats, but the roles are not well-defined. Therefore, Block Panchayats should have the following roles vis-à-vis ITIs.

- (i) Full supervisory control.
- (ii) Monitoring and review of the functioning of ITIs.
- (iii) Improving infrastructure.
- (iv) Providing maintenance support as allowable under the Non-Road Maintenance Fund.
- (v) Focusing on quality of education.
- (vi) Ensuring participation of parents.
- (vii) Providing additional skills to ITI students for increasing employability.

(Para12.11)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

498

The Commission has already recommended that roads under Local Governments need to be properly demarcated. All roads within a Block Panchayat other than ODRs which cover more than one Village Panchayat, should be vested in the Block Panchayat along with the responsibilities for upgradation and maintenance.

(Para 12.12)

Action Taken: *This is being addressed in the ongoing programme for digitisation of road data in local governments. May not be pursued*

499

Watershed management should be a function vested in the Block Panchayat which should prepare plans for integrated watershed management along with the Village

Panchayats concerned. Physical execution of different components could be entrusted to the Block Panchayat by the Village Panchayats or the Village Panchayats could implement those components which are being funded by them, of course, coordinated by the Block Panchayat. (Para 12.13)

Action Taken: *Already in Practice. This has to be strengthened*

500

The Block Panchayat should be responsible for preparation of a Credit Plan based on the requirements of the Village Panchayats and the Secretary of the Block Panchayat, who is the Convenor of BLBC, should get it included in the Credit Plan. (Para 12.14)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

501

Block Panchayat should set up rural agricultural markets in the E-nam (Electronic Natural Agricultural Market). (Para 12.15)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

502

Wherever feasible, sericulture should be with the Block Panchayat. (Para 12.16)

Action Taken: *It is already mentioned in the KPR Act. May not be pursued*

503

Veterinary Clinics are now under the Block Panchayats. Their role should be clarified as follows:

- (i) Improving service delivery
- (ii) Improving infrastructure and facilities
- (iii) Provision of medicines and other consumables
- (iv) Monitoring and review (Para 12.17)

Action Taken: *This recommendation is accepted with correction as Veterinary poly clinic.*

504

All multi–Village Panchayat irrigation schemes should be implemented by the Block Panchayats but maintained by the community. (Para 12.18)

Action Taken: *It is already mentioned in the KPR Act. May not be pursued*

505

Fish landing centres should be the function of the Block Panchayat. (Para 12.19)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

506

Block Panchayats should set up modern fish markets in partnership with Village Panchayats. (Para 12.20)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

507

Development of traditional industries like coir, handloom, and handicrafts should be a primary responsibility of the Block Panchayat, of course, supported by Village Panchayats. (Para 12.21)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

508

Along with the Village Panchayats, the Block Panchayats should prepare plans for MSMEs with the higher order common facilities being set up by them. (Para 12.22)

Action Taken: *Existing. May not be pursued*

509

Similarly, under IT, Block Panchayats should set up common facilities with the assistance of the IT Mission. (Para 12.23)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

510

Block Panchayat should take up micro-hydel projects wherever feasible. (Para 12.24)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

511

Block Panchayat should take up revival of SC/ST Cooperatives based on a revival plan which can be prepared with the help of the DPC with support from experts including representatives from NABARD, Kerala Bank and SC/ST Development Departments. (Para 12.25)

Action Taken: *It is already mentioned in the KPR Act. May not be pursued*

512

Setting up of micro hydel units should be the responsibility of the Block Panchayat. (Para 12.26)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

513

While sanitation is a mandatory function of the Village Panchayat, provision of higher order facilities like material collection centres, plastic shredding units, resource recovery facilities, etc. should be by Block Panchayats. This should be done in a scientific manner as a secondary level activity in sanitation. (Para 12.27)

Action Taken: *This recommendation is accepted.*

514

Construction of facilities for sports and games to fill up gaps should be taken up by Block Panchayats. (Para 12.28)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

515

Block Panchayats can take the lead in working with the District Legal Service Authority in carrying out legal at clinics and camps. (Para 12.29)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

516

Block Panchayats can coordinate with the Village Panchayats and set up common units of Kudumbashree. (Para 12.30)

Action Taken: *This recommendation is accepted*

517

While High Schools and Higher Secondary Schools in rural areas would continue to be the responsibility of the District Panchayats, the Block Panchayats should be allowed to supplement the institution development plans of schools within their area. Also, they should be empowered to do quality assessment and take up quality improved programmes for which the District Panchayat should delegate this responsibility. (Para 12.31)

Action Taken: *Existing. May not be pursued*

518

A responsibility map for Block Panchayats was prepared in 2006 under the Decentralization Support Programme. It is extracted and given as Appendix 12.1 which could guide the Block Panchayats while preparing plans. (Para 12.32)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

519

The most important role expected to be performed is to coordinate the planning process at the Village Panchayat level to ensure that Block Panchayat plans are complementary to the Village Panchayat plans and are not parallel schemes.

(Para 12.33)

Action Taken: – *Existing. May not be pursued*

Development Authorities

520

In this context, the following recommendations are made

- (i) TRIDA and GCDA may be abolished
- (ii) Their assets and liabilities may be transferred to Thiruvananthapuram and Kochi Corporations, respectively, after a thorough exercise of verification
- (iii) The funds being provided to TRIDA and GCDA may be additionally given to the Corporations
- (iv) The staff may be transferred to the City Corporations

(Para 13.5)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Institutional Arrangements for Electricity Supply in Thrissur Municipal Corporation

521

The Thrissur Corporation Electricity Department should be converted into Thrissur Corporation Electricity Department Ltd. on the lines of KSEBL and Palakkad Small Hydro Company Ltd. (PSHC Ltd.), the latter functioning under the District Panchayat. The incorporation process of TCEDL should be done with the professional support of KSEBL. (Para 14.2)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

522

The assets and liabilities should be properly identified and recorded. (Para 14.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

523

KSEBL should suggest the human resource requirements to be filled up in stages. The existing staff can be absorbed as vanishing category and new staff appointed in due course. (Para 14.4)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

524

The TCEDL should have a Board of Directors on the lines of KSEBL. The non-official nominees should be from the Thrissur Corporation. (Para 14.5)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

525

The entire geographical jurisdiction of the Thrissur Corporation should be brought under the Company including the areas where KSEBL is now supplying electricity. (Para 14.6)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

526

The finances of the proposed Company should be properly ring-fenced and it should function as a self-sufficient organization. (Para 14.7)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

527

An authorized paid up capital of TCEDL may be defined in such a way that it attracts the benefits of Clause 28 of Kerala State Electricity Regulatory Commission (Terms and Conditions for Determination of Tariff) Regulations, 2021, i.e., to receive return on equity at 14% per annum. The profits of the Company after meeting the obligations including for future development could be given to the Municipal Corporation as addition to its own revenue. (Para 14.8)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Municipal Pension

528

With effect from 1/4/2022, pension should be paid through the treasury by the Government to all Local Government employees other than contingent employees.

(Para 15.9)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

529

50% of this amount should be realized in proportion from all the Urban Local Governments by deducting from their General Purpose Fund (Para 15.10)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

530

All Municipalities which were Village Panchayats before 2015 should be excluded from the deduction of the General Purpose Fund. (Para 15.11)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

531

The current arrears also should be cleared in the same proportion -50% by Government and 50% by the Urban Local Government (Para 15.12)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Welfare Measures for Elected Representatives of Local Governments - Past and Present

532

For the current members, the honorarium may be increased every year with effect from the 1st of April based on the cost-of-living index used for reckoning the dearness allowance of Government servants. The increased amount should be rounded off to the next Rs.50/-. (Para16.6)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

533

Contributory health insurance should be provided to all the current and past members by including them in the Medical Insurance Scheme for State Government employees and pensioners(MEDISEP) which is available for Government employees. (Para 16.7)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

534

For current members, 50% of the premium can be recovered from the honorarium of the present members and 50% of the total can be met by Local Governments concerned. For past members, 50% of the premium can be met by Local Governments and remaining 50% of the total can be met by the State Government. In this scheme, the concerned Secretaries concerned should be made responsible for collecting the premium amount from the current members and remit it to the Insurance Company. (Para 16.8)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

535

A token monthly pension of Rs.5,000/- to all the elected members having monthly income 1,00,000/- or less based on self-certification may be provided subject to the following exclusion criteria .

- (i) Total household income per annum one lakh or less
- (ii) Pucca house 1500 sq. ft or more
- (iii) Those with male children who are Government employees or having regular job in private sector earning income more than 2,00,000/-
- (iv) Should not avail any other welfare pension. They will have freedom to opt which pension to choose.

(Para 16.9)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

536

In addition, on the lines of National Rural Livelihood Mission and National Urban Livelihood Mission, skilling may be given for placement for both past and present members below 45 years of age, if they are willing. (Para 16.10)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

537

The cost implications for the recommendations other than annual enhancement of honorarium are given in the Table 16.4 and Table 16.5 (Para 16.11)

Table 16.4 Total estimated Pension cost for Ex members

Tier	No. of Ex member	Estimated Cost		
		LG share	GOVT share	Total
VP	70,310	63,27,90,000	63,27,90,000	1,26,55,80,000
BP	10,400	9,36,00,000	9,36,00,000	18,72,00,000
DP	1,655	1,48,95,000	1,48,95,000	2,97,90,000
MLTY	15,565	14,00,85,000	14,00,85,000	28,01,70,000
CORP	2,070	1,86,30,000	1,86,30,000	3,72,60,000
Total	1,00,000	90,00,00,000	90,00,00,000	1,80,00,00,000

Source: Sixth SFC

Table 16.5 Total Cost of Medical Insurance

Tier	Present Members				Ex Members			
	No. of Present Members	Share of Members	Share of Local Governments	Total Cost	No. of Ex Members	Share of Local Governments	Share of Government	Total Cost
VP	15,962	2,39,43,000	2,39,43,000	4,78,86,000	70,310	10,54,65,000	10,54,65,000	21,09,30,000
BP	2,080	31,20,000	31,20,000	62,40,000	10,400	1,56,00,000	1,56,00,000	3,12,00,000
DP	331	4,96,500	4,96,500	9,93,000	1,655	24,82,500	24,82,500	49,65,000
MLTY	3,113	46,69,500	46,69,500	93,39,000	15,565	2,33,47,500	2,33,47,500	4,66,95,000
CORP	414	6,21,000	6,21,000	12,42,000	2,070	31,05,000	31,05,000	62,10,000
Total	21,900	3,28,50,000	3,28,50,000	6,57,00,000	1,00,000	15,00,00,000	15,00,00,000	30,00,00,000

Source: 6th SFC.

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

538

It is assumed that the number of living ex members would be around 1,00,000 out of which 30% would be eligible as per the criteria suggested. (Para 16.12)

Action Taken: Government may take final decision after detailed study and discussion

Amendment to Acts

539

The recommendations for amendments to Kerala Municipality Act and Rules and Kerala Panchayat Raj Act and Rules are given below:

- 1) As part of the earlier reports the Commission had recommended amendments to the Acts and Rules mostly related to Own Revenue. The details of Appendices related to these are as follows
 - (i) Appendix 2.6 of Second Report-Amendment proposals to Kerala Municipality Act and Kerala Panchayat Raj Act and Rules related to Property Tax and other Acts
 - (ii) Appendix 2.7 of Second Report- Amendment proposals to Kerala Municipality Act and Kerala Panchayat Raj Act and Rules and other Acts related to Own Revenue and other related matters
 - (iii) Appendix 2.8 of Second Report- Amendment proposals related to revision of various fees and fines under Kerala Municipality Act, Kerala Panchayat Raj Act and other Acts
- 2) For giving effect to some of the recommendations of the final report, again amendments are required to the Acts and Rules. Amendments proposed in Kerala Municipality Act 1994 is indicated as Appendix 17.1 and those in Kerala Panchayat Raj Act 1994 in Appendix 17.2
- 3) In respect of the Kerala Municipality Act certain new rules are required. Such Rules, as adapted from similar rules under the Kerala Panchayat Raj Act are given Appendix 17.3
- 4) The Commission could not formulate in legal language the amendments. Government may set up a team under a senior officer of the Law Department familiar with drafting of laws consisting of a Joint Director each from the Municipality and Panchayat Departments along with the Law Officers concerned to prepare draft amendments and submit to the Government for final approval.

(Para 17.1 to 17.5)

Action Taken: *This recommendation is accepted in principle. Government may take final decision after detailed study and discussion*

Miscellaneous

Role of Local Governments

540

Considering the critical role of Local Governments in providing good governance, the Commission recommends that a Chapter be included in the Kerala Panchayat Raj Act and Kerala Municipality Act, describing the general role of Local Governments. It may include the following

Recommendations

- (i) Village Panchayats, Municipalities and Corporations should endeavour to collect in full revenues due from those who have the legal obligation to pay them.
- (ii) Local Governments should focus on economy and efficiency in the use of resources, own and devolved, and avoid unproductive and wasteful expenditure.
- (iii) Local Governments should give top priority in adhering to budget discipline.
- (iv) Local Governments should complete their accounts in the prescribed manner within the time limit.
- (v) They should respond to audit objections on top priority and should endeavour not to repeat mistakes pointed out in audit.
- (vi) They should follow the due process in exercise of their powers – both developmental and regulatory.
- (vii) They should pro-actively facilitate ease of doing business by:

- a) Explaining clearly in writing and orally the process of getting permissions including from other departments.
- b) Facilitating the investor in getting clearances from different agencies.
- c) Fixing the time limits for various clearances, adhering to them and making public the details
- d) Local Governments should initiate action against those officers who deliberately delay the processing of applications under K-SWIFT , leading to deemed permits. Also, the Local Governments are to make sure that all applications processed under MSME Facilitation Act are given due priority and no hindrance is made in the smooth running of business in the case of such enterprises as per the licenses approved under the Act.
- e) Amendments made in the Acts relating to EoDB under IFTOES applications may be complied with. Local Governments should undertake the responsibility to monitor the disposal of all such applications.
- f) A mechanism to monitor EoDB may be set up . In Municipal Corporations, the Town Planning Committee may take on this role on a monthly basis and the Council on a quarterly basis. In Municipalities and Village Panchayats the concerned Standing Committees may review EoDB monthly and the Council , on a quarterly basis.

(viii) The elected body should not interfere in the statutory responsibilities of officers working under the Local Government. Such interference should be deemed as malfeasance.

(ix) The Local Government should be pro-active in making the institutions under their control gender friendly, aged friendly and disabled friendly.

- (x) They should, to the extent possible, deliver services as close to the persons in need as possible.
- (xi) Everyone approaching the Local Governments in person or over telephone or electronic media should be treated with utmost politeness and respect for the dignity of the person.
- (xii) Public grievances should be treated on top-most priority strictly following the first come first served principle and time-limits set for redressal of different types of grievances
- (xiii) Local Governments should encourage dialogue, discussion and debates in matters of interest to the Local Governments and the people and respect difference and diversity even while facilitating consensus through socially accepted norms.
- (xiv) Local Governments should provide necessary facilities and ambience for efficient working of its staff – both own and transferred.
- (xv) They should base their decisions on data and norms.
- (xvi) They should take a pro-active stand against corruption and malfeasance.
- (xvii) They should follow the Antyodaya or the ‘last first’ approach while providing benefits to the people.

(xviii) They should play an active role in enabling people to access their rights guaranteed by law in respect of matters within the functional domain of Local Governments. (Para 18.1.1)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Creation of New Municipalities

541

There is no ostensible advantage in becoming a Municipality. Now even the cadres have been integrated. Therefore, Government may convert Village Panchayats only after a clear policy and norms based on data, taking into consideration the overall gains to the State and the local people. (Para 18.2.3)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Rotation of Reserved Seats

542

To avoid this, it is suggested that rotation may be done once in 10 years. Such a decision was announced by the Government in 2011 but could not be implemented. (Para 18.3.2)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Delimitation of Electoral Wards

543

Therefore, it is suggested that delimitation may be done only once in 25 years.

(Para 18.4.2)

Action Taken: *It is not applicable. May not be pursued*

Dissemination of SFC Report

544

There should be system for dissemination of SFC Report. It should be thoroughly discussed in a special session of the State Development Council as well as the DPCs. KILA should disseminate the key features to officials, elected representatives, media and political parties. The Director of KSAD should disseminate the relevant recommendations to the staff of KSAD.(as setting up of the Audit Commission will naturally take some time)

(Para

18.5.1)

Action Taken: *Government may take final decision after detailed study and discussion*

Protocol Status for Chairperson, Sixth State Finance Commission

545

It is recommended that the Chairman of the SFC may be included in Sl No 17 of the Warrant of Precedence with effect from the Seventh State Finance Commission.

(Para 18.6.4)

Action Taken: *Government have already rejected the above recommendation in the 1st Report of Sixth SFC. May be rejected.*

ACTION TAKEN REPORT ON 6th SFC THIRD REPORT Vol.III

1

The recommendations are:

(1) KILA should develop a pool of independent professionals who can write quality case studies – both of successes and failures. These persons should be identified from across the State and trained properly by using the services of an institution of excellence like the Tata Institute of Social Sciences which should not only train them but also handhold them till they are able to produce good quality studies.

(2) The Public Relations Department now has a scheme of attaching young professionals qualified in journalism to Block Panchayats. KILA could give them necessary orientation and ask them to prepare at least two good case studies per Block for which they may be given a broad format. There should be a series of mentors at the district level whom these young professionals can contact for assistance and also get their case studies properly vetted.

(3) As mentioned earlier, KILA should increase the use of case studies in its training methodology.

(4) Wherever good practices which can be scaled up and replicated come to notice, KILA should use such Local Governments as Schools of Practice for other Local Government to learn from. A systematic programme should be launched by KILA to give field training to teams from interested Local Governments in these areas.

(Para 7.27)

Action Taken: *The recommendation is accepted.*

6-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ 3-ാം റിപ്പോർട്ട് വോളം I ശിപാർശകളും അതിന്മേലുള്ള നടപടികളും

1

ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളെ സംബന്ധിച്ച് പ്രവർത്തനശൃംഖലകൾ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ചെറു-ആസൂത്രണ ബോർഡുകളാണ്. അവ തദ്ദേശഭരണത്തിന്റെ പ്രൊഫഷണലായ സഹായക ശാഖകളാണ്. അവ വിവരങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കിയുള്ള തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് തദ്ദേശഭരണകൂടത്തെ കഴിവുറ്റതാക്കുന്നതിനുവേണ്ട പദവി, ആവശ്യങ്ങൾ, മുൻഗണനകൾ എന്നിവയിൽ സമ്പൂർണ്ണമായ അഭിപ്രായം നൽകുന്നു. ലക്ഷണയുക്തമായ ഒരു പ്രവർത്തനശൃംഖല താഴെപ്പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം:

- i. അധ്യക്ഷൻ - ജനാധിപത്യപരമായ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനു ശേഷിയുള്ള ഒരു ജനപ്രതിനിധി.
- ii. ഉപാധ്യക്ഷൻ - പ്രൊഫഷണൽ ഇൻപുട്ടുകൾ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പ്രഗൽഭനായ ഒരു വിദഗ്ദ്ധൻ.
- iii. കൺവീനർ - വകുപ്പിനു ചേരുന്ന വിവരങ്ങളും നയങ്ങളും അവതരിപ്പിക്കുകയും, സർക്കാരിന്റെ അനുശാസനങ്ങൾ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസർ.
- iv. തലവകുപ്പ്/ഉപയോക്താക്കളായ അംഗങ്ങൾ—ഗുണഭോക്താവിന്റെയോ ഉപഭോക്താവിന്റെയോ കാഴ്ചപ്പാട് അവതരിപ്പിക്കുന്നവർ.
- v. വിദഗ്ദ്ധരും, ആക്ടിവിസ്റ്റുകളും—അനുഭവ പരിചയത്തിൽനിന്നും പ്രൊഫഷണലായും സാമൂഹികമായും നിർണ്ണായക ഇൻപുട്ടുകൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നവർ.

(ഖണ്ഡിക : 3.13)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

2

ഒരർത്ഥത്തിൽ ഈ രചന “Quin-Angulation” സാധ്യമാക്കുന്നു. അതായത്, വികസന പ്രശ്നങ്ങൾ ബഹുവിധ കാഴ്ചപ്പാടുകളിൽ നോക്കിക്കാണുകയും, പൂർണ്ണമായ ഒരു സമവായത്തിൽ എത്തിച്ചേരുകയും ചെയ്യുക.

(ഖണ്ഡിക: 3.14)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

3

കാലങ്ങൾ കഴിയുന്നോടും പ്രവർത്തന ശൃംഖലകൾ നിസ്സാരപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളായി ശോഷിച്ചു പോയിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണത്തിന്റെ ഒരു സഹായക സംവിധാനം എന്ന നിലയിൽ പ്രവർത്തനശൃംഖലയുടെ ശക്തി സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചുള്ള അജ്ഞതയിൽനിന്ന് ഉയർന്നുവരുന്ന തദ്ദേശഭരണകൂട അവഗണനയാണ് ഇതിന് കൂടുതലായും കാരണം. കൂടാതെ ഗവൺമെന്റേതര വിദഗ്ദ്ധരും, ആക്ടിവിസ്റ്റുകളുമായി ഇടപഴകുന്നതിൽ പല ഉദ്യോഗസ്ഥരും

വിമുഖരാണ്. ഇതിനേക്കാൾ സങ്കടകരമായ കാര്യമെന്തെന്നാൽ കൺവീനർ ഒട്ടുമിക്കയോഗങ്ങളിലും പങ്കെടുക്കാതെ അതിന് തന്റെ ഒരു കീഴ് ഉദ്യോഗസ്ഥനെ അയയ്ക്കുന്നു. ഇത് ഭരണപരമായ അച്ചടക്കത്തിന്റെ ഒരു ലംഘനമാണ്. ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പുകളുടെ ഫലദായകതയെ നേരിട്ട് ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. അവയുടെ പരമപ്രാധാന്യം കണക്കിലെടുത്ത് താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകുന്നു.

(ഖണ്ഡിക : 3.15)

പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പുകൾ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനസമിതികളായി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെടുകയും ഒരു സ്ഥിരസമിതിയായി പ്രവർത്തിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 3.15.1)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാർ അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

4

അംഗങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്. തിരിച്ചറിയൽ താഴെപ്പറയുന്നതുപോലെ അഞ്ച് മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ആയിരിക്കണം:

- (i) തങ്ങളുടെ വ്യക്തിപരമായ അറിവ് വച്ചുകൊണ്ട് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാവുന്നതാണ്.
- (ii) കൺവീനർക്ക് അധിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാവുന്നതാണ്.
- (iii) ജോലിചെയ്യാൻ സമ്മതമുള്ള ഓരോ വ്യക്തിയെയും തദ്ദേശ ഭരണകൂടം കണ്ടെത്തുന്നതുൾപ്പെടെ ഉള്ള ഒരു പ്രക്രിയയിലൂടെ ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി (DPC) ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളിലൂടെ സന്നദ്ധസേവകരെ കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്.
- (iv) അഞ്ചു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ പ്രൊഫഷണലുകൾ, ആക്ടിവിസ്റ്റുകൾ, മറ്റ് തല്പരകക്ഷികൾ എന്നിവരിൽനിന്ന് സന്നദ്ധസേവകരെ തേടിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു പരസ്യ അഭ്യർത്ഥന ഉണ്ടാകേണ്ടതും അവരുമായുള്ള ചർച്ചയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഷോർട്ട് ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കാവുന്നതുമാണ്.
- (v) പ്രഗത്ഭരായ പ്രൊഫഷണലുകളുടെ കാര്യത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂട തലവൻ നേരിട്ടുള്ള ഒരു അഭ്യർത്ഥന നടത്തുന്നത് നന്നായിരിക്കും. (ഖണ്ഡിക 3.15.2)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. എന്നാൽ, ശിപാർശകളിൽ പലതും നിലവിലുള്ള മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയാണ്. മറ്റുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിഗണനാ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനൊപ്പം വിശദമായി പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

5

സ്ത്രീകൾ, പട്ടികജാതിക്കാർ, പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ, പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ (ഗണ്യമായ പട്ടികവർഗ്ഗ/മത്സ്യത്തൊഴിലാളി ജനസംഖ്യയുള്ള തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളിൽ)

ഭിന്നശേഷിക്കാർ എന്നിവരുടെ മതിയായ പ്രാതിനിധ്യം ഉറപ്പുവരുത്താൻ പരിശ്രമം നടത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.15.3)

നടപടി: നിരസിച്ചു

6

പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് അന്തിമരൂപം ആയിക്കഴിഞ്ഞാൽ അംഗങ്ങളുടെ പേരുകളും സംക്ഷിപ്തവിവരങ്ങളും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.15.4)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

7

ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകളുടെ രൂപീകരണവും ഘടകങ്ങളും നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കാവശ്യമായ ഉപദേശം നൽകേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.15.5)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

8

അധ്യക്ഷനും കൺവീനറും ഒഴികെയുള്ള പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ ചെലവുകൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് നിശ്ചിത തുക യാത്രാബത്ത അലവൻസായി നൽകേണ്ടതാണ്. ഇതിനുള്ള നിരക്കുകൾ സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.15.6)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

9

പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പ് അനുവർത്തിക്കേണ്ട രീതിശാസ്ത്രം താഴെ കൊടുക്കുന്നു:

- i. വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ സർക്കാർ നിർദ്ദേശങ്ങളും DPC നിർദ്ദേശങ്ങളും ചർച്ച ചെയ്യുക.
- ii. വകുപ്പിൽ ലഭ്യമായ ഡാറ്റ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി സ്ഥിതി വിശകലനം നടത്തുകയും പോരായ്മകൾ ഉള്ളിടത്ത് ഡാറ്റയുടെ ഒരു ദൃതപങ്കാളിത്ത ശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്യുക.
- iii. ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയിൽ നിന്നുള്ള ഇൻപുട്ടുകൾ ഇതിനോട് അധികമായി ചേർക്കേണ്ടതാണ്.
- iv. ഇതിനപ്പുറമേ പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് തല്പരകക്ഷികളുമായി ചെറുസംഘം കൂടിയാലോചനകൾ നടത്താവുന്നതാണ്.
- v. ഓരോ പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെയും തുടക്കത്തിൽ കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷം സർക്കാർ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളവ ഉൾപ്പെടെ മേഖലയിലെ പ്രോജക്ടുകളുടെ ഒരു ദൃത മൂല്യനിർണ്ണയം നടത്തേണ്ടതാണ്. വാർഷികപദ്ധതിയുടെ കാര്യത്തിൽ മുൻ വർഷത്തെ പദ്ധതിയുടെ മൂല്യനിർണ്ണയം നടത്താവുന്നതാണ്.
- vi. പോകേണ്ടിടത്തെല്ലാം പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകൾ സ്ഥാപനങ്ങൾ സന്ദർശിക്കുകയും തന്ത്രപ്രാധാന്യമുള്ള മേഖലാസന്ദർശനങ്ങൾ നടത്തുകയും വേണം.

- vii. പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകൾ ആവശ്യത്തിനനുസരിച്ച് വീഡിയോ കോൺഫറൻസുകളിലൂടെ വിദഗ്ദ്ധരുമായി കൂടിയാലോചിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 3.15.7)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

10

പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പിന്റെ റിപ്പോർട്ടിൽ താഴെപ്പറയുന്നവ അടങ്ങിയിരിക്കണം.

- i. ഡാറ്റയുടെ പിന്തുണയോടെ മേഖലയിലെ വിഷയങ്ങളും പ്രശ്നങ്ങളും.
- ii. അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ.
- iii. തന്ത്രങ്ങൾ നേരിടുന്നതിന് ലഭ്യമായ വ്യത്യസ്ത മാർഗ്ഗങ്ങളും ന്യായീകരണത്തോടെ ഏറ്റവും കാര്യക്ഷമമായ മാർഗത്തിന്റെ ശുപാർശയും.
- iv. മുൻഗണന സംക്ഷിപ്തമായി ന്യായീകരിച്ചുകൊണ്ട് മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ കർമ്മപദ്ധതികളുടെ റാങ്കിങ്.
- v. നിർദ്ദേശിത കർമ്മപദ്ധതികൾ, ചെലവുകൾ, സമയപരിധികൾ, പെർഫോമൻസിന്റെ നിരീക്ഷണയോഗ്യമായ സൂചകങ്ങൾ എന്നിവ സൂചിപ്പിക്കണം.
- vi. സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പ് നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ സേവന വിതരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ—ഒരു സേവനവിതരണപദ്ധതി—ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 3.15.8)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

11

പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പിന്റെ റിപ്പോർട്ട്, തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിനു സമർപ്പിക്കുകയും, അതേസമയം പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും വേണം. കൺവീനർ ഇതിന്റെ ഒരു പകർപ്പ്, ബന്ധപ്പെട്ട മധ്യവർത്തിതല & ജില്ലാതല ഓഫീസർമാരുടെ അറിവിലേക്കായി അയച്ചുകൊടുക്കണം. (ഖണ്ഡിക 3.15.9)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

12

പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകൾ തങ്ങളുടെ റിപ്പോർട്ടുകൾ, രണ്ടാഴ്ചകളിലായാണ് സമർപ്പിക്കേണ്ടത്: പ്രഥമഘട്ടത്തിൽ റിപ്പോർട്ടിൽ മുൻഗണനാക്രമത്തിലെ പ്രോജക്ടുകളുടെ ലിസ്റ്റ് ഏകദേശ ചെലവും സമയപരിധികളും പ്രതീക്ഷിത 'ഔട്ട്പുട്ട്'കളും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം. രണ്ടാമതാഴ്ചയിൽ, തദ്ദേശഭരണകൂടം മുൻഗണനകളും മേഖലയിലേക്കുള്ള വകയിരുത്തലും സൂചിപ്പിച്ചതിനുശേഷമാണ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ഇതിൽ പ്രോജക്ടുകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കണം.

നടപടി: നിരസിച്ചു.

13

പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകളുടെ ശരിയായ ചുമതലാനിർവ്വഹണം സുഗമമാക്കുന്നതിന് ജില്ലാതല ഓഫീസർമാർ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശക കുറിപ്പുകൾ അയച്ചുകൊടുക്കുകയും കൺവീനറുമായി സത്സമ്പ്രദായങ്ങൾ പങ്കുവയ്ക്കുകയും വേണം; അവയുടെ ശരിയായ നിർവ്വഹണം നിരീക്ഷിക്കുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 3.15.11)

നടപടി: പതിനഞ്ചാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

14

ജില്ലയ്ക്കകത്തുള്ള പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകളുടെ കൺവീനർമാർ, ഡിജിറ്റൽ അധിഷ്ഠിത വിജ്ഞാപനം പങ്കുവയ്ക്കുന്നതിനുള്ള വേദിയിൽ ഒരുമിച്ചു ചേരണം. ഇത് അനുഭവപരിചയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകളും സമശീർഷരിൽ നിന്ന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ തേടുന്നതിനുള്ള അവസരങ്ങളും സുഗമമാക്കും. (ഖണ്ഡിക 3.15.12)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

15

ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭ, തലവരകക്ഷികൾ എന്നിവരുമായിട്ടുള്ള കൂടിയാലോചനകൾക്കു പുറമേ CSOകളിൽനിന്നും, അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട റിസോഴ്സ് ടീമുകൾ അഞ്ചു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ സ്ത്രീകൾ, കുട്ടികൾ, വയോജനങ്ങൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ, SC/STകൾ, പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ എന്നിവരെയും കൂടാതെ കൃഷിക്കാർ, സംരംഭകർ, കച്ചവടക്കാർ, മുതലായ തൊഴിൽ ഗ്രൂപ്പുകാരെയും സംബന്ധിച്ച് പങ്കാളിത്ത ആസൂത്രണത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രത്തിലെ ഒരു വ്യതിരിക്തഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകളിലൂടെയും, മറ്റ് പങ്കാളിത്ത ഗ്രാമീണ വിലയിരുത്തൽ (PRA) സങ്കേതങ്ങളിലൂടെയും, പങ്കാളിത്തവിലയിരുത്തലുകൾ നടത്തണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു. (ഖണ്ഡിക 3.15.13)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

16

കുട്ടികളുമായി വാർഷിക കൂടിയാലോചനകൾ ഉണ്ടാകണം. ഇത് സാമൂഹിക നീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള പന്ത്രണ്ടാം അധ്യായത്തിൽ വിശദമായി കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.
(ഖണ്ഡിക 3.15.14)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

17

ആസൂത്രണം സംബന്ധിച്ചുള്ള മറ്റു ചില ശുപാർശകൾ:

- i. സ്കൂളുകൾ, ഹോസ്റ്റലുകൾ, അംഗൻവാടികൾ, ആശുപത്രികൾ, മൃഗസംരക്ഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ കാര്യത്തിൽ അടിസ്ഥാന ഘടനയുടെയും സൗകര്യങ്ങളുടെയും വികസനത്തിന് മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. മാസ്റ്റർ പ്ലാനിനുള്ളിൽത്തന്നെ നടപ്പാക്കലിനുള്ള മുൻഗണനാക്രമങ്ങളും വേണം. മാസ്റ്റർപ്ലാൻ അഞ്ചു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. മാസ്റ്റർപ്ലാനിൽ നിന്നുള്ള പ്രവൃത്തികൾ മാത്രമേ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുള്ളൂ.
- ii. സ്ഥാപനതല മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് മാർഗനിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിന് വിദ്യാഭ്യാസം, സാമൂഹികനീതി, SC/ST വികസനം WCD, ആരോഗ്യം, മൃഗസംരക്ഷണം എന്നീ വകുപ്പുകൾ അഭിലഷണീയമായ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കുള്ള നിലവാരങ്ങളും, അവയുടെ കീഴിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സൗകര്യങ്ങളും നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് ആറ്റോമസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ചെയ്തുതീർക്കണം.
- iii. കൃഷിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ എന്നതിനേക്കാൾ വിളകൾ, കാർഷിക വിസ്തൃതി എന്നിവയിലാണ് ശ്രദ്ധയുണ്ടേണ്ടത്.
- iv. ക്ഷീരവികസനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ക്ഷീരോല്പാദനം, മാംസോല്പാദനം, മുട്ട ഉല്പാദനം മുതലായവ സംബന്ധിച്ച് സുനിശ്ചിതമായ ലക്ഷ്യങ്ങളിലായിരിക്കണം ശ്രദ്ധ ഊന്നേണ്ടത്.
- v. ICDS-ന്റെ കാര്യത്തിൽ കൗമാരപ്രായക്കാരായ പെൺകുട്ടികൾ, ഗർഭിണികൾ, മുലയൂട്ടുന്ന അമ്മമാർ, 0-3 & 3-5 പ്രായപരിധിയിലുള്ള കുട്ടികൾ എന്നിങ്ങനെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളിലും പര്യാപ്തമായ പോഷണം എന്നതിലായിരിക്കണം ശ്രദ്ധയുണ്ടേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 3.15.15)

നടപടി: (i) അംഗീകരിച്ചു.

(ii) 7-ാം SFC-യിലേക്ക് റഫർ ചെയ്യാം.

(iii) നിരസിച്ചു.

(iv) നിരസിച്ചു.

(v) നിരസിച്ചു.

18

ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലെ മറ്റ് ഘട്ടങ്ങൾ.

- i. അധ്യക്ഷൻ, ഉപാധ്യക്ഷൻ, കൺവീനർ എന്നിവർ സ്ഥിരം സമിതിയിൽ പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പ് റിപ്പോർട്ടുകൾ ഔദ്യോഗികമായി അവതരിപ്പിക്കുകയും, അവയെക്കുറിച്ച് വിശദീകരിക്കുകയും വേണം.
- ii. ഇതേ തുടർന്ന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പദ്ധതി ചർച്ചകൾ നടക്കണം. ഇതിൽ പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പ് അധ്യക്ഷൻ, ഉപാധ്യക്ഷൻ കൺവീനർ എന്നിവരും മറ്റുള്ളവരും പങ്കെടുക്കുകയും, തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് മുമ്പാകെ ചർച്ചകൾ അവതരിപ്പിക്കുകയും വേണം. വികസനപ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചും അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് ശരിയായ ഒരു ധാരണ കിട്ടുന്നതിനാണ് അടിസ്ഥാനപരമായി ഇതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്.

(ഖണ്ഡിക 3.15.16)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. പതിനഞ്ചാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കുടി പരിഷ്കരിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

19

അടുത്തഘട്ടം വികസന സെമിനാറുകളാണ്. ഇതു സംബന്ധിച്ച് താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

- i. തീയതി, സമയം, സ്ഥലം എന്നിവയോടൊപ്പം വികസനസെമിനാറിന്റെ അജണ്ട ഐറ്റങ്ങളും, പങ്കെടുക്കുന്നവരുടെ അവകാശങ്ങളും കടപ്പാടുകളും മുൻകൂട്ടി അറിയിച്ചിരിക്കണം.
- ii. ഒരു തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിൽ 300 മുതൽ 500 വരെ കാര്യഗൗരവമുള്ള പങ്കാളികൾ ഉണ്ടായിരിക്കാൻ തക്കവണ്ണം പ്രധാനപ്പെട്ട എല്ലാ തലവകക്ഷികളെയും ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്.
- iii. എല്ലാ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തികഗ്രൂപ്പുകളും പ്രത്യേകിച്ച് SC/ST, മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ, സ്ത്രീകൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ, അധ്യാപകർ, മറ്റു പ്രൊഫഷണലുകൾ, പൗരസമൂഹസംഘടനകൾ മുതലായവർക്കെല്ലാം മതിയായ പ്രാതിനിധ്യം കിട്ടുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കണം.
- iv. ക്ഷണിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു പങ്കാളിത്തമായതിനാൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർക്കെല്ലാം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ ഒരു സംഗ്രഹം ക്ഷണിക്കത്തോടൊപ്പം നൽകേണ്ടതാണ്.
- v. വികസന സെമിനാറിന്റെ നടത്തിപ്പിന് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയോ, അനുയോജ്യരായ സന്നദ്ധസേവകരുടെയോ ഇടയിൽനിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- vi. അജണ്ട വിശദീകരിക്കുന്ന തുടക്കത്തിലെ പ്ലീനറി സെഷനുശേഷം വിവിധ പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രമേയഗ്രൂപ്പുകൾ രൂപീകരിക്കണം. ഈ പ്രമേയഗ്രൂപ്പുകൾ പൊതുജനങ്ങളുടെയും പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പിന്റെയും നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് പ്രതികരണം എന്ന നിലയിൽ നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പ്രൊപ്പോസലുകൾ ചർച്ച ചെയ്യുകയും തങ്ങളുടെ ശിപാർശകൾ നൽകുകയും വേണം. ഇവ എഴുതിയെടുത്ത് ഉപസംഹാര പ്ലീനറി സെഷനിൽ അവതരിപ്പിക്കണം. ഇത് പദ്ധതി സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കണം.

- vii. വികസന സെമിനാറിലെ ശിപാർശകൾ പദ്ധതിക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകുന്നതിനുമുമ്പ് പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. നിരസിക്കപ്പെട്ടാൽ അതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ സംക്ഷിപ്തമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 3.15.17)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. എന്നാൽ, ഇവയിൽ പലതും നിലവിലുള്ള മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയാണ്. മറ്റുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിഗണനാ പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനൊപ്പം വിശദമായി പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

20

വികസന സെമിനാറിനുശേഷം തദ്ദേശഭരണകൂട വിഭവ വകയിരുത്തലും അതിന്റെ മുൻഗണനകളും പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് വിനിമയം ചെയ്യേണ്ടതും പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകൾ വിശദമായ പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതുമാണ്. പ്രോജക്ടിന്റെ ആവശ്യകതയും അതിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളും വിവരിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ വ്യവസ്ഥകളോടുകൂടിയ വ്യത്യസ്തയിനം പ്രോജക്ടുകൾക്കുള്ള “Speaking” ഫോർമാറ്റുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കുന്നതിന്റെ വിവിധഘട്ടങ്ങൾ ബാധകമായിട്ടെന്താകെ സമയപരിധികളോടെ രേഖപ്പെടുത്തണം. നിരീക്ഷണയോഗ്യമായ സൂചകങ്ങളോടൊപ്പം ഔട്ട്പുട്ടുകളും ഫലങ്ങളും പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമാകണം. (ഖണ്ഡിക 3.15.18)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

21

പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ വരുന്ന കാലതാമസവും ‘സ്പിൽ ഓവർ’ വർക്കുകളുടെ ധാരാളിത്തവും കണക്കിലെടുത്ത് പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയോടൊപ്പം രണ്ടുവർഷം ‘റോളിംഗ് പ്ലാനുകൾ’ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു. (ഖണ്ഡിക 3.15.19)

നടപടി: നിലവിലുള്ള സംവിധാനം തുടരാം.

22

നിരീക്ഷണം ഒരേസമയത്ത് സ്വമേധയാനടക്കുന്നതിന് തക്കവണ്ണം E-ഭരണക്രമീകരണങ്ങൾ പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് മൂല്യനിർണ്ണയ പഠനങ്ങൾ നടത്തുന്നത് സുഗമമാക്കും. (ഖണ്ഡിക 3.19.1)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

23

പ്രക്രിയകളുടെയും പ്രോജക്ടുകളുടെയും നിരീക്ഷണത്തിനുള്ള സൗകര്യം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു നിരീക്ഷണസംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഫലപ്രദമായ നിരീക്ഷണത്തിന് അനുയോജ്യമായി ഇണക്കിയെടുക്കണം. ലളിതമായി പറഞ്ഞാൽ ഇതിൽ താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു:

- i. ലക്ഷ്യങ്ങൾ
- ii. തന്ത്രങ്ങൾ
- iii. പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- iv. ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ
- v. പിന്തുണാ ക്രമീകരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിഭവങ്ങൾ
- vi. സമയപരിധികൾ
- vii. റിസ്കുകളും അവയുടെ ലഘൂകരണവും
- viii. ഔട്ട്പുട്ടുകൾ
- ix. ഫലങ്ങൾ

(ഖണ്ഡിക 3.19.2)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

24

“PERT” ചാർട്ടിന്റെ അനുയോജനം ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു പ്രോജക്ട് നിരീക്ഷണ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തി അതിനെ സ്വയം ഉൽപ്പാദനക്ഷമമാക്കാൻ പറ്റും. മാതൃകാപരമായി അതിൽ താഴെപ്പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 3.19.3)

- i. ആശയരൂപീകരണം മുതൽ പൂർത്തീകരണം വരെ പുരോഗതിയുടെ വ്യത്യസ്ത ഘട്ടങ്ങൾ.
- ii. ചെലവുകൾ
- iii. പൂർത്തീകരണത്തിനുശേഷം ആസ്തികളുടെ ഫലപ്രദമായ ഉപയോഗം (പ്രത്യേകിച്ചും നിർമ്മാണത്തിനുശേഷം ഉപയോഗിക്കാതെ വിടുന്ന കെട്ടിടങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ശരിയായിട്ടുള്ളത്).

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

25

നൂതനവും, പ്രവർത്തനനിരതവുമായ തലത്തിലെ നിരീക്ഷണം നടപ്പാക്കാൻ ഓഫീസർ മുതൽ ആരംഭിക്കണം; ഇദ്ദേഹം ആസ്തികൾ പരിശോധിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഗ്രൗണ്ട് ലെവലിൽ പ്രോജക്ടിന്റെ വ്യത്യസ്തവശങ്ങൾ ശരിയാണോ എന്ന് പരിശോധിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന വ്യക്തിയായിരിക്കും. നടപ്പാക്കാൻ ഓഫീസറോടൊപ്പം പ്രവർത്തകശ്രുപ്പ് മൂന്നുമാസത്തിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരുതവണ സമ്മേളിക്കുകയും, പരിമാണാത്മകവും ഗുണാത്മകവുമായ വശങ്ങളിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു നിരീക്ഷണ റിപ്പോർട്ട് പുറത്തിറക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 3.19.4)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

26

സ്ഥിരം സമിതികൾ എല്ലാ മാസവും കൂടേണ്ടതാണ്. “Action taken report” (ATR)നു ശേഷം അജണ്ടയിൽ രണ്ടാമതു വരുന്ന ഐറ്റം പ്രോജക്ടുകളുടെ പുരോഗതി അവലോകനമാണ്. അതുപോലെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ സുപ്രധാന നിരീക്ഷണ യോഗ്യമായ സൂചകങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ ഊന്നിക്കൊണ്ട് എല്ലാ മാസവും ചിട്ടയായി പുരോഗതി വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്. പദ്ധതി നടപ്പാക്കൽ ശരിയായ പാതയിലാണെന്നും എന്തെങ്കിലും പ്രശ്നമുണ്ടായാൽ അത് പരിഹരിക്കപ്പെടുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടം നടപ്പാക്കൽ ഓഫീസർക്ക് കൃത്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.19.5)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

27

ബ്ലോക്കതലം, ജില്ലാതലം, വകുപ്പ് തലവന്റെ തലം, സംസ്ഥാനതലം എന്നിവയിൽ സ്ഥാനമാറ്റപ്പെട്ട വകുപ്പിന്റെ ഉയർന്നതലത്തിലും നിരീക്ഷണം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഓരോ തലത്തിലും ആവശ്യമായ സമാഹരണത്തോടെ മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ തലങ്ങളിലേക്ക് വിവരങ്ങൾ സ്വമേധയാ എത്തുന്ന രീതിയിൽ E-ഭരണസംവിധാനം രൂപകൽപ്പന ചെയ്യണം. ശ്രദ്ധാർഹമായ വിഷയങ്ങളിന്മേൽ തുടർനടപടികൾ എടുക്കാൻ ഒരു സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഇത് പ്രത്യേകിച്ചും ജില്ലാതല & സംസ്ഥാനതല ഓഫീസർമാർക്ക് പ്രസക്തമായിരിക്കും. (ഖണ്ഡിക 3.19.6)

നടപടി: നിലവിലുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളും കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് മോണിറ്ററിംഗ് സംബന്ധിച്ച പൊതു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

28

DPC തലത്തിൽ രണ്ടുതരത്തിലുള്ള നിരീക്ഷണങ്ങൾ നടപ്പാക്കും. DPCയുടെ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിമാർ തങ്ങളുടെ മേഖല സംബന്ധിച്ച് വ്യത്യസ്തതരം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രകടനം കമ്മിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കും. ജില്ലാ ആസൂത്രണ ഓഫീസർമാർ (DPO) തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ആകെക്കൂടിയുള്ള നിർവഹണം സമർപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 3.19.7)

നടപടി: നിലവിലുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളും കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് മോണിറ്ററിംഗ് സംബന്ധിച്ച പൊതു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

29

ഇപ്പോൾ എല്ലാ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളിലെയും മനുഷ്യവിഭവങ്ങൾ ഒരു ഏകീകൃത കേഡറിലേക്ക് സംയോജിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഗ്രാമതലത്തിലും, ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും ഉള്ള എല്ലാ സെക്രട്ടറിമാരെയും യഥാക്രമം വിളിച്ച് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ബ്ലോക്ക് തലത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലുമുള്ള സെക്രട്ടറിമാരെ കൊണ്ട്

പഴയ നിരീക്ഷണസംവിധാനം പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതും പെർഫോമൻസ് ചർച്ചചെയ്യാൻ യോഗങ്ങൾ കൂടുന്നതും അത്യാവശ്യമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.19.8)

നടപടി: നിലവിലുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളും കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് മോണിറ്ററിംഗ് സംബന്ധിച്ച പൊതു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

30

ജില്ലാതലത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പെർഫോമൻസ് നിരീക്ഷിക്കാൻ KPCയ്ക്ക് ഭരണഘടനാപരമായ ബാധ്യതയുണ്ട്.DPC-യുടെ നിരീക്ഷണത്തിനുള്ള വിശാലമായ രൂപരേഖ താഴെതന്നിരിക്കുന്നു:

- i. പ്രക്രിയയുടെഅനുസരണം
- ii. സമന്വയവുംസംയോജനവും
- iii. ഭൗതികനേട്ടങ്ങൾ
- iv. നീക്കിവയ്ക്കപ്പെട്ടവകയിരുത്തലുകൾ പ്രത്യേകം പരാമർശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ചെലവുകൾ
- v. നടപ്പാക്കലിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ
- vi. അധിക വിഭവസമാഹരണം
- vii. നൂതന സംരംഭങ്ങളുടെ ഫലം
- viii. നിരീക്ഷണഫലങ്ങൾ

(ഖണ്ഡിക 3.19.9)

നടപടി: നിലവിലുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളും കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് മോണിറ്ററിംഗ് സംബന്ധിച്ച പൊതു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

31

പ്രോഗ്രാമുകൾ ഫലപ്രദമായി നിരീക്ഷിക്കാൻ ഡിപിസിഎ കഴിവുറ്റതാക്കുന്നതിന് നോട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നത് സെക്രട്ടറിയേറ്റിന്റെ ചുമതലയാണ്. തുടർനടപടികളും വേണ്ടപ്പോഴൊക്കെ പ്രശ്നപരിഹാരവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിൽ നേതൃത്വം കൊടുക്കാൻ ജില്ലാ കളക്ടറും DPCയുടെ മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയും തയ്യാറായിരിക്കണം. DPC-യുടെ പ്രതിമാസയോഗങ്ങൾ നിരീക്ഷണം ഒരു പ്രത്യേക വിഷയമായി ചർച്ചയ്ക്കേണ്ടതാണ്. സെക്രട്ടറിയേറ്റ് തയ്യാറാക്കിയ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ ഒരു സംഗ്രഹം തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പിനും ആസൂത്രണവകുപ്പിനും അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.19.10)

നടപടി: നിലവിലുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളും കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് മോണിറ്ററിംഗ് സംബന്ധിച്ച പൊതു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

32

വ്യത്യസ്ത മേഖലകളിലെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അളവുകോലുകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ഫലനിരീക്ഷണം എല്ലാ വർഷവും ജൂൺ മാസത്തോടെ DPC നടത്തേണ്ടതാണ്. LSGD യും പ്ലാനിങ് ബോർഡും ഇതു സംബന്ധിച്ച് സംയുക്ത നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതാണ്.
(ഖണ്ഡിക 3.19.11)

നടപടി: നിലവിലുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളും കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് മോണിറ്ററിംഗ് സംബന്ധിച്ച പൊതു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

33

തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ, DPC ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവർ നടത്തുന്ന നിരീക്ഷണം ജനകീയ നിരീക്ഷണത്തിൽ പരിപൂരകമാക്കേണ്ടതാണ്. ഇതു സംബന്ധിച്ച് താഴെപ്പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

- i. ഗ്രാമസഭകൾക്കും/വാർഡുസഭകൾക്കും നിരീക്ഷണവും അവലോകനവും ഒരുസ്ഥിരം വിഷയമായിരിക്കണം. വാർഡും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഒന്നാകെയും സംബന്ധിച്ച സുപ്രധാന സൂചകങ്ങളിൽ പൊതുഅവതരണം നടത്താൻ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ ചുമതലപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.
- ii. പ്രോജക്ടുകളുടെ പെർഫോമൻസ് കണ്ടറിയാൻ പൗരന്മാരെ കഴിവുറ്റുവരാക്കുന്ന ഒരു പൗരനിരീക്ഷണസംവിധാനം E-ഭരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ വസ്തുത ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ രണ്ടാം വോള്യത്തിൽ E-ഭരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അധ്യായത്തിൽ വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- iii. കമ്മ്യൂണിറ്റി-അധിഷ്ഠിത നിരീക്ഷണം തുടങ്ങുകയും, കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിലൂടെ പ്രവർത്തനനിരതമാക്കുകയും വേണം. അവശ്യമായും ബ്ലോക്കുപഞ്ചായത്തുകളും, ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകളും ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ അംഗീകൃത പ്രോജക്ടുകൾ കുടുംബശ്രീയുടെ CDS-കളുമായി പങ്കുവെയ്ക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. വാർഡുതല പ്രോജക്ടുകളുടെ കാര്യത്തിൽ CDS-കൾ ADS-കൾക്കും ഗുണഭോക്താ-ഉന്മൂല പ്രോജക്ടുകളുടെ കാര്യത്തിൽ അയൽക്കൂട്ട ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും (NHGs) ലിസ്റ്റ് കൈമാറേണ്ടതാണ്. ഒരു കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസോഴ്സ് വ്യക്തിയെ പ്രോജക്ടുകളുടെ പുരോഗതി കണ്ടറിയുന്നതിന് ചുമതലപ്പെടുത്തേണ്ടതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ഫീഡ്ബാക്ക്' ആറുമാസത്തിലൊരിക്കൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് നൽകേണ്ടതുമാണ്. ഏതെങ്കിലും ഗൗരവതരമായ പ്രശ്നം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി മോണിറ്റർമാർക്ക് തോന്നുന്നെങ്കിൽ അത് അപ്പപ്പോൾത്തന്നെ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്. ഈ നിർദ്ദേശം പ്രവർത്തനനിരതമാക്കുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ ഒരു ഔദ്യോഗിക സംവിധാനം ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതും ഇതിനായി ഒരു പ്രത്യേക

ശേഷിപരിപാടി (special capacity programme) നടത്തേണ്ടതുമാണ്. പുതിയ E-ഭരണസംവിധാനത്തിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി അധിഷ്ഠിത നിരീക്ഷണം സുഗമമാക്കുന്നതിന് ഒരു മാതൃകാപദ്ധതി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.19.12)

നടപടി: (i) നിരസിച്ചു,
(ii) നിരസിച്ചു,
(iii) കടുബശ്രീ ഇതിനകം തന്നെ അമിതഭാരത്തിലായതിനാൽ നിലവിലുള്ള സംവിധാനം തുടരാം.

34

അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വിദ്യാർത്ഥികളെ ഉദ്ദേശ്യധിഷ്ഠിത നിരീക്ഷണത്തിൽ പങ്കെടുപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച DPC-യ്ക്ക് തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. നിശ്ചിത ദൗത്യങ്ങളോടെയുള്ള ഒരു വാർഷികകർമ്മ പദ്ധതി ഉണ്ടായിരിക്കണം. പോളിടെക്നിക്കുകളിലെയും, എഞ്ചിനീയറിങ് കോളേജുകളിലെയും വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സേവനങ്ങൾ ഔദ്യോഗികമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പൊതുമരാമത്തുകയുടെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.19.13)

നടപടി: മോണിറ്ററിംഗ് സംബന്ധിച്ച സമഗ്രഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഈ ശുപാർശകൾ പ്രത്യേകം പരിശോധിച്ച് അതിന്റെ ഭാഗമാക്കുന്നതാണ്.

35

എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലെയും തദ്ദേശീയ ആസൂത്രണത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് താൽപ്പര്യപൂർവ്വം പങ്കാളികളാകുന്നതിന് അക്കാദമിക് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്ലാനിങ് ഫോറം രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.19.14)

നടപടി: മോണിറ്ററിംഗ് സംബന്ധിച്ച് സമഗ്രഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഈ ശുപാർശകൾ പ്രത്യേകം പരിശോധിച്ച് അതിന്റെ ഭാഗമാക്കുന്നതാണ്.

36

പത്തുലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതൽ ചെലവുവരുന്ന എല്ലാ ജോലികളുടെയും ഒരു സാമ്പിൾ പരീക്ഷിക്കുന്നതിനും അതുപോലെതന്നെ സമ്പൂർണ്ണ ഉൾപ്പെടുത്തലുകളുടെയും ആവശ്യത്തിനുമായി സർക്കാർ പൊതുമരാമത്തുകയുടെ ഒരു സംസ്ഥാന ഗുണമേന്മ നിരീക്ഷണ സംവിധാനം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഈ സംവിധാനം LSGD ചീഫ് എഞ്ചിനീയറുടെ പിന്തുണയോടെ LSGD സെക്രട്ടറി ഏകോപിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.19.15)

നടപടി: നിലവിലുള്ള തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയറിങ് വിഭാഗത്തിലെ പ്രത്യേക സംവിധാനത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

37

സംസ്ഥാനത്തെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളായ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെയും കൂടാതെ ശേഷിയുള്ള അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളാലും DPCയും, കേരള സംസ്ഥാനം ആസൂത്രണ ബോർഡ് ഏക കാലിക മൂല്യനിർണ്ണയ പഠനങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്. KSPB-യ്ക്കു DPC-യുമായി സഹകരിച്ച് പരസ്പരപൂരകമായ ഒരു കർമ്മപദ്ധതിയിൽ എത്താവുന്നതാണ്. ചെലവിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗരേഖകൾ അനുസരിച്ച് ഇതിനാവശ്യമായ ഫണ്ടുകൾ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. KSPB മൂല്യനിർണ്ണയ വിഭാഗത്തോടൊപ്പം എക്കണോമിക്സ് & സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വകുപ്പിന്റെ (DES) ഡയറക്ടർക്ക് പരിമാണാത്മക പഠനങ്ങളിൽ ചിലത് നടത്താവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.19.16)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

38

വരും വർഷത്തെ പദ്ധതിക്കുള്ള മാർഗ്ഗരേഖകളിൽ ഉൾച്ചേർക്കാൻ കഴിയുമാറ് ഒരു പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ അവസാനവർഷത്തിന്റെ ആദ്യപകുതിയിൽ കണ്ടെത്തലുകൾ ലഭ്യമാക്കാൻ തക്കവണ്ണം അഞ്ചു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ സംസ്ഥാന ആസൂത്രണബോർഡ് സമഗ്രമായ വിലയിരുത്തലിന്റെ ക്രമീകരണങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടതാണ്

(ഖണ്ഡിക 3.19.17)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

39

വൻകിട ജലസേചനം, ദേശീയ സംസ്ഥാനപാതകൾ, തൃതീയ മേഖല ആരോഗ്യം, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം, ശാസ്ത്രസാങ്കേതികം, പാരമ്പര്യ ഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകൾ ഒഴികെയുള്ള വൈദ്യുതി ഉൽപാദനം, സാമൂഹിക വനവൽക്കരണം ഒഴികെയുള്ള വനങ്ങൾ എന്നിവപോലെയുള്ള ഏതാനും ചിലത് ഒഴിച്ച് എല്ലാ മേഖലകളെയും വകുപ്പുകളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ളതായിരിക്കണം ജില്ലാ പദ്ധതി.

(ഖണ്ഡിക 4.21)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

40

ഇതിനർത്ഥം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പദ്ധതിയും ജില്ലാതലത്തിൽ തയ്യാറാക്കപ്പെടുമെന്നല്ല, ജില്ലാപദ്ധതിയിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ എല്ലാ വികസന പ്രോജക്ടുകളെയും ഉൾപ്പെടുത്തുമ്പോൾ, സംസ്ഥാന പദ്ധതി ജില്ലകളിൽനിന്ന് ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളെ കൂടുതലായും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ KSPB പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗരേഖകളെയും കൂടാതെ അവ ഉപയോഗിച്ച് പദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാനഭാഗം എങ്ങനെ തയ്യാറാക്കാം എന്നതു സംബന്ധിച്ച് വിവിധ വകുപ്പുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളെയും അനുവർത്തിക്കുന്നു. (ഖണ്ഡിക 4.22)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

41

പൊതുമതികൾക്കുവേണ്ടി, സ്വകാര്യനിക്ഷേപങ്ങളെയും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിന് തക്കവണ്ണം ജില്ലാആസൂത്രണത്തിന് നിക്ഷേപ ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഒരു ഘടകഭാഗം ഉണ്ടായിരിക്കണം. സുപ്രധാന സ്വകാര്യമേഖലാ കൈകാര്യക്കാർ, വൻകിട നിർമ്മാതാക്കൾ, സേവന & വ്യാപാര ദാതാക്കൾ എന്നിവരുമായുള്ള കൂടിയാലോചനകൾ വഴി വിദഗ്ധരുടെ ഒരു ഗ്രൂപ്പിലൂടെയാണ് DPCയ്ക്ക് ഇത് ചെയ്യാൻ കഴിയുക. ഇത് ഒരു പ്രത്യേക ഘടകഭാഗമായി പദ്ധതിയിൽ പ്രതിഫലിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.23)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

42

പ്രസക്തമായ തലത്തിലെ സാഹചര്യത്തിനനുസൃതമായി അനുയോജ്യ വിശദാംശങ്ങളുടെ മധ്യവർത്തിതലത്തിലും നൂതനമായ പ്രവർത്തനനിരത തലങ്ങളിലും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുകയും സന്ദർഭത്തിന് അനുഗുണമാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന തരത്തിലും മുകൾത്തട്ടിൽനിന്ന് നയങ്ങളും ഉപദേശവും നിർഗളിക്കുന്നു എന്ന അർത്ഥത്തിൽ അത് ബഹുതല സ്പർശിയായിരിക്കുകയും പിന്നീട് അധിക പുരോഗതിക്കായി മുന്നേറുകയും വേണം. ഈയൊരർത്ഥത്തിൽ അത് ആവർത്തകമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇത് അധികംസമയം വ്യയം ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. എന്നാൽ, വ്യക്തതയുണ്ടെങ്കിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യാവുന്നതേയുള്ളൂ.

(ഖണ്ഡിക 4.24.1)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

43

സമ്പൂർണ്ണപദ്ധതി പ്രക്രിയയും SDGI-കൾ ഉൾപ്പെടെ ഡാറ്റ അധിഷ്ഠിതവും ഫലങ്ങളും ലക്ഷ്യവും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതും ആയിരിക്കും. (ഖണ്ഡിക 4.24.2)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

44

പ്രസക്തമായ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്നും പ്രസരിക്കുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങളും തന്ത്രങ്ങളും ടാർഗറ്റുകളും ഉള്ളതും, തങ്ങളുടെ സാഹചര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ നിന്നും ഉയർന്നുവരുന്ന ജനകീയ മുൻഗണനകൾ എന്നിവ കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള ഡാറ്റയാൽ സാധൂകരിക്കപ്പെടുന്നതുമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം പദ്ധതി പ്രക്രിയ. (ഖണ്ഡിക 4.24.3)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

45

മേഖലകൾക്ക് അകത്തുള്ളതും മേഖലകൾക്ക് നെടുക്കെയും കുറുകെയും ഉള്ളതുമായ സംയോജനതത്വങ്ങൾ വ്യക്തമായി അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.24.4)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

46

സമ്പൂർണ്ണമായ ഈ നടപടിക്രമങ്ങൾക്ക് പ്രബലമായ ഒരു സ്ഥലപരമായ മാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം, പ്രത്യേകിച്ച് നഗരവൽക്കരണം പാരിസ്ഥിതികമായ ആസൂത്രണം മൊബിലിറ്റി, ഗതാഗതം, സൗകര്യങ്ങളുടെയും യൂട്ടിലിറ്റികളുടെയും സ്ഥാനം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച്. (ഖണ്ഡിക 4.24.5)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

47

സമീപകാല പ്രകൃതിദുരന്ത അനുഭവങ്ങളുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ പരിസ്ഥിതിസംബന്ധമായ മാനങ്ങളും ഉൾച്ചേർക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.24.6)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

48

മുൻകാല പ്രവൃത്തിപഥങ്ങളും, ഭാവി ആസൂത്രണ രൂപങ്ങളും- പ്രത്യേകിച്ച്, നഗരവൽക്കരണം, പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ മുതലായവ സംബന്ധിച്ച് പരിഗണിക്കുമ്പോൾ താൽക്കാലിക മാനങ്ങളും പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. (ഖണ്ഡിക 4.24.7)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

49

ജില്ലയുടെയോ, ജില്ലയ്ക്കകത്തെ ഒരു സുനിശ്ചിത ഭൂമിശാസ്ത്രമേഖലയുടെയോ വികസനത്തിന്റെ നേതൃമേഖല(കൾ) ഉയർന്നു വരേണ്ടതുണ്ട്; പ്രത്യേകിച്ച് സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനുവേണ്ടി. (ഖണ്ഡിക 4.24.8)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

50

പ്രക്രിയയുടെ ഗുണമേന്മയും സമഗ്രതയും അടിസ്ഥാനതത്വമായികണ്ട് ശേഷിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഒരു യാഥാർത്ഥ്യാധിഷ്ഠിത സമീപനം സ്വാഭാവികമായും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു. നൂതന സംരംഭങ്ങൾക്കും മികവിനും ഇടം നൽകുമ്പോൾത്തന്നെ മാറ്റം വരുത്താൻ പറ്റാത്തവ ഏതൊക്കെ എന്ന് വ്യക്തമായിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 4.25.1)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

51

തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ യുക്തിസഹമായി കെട്ടിപ്പടുക്കുന്ന ഒരു സമവായ പ്രക്രിയയിലൂടെയും, ആ സമവായം കൃത്യമായി അനുസരിക്കുന്നതിലൂടെയും ഗുണമേന്മ കൈവരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം സമവായം കൈവരിക്കുമ്പോൾ ജനകീയ ആശയങ്ങളും ഡാറ്റ-അധിഷ്ഠിത ഇൻപ്പുട്ടുകളും തമ്മിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന പൊരുത്തക്കേട് കുറയ്ക്കാൻ അനുവർത്തനങ്ങൾ ആവശ്യമായി വരാം. (ഖണ്ഡിക 4.25.2)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾക്കുടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

52

അന്തിമമായി ജനങ്ങളുടെയും, വ്യത്യസ്തതലങ്ങളിലെ പ്രൊഫഷണലുകളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും ഉത്സാഹം നിലനിർത്താനും, ഉടമസ്ഥതയിലാവുകയും വ്യാപകമായി പ്രചാരം നേടുകയും നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു 'യഥാർത്ഥ' പദ്ധതിയാണ് തങ്ങളുടെ മുന്നിലുള്ളതെന്ന് ആരംഭത്തിൽത്തന്നെ വ്യക്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഭാവിപദ്ധതികൾക്ക് ഒരു മാർഗരേഖ എന്ന നിലയിൽ തങ്ങളുടെ ജില്ലാ സേവനത്തിന് വിശാല മുൻഗണനകൾ നൽകുകയും, ഫണ്ടു വകയിരുത്തലിനെ സ്വാധീനിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു 15 വർഷ ദീർഘകാലപ്പാട് ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്നിരിക്കെ പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിക്ക് സ്പഷ്ടമായ മേഖലാവകയിരുത്തലുകളും അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾക്ക് വിശദമായ പ്രോജക്ടുകളും സേവനങ്ങൾക്ക് മുൻഗണനകളും സാമ്പത്തികവികസനം സംബന്ധിച്ച് ഉപമേഖലകളുടെ വ്യക്തതയും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇപ്പോഴത്തെ നിലയിൽ വാർഷികപദ്ധതിയിൽ സുനിശ്ചിത ടാർഗറ്റുകളും നിക്ഷേപങ്ങളും ഫലങ്ങളും ഉള്ള സംക്ഷിപ്ത പ്രോജക്ടുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 4.25.3.)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾക്കുടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

53

തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ ഈ പ്രക്രിയയുടെ ക്രമംമാറ്റൽ സ്വഭാവത്തിനുള്ള ശക്തിസാധ്യതകൾ തിരിച്ചറിയേണ്ടതുണ്ട്; ഒരു വർധക സമീപനം പ്രയോഗക്ഷമമല്ലാത്തതിനാൽ ഉയർന്ന ലക്ഷ്യം മുന്നിൽ കാണുകയും അതിനെ പരമാവധി പൊലിപ്പിക്കുകയും വേണം. സമയമെടുത്ത് കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തുപറിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്; ഓരോ കാൽവെയ്പും ജാഗ്രതയോടെ ആയിരിക്കണം. ഇത് വികസനത്തിന്റെ ഒരു പുതിയ രാഷ്ട്രീയത്തിലൂടെ ഒരു വികസന ബദൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി കാണണം. തീർച്ചയായും സംശയങ്ങളും ഭയാശങ്കകളും കുടഞ്ഞുകളയുന്നതിന് നിലവിലുള്ള സംവിധാനത്തെ ശക്തമായി ഉടച്ചുവാർക്കേണ്ടതുണ്ട്.

സർവ്വപ്രധാനമായി പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമായി നടപടികളിലേക്ക് നീങ്ങേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ, 25 വർഷം മുമ്പുണ്ടായിരുന്നതുപോലെ ഇരുട്ടിലേക്കുള്ള ഒരു ചാട്ടം അല്ല. ഇതു കാരണം ഇപ്പോൾ അനുഭവപാഠങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയും. (ഖണ്ഡിക 4.25.4)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾക്കുടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

54

- i. സംസ്ഥാനതല പ്രവർത്തനം ഘട്ടം ഒന്ന്
- ii. നയതീരുമാനം എടുക്കുകയും അത് കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്കുമുമ്പിൽ മുഖ്യമന്ത്രി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- iii. മുഖ്യമന്ത്രിയും ചീഫ് സെക്രട്ടറിയും ചേർന്ന് സെക്രട്ടറിമാർ, വകുപ്പ് തലവന്മാർ, ജില്ലാ കളക്ടർമാർ എന്നിവരുടെ വിശദീകരണയോഗങ്ങൾ വിളിച്ചു കൂട്ടുക.
- iv. LSGD മന്ത്രി DPC-യുടെ എല്ലാ അംഗങ്ങളുമായുള്ള യോഗം വിളിക്കുക.
- v. വകുപ്പ് അധ്യക്ഷന്മാർ തങ്ങളുടെ ജില്ലാതല ഓഫീസർമാരുടെ(DLO)മായി യോഗങ്ങൾ ചേരുക.
- vi. ജില്ലാതല ഓഫീസർമാർ മധ്യവർത്തി & ഗ്രാമതലങ്ങളിലെ തങ്ങളുടെ മേഖലാതല ഓഫീസർമാരുമായി യോഗം ചേരുക.
- vii. LSGD മന്ത്രി നേരിട്ട്, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളുമായി കോർപ്പറേഷനുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, ജില്ല & ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ എന്നിവയിലെ ജീവനക്കാരുമായും ജില്ലാതലത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളുമായും മീറ്റിംഗ് നടത്തുക.
- viii. ഒരു കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന വികസന സമിതി യോഗം ചേരുക.
- ix. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഒരു ഉന്നത അധികാര ഉപദേശകഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കുക.
- x. സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡിന്റെയും LSGD-യുടെയും സംയുക്ത നേതൃത്വത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു 'സ്റ്റേറ്റ് ലെവൽ റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് ഫോർ ഡിസ്ട്രിക്ട് പ്ലാൻ'(SLRGDP) രൂപീകരിക്കുക. ഇത് ഒരു ദൗത്യ മാതൃകയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജനകീയ ആസൂത്രണ പ്രചാരണ സെല്ലിന്റെ ചുവടുപിടിച്ചായിരിക്കണം.
- xi. DPC-യിൽ നിന്നുള്ളനിർദ്ദേശങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി, കഴിഞ്ഞ 10 വർഷമായി ജനകീയ ആസൂത്രണത്തിൽ സജീവമായിട്ടുള്ള റിസോഴ്സ് വ്യക്തികളിൽനിന്നും ഓരോ ജില്ലയ്ക്കും വേണ്ട ടീമുകളെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുക.

സാക്ഷരത പ്രചാരണത്തിന്റെയും, ജനകീയ ആസൂത്രണ പ്രചാരണത്തിന്റെയും പാഠങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് വാർഡ്തലത്തിൽനിന്നുതന്നെ പ്രചാരണങ്ങൾ സമാരംഭിക്കുക. സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ഉപയോഗം ബാഹ്യാതിവ്യാപനത്തെയും, വിനിമയത്തെയും

മെച്ചപ്പെടുത്തും. മറ്റുഘട്ടങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി കുറഞ്ഞത് രണ്ടുമാസത്തേക്ക് ഊർജ്ജിതമായി പ്രചാരണം ഉണ്ടായിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക. 4.26)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

55

2 സംസ്ഥാനതല പ്രവർത്തനം-ഘട്ടം II

- i. സംസ്ഥാന ആസൂത്രണബോർഡ് എക്കണോമിക്സ് & സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് ഡയറക്ടറുമായി പങ്കുചേർന്ന്, ജില്ലാ രൂപരേഖകൾ തയ്യാറാക്കുകയും കഴിയുന്നിടത്തോളം വികേന്ദ്രീകൃത തലത്തിൽ ഘടകങ്ങൾ വെച്ചുറെയാക്കിത്തരിച്ച ഡാറ്റ, DPC-യ്ക്കു ലഭ്യമാക്കുകയും വേണം. തദ്ദേശീയ ആസൂത്രണത്തിന് പ്രസക്തമായ നിലയിൽ ലളിതമായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾഡാറ്റയോടൊപ്പം നൽകുകയും വേണം.
- ii. സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതുപോലെ DPC-കൾക്ക് അത്യാവശ്യ സഹായം ലഭ്യമാക്കുക എന്ന ദൗത്യം കേരളത്തിലെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളായ താഴെപ്പറയുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളെ സർക്കാരിന് ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (KILA), ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് എക്കണോമിക്സ് & സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് (DES), കേരളാസ്റ്റേറ്റ് പ്ലാനിങ് ബോർഡ് (KSPB), കേരള വെറ്റിനറി & അനിമൽ സയൻസസ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി (KBASU), കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് ഫിഷറീസ് & ഓഷ്യൻ സ്റ്റഡീസ് (KUFOS), സ്റ്റേറ്റ് കൗൺസിൽ ഓഫ് എഡ്യൂക്കേഷൻ റിസർച്ച് & ട്രെയിനിങ് (SCERT) സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് (CMD), [കേരള ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പ്രമോഷൻ (K-bip)മായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ] കേരള സ്റ്റേറ്റ് റിമോട്ട് സെൻസിംഗ് & എൻവയോൺമെന്റ്സെന്റർ (KSREC), സെന്റർ ഫോർ ഡെവലപ്മെന്റ് സ്റ്റഡീസ് (CDS), സെന്റർ ഫോർ വാട്ടർ റിസോഴ്സ് ഡെവലപ്മെന്റ് & മാനേജ്മെന്റ് (CWRDM), നാഷണൽ സെന്റർ ഫോർ എർത്ത് സയൻസ് സ്റ്റഡീസ് (NCESS), കേരള ഫോറസ്റ്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (KFRI), കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഡിസാസ്റ്റർ മാനേജ്മെന്റ് അതോറിറ്റി(KSDMA), ക്ലൈമറ്റ് ചേഞ്ച് സെൽ, ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് എൻവയോൺമെന്റ് & ക്ലൈമറ്റ് ചേഞ്ച് (DoECC), ഇന്ത്യൻ കാലാവസ്ഥാ വകുപ്പ് (IMD), കേരള കാർഷിക സർവകലാശാല (KAU), കേരള ആരോഗ്യശാസ്ത്ര സർവകലാശാല (KUHS), ഉന്നത ഭാരത അഭിയാൻ ഉപയോഗിച്ച് കോഴിക്കോട്ടെ ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മാനേജ്മെന്റ്(IIM), പാലക്കാട്ടെ ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ടെക്നോളജി(IIT) എന്നിവയുടെ സേവനങ്ങളും ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.26.2.)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ

അധ്യായത്തിലെ ശിപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

56

ജില്ലാതല പ്രവർത്തനം-ഘട്ടം 1

- i. റോഡുകളും ജലപാതകളും നദികൾ, ജലാശയങ്ങൾ, പാർപ്പിടസ്ഥലങ്ങൾ, കാർഷിക മാതൃകകൾ, വനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ, പരിസ്ഥിതി ദുർബല പ്രദേശങ്ങൾ, ദുരന്ത സാധ്യതാ മേഖലകൾ അടങ്ങിയ ചരിവു പ്രദേശങ്ങൾ, പൊതു സ്ഥാപനങ്ങൾ, വാണിജ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, പാർപ്പിട ജനസാന്ദ്രതയെ ആശ്രയിച്ചുള്ള രീതികൾ മുതലായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സ്ഥലപരമായ ഒരു വിശകലനം നടത്താൻ അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിദഗ്ധർ വിരമിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥർ, മറ്റു സന്നദ്ധസേവകർ എന്നിവരോടൊപ്പം ഡിസ്ട്രിക്ട് റൗൺ പ്ലാനറുടെ കീഴിൽ DPC-യ്ക്ക് ഒരു ടീം രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ വിശകലനം ഭൂവിവര സംവിധാന (GIS)ത്തിൽ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതും, എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും റഫറൻസിന് നൽകേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.26.3.)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശിപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

57

ജില്ലാതല പ്രവർത്തനം ഘട്ടം II

1. സർക്കാരിന് പുറത്തുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും, വിദഗ്ധരെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും, DPC രൂപീകരിക്കുന്നതുമായ ടീമുകളെക്കൊണ്ട് 'പൊസിഷൻ പേപ്പറുകൾ' തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. പൊസിഷൻ പേപ്പറുകൾ താഴെപ്പറയുന്ന മേഖലകൾക്ക് ബാധകമായിരിക്കും.
 - i. ആരോഗ്യം
 - ii. വിദ്യാഭ്യാസം
 - iii. കൃഷിയും അനുബന്ധമേഖലകളും
 - iv. സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട (MSME-കൾ) ഇടത്തരം, സംരംഭങ്ങൾ
 - v. സമ്പർക്ക സംവിധാനം
 - vi. സ്ത്രീകൾ, കുട്ടികൾ, വയോജനങ്ങൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ & ഭിന്ന ലിംഗക്കാർ
 - vii. പട്ടികജാതിക്കാർ/പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ
 - viii. പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ
 - ix. ജലവിതരണം,
 - x. വൈദ്യുതി
 - xi. ജലസേചനം
 - xii. മാലിന്യനിർമാർജ്ജനം

- xiii. പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രപഠനങ്ങൾ
- xiv. ടൂറിസം

(ഖണ്ഡിക 4.26.4)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

58

വിശാലമായ അർത്ഥത്തിൽ മേഖലയുടെ ചരിത്രപരമായ പെർഫോമൻസ് നിലവിലെ പദവി എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ മതിയായ ഡാറ്റയുടെ സഹായത്തോടെ പൊസിഷൻ പേപ്പറുകൾ മേഖലയുടെ വിശകലനം നടത്തും. പൊസിഷൻ പേപ്പറുകൾ മേഖല നേരിടുന്ന സുപ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾ അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള വ്യത്യസ്ത തന്ത്രങ്ങളും വിശകലനം ചെയ്യണം.

തന്ത്രങ്ങൾ പ്രവർത്തനനിരതമാക്കാൻ ലഭ്യമായ ഓപ്ഷനുകളും ഓരോ ഓപ്ഷന്റെയും ക്രിയാത്മകവും നിഷേധാത്മകവുമായ വശങ്ങളും പൊസിഷൻ പേപ്പറുകൾ സൂചിപ്പിക്കണം. വ്യത്യസ്തമായ മുൻഗണനകൾക്ക് മേഖലയ്ക്കു താഴെ നിലവിൽ ലഭ്യമായ പദ്ധതികളും വിഭവങ്ങളും പേപ്പറുകൾ സ്വാഭാവികമായും സൂചിപ്പിക്കും. നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ മുൻഗണനാക്രമം നിശ്ചയിക്കാൻ അവ, നിയമങ്ങളും മാനദണ്ഡങ്ങളും പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മേഖലയുടെ വികസനത്തിന് നിർണായകമായ 'ക്രോസ് മേഖല ലിങ്കേജ്'കളും പേപ്പർ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മാർഗ്ഗദർശനത്തിനായി ജില്ലകൾക്കുള്ള ഫോർമാറ്റുകൾസഹിതം വ്യത്യസ്ത മേഖലകൾക്കായി വ്യത്യസ്ത ജില്ലകളിലെ യഥാർത്ഥ സാഹചര്യങ്ങളിൽ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത 'മാതൃകാ പൊസിഷൻ' പേപ്പറുകൾ SLRG-DP പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

- i. 'ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ' നടത്തുന്നതുൾപ്പെടെ മേഖലാതല ഓഫീസർമാർ തൽപ്പരകക്ഷികളുമായി കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തുകയും തദ്ദേശീയ പൊസിഷൻ പേപ്പറിനുവേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങളുമായി രംഗത്തുവരികയും വേണം.
- ii. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്തലത്തിൽ നിന്നുള്ള ടീമുകൾ ജില്ലാതലത്തിൽ നിന്നുള്ള തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ടീമുകളുമായി പരസ്പരസംവാദത്തിലൂടെ, ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ പൊസിഷൻ പേപ്പറുകൾ ഏകീകരിക്കുന്ന തരത്തിൽ ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ ഏകീകരണ ക്ലിനിക്കുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കും.
- iii. ബ്ലോക്ക് തല റിപ്പോർട്ടുകൾ ഏകീകരിച്ച് തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ റിപ്പോർട്ടുകളുമായി അവയെ സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിന് ജില്ലാതലത്തിൽ ഒരു സമാന പരിശ്രമം നടത്തുന്നതാണ്.
- iv. വ്യക്തമായ അഭ്യർത്ഥനകൾ, പൊതുവായ അപേക്ഷകൾ, എന്നിവയുടെ വ്യത്യസ്ത തൽപ്പരകക്ഷികളിൽനിന്നും ആശയങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളുംക്രൗഡ് സോഴ്സിങ് (Croud Sourcing) എന്ന നിലയിൽ സ്വരൂപിക്കേണ്ടതാണ്.
- v. ഈ സമ്പൂർണ്ണ പ്രക്രിയയും ഊർജ്ജിതശേഷി നിർമ്മാണ പ്രയോഗങ്ങളാൽ പിന്തുണയ്ക്കപ്പെടണം.

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

59

ജില്ലാതല പദ്ധതി ഘട്ടം III

- i. പൊസിഷൻ പേപ്പറുകളും ജില്ലാതലത്തിൽ ലഭ്യമായ ഡാറ്റയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഒരു ടീം വികസന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കും. തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഇടപെടലുകൾ പ്രത്യേകമായി പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് കഴിഞ്ഞ 25 വർഷങ്ങളുടെ വിശദമായ ഒരു വിശകലനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജില്ലയുടെ വികസന ചരിത്രത്തിന്റെ ഒരു അപഗ്രഥനത്തോടെ ആയിരിക്കണം വികസന റിപ്പോർട്ട് ആരംഭിക്കേണ്ടത്.
- ii. സ്ഥലപര വിശകലനത്തിന്റെ സുപ്രധാന ഫലങ്ങൾകൂടി, ജില്ലാ വികസന റിപ്പോർട്ടിൽ (DDR) ചേർന്നിരിക്കണം. ഒരു ജില്ലാവിഭവഗ്രൂപ്പ് DDR-ന്റെ ഗുണമേന്മ സൂക്ഷ്മ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.26.5.)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

60

ജില്ലാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ പ്രക്രിയകൾ

- i. പൊസിഷൻ പേപ്പറുകളും DDR-ഉം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളുടെയും നേതാക്കളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും ഇടയിൽ വ്യാപകമായി പ്രചരിപ്പിക്കണം. വിശദമായ വിശദീകരണ ചർച്ചകൾ, ഉപജില്ലാതലത്തിൽ നടത്താവുന്നതാണ്.
- ii. എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും വെവ്വേറെ യോഗംചേർന്ന് തങ്ങളുടെ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ബാധകമായ പൊസിഷൻ പേപ്പറുകളും DDR-ഉം ചർച്ച ചെയ്യണം; മുൻഗണനകൾ പ്രവർത്തനനിരതമാക്കുന്നതിൽ തങ്ങളുടെ വിശദമായ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും സമർപ്പിക്കണം. പ്രത്യേകിച്ച് മേഖലകളിലാകമാനവും മേഖലകൾക്കകത്തും മുൻഗണനകൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതിന് പ്രയോഗിക്കേണ്ട നിയമങ്ങളും മാനദണ്ഡങ്ങളും പ്രോജക്ടുകളുടെ സ്ഥാനനിർണയവും സംബന്ധിച്ചുള്ള അഭിപ്രായം—നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
- iii. വിവിധ മേഖലകൾക്കായി DPC, ബ്ലോക്ക്-മുൻസിപ്പാലിറ്റി-കോർപ്പറേഷൻ ജില്ലാതലങ്ങളിൽ സാങ്കേതിക ഉപദേശകഗ്രൂപ്പുകൾ (TAGS) രൂപീകരിക്കണം.

മുൻഘട്ടങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്ന ടീമുകളുടെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും ഈ ഗ്രൂപ്പുകളിൽ നിയമബദ്ധമായി അംഗങ്ങളായിരിക്കണം. TAG-യിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർ സർക്കാരിന് പുറത്തുനിന്നുള്ള പ്രൊഫഷണലുകൾ ആക്ടിവിസ്റ്റുകൾ എന്നിവർ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കണം.

- iv. TAG, തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും പരിശോധിച്ച് ചർച്ചയ്ക്കുവേണ്ടി ഒരു പേപ്പർ തയ്യാറാക്കണം.
- v. ജില്ലാതല & ദേശീയതല മുൻഗണനകൾ തീരുമാനിക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തലവന്മാരുമായി DPC വേണ്ടിവന്നാൽ ദിവസം മുഴുവൻ നീണ്ടുകൂടിയാലോചനകൾ നടത്തും. സാധ്യമായിട്ടെങ്കിലും, ഏകകണ്ഠമായ ഒരു തീരുമാനത്തിലെത്തിച്ചേരും. ഇത് സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ, എല്ലാ (S) കാറ്റഗറികളിൽ നിന്നുമുള്ള തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് $\frac{2}{3}$ ഭാഗം സമ്മതിച്ചിരിക്കണം. ഒരു സ്കാണറവസ്ഥ ഉണ്ടാകുന്നതിൽ SLRGDP ഇടപെട്ട് ഒരു സമവായത്തിലെത്താൻ ശ്രമിക്കണം. ഇത് അസാധ്യമെങ്കിൽ DPC-യുടെ അധ്യക്ഷനും മെമ്പർ, സെക്രട്ടറിയും പറയുന്നത് കേട്ടതിനുശേഷം SLRGDP-യുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ കൂടി പരിഗണിച്ച് SDC-യ്ക്ക് ഒരു തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതും, അത് എല്ലാ കക്ഷികൾക്കും നിയമപരമായി ബാധകമായിരിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 4.27)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

61

അതിനുശേഷം മൂന്ന് 3.13—3.15.5 ഖണ്ഡികകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമം അനുസരിച്ച് തദ്ദേശീയതലത്തിൽ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകൾ പുനഃസംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകൾ പുനഃസംഘടിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ തദ്ദേശീയ റിസോഴ്സ് വ്യക്തികളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി KILA ഒരു വിശദമായ പരിശീലനപരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിന്റെ ചുമതലകൾ 3.15.7 —3.15.13 ഖണ്ഡികകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ആയിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 4.28)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

62

പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകളുടെ റിപ്പോർട്ടുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി DPCയിൽ നിന്നുള്ള റിസോഴ്സ് ടീമുകളുടെ മാർഗദർശനത്തിൽ ഓരോ തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടത്തിനുംവേണ്ടി വികസന റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കപ്പെടും.

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

63

മുൻഗണനകളും, മുൻഗണനാക്രമത്തിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളും നിശ്ചയിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ DPC ഗ്രാമസഭകളുടെ/വാർഡുസഭകളുടെ നടത്തിപ്പും, തല്പരകക്ഷികളുമായുള്ള ചർച്ചകളും സുഗമമായി നിർവ്വഹിക്കാൻ കളമൊരുക്കുന്നതാണ്. TAG അംഗങ്ങളിൽനിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നിരീക്ഷകരെ ഈ യോഗങ്ങളിലേക്കെല്ലാം അയക്കുന്നതും അവർ അതത് വേദികളിൽ ലളിതമായ ഭാഷയിൽ കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.30)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

64

ഗ്രാമസഭ/വാർഡു സഭായോഗങ്ങളിൽ പ്രവർത്തനശൃംഖലയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നതും, ചർച്ചയിൽ ഉയർന്നുവരുന്ന അധികനിർദ്ദേശങ്ങൾ ശരിയായി മിനിറ്റുകളിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതുമാണ്. കൂടാതെ തല്പരകക്ഷികളുമായി കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.31)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

65

ഗ്രാമസഭകളുടെ/ വാർഡുസഭകളുടെയും തല്പരകക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചനകളുടെയും നിർദ്ദേശങ്ങൾ ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പ്രവർത്തനശൃംഖല അവ പരിശോധിച്ച് അത്യാവശ്യമെന്ന് കാണുന്നവ തങ്ങളുടെ റിപ്പോർട്ടുകളെ ചേർക്കുകയും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് അവ സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 4.32)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ

അധ്യായത്തിലെ ശിപാർശകൾ കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

66

അതിനുശേഷം സ്ഥിരം സമിതികൾ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പ് റിപ്പോർട്ടുകൾ പരിഗണിക്കുകയും തങ്ങളുടെ ശുപാർശകളോടെ അത് തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. തദ്ദേശഭരണകൂടം ഓരോ നടപ്പാക്കൽ ഓഫീസർക്കും അവതരണം, ചർച്ച, തീരുമാനം എന്നിവയ്ക്ക് മതിയായ സമയം കൊടുത്തുകൊണ്ട് അവരുടെ പ്രൊപ്പോസലുകൾ പരിഗണിക്കുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.33)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശിപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

67

തീരുമാനങ്ങൾ എടുത്തു കഴിഞ്ഞാൽ ഒരു ചർച്ചാരേഖ തയ്യാറാക്കുകയും ആയത് വികസന സെമിനാറിലേക്ക് നൽകുകയും ചെയ്യും. വികസന സെമിനാറിൽ ഓരോ വാർഡുസഭയ്ക്കും നാല് പ്രതിനിധികൾ വീതം ഉണ്ടായിരിക്കും. ഇവയിൽ രണ്ടുപേർ വനിതകളായിരിക്കും. ഓരോ ADS-നും നാലു പ്രതിനിധികൾ വീതവും CDSന്റെ എല്ലാ ചുമതലപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരും ഉണ്ടായിരിക്കും. വിവിധ മേഖലകളിൽ നിന്നുള്ള വിദഗ്ദ്ധരെയും ആക്ടിവിസ്റ്റുകളെയും ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്. പ്ലീനറി സെക്ഷനുശേഷം 'ബ്രേക്ക് ഔട്ട്' സെഷനുകൾ ഉണ്ടാകും. അവയ്ക്കുശേഷം പ്രതിനിധികൾ വീണ്ടും സമ്മേളിക്കുകയും കരടിന്മേൽ തങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും നൽകുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 4.34.)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശിപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

68

തദ്ദേശഭരണകൂടം വീണ്ടും യോഗം ചേർന്ന് ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയും മുൻഗണനകൾ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വ്യത്യസ്ത മേഖലകൾക്ക് വിഭവങ്ങൾ വകയിരുത്തുകയും ചെയ്യും. അതിനു ശേഷം പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകൾ വിശദമായ പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.35.)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ

അധ്യായത്തിലെ ശിപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

69

ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ഔട്ട്പുട്ട്, ഫലങ്ങൾ എന്നിവയോടെ പ്രോജക്ടിന്റെ സാധ്യതകൾ നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള വ്യക്തമായ ആഖ്യാനത്തോടെ പ്രോജക്ടുകൾ വിശദാംശങ്ങൾ നൽകേണ്ടതാണ്. ഈ പ്രഖ്യാപനം ഒരു കമ്പ്യൂട്ടർ ഫോർമാറ്റിൽ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ നൂതന പ്രോജക്ടുകൾക്കും, സംയോജിത പ്രോജക്ടുകൾക്കും വഴക്കമുണ്ടായിരിക്കണം. ഇവ പ്രാമാണിക പ്രോജക്ട് വർഗ്ഗീകരണങ്ങളിൽ സ്ഥാനം പിടിച്ചെന്നു വരില്ല.

(ഖണ്ഡിക 4.36)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശിപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

70

അടുത്ത ഘട്ടം പ്രോജക്ടുകളുടെ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന ആയിരിക്കും. ഇത് ബന്ധപ്പെട്ട TAG-കളാണ് നടത്തേണ്ടത്. അതായത്, ബ്ലോക്ക് തല TAG, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പ്രോജക്ടുകൾ പരിശോധിക്കുകയും ജില്ലാതലTAG, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെയും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും, കോർപ്പറേഷനുകളുടെയും പ്രോജക്ടുകളുടെ കാര്യം നോക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.37)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശിപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

71

ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന്റെ പ്രോജക്ടുകൾ സംസ്ഥാനതല TAG-കളാണ് സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തേണ്ടത്. പ്രഗൽഭനായ ഒരു അനുപചാരിക പ്രൊഫഷണൽ അധ്യക്ഷനായും മറ്റു രണ്ട് അനുപചാരിക വ്യക്തികളും രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരും മെമ്പർമാരായും, അവരിൽ തന്നെ സീനിയർ ആയിട്ടുള്ള വ്യക്തി കൺവീനറായും ഓരോ മേഖലയ്ക്കുംTAG-കൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രോജക്ടുകൾ പഠിച്ചതിനുശേഷംTAG-കൾ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ യോഗങ്ങൾ വിളിക്കുകയും തങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് പ്രോജക്ടിൽ വരുത്തേണ്ടത് അപ്പപ്പോൾത്തന്നെ നടത്തുകയും ചെയ്യും. അധ്യക്ഷനും, ഉപാധ്യക്ഷനും പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിന്റെ കൺവീനർമാരും ഈ യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനുശേഷം പ്രോജക്ടുകൾ DPC-യ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.38)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

72

TAG-യുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനോട് തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും എതിർപ്പുണ്ടെങ്കിൽ അത് DPC-യ്ക്ക് വിട്ടുകയും അധ്യക്ഷൻ, മെമ്പർ, സെക്രട്ടറി, DPC-യിലെ സർക്കാർ നോമിനി, ജില്ലാതല ഓഫീസർ, ജില്ലാതല TAG തലവൻ എന്നിവരടങ്ങിയ DPC സബ്കമ്മിറ്റി അന്തിമ തീരുമാനമെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 4.39)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

73

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയ പദ്ധതികൾ, തങ്ങൾക്ക് വകയിരുത്തിയ വിഭവങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മാത്രമല്ല, പിന്നെയോ, അവ സംസ്ഥാനപദ്ധതിയുടെ വ്യക്തമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ ഭാഗങ്ങൾ സെക്രട്ടറിയേറ്റിന്റെ സഹായത്തോടെ DPC ഏകീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിമാർ ഒരു പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാനപദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾക്കും സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡിനും അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്. വകുപ്പുകൾ വാർഷികപദ്ധതിയും പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ അവർ ജില്ലകളിൽനിന്നുള്ള എല്ലാ നിർദ്ദേശങ്ങളും പ്രത്യേകമായി എടുത്ത്, വകുപ്പുകൾ അത്തരമൊരു തീരുമാനമെടുക്കുമ്പോഴെല്ലാം അത് സമ്മതിക്കാതിരിക്കാനുള്ള ന്യായീകരണത്തോടെ ഓരോ നിർദ്ദേശത്തിനും ഓരോ പ്രതികരണം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.40.)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

74

സാങ്കേതിക ഉപദേശക ഗ്രൂപ്പിന്റെയും, സാങ്കേതിക സമിതികളുടെയും അംഗങ്ങളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി DPC അന്വേഷണ സമിതികൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് തുറന്ന ഒരു

‘ആപ്ലിക്കേഷൻ’ പ്രക്രിയയിലൂടെയും പരിശോധനയിലൂടെയും ആയിരിക്കണം. കൂടാതെ ബന്ധപ്പെട്ട പ്രൊഫഷണലുകളുടെ സ്ഥാനമഹിമയെ ആശ്രയിച്ചായിരിക്കണം നാമനിർദ്ദേശം നടത്തേണ്ടത്. (ഖണ്ഡിക 4.41)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

75

പ്രവൃത്തികൾക്കുള്ള സാങ്കേതിക അനുമതി മുൻപത്തെപ്പോലെ തന്നെ സാങ്കേതികസമിതികളാണ് നൽകേണ്ടത്. സാങ്കേതിക സമിതിക്ക് ഒരു സർക്കാരേതര പ്രൊഫഷണൽ അധ്യക്ഷൻ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അധ്യക്ഷനെ കൂടാതെ കുറഞ്ഞത് മൂന്ന് അംഗങ്ങളെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഒരു മുതിർന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ഒരു വിരമിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ഒരു അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനം/ NGO-യിൽ നിന്നുള്ള ഒരു വിദഗ്ദ്ധൻ.

(ഖണ്ഡിക 4.42.)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

76

കില താഴെ പറയുന്നവയിൽ കൈപ്പസ്തകങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നു:

- i. പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനരീതി
- ii. സാങ്കേതിക ഉപദേശക ഗ്രൂപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനരീതി—പ്രോജക്ടുകളുടെസൂക്ഷ്മപരിശോധനയ്ക്ക് ടൂൾ കിറ്റുകൾ ഉൾപ്പെടെ.
- iii. സാങ്കേതികസമിതികളുടെ പ്രവർത്തനരീതി

(ഖണ്ഡിക 4.43)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

77

സമയപരിധി

- (i) ജില്ലാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള സമയപരിധി, ജില്ലാതലത്തിൽ ദൗത്യരീതിയിൽ നാലു മാസങ്ങൾ ആയിരിക്കും. (ഖണ്ഡിക 4.44)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

78

പിന്തുണാ സംവിധാനങ്ങൾ

i. ജില്ലാ പദ്ധതിയുടെ തയ്യാറെടുപ്പിനുള്ള പിന്തുണാസംവിധാനങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു:

പ്രവർത്തനങ്ങൾ	പിന്തുണ സംഘടനകൾ
ജില്ലാ രൂപരേഖയുടെ തയ്യാറാക്കൽ	ജില്ലാ പദ്ധതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള സംസ്ഥാനതല വിഭവഗ്രൂപ്പ് (SLRG-DP)& ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് എക്കണോമിക്സ്&സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്(DES)
പൊസിഷൻപേപ്പറുകൾക്കുള്ള ഫോർമാറ്റുകളുടെ തയ്യാറാക്കൽ	SLRG-DPയും HOD-കളുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ടീമുകളും
DDR-നുള്ള ഫോർമാറ്റുകളും മാർഗ്ഗരേഖകളും	SLRG-DP, CDS & KILA
അത്യാവശ്യമാപ്പുകൾ ലഭ്യമാക്കുക,സ്ഥല ആസൂത്രണത്തിന്റെ സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗരേഖകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുക, ഗുണമേന്മ പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പുവരുത്തുക.	SLRG-DP, ചീഫ് ടൗൺപ്ലാനർ, കേരള സ്റ്റേറ്റ് റിമോട്ട് സെൻസിങ്& എൻവയോൺമെന്റ് സെന്റർ, (KSREC), SDMA
IT സപ്പോർട്ട്	SLRG-DP, IKM & NIC
i. എല്ലാ ജില്ലകൾക്കും നിയമബദ്ധമായി സഹായം നൽകുന്ന മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളായ സംസ്ഥാനതല സ്ഥാപനങ്ങൾ മേഖല അടിസ്ഥാനത്തിൽ	
മേഖലകൾ	സ്ഥാപനങ്ങൾ
ജല വിഭവങ്ങൾ	ജല വിഭവ വികസന & പരിപാലന കേന്ദ്രം (CWRDM)
വനവും മലമ്പ്രദേശങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രവശങ്ങൾ	കേരള വനഗവേഷണ സ്ഥാപനം (KFRI), പരിസ്ഥിതി&കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന ഡയറക്ടറേറ്റ് (DoECC)
തീരദേശം ഉൾപ്പെടെ ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രവശങ്ങൾ	ദേശീയ ഭൗമശാസ്ത്ര പഠനകേന്ദ്രം (NCESS), DoECC
കൃഷി	കേരള കാർഷിക സർവകലാശാല (KAU)
മൃഗസംരക്ഷണവും ക്ഷീര വികസനവും	കേരള മൃഗസംരക്ഷണ ശാസ്ത്രസർവ്വകലാശാല (KVASU)
ഫിഷറീസ്	കേരള ഫിഷറീസ് & സമുദ്രപട്ടണം സർവകലാശാല (KUFOS)
ആരോഗ്യം	കേരള ആരോഗ്യശാസ്ത്ര സർവ്വകലാശാല (KUHS)

വിദ്യാഭ്യാസം	സംസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ ഗവേഷണ & പരിശീലന സമിതി (SCERT)
SC/ST വികസനം, ലിംഗപദവി, ദുരന്ത സാധ്യത ഗ്രൂപ്പ് & ദാരിദ്ര്യം	വികസന പഠന കേന്ദ്രം (CDS)
വ്യവസായങ്ങൾ	മാനേജ്മെന്റ് വികസന കേന്ദ്രം(CM D), കേരള വ്യവസായ പ്രമോഷൻ ബ്യൂറോ(K-bip)യുമായി പങ്കാളിത്തത്തിൽ
അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും, മുകളിൽ സൂചിതമല്ലാത്ത മറ്റു മേഖലകളും	കേരള സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് (KSPB)
ശേഷി നിർമ്മാണം	കേരള തദ്ദേശഭരണ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (KILA)

(ഖണ്ഡിക 4.45)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾകൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

79

ഉടമസ്ഥതയും, പിന്തുണയും ഉറപ്പാക്കും. SDC പ്രക്രിയ നിരന്തരം അവലോകനം ചെയ്യുകയും, പ്രശ്നപരിഹാരം സുഗമമാക്കുകയും ചെയ്യും. (ഖണ്ഡിക 4.46)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി 2017-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾ കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

80

ജില്ലാ പദ്ധതിയുടെ ഘടന

താഴെ കാണിച്ചിരിക്കുന്ന അധ്യായങ്ങളോടെ ജില്ലാപദ്ധതിക്നാലു വലിയ ഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും.

ഭാഗം I ജില്ലാ വികസന കാഴ്ചപ്പാടുകൾ			
ഭാഗം II വികസനത്തിന്റെ പദവി			
	1:1	പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ	
	1:2	മനുഷ്യവിഭവങ്ങൾ	
	1:3	ധനകാര്യം	
വിഭവങ്ങളുടെ പദവി	1:4	SGD	സൂചകങ്ങളുടെയും, ടാർഗറ്റുകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പദവി
	1:5	സ്ഥലപരമായ മാനങ്ങൾ	

ഉല്പാദനമേഖലയുടെ പദവി	2:1 കൃഷിയും ജലസേചനവും 2:2 മൃഗസംരക്ഷണം 2:3 ഫിഷറീസ് 2:4 വനം 2:5 വ്യവസായം 2:6 ടൂറിസം
സേവനമേഖലയുടെ പദവി	3:1 ആരോഗ്യം 3:2 കുടിവെള്ളം 3:3 ശുചിത്വം 3:4 ഭവന നിർമ്മാണം 3:5 വിദ്യാഭ്യാസം 3:6 സാമൂഹിക ക്ഷേമം 3:7 സംസ്കാരം
അടിസ്ഥാന സൗകര്യ മേഖലയുടെ പദവി	4:1 ഊർജ്ജം 4:2 സമ്പർക്കക്ഷമതയും ചലനശീലതയും 4:3 സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ ധനകാര്യ അടിസ്ഥാനഘടന
പ്രത്യേക വിഭാഗങ്ങളുടെ പദവി	5:1 സ്ത്രീകൾ 5:2 പട്ടികജാതിക്കാർ 5:3 പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ 5:4 മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ 5:5 മറ്റുപ്രത്യേകവിഭാഗങ്ങൾ-വയോജനങ്ങൾ, കുട്ടികൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ മുതലായവർ,LGBTQ & അഗതികൾ 5:6 കുടിയേറ്റക്കാർ
പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രം	6:1 ജൈവവൈവിധ്യം 6:2 പാരിസ്ഥിതിക ദുർബല പ്രദേശങ്ങൾ 6:3 കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനം 6:4 ദുരന്തനിവാരണം 6:5നീർത്തടങ്ങൾ
സ്ഥലപരമായ മാനങ്ങൾ	7:1 നഗരവൽക്കരണം
ലക്ഷ്യങ്ങളും ടാർഗറ്റുകളും	8:1 SDG-കൾ അടിസ്ഥാനമായ ലക്ഷ്യങ്ങളുംടാർഗറ്റുകളും& തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കുവകപ്പുകൾക്കുമുള്ള ആസൂത്രണ നിർദ്ദേശങ്ങളും
ഭാഗം III	

തദ്ദേശ സ്വരൂപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി	ഭരണ ഏകീകൃത പദ്ധതി	9:1 'ഫണ്ട്സ് എൻവലപ്പ്' 9:2 മേഖലാതല വകയിരുത്തലുകൾ
ഭാഗം IV		
മേഖലാ സ്കീമുകളും	പദ്ധതികളും	10:1 മേഖലാ പദ്ധതി ഏകീകരണം (സ്റ്റേറ്റ് സ്പോൺസേർഡ്) 10:2 ഓരോ മേഖലയിലെയും പ്രത്യേക സ്കീമുകളുടെയും പരിപാടികളുടെയും ഏകീകരണം 10:3 വകുപ്പിന്റേതല്ലാത്ത സംസ്ഥാനപദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ

(ഖണ്ഡിക 4.47)

നടപടി: ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി ആറാം മാർഗ്ഗരേഖ 2017 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച കമ്മീഷന്റെ ഈ അധ്യായത്തിലെ ശുപാർശകൾക്കുടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

81

സ്റ്റേറ്റ് ടൗൺ & കൺടി പ്ലാനിങ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് എന്ന തുടക്കത്തിലെ പേര് പുനഃസ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. കാരണം, 'സംസ്ഥാനത്തിന് മുഴുവനും ഉള്ള ഒരു വകുപ്പ്' എന്ന ധാരണ നൽകുന്നു; 'തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് (ആസൂത്രണം)' എന്ന പേര് ചിന്താ കഴിവും സൃഷ്ടിക്കുകയും വകുപ്പിന്റെ പെരുമയും പങ്കും ചെറുതാക്കി കാണിക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 5.16.)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

82

ചീഫ് ടൗൺ പ്ലാനറുടെ പ്രൊപ്പോസലുകൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി, ചരിത്രപരമായ ഡേറ്റ് ഉൾപ്പെടെ സ്ഥലപരമായ ആസൂത്രണത്തിന് പ്രസക്തമായ എല്ലാ ഡാറ്റയും വകുപ്പുകളും ഏജൻസികളും പങ്കുവെക്കുന്നത് സർക്കാർ നിർബന്ധമാക്കണം. ഇതിനായി ഒരു നിയമം നിർമ്മിച്ച്, അതിലെ വ്യവസ്ഥകൾപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഒരു വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ ആയിരിക്കണം ഇത് മാതൃകാപരമായി നടപ്പിലാക്കേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 5.17)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

83

നിലവിലെ വികസനത്തോളങ്ങളും സമീപഭാവയിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന വികസനവും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ജില്ലാവികസനപദ്ധതി 'സെറ്റിൽമെന്റ്'കളുടെ ക്രമം വർഗീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.18)

നടപടി: 2016 ലെ കേരള നഗരഗ്രാമാസൂത്രണ ആക്ട് 2021 ൽ പരിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരിഷ്കരിച്ചു

നിയമ പ്രകാരം 'District spatial perspective Plan' തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നഗരഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പ് തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്. കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് ഇതിനുള്ള മാർഗരേഖയ്ക്ക് രൂപം നൽകുന്നതാണ്.

84

സമ്പർക്കക്ഷമത, വൈദഗ്ധ്യം, ജലവിതരണം സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്ഥാനനിർണ്ണയം മുതലായവ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ലഭ്യത മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളും DPC-യും പറഞ്ഞ 'സെറ്റിൽമെന്റ് ഓർഡർ' ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.19)

നടപടി: 2016 ലെ കേരള നഗരഗ്രാമാസൂത്രണ ആക്ട് 2021 ൽ പരിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരിഷ്കരിച്ച നിയമ പ്രകാരം 'District spatial perspective Plan' തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നഗരഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പ് തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്. കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് ഇതിനുള്ള മാർഗരേഖയ്ക്ക് രൂപം നൽകുന്നതാണ്.

85

മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിലെ നിഗൂഢത ഇല്ലാതാക്കുകയും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ജനങ്ങൾ എന്നിവരുടെ സമ്പൂർണ്ണ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ഒരു പങ്കാളിത്ത പ്രക്രിയ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യാവുന്നതുമാണ്. ഈ പ്രക്രിയ ജനകീയ ആസൂത്രണപ്രക്രിയയുമായി, സ്വരചേർച്ചയോടെ സംയോജിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.20)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

86

നിലവിലെയും സമീപഭാവിയിലെയും വികസനത്തിനുള്ള ഇടങ്ങളുടെ ക്രമീകരണം, ചപലബുദ്ധിയോടെയുള്ളതാകാൻ വയ്യ; അതിന് ഒരു പരിധിക്കപ്പുറം കാലതാമസം വരുത്താനും കഴിയില്ല. അതിനാൽ നിർദ്ദിഷ്ടവും യുക്തിസഹവുമായ സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ട റോഡുകൾ, ജലപാതകൾ, ജലാശയങ്ങൾ, തണ്ണീർത്തടങ്ങൾ, പരിസ്ഥിതി ദുർബല പ്രദേശങ്ങൾ, നെൽപ്പാടങ്ങൾ, പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ മറ്റു തുറസ്സായ ഇടങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളോട് ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്. അവർ ഇതിൽ പരാജയപ്പെട്ടാൽ സർക്കാർതന്നെ അവ തയ്യാറാക്കിയ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കും ആക്ഷേപങ്ങൾക്കുമായി മുന്നമാസകാലപരിധിയിൽ നൽകുകയും അന്തിമരൂപം കൊടുക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 5.21)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാർ അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

87

1994 കേരള പഞ്ചായത്തീ രാജ് ആക്ടിന്റെ പട്ടിക III-ലും 1994-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് പട്ടിക I-ലും ചേർക്കുന്നതുവഴി മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകളുടെ തയ്യാറാക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയുടെ നിയമബദ്ധമായ ചുമതലകൾക്കകീഴിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 5.22)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാർ അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

88

റോഡ് വികസനം, സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്ഥാനനിർണ്ണയം, ജലാശയങ്ങളുടെ സംരക്ഷണവും നവീകരണവും, ജലവിതരണത്തിനും വൈദ്യുതിക്കുമുള്ള സൗകര്യങ്ങളുടെ ലഭ്യത എന്നിവയ്ക്കായി സ്ഥലപരമായ പദ്ധതികൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക എന്നത് നിയമബദ്ധമായിരിക്കണം. സത്യാരമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനുവേണ്ട മുൻഗണന കർമ്മപദ്ധതി സംബന്ധിച്ച്, മാസ്റ്റർ പ്ലാനിന്റെ രൂപരേഖയ്ക്കുള്ളിൽ മാനദണ്ഡങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും, മുൻഗണനകൾ നിശ്ചയിക്കുന്നതിനും പ്രത്യേകിച്ചും സമ്പർക്കക്ഷമത, ജലാശയ സംരക്ഷണം, സേവനലഭ്യത, സൗകര്യങ്ങളുടെ സ്ഥാനനിർണ്ണയം എന്നിവയ്ക്ക് സർക്കാരിന് മതിയായ സ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 5.23)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാർ അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

89

‘ഫാസ്റ്റ് ടാക്ക്’ പ്രമേയം ഏറ്റെടുത്ത്, സ്ഥലപര ആസൂത്രണത്തിനുള്ള പ്രത്യേക മുൻഗണനാ മേഖലകൾ ഗവൺമെന്റിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾ, കാലാവസ്ഥാവിരുദ്ധത എന്നിവപോലുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കിടയിൽ അന്തർസമ്പർക്കം ധാരാളമായുണ്ട്. ശരിയായ സ്ഥലപര ആസൂത്രണത്തിലൂടെ ഇത് പുറത്തുകൊണ്ടുവരാനും അങ്ങനെ നിഷേധാത്മകമായ ബാഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാൻ പൊതുപദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കാനും കഴിയും. (ഖണ്ഡിക 5.24)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാർ അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

90

പ്രകൃതിദത്തവും, മനുഷ്യനിർമ്മിതവുമായ പൈതൃക സ്ഥാപനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും, വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും അവയെ നവീകരിച്ച് സൗന്ദര്യപരവും, പാരിസ്ഥിതിക ഭദ്രതയുള്ളതുമായ രൂപശിൽപ്പങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുംവേണ്ട നിയമബദ്ധമായ ചുമതലകൾ നിറവേറ്റുന്നതിനായി കേരള ആർട്സ് & ഹെറിറ്റേജ് കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് 2016-ലെ ടൗൺ & കൺട്രി പ്ലാനിങ് ആക്ട് ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഇതിൽ പൊതുസ്ഥലങ്ങളുടെ രൂപകൽപ്പനയും ഉൾപ്പെടുത്തണം. ടൗൺ & കൺട്രി പ്ലാനിങ് ആക്ടിൽ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടതുപോലെ കേരള ആർട്സ് & ഹെറിറ്റേജ് കമ്മീഷന്റെ ചുവടുപിടിച്ച് ഈ

ചുമതല നിർവഹിക്കാൻ കഴിയുന്ന സ്ഥാപനത്തെ ആയിരിക്കണം ഏൽപ്പിക്കേണ്ടത്. ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ ട്രസ്റ്റ് ഫോർ ആർട്ട് & കൾച്ചറൽ ഹെറിറ്റേജ് (INTACH), ആർക്കിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യ, യുനെസ്കോ റ്റേഷൻസ് എഡ്യൂക്കേഷണൽ സയന്റിഫിക് & കൾച്ചറൽ ഓർഗനൈസേഷൻ, സ്കൂൾ ഓഫ് പ്ലാനിങ് & ആർക്കിടെക്ചർ (SPA) എന്നിവയെ പോലുള്ള വിദഗ്ധ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് പ്രവർത്തനനിരതമാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 5.25)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാർ അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

91

കേരളം സത്വരമായി നഗരവൽക്കരണത്തിലേക്ക് നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ടൗൺ & കൺട്രി പ്ലാനിങ് (TCP) ആക്റ്റിൽ സൂചിതമാണെങ്കിലും, ഈ നഗരവൽക്കരണത്തിന്റെ രീതി നേരിൽ കാണാനും അതുവഴി അതിനെ സ്വാധീനിക്കാനും കഴിയുന്ന ഒരു സമഗ്ര സംവിധാനവും നിലവിലില്ല. TCP ആക്റ്റിനു കീഴിൽ ഒരു നഗരവൽക്കരണ കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് ഒരു വകുപ്പ് ഏർപ്പെടുത്തണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു. നഗരവൽക്കരണത്തിലെ പ്രവണതകൾ വിശകലനം ചെയ്യുക, ഉയർന്നുവരുന്ന ക്ലസ്റ്ററുകൾക്കുവേണ്ടി ബഹു-തദ്ദേശഭരണകൂട സ്ഥലപരമായ ആസൂത്രണം ഏകോപിപ്പിക്കുക, ക്രമപ്രകാരമുള്ള നഗരവൽക്കരണത്തിനുവേണ്ടി വികസന ഇടപെടലുകൾ തിരിച്ചറിയുക, അതിജീവനവും, പാരിസ്ഥിതിക സ്വസ്ഥതയും ഉറപ്പാക്കുക, ഉയർന്നുവരുന്ന നഗരമേഖലകളിൽ നഗരത്തിനുള്ള അവകാശവും 'ഇക്വിറ്റിയും' പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നിവയെല്ലാം ഈ കമ്മീഷൻ ഉത്തരവാദിത്വം വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.26)

നടപടി: 2023-ൽ കേരള അർബൻ പോളിസി കമ്മീഷൻ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിരസിച്ചു.

92

സ്ഥലപര ആസൂത്രണം, തെളിവ്-അധിഷ്ഠിതമാകയാൽ താഴെപ്പറയുന്ന ഡാറ്റ ശേഖരിച്ച് ക്രമപ്രകാരം അടുക്കിവയ്ക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

- i. ഭൗതിക സവിശേഷതകൾ ഇവയ്ക്കായി 1:25000 എന്ന തോതിൽ മൂന്നു മീറ്റർ 'കോണ്ടൂർ' ഇടവേളകളോടുകൂടിയ മാപ്പുകൾ ക്രമീകരിക്കേണ്ടതാണ്. കൊച്ചിപോലെയുള്ള നഗര മേഖലകൾക്കും സമുദ്രനിരപ്പിലും അതിനു താഴെയുള്ള പ്രദേശങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി 1:10000 എന്നതോതിൽ ഒരു മീറ്റർ എന്ന കോണ്ടൂർ ഇടവേള കൂടിയ പ്രത്യേക മാപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. എല്ലാ വിപത്യാധിത മേഖലകൾക്കും അത്തരം മാപ്പുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- ii. റോഡുകൾ, തെരുവുകൾ, റെയിൽവേ ലൈനുകൾ, ജലപാതകൾ മുതലായവയുടെ ഡാറ്റകൾ കാണിക്കുന്ന ട്രാഫിക് & ട്രാൻസ്പോർട്ടേഷൻ.
- iii. വിശദമായ സ്വഭാവസവിശേഷതകളോടെയുള്ള ജനസംഖ്യാ ഡാറ്റ
- iv. വ്യവസായ ഡാറ്റ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സാമ്പത്തിക ഡാറ്റ
- v. ഭവന നിർമ്മാണ ഡാറ്റ
- vi. പുരാവസ്തു പ്രാധാന്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംരക്ഷണമേഖലകളുടെ ഡാറ്റ

vii. ഭൂ വിനിയോഗ ഡാറ്റ

viii. ജലാശയ ഡാറ്റ

(ഖണ്ഡിക 5.27)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാർ അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

93

ലഭ്യമായ എല്ലാ ഡാറ്റയും 'കേരള സ്റ്റേറ്റ് സ്പേഷ്യൽ ഡാറ്റ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ' (KSDI)-ൽ ശേഖരിക്കണം. നിലവിലെ സംവിധാനം ഒരു കേരള ഒബ്സർവേറ്ററിയാകുമെന്നായി നവീകരിക്കപ്പെടണം. ഇന്ത്യൻ സ്പേസ് & റിസർച്ച് ഓർഗനൈസേഷൻ (ISRO), NCESS, KSRSEC, KFRI, CWRDM, SDMA എന്നിവയുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ടൗൺ & കൺടി പ്ലാനിങ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഇത് ഏകോപിപ്പിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 5.28)

നടപടി: അംഗീകരിക്കേണ്ടതില്ല. നിലവിലെ സംവിധാനം എൽഎസ്ജിഡി ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

94

സ്ഥലപര ആസൂത്രണം, വൈദഗ്ധ്യം ആവശ്യപ്പെടുന്നതിനാൽ മുകളിലെ 5.28 ഖണ്ഡികയിലെ ശുപാർശയിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഏജൻസികളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട LSGD-യ്ക്ക് കീഴിൽ ഒരു എക്സിക്യൂട്ടീവ് സംസ്ഥാനതല ദൗത്യത്തോടെയുള്ള ഒരു സമീപനത്തിൽ ആയിരിക്കണം അത് നിർവഹിക്കേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 5.29)

നടപടി: നിരസിച്ചു. District Spatial Perspective Plan തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിൽ സമാനമായ സംവിധാനം നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

95

ടൗൺ & കൺടി പ്ലാനിംഗ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലെ ജീവനക്കാരുടെ എണ്ണം കൂട്ടാൻ വിരമിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥർ, സന്നദ്ധസേവകർ, പ്രൊഫഷണൽ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അധ്യാപകരും വിദ്യാർത്ഥികളും എന്നിവരുടെ സേവനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം. ചാർട്ടേഡ് ടൗൺ പ്ലാനർമാർ എന്ന നിലയിൽ മേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യാൻ സമ്മതമുള്ള യോഗ്യരായ എല്ലാ വ്യക്തികളെയും സർക്കാർ രംഗത്തിറക്കണം. ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ടൗൺ പ്ലാനിംഗ് ഓഫ് ഇന്ത്യ (ITPI), ടൗൺ & കൺടി പ്ലാനിങ് ഓർഗനൈസേഷൻ (TCP0) എന്നിവരുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ ഇതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.30)

നടപടി: വിരമിച്ച ജീവനക്കാരെ ഓണററി അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമിക്കാം. ഈ ശുപാർശ നടപ്പിലാക്കുന്നതുമൂലം അധിക സാമ്പത്തിക ബാധ്യത ഉണ്ടാകുന്നില്ല.

96

സ്റ്റേറ്റ് മിഷൻ കിലയിലൂടെ വിശദമായ ഒരു ശേഷിനിർമ്മാണ പദ്ധതി വികസിപ്പിക്കാൻ കഴിയും.

കേരളത്തിലെ പ്രസക്തമായ പ്രധാന വിഷയങ്ങളിൽ ചിലത് താഴെ കൊടുക്കുന്നു:

- i. കൊറിയ, ജപ്പാൻ, ഇൻഡോനേഷ്യ, ഗുജറാത്ത്, ആന്ധ്രപ്രദേശ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ വ്യാപകമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ഭൂശേഖരണസങ്കേതങ്ങളും സമ്പ്രദായങ്ങളും ഭൗമ പുനഃസംഘടന/പ്ലോട്ട് പുനഃസംഘടനസങ്കേതം (PRT) എന്നിവവികസന/ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനത്തിനോ, ആസൂത്രിത മേഖലാ വികസനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള നിർബന്ധഭ്രമി ഏറ്റെടുക്കലിനുപകരമായി വികസിപ്പിക്കാവുന്ന കാര്യക്ഷമമായ ഒരു ഉപാധിയാണ്.
- ii. നഗര രൂപകൽപ്പന പ്രത്യേകിച്ചും മേഖലാവികസനം അനുപചാരികമേഖല പുനരധിവാസം, തെരിവ് കച്ചവടക്കാരുടെ പുനരധിവാസം സുപ്രധാന സ്മാരക സ്മൃതികൾക്കും പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ചുറ്റുമുള്ള ഇടനാഴി വികസനം, തുറസായ സ്ഥലങ്ങൾക്കും വിനോദമേഖലകൾക്കുംവേണ്ടിയുള്ള ആസൂത്രണം, നദീമുഖവികസനം എന്നിവയ്ക്കു വേണ്ടിയുള്ളത്.
- iii. കാഠിന്യം കുറയ്ക്കുക, സമ്മിശ്ര ആസൂത്രിത യൂണിറ്റ് വികസനം(PUD), രൂപാധിഷ്ഠിത കോഡ് (FBC) എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഭൂവിനിയോഗ ആസൂത്രണവും മേഖലാവൽക്കരണവും—ലോകത്താകമാനം നടപ്പാക്കപ്പെടുന്ന പുതു സമീപനങ്ങൾ.
- iv. ട്രാഫിക് ആൻഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ടേഷൻ (T&T) ആസൂത്രണം, മോട്ടോർ രഹിത ട്രാൻസ്പോർട്ട് ഉൾപ്പെടെ സംബന്ധിച്ച നവീന ആശയങ്ങൾ.
- v. അടിസ്ഥാനസൗകര്യ ധനസഹായം, പ്രോജക്ട് ആസൂത്രണവും പ്രോജക്ട് ധനസഹായവും, പ്രോജക്ട് ശൃംഖല (പ്രോജക്ട് ഐഡന്റിഫിക്കേഷൻ റിപ്പോർട്ട്, പൂർവ്വ-പ്രയോഗക്ഷമതാറിപ്പോർട്ട്, പ്രയോഗക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ട് & DPR തയ്യാറാക്കൽ, പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ്, ഫെസിലിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് മുതലായവ).
- vi. ഇനി പറയുന്നതുപോലെയുള്ള പരിസ്ഥിതി എഞ്ചിനീയറിങ് വശങ്ങൾ, ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണം (SWM), പ്രളയജല നിർമ്മാണം/ ഡ്രെയിനേജ് (SWD), പ്രളയ ലഘൂകരണ നടപടികളും ലോകത്ത് നിലവിലുള്ള ഉത്തമ സമ്പ്രദായങ്ങളും, പ്രളയജല ഡ്രെയിനേജ് മാസ്റ്റർപ്ലാൻ, മലിനജലം—വിവിധ ഓപ്ഷനുകൾ, ജലപരിപാലനത്തിനുള്ള ആസൂത്രണം മുതലായവ.
- vii. ഊർജ്ജകാര്യക്ഷമതാനഗരങ്ങൾ (സൗരോർജ്ജ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ), ആരോഗ്യ നഗരങ്ങളുടെ ആശയവും ഘടക ഭാഗങ്ങളും, കാൽനടയാത്ര നഗരങ്ങളെക്കുറിച്ചും, കാർബണിന്റെ അളവു കുറഞ്ഞ നഗരങ്ങളെയുംകുറിച്ചുള്ള ആശയം (കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനത്തിനെതിരെയുള്ള പോരാട്ട ഇടപെടലുകൾ ഉൾപ്പെടെ) മുതലായവ.
- viii. പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾമൂലമുള്ള നാശനഷ്ടങ്ങൾ കുറയ്ക്കാൻ അതിജീവനശേഷിയുള്ള അധിവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ ആസൂത്രണം, സമുദ്രനിരപ്പ് ഉയർന്നതുമൂലം ജീവനും വസ്തുവകകൾക്കുമുണ്ടാകുന്നനഷ്ടം കുറയ്ക്കാൻ സ്ഥലപര ആസൂത്രണത്തിൽ കൈക്കൊള്ളേണ്ട നടപടികൾ, ഭൗമരൂപ മാറ്റങ്ങളുടെ വിവിധ രൂപങ്ങളും ഭൂഭാഗത്തിൽ അവയുടെ ആഘാതങ്ങളും മുതലായവ.

(ഖണ്ഡിക 5.31)

നടപടി: i-viii) - ശുപാർശകളിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന മാതൃകകൾക്കൊപ്പം പ്രാദേശിക, ദേശീയ മാതൃകകളും പരിഗണിക്കണമെന്ന ഭേദഗതി വരുത്തി ശുപാർശകൾ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലന പരിപാടികൾക്കായി കിലയെ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

97

താഴെ പറയുന്നതുപോലെയുള്ള ബദൽ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കിലയ്ക്ക് പരിശീലനസമ്പ്രദായം വൈവിധ്യവൽക്കരിക്കാൻ സാധിക്കും.

- i. അറിയാനുള്ള താൽപര്യത്തിന് ആകും കൂട്ടുന്ന അന്വേഷണം പ്രതികരണ സെക്ഷനുകൾ എന്ന നിലയിൽ മാർഗ്ഗ സംഭാഷണങ്ങൾ.
- ii. 'കാര്യങ്ങൾ' എങ്ങനെ നടക്കുന്നു എന്ന് സ്വയം കണ്ടറിയാൻ യഥാർത്ഥ പ്രവൃത്തിമേഖലയിലേക്കുള്ള സമ്പർക്ക സന്ദർശനങ്ങൾ.
- iii. യഥാർത്ഥ പ്രവൃത്തി ആസൂത്രണം/പ്രോജക്ട് അനുഭവങ്ങൾ, പ്രോജക്ട് അവതരണങ്ങൾ.
- iv. സന്ദർശകവിദഗ്ദ്ധരുമായിട്ടുള്ള അന്വേഷണസെക്ഷനുകൾ.
- v. ചെയ്തുകൊണ്ട് പഠിക്കുക, ഇതിൽ ആസൂത്രകർക്ക് ഒരു ആസൂത്രണ ടീമുമായി ചേർന്ന് യഥാർത്ഥ പ്രവൃത്തി നിർവ്വഹണത്തിലൂടെ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാൻ കഴിയും.
- vi. അറിവുള്ള ഒരു മുതിർന്ന ആസൂത്രകന്റെ മാർഗദർശനത്തിൽ നിശ്ചിത വിഷയങ്ങളിൽ ചെറുഗ്രൂപ്പുകൾക്കകത്ത് നടക്കുന്ന FGD-കളും, വിഷയ ചർച്ചകളും.

മാർഗദർശകർ/വിദഗ്ദ്ധരുമൊത്ത് ഒരു ദിവസത്തെ ഉല്ലാസയാത്ര.

(ഖണ്ഡിക 5.32)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

98

സംയോജന തന്ത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്.

- i. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ആയിരിക്കണം പ്രധാനപ്രേരകശക്തി.
- ii. ആവശ്യങ്ങൾ ആയിരിക്കണം സംയോജനത്തിനു പിന്നിലുള്ള സമ്മർദ്ദശക്തി.
- iii. സംയോജനത്തിന് സ്പഷ്ടമായ ഫലോന്മുഖത ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- iv. സർക്കാരിനും സർക്കാരേതര സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും കമ്മ്യൂണിറ്റി തൽപ്പരകക്ഷികൾക്കുമിടയിൽ ശക്തമായ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- v. വിവിധ തലങ്ങളിലും വകുപ്പുകളിലും ആകമാനം പങ്കുവെക്കപ്പെട്ട ഡാറ്റ ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- vi. സംയുക്ത ശേഷിവികസനം നിർണായകമാണ്.
- vii. സംയോജനം, ദുരന്തസാധ്യതാ ഗ്രൂപ്പുകളിലും, പാരിസ്ഥിതിക ദുരന്ത സാധ്യതാപ്രദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ക്ലേശകരമായ ഭൂവിഭാഗങ്ങളിലും ഊന്നൽ നൽകണം.

- viii. മറ്റുള്ളവർക്ക് പാഠം പഠിക്കാൻ പറ്റുന്ന 'ബീക്കൺ'കൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് സംയോജന മാതൃകകൾ ബോധപൂർവ്വം സമ്മർദ്ദത്തിനു വിധേയമാക്കണം.
 - ix. ഒരു ബഹു-തലസമീപനം ആവശ്യമാണ്. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ LSGD ഉൾപ്പെടെയുള്ള സുപ്രധാന വകുപ്പുകൾ സംയോജന രൂപരേഖകൾ വിശദാംശങ്ങളിൽ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് KSPB ഒരു സംയുക്ത പ്രവർത്തനമുറ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.
- (ഖണ്ഡിക 6.7)

നടപടി: സംയോജനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിലവിലുള്ളതിനാൽ , പതിനഞ്ചാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

99

തുടക്കം എന്ന നിലയിൽ, സംയോജനം താഴെ പറയുന്നവയിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നേണ്ടതാണ്.

- i. ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണം
 - ii. SC & ST വികസനം
 - iii. സ്ത്രീകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും വികസനം
 - iv. വയോജനവികസനം
 - v. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ വികസനം
 - vi. പ്രകൃതിവിഭവപരിപാലനവും, പാരിസ്ഥിതികവികസനവും
 - vii. ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം & പോഷണം ഉൾപ്പെടെയുള്ള മാനുഷിക വികസനം
 - viii. കൃഷിയും അനുബന്ധമേഖലകളും
- (ഖണ്ഡിക 6.8)

നടപടി: സംയോജനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിലവിലുള്ളതിനാൽ , പതിനഞ്ചാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

100

സംസ്ഥാനതലത്തിൽ തീരുമാനമെടുത്ത വിശദമായ ഒരു രൂപരേഖ, പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി അധിക വിവരങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് പൂർണ്ണമാക്കാൻ KPCയ്ക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതും DPC ജില്ലാതല രൂപരേഖ പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.9)

നടപടി: സംയോജനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിലവിലുള്ളതിനാൽ , പതിനഞ്ചാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

101

സംയോജനത്തിന്റെ ചുമതലകൾ സ്പഷ്ടമായി നിർവചിക്കപ്പെടണം.

(ഖണ്ഡിക 6.10)

നടപടി: സംയോജനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിലവിലുള്ളതിനാൽ , പതിനഞ്ചാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനൊപ്പം ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

102

ഇതേ തുടർന്ന് തദ്ദേശഭരണകൂട തലവന്മാരോടൊപ്പം ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസർമാർക്ക് പരിശീലന പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കണം. ഇത് ഗ്രൂപ്പുകളായി നിർവഹിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.11)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

103

പദ്ധതി ഒരുക്കങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നതിനു മുമ്പായി സംയോജന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകളുടെ എല്ലാ സുപ്രധാനചുമതലക്കാരുടെയും ഒരു സംയുക്തയോഗം സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഓരോ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പും സംയോജന ആവശ്യങ്ങൾ എണ്ണിപ്പറയുകയും അവ ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുമായി പങ്കുവയ്ക്കുകയും വേണം. ഈ ഗ്രൂപ്പ് തങ്ങളുടെ പ്രതികരണവും നിർദ്ദേശങ്ങളും തദ്ദേശ ഭരണകൂടതലത്തിലെ ആസൂത്രണസമിതിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ആസൂത്രണസമിതി അവസംയോജിപ്പിക്കുകയും കരട് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ചേർക്കുകയും വേണം; ഇത് തീർച്ചയായും തദ്ദേശീയഭരണകൂടം ചർച്ചചെയ്ത് അംഗീകരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 6.12)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

104

സ്ഥലപര ആസൂത്രണം സംയോജനത്തിന് ഒഴിച്ചുകൂടാനാവാത്ത ഉപാധിയാണ്. സ്ഥലപര വിശകലനത്തിനുശേഷം തയ്യാറാക്കുന്ന ബഹുതല അടങ്കളുള്ള ഒരു മാപ്പിൽ സംയോജന ആവശ്യങ്ങളും സാധ്യതകളും രേഖപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 6.13)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

105

MGNREGS നുള്ള മാർഗരേഖകൾ സംയോജന നിയമബദ്ധമാക്കുന്നു. അതിനാൽ, പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങളനുസരിച്ച് പ്രവൃത്തികളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞതിനുശേഷം ഉടൻതന്നെ അത് തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ പദ്ധതിക്ക് കൃത്യമായും ചേരുന്ന വിധത്തിൽ ലേബർ ബജറ്റിന്റെ ഘടക ഭാഗങ്ങളായി മാറ്റേണ്ടതാണ്. ഇത് കൃഷിക്ക് സഹായകമാകുന്ന ആസ്തികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് പ്രസക്തമാണ്. വിശേഷിച്ച് നീർത്തടപരിശീലനം, മാലിന്യസംസ്കരണം SHG-കൾക്കും, ദുരന്തസാധ്യതാ കുടുംബങ്ങൾക്കുമുള്ള അനുവദനീയമായ ആസ്തികൾ എന്നിവയിൽ വിശാലതരമായശ്രദ്ധ ഊന്നുന്നതിലൂടെ MGNREGS-മായുള്ള സംയോജനം നിർണയിക്കുന്നതിന് ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസർമാർ സംയുക്തമായി ഒരു വിശേഷാൽ പ്രവർത്തനപദ്ധതി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 6.14)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

106

അവശ്യാധിഷ്ഠിതവും ഡിമാന്റ്-അധിഷ്ഠിതവുമായ സംയോജനത്തിന് ദാരിദ്ര്യനിർമാർജ്ജന ഉപപദ്ധതി സ്ഥാപിക്കുകയും കമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടിന്റെ 12.8 ഖണ്ഡികയിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള രീതിശാസ്ത്രം അനുരൂപമായി സ്വീകരിക്കുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 6.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

107

‘ആരോഗ്യ’ത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് പ്രസക്തമായ രീതിയിൽ ആരോഗ്യവിഷയത്തിലെ പ്രവർത്തനശൃംഖല ആരോഗ്യത്തിന്റെ സാമൂഹിക നിർണ്ണായകങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു പ്രാദേശിക വിശകലനം നടത്തേണ്ടതാണ്. ഇത് ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തന ശൃംഖലയുമായി പങ്കുവയ്ക്കേണ്ടതും തദ്ദേശഭരണകൂടം അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 6.16)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

108

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുമുതൽ വകുപ്പുകൾവരെ എല്ലാ തലങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയുള്ള ബഹുതല ആസൂത്രണത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുമുതൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർതലംവരെ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ആസൂത്രണബോർഡ് ഒരൊറ്റ പ്രക്രിയ തുടങ്ങിവയ്ക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് ജില്ലാ ആസൂത്രണത്തിന്റെയും പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെയും ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായിരിക്കണം. താഴെ പറയുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു:

- i. വകുപ്പ് അദ്ധ്യക്ഷൻ തങ്ങളുടെ മുൻഗണനകൾ, നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പരിപാടികൾ, പ്രോജക്ടുകളുടെ സാങ്കേതിക നിലവാരങ്ങൾ എന്നിവ ജില്ലാ ഭരണകൂടത്തെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.
- ii. ഇത് DPC-യിൽ ചർച്ചചെയ്യപ്പെടുകയും DPCനിർദ്ദിഷ്ട മുൻഗണനകൾ ഉൾപ്പെടെ ജില്ലാതല ഇൻപുട്ടുകൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയും ചെയ്യും.
- iii. ഇത് തദ്ദേശ ഭരണകൂടതലത്തിൽ ചർച്ചചെയ്യപ്പെടും. പ്രവർത്തന ശൃംഖലകൾ തങ്ങളുടെ തലത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുകയും ഉയർന്ന തലത്തിലേക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യും. ഈ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉയർന്നതലത്തിലെ പ്രവർത്തന ശൃംഖലകൾ പരിഗണിക്കും. അങ്ങനെ ഒരു “ബോട്ടം ആപ്പ്” ആസൂത്രണപ്രക്രിയ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു. എല്ലാ നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉയർന്ന തലത്തിൽ നിഷ്കർഷിക്കപ്പെടുന്ന അവയുടെ ഭേദഗതികളും വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ

ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പൊതുജനങ്ങൾക്ക് സൂക്ഷ്മപരിശോധനയ്ക്ക് ഉതകുംവിധം അടയാളപ്പെടുത്തി ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

iv. വകുപ്പുകൾക്ക് ജില്ലയിൽ നിന്നുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഏകീകരിക്കാവുന്നതും തങ്ങളുടെ ഇൻപ്പുട്ടുകൾ സഹിതം വകുപ്പിന്റെ പദ്ധതികൾക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകാവുന്നതുമാണ്. തുടക്കം എന്ന നിലയിൽ താഴെ പറയുന്ന വകുപ്പുകളുടെ കാര്യത്തിൽ ഇത് ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

- a) SCSP
- b) TSP
- c) Fisheries
- d) വനിതാ & ശിശുവികസനം
- e) ആരോഗ്യം
- f) കൃഷി
- g) മൃഗസംരക്ഷണം/ക്ഷീരവികസനം
- h) വിദ്യാഭ്യാസം

(ഖണ്ഡിക 6.17)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

109

ഒരൊറ്റ ആസൂത്രണം പ്രവർത്തനനിരതമാകുന്ന സമയംവരെ സംസ്ഥാനസർക്കാരും തങ്ങളുടെ പരിധിയിലുള്ള തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വ്യത്യസ്തതലങ്ങളും നടപ്പാക്കുന്ന എല്ലാ പദ്ധതികൾക്കും പ്രാദേശികതലത്തിൽ ഒരൊറ്റ രേഖയേ ഉണ്ടാകാൻ പാടുള്ളൂ. ഇത് സാധ്യമാകുന്നതിന് ബജറ്റിനുശേഷം ഉടനെതന്നെ സംസ്ഥാന വകുപ്പുകൾ ജില്ലകളിലേക്കുള്ളതും ജില്ലകളിൽനിന്നും അവരുടെ ഉപയൂണിറ്റുകളിലേക്ക് ഉള്ളതുമായ തങ്ങളുടെ വകയിരുത്തലുകൾക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകേണ്ടതാണ്. തൽഫലമായി അവയുടെ ഏകീകരണം സാധ്യമാവുകയും ധനകാര്യ വർഷത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ ഒരൊറ്റ രേഖ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിലെ വകുപ്പിൽനിന്ന് തങ്ങൾക്ക് എന്തെന്ത് സേവനങ്ങളും പദ്ധതികളും പ്രതീക്ഷിക്കാമെന്ന് ജനങ്ങൾക്ക് അറിയാൻ കഴിയും എന്നതാണ് ഈ രേഖയുടെ നേട്ടം. തുടക്കം എന്ന നിലയിൽ ഖണ്ഡിക 6.17(iv)ൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ വകുപ്പുകൾക്കും ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പ്രവർത്തനപദ്ധതി നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.18)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

110

ജൈവസംയോജനം സുഗമമാക്കുന്നതിന് എല്ലാ ജില്ലകളിലും സമഗ്രമായ ഒരു നീർത്തട പരിപാലനപദ്ധതി നടപ്പാക്കുക എന്നത് നിയമബദ്ധമാണ്. ഇത് മനുഷ്യവിഭവങ്ങളുടെ സംയോജനം സാധ്യമാക്കുകയും അതുപോലെതന്നെ മറ്റ് സ്കീമുകളുടെ, പ്രത്യേകിച്ചും കൃഷിയിലും ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളിലും വിതരണം സുഗമമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് വിഭവസംയോജനവും

പ്രത്യേകിച്ച് MGNREGS-ലും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദന മേഖലയിലും-സുസാധ്യമാക്കുന്നു. (ഖണ്ഡിക 6.19)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

111

കേന്ദ്രീയമായി സ്പോൺസർ ചെയ്യപ്പെട്ട സ്കീമുകളുടെ (CSS) കാര്യത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടം സംസ്ഥാന വിഹിതം വഹിക്കുന്ന സമഗ്ര ശിക്ഷാ അഭിയാൻ (SSA) സംയോജനം നിയമബദ്ധമാണ്. എന്നാൽ അത് സംഭവിക്കുന്നില്ല. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വിഹിതങ്ങളുടെ ഒരു നിക്ഷേപമായി അത് ഒടുങ്ങുന്നു. ഈ അപാകത മറികടക്കുന്നതിന്, കേന്ദ്രീയ സ്പോൺസർഷിപ്പുള്ള സ്കീമുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഖണ്ഡിക 16.22-ൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു. (ഖണ്ഡിക 6.20)

നടപടി: നിലവിലുള്ള രീതി തുടരുന്നതാണ്.

112

അതുപോലെ അവശ്യാധിഷ്ഠിതവും ഡിമാൻഡ്-അധിഷ്ഠിതവുമായ സംയോജനത്തിന് ദേശീയ ആരോഗ്യമിഷൻ വീണ്ടും ധാരാളം സാധ്യതകൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു. ഇതു സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ കേന്ദ്രപദ്ധതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന കമ്മീഷൻ റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഖണ്ഡിക 16.31 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു. (ഖണ്ഡിക 6.21)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

113

വിവിധ തലങ്ങളിൽ ആകെയുള്ള സംയോജനം ഉറപ്പാക്കാൻ ജില്ലാ പദ്ധതി കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ നാലാം അധ്യായത്തിൽ കമ്മീഷൻ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 6.22)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

114

സംയോജനത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന പ്രവർത്തനപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് സമീപിക്കാവുന്ന വിധത്തിൽ DPC തലത്തിൽ ഒരു സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.23)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

115

അതുപോലെ സർക്കാരിൽനിന്ന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ ആവശ്യമുള്ള വിഷയങ്ങൾ സംസ്ഥാനതലത്തിൽ വികേന്ദ്രീകരണ ഏകോപനസമിതിക്കു മുൻപാകെ കൊണ്ടുവരേണ്ടതും അവരുടെ തീരുമാനം അംഗീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 6.24)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

116

നാഷണൽ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് കമ്മീഷൻ (NSC) ഏറ്റവും അടിസ്ഥാനതലത്തിലുള്ള ആസൂത്രണത്തിന് തദ്ദേശീയതല സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വികസിപ്പിക്കുന്നതിന്റെയും അതുപോലെതന്നെ വികസന പരിപാടികളുടെ 'ഔട്ട്പുട്ടുകളും' ഫലങ്ങളും തിരിച്ചറിയുന്നതിന്റെയും പ്രാധാന്യം ഊന്നി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശീയഭരണ കൂടങ്ങളിലൂടെ വികേന്ദ്രീകൃത ആസൂത്രണം വൻതോതിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കിയിട്ടുള്ള കേരളത്തിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ധനകാര്യ ആൻഡ് വികസന പെർഫോമൻസിന്റെ നിരീക്ഷണ സംവിധാനത്തോടൊപ്പം ഔപചാരികമായ ഒരു ദേശീയതല സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് സംവിധാനം വികസിപ്പിക്കുക എന്നത് അനുപേക്ഷണീയമാണ്. ഇത് താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ തിരിച്ചറിയേണ്ട KSPB-യും DES-ഉം സംയുക്തമായി നിർവഹിക്കാവുന്നതാണ്.

- i. തങ്ങളുടെപ്രവൃത്തിയുടെ ഭാഗമായി, വിവിധവകുപ്പുകളും ഏജൻസികളും ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഡാറ്റ.
- ii. സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി സാധാരണഗതിയിൽ DES ശേഖരിക്കുന്ന ഡാറ്റ.
- iii. ദശവാർഷിക സെൻസസ്, പഞ്ചവാർഷിക കണക്കാലി സെൻസസ്, സാമ്പത്തിക സെൻസസ് എന്നിവപോലെ കേരളത്തിലെ ദേശീയ സെൻസസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഡാറ്റ.
- iv. ദേശീയതലത്തിലെ സാമ്പിൾ സർവ്വേകൾക്കായി ശേഖരിക്കുന്ന ഡാറ്റ. ദേശീയ സാമ്പിൾ സർവ്വേകളുടെ കാര്യത്തിൽ കുറഞ്ഞപക്ഷം ബ്ലോക്ക്-മുനിസിപ്പാലിറ്റി-കോർപ്പറേഷൻ തലങ്ങളിലെങ്കിലും വെച്ചേറെ ആക്കപ്പെട്ട തലത്തിൽ ഡാറ്റയുടെ വ്യാഖ്യാനം സാധ്യമാകുന്നതിനു തക്കവണ്ണം സാമ്പിൾ വലിപ്പം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന വിഷയം ശാസ്ത്രീയമായി വിലയിരുത്താവുന്നതാണ്. ഇതിനുവേണ്ടി വരുന്ന അധിക ചെലവ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ വഹിക്കുന്നതാണ്.
- v. സുസ്ഥിരവികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കായുള്ള ഡാറ്റ, പരിസ്ഥിതി, സ്ത്രീ- പുരുഷഭേദം എന്നീ മേഖലകളിലെ വിശ്വസനീയ ഡാറ്റയുടെ അഭാവം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ വളരെ അനുപേക്ഷണീയമാണ്. കില വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത തദ്ദേശീയ സൂചകരൂപരേഖ (LIF) വളരെ ഉപയോഗപ്രദമായ ഒരു ഗൈഡ് ആണ് (പരിശീഷ്ടം 7.1 കാണുക).

(ഖണ്ഡിക 7.9)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

117

ഈ സംയുക്ത പരിശ്രമവും തങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തിയുടെ ഭാഗമായി വിവിധ വകുപ്പുകളും, ഏജൻസികളും നിലവിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഡാറ്റയുടെ ഗുണനിലവാരം

മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ശ്രദ്ധ ഉന്നേണ്ടതാണ്. പ്രാഥമിക സർവ്വേകൾ ആവശ്യമായി വരുന്ന പോരായ്മകൾ അത് തിരിച്ചറിയേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 7.10)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

118

മുകളിൽ പറഞ്ഞ ശിപാർശ സമ്പൂർണ്ണമായും പ്രവർത്തനക്ഷമമാകുന്നതിന് തീർച്ചയായും സമയമെടുക്കും. അതിനാൽ, തദ്ദേശീയതല വികസനത്തിന് പ്രസക്തമായ മറ്റെല്ലാ സെക്രട്ടറിമാരും പങ്കെടുക്കുന്ന ദൈവാരയോഗങ്ങളുടെ ഒരു പരമ്പര, ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ പ്ലാനിങ് ആൻഡ് എക്കണോമിക് അഫയേഴ്സ് സെക്രട്ടറി വിളിച്ചു കൂട്ടേണ്ടതാണ്. ഈ ഗ്രൂപ്പ്, വിവിധ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകളിൽ നിന്നുള്ള ചരിത്രപരവും ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ളതുമായ ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ സത്വരമായി തിരിച്ചറിയുകയും ക്രോഡീകരിക്കുകയും അവയുടെ വ്യാഖ്യാനത്തിനും ഉപയോഗത്തിനുമുള്ള ലളിതമായ മാർഗ്ഗരേഖകൾ സഹിതം തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇക്കണോമിക്സ് & സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് ഡയറക്ടർ ഇതിനാവശ്യമായ സാങ്കേതികസഹായം നൽകണം. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മൂന്നു മാസങ്ങൾക്കകം പൂർത്തീകരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 7.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

119

വികേന്ദ്രീകൃത ആസൂത്രണത്തിനുള്ള തദ്ദേശീയതല സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകളുടെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ആവശ്യകത കണക്കിലെടുത്ത്, കേരള സംസ്ഥാന സ്ട്രാറ്റജിക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ പ്ലാൻ അടിസ്ഥാനമാക്കി സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് ഫോർ ഡീസെൻട്രലൈസ്ഡ് പ്ലാനിങ് (SDP)-ന്റെ ഡയറക്ടർ തസ്തിക സൃഷ്ടിക്കുകയും പിന്നീട് കേന്ദ്രഘണ്ടകളുടെ വരവ് നിലച്ചതോടെ നിർത്തലാക്കുകയുമുണ്ടായി. തദ്ദേശീയതല ആസൂത്രണത്തിനുവേണ്ടി സ്ഥിതിവിവരക്കണക്ക് സംവിധാനം ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് SDP ഡയറക്ടർ തസ്തിക പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയും LSGD സെക്രട്ടറിയുടെ നേരിട്ടുള്ള നിയന്ത്രണത്തിലാക്കുകയും വേണം. LSGD-യുടെ കീഴിലുള്ള എല്ലാ വകുപ്പുകളും ഒരു ഏകീകൃത സർവീസിനകീഴിൽ സംയോജിപ്പിക്കുക എന്നൊരു സാഹചര്യത്തിൽ ഗ്രാമവികസനം, ടൗൺ പ്ലാനിങ് വകുപ്പ്, ധനകാര്യവകുപ്പ്, പഞ്ചായത്തുവകുപ്പ് എന്നിവയ്ക്കു കീഴിലുള്ള എല്ലാ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ജീവനക്കാരെയും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ എല്ലാ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും പേരിൽ SDP ഡയറക്ടറുടെ നിയന്ത്രണത്തിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ് (ഖണ്ഡിക 7.12)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

120

“പ്രാദേശിക മേഖലാ ആസൂത്രണത്തിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ, ബ്ലോക്ക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ സംഘടനയുടെ നവീകൃത പ്രാധാന്യം കണക്കിലെടുത്ത് ഒന്നുകിൽ സംഘടനയെ തങ്ങളുടെ ഇക്കണോമിക് ആൻഡ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് ഡയറക്ടറേറ്റുകളിലേക്ക് നേരിട്ട് സ്ഥലം മാറ്റിക്കൊണ്ടോ അല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ജോലികൾക്ക് ഡയറക്ടറേറ്റിനോട് ഉത്തരവാദിപ്പെടുത്തുകയും ജില്ലാസ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ സംഘടനവഴി അതിനെ നേരിട്ട് ഡയറക്ടറേറ്റിന്റെ സാങ്കേതിക മേൽനോട്ടത്തിൽ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്തുകൊണ്ടോ, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ അതിനെ നേരിട്ട് സംസ്ഥാന സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽസംവിധാനത്തിന്റെ പരിധിക്കുള്ളിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്” എന്ന് ദേശീയ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് കമ്മീഷൻ (NSC, 2001) ശുപാർശ ചെയ്യുകയുണ്ടായി (ഖണ്ഡിക 14.6.34 ൽ ശുപാർശ 74). നിലവിലുള്ള താലൂക്ക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഓഫീസുകൾ നിർത്തലാക്കുകയും, ബ്ലോക്ക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഓഫീസുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടും, താലൂക്ക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഓഫീസുകൾ, ജില്ലാ ഓഫീസുകൾ ഇക്കണോമിക് & സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് ഡയറക്ടറേറ്റ് എന്നിവിടങ്ങളിലെ നിലവിലുള്ള ജീവനക്കാരെ പുനർവിന്യസിച്ചുകൊണ്ടും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഭാഗമായി ബ്ലോക്ക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് ഓഫീസുകൾ സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 7.13)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

121

DES-ന്റെ ഫീൽഡ് സ്റ്റാഫിന്റെ വൻസംഘത്തെ ഓരോ ബ്ലോക്ക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് ഓഫീസിന് കീഴിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ അനുയോജ്യമായി പുനർവിന്യസിക്കാവുന്നതാണ്. CMD നടത്തിയ ജോലി പഠനപ്രകാരം സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഡയറക്ടറേറ്റിൽ 260 സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ജീവനക്കാരും, ജില്ലാ ഓഫീസുകളിൽ വിവിധ തലങ്ങളിൽ (ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, താലൂക്ക്, ബ്ലോക്ക്, മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ തലം) 1147 പേരും ഉണ്ട്. ഇതിൽ വകുപ്പിലെ എല്ലാ തസ്തികകളും ഉൾക്കൊള്ളുകയും, മറ്റു വകുപ്പുകളിലെ തസ്തികകൾ പുറന്തള്ളുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഓരോ തലത്തിലെയും നിലവിലെ ജോലിഭാരത്തിന്റെ പൂർണ്ണമായ ഒരു ‘ഇൻഹൗസ്’ വിലയിരുത്തൽവഴി യുക്തിസഹമായ രീതിയിൽ ഈ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ജീവനക്കാരെ ബ്ലോക്ക് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് ഓഫീസുകൾക്കകീഴിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലേക്കും, നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ സെല്ലുകളിലേക്കും പുനർവിന്യസിക്കുന്നത് വളരെ അനുപേക്ഷണീയമാണ്. കേരള (SPARK) e-ഓഫീസ്, SCORE എന്നിവയ്ക്കും മറ്റ് അനേകം e-ഭരണസംരംഭങ്ങൾക്കും “സർവീസ് & പേറോൾ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് റിപ്പോസിറ്ററി” നടപ്പാക്കുന്നതോടെ വകുപ്പിൽ ധാരാളം മനുഷ്യശേഷി (Manpower) അധികമായി വരുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 7.14)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

122

അവശ്യാധിഷ്ഠിത സർവ്വകലാശാലകളിൽ ന്യായപരമായ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നതിന് സർക്കാരിനെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് എക്കണോമിക്സ് ആൻഡ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വകുപ്പിനെ സജ്ജമാക്കുക എന്നത് വളരെ അടിയന്തരമായ ഒരു ആവശ്യമാണ്. ഈ ആവശ്യത്തിനായി സർവ്വേ ഡിസൈൻ ആൻഡ് ഫീൽഡ് ഓപ്പറേഷൻ ഡിവിഷൻ രൂപീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കേരള സംസ്ഥാനസ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ പ്ലാൻ അടിസ്ഥാനമാക്കി സർവ്വേ ഡിസൈൻ റിസർച്ച് & ട്രെയിനിങ് (SDRT) ഡയറക്ടർ എന്നൊരു തസ്തിക സൃഷ്ടിക്കുകയും പിന്നീട് കേന്ദ്രഘണ്ടകൾ നിലച്ചതോടെ നിർമ്മാണമാക്കുകയും ഉണ്ടായി. SDRT ഡയറക്ടറുടെ തസ്തിക പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും ആ തസ്തികയ്ക്ക് കീഴിൽ സർവ്വേ ഡിസൈൻ ആൻഡ് ഫീൽഡ് ഓപ്പറേഷൻ ഡിവിഷൻ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും അക്കാദമി ഓൺ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (SASA) എന്ന പരിശീലനസ്ഥാപനത്തിന്റെ ചുമതല ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

123

ഡാറ്റാ ശേഖരണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സ്കീമിനുകീഴിൽ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളിൽ ഏതാണ് മൂന്നു പതിറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പ് 35 ഓളം തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയുണ്ടായി. 2022-23 ലെ സംസ്ഥാന ബജറ്റിലെ സ്റ്റാഫ് അപ്പൻഡിക്സ് പകർപ്പ് സംഗ്രഹം താഴെ പട്ടികയിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു:

പട്ടിക 7.1 തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളിലെ ഡാറ്റാ ശേഖരണം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ (എണ്ണം)			
ഡെസിഗ്നേഷൻ കോഡ്	തസ്തികയുടെ പേര്	സ്ഥിര ജീവനക്കാർ	താൽക്കാലിക ജീവനക്കാർ
33	അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർ	0	2
1894	ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	0	1
1004	ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	12	6
3022	റിസർച്ച് ഓഫീസർ	0	4
3441	സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് (ഗ്രേഡ് I)	0	2
1247	ഡ്രൈവർ (സീനിയർ ഗ്രേഡ്)	0	2
1252	ഡ്രൈവർ (സീനിയർ ഗ്രേഡ് I)	0	1
1253	ഡ്രൈവർ (സീനിയർ ഗ്രേഡ് II)	0	2
	ആകെ	14	20

കുറിപ്പ്: ഹെഡ്:3454-02-203-99-00 NV

അവലംബം: സ്റ്റാഫ് അപ്പൻഡിക്സ്, ബജറ്റ് (2022-23)കേരള സർക്കാർ

ഖണ്ഡിക 7.17 പ്രകാരം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഈ യൂണിറ്റ് വീണ്ടും പ്രവർത്തനനിരതമാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.16 - ഖണ്ഡിക 7.17)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

124

വിവിധ പഠനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും അവയുടെ പ്രസക്തി കാലാകാലങ്ങളിൽ സർക്കാരിനെയും DPCകളെയും അറിയിക്കുന്നതിനും, പുതിയ ഡാറ്റ ലഭ്യമാകുമ്പോൾ സംക്ഷിപ്തമായ വിവരങ്ങൾ പുറത്തിറക്കുന്നതിനുമായി SDRT ഡയറക്ടർക്കുകീഴിൽ റിസർച്ച് ആൻഡ് അനാലിസിസ് വിങ് (RAW) രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇന്ത്യ ഇന്നവേഷൻ ഇൻഡക്സ്, ഹെൽത്ത് ഇൻഡക്സ്, വാട്ടർ മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഡക്സ്, സ്കൂൾ എഡ്യൂക്കേഷൻ ക്വാളിറ്റി ഇൻഡക്സ്, എക്സ്പോർട്ട് പ്രിപ്പയേഡ്നസ്ഇൻഡക്സ് എന്നിങ്ങനെയുള്ള അനേകം റിപ്പോർട്ടുകൾ നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻ ഫോർ ട്രാൻസ്ഫോമിങ് ഇന്ത്യ (NITI) ആയോഗ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. നീതി ആയോഗിന്റെ റിപ്പോർട്ടുകളെ ആധാരമാക്കി വിശകലന റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കാൻ RAW-യെ ചുമതലപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.18)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

125

കാർഷിക ആൻഡ് അനുബന്ധമേഖലകളിലെ ഉൽപ്പാദനം, തദ്ദേശീയ ആരോഗ്യം, തദ്ദേശീയ തൊഴിൽ, തദ്ദേശീയ വരുമാനങ്ങൾ മുതലായവ സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് പ്രസക്തമായ നിലയിലുള്ള ചെറുകിട, ഭൂവിസ്തൃതി കണക്കാക്കലിന്റെ പ്രവർത്തന രീതിശാസ്ത്രം നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ കമ്മീഷനോട് ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്. ഈ സങ്കേതങ്ങളെ ആധാരമാക്കി SDRT വിഭാഗിന് സർവ്വേകൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യാൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 7.19)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

126

കേരളത്തെ ഒരു വിജ്ഞാന സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയായി മാറ്റുന്നതിന് സംസ്ഥാനസർക്കാർ നയപരമായ തീരുമാനം എടുത്തിരിക്കെ ഡാറ്റാ അനാലിറ്റിക്സ്, ബിഗ് ഡാറ്റാ അനാലിസിസ്, ഡാറ്റാ മൈനിങ് ടെക്നിക്കുകൾ എന്നിവ പരമാവധി പ്രയോജനപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി

തദ്ദേശീയതലം മുതൽ സംസ്ഥാനതലം വരെ ഡാറ്റയുടെ വിനിമയം സുഗമമാക്കുന്നതിനുള്ള ആവശ്യവും അടിയന്തര സാഹചര്യവും അനിവാര്യമായിരിക്കുന്നു. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ e-ഭരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഏറ്റവും താഴത്തെ യൂണിറ്റ് മുതൽ ഒരു കാര്യക്ഷമവും, സ്വമേധയാ ഉള്ളതുമായ ഡാറ്റാശേഖരണ സംവിധാനവും, ഉയർന്ന തലങ്ങളിൽ അവയുടെ തടസരഹിത സംയോജനവും അത്യാവശ്യമാണ്. സ്വാഭാവികമായും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് ദൃശ്യവൽക്കരണത്തിന്റെയും അപഗ്രഥനത്തിന്റെയും സംവിധാനങ്ങൾ സഹായത്തിനായുള്ള ഡാറ്റാ ലഭ്യമാക്കണം. പോർട്ടൽ അധിഷ്ഠിത ഡാറ്റാശേഖരണസംവിധാനത്തിന്റെ ഉപയോഗം ജോലിഭാരം കുറയ്ക്കാനും, ഡാറ്റയുടെ വേഗത്തിലുള്ള ക്രോഡീകരണം സുഗമമാക്കാനും റിപ്പോർട്ടുകളുടെ തയ്യാറാക്കലിനും ആവശ്യമായ വിവരങ്ങളുടെ പ്രസരണത്തിനും സാഹചര്യം ഒരുക്കും. ഈ ആവശ്യത്തിനായി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ ഓരോ ഡാറ്റാ മാനേജർക്കും ടാബ്റ്റ് പി.സി.കൾ ലഭ്യമാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 7.20)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

127

സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ ലഭ്യമായ മെറ്റ ഡേറ്റയുടെ ഒരു ശേഖരം വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇരട്ടിപ്പ് ഒഴിവാക്കാൻ മെറ്റാ സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കണം. ഉപഭോഗവകുപ്പുകളുമായി കൂടിയാലോചനയിലൂടെ ഭാവിയിൽ അത്തരം ഇരട്ടിപ്പ് ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ഒരു സംവിധാനം രൂപപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.21)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

128

തദ്ദേശീയതല ആസൂത്രണത്തിന് പാർട്ടിസിപ്പേറ്ററിൽ റൂറൽ അപ്രൈസൽ (PRA)/പാർട്ടിസിപ്പേറ്ററി റിസോഴ്സ് മാപ്പിങ് (PRM) സങ്കേതങ്ങൾ ഉപയോഗപ്രദമാണ്. തദ്ദേശീയ വികസനപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഓരോ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിലും ഡാറ്റാ മാനേജർക്ക് മേൽപ്പറഞ്ഞവ സുഗമമായി സൗകര്യം ഒരുക്കാൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 7.22)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

129

G.O.(P) No. 16/2009/plg തീയതി 23/4/2009(പരിശീഷ്ടം 7.2) താഴെപ്പറയുന്ന സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ പ്രവൃത്തികൾക്ക് ഗവൺമെന്റ് DES-നെ ഒരു നോഡൽ ഏജൻസിയായി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്:

i. സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെയും, സംഘടനകളുടെയും സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഏകോപനം.

- ii. വിവിധനയമേഖലകളിൽ ആവശ്യമായ ഡാറ്റയുടെ ഉല്പാദനവും സംരക്ഷണവും, സംസ്ഥാനത്തെ ഡാറ്റാപരമ്പരയുടെ ഗുണനിലവാരവും, വ്യാപ്തിയും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുക.
- iii. സംസ്ഥാനത്തെ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളിൽ ഡാറ്റയുടെ ശേഖരണത്തിലും ക്രോഡീകരണത്തിലും ഇരട്ടിപ്പ് ഒഴിവാക്കുക, ഡാറ്റയുടെ ശേഖരണം, വർഗീകരണം, സംസ്കരണം, പ്രസരണം എന്നിവയ്ക്ക് പ്രാമാണിക നിലവാരങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ നടപടിയെടുക്കുക.
- iv. വ്യത്യസ്ത മേഖലകളിൽ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകളുടെ ലഭ്യതയിലെ പോരായ്മകൾ തിരിച്ചറിയുകയും ഡാറ്റയുടെ വ്യാപ്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് അനുയോജ്യമായ നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- v. സംസ്ഥാനത്തെ ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഡാറ്റാ ശേഖരണത്തിന് മാതൃകാ രൂപശില്പവും രീതിശാസ്ത്രവും വികസിപ്പിക്കുക, മറ്റെല്ലാ വകുപ്പുകളുമായും സംഘടനകളുമായും ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ വിവരകണക്ക് പദ്ധതികളും സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കുക.
- vi. ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചുപറഞ്ഞുവിടുകയും, പ്രസരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത സ്ഥിതിവിവരകണക്കുകൾ ഓഡിറ്റ് ചെയ്യുക, ശേഖരിച്ച ഡാറ്റയുടെ ഗുണനിലവാരവും, വ്യാപ്തിയും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

ഈ ഉത്തരവ് പ്രവർത്തനനിരതമാക്കാവുന്നതാണ്. സർവ്വകലാശാലകൾ നടത്തുന്നതിന് ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിക്ക് അധികാരങ്ങൾ പകർന്നു നൽകേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 7.23)

നടപടി: മ.

130

പ്രാദേശികമായി ലഭ്യമായ ഡാറ്റാ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പുകളുടെ എല്ലാ കൺവീനർമാർക്കും ഒരു സാങ്കേതികക്കുറിപ്പ് നൽകേണ്ടതാണ്. ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ അധ്യക്ഷന്മാരെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കിലയാണ് സാങ്കേതികക്കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ഇതിനെ തുടർന്ന് ലഭ്യമായ ഡാറ്റാ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള മാതൃകാ പ്രാദേശികതല റിപ്പോർട്ടുകൾ ചർച്ചയ്ക്കു വിധേയമാക്കുന്ന ശരിയായ പരിശീലന ക്ലാസുകൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.24)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

131

പ്രാദേശികമായി ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച എല്ലാ ഡാറ്റകളും തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റുകളുടെ വകയായിരിക്കണം. ഇത് വിവിധ വകുപ്പുകളുമായും DES-മായും നിയമബദ്ധമായി പങ്കുവയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.25)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

132

കൂടാതെ വികസനസംബന്ധമായ എല്ലാ ഡാറ്റയും പൊതുമണ്ഡലത്തിൽ ആയിരിക്കണം. ഇതിന് ഒരേയൊരപവാദം ഭിന്നശേഷിക്കാരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തിഗത ഡാറ്റയും, സ്വകാര്യ ആരോഗ്യ ഡാറ്റയും ആയിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 7.26)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

133

പട്ടികജാതി വികസനവകുപ്പ് മൂല സർവ്വേ പുതുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഡാറ്റ യഥാവിധി സാധിച്ചശേഷം മൂന്നുമാസത്തിനുള്ളിൽ പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി പങ്കുവയ്ക്കേണ്ടതുമാണ്. SCSP-യും, TSP-യും തയ്യാറാക്കേണ്ടത് ഡാറ്റയനുസൃതമായി മാത്രമാണ്. ഇതുപയോഗിച്ചാണ് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ ഈ പ്രക്രിയ ഏകോപിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.27)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

134

ഓരോ ജില്ലയിലെയും ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും, ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിയും വീതവും സംസ്ഥാനത്തെ രണ്ടു കോർപ്പറേഷനുകളും പ്രാദേശിക സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 'ബിക്കണുകൾ' ആയി തിരിച്ചറിയപ്പെടണം. ഇതിൽ ലഭ്യമായ ഡാറ്റയുടെ ക്രോഡീകരണവും, പോരായ്മകൾ നികത്തലും ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇത് 'മലപ്പുട്ട' മാതൃകയെ അനുവർത്തിച്ച് നിർവഹിക്കേണ്ടതാണ്. കുടുംബശ്രീയുടെ യോഗ്യരായ അംഗങ്ങളുടെയും സന്നദ്ധ സേവകരുടെയും വിദ്യാർത്ഥികളുടെയും സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഒരു ദൗത്യരീതിയിലാണ് ഇത് നിർവഹിക്കേണ്ടത്. ഇത് മൂന്നു മാസത്തിനുള്ളിൽ പൂർത്തീകരിക്കുകയും തുടർന്ന് എല്ലാ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കും എത്തിച്ചു കൊടുക്കുകയും വേണം. ഇതിലെ ഡാറ്റ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വികസന റിപ്പോർട്ടുകൾ പുതുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.28)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. സമയക്രമം പുനക്രമീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

135

താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ കമ്മീഷൻ DES-നു കീഴിലുള്ള ജീവനക്കാരുടെ പുനർവിന്യാസം നടത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

- i. നിലവിൽ തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, കൊച്ചി & കോഴിക്കോട് കോർപ്പറേഷനുകളിലും ആലപ്പുഴ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലും DES-ൽ നിന്നും വികസിക്കപ്പെട്ട മൂന്ന് ഓഫീസർമാർ വീതമുണ്ട് (റിസർച്ച് അസിസ്റ്റന്റ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് 2 വീതം). തൃശൂർ & കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷനുകളിലും 27 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും ഓരോ ഓഫീസർ വീതമുണ്ട് (ആകെ 29 സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് തസ്തികകൾ). എല്ലാ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലും റിസർച്ച് അസിസ്റ്റന്റ് തസ്തിക കൾ ഉണ്ട് (എക്സറ്റൻഷൻ ഓഫീസർ, പ്ലാനിങ് & മോണിറ്ററിംഗ്. ആകെ 152 തസ്തികകൾ). ബാക്കിവരുന്ന തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളിൽ (14 ജില്ലാ

പഞ്ചായത്തുകൾ, 60 മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, 941 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ) DES-ൽ നിന്ന് വിന്യസിക്കപ്പെട്ട സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഓഫീസർമാർ ഇല്ല.

ii. ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിലേക്ക് ചേർത്തിട്ടുള്ള ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റുകളിൽ ഒരു സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് തസ്തിക ഉണ്ട് (ആകെ 14 തസ്തികകൾ). നിലവിൽ അവർ PAU മാത്രമാണ് സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നത്.

iii. താഴെ പട്ടികയിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ LSGD-യ്ക്ക് കീഴിലുള്ള വകുപ്പുകളിൽ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ 64 തസ്തികകളുണ്ട്.

പട്ടിക 7.2: LSGD(NO)നു കീഴിലുള്ള വകുപ്പുകളിലെ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ തസ്തികകൾ.

വകുപ്പ്	DD	AD	RO	RA	St.Asst. Gr-I	St.Asst. Gr-II	Total
വകുപ്പ് ടൗൺ പ്ലാനിങ് (ജില്ലാ ടൗൺ പ്ലാനിങ്) ഓഫീസുകളിലെ തസ്തികകൾ ഉൾപ്പെടെ)	1	1	2	9	18	9	40
ഗ്രാമവികസനം	1	-	-	1	18	-	20
നഗര കാര്യങ്ങൾ	-	-	-	1	1	1	3
പഞ്ചായത്ത്	-	-	-	-	1	-	1
മൊത്തം	2	1	2	11	38	10	64

അവലംബം: 6-ാം SFC പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പ്

iv. ഫുൾടൈം അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഓഫീസർ തസ്തികകൾ ഇല്ലാത്ത ഭരണകൂടങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് (941 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും 60 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും), G.O (Rt) No. 172/2017/P&EA dt. 27/3/2017 (പരിശീഷ്ടം 7.3) പ്രകാരം നിലവിലുള്ള ജീവനക്കാരിൽനിന്ന് ഡാറ്റാ മാനേജർമാരെ ചുമതലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് DES വിശേഷാൽ ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ഓഫീസർമാർ, തങ്ങൾക്ക് ഏൽപ്പിച്ചുകിട്ടിയിരിക്കുന്ന സാധാരണ ചുമതലകൾക്കു പുറമേ അതത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ സേവനങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുണ്ട്.

v. LSGD, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് കീഴിലുള്ള വകുപ്പുകളിലെ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ തസ്തികകൾ (DD-2, AD-1, RO-2, RA-168, സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് -87) പുനർവിന്യസിക്കുന്നതിന് സർക്കാരിന് ഒരു പ്രൊപ്പോസൽ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. മതിയായ എണ്ണം ജീവനക്കാരുള്ള ഒരു സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ സെൽ, ഏകീകൃത പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറേറ്റിൽ (LSGD) രൂപീകരിക്കാവുന്നതും, അവശേഷിക്കുന്ന തസ്തികകൾ പ്രാദേശിക

ഭരണകൂടങ്ങളിലേക്ക് മാറ്റാവുന്നതുമാണ്. ഈ സെല്ലിന്റെ തലപ്പത്ത് ഒരു ജോയിന്റ് ഡയറക്ടറെ നിയമിക്കേണ്ടതും ഇതിനായി DES-ൽ നിന്ന് പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറേറ്റിലേക്ക് ഒരു ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ തസ്തിക മാറ്റുന്നതിന് സർക്കാരിലേക്ക് ഒരു പ്രൊപ്പോസൽ അയക്കാവുന്നതുമാകുന്നു.¹⁴ ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റുകളിലെ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് തസ്തികകൾ അതത് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലേക്ക് മാറ്റാവുന്നതാണ് (ആകെ 14 തസ്തികകൾ).

- vi. G.O (Rt) No. 172/2017 P&EA dt. 27/3/2017 പ്രകാരം ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഡാറ്റാ മാനേജർമാരെ ഒരാഴ്ചയിൽ മൂന്ന് പ്രവൃത്തിദിനങ്ങളിൽ (എല്ലാ തിങ്കളാഴ്ച, ബുധനാഴ്ച, ശനിയാഴ്ചകളിൽ) നേരിട്ട് ഹാജരാകാൻ നിർദ്ദേശിക്കേണ്ടതാണ്. ഇവർ സ്ഥലം മാറ്റപ്പെട്ട ഓഫീസർമാരായി കല്പിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.
- vii. ഫുൾടൈം അടിസ്ഥാനത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലേക്ക് വിന്യസിക്കപ്പെട്ടവരും ഡാറ്റാ മാനേജർമാരായി ചുമതലപ്പെട്ടവരുമായ ഓഫീസർമാർ പദ്ധതിരൂപീകരണത്തിലും, നിരീക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും സേവനങ്ങൾ നൽകേണ്ടതാണ്; പ്രത്യേകിച്ചും പ്രവർത്തക ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടുകളും, തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ വികസന റിപ്പോർട്ടുകളും തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ.
- viii. E-ഭരണസംവിധാനം എല്ലാ ഓഫീസർമാരിൽനിന്നും സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നുമുള്ള ഡാറ്റാ സ്വമേധയാ ഡെസ്ക് മാനേജർമാർക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്. മാനേജർമാർ ഈ ഡാറ്റാ സ്ഥിരം സമിതികളുടെയും, ഭരണകൂടങ്ങളുടെയും ഉപയോഗത്തിനായി ക്രോഡീകരിക്കുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.29)

നടപടി: വിശദമായ പഠനം നടത്താനും നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കാനും ആസൂത്രണ സാമ്പത്തിക കാര്യ വകുപ്പിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

136

30CMD അടുത്തകാലത്ത് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് വകുപ്പിന്റെ ഒരു വിശദമായ പ്രവൃത്തി പഠനം നടത്തിയിരുന്നു. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ ജീവനക്കാരെ പുനർവിന്യസിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ പ്രവൃത്തിപഥത്തിലെത്തിക്കുന്നതിന് തങ്ങൾ നടത്തിയ പഠനം “ടോപ്പ് ആപ്പ്” ചെയ്ത് സുനിശ്ചിതമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാൻ CMD യോട് ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.30)

നടപടി: വിശദമായ പഠനം നടത്താനും നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കാനും ആസൂത്രണ സാമ്പത്തിക കാര്യ വകുപ്പിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

137

ഏകീകൃത LSGD സർവീസ്/തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ആ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഡാറ്റാ മാനേജർമാർക്കുംകിലും SASAയും കൃത്യനിഷ്ഠയോടെയുള്ള പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 7.31)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

138

DPC യുടെ ചുമതലകളിൽ താഴെ പറയുന്നവ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കണം:

- i. ജില്ലയുടെനഗരവൽക്കരണപഠനംതയ്യാറാക്കൽ; ഇത് 5 വർഷത്തിലൊരിക്കൽ പുതുക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് പങ്കാളിത്തരീതിയിലാണ് തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. ഇതിനായി ചീഫ് ടൗൺപ്ലാനറുടെയും, നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറുടെയും ഉപദേശത്തിൽ പുറത്തിറക്കാവുന്നതാണ്.
- ii. ടൗൺ & കൺടി പ്ലാനിങ് ആക്ടിനനുസൃതമായി ജില്ലയ്ക്കുവേണ്ടി ഒരു സ്ഥലപരപദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ.
- iii. ജില്ലയുടെ ഗ്രാമ & നഗരമേഖലകൾ തമ്മിൽ സംയുക്ത പ്രവർത്തനോർജ്ജം സാധ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള തന്ത്രങ്ങളുടെ തയ്യാറെടുപ്പ്.
- iv. പാരിസ്ഥിതികമായി ദുരന്തസാധ്യതാമേഖലകൾ, ഗണ്യമായ ഗോത്രവർഗ്ഗജനസംഖ്യയുള്ള മേഖലകൾ അല്ലെങ്കിൽ പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ അധിവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയും, സാമ്പത്തികവികസനത്തിനുള്ള ശക്തി സാധ്യതകളോടുകൂടിയ ക്ലസ്റ്ററുകൾക്കുവേണ്ടിയും ജില്ലയ്ക്കുവേണ്ടി വിശേഷമേലാസൂത്രണം നിർവഹിക്കൽ.
- v. പ്രഥമഘട്ടത്തിൽ 2022 ഡിസംബർ 31-ഓടുകൂടി പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതും പിന്നീട് പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിന് ആറുമാസം മുൻപായി ലഭ്യമാകത്തക്കവണ്ണം പുതുക്കേണ്ടതുമായ രീതിയിൽ അഞ്ചു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ ജില്ലയ്ക്കുവേണ്ടി ഒരു വികസന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കൽ, വികസനറിപ്പോർട്ടിൽ മനുഷ്യവികസനം സാമ്പത്തിക വികസനം, സാമൂഹിക വികസനം, പരിസ്ഥിതി വികസനം എന്നിവയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കണം.
- vi. ദുരന്തസാധ്യതയുള്ള അധിവാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെയും നാമമാത്ര ജനസംഖ്യകളുടെയും വികസനത്തിൽ വിശേഷാൽ പരാമർശം നടത്തിക്കൊണ്ട് പ്രവർത്തനഗവേഷണം നടത്തുക.
- vii. ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുമായി ചേർന്ന് ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണപദ്ധതി സംയുക്തമായി തയ്യാറാക്കുക. DPC-യുടെ മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയായ ജില്ലാകളക്ടർ ജില്ലാദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷനാണ് എന്നതും DPC-യുടെ സഹഅധ്യക്ഷനായ ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്DDMA-യുടെ സഹഅധ്യക്ഷൻ ആണ് എന്നതും ഇക്കാര്യത്തിൽ സഹായകമായ വസ്തുതകൾ ആയിരിക്കും.
- viii. ഉചിതമായ കൂടിയാലോചനകൾക്കുശേഷം DPC നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഒരു ഫോമിൽ ഓരോ ഓഫീസിൽനിന്നുമുള്ള ഡാറ്റാ നിയമബദ്ധമായി ലഭ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് ജില്ലയ്ക്ക് ഒരു ഡാറ്റാ ഒബ്സർവേറ്ററി നിലനിർത്തുക.

നടപടി: നിരസിച്ചു.

139

DPC കൾ താഴെപ്പറയുന്ന ചുമതലകൾ കൂടി നിർവഹിക്കേണ്ടതാണ്:

- a) വികസനഫണ്ടോ, ആസ്തിഫണ്ടോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് മുൻഗണന പ്രോജക്ടുകളിൽ എംപിമാർക്കും എംഎൽഎമാർക്കും നിർദ്ദേശം നൽകുക.
- b) ജില്ലയുടെ ഏറ്റവും വലിയ മുൻഗണനകൾ സംബന്ധിച്ചും, വാർഷിക/പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട നിശ്ചിതപ്രോജക്ടുകളെക്കുറിച്ചും സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡിനും, വകുപ്പ് അധ്യക്ഷന്മാർക്കും പ്രൊപ്പോസലുകൾ അയക്കുക.
- c) ഇക്കണോമിക്സ് & സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് ഡയറക്ടർ പ്രാദേശികമായി പ്രസക്തമായ സർവ്വേകളും, വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങളും നടത്തുന്നതിന് സർക്കാരിനോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുക.
- d) പ്രധാനപ്പെട്ട ജില്ലാതല വിഷയങ്ങൾ മതിയായ ന്യായീകരണത്തോടെ സംസ്ഥാനമന്ത്രിമാർക്ക് നിവേദനമായി കൊടുക്കുക.
- e) സംസ്ഥാനവികസന കൗൺസിലിനുള്ള അജണ്ടജനങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുക.

(ഖണ്ഡിക 8.12.1 ix)

നടപടി: (a) വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്
(b)-(e) അംഗീകരിച്ചു.

140

DPC യ്ക്ക് താഴെപ്പറയുന്ന അധികാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

- i. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി ചർച്ചകൾക്കുശേഷം ജില്ലാടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമപരമായ അധികാരങ്ങളും, മുൻഗണനകളും അവയ്ക്ക് നൽകുകയും അതിനെ സപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന, കുറഞ്ഞപക്ഷം $\frac{2}{3}$ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുമായി സമവായമുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക.
- ii. നീർത്തടപരിപാലനം, ജലവിതരണം, റോഡു സമ്പർക്കം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ബഹുതദ്ദേശഭരണകൂട പ്രോജക്ടുകൾ ഉറപ്പാക്കുക.
- iii. ജില്ലയ്ക്ക് മൊത്തമായോ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങൾക്കു മാത്രമായോ പഠനങ്ങളും സർവ്വേകളും നടത്തുക.
- iv. നിശ്ചിത ഔട്ട്പുട്ടുകൾ നേടുന്നതിന് സംസ്ഥാന കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റുകളുടെ ഗവേഷണസ്ഥാപനങ്ങളുമായി പങ്കാളിത്തത്തിൽ ഏർപ്പെടുക.

- v. സമീപസ്ഥമായ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സേവനങ്ങൾ നൽകാൻ ഉന്നത ഭാരത് അഭിയാന്റെ നടപ്പാക്കൽ ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ജില്ലയിലെ അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുകയും ചെയ്യുക.
- vi. നിയമബദ്ധമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ട് തദ്ദേശ ഗവണ്മെന്റ് പദ്ധതിയും, സംസ്ഥാന പദ്ധതിയും തമ്മിൽ സംയോജനം ഉറപ്പാക്കുക.
- vii. വിദഗ്ധസ്ഥാപനങ്ങളുടെയോ, സമിതികളുടെയോ, കൃത്യമായ വിലയിരുത്തലിനുശേഷം ഭവന നിർമ്മാണത്തിന്റെയും, റോഡു നിർമ്മാണത്തിന്റെയും ഭാഗമായി ശരിയായ സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തൽ, മണ്ണു സംരക്ഷണത്തിലും, റോഡു നിർമ്മാണത്തിലും കയറിന്റെ ഉപയോഗം, പുനരുപയോഗ ഊർജ്ജത്തിന്റെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തൽ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുക.
- viii. കാർഷിക-പാരിസ്ഥിതിക ഫാമിംഗ് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക.
- ix. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രോജക്ട് ആസൂത്രണത്തിലും, നടപ്പാക്കലിലും പാരിസ്ഥിതിക മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- x. MGNREGS ഉം, തദ്ദേശീയ പദ്ധതികളും തമ്മിൽ സംയോജനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുക.
- xi. മൃഗാശുപത്രികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആശുപത്രികൾ, സ്കൂളുകൾ, അംഗൻവാടികൾ, പരിചരണകേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവപോലെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായി സേവനവിതരണ നിലവാരങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുകയും, യുക്തിസഹമായ ഒരു കാലയളവിനുള്ളിൽ നിലവാരങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കാൻ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകുകയും ചെയ്യുക.
- xii. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ എന്നിവയുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ ജില്ലാ ഗ്രാമീണ പാതാശൃംഗല തയ്യാറാക്കി മുൻഗണനാക്രമം നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുക.
- xiii. അതുപോലെ ജലസേചനം, ജലവിതരണം, വൈദ്യുതി കണക്ഷനുകൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുക.
- xiv. സംസ്ഥാന മാർഗ്ഗരേഖകൾ തയ്യാറാക്കിയ രൂപരേഖയ്ക്കുള്ളിൽ തദ്ദേശപദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖകൾ വികസിപ്പിക്കുകയും അതിന് ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ $\frac{2}{3}$ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ പിന്തുണയുണ്ടെങ്കിൽ നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക.
- xv. പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പുകളുടെ ഘടന ശരിയായി മനസ്സിലാക്കി അവശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിലേക്ക് വിദഗ്ധരായ അംഗങ്ങളെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.

xvi. ഗ്രാമ/വാർഡുസഭകളുമായി നിയമബദ്ധമായി ചർച്ചചെയ്യേണ്ട പ്രത്യേക ഇനങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുക.

xvii. അന്തിമതീയതികൾ നിശ്ചയിക്കുന്നതുൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പദ്ധതികളിൽ നാഴികക്കല്ലുകൾ സ്ഥാപിക്കുക.

xviii. ജില്ലയ്ക്ക് പ്രസക്തമായ നിലയിൽ അധിക വിവരങ്ങൾ ചേർത്തുകൊണ്ട് പ്രോജക്ട് പരിഷ്കരിക്കുക.

xix. ശക്തിസാധ്യതകളുടെ സാങ്കേതിക പരിശോധനയ്ക്കും, ശരിവയ്ക്കിനുംശേഷം ഉൽപ്പാദനമേഖലയിൽ തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളുടെ നിയമബദ്ധമായ വിഹിതം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ തീരുമാനമെടുക്കുക. ഈ പരിശോധനയിൽ 5% - ൽ കൂടുതലോ കുറവോ ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല. കുറവുണ്ടെങ്കിൽ അത്രയും തുക അടിസ്ഥാന സൗകര്യമൊഴികെയുള്ള മേഖലകളിലേക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്.

xx. ആസൂത്രണപ്രക്രിയകൾ അനുസരിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ നിരീക്ഷകരെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയും വീഴ്ച വരുത്തുന്ന തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് നിയമബദ്ധമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യുക.

xxi. മുഴുവൻ ജില്ലയ്ക്കും, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങൾക്കോ പ്രസക്തമായ പ്രചാരണങ്ങൾ നടത്തുക.

xxii. മതിയായ പദ്ധതി പ്രചരണം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് നടപടികൾ എടുക്കുക എന്നാൽ, ഇതിൽ മാധ്യമങ്ങൾ വഴിയുള്ള പരസ്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നില്ല.

xxiii. സാധ്യമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും DPC-കൾക്ക് എല്ലാ മാസവും നേരത്തേ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ദിവസങ്ങളിലെ യോഗങ്ങൾ കാണും. പദ്ധതി അംഗീകാര സീസണിലും, പദ്ധതി പരിഷ്കരണകാലയളവിലും തീയതികൾ കൂടുതൽ അടുപ്പിച്ച് നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്. ഒരു യോഗം സാധ്യവാകുന്നതിന് DPC-യുടെ അധ്യക്ഷനും മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയും യോഗനടപടികളിൽ ആദ്യം നിയമബദ്ധമായി ഹാജരായിരിക്കണം. ഈ രണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരും വളരെ തിരക്കുള്ളവരായതിനാൽ രണ്ടുപേരുടെയും സൗകര്യത്തിന് യോജിച്ച രീതിയിൽ യോഗം നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് DPO കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.

xxiv. കുറിപ്പുകളോടുകൂടിയ അജണ്ട ഇനങ്ങൾ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

xxv. പ്രതിമാസ യോഗങ്ങളിൽ കൂടുതൽ സമയവും തദ്ദേശഭരണകൂട പദ്ധതികളും സംസ്ഥാനപദ്ധതിയും അവലോകനം ചെയ്യാൻ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

ജില്ലാ വികസനസമിതികൾ നിർമ്മാണമാണെന്നാണ്. എല്ലാ MLA-മാരും DPC-യിലേക്കുള്ള വിശേഷാൽ ക്ഷണിതാക്കൾ ആയിരിക്കുന്നതിനാൽ അവരുടെ ചുമതലകളെ ഇത് ബാധിക്കില്ല (ഖണ്ഡിക 8.12.2)

നടപടി: i. മൂന്നിൽ രണ്ട് ഭൂരിപക്ഷത്തോടെ എന്നത് ഒഴിവാക്കി സമവായത്തോടെ നടപ്പാക്കണം എന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

ii. നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

iii. അംഗീകരിച്ചു.

iv. അംഗീകരിച്ചു.

v. അംഗീകരിച്ചു.

vi. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(vii) നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിലവിലുള്ളതിനാൽ അംഗീകരിക്കേണ്ടതില്ല.

(viii) വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(ix) തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. വിശദമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതാണ്.

(x) ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതിനാൽ അംഗീകരിക്കേണ്ടതില്ല.

(xi) വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(xii) നിരസിച്ചു.

(xiii) അംഗീകരിച്ചു.

(xiv) മൂന്നിൽ രണ്ട് ഭൂരിപക്ഷത്തോടെ എന്നത് ഒഴിവാക്കി സമവായത്തോടെ നടപ്പാക്കണം എന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതാണ്.

(xv) വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(xvi) അംഗീകരിച്ചു.

(xvii) സമയപരിധി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ സംസ്ഥാനതലത്തിൽ നിയന്ത്രണം ആവശ്യമായതിനാൽ ശുപാർശ അംഗീകരിച്ചു.

(xviii) അധികവിവരങ്ങൾ നൽകാൻ പ്രോജക്ട് ഫോർമാറ്റുകളിൽ നിലവിൽ സംവിധാനം ഉള്ളതിനാൽ അംഗീകരിച്ചു.

(xix) ഉത്പാദനമേഖലയിലെ നിർബന്ധിത വകയിരുത്തൽ സംബന്ധിച്ചുള്ള തീരുമാനം സർക്കാർ നയങ്ങളെയാണ് ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആയതിനാൽ വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(xx) പദ്ധതിആസൂത്രണ നടപടിക്രമങ്ങളും ഫണ്ട് വകയിരുത്തലും സർക്കാർ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമാണോ എന്നു പരിശോധിക്കുന്നതിന് DPC ചുമതലപ്പെടുത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരെ നിയോഗിക്കുന്നതാണ്.

(xxi) അംഗീകരിച്ചു.

(xxii) അംഗീകരിച്ചു.

(xxiii) അംഗീകരിച്ചു.

(xxiv) അംഗീകരിച്ചു.

(xxv) അംഗീകരിച്ചു.

(xxvi) വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

141

സെക്രട്ടറിയേറ്റിന്റെ ജോബ് ചാർട്ടും അതിന്റെ പ്രവർത്തനരീതിയും വ്യക്തമാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ശുപാർശകൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്:

ജില്ലാ കമ്മീഷൻ (എവിടെയൊക്കെ നിയമിതരായാലും) ജില്ലാ ആസൂത്രണ ഓഫീസർ LSGD-യുടെ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ ജില്ലാ ടൗൺപ്ലാനർ, സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, ഉപദേശകൻ എന്ന നിലയിൽ DDC എന്നിവരുടെ സജീവമായ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ജില്ലാകളക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ DPC സെക്രട്ടറിയേറ്റ് ഒരു ടീമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കളക്ടറെ സഹായിക്കുന്നതിന് ജില്ലാ വികസന കമ്മീഷണർമാരെ DDC യുടെ അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറിമാരായി നിയമിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അവർ കളക്ടറുടെ എല്ലാ ചുമതലകളും നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ചുമതലകൾ ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ രണ്ടാം വോല്യത്തിൽ വളരെ വിശദമായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, ഇവ കളക്ടർ തന്നെ യഥാർത്ഥ സാന്നിധ്യം അനുഭവപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് നടത്തുന്നതിന് വിധേയമായിട്ടായിരിക്കും. ഈ സമിതി രണ്ടാഴ്ചയിലൊരിക്കൽ കൂടേണ്ടതും തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതും, അടുത്ത രണ്ടാഴ്ചത്തേക്കുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഒരു കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 8.12.3.1)

നടപടി: DPC യോഗങ്ങളിൽ കളക്ടർമാരുടെ സാന്നിധ്യം പൂർണ്ണസമയം ലഭിക്കുന്നില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ DDC-മാരെ അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറിമാരാക്കുന്നത് ജില്ലാ ആസൂത്രണ കമ്മിറ്റികളിൽ ജില്ലാകളക്ടർമാരുടെ സാന്നിധ്യം ഒട്ടും തന്നെ ഇല്ലാതാക്കാൻ ഇടയാക്കും. മറ്റു ശുപാർശകൾ അംഗീകരിച്ചു.

142

ഒരു ടീം എന്ന നിലയിൽ ഭരണഘടനയുടെയും ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെയും കൂടുതൽ വിശാലമായ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് സെക്രട്ടറിയേറ്റ് DPC-യ്ക്ക് ഉന്നതതല പ്രൊഫഷണൽ പിന്തുണ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.12.3.2)

i. ജില്ലാ ആസൂത്രണ ഓഫീസർ (DP0)

- i. അജണ്ടാ ഇനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുക, കളക്ടറും DPC അധ്യക്ഷനുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് യോഗദിവസം നിശ്ചയിക്കുക, അജണ്ട അംഗീകരിച്ചു കിട്ടുക, ജോയിന്റ്

സെക്രട്ടറിമാരിൽനിന്ന് കിട്ടുന്ന വിശദമായ കുറിപ്പുകളോടെ അജണ്ട പരിപൂരകം ആക്കുക എന്നിവപോലെ DPC യോഗങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തന ക്രമത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളും ക്രമീകരിക്കുക.

- ii. സെക്രട്ടറിയേറ്റിലെ മറ്റെല്ലാ അംഗങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് മിനിറ്റ്സിന്റെ കരട് തയ്യാറാക്കുകയും അത്കാലതാമസം കൂടാതെ വഴി അംഗീകരിച്ചു വാങ്ങുകയും ചെയ്യുക.
- iii. മിനിറ്റ്സ് അംഗീകരിച്ചു കിട്ടിയശേഷം DPC-യുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ എഴുതി തയ്യാറാക്കുകയും അത് മെമ്പർസെക്രട്ടറി വഴി അധ്യക്ഷൻമാർക്ക് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- iv. ഏകോപനസമിതിക്ക് അയക്കേണ്ട അഭ്യർത്ഥനകൾ കരട് അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും സഹിതം തയ്യാറാക്കുക.
- v. അനുവദനീയമായ രീതിയിൽ തദ്ദേശീയ സബ്സിഡി വ്യതിയാനങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ DPC-യെ സഹായിക്കുക.
- vi. ഗുണമേന്മയിൽ വിശേഷാൽ ഊന്നൽനൽകിക്കൊണ്ട് SC/ST, സ്ത്രീകൾ, പ്രത്യേക ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുകയും നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾ ഏകോപിപ്പിക്കുക.
- vii. പ്രസക്തമായ എല്ലാ ഗവൺമെന്റ് ഉത്തരവുകളുടെയും, വികേന്ദ്രീ കൃത ആസൂത്രണത്തിന്റെ മറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങളുടെയും ഒരു ശേഖരമായിരിക്കുകയും, അതേസമയം എല്ലാ ഓഫീസർമാർക്കും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും അത് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക.
- viii. DPC-യുടെ അപ്പീൽക്കമ്മിറ്റിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനം ഏകോപിപ്പിക്കുക.
- ix. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ സംയുക്ത പ്രോജക്ടുകളുടെ തയ്യാറാക്കൽ ഏകോപിപ്പിക്കുക.
- x. നൂതനാശയ പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് കളമൊരുക്കുന്നതിൽ നേതൃത്വം നൽകുക.
- xi. വിവിധതലങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഏകോപനവും സംയോജനവും സുഗമമാക്കുക.
- xii. DPC കെട്ടിടത്തിന്റെ ചുമതലവഹിക്കുകയും അതിന്റെ ശരിയായ പ്രവർത്തനവും സംരക്ഷണവും ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുക.

II. ഡെപ്യൂട്ടിഡയറക്ടർ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്

- i. ജില്ലയിലെ ആസൂത്രണത്തിന് പ്രസക്തമായതും ലഭ്യമായതുമായ എല്ലാ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും ശേഖരിച്ച് ക്രമീകരിക്കുക.
- ii. ജില്ലയിലെ ഉപയോഗത്തിനായി വ്യത്യസ്ത ദേശീയ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ വ്യാഖ്യാനിക്കുക.
- iii. പോരായ്മകൾ കണ്ടെത്തുകയും അവനീക്കുന്നതിന് നടപടികളെടുക്കുകയും ചെയ്യുക.
- iv. തങ്ങളുടെ പ്രോജക്ടുകൾ, ചെലവിനങ്ങൾ, ഔട്ട്പുട്ടുകൾ എന്നിവ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഭരണനിർവഹണ നടപടികൾ വിശകലനം ചെയ്യുക.
- v. ഫലങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് ഒരു സംവിധാനം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുക, വിശേഷിച്ചും ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, ഉല്പാദനവും, തൊഴിലുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സാമ്പത്തിക വികസനം.
- vi. DPC-യിൽ അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന് പ്രോഗ്രസ് റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുക.
- vii. വിവിധ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ നിക്ഷേപപ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുക.

- viii. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ ഡാറ്റാ മാനേജർമാരുടെ ചുമതലാനിർവഹണം മേൽനോട്ടം നടത്തുകയും ഏകോപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ix. ജില്ലയ്ക്കുള്ളിൽ പ്രാദേശിക സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ശേഷിനിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുക.

iii. ജില്ലാ ടൗൺ പ്ലാനർ

- i. സ്ഥലപരഡാറ്റാവിശകലനം ചെയ്യുകയും അവയെ GIS-ലൂടെ ദൃശ്യവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ii. സാമ്പത്തികമായി ദുർബലപ്രദേശങ്ങളും, ദുരന്തസാധ്യതാമേഖലകളും തിരിച്ചറിയുകയും അവയുടെ സവിശേഷതകൾ സ്ഥലപരമായി അടയാളപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക.
- iii. വിവിധ ഓർഡറുകളിലുള്ള അധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ അവയുടെ സവിശേഷതകളോ വർഗ്ഗീകരിക്കുന്നതുൾപ്പെടെ നഗരവൽക്കരണ സംബന്ധിയായ ഡാറ്റാ തയ്യാറാക്കുക.
- iv. സമ്പർക്കക്ഷമതാവിപണികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്ഥാനനിർണ്ണയം, ജലവിതരണവും ശുചിത്വവും പോലെയുള്ള അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളുടെ ലഭ്യത എന്നിവയ്ക്കായി സ്ഥലപരമായ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ DDC-യെ സഹായിക്കുക.
- v. മാസ്റ്റർപ്ലാനുകളുടെയും വിശദമായ ടൗൺ പ്ലാനുകളുടെയും തയ്യാറാക്കൽ ഏകോപിപ്പിക്കുക.

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

143

സെക്രട്ടറിയേറ്റ് തലവനായ ജില്ലാ കളക്ടർ നേതൃത്വപരമായ പങ്ക് ഫലപ്രദമായി നിർവഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ ഭരണനിർവഹണത്തിന്റെ വിലയിരുത്തൽ പ്ലാനിങ് & എക്കണോമിക്സ് അഫയേയ്ക്ക് സെക്രട്ടറി നിർവഹിക്കേണ്ടതും ചീഫ് സെക്രട്ടറിക്ക് എത്തിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 8.12.4)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

144

സംസ്ഥാനസർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളെ എംപാനൽ ചെയ്യേണ്ടതും, DPC-കൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതുപോലെ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാൻ അവയ്ക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 8.12.5)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

145

നിശ്ചിത ദൗത്യനിർവഹണത്തിനു വേണ്ടിയും, നിശ്ചിത ഉദ്ദേശങ്ങൾക്കുവേണ്ട സ്ഥിരം ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്ന നിലയിലും DPC വിദഗ്ധരെ എംപാനൽ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

146

DPC-കളുടെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും സംബന്ധിച്ചും, തങ്ങളുടെ ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും നിറവേറ്റുമ്പോൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ, പ്രക്രിയകൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ചും KSPB-യും കിലയും സംയുക്തമായി ഒരു വിശദമാവ്വൽ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 8.12.7)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

147

IRMA, NIRD&PR, Tata Institute of Social Sciences (TISS), IIM Kozhikode എന്നിവയിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരാഴ്ച നീളുന്ന “sSbveÀ മെയ്ഡ്” കോഴ്സുകൾ ഉൾപ്പെടെ ആദ്യത്തെ ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ കില DPC അംഗങ്ങൾക്കായി ഒരു നിശ്ചിതശേഷിനിർമ്മാണ പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 8.12.8)

നടപടി: ആവശ്യകതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനിക്കുന്നതാണ്.

148

താഴെ ശിപാർശചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന രീതിയിൽ DPC സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകളും അതുപോലെതന്നെ ആസൂത്രണപ്രക്രിയയുടെ സുപ്രധാന സവിശേഷതകളും ചേർക്കുന്നതിന് കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് 1994 ഭേദഗതി ചെയ്യാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 8.12.9)

നടപടി: DPC-കളുടെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും സംബന്ധിച്ച 1994-ലെ കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ സമ്പൂർണ്ണമായും അവരുടെ 1995-ലെ കേരള ജില്ലാ ആസൂത്രണക്കമ്മിറ്റി (അംഗങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പും യോഗനടപടിക്രമവും) ചട്ടങ്ങൾ അതനുസരിച്ച് ഭേദഗതിചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

149

തദ്ദേശീയതലത്തിൽ ആസൂത്രണപ്രക്രിയ താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിലായിരിക്കണം.

- i. തങ്ങളുടെ തനതുഫണ്ടുകൾ, സംസ്ഥാന സർക്കാരിൽനിന്ന് അനുവദിച്ച കിട്ടിയിട്ടുള്ള ഫണ്ടുകൾ, ആസൂത്രണത്തിനും നടപ്പാക്കലിനുമായി സംസ്ഥാന/കേന്ദ്രസർക്കാരുകൾ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ സ്കീമുകളും, പൊതുജനത്തിൽനിന്ന് പണമായോ, സാധന സാമഗ്രികളായോ സാമാഹരിച്ചിട്ടുള്ള വിഭവങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ താങ്കൾക്ക് മേൽക്കൈയുള്ള വിഭവങ്ങൾക്കുവേണ്ടി എല്ലാ തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളും പദ്ധതികൾ

തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളും പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതും DPC-യുടെ അംഗീകാരത്തോടെ മാത്രം നിർവഹണം നടത്തേണ്ടതുമാണ്. പദ്ധതി, തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ചുമതലകളും അധികാരങ്ങളും സംബന്ധിച്ചായിരിക്കും; ഇവയിൽ സംരക്ഷണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതികളും അതുപോലെതന്നെ സേവനവിതരണം മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ളതുമായിരിക്കും.

- ii. പദ്ധതികളുടെ തയ്യാറാക്കലിനുവേണ്ടി ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയിൽ നിന്നുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്. ഇവ വിവിധവിഷയങ്ങളിൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള സ്റ്റാറ്റസ് പഠനങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യുന്നതും മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നതുമാണ്.
- iii. ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയിൽനിന്നുള്ള അപേക്ഷകളുടെ മുൻഗണനാക്രമം നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നിയമങ്ങളും മാനദണ്ഡങ്ങളും രൂപപ്പെടുത്തുന്നതും അവയെ നിഷ്പക്ഷവും സുതാര്യ വുമായ രീതിയിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതും, തയ്യാറാക്കിയ മുൻഗണനാക്രമത്തിന് അനുസൃതമായി പദ്ധതിക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകുന്നതുമായിരിക്കും. ഗോത്രവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഊരുകൂട്ടം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മുൻഗണനാക്രമങ്ങൾ അവരുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരത്താൽ അല്ലാതെ തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റ് മാറ്റാൻ പാടില്ല.
- iv. SCSP, TSP എന്നീ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് മൊത്തമായും സ്ത്രീകൾ, കുട്ടികൾ, വയോജനങ്ങൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ എന്നീ വിഭാഗങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ചെലവഴിക്കാൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ട ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനമായും സർക്കാർ ഫണ്ടുകൾ മാറ്റിവയ്ക്കുന്നതായിരിക്കും. നീക്കിവയ്ക്കപ്പെട്ട തുകകൾ ഉദ്ദേശിച്ച ആവശ്യങ്ങൾക്കു മാത്രമാണ് ചെലവഴിക്കുന്നത് എന്ന് തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങൾ കർശനമായി ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.
- v. പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ സർക്കാർ സൗകര്യപ്പെടുത്തിയ പദ്ധതികളുടെ 'തിരശ്ചീന/ലംബ' സംയോജനം തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.
- vi. പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ ടൗൺ&കൺട്രിപ്ലാനിങ് ആക്ടിന് അനുസൃതമായി ആസൂത്രണത്തിന്റെ സ്ഥലപരമായ വശങ്ങൾക്ക് തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങൾ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകേണ്ടതാണ്.
- vii. മണ്ണിൻഹാനികരമാകുന്ന വിധത്തിലോ, പരിസ്ഥിതി ദുർബല പ്രദേശങ്ങൾക്ക് ദോഷകരമായ ആഘാതം ഉണ്ടാക്കുന്ന തരത്തിലോ ഉള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിലേർപ്പെട്ട് പ്രോജക്ടുകൾ പരിസ്ഥിതിയെ നശിപ്പിക്കുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങൾ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തേണ്ടതാണ്.
- viii. പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടിക്രമം, അനുസരിക്കേണ്ട ഫോർമാറ്റുകൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് കാലാകാലങ്ങളിൽ സർക്കാർ അത്യാവശ്യ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതാണ്.
- ix. എല്ലാപദ്ധതികളും അവയുടെ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾ, പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ചെലവുകൾ, ചുമതലകൾ, സമയപരിധികൾ, ഔട്ട്പുട്ടുകൾ എന്നിവയും സാധ്യമായിട്ടുള്ള അവയുടെ പ്രതീക്ഷിത സ്വാധീന ഫലവും വ്യക്തമായി സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.
- x. നടപ്പാക്കൽ ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി എല്ലാപദ്ധതികളും അന്തിമസൂക്ഷ്മപരിശോധനയ്ക്കും, ക്ലിയറൻസിനുമായി ജില്ലാ ആസൂത്രണക്കമ്മിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

xi. ഗുണഭോക്താക്കളുടെയോ വ്യക്തിഗത കുടുംബത്തിന്റേയോ ഗ്രൂപ്പിന്റേയോ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് വസ്തുനിഷ്ഠമായ യോഗ്യതാമാനദണ്ഡങ്ങളുടെയും മുൻഗണനാ മാനദണ്ഡത്തിന്റേയും അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം. ഈ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രോജക്ടിനകത്തുതന്നെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുകയും, വ്യാപകമായി പ്രചരിപ്പിക്കുകയും വേണം. ഉദ്യോഗസ്ഥർ, അനുദ്യോഗസ്ഥർ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾ എന്നിവരുടേയ്ക്ക് നൽകുന്ന പരിശോധനാ പ്രക്രിയയിലൂടെയും, ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭ അത് ശരിവയ്ക്കുന്നതിലൂടെയുമാണ് മുൻഗണനാ മാനദണ്ഡമനുസരിച്ചുള്ള മാർക്കുകൾ നൽകുന്നത്.

തദ്ദേശഭരണ കൂടത്തിന്റെ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ സംസ്ഥാനംനടത്തുന്ന എല്ലാ വികസന പരിപാടികളും സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് മെയ് 31-നപ്പുറം പോകാതെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഒരു രേഖ പുറത്തിറക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 8.12.10)

നടപടി: - 8.12.10 ഖണ്ഡിക, 8.12.9-ലെ അഭിപ്രായപ്രകാരം രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്ന നിയമ ഭേദഗതികളിലും ചട്ടങ്ങളിലും ഇപ്പോൾ തയ്യാറാക്കിവരുന്ന പദ്ധതി ആസൂത്രണ നിർവ്വഹണ ചട്ടങ്ങളിലും ഈ ശിപാർശകളിലെ പ്രായോഗികമായ വകുടി ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്, എന്ന ശിപാർശയോടെ അംഗീകരിക്കുന്നതാണ്.

150

MPC-യുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്റ്റിൽ ചേർക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 9.5.1)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

151

അംഗങ്ങളുടെ ആകെ എണ്ണം 30 ആയി നിജപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 9.5.2)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

152

MPC മേഖലയ്ക്കകത്തുള്ള കോർപ്പറേഷന്റെ മേയർ ആയിരിക്കണം അധ്യക്ഷൻ.

(ഖണ്ഡിക 9.5.3)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകളും കൂടി

പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

153

താഴെപ്പറയുന്നവരായിരിക്കും നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ട 10 അംഗങ്ങൾ:

- i. ചീഫ് ഓൺപ്ലാനർ
- ii. ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ(PWD)
- iii. മാനേജിങ് ഡയറക്ടർ കേരളവാട്ടർ അതോറിറ്റി
- iv. ജില്ലാ കളക്ടർ
- v. ഭാരതസർക്കാരിന്റെ ടൗൺ & കൺട്രി പ്ലാനിങ് ഓർഗനൈസേഷനിൽനിന്നുള്ള സീനിയർ റവ്യൂവർ
- vi. രാജ്യത്തെ മുൻനിര പ്ലാനിങ് & ആർക്കിടെക്ടർ സ്കൂളുകളിൽ നിന്നുള്ള രണ്ട് പ്രൊഫസർമാർ
- vii. മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ്ങിലെ മൂന്ന് വിദഗ്ധർ

ഇതിനുപുറമേ റെയിൽവേ മന്ത്രാലയം ഹൈവേ മന്ത്രാലയം, ടെലികമ്മ്യൂണിക്കേഷൻസ് മന്ത്രാലയം എന്നിവയിലെ ഏറ്റവും മുതിർന്ന സംസ്ഥാനതല ഓഫീസർമാർ സ്ഥിരം ക്ഷണിതാക്കളായിരിക്കും (ഖണ്ഡിക 9.5.4)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

154

DPC അധ്യക്ഷൻ MPC-യിലേക്കുള്ള ഒരു സ്ഥിരം ക്ഷണിതാവും MPC -ചെയർപേഴ്സൺ DPC-യുടെ സ്ഥിരം ക്ഷണിതാവുമായിരിക്കും. (ഖണ്ഡിക 9.5.5)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

155

പദ്ധതിക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകുന്നതിനുമുമ്പ് DPC-യുമായി കൂടിയാലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ ജില്ലാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ MPC-യ്ക്ക് ചുമതല ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ള മേഖലകളിലേക്ക് അത് കടക്കേണ്ടതില്ല. ഒരു സമവായത്തിന് കളമൊരുക്കിക്കൊണ്ടുള്ള പരസ്പര ചർച്ചകൾക്കുശേഷം അത് MPC-യുടെ പദ്ധതി അംഗീകരിക്കുകയും ജില്ലാ പദ്ധതിയിലേക്ക് സംയോജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. (ഖണ്ഡിക 9.5.6)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

156

തുടക്കം എന്ന നിലയിൽ ഒരു ക്രമീകൃത നഗരവൽക്കരണത്തിനായി കളമൊരുക്കുന്നതിന് സാധ്യതയുള്ള നഗരസഞ്ചയങ്ങൾക്കായി MPC-കൾ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 9.5.7)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

157

തങ്ങൾക്ക് ചുമതല കിട്ടിയിരിക്കുന്ന മേഖലകളുടെ കാര്യത്തിൽ നഗരവൽക്കരണം നടപ്പാക്കുന്നതിന് MPC ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ താങ്കളുടെ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിലുള്ള തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ അവർ പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 9.5.8)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

158

MPC-കൾ താഴെപ്പറയുന്ന മേഖലകൾക്കായി ഏകീകൃത പദ്ധതി നടപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

- i. സമ്പർക്കക്ഷമതയും ചലനശീലതയും (Mobility)
- ii. ജലവിതരണവും മലിനജല ഓടകളും
- iii. മോട്രോപൊളിറ്റൻ പ്രദേശങ്ങൾക്കുള്ളിലെ മേഖലകൾ തിരികൽ.

MPC-യ്ക്കുള്ളിലെ തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങൾക്കായുള്ള വിശദമായ ടൗൺ പ്ലാനുകൾ.

(ഖണ്ഡിക 9.5.9)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

159

പദ്ധതിക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകുന്നതിനുമുമ്പ് MPC-കൾ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുമായി ഔദ്യോഗികമായി കൂടിയാലോചിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 9.5.10)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

160

MPC തയ്യാറാക്കുന്ന പദ്ധതി, പദ്ധതിക്കുകീഴിൽ വരുന്ന മേഖലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ഏജൻസികൾക്കും നിയമപരമായി ബാധകമായിരിക്കും

(ഖണ്ഡിക 9.5.11).

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

161

MPC-കൾ ഒരു പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയും അതുപോലെതന്നെ 15 വർഷത്തേക്കുള്ള ഒരു ദീർഘദർശനപദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 9.5.12)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

162

9.5.5 തങ്ങളുടെ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ MPC-കൾ താഴെപ്പറയുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

- i. IIT, ചെന്നൈ
- ii. CWRDM
- iii. NCESS
- iv. School of Planning and Architecture, New Delhi

(ഖണ്ഡിക 9.5.13)

നടപടി: കൊച്ചി മെട്രോപൊളിറ്റൻ പ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും അതിന്റെ അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അതിനായി നിയോഗിച്ച കമ്മിറ്റി സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശുപാർശകളും കൂടി പരിഗണിച്ചും വിശദമായ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ വിഷയത്തിൽ അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

163

ജില്ലാ & ദേശീയതലങ്ങളിൽ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിന് കഴിവുള്ള തരത്തിൽ LSGD-യ്ക്ക് കീഴിൽ ഒരു സംസ്ഥാനതല റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് ഉണ്ടായിരിക്കണം. IIM കോഴിക്കോട്, KSIDC, കേരള ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പ്രൊമോഷൻ (K-bip), CMD, MSME എന്നിവപോലെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഒരു കൺസോർഷ്യം ആയിരിക്കണം പ്രസ്തുത റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പിന്റെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശകർ.

(ഖണ്ഡിക 10.13)

നടപടി: തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രാദേശിക - സാമ്പത്തികവികസന പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകി നടപ്പാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പൊതുവികസന കാഴ്ചപ്പാട് പതിനാലാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി കാലയളവിലേക്ക് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുള്ള വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യവർഷങ്ങളിലെ അനുഭവം വിലയിരുത്തിയശേഷം മാർഗ്ഗരേഖ സമഗ്രമായി പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ കൂടി പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

164

കാർഷികേതര മേഖലയിലെ സാമ്പത്തികവികസനത്തിനുള്ള ആസൂത്രണം തികച്ചും സങ്കീർണ്ണവും, വൈദഗ്ധ്യം വേണ്ട ഗുണമേന്മാ വിശകലനവും ധാരാളം ആവശ്യപ്പെടുന്നതുമാണ്. ഇത് വ്യവസായ വകുപ്പ്, നേരത്തെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഗ്രാമവികസനവകുപ്പിൽനിന്നുള്ള ഓഫീസർമാർ, ഖാദി ആൻഡ് ഗ്രാമ വ്യവസായ വകുപ്പിൽ നിന്നുള്ള ഓഫീസർമാർ, MSME സംഘടനകളുടെ പ്രതിനിധികൾ, അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നുള്ള സന്നദ്ധസേവകർ എന്നിവരെ ഉൾപ്പെടുത്തി ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി LED-യിൽ രൂപീകരിക്കുന്ന ഒരു ഉപദേശക ഗ്രൂപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കാർഷികേതര മേഖലയിൽ മനുഷ്യവിഭവ സമാഹരണം ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 10.14)

നടപടി: തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രാദേശിക - സാമ്പത്തികവികസന പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകി നടപ്പാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പൊതുവികസന കാഴ്ചപ്പാട് പതിനാലാം

പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി കാലയളവിലേക്ക് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുള്ള വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യവർഷങ്ങളിലെ അനുഭവം വിലയിരുത്തിയശേഷം മാർഗ്ഗരേഖ സമഗ്രമായി പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ കൂടി പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

165

DPC-യ്ക്ക് താഴെപ്പറയുന്ന നടപടികളെടുക്കാൻ കഴിയും.

10.15.1 ജനസംഖ്യ, വിദ്യാഭ്യാസ നേട്ടങ്ങൾ, ലഭ്യമായ വിദഗ്ധ കഴിവുകൾ, നിലവിലെ തൊഴിൽസമ്പ്രദായം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന രീതിയിൽ പ്രാദേശിക-സാമ്പത്തിക വികസനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുക.

10.15.2. സാമ്പത്തിക സെൻസസ്, വാർഷിക വ്യവസായ സർവ്വേ മുതലായവ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഓരോ മേഖലയിലെയും സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും തൊഴിലിന്റെയും മാതൃക തിരിച്ചറിയാവുന്നതാണ്. IT-യും ധനകാര്യവും ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ അടയാളപ്പെടുത്തുകയും പോരായ്മകൾ കണ്ടെത്തുകയും വേണം.

10.15.3. സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് അടിസ്ഥാനമാക്കി ജില്ലാതലത്തിലെ കൂടിയാലോചനകളും ശില്പശാലകളും വഴി ലക്ഷ്യങ്ങളും ഉദ്ദേശങ്ങളും വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. പ്രാദേശിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലെ വിവിധ മേഖലകളിലുള്ള സുപ്രധാന സ്വകാര്യ സംരംഭകരെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി അവരുടെ സൂചിനിതമായ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ അറിയുക എന്നത് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണ്.

10.15.4 ഈ നടപടികളെ ആധാരമാക്കി ഇടപെടലിനുള്ള കേന്ദ്രമേഖലകൾ തിരിച്ചറിയാവുന്നതാണ്. ഇതിൽ താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- i. പ്രാദേശികസ്റ്റാറ്റുകളുടെനിലവാരംമെച്ചപ്പെടുത്തൽ.
- ii. പരിപൂരകവൈദഗ്ധ്യനിർമ്മാണപരിപാടികൾ.
- iii. പ്രാദേശികവിപണികൾഉയർന്നുവരുന്നതിനുള്ളമൊരുക്കുക.
- iv. ചിട്ടയായരീതിയിൽ ചെറുകിടയൂണിറ്റുകൾക്ക് പിന്തുണ നൽകുക.
- v. സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടിൽ കണ്ടെത്തിയ പോരായ്മകൾ നികത്തുക.
- vi. സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിനു ശേഷം ഒരു പ്രാദേശിക നിക്ഷേപകസംഗമം നടത്തുന്നതാഴെപ്പറയുന്ന ഉണാത്തക (Soft) നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. ലീഡ് ബാങ്കിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ബാങ്കർമാരുടെ ഒരു ഗ്രൂപ്പ് പ്രസ്തുത സംഗമത്തിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്.
- vii. എല്ലാ പെർമിറ്റുകളുടെയും സമയബന്ധിതമായ വിതരണവും അനിവാര്യമായ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളുടെ ലഭ്യതയും സുഗമമാക്കേണ്ടതാണ്.

അതേസമയത്തുതന്നെ സംരംഭകർക്ക് ലോണുകൾ നൽകാനും എളുപ്പത്തിൽ നടപടി സ്വീകരിക്കണം.

10.15.5. പുതുസംരംഭങ്ങൾചേർത്തുപിടിച്ച് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും, ആവശ്യകതയനുസൃതമായി പ്രശ്നപരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനും ജില്ലാ ആൻഡ് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ തലങ്ങളിൽ സ്ഥിരമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം. തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങൾ ആദരണീയമായ തൊഴിൽബന്ധങ്ങൾക്ക് സജീവമായി കളമൊരുക്കണം.

10.15.6. വ്യത്യസ്തതലങ്ങളിൽ എല്ലാ ഉപജീവനമാർഗ്ഗ പരിപാടികളുടെയും നടപ്പാക്കൽച്ചുമതല NRLM & NULM നടപ്പാക്കുന്ന ഓഫീസർമാർക്ക് നൽകണം. ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ കുടുംബശ്രീയുടെ കേന്ദ്രസംസ്ഥാന റിസോഴ്സ് വ്യക്തികൾക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിലെ ഉപജീവനപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആസൂത്രണദൗത്യം ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കാവുന്നതാണ്.

10.15.7. കുടുംബശ്രീയുടെ സൂക്ഷ്മ സംരംഭകകൺസൾട്ടന്റുമാരുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിന്റെ ഫലമായി അവർക്കും ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലും സൂക്ഷ്മസംരംഭങ്ങൾക്ക് മാർഗ്ഗദർശനം നൽകുന്നതിലും ചേർത്തുനിർത്തി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിലും പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടാകുന്നതാണ്.

10.15.8. വിദഗ്ധ കഴിവുകളുടെ കാര്യത്തിൽ

- i. വിവിധവ്യവസായ സംഘടനകളുമായി പങ്കാളിത്തം സാധ്യമാകുന്ന ഒരു വിദഗ്ധ ഏജൻസി, കഴിയുമെങ്കിൽ IIM കോഴിക്കോട് മുഖേന കുടുംബശ്രീ വിപണി ഡിമാന്റിനെക്കുറിച്ച് ഒരു പഠനം നടത്തിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ പഠനത്തിന്റെ ഫലങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി DPC-യുടെ മാർഗ്ഗദർശനത്തിൽ തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് നൈപുണ്യ വികസന പരിപാടികൾ രൂപീകരിക്കാൻ കഴിയും.
- ii. നൈപുണ്യവികസന പരിപാടികൾ വിശാലമായ അർത്ഥത്തിൽ NULM-ന്റെയും NRLM-ന്റെയും നൈപുണ്യ ഘടകഭാഗങ്ങളുടെ പ്രക്രിയകൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും പാഠ്യപദ്ധതികളും ട്രാക്കിങ് സംവിധാനങ്ങളും.
- iii. സംയോജിത തലത്തിൽ നൈപുണ്യ വികസനത്തിനുശേഷം ലഭിച്ച പ്ലേസ്മെന്റുകളുടെ കുറഞ്ഞത് 25% പട്ടികജാതി & പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരിൽനിന്നാണെന്ന്. ജോലിയിൽ ഒരു വർഷം തികഞ്ഞതിനു ശേഷമുള്ള കണക്കെടുപ്പിൽനിന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ പ്രത്യേക പരിശ്രമങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.

10.15.9. വ്യവസായ വകുപ്പും ബന്ധപ്പെട്ട ഏജൻസികളും തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തിയ വ്യവസായവളർച്ച ക്ലസ്റ്ററുകളിൽ, പ്രാദേശിക - സാമ്പത്തികവികസനം ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ക്ലസ്റ്റർ നേട്ടങ്ങൾ പരമാവധിയിൽ എത്തിക്കുന്നതിന് അനുപുരകശ്രമങ്ങൾ DPC നടത്തേണ്ടതാണ്.

- i. ഇന്ത്യയുടെ മുൻ രാഷ്ട്രപതി ഡോ. എ. പി. ജെ. അബ്ദുൽ കലാം നിർദ്ദേശിച്ച ഗ്രാമീണ മേഖലകളിൽ നഗരസൗകര്യങ്ങളുടെ ലഭ്യത (PURA) തത്വങ്ങൾ, ക്ലസ്റ്ററുകൾ വികസിപ്പിക്കുമ്പോൾ മനസ്സിൽ കരുതേണ്ടതാണ്.
- ii. പിന്നാക്ക ഗ്രാമീണ മേഖലകളുടെ സർവ്വതോമുഖമായ വികസനത്തിന് പരേതനായ ഡോ. അബ്ദുൽ കലാം, പരേതനായ പ്രൊഫ. ഇന്ദിരേശനും വിശദീകരിച്ച ഒരു ആശയമാണ് PURA. അനിവാര്യമായും, ഇത് അനേകം ഗ്രാമങ്ങളെ വൃത്താകാരമായോ വർത്തുളമായോ ഉള്ള രീതിയിൽ കണ്ണിചേർത്തുകൊണ്ട് സമർത്ഥമായ സ്ഥലപര ആസൂത്രണത്തിലൂടെ മെച്ചപ്പെട്ട സമ്പർക്കക്ഷമത ലഭ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് ഭാരതീയ ഗ്രാമങ്ങളുടെ നിലവിലുള്ള രേഖ തകർക്കുന്നതിന് ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതാണ്. ഇതിന് ബഹുവിധമായ സാധ്യതകളാണുള്ളത്. ഇത് പരമാവധി മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു ജനസംഖ്യാ ക്ലസ്റ്ററും കൂടാതെ ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, വിപണനസൗകര്യം മുതലായ ഉന്നതസേവനമേഖലകളുടെ ഒരു പ്രയോഗക്ഷമമായ പ്രവർത്തനമേഖലയും സൃഷ്ടിക്കുന്നു. മെച്ചപ്പെട്ട റോഡുകൾ വഴിയുള്ള ഭൗതികസമ്പർക്കത്തിനു പുറമേ ധനകാര്യ വിനിമയങ്ങൾ, വിജ്ഞാനസമ്പർക്കം, ഇലക്ട്രോണിക് സമ്പർക്കക്ഷമത എന്നിവ പോലെയുള്ള മറ്റ് സമ്പർക്കങ്ങളും ഇത് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. ഇവയുടെ സംയോജനത്തിലൂടെ ഒരു കൂട്ടം ഗ്രാമങ്ങളെ, മെച്ചപ്പെട്ട സൗകര്യങ്ങളും അവസരങ്ങളോടും കൂടിയ സ്വാഭാവികവും സാമൂഹികവുമായ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ഗ്രാമീണ സ്വഭാവ സവിശേഷതകൾ നിലനിർത്തുന്ന ചടുലമായ ഒരു അധിവാസകേന്ദ്രമായി പരിവർത്തിപ്പിക്കാൻ കഴിയും.
- iii. ഓരോ ജില്ലയിലും ഓരോ ഉൽപ്പന്നം എന്നതിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നി കൊണ്ട് ഭക്ഷ്യസംസ്കരണ മന്ത്രാലയത്തിനകീഴിൽ വ്യവസായവകുപ്പ് നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ സജീവപങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് ജില്ലാ വ്യവസായ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ജനറൽ മാനേജർ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി ചർച്ചകൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.

10.15.10.

കാർഷികമേഖലയുടെ കാര്യത്തിൽ സംയോജനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അധ്യായത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, ഓരോ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെയും തലത്തിൽ ഒരൊറ്റപദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് സംസ്ഥാനവും പ്രാദേശിക പദ്ധതികളും തമ്മിൽ ആവശ്യമായ സംയുക്ത പ്രവർത്തനോർജ്ജം കൈവരുത്തുകയും കർഷകന് പ്രയോജനകരമാവുകയും ചെയ്യും. ഇവിടെയും വ്യക്തിഗത ഗുണഭോക്തൃ-ഉന്മുഖ പരിപാടികൾക്കുപരി വിളകളെയും, അത് കൃഷിചെയ്യുന്ന പ്രദേശത്തെയും കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പദ്ധതികൾക്കായിരിക്കണം ഊന്നൽ നൽകേണ്ടത്. ഉൽപ്പാദന മേഖലയിൽ കൃഷിക്കായി നീക്കിവച്ചിട്ടുള്ള ഫണ്ടുകളുടെ കുറഞ്ഞത് മൂന്നിലൊന്ന് ഭാഗമെങ്കിലും കാർഷിക-പാരിസ്ഥിതിക തത്വങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള കാർഷികവൃത്തിക്കുവേണ്ടി ചെലവഴിക്കണം.

10.15.11. ചെലവഴിക്കുന്ന തുകയുടെ 60% കാർഷികമേഖലയ്ക്ക് നേരിട്ട് പ്രയോജനപ്പെടണമെന്ന് MGNREGA നിയമബദ്ധമായി അനുശാസിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഈ ഭാഗം പ്രത്യേകമായി എടുത്ത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ കാർഷികപദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

10.15.12 ഗ്രാമീണ മേഖലകളിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് നിലവിലുള്ള അധികാരങ്ങളും സ്വാതന്ത്ര്യവും തുടർന്നും ഉണ്ടായിരിക്കെ, ബ്ലോക്ക് ഏരിയയ്ക്കുള്ളിൽ MSME-കളുടെ പിന്തുണയ്ക്കായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ദൗത്യം ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന് നൽകേണ്ടതാണ് .ഈ ഘടക ഭാഗത്തിനായുള്ള തങ്ങളുടെ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ കഴിവുറ്റുവരാക്കുന്നതിൽ അവർ നേതൃത്വം വഹിക്കണം.

10.15.13. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തികവികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ മടങ്ങിവരുന്ന പ്രവാസി കേരളീയരുടെ ശക്തിസാധ്യതകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും പൂർണ്ണ സൗകര്യങ്ങളോടെ അവരുടെ പ്രാദേശിക നിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് കളമൊരുക്കുകയും വേണം. തങ്ങളുടെ അനുഭവപരിചയവും പ്രാദേശിക ബന്ധങ്ങളും കൈമുതലാക്കി ഇക്കൂട്ടർ സാമൂഹികവും മാനവികവുമായ മൂലധനം ഒരുമിപ്പിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 10.15)

നടപടി: തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രാദേശിക - സാമ്പത്തികവികസന പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകി നടപ്പാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പൊതുവികസന കാഴ്ചപ്പാട് പതിനാലാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി കാലയളവിലേക്ക് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുള്ള വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യവർഷങ്ങളിലെ അനുഭവം വിലയിരുത്തിയശേഷം മാർഗ്ഗരേഖ സമഗ്രമായി പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ കൂടി പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

166

ആരോഗ്യമേഖലയ്ക്കുള്ള ശുപാർശകൾ

പതിനഞ്ചാം യൂണിയൻ ധനകാര്യകമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നഗരതദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ പ്രാഥമിക ആരോഗ്യസുരക്ഷയ്ക്കുള്ള സമഗ്രമായ ഒരുനയം സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും, സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ആയത് നടപ്പാക്കാനുള്ള ഒരു കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും വേണം. ഈ സമഗ്രപദ്ധതി വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് “ഹെൽത്ത് സിസ്റ്റം ട്രാൻസ്ഫർമേഷൻ പ്ലാറ്റ്ഫോം) HSTP)” പോലെയുള്ള ഒരു വിദഗ്ധ ഏജൻസിയുടെ “ജനനമയ്ക്കായുള്ള” സേവനങ്ങൾ ആരായാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 11.9)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

167

ഓരോ ആരോഗ്യസ്ഥാപനത്തിലും ലഭ്യമാക്കേണ്ട കുറഞ്ഞതും അഭിലക്ഷണീയവുമായ നിലവാരങ്ങൾ, സൗകര്യങ്ങൾ, സേവനങ്ങൾ എന്നിവ ആരോഗ്യവകുപ്പ് നിഷ്കർഷിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 11.10)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

168

മാനകങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് കീഴിലുള്ള എല്ലാത്തരം ആശുപത്രികളിലും മാസ്റ്റർപ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. മാസ്റ്റർപ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേകിച്ച് ഉചിത നിലവാരങ്ങളും കീഴ്വക്കങ്ങളുമനുസരിച്ച് കെട്ടിടങ്ങൾ രൂപകൽപ്പനചെയ്യുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ ചാർട്ടേഡ് പ്രൊഫഷണലുകൾക്ക് അംഗീകാര സാക്ഷ്യപത്രങ്ങൾ നൽകാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 11.11)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

169

മെച്ചമായ സമ്പ്രദായങ്ങളും, വിദഗ്ധമായ ഇൻപുട്ടുകളും ആധാരമാക്കി ബന്ധപ്പെട്ട DHS മാതൃക പ്രോജക്ടുകൾ വികസിപ്പിച്ച് DPC മുഖേന എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും അയച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 11.12)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

170

“ആയുഷ്” മേഖലയിൽ പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ എണ്ണം തദ്ദേശഭരണ കൂടങ്ങളുടെ എണ്ണവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തില്ലെങ്കിൽ ഓരോ ആരോഗ്യസ്ഥാപനത്തിനും കീഴിലുള്ള തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് കാണിച്ചുകൊണ്ട് ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കെല്ലാം വേണ്ടി, “സർവീസ് ഏരിയ മാപ്പ്” തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ, സർവീസ് ഏരിയയ്ക്ക് കീഴിൽ വരുന്ന തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക്, ആശുപത്രികൾക്ക് ഫണ്ടുകൾ നൽകാൻ അവ തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിനകീഴിൽ അല്ലെങ്കിൽപ്പോലും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കണം എന്ന് സുവ്യക്തമാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 11.13)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

171

ആയുഷ് പ്രാഥമികാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളിലെ ഒട്ടുമിക്ക മെഡിക്കൽ ഓഫീസർമാരും കരാർ ജീവനക്കാരാണെങ്കിലും അവരെ നിർവഹണ ഓഫീസർമാരായി കരുതാവുന്നതാണ്. ആയുഷ് PHC-കൾക്കുള്ള മരുന്നുകൾ, മേഖലയിലെ മറ്റ് ആശുപത്രികൾക്ക് മരുന്നുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്ന അതേ സംവിധാനത്തിലൂടെ നൽകാവുന്നതാണ്. ഈ ആയുഷ് PHC-കൾക്ക് സൂക്ഷ്മ ഉപകരണങ്ങൾ, ഫർണിച്ചർ, ഇന്റർനെറ്റ് കണക്ഷൻ മുതലായവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ തദ്ദേശീയ സ്ഥാപനങ്ങളെ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ ജലവൈദ്യുതി വിതരണ സൗകര്യങ്ങൾ വികസനഫണ്ടിൽനിന്ന് ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്.

നടപടി: ആറാം ധനകാര്യക്കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകളുടെയും കൂടി അടിസ്ഥാനത്തിൽ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടിന്റെ ഉപയോഗം സംബന്ധിച്ച മാനദണ്ഡങ്ങൾ പുതുക്കി നിശ്ചയിച്ച ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതനുസരിച്ച് ആയുഷ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് തടസ്സമില്ല. കുടിവെള്ളം, വൈദ്യുതി തുടങ്ങിയവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വികസനഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കുന്നതിനും തടസ്സമില്ല. കരാർ ജീവനക്കാരെ നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരാക്കാം എന്ന ശുപാർശയിൽ വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

172

എല്ലാ ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വേണ്ടി സേവനവിതരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 11.15)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

173

എല്ലാ ആശുപത്രികൾക്കും സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് നിർബന്ധമാക്കണം. ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിൽ സെന്റർ ഫോർ മാനേജ്മെന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് (CMD)ന്റെ അനുഭവപരിചയം, പുതിയൊരു രീതിശാസ്ത്രം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനായി വിശകലനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 11.6)

നടപടി: “എല്ലാ ആശുപത്രികൾക്കും സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് നിർബന്ധമാക്കണം” എന്ന ഭാഗം അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. അതിനായി പ്രത്യേക സ്ഥാപനത്തെ ചുമതലപ്പെടുത്താം എന്ന ശുപാർശ നിരസിച്ചു.

174

വിദ്യാഭ്യാസമേഖലയ്ക്കുള്ള ശുപാർശകൾ

വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് വ്യത്യസ്തതരം സ്കൂളുകളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കും മറ്റു സംവിധാനങ്ങൾക്കും വേണ്ട നിലവാരങ്ങൾനിഷ്കർഷിക്കേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രസ്തുത നിലവാരങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള ഘട്ടംഘട്ടമായുള്ള കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. എല്ലാ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളും അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം, മറ്റ് അവശ്യസംവിധാനങ്ങൾ, വിദ്യാഭ്യാസപരമായ ഫലങ്ങൾ എന്നിവയിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ടുള്ള സ്ഥാപന വികസന പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 11.19)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

175

വ്യത്യസ്ത തരക്കാരായ കുട്ടികളുടെ പഠനനിലവാരം അളക്കുന്നതിന് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ DIET -കളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് ലഘുപയുക്തികൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതും, ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്. (ഖണ്ഡിക 11.20)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

176

സംസ്ഥാനത്തുടനീളം കൂടുതലും എംഎൽഎമാർ തെളിച്ച, സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് സമീപകാലത്തെ മെച്ചപ്പെട്ട സമ്പ്രദായങ്ങൾ, കിലSCERT യുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഇതിൽനിന്ന് പഠിച്ച പാഠങ്ങൾ എല്ലാ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലും പ്രചരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 11.21)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

177

വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥിരം സമിതി ഒരു വർഷം കുറഞ്ഞത് ഒരുതവണയെങ്കിലും എല്ലാ സ്കൂളുകളും സന്ദർശിച്ച അധ്യാപകർ, പിടിഎ പ്രതിനിധികൾ, വിദ്യാർത്ഥി പ്രതിനിധികൾ എന്നിവരുമായി കൂടിയാലോചനായോഗങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്. ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അവർ ഈ ജോലി ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന് വിട്ടുകൊടുക്കണം. (ഖണ്ഡിക 11.22)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

178

വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് DIET സഹായിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 11.23)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

179

ശിശുവികസനത്തിനുള്ള ശിപാർശകൾ

‘അഡ്ഹോക്ക്’ പങ്കാളിത്തം ഒട്ടുംതന്നെ ഫലപ്രദമല്ല. അതിനാൽ അത് സാർവത്രിക ബാലസഭകളുടെ രൂപത്തിൽ സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഇതിന് കുടുംബശ്രീ മാർഗ്ഗദർശനം ആകാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ എല്ലാ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള കുട്ടികൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടേണ്ടതാണ്. കുട്ടികളെ രണ്ട് ഗ്രൂപ്പുകളായി തിരിക്കാവുന്നതാണ്. 6 വയസ്സ് മുതൽ 12 വയസ്സ് വരെയുള്ള ഒരു ഗ്രൂപ്പും, 13 വയസ്സ് മുതൽ 18 വയസ്സ് വരെയുള്ള മറ്റൊരു ഗ്രൂപ്പും തദനുസൃതമായി പരിപാടികൾ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.18)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ

പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

180

പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗ, മത്സ്യത്തൊഴിലാളി, ദരിദ്രരിൽ ദരിദ്രരായ കുട്ടികളുടെയും, ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളുടെയും പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്താൻ പ്രത്യേകം പരിശ്രമങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.19)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

181

വനിതാ-ശിശുവികസന കണക്കനുസരിച്ച് രോഗബാധിതരാകാൻ സാധ്യതയുള്ള 5.5 ലക്ഷം കുട്ടികളാണുള്ളത്. ഇവർക്ക് മുൻഗണനാ ടിസ്മാനത്തിൽ ചികിത്സ ലഭ്യമാക്കാൻ ഈ കുട്ടികളുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പ് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.20)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

182

സമവായത്തിന്റേതായ ഒരു ജനാധിപത്യ പ്രക്രിയയിലൂടെ ബാലസഭ മുതൽ മുകളിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുപ്പിലൂടെ കുട്ടികളുടെ പഞ്ചായത്ത്/ മുനിസിപ്പാലിറ്റി രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.21)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

183

കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ട ചില പ്രവർത്തനങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

- i. തദ്ദേശസ്ഥാപനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് സ്കൂളുകളുടെയും കുട്ടികൾക്ക് അത്യാവശ്യമുള്ള അടിസ്ഥാന, മിനിമം സേവനങ്ങളുടെയും കാര്യത്തിൽ കൂടിയാലോചനകൾ ഉണ്ടാകണം.
- ii. ഡാറ്റാ ശേഖരണത്തിലെ പങ്കാളിത്തം
- iii. സേവനങ്ങളുടെയും സൗകര്യങ്ങളുടെയും ഗുണമേന്മ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പങ്കാളിത്തം, പ്രത്യേകിച്ച് ലഘുവായ സ്കോർ കാർഡുകൾ ഉപയോഗിച്ച്.

- iv. കുട്ടികളുമായുള്ള യോഗങ്ങളിൽ ചിത്രങ്ങൾ, സംവാദങ്ങൾ, കളികൾ, ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ, പിന്നെ തീർച്ചയായും സാമൂഹിക മാധ്യമങ്ങളുടെ ഉപയോഗം - പ്രത്യേകിച്ചും കൗമാരക്കാരുടെ കാര്യത്തിൽ എന്നിവപോലെയുള്ള അനേകം വിനിമയോപാധികളുടെ ഒരു വൈവിധ്യമാർന്ന ശ്രേണി ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.
- v. താല്പര്യം നിലനിർത്തുന്നതിന്, അടുത്തയോഗത്തിന്റെ അജണ്ടയും, തങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തിപദ്ധതിയും കുട്ടികൾതന്നെ തീരുമാനിക്കണം.
- vi. തങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ അനുഭവങ്ങളെക്കുറിച്ച് സാഹിത്യസംബന്ധിയും കലാപരവുമായ സൃഷ്ടികൾ നടത്താൻ കുട്ടികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.22)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

184

തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളുടെയും കുട്ടികളുടെയും പ്രത്യേകിച്ച് ബാലസഭാ നേതാക്കളുടെ ചിട്ടയോടുകൂടിയ ശേഷിനിർമ്മാണം ഏർപ്പാടാക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ശേഷിനിർമ്മാണത്തിന്റെ നേതൃത്വപരിശീലനം, ബാലാവകാശങ്ങൾ, കുട്ടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ, കുട്ടികൾക്ക് പ്രസക്തമായ ഭരണഘടനാ മൂല്യങ്ങൾ എസ്.ഡി.ജികൾ മുതലായവയും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം. സ്കൂളുകൾക്ക് ഇക്കാര്യത്തിൽ നേതൃപരമായ പങ്കുവഹിക്കാൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 12.23)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

185

മാതൃകാപരമായി, തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുമായുള്ള ഇടപെടൽ പ്രൈമറി, ഹൈസ്കൂൾ, ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളുകൾ എന്നിവയിലെ ഔദ്യോഗികമായ പൊതുജനവിദ്യാഭ്യാസവുമായി പരിവർത്തിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്

(ഖണ്ഡിക 12.24)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

186

കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതിനിർമ്മാണ പ്രക്രിയയെക്കുറിച്ചും, തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളെ ശിശു സൗഹൃദമാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതാണ്.
(ഖണ്ഡിക 12.25)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

187

വയോജനങ്ങൾക്കുള്ള ശിപാർശകൾ

ലിംഗഭേദമോ സാമ്പത്തിക പദവിയോ കണക്കാക്കാതെ പങ്കെടുക്കാൻ സന്മനസ്സുള്ള എല്ലാവരെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് വയോജന സ്വയം-സഹായഗ്രൂപ്പുകൾ സാർവ്വത്രികമാക്കാവുന്നതും ഇത് കുടുംബശ്രീയുമായി കണ്ണിചേർക്കേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.27)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

188

കഴിവിന്റെ തോതുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ആവശ്യാനുസരണമായി യോജനങ്ങളെ ഭേദസൂചകമായ പിന്തുണയ്ക്കായി തദ്ദേശ ഭരണകൂടം വിവിധ വിഭാഗങ്ങളായി തിരിക്കേണ്ടതാണ്.
(ഖണ്ഡിക 12.28)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

189

തദ്ദേശഭരണകൂടം, വീടുവിട്ട് പുറത്തുപോകാൻ കഴിയാത്ത വയോജനങ്ങൾക്ക് വാതിൽപ്പടി സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.
(ഖണ്ഡിക 12.29)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശിപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

190

സർക്കാർ ആശുപത്രികളിലേക്ക് വരുന്ന മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്ക് മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ സേവനം നൽകുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തണം.

(ഖണ്ഡിക 12.30)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശുപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

191

വയോജനങ്ങൾക്ക് നീതിയുക്തമായപദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്ന വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖകൾ നിലവിൽവരണം. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളെ വയോജന സൗഹൃദമാക്കുന്ന ഘട്ടംഘട്ടമായ പരിപാടി ആവിഷ്കരിക്കണം

(ഖണ്ഡിക 12.31)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചു. അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഈ ശുപാർശകൾ വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ ശേഷം മാർഗ്ഗരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

192

നൈപുണ്യവും സാംസ്കാരികവുമായ അറിവു പങ്കുവയ്ക്കുന്നതിൽ തലമുറകൾ തമ്മിൽ ഇടപഴകലുകൾക്ക് കളമൊരുക്കുന്ന പദ്ധതികൾ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 12.32)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

193

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും “മെയിൻനൻസ് & വെൽഫെയർ ഓഫ് പാരൻസ് & സീനിയർ സിറ്റിസൺ” ആക്ട് 2007 നടപ്പാക്കുന്നതിൽ സജീവ പങ്കു വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.33)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

194

വയോജനങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന ഭവനങ്ങൾ വയോജന സൗഹൃദമാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ ആവശ്യാനുസരണം അടിസ്ഥാന മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിന് വീട്ടുമയ്ക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും അധികാരം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.34)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

195

പല തദ്ദേശസ്വയംഭരണങ്ങളും വയോജനങ്ങൾക്കായി 'ഡേ കെയർ സെന്ററുകൾ' തുടങ്ങാൻ കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുടുംബശ്രീയുടെയും, മറ്റു പൗരസമൂഹ സംഘടനകളുടെയും (CSOs) സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഈ കേന്ദ്രങ്ങൾ പ്രവർത്തനനിരതമാക്കേണ്ടതാണ് (ഖണ്ഡിക 12.35)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

196

വയോജനങ്ങളുടെ സന്നദ്ധ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണങ്ങൾ പരിപാടികൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.36)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

197

കുടുംബശ്രീയുടെ ശുപാർശകൾ

തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന്റെ അധികാര പരിധിക്കുള്ളിൽ താമസിക്കുന്ന കുടുംബശ്രീയുടെ കണക്കെടുക്കുക. (ഖണ്ഡിക 12.38)

നടപടി: അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുന്നതിന് ആസൂത്രണ മാർഗരേഖയുടെ ഖണ്ഡിക 8.9 പ്രകാരം വ്യവസ്ഥ നിലവിലുണ്ട്.

തൊഴിൽ വകുപ്പ് നിലവിൽ 'അതിഥി പോർട്ടൽ' പ്രവർത്തിക്കുകയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ ജില്ല തിരിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ലേബർ കമ്മീഷണറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ ലഭ്യമാണ്. കൂടാതെ ആഭ്യന്തരവകുപ്പിന് കീഴിൽ പൊലീസ് സ്റ്റേഷനുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ചും അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ വിവരശേഖരണം നടന്നുവരുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ താമസിക്കുന്ന അതിഥി തൊഴിലാളികളുടെ വിവരശേഖരണത്തിന് പ്രസ്തുത ഡാറ്റാ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

198

അന്തസ്സാർ അധിവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുക, കുടിവെള്ളം, വൈദ്യുതി തുടങ്ങിയ സൗകര്യങ്ങളുള്ള മെച്ചപ്പെട്ട താമസസൗകര്യം ലഭ്യമാക്കുകയും കുടുംബശ്രീയുടെ അത്തരം സൗകര്യങ്ങൾ അഭിഗമ്യമാക്കാൻ സഹായം നൽകുകയും ചെയ്യുക.

(ഖണ്ഡിക 12.39)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

199

കുടിയേറ്റക്കാരുടെ ആരോഗ്യം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിൽ സന്നദ്ധ സജീവമായ ഒരു സമീപനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 12.40)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

200

കുടിയേറ്റക്കാരെ തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന്റെ സാമൂഹിക -സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഭാഗഭാക്കുകൾ ആക്കണം. (ഖണ്ഡിക 12.41)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

201

ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ മക്കൾക്ക് അംഗൻവാടികളിലും സ്കൂളുകളിലും ഇടം കിട്ടുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് പ്രത്യേക പരിശ്രമങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.42)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

202

ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികൾ എണ്ണത്തിൽ വളരെ കൂടുതലുള്ള തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വർഷത്തിലൊരിക്കൽ അവരുമായി കൂടിയാലോചനകൾ വേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ കുടിയേറ്റക്കാരുടെ സഹായസേവനങ്ങൾക്ക് കോഡിനേറ്റർ എന്ന നിലയിൽ ഒരു ഓഫീസറെ നിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.43)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

203

ദരിദ്രരിൽ ദരിദ്രരായവർക്കായുള്ള ശിപാർശകൾ

പങ്കാളിത്ത സങ്കേതങ്ങളിലൂടെ, കുടുംബശ്രീ, പൊതുസമുദായങ്ങളിലെ അതിദരിദ്രരിൽ 5%ത്തെയും, പട്ടികജാതിയിലെയും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളിലെയും 10% പേരെയും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരിൽനിന്ന് 20% പേരെയും, തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തണമെന്നും, അവർക്കു വേണ്ടി ആദ്യകാല ദിനങ്ങളിൽ 'ആശ്രയ'യുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കുടുംബാധിഷ്ഠിത പദ്ധതികളിലൂടെ മിനിമം ആവശ്യങ്ങളും, ഉപജീവനമാർഗങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ അവകാശങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിൽ ഊന്നൽനൽകിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു പരിപാടി തയ്യാറാക്കണമെന്നും ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു. (ഖണ്ഡിക 12.45)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

204

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള(PWDS) ശിപാർശകൾ

BUDS സ്കൂൾ, BUDS പുനരിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ, മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന കുട്ടികളെയും ചെറുപ്പക്കാരെയും പിന്താങ്ങുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അതുതകരമായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് കാഴ്ചവയ്ക്കുന്നത് മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന പ്രായപൂർത്തിയായവരിലും അവർ ശ്രദ്ധയൂന്നണം എന്ന് ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു. സംസ്ഥാന ആസൂത്രണബോർഡ്, സഹായഹസ്തങ്ങളാൽ ജീവിക്കുന്നവരെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വിദഗ്ധസമിതി രൂപീകരിച്ചിരുന്നു. ഈ സമിതി ഒരു മികച്ച റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി നൽകിയിട്ടുണ്ട് (പരിശീഷ്ടം12.2 കൊടുത്തിരിക്കുന്നു).

(ഖണ്ഡിക 12.48)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

205

ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ LSGD, വിദഗ്ധരുമായി കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തണമെന്നും, BUDS സ്കൂളുകളുടെ കാര്യത്തിൽ എന്നപോലെ ഏതാനും 'പൈലറ്റ്'കളിലൂടെ ഒരു കർമ്മപരിപാടി വികസിപ്പിക്കണമെന്നും ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 12.49)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

206

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള ഡാറ്റ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, ഭിന്നശേഷിയുടെ തീവ്രതയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പുനരധിവാസത്തിന്റെ ആവശ്യകതയും അതുപോലെതന്നെ സഹായക ഉപയുക്തികളും മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ നിശ്ചയിക്കേണ്ടതും, ഒരു കർമ്മപരിപാടി തയ്യാറാക്കേണ്ടതുമാണ്. വിദഗ്ധരുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയാണ് ഇത് നിർവഹിക്കേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 12.50)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

207

വ്യക്തികളുടെ പ്രായമോ ലിംഗ പദവിയോ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയോ കണക്കിലെടുക്കാതെ സഹകരിക്കാൻ സന്മനസ്സുള്ള എല്ലാവരെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു വേണം ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സ്വയം സഹായഗ്രൂപ്പുകൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടത്. ഈ സ്വയംസഹായ ഗ്രൂപ്പുകളെ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.51)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

208

ഭിന്നശേഷിക്കാരായ വ്യക്തികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വിവിധ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിയമബദ്ധമായി ഒരു കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.52)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

209

ഭിന്നശേഷി വ്യക്ത്യവകാശ ആക്റ്റിൽ വ്യവസ്ഥചെയ്തിരിക്കുന്നതുപോലെ എല്ലാ വ്യക്തിഗത ആനുകൂല്യങ്ങളുടെയും 5% നിയമബദ്ധമായി ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ലഭിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായി നീക്കിവച്ചിരിക്കുന്ന തുകയ്ക്ക് പുറമേയാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.53)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

210

ഭിന്നശേഷി തീവ്രതയുടെ ഏറ്റക്കുറച്ചിലനുസരിച്ച് ഭിന്നശേഷിക്കാരെ നിയമിക്കുന്ന ജോലികളുടെ ലിസ്റ്റ്, വിദഗ്ധർ ക്രോഡീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുടുംബശ്രീ, NULM-ന്റെയും NRLM-ന്റെയും ഭാഗം എന്ന നിലയിലും, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ചും ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കു മാത്രമായുള്ള ഒരു നൈപുണ്യ 'placement' പ്രോഗ്രാം വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.54)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

211

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും കോർപ്പറേഷനുകളുടെയും പദ്ധതികളിൽ, വീട് വീട്ടു പുറത്തിറങ്ങാൻ കഴിയാത്ത ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് വാതിൽപ്പടി സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന ഒരു ഘടകഭാഗം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.55)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

212

സാമ്പത്തിക പരിചരണത്തിനുള്ള ശുപാർശകൾ

G.O (P) No. 107/2019/H&FW dt.16/12/2019, പരിശിഷ്ടം 12.3 പ്രകാരം സർക്കാർ പുതിയൊരു സാമ്പത്തിക പരിചരണനയത്തിന് അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പുതിയ നയത്തിന് അനുസൃതമായി, എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും തങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക പരിചരണ പദ്ധതി പുതുക്കുകയും സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ താഴെ പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടും.

- i. പരിചരണം ആവശ്യമുള്ളവ്യക്തികളുടെ സമഗ്രമായ തിരിച്ചറിയൽ.
- ii. തങ്ങളുടെ ശേഷിക്ക് അനുസൃതമായി സേവനം നൽകാൻ സുതാര്യമായ ഒരു നടപടിക്രമത്തിലൂടെ NGO-കൾ പൗരസമൂഹിക സംഘടനകൾ എന്നിവയ്ക്ക് അംഗീകാര സാക്ഷ്യപത്രം നൽകൽ.
- iii. ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തികൾക്കും ഭവനങ്ങൾക്കും ഉറപ്പുനൽകുന്ന സേവനങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ഉള്ളതും ഭവനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയും ഉള്ള വ്യക്തിഗത പരിചരണ പദ്ധതിയുടെ തയ്യാറാക്കൽ. ഈ പദ്ധതികൾക്ക് സാധ്യമായിട്ടുള്ളതെല്ലാം ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തിയുടെ/കുടുംബത്തിന്റെ ഉപജീവനമാർഗങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു ഘടകഭാഗം ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- iv. തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി NGO-കളുടെയും പൗരസമൂഹ സംഘടനകളുടെയും രജിസ്ട്രേഷനും, സഹായക സേവനങ്ങളുടെ ലഭ്യതയിൽ തുല്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് അവയുടെ ഏകീകരണം.
- v. അംഗീകൃത ഏജൻസികളുടെയും രജിസ്റ്റേഡ് സന്നദ്ധ സേവകരുടെയും സേവനങ്ങൾ തീർച്ചയായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് സാമ്പത്തികപരിചരണത്തിന് അയൽക്കൂട്ട ശ്രംഖലയുടെ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ.

(ഖണ്ഡിക 12.58)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

213

SC/ST-യ്ക്കുള്ള ശുപാർശകൾ

ISC/ST സംബന്ധിച്ച് 2013-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഡാറ്റ ഇപ്പോൾ പുതുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഈ ജോലി മൂന്നുമാസത്തിനുള്ളിൽ പൂർത്തീകരിച്ച്, ഡാറ്റ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താവുന്നതും പ്രാദേശിക സാഹചര്യം മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് അവരെ കഴിവുറ്റവരാക്കാൻ തക്കവിധത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗരേഖകളോടുകൂടി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കാവുന്നതുമാകുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 12.69.1)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

214

ഈ ഡാറ്റ, കമ്മ്യൂണിറ്റിയുമായി പങ്കുവയ്ക്കേണ്ടതും, അവർക്ക് തങ്ങളുടെ പദവിയെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരാകാൻ തക്കവണ്ണം ഡാറ്റ വിശദീകരിച്ചു കൊടുക്കാൻ പ്രൊമോട്ടർമാർക്ക് ദൗത്യം ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതുമാകുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 12.69.2)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

215

SCSP-യുടെയും TSP-യുടെയും കാര്യത്തിൽ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലെ മറ്റു നടപടികൾക്കുപുറമേ, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും പൗരസമൂഹ സംഘടനകളിൽനിന്നുമുള്ള പരിശീലനംസിദ്ധിച്ച ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാരെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകളും (FCDS) ഉണ്ടായിരിക്കണം. മറ്റുള്ളവരുമായിച്ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയുമാറ് SC/ST പ്രൊമോട്ടർമാർക്ക് FGD-യിൽ പരിശീലനം നൽകുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 12.69.3)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

216

അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും NGO-കളിൽ നിന്നും തൽപ്പരരായ പ്രൊഫഷണലുകളെക്കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിന്റെ സംരചന (Composition) ഉടച്ചുവാർക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ, SC/ST സംഘടനകളുടെ പ്രതിനിധികളെയും ഉൾപ്പെടുത്തണം. (ഖണ്ഡിക 12.69.4)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

217

ഗോത്രവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയുടെ കാര്യത്തിൽ കുടുംബാധിഷ്ഠിത പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച വിദ്യാർത്ഥി - സന്നദ്ധസേവകരെ ഓരോ ഭവനത്തിലേക്കും അയച്ച് ഇലക്ട്രോണിക് രീതിയിൽ ഡാറ്റ രേഖപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.69.5)

നടപടി: മൈക്രോ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗരേഖയുടെ കരട് സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് തയ്യാറാക്കിയത് സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

218

‘ഊരുകൂട്ടം’ സംവിധാനം ഉടച്ചുവാർക്കേണ്ടതാണ്. സൗകര്യാർത്ഥം ഊരുകളുടെ ഗ്രൂപ്പുകൾ ഒന്നിക്കുമ്പോൾ, ആളുകളുടെ ആകെ എണ്ണം 250 കവിയാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ, എണ്ണമെത്രയായാലും അവരെല്ലാം ഒരേ ഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ടവരാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തണം. സർക്കാർ ഉത്തരവുകളിൽ ഇപ്പോൾ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഊരുകൂട്ടത്തിന്റെ അധികാരങ്ങൾക്കും ചുമതലകൾക്കും ആകൃതി വ്യവസ്ഥകളുടെ സംയോജനത്തിലൂടെയും അവയുടെ പ്രയോഗത്തിനുള്ള പ്രത്യേക ചട്ടങ്ങളിലൂടെയും നിയമപരിരക്ഷ നൽകേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.69.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

219

DPC ഊരുകൂട്ടം യോഗങ്ങളിലേക്കും വികസന സെമിനാറുകളിലേക്കും നിരീക്ഷകരെ നിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.69.7)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

220

മെറിറ്റ് (Merit) കമ്മ്യൂണിറ്റിയുടെ നീതിപൂർവ്വകമായ പ്രാതിനിധ്യം, ഭൂപ്രദേശം എന്നീ മാനദണ്ഡങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി, ഒരു സ്വതന്ത്ര ഏജൻസി SC/ST പ്രൊമോട്ടർമാരെ തിരഞ്ഞെടുക്കണം. (ഖണ്ഡിക 12.69.8)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

221

ആവശ്യം വരുമ്പോഴൊക്കെ, ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന് സേവനം നൽകി കൊള്ളാമെന്ന വ്യവസ്ഥകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി, SC/ST പ്രൊമോട്ടർമാരെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയ്ക്കുകീഴിൽ കൊണ്ടുവരാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.69.9)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

222

SC വികസന വകുപ്പ്, ST വികസന വകുപ്പ് എന്നിവയുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (KILA) SC/ST പ്രൊമോട്ടർമാർക്കുവേണ്ടി ഒരു പ്രത്യേക പരിശീലന കോഴ്സ് ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഭാവിയിൽ അവർ കുറഞ്ഞത് രണ്ടു മാസത്തേക്കുള്ള കഠിനമായ ഒരു 'ഇൻഡക്ഷൻ' പരിശീലനത്തിനും വിധേയരായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.69.10)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

223

സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് 'പിന്നാക്കം' എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞു കണ്ടെത്തിയ PVTG-കളുടെയും മറ്റുള്ളവരുടെയും കാര്യത്തിൽ ഇരട്ടി പങ്കാളിത്തത്തോടുകൂടിയ ജനസംഖ്യക്ക് ആനുപാതികമായി എല്ലാ ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളെയും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നതരത്തിലായിരിക്കണം ST പ്രൊമോട്ടർമാരുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്.

(ഖണ്ഡിക 12.69.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

224

SC/ST പ്രൊമോട്ടർമാരുടെ സുപ്രധാനചുമതലകൾ താഴെപ്പറയുന്നവയായിരിക്കും.

- i. തങ്ങളുടെഅവകാശങ്ങൾ,അർഹതകൾഎന്നിവയെക്കുറിച്ച്കമ്മ്യൂണിറ്റികളെബോധ വൽക്കരിക്കുകയും,തങ്ങൾക്ക്അർഹതപ്പെട്ടഎല്ലാഅവകാശങ്ങളുംഅവർക്കിട്ടുന്നു ണെന്ന്ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുക.
- ii. ലഭ്യമായ ഡാറ്റ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, തങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് ചെറു ഗ്രാമങ്ങൾ/അധിവാസ സ്ഥാനങ്ങൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റികൾ എന്നിവ ബോധവൽക്കരിക്കുക.
- iii. വികസന പരിപാടികളുടെയും അവ വഴി ലഭ്യമാകുന്ന ഫണ്ടുകളുടെയും എല്ലാ വിശദാംശങ്ങളും SC/ST കമ്മ്യൂണിറ്റികൾക്ക് കൈമാറുക.
- iv. ഉപജീവനമാർഗങ്ങൾ, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവയെ പ്രത്യേകം പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് അവയുടെ വികസനപദവി നിരീക്ഷിക്കുക.
- v. SCSP, TSPഎന്നിവ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ എല്ലാ നടപടിക്രമങ്ങൾക്കും സജീവമായി കളമൊരുക്കുക.
- vi. ഒരുതരത്തിലുള്ള ഏകകാലിക സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നത് സുസാധ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് കമ്മ്യൂണിറ്റികൾക്ക് പര്യാപ്തമായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക.

കമ്മ്യൂണിറ്റികൾക്കുള്ള ആവലാതികൾ അധികാരികളുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുകയും അവയ്ക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യുക.

(ഖണ്ഡിക 12.69.12)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

225

ഡാറ്റയും പ്രത്യേക FGD-കൾ മുഖേനയുള്ള അന്വേഷണക്രിയകളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി അഞ്ചു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനവും SC-കൾ/ST-കളുടെ തൽസ്ഥിതിപഠനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിനെ ഇതിന്റെ ചുമതല നൽകുമ്പോൾത്തന്നെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്താൻ ഒരു അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനത്തിന് ഔദ്യോഗിക പങ്കാളിത്തം നൽകണം.

(ഖണ്ഡിക 12.69.13)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

226

ഈ അക്കാഡമിക്സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തൽ ഉൾപ്പെടെ പ്രോജക്ടുകളുടെ മേഖലാതല നിരീക്ഷണത്തിൽ പങ്കാളിത്തമുണ്ടാകണം.

(ഖണ്ഡിക 12.69.14)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

227

ST-കൾക്കുള്ളഭവനനിർമ്മാണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ 2016-ലെ ബജറ്റ് പ്രസംഗത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന തീരുമാനം (സംഗ്രഹം താഴെ കൊടുക്കുന്നു) അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.

“കഴിഞ്ഞ എൽഡിഎഫ് ഗവൺമെന്റ് പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് അട്ടപ്പാടിയിൽ വിജയകരമായി നടപ്പാക്കിയ ഭവനനിർമ്മാണ പദ്ധതി മറ്റ് ആദിവാസി കേന്ദ്രങ്ങളിലും നടപ്പാക്കുന്നതായിരിക്കും.”

ആദിവാസി ഭവന നിർമ്മാണത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സ്ഥലം സംബന്ധിച്ച മാനദണ്ഡങ്ങൾ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ എണ്ണത്തോട് ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കണം എന്നതാണ് ഇതിന്റെ അനിവാര്യമായ അർത്ഥം. അതായത്, പ്രതിശീർഷ ഇടം' എന്ന ആശയം കൂടാതെ ഇതിനുവേണ്ട ചെലവ് കുടുംബത്തിനുവേണ്ടി യഥാർത്ഥ ആവശ്യകതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം തീരുമാനിക്കേണ്ടത്. സ്ഥലത്തിന്റെ ഭൂപ്രകൃതിയും വിദൂരസ്ഥിതിയും ആശ്രയിച്ച് വ്യത്യാസപ്പെടും .നിർവ്വഹണക്ഷമതയുടെ കൃത്യമായ പരിശോധനയ്ക്കുശേഷം സുതാര്യമായ ഒരു പ്രക്രിയയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തുന്ന വിശ്വസനീയമായ ഒരു ഏജൻസി, ഭവനനിർമ്മാണത്തിന് എല്ലാവിധ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും നിയന്ത്രണവും നൽകുന്നതായിരിക്കും. ആദിവാസി ഭവനനിർമ്മാണത്തിന് നിലവിലുള്ള മാർഗരേഖകൾ മേൽപ്പറഞ്ഞതിന് അനുകൂലമായി പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ് . (ഖണ്ഡിക 12.69.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

228

പട്ടികജാതി വികസന വകുപ്പിന്റെ കണക്കനുസരിച്ച് അങ്ങേയറ്റം വഷളായ സ്ഥിതിയിലുള്ള ഇരുപതിനായിരത്തിൽ കൂടുതൽ പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങളുണ്ട്. ഈ ഗ്രൂപ്പുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ഡാറ്റ പട്ടികജാതി വികസന വകുപ്പ്, ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിന് ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ഗ്രൂപ്പുകളെ പ്രത്യേകം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തുകയും അവർക്കായി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഒരു സമഗ്രപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 12.69.16)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

229

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ തലത്തിൽ നിർവഹണ ഓഫീസർമാരുടെ പ്രശ്നം തികച്ചും ഗൗരവതരമാണ്. ഇത് മറികടക്കുന്നതിന് താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

- i. പരിശീഷ്ടം 12.4-ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നതുപോലെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആദിവാസി ജനസംഖ്യയുള്ള 51 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും 3 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലുമായി 54 ട്രൈബൽ എക്സ്പ്ലോറേഷൻ ഓഫീസർമാരെ (TEOs) നിർവഹണ ഓഫീസർമാരായി നിയമിക്കണം.
- ii. മറ്റ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിർവഹണ ഓഫീസർമാർ ഗ്രാമവികസന ഓഫീസർമാരിൽ ഒരാളായിരിക്കണം (പുനഃസംഘടനയ്ക്കു ശേഷം അവർ ഏതു പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടാലും).
- iii. പരിശീഷ്ടം 12.5 നൽകിയിട്ടുള്ള രീതിയിൽ 5,000-ൽ കൂടുതൽ പട്ടികവർഗ്ഗ ജനസംഖ്യയുള്ള, പഞ്ചായത്തുകളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും കാര്യത്തിൽ 'സോഷ്യൽ വർക്കിൽ' പോസ്റ്റ് ഗ്രാജുവേഷൻ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുള്ളവരിൽനിന്ന് 29 ഇന്റേണുകൾ (Intern) രണ്ടു വർഷത്തേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കാവുന്നതും ഒന്നാംവർഷം 20,000 രൂപ വീതവും രണ്ടാം വർഷം 25,000 രൂപ വീതവും പ്രതിഫലം നൽകുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്.
- iv. എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും കോർപ്പറേഷനുകളിലും SC/ST പ്രൊമോട്ടർമാർ നിർവ്വഹണ ഓഫീസർമാരുമായി ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.
- v. SCSP-യുടെ കാര്യത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ നിർവഹണ ഓഫീസർ രണ്ടാമത്തെ VEO ആയിരിക്കണം (പുനഃസംഘടനയ്ക്കുശേഷം ഏത് പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടാലും).
- vi. SCSP/TSP-യുടെ കാര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനസർക്കാരും, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും നടപ്പാക്കുന്ന ധാരാളം സമാന്തര പരിപാടികളും സ്കീമുകളും ഉള്ളതായി കാണുന്നു. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങൾക്കും, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പുറത്ത് ജില്ലാതലത്തിലും സംസ്ഥാനതലത്തിലുമായി ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ ഒരു ഉത്തരവാദിത്വ മാപ്പിങ്ങ് തയ്യാറാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. സർക്കാരിനുകീഴിലെ ഒരു പ്രൊഫഷണൽ സ്ഥാപനത്തിന് വകുപ്പുകളും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് ഇത് തയ്യാറാക്കാവുന്നതും നയപരമായ തീരുമാനത്തിനുവേണ്ടി SC/ST വികസനവകുപ്പിന് സമർപ്പിക്കാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.69.17)

നടപടി: (i) - അംഗീകരിച്ചു.

(ii) ഖണ്ഡിക (i) പ്രകാരം ഉള്ളത് ഒഴിച്ച് നിലവിലുള്ള രീതി തുടരുന്നതാണ്.

(iii) - വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(iv) - അംഗീകരിച്ചു.

(v) - നിലവിലുള്ള രീതി പിന്തുടരാവുന്നതാണ്.

(vi) - തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

230

താഴെ സംഗ്രഹിച്ചു കൊടുത്തിരിക്കുന്ന രീതിയിൽ 2016-ൽ അസംബ്ലിയിൽ ഗവർണ്ണർ ചെയ്ത അഭിസംബോധന പ്രസംഗത്തിൽ ഉറപ്പു പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെ ഒരു SC/ST വികസന നിയമം പാസാക്കാവുന്നതാണ്.

“നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തെ പട്ടികജാതിക്കാരായ ജനങ്ങളുടെ സമ്പൂർണ്ണ വികസനത്തിനു വേണ്ടി എന്റെ ഗവൺമെന്റ് പ്രയത്നിക്കുന്നതായിരിക്കും. പട്ടികജാതി & പട്ടികവർഗ്ഗജനതയുടെ വികസനം ത്വരിതപ്പെടുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താനും, അവരുടെ വികസനത്തിനായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്ന ഫണ്ടുകൾ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ട ആവശ്യത്തിനു തന്നെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നു എന്ന് കണ്ടറിയാനും, SC/ST വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട വ്യക്തികൾക്ക് നീക്കിവച്ചിരിക്കുന്ന സംവരണം അവർക്കുതന്നെ ഉപയോഗപ്പെടാനും എന്റെ ഗവൺമെന്റ് ഒരു നിയമനിർമ്മാണം നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.”)

(ഖണ്ഡിക 12.69.18)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

231

താഴെപ്പറയുന്ന മാതൃകയിലായിരിക്കണം നിർദ്ദിഷ്ടനിയമമെന്ന് കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

കേരള പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതി ആൻഡ് പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി (രൂപീകരണവും നിർവ്വഹണവും) ബിൽ-നിർദ്ദിഷ്ട കരട്

അധ്യായം : I പ്രിലിമിനറി

അധ്യായം : II വികസന/പദവിറിപ്പോർട്ടുകളുടെ തയ്യാറാക്കലും നിലവാരങ്ങളും മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കലും.

- i. ഓരോ അഞ്ചു വർഷം കൂടുതലും പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി രൂപീകരണത്തിനുവായിത്തന്നെ ഗവൺമെന്റ് പട്ടികജാതിക്കാരുടെയും, പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരുടെയും സാമൂഹികവികസനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതായിരിക്കും. ഈ നിയമം പാസാക്കിക്കഴിഞ്ഞാലുടൻ തന്നെ അത്തരത്തിലുള്ള ആദ്യ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കും. കാലികമായ ഇടവേളകളിൽ SC-കൾ ST-കൾക്കിടയിലെ സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ, ആരോഗ്യസംബന്ധമായ വശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഗവൺമെന്റ് പിന്നാക്കാ വസ്ഥ വിലയിരുത്തുകയും റിപ്പോർട്ടുകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും.
- ii. മോഡൽ റെസിഡൻഷ്യൽ സ്കൂളുകൾ, SC/ST ഹോസ്റ്റലുകൾ, ITI എന്നിവപോലെ നടത്തുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കും സേവനങ്ങൾക്കും ഗവൺമെന്റ് സുനിശ്ചിതമായ നിലവാരങ്ങൾ നിഷ്കർഷിക്കുകയും അവസമയബന്ധിതമായ രീതിയിൽ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്യും.
- iii. സാമ്പത്തികവർഷത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ ഏപ്രിൽ 1 കഴിയാതെ ഒരു വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ ജീവിതനിലവാരസൂചികയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഗവൺമെന്റ് SC/ST-കൾക്കുള്ള

എല്ലാത്തരം ധനസഹായവും പദ്ധതി-പദ്ധതിയേതര സ്കീമുകളുടെ യൂണിറ്റ് ചെലവുകളും പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സംവിധാനം വികസിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

- iv. “ദരിദ്രരിൽ ദരിദ്രരായവർ ആദ്യം” തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന അന്യോദയ സമീപനം എല്ലാത്തരം സഹായങ്ങൾക്കും വികസനപദ്ധതികൾക്കും ബാധകമാക്കപ്പെടുന്നു എന്നറപ്പുവരുത്താൻ സർക്കാർ വ്യക്തമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും സംവിധാനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.
- v. കേരളത്തിലെ SC/ST-കളുടെ ത്വരിതവും സർവ്വതോമുഖവുമായ വികസനത്തിന് ദീർഘദർശനപദ്ധതി, പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി, വാർഷികപദ്ധതി എന്നിവ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഈ പദ്ധതികളുടെ രൂപീകരണത്തിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം സംസ്ഥാനപദ്ധതികളുടെ കാര്യത്തിൽ സംസ്ഥാന ആസൂത്രണബോർഡിലും, തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപന പദ്ധതികളുടെ കാര്യത്തിൽ അതത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലും ആയിരിക്കുന്ന നിക്ഷിപ്തമാവുക. സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള സമയപരിധിക്കുള്ളിലും നടപടിക്രമം അനുവർത്തിച്ചും, തൽപ്പരകക്ഷികൾ പങ്കാളികളായുള്ള ഒരു കൂടിയാലോചനാപ്രക്രിയയിലൂടെ SC/ST-കളുടെ വികസനത്തിന് സംസ്ഥാന ആസൂത്രണബോർഡും, അതത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും ദീർഘദർശന & പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതാണ്.

വാർഷികപദ്ധതിയുടെ രൂപീകരണവും അതിന്റെ നിർവഹണവും:

6. സംസ്ഥാന പദ്ധതി അടങ്കലിൽനിന്നും SCSP-യ്ക്കും, TSP-യ്ക്കും ഫണ്ടുകൾ നീക്കിവയ്ക്കൽ.

1. പട്ടികജാതി ഉപപദ്ധതി (SCSP) ഫണ്ട് എന്ന് വിളിക്കുന്ന, ഏറ്റവും അവസാനം നടന്ന സെൻസസ് കണക്കുകൾ അനുസരിച്ചുള്ള പട്ടികജാതി ജനസംഖ്യയുടെ വിഹിതത്തിന് തത്തുല്യമായ ഒരു തുകയിൽ കുറയാതെയുള്ള രീതിയിൽ സംസ്ഥാനസർക്കാർ പട്ടികജാതി വികസനത്തിന് ഓരോ സാമ്പത്തികവർഷവും സംസ്ഥാനപദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ ഒരു ഭാഗം നീക്കിവയ്ക്കുന്നതായിരിക്കും. പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി (TSP) ഫണ്ട് എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന, ഏറ്റവും അവസാനം സെൻസസ് കണക്കുകൾ പ്രകാരം പട്ടികവർഗ്ഗ ജനസംഖ്യയുടെ വിഹിതത്തിന്റെ ഇരട്ടിയിൽ കുറയാതെയുള്ള ഒരു തുക സംസ്ഥാനപദ്ധതി അടങ്കലിൽനിന്ന് പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനത്തിനുവേണ്ടി നീക്കിവയ്ക്കുന്നതാണ്.

എന്നാൽ പ്രാദേശികതല പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്തു നടപ്പാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വകയിരുത്തലുകൾ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, മേൽപ്പറഞ്ഞ രീതിയിൽ നീക്കിവയ്ക്കപ്പെട്ട SCSP&TSP ഫണ്ടുകളുടെ ഒരു ഭാഗം സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കായി മാറ്റിവയ്ക്കുന്നതാണ്. SCSP&TSP-യുടെ കീഴിൽ അവശേഷിക്കുന്ന ഫണ്ടുകൾ SC/ST വകുപ്പുകൾ മുഖേന ചെലവഴിക്കുന്നതായിരിക്കും. കൂടാതെ, തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കായി SCSP&TSP-യ്ക്ക് കീഴിൽ നീക്കിവയ്ക്കുന്ന ഫണ്ടുകൾ SCSP-യുടെ കാര്യത്തിൽ അടങ്കലിന്റെ 50% ത്തിൽ കുറയാത്തതും TSPയുടെ കാര്യത്തിൽ 40%ത്തിൽ കുറയാത്തതുമായിരിക്കും.

2. ഒരു പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ SCSP&TSP-യ്ക്ക് കീഴിൽ വകയിരുത്തിയ ഫണ്ടുകൾ മാർച്ച് 31-നകം പൂർണ്ണമായും വിനിയോഗിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ ചെലവഴിക്കാത്ത ബാക്കിതുക ലാപ്സാകാത്ത ഫണ്ടുകളായി കണക്കാക്കി അതത് ഹെഡ് ഓഫ്

അക്കൗണ്ടുകളുടെ കീഴിൽ അടുത്ത സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലേക്ക് വകയിരുത്തുന്നതായിരിക്കും.

7. വാർഷികപദ്ധതിയുടെ രൂപീകരണം

1. വകുപ്പുകൾ മുഖേന നടപ്പാക്കാൻ നീക്കിവച്ചിട്ടുള്ള SCSP&TSP ഫണ്ടുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഉപപദ്ധതികൾ (പട്ടികജാതി വികസനത്തിനുള്ള പ്രത്യേക ഘടക ഉപപദ്ധതികളും പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനത്തിനുള്ള ട്രൈബൽ ഉപപദ്ധതികളും) സംസ്ഥാന ബജറ്റ് അവതരണത്തിന് മുമ്പായിത്തന്നെ SC/ST വികസന വകുപ്പുകളും ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റു വകുപ്പുകളും ചേർന്നുള്ള ഒരു സംയുക്ത പ്രക്രിയയിലൂടെ വർഷത്തോറും സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് തയ്യാറാക്കുന്നതായിരിക്കും. തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്നതിന് നീക്കിവച്ചിട്ടുള്ള ഫണ്ടുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഉപപദ്ധതികൾ സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന സമയത്തിനുള്ളിലും നടപടിക്രമം അനുവർത്തിച്ചും ഉയർന്ന പങ്കാളിത്തരീതിയിൽ കൂടിയാലോചനാ പ്രക്രിയയിലൂടെ അതത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതായിരിക്കും.
2. ഈ ഉപപദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സ്കീമുകൾ/പ്രോജക്ടുകൾ, സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ വാർഷിക/ പഞ്ചവത്സര/ ദീർഘദർശന പദ്ധതികൾക്കായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മുൻഗണനകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടേണ്ടതും, സാമൂഹിക വികസന റിപ്പോർട്ടുകളിലും, സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടുകളിലും തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള പ്രശ്നങ്ങളെയും പോരായ്മകളെയും അഭിസംബോധന ചെയ്യേണ്ടതുമായിരിക്കും.
3. സർക്കാർ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ അനുവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് SC/ST വ്യക്തികൾക്കോ SC/ST ഭവനങ്ങൾക്കോ SC/ST അധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾക്കോ ഗോത്ര മേഖലകൾക്കോ പ്രത്യക്ഷവും അളന്നു കുറിക്കാവുന്നതുമായ ആനുകൂല്യങ്ങൾ നേടിക്കൊടുക്കുന്ന സ്കീമുകൾ മാത്രമേ ഉപപദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ കഴിയൂ.
4. SC-കളിലും ST-കളിലും ഉള്ള വിവിധ സാമൂഹിക ഗ്രൂപ്പുകൾക്കിടയിലെ വികസനത്തിലും, പിന്നാക്ക പട്ടികജാതി ആൻഡ് പട്ടികവർഗ്ഗ അധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ കേന്ദ്രീകൃത വികസനത്തിലും തുല്യത പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ ആയിരിക്കണം ഉപപദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടത്.
5. ഭവനനിർമ്മാണം, ശുചിത്വം, വൈദ്യുതി മുതലായ അടിസ്ഥാന മിനിമം ആവശ്യങ്ങളും, ജലവിതരണം, തെരുവുവിളക്കുകൾ, മറ്റു പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ അധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾക്കുവേണ്ട മിനിമം ആവശ്യങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള അധിവാസ കേന്ദ്രാധിഷ്ഠിത പദ്ധതികൾ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന ഉപപദ്ധതികളിൽ അടങ്ങിയിരിക്കണം. കൂടാതെ തൊഴിലുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നൈപുണ്യവികസനത്തിൽ പ്രത്യേകശ്രദ്ധയോടെ സ്വയംതൊഴിൽ അല്ലെങ്കിൽ ശമ്പളം കിട്ടുന്ന നിയമനത്തിലൂടെ SC/ST-കൾക്ക് സാമ്പത്തിക വികസനം കൈവരിക്കാനുതകുന്ന സ്കീമുകളും ഉപപദ്ധതികളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം.
6. പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഊരുകൂട്ടങ്ങൾ അംഗീകരിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ മാത്രമേ ഉൾപ്പെടുത്താവൂ. കൂടാതെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തു തലത്തിൽ നാലു വിഭാഗങ്ങളിലുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ കണ്ടെത്തുകയും, ഓരോ വിഭാഗത്തിലും

താഴെപ്പറയുന്നതുപോലെയുള്ള മുൻഗണനാക്രമം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ലിസ്റ്റ് ഉണ്ടാവുകയും വേണം.

- i. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രോജക്റ്റുകൾ.
- ii. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രോജക്റ്റുകൾ.
- iii. ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രോജക്റ്റുകൾ.
- iv. ഗോത്രവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രോജക്റ്റുകൾ.

ഈ ലിസ്റ്റ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് മറ്റു തലങ്ങളിലേക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പ്രാദേശികതലത്തിൽ നിർവഹിക്കാൻ കഴിയാത്ത സ്കീമുകൾ/പ്രോജക്റ്റുകൾ മാത്രമേ ഉയർന്ന തലത്തിലേക്ക് ഏൽപ്പിക്കാൻ കഴിയൂ.

7. SC/ST വകുപ്പുകൾ മുഖേന നടപ്പാക്കാൻ സംസ്ഥാനആസൂത്രണബോർഡ് തയ്യാറാക്കുന്ന ഉപപദ്ധതികൾ, പ്രസക്തമായ അക്കൗണ്ട് ഹെഡ്ഡുകളോടെ വകുപ്പുകളുടെ അതത് ധനസഹായധിമാന്ദുകൾക്കകീഴിൽ സംസ്ഥാനബജറ്റിന്റെ ഭാഗമായി കണക്കാക്കപ്പെടും.

8. ഊരകൂട്ടം യോഗങ്ങൾ: സ്കീമുകളുടെ/ പ്രോജക്റ്റുകളുടെ മുൻഗണനാ ക്രമത്തിലുള്ള അംഗീകാരത്തിനായി ഒരു നിശ്ചിത തീയതിയിൽ നിർദ്ദിഷ്ട രീതിയിലും നടപടിക്രമത്തിലും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഊരകൂട്ടം യോഗങ്ങൾ വിളിച്ചുകൂട്ടേണ്ടതാണ്. ഊരകൂട്ടം യോഗങ്ങളുടെ ക്വാറം മുതിർന്ന അംഗങ്ങളുടെ 50% ആയിരിക്കണം. കൂടാതെ, പങ്കെടുക്കുന്നവരിൽ കുറഞ്ഞത് 50% പേർ സ്ത്രീകളായിരിക്കണം.

9. പൊതു സ്കീമുകളിൽ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട നിർബന്ധിതാവസ്ഥ: തങ്ങളുടെ യോഗ്യതയ്ക്ക് അനുരൂപമായി പൊതുസ്കീമുകളിൽ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് അർഹമായ പ്രാതിനിധ്യം സർക്കാർ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ അത്തരം പൊതുസ്കീമുകൾക്കുള്ള അടങ്കലുകൾ SCSP/TSP-യ്ക്ക് കീഴിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല.

10. സ്കീമുകൾക്കും പ്രോജക്റ്റുകൾക്കും SCSP/TSP ഫണ്ടുകൾ വകയിരുത്തുന്നത്: സ്കീമുകൾ/ പ്രോജക്റ്റുകൾക്ക് SCSP/TSP ഫണ്ടുകൾ വകയിരുത്തുമ്പോൾ താഴെപ്പറയുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമായി അനുവർത്തിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസർമാരും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

a. വ്യക്തികളോ കുടുംബങ്ങളോ ഗ്രൂപ്പുകളോ ഉൾപ്പെടുന്ന ഉപഭോക്തൃ-ഉരുവുമായ സ്കീമുകളിൽ എല്ലാ ഗുണഭോക്താക്കളും SC/ST വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവരായിരിക്കണം.

b. അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസന സ്കീമുകളിൽ ഭൂരിഭാഗം ഗുണഭോക്താക്കളും താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ SC/ST-കളിൽപ്പെടുന്നവരായിരിക്കണം.

1. കമ്മ്യൂണിറ്റി പ്രവർത്തനങ്ങളിലും, അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസന പ്രവൃത്തികളിലും ഗുണഭോക്താക്കളുടെ 50 ശതമാനത്തിലധികം പേർ SC/ST വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവരായിരിക്കണം.

2. നീർത്തട പരിപാലനം, ജലസേചനം പോലെയുള്ള മേഖലാവികസന സ്കീമുകളിൽ കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണമായിരിക്കില്ല മാനദണ്ഡം. പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന

പ്രദേശത്തിന്റെ 50%-ശതമാന ത്തിലധികം ഭാഗം പട്ടികജാതിക്കാരുടെ വകയായിരിക്കണം.

3. SC/ST വകുപ്പിലെ ഒരു ഓഫീസർ തയ്യാറാക്കിയ ഒരു സാമൂഹികമാപ്പ്, അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കുള്ള എല്ലാ സ്കീമുകളിലും അടങ്ങിയിരിക്കണം. ഇതിൽ ആനുകൂല്യം നേടിയ SC/ST ഭവനങ്ങൾ പ്രത്യേകം അടയാളപ്പെടുത്തിയിരിക്കും. കൂടാതെ സ്കീമുകൾ ഈ ആക്ടിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമാണെന്നും അതിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ ഭൂരിഭാഗവും SC/ST-കൾ ആണെന്നും കാണിച്ചുകൊണ്ട് SC/ST വകുപ്പിലെ ഒരു ഓഫീസർ നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രവും പ്രസ്തുത സാമൂഹികമാപ്പിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും.

- c. SC/ST-കൾക്ക് ആനുകൂല്യങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്ത സ്കീമുകൾ SCSP/TSP ഫണ്ടുകൾക്ക് കീഴിലുള്ള വ്യവസ്ഥ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഏറ്റെടുക്കുന്നതല്ല.
- d. അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനത്തിനായി 5-ൽ കുറയാത്ത എണ്ണം SC/ST ഭവനങ്ങളുടെ ക്ലസ്റ്റർ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി SC/ST അധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്.
- e. SCSP/TSP ഫണ്ടുകൾ മറ്റേതെങ്കിലും ആവശ്യങ്ങൾക്കായി വഴിതിരിച്ചു വിടാൻ പാടില്ല.

i. ഉപപദ്ധതികളുടെയും പ്രോജക്ടുകളുടെയും അംഗീകാരം

- i. ഉപപദ്ധതികളും പ്രോജക്ടുകളും ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമാണെന്നും അവസർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മുൻഗണനകൾ/മാനദണ്ഡങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നവയാണെന്നും ഉറപ്പുവരുത്താൻ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന ഉപപദ്ധതികളും പ്രോജക്ടുകളും ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസറുടെ/ ഓഫീസർമാരുടെ ഒരു ഗ്രൂപ്പിന്റെ/ഒരു സാങ്കേതിക ഗ്രൂപ്പിന്റെ വിലയിരുത്തലിന് വിധേയമായിട്ടായിരിക്കും. ഈ വിലയിരുത്തലിനെ ആധാരമാക്കി, സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചേക്കാവുന്ന തരത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസർമാർ/ ഓഫീസർഗ്രൂപ്പ്/ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുന്നതാണ്.
- ii. പ്രാദേശികസ്ഥിതി ഗതികൾ പരിഗണിച്ചും, ജില്ലകൾക്ക് അനുവദിച്ചിട്ടുള്ള ഫണ്ടുകൾ വിനിയോഗിച്ചും SC/ST വകുപ്പുകൾ ജില്ലകളിൽ നടപ്പാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് DPC-യുടെ അംഗങ്ങളല്ലാത്തവർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഒരു ഘടനയോടു കൂടിയ DPC-യുടെ ഒരു പ്രത്യേക സമിതി അനുമതി നൽകുന്നതായിരിക്കും.

- 1. ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിയുടെ അധ്യക്ഷൻ: അധ്യക്ഷൻ
- 2. ജില്ലാ കളക്ടർ : മെമ്പർ സെക്രട്ടറി
- 3. ജില്ലയിലെ SC/ST എം.എൽ.എ.മാർ : അംഗങ്ങൾ
- 4. DPC യിലെ SC/ST-കളിൽ നിന്നും
തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ } : അംഗം
- 5. ജില്ലയിൽ നിന്നും സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം } }

ചെയ്ത SC/ST വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ

: അംഗം

പ്രഗൽഭസാമൂഹികപ്രവർത്തകർ

6. ജില്ലാതലബാങ്കർമാരുടെ സമിതിയുടെ അംഗം
കൺവീനർ
7. നബാർഡിന്റെ അസിസ്റ്റന്റ് ജനറൽമാനേജർ: അംഗം
8. DPC-യുടെ എല്ലാ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിമാരും : ക്ഷണിതാക്കൾ
9. KSEB, KWA മുതലായ ഏജൻസികളുടെ ജില്ലാതല ഓഫീസർമാർ: ക്ഷണിതാക്കൾ
DPC-യുടെ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിയും, ജില്ലാ ആസൂത്രണ ഓഫീസറും (ഏകോപനം): ക്ഷണിതാക്കൾ
- II. (ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പിന്റെ/ഏജൻസിയുടെ ഓഫീസർമാർ പ്രസ്തുത കൺവെൻഷനിൽ പങ്കെടുക്കുന്നത് ആ വകുപ്പിന്റെ വിഷയം ചർച്ചയ്ക്കായി പരിഗണിക്കപ്പെടുമ്പോൾ മാത്രം.)
12. SCSP, TSP എന്നിവയുടെ നടപ്പാക്കൽ: സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്ന നടപടിക്രമം അനുവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് SC/ST വികസന വകുപ്പുകളും ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളും ഉപപദ്ധതികൾക്കു കീഴിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട സ്കീമുകൾ/പ്രോജക്റ്റുകൾ നടപ്പാക്കുന്നതാണ്. എന്നാൽ നിർദ്ദിഷ്ട സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ പ്രോജക്റ്റുകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന്നിർവഹണ ഓഫീസർമാർ ഉത്തരവാദിപ്പെട്ടവരായിരിക്കും.
13. ഫണ്ടുകൾ അനുവദിക്കൽ: സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കുന്ന നടപടിക്രമത്തിന് അനുസൃതമായി സ്കീമുകളുടെയും പ്രോജക്റ്റുകളുടെയും നിർവഹണത്തിന് ഫണ്ടുകൾ അനുവദിക്കേണ്ടതാണ്.

SCSP/TSP യുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും ദൃഢപയോഗത്തിന്റെ നിയന്ത്രണം

14. SCSP & TSP സ്കീമുകളുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ എല്ലാതലത്തിലും സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.
15. സംസ്ഥാന സർക്കാർ/തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ, പദ്ധതിരേഖകളും, അതുപോലെതന്നെ സ്കീമുകൾ/ പ്രോജക്റ്റുകളുടെ ലിസ്റ്റും നിർദ്ദിഷ്ട രീതിയിൽ പൊതുമണ്ഡലത്തിൽ ഉയർത്തിക്കാട്ടേണ്ടതാണ്.
16. ഗുണഭോക്താക്കൾ, ലക്ഷ്യങ്ങൾ, നേട്ടം, ചെലവുകൾ, ഔട്ട്പുട്ട് ഫലങ്ങൾ എന്നിവപോലെയുള്ള പ്രോജക്റ്റുകളുടെ വിശദാംശങ്ങളും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ, ബ്ലോക്ക്, ജില്ല എന്നിവപോലെ വിവിധതലങ്ങളിലുള്ള അവയുടെ ഏകീകരണവും ഒരു പോർട്ടലിൽ സൂക്ഷിച്ച് നിലനിർത്തേണ്ടതാണ്.
17. SCSP-യുടെയും, TSP-യുടെയും നേട്ടങ്ങൾ അടങ്ങിയ നിർവ്വഹണ ഫലം സംബന്ധിച്ച ഒരു വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് എല്ലാവർഷവും സംസ്ഥാന നിയമസഭയുടെ ബജറ്റ് സെക്ഷനിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതാണ്. റിപ്പോർട്ടിലുള്ള, സാമ്പത്തികവർഷത്തിൽ വിനിയോഗിക്കാതെപോയ ഫണ്ടുകളുടെ വിശദാംശങ്ങളും റിപ്പോർട്ടിൽ ഉണ്ടാകും.
18. ദൃഢപയോഗം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിന് താഴെപ്പറയുന്ന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

- a. വികസനസ്കീമുകളുടെ എല്ലാ രേഖകളും, ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും / സംഘടനയ്ക്കും സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്താൻ തക്കവണ്ണം ലഭ്യമായ പൊതുരേഖകളായിരിക്കും.
- b. വിവരാവകാശ നിയമം 2005-ന്റെ സെക്ഷൻ 4-ൽ നിയമബദ്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നതുപോലെ വിവിധ വിനിമയമാർഗ്ഗങ്ങൾ മുഖേന കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ SC/ST വികസന വകുപ്പുകളും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും സന്നദ്ധസജീവമായി, സാധ്യമായതിന്റെ പരമാവധി വിവരങ്ങൾ പൊതുജനങ്ങളുടെ അറിവിലേക്കായി വെളിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.
- c. ജില്ലാ കളക്ടർ ചെയർമാനായും, ജില്ലാ ആസൂത്രണ ഓഫീസർ (കൺവീനർ) ജില്ലാ SC വികസന ഓഫീസർ, ITD പ്രോജക്ട് ഓഫീസർ, ഗോത്ര വികസന ഓഫീസർമാർ, പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ), നഗരകാര്യങ്ങളുടെ റീജിയണൽ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ എന്നിവർ അംഗങ്ങളായുള്ള ഒരു ആവലാതി പരിഹാരസമിതി പ്രവർത്തനത്തിലുണ്ടാകും. ഈ സമിതി ഉപപദ്ധതി രൂപീകരണം, അന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തൽ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച പരാതികൾ കേൾക്കുന്നതാണ്. ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലും, സ്ഥാനനിർണ്ണയം തിരഞ്ഞു കണ്ടെത്തുന്നതിലും കിട്ടുന്ന പരാതികളിന്മേൽ സമിതിയുടെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കും.

19. ഇൻസെന്റീവുകളും, പെനാൽറ്റികളും:

- i. SCSP & TSP-യ്ക്കകീഴിൽ തങ്ങളുടെ പ്രശംസനീയമായ നിർവ്വഹണത്തിൽ ഓഫീസർമാർക്കും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും സർക്കാർ ഉചിതമായ ഒരു അവാർഡ് സ്കീം രൂപീകരിക്കുന്നതും അവർക്ക് ഇൻസെന്റീവുകൾ/ അവാർഡുകൾ നൽകുന്നതുമായിരിക്കും.
- ii. ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഉദ്യോഗസ്ഥരും, മറ്റ് ചുമതലപ്പെട്ടവരും വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ, അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും കൃത്യവിലോപം വരുത്തിയാൽ അത് 1989-ലെ പട്ടികജാതി ആൻഡ് പട്ടികവർഗ്ഗ (അതിക്രമം തടയൽ) ആക്റ്റിനുകീഴിൽ ശിക്ഷ വിധിക്കാവുന്ന കുറ്റമായി കണക്കാക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ പട്ടികജാതിക്കാർക്ക് പ്രയോജനം ചെയ്യാത്ത സ്കീമുകൾ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നതായി കണ്ടാൽ ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട വ്യക്തി(കൾ)/ഓഫീസർമാർ ഫണ്ടുകളുടെ ദുർവിനിയോഗത്തിന്റെ പേരിൽ ചാർജ് ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതും അപ്രകാരം ദുർവിനിയോഗം ചെയ്യപ്പെട്ട തുക അവരിൽനിന്നും ഈടാക്കേണ്ടതുമാണ്. വീണ്ടും, SCSP/TSP ഫണ്ടുകൾ മനപ്പൂർവ്വം വഴിതിരിച്ചുവിട്ട് തെറ്റായ ഡാറ്റയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആർക്കെങ്കിലും സഹായം നൽകിയതായി തെളിഞ്ഞാൽ അത്തരം കൃത്യവിലോപത്തിന് ഉത്തരവാദിയായവ്യക്തി, ഫണ്ടുകളുടെ ദുരുപയോഗത്തിന്റെ പേരിൽ കുറ്റം ചാർജ്ജ് ചെയ്യപ്പെടുകയും തുക തിരിച്ചുപിടിക്കുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള നിയമനടപടികൾ അയാൾക്കെതിരെ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യും. വീണ്ടും, അത്തരം ഓഫീസർമാർ സർക്കാർ ജീവനക്കാർക്ക് ബാധകമാകുന്ന പ്രസക്തമായ സർവ്വീസ്/ കോൺഡക്ട് ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം അച്ചടക്കനടപടിക്ക് വിധേയരാകുന്നതാണ്.

20. നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ: SCSP & TSP-യുടെ നിർവ്വഹണത്തിന് താഴെപ്പറയുന്ന നിരീക്ഷണസംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

- a. ഉപപദ്ധതികളുടെ നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ഏകകാലിക നിരീക്ഷണത്തിന് പ്രോജക്ട് നിരീക്ഷണ സ്പെഷ്യലിസ്റ്റുകളുടെ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് പട്ടികജാതി- പട്ടികവർഗ്ഗ ഡയറക്ടറേറ്റുകളിൽ നിരീക്ഷണ യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്.
- b. ജില്ലാതലത്തിൽ ഏകകാലിക നിരീക്ഷണം നടത്തുന്നതിന് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. DPC-യുടെയും മറ്റുള്ളവരുടെയും സാങ്കേതിക സെക്രട്ടറിയേറ്റിലെ ഓഫീസർമാരിൽനിന്നും നിരീക്ഷണ ടീമുകളെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഇവർ മേഖലാസന്ദർശനം നടത്തി കൃത്യമായ റിപ്പോർട്ട് നൽകുന്നതാണ്. ജില്ലാതലത്തിൽ SCSP&TSP-യുടെ നിർവ്വഹണം സംബന്ധിച്ച് നിർദ്ദിഷ്ടരീതിയിൽ സംസ്ഥാനതല നിരീക്ഷണ യൂണിറ്റുകൾക്ക് DPC മാസന്തോറും റിപ്പോർട്ടുകൾ നൽകേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ അടിയന്തര നടപടികളോ, ഗതി തിരുത്തലോ ആവശ്യമായി വന്നാൽ സ്പെഷ്യൽ റിപ്പോർട്ടുകൾ അയയ്ക്കേണ്ടതാണ്. DPC-യുടെ മെമ്പർസെക്രട്ടറികൂടിയായ ജില്ലാകളക്ടർ റിപ്പോർട്ടിങ്ങിന് ഉത്തരവാദിയായിരിക്കും.
- c. SCSP&TSP ഫണ്ടുകളുടെ ചെലവുകളുടെ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിംഗ് നടപടിക്രമം അനുസരിച്ച് കുറഞ്ഞത് വർഷത്തിലൊരിക്കൽ നടത്തേണ്ടതാണ്.
- d. ഏകകാലിക നിരീക്ഷണം നടത്താൻ സർക്കാർ സ്വതന്ത്ര ഏജൻസികളെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
- e. NHG-കൾ മുഖേന കമ്മ്യൂണിറ്റി-അഡിഷ്വരി നിരീക്ഷണം, പ്രത്യേകിച്ചും വ്യക്തിഗത ഗുണഭോക്തൃ സ്കീമുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ളത് ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.
- f. SC/ST-യ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള ജില്ലാതലസമിതി, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും അതുപോലെതന്നെ വകുപ്പുകളും നടപ്പാക്കുന്ന സ്കീമുകളുടെ നിർവ്വഹണം നിരീക്ഷിക്കുന്നതായിരിക്കും.

ജനറൽ

21. ഓവർസൈറ്റ് & ജൈഡൻസ് കമ്മിറ്റി: ഈ ആക്ടിന്റെ ആരംഭത്തിനുശേഷം എത്രയും പെട്ടെന്ന് സർക്കാർ ഒരു വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ ആക്ടിന്റെ നിർവ്വഹണം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും സുഗമമാക്കുന്നതിനും മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും ഒരു മേൽനോട്ട സമിതി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
22. മേൽനോട്ടസമിതി, വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് രണ്ടുപ്രാവശ്യം യോഗം ചേരേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ താഴെപ്പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും.
 1. മുഖ്യമന്ത്രി - അദ്ധ്യക്ഷൻ
 2. SC/ST ക്ഷേമമന്ത്രി - സഹ:അദ്ധ്യക്ഷൻ
 3. ചീഫ് സെക്രട്ടറി - അംഗം
 4. SC/ST കമ്മീഷൻ ചെയർമാൻ - അംഗം
 5. സ്പീക്കർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന രണ്ട് SC/ST എം.എൽ.എമാർ (ഒരാൾ പ്രതിപക്ഷത്തുനിന്നുള്ളതായിരിക്കും) - അംഗം
 6. അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി/ പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, പ്ലാനിങ് & ഇക്കണോമിക് അഫയേഴ്സ് വകുപ്പ് - അംഗം
 7. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - അംഗം

8. SC വികസന ഡയറക്ടർ - അംഗം
9. SC വികസന ഡയറക്ടർ - അംഗം
10. ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരുടെ ഒരു പ്രതിനിധി - അംഗം
11. മേയർമാരുടെ ഒരു കൗൺസിൽ പ്രതിനിധി - അംഗം
12. മുൻസിപ്പൽ അഡ്യക്ഷൻമാരുടെ ഒരു ചേംബർ പ്രതിനിധി - അംഗം
13. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരുടെ ഒരു സംഘടനാ പ്രതിനിധി - അംഗം
14. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷന്റെ പ്രസിഡന്റും സെക്രട്ടറിയും - അംഗം
15. വികസന/ഗ്രാമീണ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിലും, SC/ST യ്ക്ക് ബാധകമായ മറ്റ് മേഖലകളിലും വദഗ്ധരായവരും സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്നവരുമായ രണ്ട് പ്രഗത്ഭ സാമ്പത്തിക വിദഗ്ധർ. - അംഗം
16. SC/ST ക്ഷേമത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന പേരുകേട്ട എൻ.ജി.ഒമാരുടെ സാമൂഹിക പ്രവർത്തകർ/പ്രതിനിധികളായ സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം നൽകുന്ന രണ്ട് പ്രഗത്ഭ വ്യക്തികൾ } - അംഗം
17. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി, SC/ST വികസന വകുപ്പ് - കൺവീനർ

23. മേൽനോട്ടസമിതിയുടെ ചുമതലകൾ: സെക്ഷൻ 21-ൽ എണ്ണിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ചുമതലകൾക്കു പുറമേ, സമിതി താഴെപ്പറയുന്ന ചുമതലകൾക്കു നിർവ്വഹിക്കുന്നതാണ്.

- i. SC-കൾ ST-കളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള നയപരമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ ഉപദേശിക്കുക.
- ii. സ്കീമുകളുടെ ശരിയായ ആസൂത്രണത്തിനും നിർവ്വഹണത്തിനുമായി നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുക.
- iii. SC-കളുടെ/ST-കളുടെ താല്പര്യങ്ങൾക്കും വികസനത്തിനും ക്ഷേമത്തിനും ശാക്തീകരണത്തിനും പ്രതികൂലമായി ഇന്ന് നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും തീരുമാനങ്ങളും റദ്ദുചെയ്യാനും ഭേദഗതിചെയ്യാനും SCSP&TSP-യുടെ സോദേശ്യ രൂപീകരണവും, ഫലപ്രദമായ നിർവ്വഹണവും സാധ്യമാക്കാനും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ ഉപദേശിക്കുക.
- iv. SCSP-യുടെയും TSP-യുടെയും നിർവ്വഹണവും നിരീക്ഷണവും അവലോകനം ചെയ്യുക.
- v. തടസ്സങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തുകയും അവയെ തരണം ചെയ്യാനുള്ള നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- vi. സെക്ഷൻ 20 പ്രകാരം സംസ്ഥാന നിയമസഭയ്ക്കുമുമ്പാകെ വയ്ക്കേണ്ട വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് ചർച്ചചെയ്ത് അംഗീകരിക്കുക.
- vii. നിർദ്ദിഷ്ടമായേക്കാവുന്ന മറ്റ് ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുക.

24. **ഫലപ്രദമായ നിർവ്വഹണത്തിനും നിരീക്ഷണത്തിനുംവേണ്ട സ്ഥാപനശാക്തീകരണം:**

ഫലപ്രദമായ നിർവ്വഹണത്തിനും നിരീക്ഷണത്തിനുമായി നിർദ്ദിഷ്ടരീതിയിൽ ജീവനക്കാർക്കും, മറ്റ് പിന്തുണാ സംവിധാനങ്ങൾക്കും അത്യാവശ്യമാർഗ്ഗരേഖകളും ശേഷിനിർമ്മാണവും ലഭ്യമാക്കുന്നതുവഴി സംസ്ഥാന, ജില്ലാ ആൻഡ് ഉപജില്ലാ യൂണിറ്റുകളുടെ സ്ഥാപന ശാക്തീകരണത്തിന് സഹായകമായേക്കാവുന്ന നടപടികൾ SC/STവികസന വകുപ്പുകൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

25. **SC/ST പ്രൊമോട്ടർമാർ:** SC/ST പ്രൊമോട്ടർമാരുടെ റിക്രൂട്ട്മെന്റിനുവേണ്ടി സർക്കാർ വ്യക്തമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുകയും, അവരുടെ കടമകളും ചുമതലകളും സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പ്രവർത്തന മാനുവൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകൊണ്ട് അവർ SCSP/TSP-യുടെ ഏറ്റവും അടിസ്ഥാനതല ചുമതലക്കാർ ആണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് സംവിധാനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.

26. **ചട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം:** ഈ ആക്ടിന്റെ മറ്റ് വ്യവസ്ഥകൾക്കുവിയേയമായി സർക്കാർ, സംസ്ഥാന ഗസറ്റിലെ ഒരു വിജ്ഞാപനംവഴി ഈ ആക്ടിന്റെ എല്ലാ ഉദ്ദേശ്യങ്ങളും/ഏത് ഉദ്ദേശ്യവും നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുള്ള ചട്ടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാവുന്നതാണ്.

27. **ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം:** ഈ ആക്ടിന്റെ ഏതെങ്കിലും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പ്രാബല്യം നൽകുന്നതിൽ എന്തെങ്കിലും ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാകുന്നെങ്കിൽ സർക്കാർ, ഒരു ഉത്തരവു മുഖേന, ബുദ്ധിമുട്ട് നീക്കുന്നതിന് അത്യാവശ്യമോ ഉചിതമോ ആയി സർക്കാരിന് തോന്നുന്ന ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകളുമായി പൊരുത്തക്കേട് ഇല്ലാത്ത വ്യവസ്ഥകൾ നിർമ്മിക്കുകയോ, നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.69.19)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ- ശിപാർശകൾ:

232

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനായി, മീൻപിടിത്ത ഗ്രാമങ്ങൾക്ക് ഒരൊറ്റ പദ്ധതി ഉണ്ടായിരിക്കാൻ തക്കവണ്ണം ഫിഷറീസ് വകുപ്പും ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ചേർന്നുള്ള ഒരു പങ്കാളിത്തപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുക ആവശ്യമാണ്. 5 വർഷത്തിലൊരിക്കൽ പ്രയോഗത്തിലാകാവുന്ന അത്തരം ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ രീതിശാസ്ത്രം താഴെക്കൊടുക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 12.71)

നടപടി: തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

233

തീരമേഖലകൾക്കുള്ള പങ്കാളിത്ത പദ്ധതിയുടെ തയ്യാറാക്കൽ

കേരളത്തിൽ 10 ലക്ഷത്തിൽ കൂടുതൽ പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ ഉണ്ട്. അടിസ്ഥാന മിനിമം ആവശ്യങ്ങളുടെ ശോചനീയമായ ലഭ്യതയും, മനുഷ്യവികസനത്തിലെഭീമമായ അപര്യാപ്തതകളും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ അവർ “കേരളാ മോഡലിന്” പുറത്തുള്ളവരായി പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നു. കമ്മീഷൻ, വിദഗ്ധരുമായും തദ്ദേശഭരണകൂട നേതാക്കളുമായും നടത്തിയ ഇടപെടലുകളിൽനിന്ന് തങ്ങളുടെ കേന്ദ്രസ്ഥാനീയ പ്രശ്നങ്ങൾ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിൽ വികേന്ദ്രീകരണം മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളെ പ്രത്യേകിച്ചും തുണച്ചിട്ടില്ലെന്ന് കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. റാറ്റാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ് തീരമേഖലകളെക്കുറിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു റിപ്പോർട്ട് കമ്മീഷൻ പഠിക്കുകയുണ്ടായി. പങ്കാളിത്ത വികസനത്തിന്റെ അഭാവം വലിയൊരു പോരായ്മയാണെന്നും, അത് ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും അനായാസം അഭിസംബോധന ചെയ്യപ്പെടാൻ കഴിയുന്നതാണെന്നും വ്യക്തമാണ്. തദനുസൃതമായി, സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പരിശ്രമങ്ങൾ സംയോജിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ഉപപദ്ധതി സമീപനം പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കുവേണ്ടി കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 12.71.1)

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

234

നയസമീപനം താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ ആയിരിക്കണം.

- i. എല്ലാ പരിപാടികളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും മേഖലാധിഷ്ഠിത സംയോജനം.
- ii. വിദഗ്ദ്ധരായ സന്നദ്ധസേവകരുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെയും, ഫിഷറീസ് വകുപ്പിലെ ഓഫീസർമാരുടെയും യോജിച്ചുള്ള തീവ്രദേശീയ ആസൂത്രണം.
- iii. സംസ്ഥാന സർക്കാരിനും, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും തങ്ങൾക്ക് പ്രസക്തമായ ഘടകഭാഗങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ തക്കവണ്ണം ഉയർന്ന പങ്കാളിത്തപ്രക്രിയ മുഖേന ഒരൊറ്റ പദ്ധതിയുടെ തയ്യാറാക്കൽ.
- iv. ഒരു കുടുംബ-അധിവാസ സ്ഥാനാധിഷ്ഠിത സമീപനം അനുവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് സാമ്പത്തികവികസനം, മാനവിക വികാസം, അടിസ്ഥാന മിനിമം സേവനങ്ങളുടെ ലഭ്യത എന്നിവയിലായിരിക്കണം ശ്രദ്ധയൂന്നേണ്ടത്.
- v. പദവികൾക്ക് സാർവ്വത്രികമായ ലഭ്യത ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- vi. പാരിസ്ഥിതിക വശങ്ങളും, തദ്ദേശീയ പദ്ധതികളിൽ ഉൾച്ചേർ കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.
- vii. സംയുക്ത പ്രവർത്തനോർജ്ജം കൈവരിക്കുന്നതിന് നവകേരള മിഷൻ എല്ലാ ഘടകഭാഗങ്ങളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു ഉപപദ്ധതി വികസിപ്പിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. കൂടാതെ കുടുംബശ്രീ, SHG സംവിധാനം ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന്റെ SHG-കളുമായി യോജിപ്പിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.71.2)

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

235

ആസൂത്രണപ്രക്രിയ:

തദ്ദേശഭരണകൂടം, ഫിഷറീസ്, പ്ലാനിങ് വകുപ്പുകൾ എന്നിവർ ചേർന്ന് ആസൂത്രണത്തിന്റെ സംയുക്തമാർഗ്ഗരേഖകൾ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതാണ്. KUFOS, CMFRI, SIFFS, മത്സ്യഫെഡ് മുതലായവപോലെയുള്ള മറ്റ് മേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പിന്തുണയോടെ പ്രസ്തുത വകുപ്പുകളുടെ ഒരു സംസ്ഥാനതല റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.71.3)

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

236

ഉദ്യോഗസ്ഥർ, വിദഗ്ധർ, മത്സ്യബന്ധന വിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നുള്ള സുപ്രധാന തല്പരകക്ഷികൾ എന്നിവർ അടങ്ങിയ വോളന്ററി ടെക്നിക്കൽ കോർപ്പ്സ് (VTC), ജില്ലാതലത്തിൽ DPC-യ്ക്ക് സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഓരോ ജില്ലയുമുള്ള സംസ്ഥാനതല പ്രൊഫഷണലുകളുടെയും വിദഗ്ധരുടെയും പേരുകൾ നിർദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് സംസ്ഥാന സർക്കാരിനും, VTC-യ്ക്ക് പരിപൂരകമാകാവുന്നതാണ്. പദ്ധതി തയ്യാറാക്കലിന്റെ സമ്പൂർണ്ണ പ്രക്രിയയിലും ഏകോപനത്തിനും സഹായത്തിനുമായി VTC പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.71.4)

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

237

ഉദ്യോഗസ്ഥർ, വിദഗ്ധർ, തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപന നേതാക്കൾ, സർവ്വോപരി സമുദായത്തിൽനിന്നുള്ള പ്രതിനിധികൾ, പൗരസമൂഹ സംഘടനകൾ, അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പ്രതിനിധികൾ എന്നിവരടങ്ങിയ പ്രത്യേക VTC-കൾ മത്സ്യഗ്രാമങ്ങളുടെ തലത്തിലോ, മത്സ്യഗ്രാമങ്ങളുടെ ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുവേണ്ടിയോ രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ലഭ്യമായ എല്ലാ ഡാറ്റയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തലത്തിൽ വിഘടിപ്പിച്ച് നൽകുകയോ, സാധ്യമെങ്കിൽ മത്സ്യഗ്രാമങ്ങളുടെ തലത്തിൽ വിഘടിത ഡാറ്റ VTC-യ്ക്ക് നൽകുകയോ വേണം. വിദഗ്ധരുടെ സഹായത്തോടെ കമ്മ്യൂണിറ്റിയിൽ നിന്നുള്ള പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച ടീമുകളുടെ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, പങ്കാളിത്ത ഗ്രാമീണ വിലയിരുത്തൽ (PRA) നടത്തുന്നതാണ്. ഇവ താഴെപ്പറയുന്നവയിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നിക്കൊണ്ടായിരിക്കണം.

- i. ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ
- ii. ഉപജീവനമാർഗ്ഗങ്ങളുടെ വിശകലനം
- iii. ധനവിവരപ്പട്ടിക
- iv. മുൻഗണനാ മാട്രിക്സ്

(ഖണ്ഡിക 12.71.5)

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

238

PRA-യുടെ ഡാറ്റയും ഫലങ്ങളും സംയോജിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഓരോ മത്സ്യഗ്രാമത്തിനുമായി അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനത്തിന്റെ പിന്തുണയോടെ പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി സ്റ്റാറ്റസ് പഠനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിനുവേണ്ടി സംയോജിതമാക്കണം.

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

239

ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും വിദഗ്ധരുടെയും സജീവപങ്കാളിത്തത്തോടെ ജനകീയാസൂത്രണത്തിൽ എന്നപോലെ ഓരോ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിനും പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. പോർട്ടുകളും തുറമുഖങ്ങളുംപോലെയുള്ള കൂറ്റൻ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ ഘടനകൾ ഒഴികെ എല്ലാ ഘടകങ്ങളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് തദ്ദേശവികസനത്തിനായി പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പ് വിശദമായ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കണം. ഇതിലൂടെ മിനിമം അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങളായ ഭവനനിർമ്മാണം, ശുചിത്വം, ജലവിതരണം, വിദ്യുച്ഛക്തി, യുക്തിസഹമായ വിനിമയമാർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവ ഈ രീതിയിൽ ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്. സ്ഥിരമായി പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളുടെ തീവ്രതയനുഭവിക്കുന്ന മുക്കുവർക്ക് സൗകര്യപ്രദമായ ഒരു സ്ഥാനത്തേക്ക് മാറാൻ ഈ ഘടകഭാഗം മുക്കുവജനതയുടെ സമ്മതം സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

- i. നൈപുണ്യം, ഉദ്യോഗലബ്ധി, സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പുരോഗമന ഉപജീവനമാർഗ്ഗങ്ങൾ.
- ii. ആരോഗ്യം, പോഷണം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ.
- iii. അവകാശലബ്ധി സാർവ്വത്രികമാക്കുക.
- iv. BUDSസ്കൂളുകൾ, സാമ്പത്തിക പരിചരണം, അതീവ ദരിദ്രരായിട്ടുള്ളവരുടെ സ്കീമുകൾ എന്നിവപോലെ പരിചരണത്തിന്റെയും, സഹാനുഭൂതിയുടെയും പരിപാടികൾ സാർവ്വത്രികമാക്കാവുന്നതാണ്.
- v. ഭിന്നശേഷിക്കാർ, വയോജനങ്ങൾ, കുട്ടികൾ എന്നിവർക്കു വേണ്ടിയുള്ള പ്രത്യേക പ്രോജക്ടുകൾ.
- vi. വനിതാഘടകപദ്ധതി.
- vii. സാമൂഹികമായി ഹാനികരമായ ശീലങ്ങളും സമ്പ്രദായങ്ങളും കൈകാര്യംചെയ്യുക.
- viii. അംഗൻവാടികൾ, സ്കൂളുകൾ, ആശുപത്രികൾ എന്നിവയുടെ കാര്യത്തിൽ വ്യക്തമായ സേവനവിതരണ പദ്ധതികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. പോഷണസംബന്ധിയായി ICDS-ൽനിന്നുള്ള റിസോഴ്സ് വ്യക്തികൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള സർവ്വശിക്ഷാ അഭിയാൻ, ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ്, ആരോഗ്യത്തിനുള്ള ദേശീയ ആരോഗ്യദൗത്യം എന്നിവ സംയോജിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
- ix. തീരസംരക്ഷണത്തിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ.

(ഖണ്ഡിക 12.71.7)

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

240

പങ്കാളിത്തപ്രക്രിയ, ആവശ്യങ്ങളുടെ മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ കലാശിക്കുകയും അത് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഈ ലിസ്റ്റിൽനിന്നും നഗരമേഖലകളിലെ മുൻസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും, ഗ്രാമീണതലങ്ങളിലെ ത്രിതലപഞ്ചായത്തുകളും പ്രോജക്ടുകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ഏജൻസികൾക്ക് നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയാത്ത പ്രോജക്ടുകൾ ഫിഷറീസ് വകുപ്പ് ഏറ്റെടുക്കുകയും, വാർഷിക & പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ ചേർക്കുകയും വേണം. പദ്ധതികൾ അതത് അധികാരികൾ സ്വീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അവ മത്സ്യഗ്രാമം/പ്രാദേശികം/ജില്ലയനുസരിച്ച് ഒരുമിച്ചാക്കുകയും, വ്യാപകമായ പ്രചാരം നൽകുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 12.71.8)

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

241

വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്ന സ്വതന്ത്ര നിരീക്ഷണവും NHG/SHG ശൃംഖല ഉപയോഗിച്ചുള്ള കമ്മ്യൂണിറ്റി - അധിഷ്ഠിത നിരീക്ഷണവും ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും DPC-യുടെയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെയും തലങ്ങളിൽ ഒരു പ്രത്യേക അവലോകനവും നിരീക്ഷണസംവിധാനവും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.71.9)

നടപടി: അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ പരിഷ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

242

തീരമേഖലകളിൽ SHG സംവിധാനം ഗാഢമാക്കുന്നത്:

തീരമേഖലകളിൽ പങ്കാളിത്ത ആസൂത്രണം ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിന് കമ്മ്യൂണിറ്റി-അധിഷ്ഠിത സംഘടനകളെ (CBOs) ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയിൽ ഫിഷറീസ് വകുപ്പും കുടുംബശ്രീയുടെ NHG-കളും രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള SHG-കൾ ഉണ്ട്. ഇവയെ ഐക്യപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. കുടുംബശ്രീയുമായുള്ള സംയോജനം സംബന്ധിച്ച് ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അദ്ധ്യായം 10, വോള്യം 2, ഖണ്ഡിക 10.36-ൽ വിശദമായ ശുപാർശകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 12.72)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

മത്സ്യഭവൻ സംബന്ധിച്ച ശുപാർശകൾ

243

തുടക്കം എന്നനിലയിൽ G.O(P)No.40/2019/F&P തീയതി 29/10/2019, പ്രവർത്തന നിരതമാക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ മാതൃകാപരമായി എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ

സ്ഥാപനങ്ങൾക്കകീഴിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും കോർപ്പറേഷനുകളിലും ഒരു മത്സ്യഭവൻ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇപ്രകാരം 40 പുതിയ മത്സ്യ ഭവൻ ഓഫീസുകൾ സ്ഥാപിതമാകും. പുതുതായി തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് കാലതാമസമുണ്ടാക്കും എന്നതിനാൽ മത്സ്യ ഭവനങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച് അവയുടെ ചുമതല സമീപത്തുള്ള മത്സ്യ ഭവൻ ഓഫീസർക്ക് കൈമാറണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു. ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ തലത്തിലുള്ള ഒരു സ്ഥാപനം കൈവരുമെന്ന് ഇതുറപ്പാക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 12.76.1)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

244

ഇപ്പോൾ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള ധനസഹായം വരുന്നത് ഫിഷറീസ് വകുപ്പ്, മത്സ്യഫെഡ്, മത്സ്യബോർഡ് എന്നീ മൂന്ന് ഏജൻസികൾ വഴിയാണ്. ഈ സ്ഥാപനങ്ങളെല്ലാം സ്വതന്ത്രമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഈ സമയത്ത് ഈ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഭരണപരമായി സംയോജിപ്പിക്കുക എന്നത് പ്രായോഗികമല്ല. എന്നാൽ അവ ഒരു സംയോജന മാതൃകയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണുതാനും. തൽഫലമായി മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് ഒരൊറ്റ സ്ഥലത്ത് സംയോജിതമായ രീതിയിൽ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നതാണ്. ഈ ഒരൊറ്റ മാറ്റം സർക്കാർ പരിപാടികളുടെ സ്വാധീനം പതിന്മടങ്ങ് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും അതിനും ഉപരിയായി മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ മാറ്റം ഉണ്ടാവുകയും വികസനകാര്യങ്ങളിൽ അവരുടെ സഹകരണവും പങ്കാളിത്തവും വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 12.76.2)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

245

മത്സ്യഭവന്, മത്സ്യഭവൻ ഓഫീസറുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കാം എന്നിരിക്കെ മറ്റ് രണ്ട് ഏജൻസികളിൽനിന്നുള്ള ഓഫീസർമാർക്കും, മത്സ്യഭവന്റെ ചുമതല നൽകാവുന്നതാണ്. മത്സ്യഭവൻ ഓഫീസിന്റെ ഘടന ഔദ്യോഗിക ശ്രേണീബദ്ധമല്ല, പിന്നെയോ ടീമിനും അതുപോലെതന്നെ വ്യക്തിഗത ഓഫീസർമാർക്കും വ്യക്തമായ ചുമതലകൾ നൽകുന്ന ഒരു ടീം ആണ്. തീർച്ചയായും ഇതിന്റെ ഏകോപന ചുമതല മത്സ്യഭവൻ ഓഫീസർക്കായിരിക്കും- അദ്ദേഹം ഫുൾ ടൈം അടിസ്ഥാനത്തിൽ മത്സ്യഭവനിൽ ജോലിചെയ്യുന്ന വ്യക്തിയായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 12.76.3)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

മത്സ്യഫെഡിന്റെയും മത്സ്യബോർഡിന്റെയും ഓഫീസർമാർക്ക് വ്യക്തിഗതമായി എല്ലാ മത്സ്യഭവനങ്ങളുടെയും ചുമതല ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കാൻ കഴിയില്ല എന്നത് സത്യമാണ്. എന്തായാലും അവർക്ക് ഒന്നിൽക്കൂടുതൽ മത്സ്യഭവന്റെ ചുമതല നൽകാവുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ഫിഷറീസ് ഡയറക്ടർ തീരുമാനിക്കുന്നതുപോലെ നിശ്ചിത ദിവസങ്ങളിൽ അവർക്ക് മത്സ്യഭവനിൽ ഹാജരാകാൻ കഴിയും. ഇത് ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ അറിയിക്കുകയും മത്സ്യഭവനിൽ ശ്രദ്ധാർഹമായി എഴുതി പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 12.76.4)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

247

57 മത്സ്യഭവനങ്ങൾക്കുമാത്രമേ സ്വന്തമായി കെട്ടിടമുള്ളൂ എന്നറിയുന്നു. ഇവയ്ക്ക് അറ്റകുറ്റപ്പണികളോ നവീകരണമോ വേണ്ടിവന്നാൽ നോൺ റോഡ് മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടിൽനിന്നും ഒറ്റത്തവണയായി തുക ഉപയോഗിച്ച് പണി നിർവ്വഹിക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തെ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. മറ്റുള്ളവ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പണിയേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി ഉല്പാദനമേഖലയിൽ നിന്നുള്ള ഫണ്ടുകൾ ഒറ്റത്തവണയായി പ്രത്യേക ഇളവിൽ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.76.5)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

248

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (KILA) മത്സ്യഭവനവേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് മാനുവലിൽ വിശദമാക്കിയിരിക്കുന്നതുപോലെ ലക്ഷണമൊത്ത ഒരു മത്സ്യ ഭവന് താഴെപ്പറയുന്ന സൗകര്യങ്ങളുണ്ടായിരിക്കണം.

കെട്ടിടം

താഴെപ്പറയുന്ന ഓഫീസർമാർക്കുവേണ്ടി Seabveറ്റ് സൗകര്യങ്ങളുള്ള പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം മൂന്ന് സ്വതന്ത്ര ഓഫീസ് മുറികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

- i. ഫിഷറീസ് സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ
- ii. മത്സ്യഫെഡ് പ്രോജക്ട് ഓഫീസർ
- iii. മത്സ്യബോർഡ് ഫിഷറീസ് ഓഫീസർ

മറ്റു വകുപ്പുകളിൽനിന്നുള്ള ഓഫീസർമാരും കാലികമായി മത്സ്യ ഭവൻ സന്ദർശിച്ചേക്കാം, ആയതിനാൽ അവർക്കും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു പൊതുവായ മുറി ആവശ്യമായി വന്നേക്കാം.

ഫർണിച്ചർ

എല്ലാ ഓഫീസ് മുറികളിലും ആവശ്യത്തിനുള്ള ഫർണിച്ചർ, അലമാരകൾ മുതലായവ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

സ്റ്റോർ മുറി

മതിയായ റാക്കുകളോടെ, വിലപ്പെട്ട മറ്റ് ജീവൻരക്ഷാ ഉപകരണങ്ങളും സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് പര്യാപ്തമായ ഇടമുള്ള ഒരു സ്റ്റോർ മുറി ലഭ്യമാക്കണം.

വരാന്ത

സന്ദർശകരുടെ ആവശ്യത്തിനായി ഒരു വരാന്ത ക്രമീകരിച്ചിരിക്കണം. അതിന് കുറഞ്ഞത് 10 പേർക്ക് ഇരിക്കാനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

കുടിവെള്ള വിതരണ സൗകര്യങ്ങൾ

സന്ദർശകർക്കും ഓഫീസ് ജീവനക്കാർക്കും വേണ്ടി അത്യാവശ്യമായ കുടിവെള്ളം മത്സ്യഭവനിൽ ഒരുക്കിയിരിക്കണം.

വൈദ്യുതീകരണം

PWD മാനുവലിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസരിച്ച് മത്സ്യഭവന്റെ വൈദ്യുതീകരണം നടത്തിയിരിക്കണം.

കമ്പ്യൂട്ടറും ഫോണും

ഇന്റർനെറ്റ് സൗകര്യങ്ങളുള്ള ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറും ഒരു ടെലഫോണും മത്സ്യഭവനിൽ ലഭ്യമാക്കിയിരിക്കണം.

മീറ്റിങ് ഹാൾ

മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് വയോജന സ്ത്രീകളിൽ ഉള്ളവർക്ക് വിവിധ ആനുകൂല്യങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് സ്ത്രീകൾക്കും പുരുഷന്മാർക്കും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം ടോബ്ലറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം. ഈ ഹാൾ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് മാനേജ്മെന്റ് സേവനങ്ങൾക്കും ചെറിയ മീറ്റിങ്ങുകൾക്കും ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

ജാഗ്രതാ സംവിധാനത്തിനുള്ള മുറി

പ്രതികൂല സാഹചര്യങ്ങളിൽ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകാൻ വേണ്ടിയുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കാൻ ഒരു പ്രത്യേക മുറി ഉണ്ടായിരിക്കണം.

ഫിഷ് കിയോസ്ക്

കാലാവസ്ഥാ അറിയിപ്പുകളെക്കുറിച്ചും, അക്ഷാംശം/രേഖാംശം മുഖേന കടലിലെ മത്സ്യസമ്പത്തിന്റെ ലഭ്യതയും സംബന്ധിച്ച് സാറ്റലൈറ്റ് ഇൻഫർമേഷൻ ഉൾപ്പെടെ ഫിഷറീസ് സംബന്ധമായി ഏറ്റവും പുതിയതും, വിരൽത്തുമ്പിൽ കിട്ടുന്നതുമായ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്ന ഫിഷ് കിയോസ്ക് സ്ഥാപിക്കാൻ മതിയായ സുരക്ഷിതത്വമുള്ള ഒരു പ്രത്യേക ഇടം ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.76.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

249

ചെലവ് കുറഞ്ഞതും എന്നാൽ കാര്യക്ഷമമായ ഹരിത നിർമ്മാണ സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വേണം മത്സ്യഭവൻ നിർമ്മിക്കേണ്ടതെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.
(ഖണ്ഡിക 12.76.7)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

250

ആരംഭം മുതൽക്കുതന്നെ എല്ലാത്തരത്തിലും മത്സ്യഭവൻ ജനസൗഹൃദപരവും സ്വാഗതാർഹവും ആയിരുന്നിട്ടുണ്ട്. സേവനങ്ങൾ എങ്ങനെ ലഭ്യമാക്കാമെന്നും സന്നദ്ധസജീവമായ രീതിയിൽ ഗുണഭോക്തൃ തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ രീതി എങ്ങനെ വെളിപ്പെടുത്താമെന്നും 'സജ്ജൻ ബോക്സ്' സ്ഥാപിക്കുന്നതും ഉൾപ്പെടെയുള്ള സേവനങ്ങൾ വിശദമായി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സിറ്റിസൺ ചാർട്ടിന്റെ നിർമ്മാണം ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇതൊരു പുതിയ ഓഫീസ് ആയതിനാൽ തുടക്കം മുതൽ തന്നെ കഴിയുന്നത്ര കൂടുതൽ സവിശേഷതകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള E- ഗവേണൻസ് ആയിരിക്കണം ഇതിനു വേണ്ടത്. നാഷണൽ ഇൻഫോർമാറ്റിക് സെന്റർ(NIC)-നോട് ഇതിനാവശ്യമായ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വികസിപ്പിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്. ഈ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിനെ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിൽ ഉപയോഗത്തിലുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയറുമായി ബന്ധപ്പെടാനുള്ള ലിങ്ക് ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.76.8)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

251

മത്സ്യഭവന്റെ പ്രധാന ചുമതലകൾ:

- i. സർക്കാരിൽ നിന്നും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് ലഭിക്കേണ്ട എല്ലാ സേവനങ്ങളുടെയും "One Stop" സെന്റർ ആയി പ്രവർത്തിക്കുക.
- ii. മത്സ്യഗ്രാമങ്ങളിൽ വിശദമായ പങ്കാളിത്തഗ്രാമീണ 'അപ്രൈസൽ' (PRA) നടത്തുകയും 5 വർഷത്തിലൊരിക്കൽ സാമൂഹിക - സാമ്പത്തിക ഡാറ്റ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- iii. സാമൂഹിക സുരക്ഷാ പെൻഷനുകൾ, ദേശീയ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ നിയമം(NFSA), വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള അവകാശം, ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള അവകാശങ്ങൾ, മാനസിക ആരോഗ്യരക്ഷാ നിയമം, ജോലിക്കുള്ള അവകാശം എന്നിവപോലെ ഫിഷറീസ് വകുപ്പിനു കീഴിൽ വരാത്തവർ ഉൾപ്പെടെ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ അവകാശ ലഭ്യത അടയാളപ്പെടുത്തുക.

- iv. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ പ്രയോജനത്തിനായി എല്ലാ സേവനങ്ങളുടെയും വിഭവങ്ങളുടെയും സംയോജനത്തിന് ഒരു വേദിയൊരുക്കുക. വകുപ്പുകളും ഏജൻസികളും തമ്മിൽ വിവരങ്ങൾ കൈമാറുന്നതുവഴി മേൽപ്പറഞ്ഞതിനുള്ള ഒരു സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കാവുന്നതാണ്. മത്സ്യഭവന്റെയും, പ്രസക്ത വകുപ്പുകളുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സംയോജന ശില്പശാലകൾ സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
- v. തീരദേശ ക്രമീകരണ മേഖല(CRZ)യുടെ നടപ്പാക്കൽ.

(ഖണ്ഡിക 12.76.9)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

252

കുട്ടികൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ, വയോജനങ്ങൾ എന്നിവർക്കുള്ള പദ്ധതികൾ.

(ഖണ്ഡിക 12.77)

ഈ കാര്യങ്ങളെല്ലാം 5 വർഷത്തിലൊരിക്കൽ 'സ്റ്റാറ്റസ്' പഠനങ്ങൾ നടത്തും. WCD, സാമൂഹിക നീതിവകുപ്പ്, UN ഏജൻസികൾ, CSOകൾ, മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കേരളത്തിനകത്തും പുറത്തുള്ള പ്രൊഫഷണൽ ഏജൻസികൾ എന്നിവരുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ, സ്റ്റാറ്റസ് പഠനങ്ങൾക്കുള്ള ലക്ഷണയുക്തമായ ഫോർമാറ്റുകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും KILA വികസിപ്പിക്കുന്നതാണ്. സ്റ്റാറ്റസ് പഠനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ പ്രാദേശിക അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളും പൗരസമൂഹ സംഘടനകളും സജീവമായി പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.77.1)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

253

സ്റ്റാറ്റസ് പഠനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പ് നിർവഹിക്കുന്ന ഒരു ഔദ്യോഗിക സ്ഥിതിവിശകലനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇവീടെയും വിദഗ്ധരുടെ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.77.2)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

254

പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പുകൾ ശക്തിപ്പെടുത്തണം, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നോട്ടീസ് ഇറക്കുകയും ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലയിൽ അനുഭവപരിചയം/വൈദഗ്ധ്യമുള്ള സന്നദ്ധസേവകരെ ലഭ്യമാക്കുകയും വേണം. പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് ചുരുങ്ങിയത് രണ്ട് സന്നദ്ധ സേവക അക്കാഡമികൾ വേണം. ബന്ധപ്പെട്ടവകുപ്പും സന്നദ്ധസേവകരെ കണ്ടെത്തുകയും കൃത്യമായ

പരിശോധനകൾക്കു ശേഷം അവരെ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഹാജരാക്കുകയും വേണം. അധ്യക്ഷനും കൺവീനറും കൂടാതെ കുറഞ്ഞത് 10 അംഗങ്ങളെങ്കിലും പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പിൽ ഉണ്ടാകാൻ തക്കവണ്ണം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം സന്നദ്ധ സേവകരിൽ നിന്നും 'ഷോർട്ട് ലിസ്റ്റ്' ഉണ്ടാക്കണം. അംഗങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് 50% പേർ സ്ത്രീകളായിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 12.77.3)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

255

ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ കാര്യത്തിൽ വിദ്യാർത്ഥികളും കുടുംബശ്രീ വോളണ്ടിയർമാരും ഉൾപ്പെടെയുള്ള വോളണ്ടിയർ ടീമുകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, വ്യക്തിഗത പരിചരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.77.4)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

256

എല്ലാ ഗ്രൂപ്പുകളിലും ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ നടക്കണം. കൂടാതെ അയൽക്കൂട്ട ഗ്രൂപ്പുകളിൽ തുടങ്ങി എല്ലാ ഗ്രൂപ്പുകളും സംബന്ധിച്ച് കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നിർദ്ദേശങ്ങൾ നേടുകയും അവ ADS തലത്തിലും തുടർന്ന് CDS തലങ്ങളിലും ഏകീകരിക്കുകയും വേണം. ഇത്, ജനസംഖ്യയുടെ താഴത്തെ പകുതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിട്ട് തിരിച്ചറിയപ്പെടുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തും.

(ഖണ്ഡിക 12.77.5)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

257

ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലയിൽ അനുഭവ പരിചയം/വൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ള പേരെടുത്ത സ്ഥാപനങ്ങളുമായും പൗരസമൂഹ സംഘടനകളുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ KILA, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ, രണ്ട് കോർപ്പറേഷനുകൾ മൂന്നു ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ എന്നിവയുടെ 10 ശതമാനവുമായി കുറഞ്ഞത് രണ്ടു വർഷത്തേക്ക് അടുത്ത് പ്രവർത്തിക്കുകയും, ഒരു കർമ്മ ഗവേഷണ പ്രക്രിയയിലൂടെ, നാല് 'ടാർഗറ്റ്' ഗ്രൂപ്പുകളിൽ ഓരോന്നിനും വേണ്ടി ഗുണമേന്മയുള്ള പദ്ധതി വികസിപ്പിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 12.77.6)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

258

നാലു വർഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും മെച്ചപ്പെട്ട ഗുണമേന്മ പദ്ധതികൾ ഉണ്ടായിരിക്കാൻ തക്കവിധത്തിൽ ഒന്നാം വർഷത്തിനുശേഷം തുടക്കം കുറിച്ചുകൊണ്ട് അവശേഷിക്കുന്ന 20, 30 & 40% തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി ഈ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സഹായസഹകരണങ്ങൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്യാൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 12.77.7)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

259

സന്നദ്ധസേവാ ഏജൻസികളുടെയും വിദ്യാർത്ഥികളുടെയും സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി LSGD ഒരു ഏകകാലിക നിരീക്ഷണ സംവിധാനവും ഒരു ഗുണം എന്ന അഷ്വറൻസ് സംവിധാനവും ആവിഷ്കരിക്കുന്നതാണ്. അവ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റും സുഗമമാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.77.8)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

260

ലിംഗപദവി & വനിതാഘടക പദ്ധതിക്കുള്ള ശുപാർശകൾ

അന്തിമമായി ലിംഗപദവി ഓഡിറ്റിങ്ങിലൂടെ പരിശോധിക്കപ്പെടുകയും, ലിംഗപദവി ആസൂത്രണം, ലിംഗപദവി ബജറ്റിന്റെ എന്നിവയാൽ അനുവർത്തിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ലിംഗപദവി പഠനത്തിൽ കലാശിക്കുന്ന ഉചിതമായ ലിംഗപദവി വിശകലനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് വനിതാ ഘടകപദ്ധതിയിൽ (WCP) തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായി വരുന്നത്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഈ സങ്കേതങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഗാഢമായ ധാരണയൊന്നുമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ പ്രക്രിയകളെ പ്രായോഗിക അനുഭവങ്ങളിൽ നിന്ന് പ്രത്യേകിച്ച് കേരളത്തിലെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളവ ലഭിക്കുന്ന മതിയായ വിശദീകരണങ്ങളുമായി ചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള ഒരു മാനുവൽ WCP-യ്ക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 13.10)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

261

താഴെപ്പറയുന്ന പോലെ ലിംഗപദവി പഠനം, ലിംഗപദവി ആസൂത്രണം, ലിംഗപദവി ബജറ്റിങ്, ലിംഗപദവി ഓഡിറ്റിങ് എന്നിവ തയ്യാറാക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച ഒരു സംക്ഷിപ്തവിവരണം അനുയോജ്യമായി പൊതുത്തപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

സ്റ്റാറ്റസ് പഠനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

I. **പ്രാധാന്യവും ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങളും:** പങ്കാളിത്ത രീതിയിൽ സ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, അവയുടെ കാരണങ്ങളും പരിഹാരങ്ങളും കണ്ടെത്തുന്നതിനും ഇത് സഹായിക്കുന്നു. സ്ത്രീകളെ ബാധിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങൾ ബോധവാന്മാരായിത്തീരുന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരു ലിംഗപദവി സവേദനക്ഷമതാ പ്രക്രിയ കൂടിയാണ്. ഈ പഠനപ്രക്രിയ അതിനാൽ അവരുടെ അടുത്ത പങ്കാളിത്തത്തോടെ പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്താനും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ വിഭജിച്ചു കൊടുത്തുകൊണ്ട് നടപ്പാക്കാനും കഴിയും. ഇതിന് പല വിശാലക്ഷ്യങ്ങളും ഉണ്ട്.

- i. സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥ മനസ്സിലാക്കുക.
- ii. വിവിധ മേഖലകളിൽ സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ വിലയിരുത്തുകയും, വികസന പ്രക്രിയകളിൽ വനിതാ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുക.
- iii. ഭാവിയിലെ നയരൂപീകരണത്തിന് ആവശ്യമെന്ന നിലയിൽ സ്ത്രീകളുടെ ആവശ്യങ്ങളും വിലയിരുത്തുക.
- iv. പ്രാദേശിക സർക്കാർ തലത്തിൽ നയരൂപീകരണത്തിലും, നിർവ്വഹണത്തിലും ഇടപെടുന്നതിന് സ്ത്രീകളെ ശാക്തീകരിക്കുക.
- v. സ്ത്രീകളുടെ പദവിയെക്കുറിച്ചും, വിവിധവിഭാഗം ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അവർ നേരിടേണ്ടിവരുന്ന പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചും അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുക.
- vi. ഈ പങ്കാളിത്തപഠനത്തിലൂടെ പ്രശ്നങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും പരിഹാരങ്ങളിൽ ഇടപെടുന്നതിനും, സ്ത്രീകളെയും സമൂഹത്തെയും ശാക്തീകരിക്കുക.

II. രീതിശാസ്ത്രത്തിന്റെ വികാസവും സാമ്പിൾ വലിപ്പവും

III. പ്രാഥമിക ആൻഡ് ദ്വിതീയ ഡാറ്റാ സംബന്ധമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുക.

IV. **സ്റ്റാറ്റസ്റ്റിക്സും അളക്കുന്നതിനുള്ള സൂചകങ്ങൾ:** ഒരു ചലനത്തിന്റെയോ രൂപാന്തരണത്തിന്റെയോ ഫലങ്ങളിലേക്കുള്ള ചൂണ്ടുപലകകളാണ് സൂചകങ്ങൾ. പഠനത്തിനുവേണ്ടി സാധാരണയായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ചില സൂചകങ്ങൾ ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, ജോലി, കുടുംബത്തിനകത്തെ തീരുമാനമെടുക്കൽ പ്രക്രിയകൾ, അഭിരുചി, സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ അക്രമങ്ങൾ, സ്ത്രീകളും മാധ്യമങ്ങളും, സ്ത്രീകളും നിയമപദവിയും, രാഷ്ട്രീയ പങ്കാളിത്തം, സ്ത്രീകളും അധികാരവും, സ്ത്രീകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള കാഴ്ചപ്പാട്/ ദർശനം, ചലനശീലത, പ്രത്യുൽപ്പാദന ആരോഗ്യം, വിവാഹം, ലൈംഗികജീവിതത്തോടുള്ള അഭിഗമ്യതയും നിയന്ത്രണവും.

V. വിവിധ സമിതികൾ, സഹായക ഗ്രൂപ്പുകൾ, പഠനഗ്രൂപ്പ് എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന സംഘടനാ ചട്ടക്കൂട് രൂപീകരണം.

VI. പഠനത്തിന്റെ വ്യത്യസ്ത ഘട്ടങ്ങൾ.

- i. പഞ്ചായത്ത്/ മുൻസിപ്പൽ കമ്മിറ്റി പഠനം നടത്തുവാനുള്ള തീരുമാനം.
- ii. പഠനആൻഡ് പ്രവർത്തനകലണ്ടർ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഉപസമിതി.

- iii. പ്രവർത്തനശൃംഖല, പഠന ടീം എന്നിവയുമായുള്ള മീറ്റിംഗ്
- iv. പഠനടീമിലുള്ള പരിശീലനം.
- v. ദ്വിതീയ ഡാറ്റയുടെയും, പ്രാഥമിക ഡാറ്റയുടെയും ശേഖരണം.
- vi. കൂടിക്കാഴ്ചകളും, ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകളും.
- vii. സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ലിംഗപദവി വിശകലനം.
- viii. വനിതാ ഘടകപദ്ധതിയുടെ വിശകലനം.
- ix. ശേഖരിച്ച ഡാറ്റയുടെ വിശകലനം.
- x. കരട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കൽ
- xi. വിവിധ ഗ്രൂപ്പുകൾ, ഗ്രാമസഭ, കമ്മിറ്റികൾ എന്നിവയിൽ റിപ്പോർട്ടിന്റെ സാധൂകരണം.
- xii. റിപ്പോർട്ടിന് അന്തിമരൂപം നൽകൽ. പഠനറിപ്പോർട്ടിന്റെ മാതൃകാഘടന

1. **അവതരണം:** പഠനവിധേയമായ പ്രദേശത്തിന്റെ (ഗ്രാമത്തിന്റെ) ഭൂമിശാസ്ത്രപരവും ചരിത്രപരവും സാമൂഹികവുമായ പശ്ചാത്തലം.
2. ചരിത്രത്തിൽ സ്ത്രീകളുടെ സ്ഥാനം.
3. പഠനം ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉപയോഗിച്ച സൂചകങ്ങൾ പ്രകാരം പഠന-രൂപ അധ്യായങ്ങളിലൂടെ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തിയ വിഷയങ്ങൾ.
4. പഠനത്തിലൂടെ പുറത്തുകൊണ്ടുവന്ന സ്ത്രീകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ.
5. വിവിധ ചർച്ചകളിൽനിന്ന് ഉയർന്നുവന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളും, ശുപാർശകളും, തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ വിവിധ തലങ്ങളിലും സംസ്ഥാന & കേന്ദ്രസർക്കാരുകൾ മുഖേനയും എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇതിനെ പല വിഭാഗങ്ങളായി തിരിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 13.11.1)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

262

സ്റ്റാറ്റസ്റ്റിക്സുകളുടെ 'ഔട്ട്പുട്ട്' കൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

- i. സ്റ്റാറ്റസ്റ്റിക്സുകളുടെ കണ്ടെത്തിയ പ്രശ്നങ്ങൾ അവയുടെ കാരണങ്ങളും പരിഹാരങ്ങളും സഹിതം ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും, മുൻഗണനാക്രമം നിശ്ചയിക്കുകയും വേണം.
- ii. ഓരോ വർഷവും നിശ്ചയിക്കേണ്ട മുൻഗണനകളിൽ ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ട് അടുത്ത അഞ്ചു വർഷത്തേക്ക് എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയും എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ചർച്ചകളും കൂടിയാലോചനകളും നടക്കണം. അഞ്ചു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ സ്ത്രീകളുടെ പദവി വിലയിരുത്തുകയും പുതുക്കുകയും വേണം.
- iii. മുൻഗണനകൾ നിശ്ചയിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ അവ നടപ്പാക്കുന്നതിന് വിഭവങ്ങൾ കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്. സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെയും, പെൺകുട്ടികളുടെയും, ആൺകുട്ടികളുടെയും ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാൻ ഫണ്ടുകൾ മാറ്റിവയ്ക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ്

ലിംഗപദവി ബജറ്റിങ്. വിഭവങ്ങൾ തുല്യമായി വീതിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചല്ല ഇത്, പകരം അത് വ്യത്യസ്ത ആവശ്യങ്ങളെ എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്യും എന്ന് വിലയിരുത്താൻ ലിംഗപദവി കാഴ്ചപ്പാടിൽനിന്നും സമ്പൂർണ്ണ സർക്കാർ ബജറ്റിനെ നോക്കി കാണുന്നതാണ്. സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ, പെൺകുട്ടികൾ, ആൺകുട്ടികൾ എന്നിവർക്കുവേണ്ടിയുള്ള സർക്കാരിന്റെ ചെലവുകളുടെ സ്വാധീനം വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നതിനുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗമാണിത്. ഇത് ധനകാര്യഭരണം ധനകാര്യ മാനേജ്മെന്റ് എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ സഹായിക്കുന്നു.

iv. അടുത്തതായി നിർവഹണവും നിരീക്ഷണവും: പ്രോജക്ട് രൂപീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി വിലയിരുത്തൽ മാർഗ്ഗരേഖകൾ രൂപീകരിക്കുകയും കൃത്യമായി നിരീക്ഷണം നടത്തുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 13.11.2)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

263

ലിംഗ പദവി ആസൂത്രണം, ബജറ്റിങ്, ഓഡിറ്റിങ് എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു സംക്ഷിപ്തമാർഗ്ഗരേഖ താഴെകൊടുക്കുന്നു.

- i. ലിംഗപദവിഅസമത്വങ്ങൾ, ചൂഷണം, വിവേചനം എന്നിവ ഉയർത്തുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതുവഴി ലിംഗപദവി ആസൂത്രണം സ്ത്രീകളുടെ പദവി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നു. ലിംഗപദവി കാഴ്ചപ്പാടിലൂടെ ആസൂത്രണവും, നയങ്ങൾ, പരിപാടികൾ, പ്രോജക്ടുകൾ എന്നിവയുടെ രൂപകൽപ്പനയും നടത്തുന്നതിന് അത് സഹായകമാണ്. നിലവിലുള്ള സാമൂഹിക-ലിംഗപദവി അസമത്വങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, ഉചിതമായ വികസന സമീപനങ്ങളും അസമത്വങ്ങൾ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിന് വികസന തലങ്ങളിലെ പ്രക്രിയകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും രൂപീകരിക്കുന്നതിനും ഇതാവശ്യമാണ്.
- ii. ലിംഗപദവി ബജറ്റിങ് പ്രാഥമികമായും സാമൂഹിക മാറ്റത്തിനുള്ള ഒരു ഉപകരണവും, ലിംഗസമത്വം നേടാനുള്ള ഒരു പ്രക്രിയയുമാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ബജറ്റ് വകയിരുത്തലിൽ സ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങളും മുൻഗണനകളും കണക്കിലെടുക്കപ്പെടുന്നു എന്നറപ്പുവരുത്തുകയാണ് ഇതിന്റെ പ്രാഥമികമായ ധർമ്മം. പ്രയോഗികവും തന്ത്രപരവുമായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വെച്ചേറെ കൈകാര്യം ചെയ്യപ്പെടാൻ ചെലവുകൾ തരംതിരിക്കുന്നതിൽ ബജറ്റ് ശ്രദ്ധ ചെലുത്തേണ്ടതാണ്.
- iii. ലിംഗപദവി ഓഡിറ്റ് സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിന്റെ ഒരു വകഭേദമാണ്. ഒരു ലിംഗാധിഷ്ഠിത കാഴ്ചപ്പാടിലൂടെ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ വരുമാനവും ചെലവും ഓഡിറ്റ് ചെയ്യുക, നിയമനിർമ്മാണപ്രക്രിയ, മാർഗ്ഗരേഖകൾ, നികുതികൾ, സാമൂഹികവികസന പ്രോജക്ടുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വികസന പ്രക്രിയ വിശകലനം ചെയ്യുക എന്നിവയാണ് ലിംഗപദവി ഓഡിറ്റിങ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്. സ്ത്രീകൾക്കായി ഒരു ഇടം സൃഷ്ടിക്കുക, അവരുടെ താൽപ്പര്യങ്ങളും, നിർദ്ദേശങ്ങളും അഭിപ്രായങ്ങളും പ്രകടിപ്പിക്കാൻ അവസരം നൽകുക എന്നിവയ്ക്കാണ് ലിംഗപദവി ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നത്.

സ്ത്രീ-പുരുഷന്മാരും പെൺകുട്ടികളും, ആൺകുട്ടികളും സംബന്ധിച്ച പ്രോജക്ടുകളിലും നയങ്ങളിലുള്ള വിഭേദക സ്വാധീനം ലിംഗസമത്വം, തുല്യത എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിൽ കൈവരിച്ച പുരോഗതി ഇതൊക്കെയാണ് ഈ ഓഡിറ്റ് വിലയിരുത്തുന്ന മറ്റു കാര്യങ്ങൾ. തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ ആസൂത്രണ നിർവഹണം, നിരീക്ഷണം, വിലയിരുത്തൽ എന്നീ പ്രക്രിയകളോട് ഒരു സ്ത്രീപക്ഷ കാഴ്ചപ്പാട് സംയോജിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ലിംഗപദവി ഓഡിറ്റിന്റെ ലക്ഷ്യം. ലിംഗപദവി ഓഡിറ്റ് പൂർത്തീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ ഒരു പ്രോജക്ട് പ്രവർത്തനം അവസാനിപ്പിച്ചു എന്ന് കരുതാൻ കഴിയൂ. ലിംഗപദവി വിശകലനത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രത്തിലും ഉപകരണങ്ങളിലും പരിശീലനംസിദ്ധിച്ച ഒരു ടീം ആയിരിക്കണം ലിംഗാധിഷ്ഠിത ഓഡിറ്റ് നടത്തേണ്ടത്. ഈ രീതിശാസ്ത്രം അഞ്ചു തലങ്ങളിൽ പ്രയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. നയം, പദ്ധതി, സ്ഥാനപരം, ഘടനാപരം & പ്രക്രിയ. ലിംഗാധിഷ്ഠിത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിന് രണ്ട് ഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഒന്നാംഭാഗം പ്രോജക്ട് വിശകലനവും അതിന്റെ ഫലങ്ങളും. രണ്ടാംഭാഗം ഭാവിയിലേയ്ക്കുള്ള ശുപാർശകളുമാണ്. റിപ്പോർട്ടിൽ താഴെപ്പറയുന്നവയും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം.

- i. തദ്ദേശഭരണ കൂടത്തിലെ ലിംഗാധിഷ്ഠിത മുഖ്യധാരാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉചിതമായ നയങ്ങളും തന്ത്രങ്ങളും മാതൃകകളും നിർദ്ദേശിക്കുക.
- ii. അസൗകര്യങ്ങളിൽകഴിയുന്നവരും പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരുമായ സ്ത്രീകളുടെ പ്രായോഗികവും തന്ത്രപരവുമായ ലിംഗാധിഷ്ഠിത ആവശ്യങ്ങൾ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിനും, മുൻഗണനാ ക്രമങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള ആസൂത്രണ & പ്രോജക്ട് രൂപീകരണ നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
- iii. ലിംഗാധിഷ്ഠിത മുഖ്യധാരാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള ശേഷിനിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ (ഖണ്ഡിക 13.11.3)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

264

2015-ൽ ജി.ഒ (എം.എസ്) 27/2015/SJD തീയതി 16/4/2015 പ്രകാരം കേരള സർക്കാർ ലിംഗസമത്വം & സ്ത്രീ ശാക്തീകരണം (GEWE) നയം എന്ന സർക്കുലർ പുറത്തിറക്കുകയുണ്ടായി (പരിശീഷ്ടം 13.1 കാണുക). സ്ത്രീ ഘടകപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ ഈ നയത്തിലെ പ്രധാന വസ്തുതകൾ മനസ്സിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 13.12)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

265

തുടക്കത്തിൽത്തന്നെ ലിംഗപദവി പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രത്യേകമായും, പൊതുപരിശീലനത്തിന്റെ ഭാഗം അല്ലാതെയും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾക്ക് ഒരു പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 13.13)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

266
WCP-യുടെ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിൽ ലിംഗപദവി വികസനം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് അറിവുള്ള വിദഗ്ധരെ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. അനുയോജ്യരായ ആളുകളെ കണ്ടെത്തി അവർക്ക് ശരിയായ പരിശീലനം നൽകി അവരുടെ സേവനങ്ങൾ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കേണ്ടത് വളരെ അത്യാവശ്യമാണ്. (ഖണ്ഡിക 13.14)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

267
കേരളത്തിനകത്തും പുറത്തുമുള്ള ലിംഗപദവി വികസനപ്രക്രിയയിലെ ഏറ്റവും ഉത്തമമായ സമ്പ്രദായങ്ങൾ 'കേസ് പഠനങ്ങൾ'യായി തയ്യാറാക്കി വ്യാപകമായി പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. കിലയാണ് ഇത് ചെയ്യേണ്ടത്. (ഖണ്ഡിക 13.15)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

268
WCP-യ്ക്കകീഴിലുള്ള സാങ്കേതിക ഉപദേശകഗ്രൂപ്പിന് പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകുന്നതു വഴി WCP-യ്ക്ക് കീഴിലുള്ള പ്രോജക്റ്റുകൾ ഉചിതമായ രീതിയിൽ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്താൻ കഴിയും. (ഖണ്ഡിക 13.16)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

269

ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകശ്രദ്ധ കൊടുത്തുകൊണ്ട് പ്രത്യേകിച്ച് അന്തസ്സറ്റ വേതന തൊഴിലുകളിൽ കലാശിക്കുന്ന സംരംഭനൈപുണ്യ നവീകരണം WCP, SC/ST,പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ എന്നിവരെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 13.17)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

270

സ്ത്രീ ഘടകപദ്ധതി, പ്രായോഗികലിംഗാധിഷ്ഠിത ആവശ്യങ്ങളും തന്ത്രപരമായ ലിംഗാധിഷ്ഠിത ആവശ്യങ്ങളും അഭിസംബോധനചെയ്യുന്ന പദ്ധതികൾ വേറെ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 13.18).

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

271

പ്രായോഗികമായ ലിംഗാധിഷ്ഠിത ആവശ്യങ്ങൾക്കും തന്ത്രപരമായ ലിംഗാധിഷ്ഠിത ആവശ്യങ്ങൾക്കും നൂതന സംരംഭക പ്രോജക്ടുകൾക്കുവേണ്ടിയും നീക്കിവയ്ക്കേണ്ട ബജറ്റ് വിഹിതം, മാർഗ്ഗരേഖകൾ പ്രത്യേകമായി സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 13.19)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

272

നിലവിലുള്ള ലിംഗാധിഷ്ഠിത വിഭവകേന്ദ്രങ്ങൾ സർവത്രികമാക്കുകയും, ജാഗ്രതാ സമിതിയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 13.20)

നടപടി: നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പലതും നിലവിലുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ ഇവ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

273

ജാഗ്രതാ സമിതി പുനർജീവിപ്പിക്കുകയും, കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിലും, കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലും നിയമപരമായ പദവി നൽകുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 13.21)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

274

ഗ്രാമസഭകളിലും/വാർഡുകളിലും WCP ചർച്ചചെയ്യാൻ ഒരു പ്രത്യേക ഉപഗ്രൂപ്പ് ഉണ്ടായിരിക്കണം. കുടുംബശ്രീയിൽനിന്നുള്ള പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസോഴ്സ് വ്യക്തികളും മറ്റു വിദഗ്ദ്ധരുമായിച്ചേർന്ന് ഇത് ഏകോപിപ്പിക്കാൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 13.22)

നടപടി: ഗ്രാമസഭയിൽ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചർച്ച സംഘടിപ്പിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ബാക്കി നിർദ്ദേശങ്ങൾ അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

275

കേരളസംസ്ഥാന ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ്, ലിംഗാധിഷ്ഠിത ഓഡിറ്റിങ് നടത്തേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസോഴ്സ് വ്യക്തികളുടെ ടീമുകൾ ലിംഗാധിഷ്ഠിത പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിങ് നടത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 13.23)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

276

ഹൈസ്കൂളുകളിലെയും, ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളുകളിലെയും എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ലിംഗപദവി സംബന്ധിച്ച സംവേദന ക്ഷമതാ ക്ലാസുകൾ നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 13.24)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

277

ജാഗ്രതാ സമിതിക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ:

ജാഗ്രതാ സമിതിയുടെ അനുഭവപാഠങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

i. വാർഡ്-തദ്ദേശീയഭരണകൂടം-

ജില്ലാവിജിലൻസ്സമിതികളും,തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുംNHGകൾ-ADS-CDSനെറ്റ്

വർക്ക്&സന്നദ്ധസേവാസംഘടനകൾഎന്നിവർതമ്മിൽഫലപ്രദമായമുൻ& പിൻ

ലിങ്കേജുകൾസ്ഥാപിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

- ii. ലിംഗപദവി വിഭവകേന്ദ്രങ്ങൾ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും നടത്തിയ പരിപാടികളുടെയും ലിംഗാധിഷ്ഠിത ഓഡിറ്റ് നടത്തേണ്ടതും, അത് തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.
- iii. എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും ലിംഗപദവി ഡസ്ക് സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്.
- iv. ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ, പരിചരണ പരിപാടികൾ, കേരള സ്റ്റേറ്റ് ലീഗൽ സർവീസസ് അതോറിറ്റി (KELSA), ജില്ലാ ലീഗൽ സർവീസസ് അതോറിറ്റി (DLSA), താലൂക്ക് ലീഗൽ സർവീസസ് സമിതികൾ (TLSC), ചൈൽഡ് ലൈൻ എന്നിവയുടെ സഹായത്തോടെ കുട്ടികൾക്ക് കൗൺസിലിങ് പോലെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിക്കുക.
- v. ജില്ലാതലത്തിൽനിന്ന് കിട്ടുന്ന പ്രതിമാസ റിപ്പോർട്ടുകൾ വനിതാ കമ്മീഷൻ ക്രോഡീകരിക്കുകയും ഒന്നിടവിട്ടുള്ള മാസങ്ങളിൽ കമ്മീഷന്റെ മീറ്റിങ്ങിൽ ചർച്ചചെയ്യുകയും ചെയ്യും. ഈ ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വനിതാ കമ്മീഷൻ അത്യാവശ്യ നിർദ്ദേശങ്ങളും, മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സഹായവും നൽകുന്നതാണ്.
- vi. വിജിലൻസിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഒരു സമഗ്രമായ വിലയിരുത്തൽ നടത്തുന്നതിന് ആറുമാസത്തിലൊരിക്കൽ ജില്ലാ വിജിലൻസ് സമിതി കൺവീനർമാരുടെയും അധ്യക്ഷന്മാരുടെയും ഒരു യോഗം വിളിക്കേണ്ടതാണ്.
- vii. വനിതാ കമ്മീഷൻ അംഗങ്ങൾ ജില്ലാ കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുകയും സാധ്യമാകുന്നിടത്തോളം സംയുക്ത യോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.
- viii. അതാതു വാർഡുകളിലെ വിജിലൻസ് കമ്മിറ്റിയുടെ അക്ടിവിറ്റി റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുകയും അത് മൂന്ന് മാസത്തിലൊരിക്കൽ കൂടുന്ന ഗ്രാമ സഭ /വാർഡ് സഭ യോഗങ്ങളിൽ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇതുവഴി വിജിലൻസ് കമ്മിറ്റിക്ക് കൂടുതൽ സ്വീകാര്യതയും പിന്തുണയും സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്നതാണ്. റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനു ലിംഗപദവി വിഭവകേന്ദ്രങ്ങൾ പിന്തുണക്കേണ്ടതുമാണ്.
- ix. വിജിലൻസ് കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പും സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പും പോലീസ് വകുപ്പും ചേർന്നുള്ള വകുപ്പുതല അവലോകന യോഗങ്ങളിൽ കൃത്യമായി നിരീക്ഷണത്തിനും വിലയിരുത്തലിനും വിധേയമാക്കേണ്ടതാണ്.
- x. ജാഗ്രതാ സമിതികൾക്ക് കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിലും കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലും നിയമപരമായ സ്ഥാനം നൽകണം.

(ഖണ്ഡിക 13.27)

നടപടി: ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിലവിലുള്ളതാണ്. മറ്റുള്ളവരുടെ പ്രായോഗികത വിശദമായി പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആയതിനാൽ കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും അടുത്ത പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ തുടക്കത്തിൽ മാർഗ്ഗരേഖ പരിഷ്കരിക്കുമ്പോൾ പരിശോധിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

278

റോഡുകൾക്കുള്ള ശിപാർശകൾ

നിലവിലുള്ള റോഡ് ശൃംഖല തിരിച്ചറിയുന്നതിന്, പ്രമുഖ ജില്ലാ റോഡുകൾ, മറ്റു ജില്ലാ റോഡുകൾ, ഗ്രാമീണ റോഡുകൾ എന്നിവയിലൂടെ ഭവനങ്ങളിൽ വരെ എത്തുന്ന പ്രാദേശിക

റോഡുകൾ വരെയുള്ള ഒരു റോഡ് ശൃംഖലയുള്ള പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ DPC മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്. ഇത് GIS-ൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. അടിസ്ഥാനം PMGSY തയ്യാറാക്കപ്പെടുന്ന ഗ്രാമീണ റോഡ് ശൃംഖല ആകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.8)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

279

വിദഗ്ദ്ധരുമായുള്ള കൂടിയാലോചനകളുടെ പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന ജനസഞ്ചയം, സേവനം ലഭിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ, പിന്തുണ കിട്ടുന്ന വിപണികൾപോലെയുള്ള സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനങ്ങൾ, സമ്പർക്കമില്ലാതിരുന്നതും, ഇപ്പോൾ ലിങ്ക് ചെയ്യപ്പെട്ടതുമായ പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയ റോഡുകളുടെ ഒരു ഉത്തരവ് ഇറക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.9)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

280

അതിനുശേഷം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട എല്ലാ പ്രതിനിധികളുമായും 'കുതിച്ചുചാട്ട'ത്തിന്റെ രീതിയിലുള്ള കൂടിയാലോചനകളിലൂടെ മുൻഗണനാക്രമത്തിലുള്ള നിയമങ്ങളും മാനദണ്ഡങ്ങളും വികസിപ്പിക്കുകയും, ഈ നിയമങ്ങളും മാനദണ്ഡങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് തിരിച്ചറിയുന്ന റോഡുകളും ലൊക്കേഷനുകളും GIS മാപ്പിൽ കമന്റുകൾക്കായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. കിട്ടുന്ന 'ഫീഡ്ബാക്ക്' നിർദ്ദേശങ്ങളും അടിസ്ഥാനമാക്കി DPC വിദഗ്ദ്ധരുടെ സഹായത്തോടെ മുൻഗണനകൾക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകാവുന്നതാണ്. അഞ്ചുവർഷത്തേക്ക് സാധ്യതയുള്ള ഇത് ജില്ലാ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാകുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.10)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

281

PMGSY-യ്ക്കകീഴിലുള്ള പ്രൊപ്പോസലുകൾ, തീർച്ചയായും സ്കീമിന്റെ അർഹതാമാനദണ്ഡങ്ങൾക്കുവിയേയമായി, ഈ മുൻഗണനാ ലിസ്റ്റിൽനിന്നു മാത്രമാണ് തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത്. അതുപോലെതന്നെ മുൻഗണനകൾക്ക് സാധ്യമായിട്ടത്തോളം മുൻതൂക്കം നൽകുന്നതിന് അഭ്യർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട് ഈ പ്ലാൻ എംപിമാർക്കും, എം.എൽ.എമാർക്കും ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

282

ഗ്രാമീണമേഖലകളിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മാത്രമാണ് തങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തേക്ക് ഒതുങ്ങുന്ന

റോഡുകളുടെ കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്. അതുപോലെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ ഒന്നിൽ കൂടുതൽ പഞ്ചായത്തുകളിൽ വ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളതും തങ്ങളുടെ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ വരുന്നവയുമായ റോഡുകളുടെ കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കണം. മറ്റ് റോഡുകൾ മാത്രമാണ് ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 14.12)

നടപടി: റോഡുകളുടെ GIS അധിഷ്ഠിത വിവരം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയറിങ് വിഭാഗത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ തയ്യാറാക്കി വരികയാണ്. റോഡുകളുടെ വിവരസഞ്ചയം പൂർത്തീകരിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് ഇത് പരിഗണിക്കുന്നതാണ്.

283

അതിനാൽ G.O (Rt) No 165/2010/LSGD തീയതി 16/1/2010 സത്വരമായി നടപ്പാക്കാൻ കമ്മീഷൻ ശക്തമായി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു. ഈ ഉത്തരവിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ അനുബന്ധം 14.1 നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത് ഒരു ദൗത്യരീതിയിൽ നിർവഹിക്കുകയും ജനുവരി 2021 മുതൽ മൂന്നു മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ പൂർത്തീകരിക്കുകയും വേണം. ഗവ:ചീഫ് സെക്രട്ടറിക്കകീഴിൽ പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്) സെക്രട്ടറി (പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ്) സംസ്ഥാന സാങ്കേതിക ഏജൻസി (PMGSY) ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ (തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ എഞ്ചിനീയറിങ് വിഭാഗം) ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ (പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ്) ഡയറക്ടർ (NATPAC), ചീഫ് ടെക്നിക്കൽ എക്സിക്യൂട്ടീവ്, ഡയറക്ടർ ഓഫ് പഞ്ചായത്ത് & ഡയറക്ടർ അർബൻ അഫയേഴ്സ് എന്നിവർ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു അധികാര സമിതി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു. നിർവഹണം കടുംബശ്രീയുടെ സൂക്ഷ്മസംരംഭകരെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു. ഇവർക്ക് നാഴികക്കല്ലുകൾ പ്രാദേശികമായി നിർമ്മിക്കാനും സാങ്കേതികമാനങ്ങൾ അനുസരിച്ച് അവ റോഡുകളിൽ സ്ഥാപിക്കാനും കഴിയും. ഇതിന്റെ ചെലവ് റോഡുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കുള്ള ഫണ്ടിൽനിന്ന് കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. ഈ ശുപാർശ ആവർത്തിച്ച് ഉറപ്പിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 14.13.2.)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

284

സാധ്യമായിടത്തോളം സോളിങ്, മെറ്റലിങ്, സൈഡ് ഡ്രെയിനേജ് എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ റോഡ് രൂപീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന പ്രവൃത്തികൾ ഒരു സ്വതന്ത്രജോലി എന്ന നിലയിൽ MGNREGS ഫണ്ടുകൾ ഉപയോഗിച്ച് നടത്തണമെന്നും അതിനുശേഷം മറ്റ് പണികൾ ഏറ്റെടുക്കാമെന്നും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് MGNREGS-ഉം ആയുളള നിയമബദ്ധമായ സംയോജനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 14.14)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

285

എല്ലാ റോഡുകളും ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന പരിശോധനകൾക്ക് വിധേയമാക്കണം.

പ്രഥമഘട്ടത്തിൽ എഞ്ചിനീയറിങ് സ്റ്റാഫാണ് ഇത് ചെയ്യേണ്ടത്. ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ അത്യാവശ്യ മാർഗ്ഗരേഖകൾ നൽകുന്നതാണ്. രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ എല്ലാ ജോലികളും എൻജിനീയറിങ് കോളേജുകളും നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി ചെറിയൊരു തുക ഫീസായി നൽകും. ഏറ്റവും ഉയർന്ന തലത്തിൽ കർശനമായ പ്രവേശന യോഗ്യതകളോടെയും, കഠിനമായ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രക്രിയയിലൂടെയും PMGSY-യ്ക്കു കീഴിൽ ദേശീയ ഗുണമേന്മ നിരീക്ഷകരുടെ തലത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ട സംസ്ഥാന ഗുണമേന്മ നിരീക്ഷകരുടെ ഒരു ടീം ഉണ്ടായിരിക്കും. അവർ 10 ലക്ഷം രൂപയിൽ കൂടുതൽ ചെലവുവരുന്ന റോഡുകളും, ഒരു കമ്പ്യൂട്ടർ പ്രോഗ്രാമിലൂടെ യാദൃശ്യമായി തിരിച്ചറിയുന്ന മറ്റു റോഡുകളുടെ ശതമാനവും പരിശോധിക്കുന്നതായിരിക്കും. എല്ലാ പരിശോധനകളും GIS അധിഷ്ഠിത സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ രേഖപ്പെടുത്തും. (ഖണ്ഡിക 14.15)

നടപടി: തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയറിങ് വിഭാഗത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഗുണനിലവാര പരിശോധനാ സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

286

താഴെപ്പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന നിയമബദ്ധമായ സുതാര്യത ഉപാധികൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

- i. പ്രാദേശിക ശൈലിയിലും വർക്ക് സൈറ്റിലും എസ്റ്റിമേറ്റ് സംഗ്രഹം പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- ii. അളവുകളുടെയും, ബില്ലുകളുടെയും സുപ്രധാനവശങ്ങൾ പൊതുജനത്തെ അറിയിക്കണം.
- iii. അനുയോജ്യമായ ഒരു ബോർഡിൽ താഴെപ്പറയുന്ന വിവരങ്ങൾ സ്ഥിരമായി പ്രദർശിപ്പിക്കണം.
 - a. പ്രാരംഭ ചെലവ്, അന്തിമ ചെലവ്
 - b. പ്രാരംഭ കാലാവധി, അന്തിമ കാലാവധി
 - c. ഫണ്ടുകളുടെ ഉറവിടം
 - d. കരാറുകാരന്റെ പേര്
 - e. തകരാറുകൾ പരിഹരിച്ചു തരുന്നതിനുള്ള കാലാവധി.

(ഖണ്ഡിക 14.16)

നടപടി: സമാനമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നിലവിലുള്ളതാണ്. ഇത് നടപ്പാക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതാണ്.

287

ഗണ്യമായ നവീകരണം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഏതു റോഡുപണി സംബന്ധിച്ചും എഞ്ചിനീയർ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനസെക്രട്ടറി, അഗ്രികൾച്ചറൽ ഓഫീസർ എന്നിവർ അടങ്ങിയ ഒരു ടീം വെള്ളപ്പൊക്കം/ ദുർബല പരിസ്ഥിതി സംവിധാനത്തിനേൽക്കുന്ന ആഘാതം പ്രത്യേകം പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് ലളിതമായ ഒരു പാരിസ്ഥിതിക ആഘാത വിലയിരുത്തൽ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ഗ്രൂപ്പിന്റെ റിപ്പോർട്ട് പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 14.17)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു

288

പ്ലാസ്റ്റിക്കുകൾ, കയർ ഭൂവസ്ത്രം, റബ്ബറൈസ്ഡ് ബിറ്റുമിൻ മുതലായ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ, PWD നേരത്തെ തന്നെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത് വ്യാപകമായി സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയും തദ്ദേശഭരണ റോഡുകളിൽ നിയമബദ്ധമാവുകയും വേണം. പ്ലാസ്റ്റിക് ബിറ്റുമിനും തമ്മിൽ കലർത്തുമ്പോൾ ബിറ്റുമിന്റെ അളവ് കുറഞ്ഞുപോയൽ ചില സാങ്കേതിക പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടാകാമെന്ന് കമ്മീഷൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഈ പ്രശ്നം മറികടക്കുന്നതിന് കുറഞ്ഞത് ഓരോ താലൂക്കിലും കരാറുകാർ സംയുക്തമായി ബിറ്റുമിൻ മിക്സിങ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്. PWD-യും LS GD എഞ്ചിനീയറിങ് വിഭാഗവും ഈ പ്രക്രിയയ്ക്ക് സുഗമമായി കളമൊരുക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 14.18)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

289

KILA, കേരള ഹൈവേ റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, LS GD ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ എന്നിവരുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ കരാറുകാരുടെയും അവരുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട സഹായക ജീവനക്കാരുടെയും ശേഷി കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിന് ഒരു പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ട്. മധ്യപ്രദേശ് പോലെയുള്ള ചില സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ PMGSY സംബന്ധിച്ച ഗ്രാമവികസന മന്ത്രാലയം നടപ്പാക്കുന്ന “കരാറുകാരുടെ ശേഷി കെട്ടിപ്പടുക്കൽ” രീതി ഇതിന് മാതൃകയാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.19)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

290

കെട്ടിടങ്ങൾക്കുള്ള ശിപാർശകൾ

PHC-യ്ക്കും അതിനുമുകളിലുള്ള തലത്തിലുള്ള ആശുപത്രികൾ മുഗാശുപത്രികൾ, സ്കൂളുകൾ, ഹോസ്റ്റലുകൾ, പരിചരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവ പോലെയുള്ള എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും സർക്കാർ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെമിനിമം അഭിലഷണീയ നിലവാരങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ PTS ആശുപത്രിമാനേജ്മെന്റ് സമിതി, മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സമാന സമിതികൾ എന്നിവയുമായുള്ള കൂടിയാലോചനയിലൂടെ, കൃത്യമായ മുൻഗണനാക്രമം നിശ്ചയിച്ചതിനുശേഷം ഘട്ടംഘട്ടമായി നടപ്പിലാക്കാൻ ഒരു സംസ്ഥാനതല മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.22)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

291

അംഗൻവാടികളുടെ നിർമ്മാണത്തിന് MGNREGS ഫണ്ടുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. വേണ്ടിവന്നാൽ അധിക സാമഗ്രി ചെലവുകൾ നടത്താൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫണ്ടുകളും ഉപയോഗിക്കാം. താഴെപ്പറയുന്ന കർമ്മപദ്ധതിയും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു.

- i. ഭൂമിയുണ്ട്, എന്നാൽ കെട്ടിടമില്ലാത്ത അംഗൻവാടികളുടെ ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കുക.
- ii. കഴിയുന്നതും താങ്ങാവുന്ന ചെലവുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ച് കെട്ടിടങ്ങളുടെ രൂപശില്പം തയ്യാറാക്കുക.

- iii. MGNREGS-നു വേണ്ടി ഗ്രാമവികസനമന്ത്രാലയം തയ്യാറാക്കിയ ഡിസൈനുകളും ശ്രീലാറിബക്കർ തയ്യാറാക്കിയ ഡിസൈനുകളും അനുയോജ്യമായി സ്വീകരിക്കാം.
- iv. പരമാവധി അംഗൻവാടി കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നു എന്ന DPC ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ് MGNREGS-നു കീഴിലുള്ള ഒരു മുൻഗണനാ പ്രവൃത്തിയായി ഇത് പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടണം.
- v. അംഗീകൃത ഏജൻസികളെയോ, കുടുംബശ്രീ, ഗോത്രവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് എന്നിവയുടെ കമ്മ്യൂണിറ്റി നിർമ്മാണ ഗ്രൂപ്പുകളെ യോ നിർമ്മാണം ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.23)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു

292

ഗ്രാമസേവാ കേന്ദ്രത്തിന്റെയും വാർഡ് സേവാ കേന്ദ്രത്തിന്റെയും കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് LSGD ഒരുതരത്തിലുള്ള രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുകയും ഈ കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിനുവേണ്ടി ഒരു സമയപരിധി വ്യവസ്ഥചെയ്യുകയും വേണം. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ MGNREGS ഫണ്ടുകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 14.25)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

293

പ്രധാനമന്ത്രി കൃഷി സിഞ്ചായി യോജന (PMKSY) ക്കു കീഴിൽ നേരത്തെ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള പദ്ധതി പുനഃസന്ദർശനത്തിലൂടെ DPC ജില്ലയായി വിശദമായ ഒരു ജലസേചനപദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം. ആവശ്യക്കാരായ പാടശേഖരസമിതികൾക്കും മറ്റു കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും മുൻഗണന നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു 'ബോട്ടം അപ്പ്' പ്രക്രിയയാണ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ അനുവർത്തിക്കേണ്ടത്. വൻകിട, ഇടത്തരം & ചെറുകിട ജലസേചന സംവിധാനങ്ങളുടെ പരമാവധി ഉപയോഗം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ജലസേചന പദ്ധതി പ്രത്യേകം നടപടികളെടുക്കണം. ചെറുകിട ജലസേചന ഘടനകളുടെ കാര്യത്തിൽ, എവിടെയൊക്കെ അവയ്ക്ക് പ്രയോഗക്ഷമത ഉണ്ടോ അവിടങ്ങളിൽ അവയുടെ പുനരധിവാസത്തിന് പ്രഥമ പരിഗണന നൽകണം. DPC, MI സംഘടനകളുടെ ഒരു സെൻസസ് എടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.29)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

294

തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളുടെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തത്തിൽ പദ്ധതിക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകിക്കഴിഞ്ഞാൽ, ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ പരമാവധി ജലസേചനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ മുൻഗണനാ പട്ടിക തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.30)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

295

ഓരോ പ്രോജക്ട് 'ആയാക്ട്' പ്രദേശം(Ayacut) വ്യക്തമായി സൂചിപ്പിക്കുകയും ഇതുകൊണ്ട് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന കർഷകരെയും ഭൂപ്രദേശത്തെയും GIS-ൽ അടയാളപ്പെടുത്തുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 14.31)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

296

മുലധന ചെലവിന്റെ 10% കമ്മ്യൂണിറ്റി കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വഹിക്കാമെന്നും സമ്പൂർണ്ണ O & M ചെലവ് കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾ വഹിക്കുമെന്നുമുള്ള തത്വങ്ങൾ അനുവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് നിർമ്മാണം കർഷകഗ്രൂപ്പുകളെ ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.32)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

297

ഇവിടെയും റോഡുകൾക്കും കെട്ടിടങ്ങൾക്കും നിർദ്ദേശിച്ച സംവിധാനത്തിന്റെ ചുവടുപിടിച്ച് ഗുണമേന്മ അഷ്വറൻസും സാമൂഹിക നിരീക്ഷണവും ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.33)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

298

എല്ലാ പൊതുമരാമത്ത് ജോലികൾക്കുമുള്ള പൊതുശിപാർശകൾ

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സേവനങ്ങൾ ആരായാൻ തക്കവണ്ണം ജില്ലാതലത്തിൽ സർക്കാരിനകത്തും പുറത്തും നിന്നുള്ള ഡിസൈൻ കൺസൾട്ടന്റുമാരുടെ ഒരു ടീമിനെ തയ്യാറാക്കി നിർത്തേണ്ടതാണ്. ഇവരുടെ പ്രതിഫലം സർക്കാർ നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.34.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

299

പ്രവൃത്തികളുടെ ലക്ഷണമൊത്ത ഒരു പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ടിൽ- അതൊരു റോഡ്/കെട്ടിടം/ജലസേചന ഘടന/ജലവിതരണം വൈദ്യുതോല്പാദന ഘടന ആയിരുന്നാലും താഴെപ്പറയുന്ന ഘടനകൾ ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കണം.

- i. പശ്ചാത്തലം ഉൾപ്പെടെ പ്രോജക്ടിന്റെ സവിശേഷതകൾ
- ii. പ്രോജക്ട് നിർവ്വചനവും സാധ്യതയും.
- iii. ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഔട്ട്പുട്ടുകൾ ആൻഡ് ഫലങ്ങൾ
- iv. പ്രയോഗ ക്ഷമത
- v. പ്രവർത്തനപരമായ രൂപശില്പം
- vi. ആവശ്യമായ എഞ്ചിനീയറിങ് സർവ്വേകളും അന്വേഷണങ്ങളും
- vii. എൻജിനീയറിങ് രൂപകൽപ്പന
- viii. ധനകാര്യ എസ്റ്റിമേറ്റുകൾ

- ix. ചെലവുകളും പ്രയോജനങ്ങളും
- x. പാരിസ്ഥിതിക & സുസ്ഥിരതാ വശങ്ങൾ
- xi. dnkvpകൾ
- xii. കരാർ മാനേജ്മെന്റ് ഉൾപ്പെടെ പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് തന്ത്രം
- xiii. പ്രവൃത്തിയിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന തടസ്സങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ നിർവഹണ ഷെഡ്യൂൾ
- xiv. വിവിധ ഏജൻസികളിൽനിന്ന് ആവശ്യമുള്ളതും ലഭിക്കുന്നതുമായ ക്ലിയറൻസുകൾ
- xv. ഗുണനിലവാരം മാനേജ്മെന്റ് ക്രമീകരണങ്ങൾ
- xvi. വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തനവും മെയിന്റനൻസും.

(ഖണ്ഡിക 14.35.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

300

പ്രോജക്ടിന്റെ സുപ്രധാന ഘട്ടങ്ങളുടെ തുടക്കവും ഉടക്കവും തീയതികളിൽ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ലേലരേഖയിൽ ഘട്ടങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തിപദ്ധതി ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം. പ്രതിമാസബില്ലുകൾ എന്നതിനെക്കാൾ പ്രോജക്ടിന്റെ സുപ്രധാന ഘട്ടങ്ങൾ വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കുമ്പോഴൊക്കെ പ്രതിഫലം നൽകിയിരിക്കണം. 50 ലക്ഷം രൂപയോ അതിനു മുകളിലോ ചെലവ് വരുന്ന എല്ലാ കെട്ടിട പണികൾക്കും 2.5 കോടി രൂപയോ അതിനു മുകളിലോ ചെലവ് വരുന്ന എല്ലാ റോഡ് പണികൾക്കും മേൽപ്പറഞ്ഞവ നിയമബദ്ധമാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 14.36)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

301

അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് പരാതികളിൽ, നേരിട്ട് ഫോട്ടോ എടുത്തോ, വീഡിയോ റെക്കോർഡ് ചെയ്തതോ ഒരു പരാതി അയക്കാൻ ജനങ്ങളെ അനുവദിക്കുന്ന ഒരു IT അധിഷ്ഠിത സംവിധാനം ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു. പരാതി സ്വീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ചുമതലപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ തുടർനടപടികൾ എടുത്ത് അത് പരിഹരിച്ചു കൊടുക്കണം. പരാതിക്കാരനെ തന്റെ പരാതിയിന്മേലുള്ള നടപടികൾ 'എവിടെ വരെ എത്തി' എന്നറിയാനുള്ള സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇതിന് ഒരു കേന്ദ്രീകൃത സൗകര്യം ഒരുക്കാൻ IKM-ന് കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 14.37)

നടപടി: തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പൊതു മരാമത്ത് പണികളിൽ Defect Liability Period ബാധകമാക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. PMGSY മാനദണ്ഡങ്ങൾ ബാധകമാകുന്ന വിഷയം വിശദമായി പരിശോധിച്ച ശേഷം തീരുമാനിക്കുന്നതാണ്.

302

റോഡുകളുടെ കാര്യത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന സുസ്ഥിര സമ്പ്രദായങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

- i. റോഡുകൾക്ക് പുതിയ പ്രതലമിടുമ്പോൾ, നിലവിലുള്ള പ്രതലം, യന്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് പൊട്ടിച്ചു തകർക്കുകയും അങ്ങനെ കിട്ടുന്ന സാമഗ്രികൾ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് നിയമബദ്ധമാണ്.
- ii. നിർമ്മാണ-പൊളിക്കൽ വേലകളിൽ നിന്ന് കിട്ടുന്ന (പാഴ്) അവശിഷ്ടങ്ങളുടെ പുനരുപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.
- iii. ഈ രണ്ടു സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും പ്രത്യേക യന്ത്രസംവിധാനം ആവശ്യമാണ്. ഇത് PWD-യും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന എഞ്ചിനീയറിങ് വിഭാഗവും സംയുക്തമായി സ്വകാര്യ സംരംഭമായി സൗകര്യപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.38)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

303

എല്ലാ എസ്റ്റിമേറ്റുകളിലും ജനങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ തക്കവണ്ണം പ്രാദേശികശൈലിയിൽ സംഗ്രഹം നൽകിയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 14.39)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

304

എല്ലാ പൊതുമരാമത്ത് ജോലികളും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് ഓരോ വാർഡിലും സാമൂഹിക നിരീക്ഷണ സമിതി ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഈ സമിതിയിൽ താഴെപ്പറയുന്നവർ അംഗങ്ങളായിരിക്കും.

- i. കഴിഞ്ഞതിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ രണ്ടാമതായി ഏറ്റവും കൂടുതൽ വോട്ടുകൾ കിട്ടിയ സ്ഥാനാർത്ഥി.
- ii. പ്രാദേശിക പൗര സമൂഹ ഗ്രൂപ്പുകളിൽ നിന്ന് കുറഞ്ഞത് രണ്ട് അംഗങ്ങൾ.
- iii. ADS പ്രതിനിധി
- iv. വിരമിച്ച ഒന്നോ രണ്ടോ ഉദ്യോഗസ്ഥർ

(ഖണ്ഡിക 14.40.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

305

ഗുണമേന്മ നിയന്ത്രണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് നടത്തേണ്ട നിയമപരമായ പരീക്ഷണങ്ങളിൽ കരാറുകാരൻ നിയമബദ്ധമായും കരാറിന്റെ ഭാഗമാകും. ടെസ്റ്റുകളിൽ ആവൃത്തി, നിർവ്വഹണരീതി പരീക്ഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 14.41)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

306

ലേലത്തിന് ശേഷം, തുറക്കുന്ന ദിവസം, ടെൻഡർ അംഗീകാരം, കരാർ എക്സിക്യൂഷൻ, സൈറ്റ് കൈമാറൽ, ജോലി തുടങ്ങുന്ന ദിവസം, ആവശ്യമായ സാമഗ്രികൾ, സംഭരിച്ച സാമഗ്രികൾ, സാമഗ്രികളുടെ ഉറവിടം, സാമഗ്രികളുടെ സുവ്യക്ത നിർദ്ദേശം, പരീക്ഷണ ഫലങ്ങൾ,

ജോലിയിലെ ഓരോ വ്യതിരിക്ത ഇനത്തിന്റെയും ആരംഭവും പൂർത്തീകരണവും എന്നിങ്ങനെയുള്ള സുപ്രധാന ഘടകങ്ങൾ, പ്രാദേശിക ശൈലിയിൽ കൊടുത്തുകൊണ്ട് എസ്റ്റിമേറ്റിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഭരണാനുമതിക്കുശേഷം സത്വരമായി എല്ലാ ജോലികളുടെയും വിശദവിവരങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ഒരു മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് എഞ്ചിനീയർമാരുടെ മെച്ചപ്പെട്ട മേൽനോട്ടത്തിന് കളമൊരുക്കും. (ഖണ്ഡിക 14.42.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

307

കരാറുകാരന് അധിക തുകകൾക്ക് അവകാശമുന്നയിക്കാവുന്ന തരത്തിൽ അറ്റകുറ്റപ്പണികളുടെ നീട്ടിയ കാലയളവോടുകൂടി 'ബ്ലാക്ക് ടോപ്പിങ്' (Black Topping) ഉൾപ്പെടെ ഓരോ റോഡ് പണിക്കും 'defectliability period' നൽകിയിരിക്കേണ്ടതാണ്. PMGSY ഉപയോഗിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ അനുയോജ്യമായി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. മേൽപ്പറഞ്ഞ തരത്തിൽ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്ക് ദീർഘിപ്പിച്ച കാലയളവ് ആവശ്യമുള്ള ജോലികൾ LSGD വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 14.43)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

308

കോൺക്രീറ്റ് റോഡുകൾക്കായി LSGD ഒരു സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗരേഖ പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 14.44)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

309

കോൾഡ് മിക്സ് ടെക്നോളജിയുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്, പ്രത്യേകിച്ച് റോഡിലെ കഴിയടയ്ക്കുന്നതിൽ.

(ഖണ്ഡിക 14.45)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

310

തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾ ഹരിത പ്രോത്സാഹകങ്ങൾ അനുവർത്തിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ LSGD വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖകൾ നിഷ്കർഷിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.46)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

311

ശരിയായ കരാറുകാർക്ക് ഒരു പ്രോത്സാഹനമെന്ന നിലയിലും വീഴ്ച വരുത്തിയ കരാറുകാർക്ക് അതിനു വിപരീതമായും ഒരു കരാറുകാരന്റെ കഴിഞ്ഞകാല നിർവഹണം ഇപ്പോഴത്തെ

തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് ഒരു മാനദണ്ഡമായി കണക്കാക്കാവുന്ന തരത്തിൽ LSGD ഒരു സംവിധാനം ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 14.47)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

312

റോഡ് വെട്ടിപ്പൊളിക്കേണ്ട സാഹചര്യം വരുമ്പോൾ LSGDയ്ക്ക് അനുയോജ്യമായി സ്വീകരിക്കാൻ തക്കവണ്ണം PWD ഒരു സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വികസിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു. വെട്ടിപ്പൊളിച്ച റോഡ് പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കരാറുകാരിൽനിന്ന് പണം സ്വീകരിക്കുന്നതിനപകരം കരാറുകാരൻ തന്നെ റോഡ് നന്നാക്കി ഞ്ഞുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം വഹിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 14.48)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

313

ബിനാമി ജോലികൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിന് LSGD കഠിന വ്യവസ്ഥകളോടെയുള്ള ഒരു കമ്മ്യൂണിറ്റി കരാർമാന്വൽ പുറത്തിറക്കാവുന്നതാണ്. ജലനിധിയുടെ അനുഭവപരിചയം ഇത് രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുന്നതിൽ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 14.49)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

314

റോഡുകളുടെ കാര്യത്തിൽ സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ എസ്റ്റിമേറ്റിൽത്തന്നെ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടത് നിയമബദ്ധമാണ്. (ഖണ്ഡിക 14.50)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

315

അറ്റകുറ്റപ്പണികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നാലാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ അനുയോജ്യമാംവിധം പുതുക്കി പരിശീഷ്ടം 14.1-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. (ഖണ്ഡിക 14.51)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

316

ഉചിതമായ നിർമ്മാണ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ഉപയോഗത്തിന് സർക്കാർ വ്യക്തമായ ഒരു നയം പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട കാര്യങ്ങൾ:

- i. വിവിധ നിർമ്മാണ മേഖലകളിലെ ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കുക.
- ii. അത്തരം സാങ്കേതികവിദ്യകൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതിന് ഒരു ടാർഗറ്റ് നിശ്ചയിക്കുക.

- iii. ഈ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ സ്വീകരിക്കുന്നവർക്ക് പ്രോത്സാഹന ധനസഹായം നൽകുക.
- iv. ഈ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും കൂടുതൽ വ്യാപകമായ പരിശീലനം.
- v. ബന്ധപ്പെട്ട ജീവനക്കാർക്ക് ഇൻസർവീസ് ട്രെയിനിങ്.
- vi. മേഖലയിൽ R&D മെച്ചപ്പെടുത്തുക.

(ഖണ്ഡിക 14.58)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

317

ഏജൻസികൾക്ക് അംഗീകാരസാക്ഷ്യപത്രം നൽകുന്ന നിലവിലുള്ള സംവിധാനം കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അംഗീകാരത്തിനുള്ള ഒരു വിപുലമായ പ്രക്രിയ ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അനുബന്ധം 14.2-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ ഒരു കരട് ജി.ഒയുടെ രൂപത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ (i) കമ്മിറ്റിയുടെ രൂപീകരണം (ii) മൂല്യനിർണ്ണയത്തിനുള്ള മാർഗരേഖകൾ (iii) അപേക്ഷയുടെ ഫോർമാറ്റ് എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 14.59)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

318

ഉചിതമായ സാങ്കേതികവിദ്യ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവഹണത്തിന് പ്രാവർത്തികനിർദ്ദേശങ്ങൾനൽകിക്കൊണ്ട് ഒരു മാസ്റ്റർ ജി.ഒ. പുറപ്പെടുക്കാവുന്നതാണ്. നിർദ്ദിഷ്ടമായ കരട് ഉത്തരവ് പരിശിഷ്ടം 14.3 മൂന്നിൽ കാണാവുന്നതാണ്. ഇതിൽ താഴെപ്പറയുന്നവർ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- i. സമഗ്രമായ മാർഗ്ഗരേഖകൾ
- ii. പൊതുമരാമത്ത് ജോലികളുടെ ഇനങ്ങൾ
- iii. മാതൃകാ കരാർ ഫോർമാറ്റ്

(ഖണ്ഡിക 14.60)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

319

തദ്ദേശഭരണകൂടം ബില്ലുകൾവച്ച് താമസിപ്പിക്കുമ്പോൾ അതിന് എതിരായുള്ള ഒരു അപ്പീൽ സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇതിൽ ഉചിതമായ സാങ്കേതികവിദ്യയുമായി പരിചയമുള്ള രണ്ട് സ്വതന്ത്ര എഞ്ചിനീയർമാരും LSGD-യുടെ E.E-യും ബന്ധപ്പെട്ട അംഗീകൃത ഏജൻസിയിൽനിന്നുള്ള ഒരു സീനിയർ എഞ്ചിനീയറും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 14.61)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

320

പൊതുമരാമത്ത് ജോലികളുടെ കാര്യത്തിൽ കേരളത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന “പ്രൈം സോഫ്റ്റ്‌വെയറി”ൽ ഉചിതമായ സാങ്കേതികവിദ്യ കീഴിൽ വരുന്ന ഇനങ്ങളൊന്നുംതന്നെ ഉൾപ്പെടുത്തില്ല. ഇത് തങ്ങളുടെ സ്വന്തം രീതികൾ അനുസരിച്ച് നിരീക്ഷിത ഡാറ്റ വികസിപ്പിക്കാൻ അംഗീകൃത ഏജൻസികളെ നിർബന്ധരാക്കുകയും അത് താൽക്കാലിക സമീപനത്തിലും (ad hocism) വിവേചനത്തിലും കലാശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഉചിതമായ സാങ്കേതികവിദ്യ അനായാസം കൈക്കൊള്ളുന്നതിന് ഇപ്പോൾ നാഷണൽ ബിൽഡിങ് കോഡ് DMTPC, ഹാൻഡ് ബുക്ക് CBRI പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ മുതലായവയിൽ ചിതറിക്കിടക്കുന്നതും, പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് സംവിധാനത്തിൽ ഇതുവരെയും ഒരിടം കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലാത്തതുമായ നിലവാരങ്ങളുടെയും വ്യക്തനിർദ്ദേശങ്ങളുടെയും ഒരു പ്രത്യേക ഗണവുമായി രംഗത്തിറങ്ങേണ്ടത് ആത്യാവശ്യമാണ്. തദനുസൃതമായി ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ജോലികൾക്കായി നിരക്കുകളുടെ ഒരു വിവരണാത്മക അപഗ്രഥനം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന നിലവാരങ്ങളും സുവ്യക്ത നിർദ്ദേശങ്ങളും ഈ റിപ്പോർട്ടിലെ പരിശീഷ്ടം 14.4 നൽകിയിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 14.62)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

321

നിർവഹണ പ്രക്രിയ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിന് പരിശീഷ്ടം 14.5 സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ പുതിയ സ്ഥാപനപരമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ ശിപാർശ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 14.63)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

322

ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ആവശ്യവും പ്രസക്തിയും കൂടുതൽ വിപുലമാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ സഹായിക്കാൻ ഒരു മികവിന്റെ കേന്ദ്രം(CoE) കണ്ടെത്തി നിയുക്തമാക്കാവുന്നതാണ്. താഴെപ്പറയുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി LS GD-യിൽ സർക്കാർ തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു സ്വതന്ത്ര ഏജൻസിയിലായി ഈ സ്ഥാപനം വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

- i. ഉചിതമായ നിർമ്മാണ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ മേഖലയിൽ ഗവേഷണം, രേഖാ നിർമ്മിതി, പരിശീലനം എന്നിവയിൽ കുറഞ്ഞത് 10 വർഷത്തെ അനുഭവപരിചയം.
- ii. സമൂഹത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള റെക്കോർഡ്
- iii. ജനാധിപത്യപരവും ആസക്തവുമായ പ്രവർത്തനശൈലിയുള്ള ഒരു രജിസ്റ്റേഡ് സ്ഥാപനം.
- iv. ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യയിൽ വിദഗ്ദ്ധരുടെ ഒരു ടീം ഉണ്ടായിരിക്കും.

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

323

CoE-യുടെ നിയമബദ്ധമായ ചുമതലകൾ:

- i. കേരളത്തിലെ ഉചിതമായ സാങ്കേതിക വിദ്യ പ്രോജക്ടുകൾ സംബന്ധിച്ച പഠനവും വിശകലനവും, സ്ഥാപനപരമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ, നിർവഹണപ്രക്രിയ എന്നിവയിൽ പുരോഗമന രീതികൾ നിർദ്ദേശിക്കുക.
- ii. സാങ്കേതിക അനുമതി (TS) കമ്മിറ്റികളിലെ അംഗങ്ങൾക്കായി ഓറിയന്റേഷൻ പരിശീലന പരിപാടികൾ.
- iii. LSGD എഞ്ചിനീയറിങ് സ്ഥാപനം ഓറിയന്റേഷൻ പരിശീലന പരിപാടികൾ.
- iv. ഉചിതമായ സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ പൊതുവിജ്ഞാനം നേടി പ്രചരിപ്പിക്കുക.
- v. ഉചിത സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ R&D നടത്തുക.

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

324

സുസ്ഥിരമായ നിരീക്ഷണത്തിന്റെയും, പെർഫോമൻസ് അവലോകനത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ മികവുറ്റ കേന്ദ്രത്തിന് സർക്കാർ ഒരു വാർഷിക ധനകാര്യ സഹായം നൽകുന്നതാണ്.

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

325

വർദ്ധിതമായ അവബോധം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും വ്യത്യസ്ത തൽപ്പരകക്ഷികളുടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി താഴെപ്പറയുന്നവ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

- i. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ലഘൂകരിക്കുന്നതിൽ പുതുതായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള താൽപ്പര്യവും കാലങ്ങളായുള്ള സുസ്ഥിര പരിശ്രമങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടും സംസ്ഥാനത്ത് ഉചിതമായ നിർമ്മാണ സാങ്കേതികവിദ്യ കാര്യമായി പുരോഗമിച്ചിട്ടില്ല എന്ന വ്യവസ്ഥ ഗൗരവതരമായ ഉൽക്കണ്ഠ ഉളവാക്കുന്ന ഒരു വിഷയമാണ്. ഈ ദുരവസ്ഥയ്ക്ക് കൂടുതലായും കാരണമായിട്ടുള്ളത് പൊതു അവബോധത്തിന്റെ അഭാവം, പൊതുജനത്തിൽനിന്ന് വേണ്ടത്ര ആവശ്യങ്ങൾ ഉയർന്നു വരാത്തത്, വിജ്ഞാന സൃഷ്ടിയിലും പങ്കുവയ്ക്കലിലുമുള്ള പരിമിതികൾ, സുപ്രധാന ഘടകങ്ങളുടെ ശേഷിയിലെ പോരായ്മ എന്നിവയാണ്. നിർമ്മാണ ജോലികളിൽ ഉചിതമായ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സാധ്യതകൾ കാര്യക്ഷമമായും ഫലപ്രദമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ തദ്ദേശഭരണ

സ്ഥാപനങ്ങളെയും അംഗീകൃത ഏജൻസികളെയും പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിന് തന്ത്രപരമായ ശേഷിനിർമ്മാണം ആവശ്യമാണ്.

- ii. ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ വിതരണത്തിലും ഉപയോഗത്തിലും ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സുപ്രധാന ഘടകങ്ങൾ ഇനി പറയുന്നവയാണ്. കമ്മ്യൂണിറ്റി-അധിഷ്ഠിത സംഘടനകൾ, ശക്തരായ ഉപയോക്താക്കൾ, സർക്കാരേതര സംഘടനകൾ, ജനപ്രതിനിധികൾ, തദ്ദേശഭരണ ജീവനക്കാർ, അംഗീകൃത ഏജൻസികൾ, തൊഴിലാളികളും കരകൗശലക്കാരും, അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർക്കാർ എന്നിവരാണ്. സ്വന്തം ഭവനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ മേസ്റ്റിരി പ്രമുഖന്മാരും, കരകൗശല വിദഗ്ദ്ധന്മാരും, ചെറുകിട കോൺട്രാക്ടർമാരും തങ്ങളുടെ അധികാരം ഉപയോഗിച്ച് അവഗണിക്കുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും സ്വകാര്യമേഖലയിൽ നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അനേകം കെട്ടിടങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ, ഈ ഗ്രൂപ്പിനെ ലക്ഷ്യമാക്കി ചിലപരിശ്രമങ്ങൾ വ്യക്തമായി നടത്തേണ്ടത് പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണ്.
- iii. തൽപ്പരകക്ഷികളുടെ പരിശീലനാവശ്യ വിലയിരുത്തൽ(TNA) ശാസ്ത്രീയമായി നടത്തുകയും ടാർഗറ്റ് ഗ്രൂപ്പുകളെ ഒന്നടങ്കം ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള തുടർച്ചയായ ഒരു അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചിട്ടയായ ശേഷിനിർമ്മാണ നടപടികൾ എടുക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് അനിവാര്യമാണ്. ഫലപ്രാപ്തി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ക്ലാസ്റ്ററി -അധിഷ്ഠിതവും, മേഖലാധിഷ്ഠിതവുമായ രീതികൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു ബഹുമോഡൽ പരിപാടി ശ്രമിച്ചു നോക്കാവുന്നതാണ്.
- iv. ഔപചാരികവും അനൗപചാരികവുമായ വിദ്യാഭ്യാസ കോഴ്സുകൾക്ക് പാഠ്യപദ്ധതിയും സിലബസും തയ്യാറാക്കാനും പുതുക്കാനുള്ള ദൗത്യം, കില, ലാറിബെക്കർ സെന്റർ ഫോർ ഹാബിറ്റാറ്റ് സ്റ്റഡീസ് (LBC) തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഇവ പൊതുജനങ്ങൾ, കരകൗശല വിദഗ്ദ്ധർ, സ്കൂൾവിദ്യാർത്ഥികൾ, ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ വിദ്യാർത്ഥികൾ, സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവർക്ക് വസ്തുതകൾ പഠിപ്പിച്ചു കൊടുക്കാൻവേണ്ടി ഡിസൈൻ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.67)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

326

ശേഷി നിർമ്മാണത്തിനുള്ള വിവിധ രീതികൾ താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

വിവരം, വിദ്യാഭ്യാസം & വിനിമയം(IEC)

വിവര വിദ്യാഭ്യാസ & വിനിമയ (IEC) തന്ത്രം, ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യയെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ പ്രസരിപ്പിക്കാനും അതിന്റെ മെച്ചങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചിട്ടയായി അവബോധം സൃഷ്ടിക്കാനും ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഇതിന്റെ ലക്ഷ്യം ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്. വിദ്യാർത്ഥികൾ, ജനപ്രതിനിധികൾ, LSGD എഞ്ചിനീയർമാർ, കമ്മ്യൂണിറ്റി നേതാക്കൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഒന്നടങ്കം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ബഹുവിധ തലവരകക്ഷികൾക്കിടയിൽ ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യയെ കുറിച്ചുള്ള പഠനവും അറിവും ചർച്ചചെയ്യുകയും

കൂടിയാലോചിക്കുകയും പ്രസരിപ്പിക്കുകയും പങ്കുവയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതായിരിക്കും തന്ത്രം. ഫലപ്രദമായ ഒരു IEC പരിപാടി പൊതു സ്വകാര്യ ജോലികൾക്ക് ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യ കൈക്കൊള്ളുന്നതിനുള്ള ആവേശം സൃഷ്ടിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 14.68.1)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

327

പരിശീലന പരിപാടികൾ

(v) പരിശീലനപരിപാടി(കില, LBCസംയോജിതഗ്രാമീണ സാങ്കേതികവിദ്യാ കേന്ദ്രം (IRTC), GPK, COSTFORD എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു കീഴിൽ) ടാർഗറ്റ് ഗ്രൂപ്പിൽ വളരെയധികം അംഗങ്ങൾ ഉള്ളതിനാൽ പരിശീലന സംഘടനകളുടെ ഒരു ശൃംഖല സ്ഥാപിക്കുകയെന്നത് അത്യാവശ്യമാണ്. പരിശീലകരുടെ പരിശീലനം (ToT) ഉപയോഗിച്ച് 'കുതിച്ചുചാട്ടം' പോലെയുള്ള ഒരു പരിശീലന തന്ത്രം അവലംബിക്കാവുന്നതാണ്. കേരളാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ(KILA), LBC, GPK, COSTFORD, IRTC സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങൾ,നിർമ്മിതി കേന്ദ്രങ്ങൾ മുതലായവയിലെ പരിശീലന പരിപാടികൾക്ക് ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യ ഒരു അധിക വിഷയമായി ചേർക്കാവുന്നതാണ്.

(vi) ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യാ നൈപുണ്യ വികസനം:

ITIകളിലും, വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളുകളിലും ഉള്ള നൈപുണ്യ വികസന കേന്ദ്രങ്ങൾ, എഞ്ചിനീയറിങ് കോളേജുകളിലും പോളിടെക്നിക്കുകളിലെ കമ്മ്യൂണിറ്റി നൈപുണ്യ പാർക്കുകളിലുമുള്ള അത്യാധുനിക നൈപുണ്യ വികസന കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവ ഉചിത സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ പ്രോത്സാഹനത്തിൽ വിദഗ്ധരെ സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള വിവിധ പരിപാടികൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(vii)ഉചിത നിർമ്മാണ സാങ്കേതികവിദ്യകളെക്കുറിച്ചുള്ള പുസ്തകങ്ങളുടെ -പ്രത്യേകിച്ചും ലാറിബെക്കറുടെ മലയാള പരിഭാഷ.

(ഖണ്ഡിക 14.68.2)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

328

ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശിപാർശകൾ

ജനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്റ്ററിന്റെ തയ്യാറാക്കലും ഉപയോഗവും മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകുന്നു.

ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുപുറമേ ജൈവവൈവിധ്യം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, പരിസ്ഥിതി & ദുരന്തനിവാരണം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിൽ തങ്ങളുടെ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് നല്ല അറിവുള്ള പ്രതിജ്ഞാബദ്ധരായ സന്നദ്ധസേവകർ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 15.15.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

329

സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന വകുപ്പ്, സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി എന്നിവരുമായി കൂടിയാലോചിച്ചുകില വിശദമായ ശേഷിനിർമ്മാണ പരിപാടികൾക്ക് രൂപംകൊടുക്കണം ഈ ആവശ്യത്തിനായി ലളിതഭാഷയിൽ തത്വങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടുകില വിശദമായ ഒരു ഹാൻഡ് ബുക്ക് തയ്യാറാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 15.15.2.)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

330

PBR-കൾസമഗ്രമായി പുതുക്കാവുന്നതാണ്. പ്രവർത്തകർ ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങളും, പ്രാദേശിക പൗരസമൂഹ സംഘടനകളും ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു പ്രചാരണ രീതിയായിട്ടാണ് ഇത് നിർവഹിക്കേണ്ടത്. സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് LSGD പുതുക്കലിനുള്ള വിശദമായ രീതിശാസ്ത്രം തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.15.3.)

നടപടി: പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ജൈവ വൈവിധ്യ രജിസ്റ്റർ പുതുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിക്കുന്നു.

331

പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ടുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ NGO-കളുമായും, സ്വകാര്യ മേഖലയുമായുമുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ അധികവിഭവങ്ങൾ സമാഹരിക്കണം. LSGDയും, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡും ചേർന്ന് ഫണ്ടിന് അധിക വിഭവങ്ങൾ സമാഹരിക്കാൻ വിശദമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 15.15.4.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

332

പ്രാദേശിക ഹൈസ്കൂളുകളുടെയും ഹയർസെക്കൻഡറി സ്കൂളുകളുടെയും സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ഈ സ്കൂളുകളിലെ അധ്യാപകർക്ക് BMC-യുടെയും, അതുപോലെ തന്നെ ജൈവവൈവിധ്യ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിന്റെയും നിയമബദ്ധമായ നിർവഹണത്തിന് ഗണ്യമായ സംഭാവനകൾ ചെയ്യാൻ കഴിയും.ബയോളജിഅധ്യാപകർക്ക് പാഠ്യപദ്ധതിക്ക് പുറത്തുള്ള ഒരു പ്രവർത്തനം എന്ന നിലയിൽ PBR അവലോകനം ചെയ്യാനും പങ്കാളിത്ത ഗ്രാമീണ വിലയിരുത്ത(PRA)ലിലൂടെ തദ്ദേശീയരായ ആളുകളിൽനിന്ന് കണ്ടെടുക്കുന്ന വിദഗ്ധരുടെ സഹായവും പാരമ്പര്യ വിവേകമുള്ളവരുമായുള്ള കൂടിക്കാഴ്ചകളും, ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകളും ഉപയോഗിച്ച് PBR പുതുക്കുന്നതിനുള്ള മുൻകൈയെടുക്കാനും കഴിയും. സാമൂഹികശാസ്ത്ര അധ്യാപകർക്ക് തദ്ദേശീയ പങ്കാളിത്തം സമാഹരിക്കാനും, ഗ്രൂപ്പ് പ്രവർത്തനപ്രക്രിയ സുഗമമാക്കാനും കഴിയും. രസതന്ത്ര അധ്യാപകർക്ക് ജലത്തിന്റെ

ഗുണമേന്മ പരീക്ഷിക്കുന്നത് സുഗമമാക്കാൻ സ്കൂളിലെ പരീക്ഷണശാലകൾ ശേഷിയുള്ളതാക്കാൻ കഴിയും. സഹ-പാഠ്യപദ്ധതി പ്രവർത്തനം എന്ന നിലയിൽ ജൈവവൈവിധ്യം, വെള്ളത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം, മറ്റ് പാരിസ്ഥിതികവശങ്ങൾ എന്നിവയിൽ പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ തങ്ങളുടെ ഹയർ സെക്കൻഡറിസ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥികളെ ലക്ഷ്യബോധത്തോടെ പ്രേരിപ്പിക്കാൻ അധ്യാപകർക്ക് കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 15.15.5)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

333

BMC-യുടെ നിയമബദ്ധമായ അവകാശത്തിന് അനുസൃതമായി ഉചിതമായ കർമ്മപദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളെ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും അവയെ ചേർത്തുപിടിപ്പിച്ചുള്ള സഹായം നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി സയൻസ് & എഞ്ചിനീയറിങ് കോളേജുകൾ സാങ്കേതികസ്ഥാപനങ്ങൾ R&D കേന്ദ്രങ്ങൾ മുതലായ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ & ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.15.6)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

334

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിനുള്ള ശുപാർശകൾ

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം സംബന്ധിച്ചുള്ള ശുപാർശകൾ

വ്യത്യസ്ത കാർഷിക-പാരിസ്ഥിതിക മേഖലകളിൽനിന്നും കാർബൺ ന്യൂട്രാലിറ്റി തനിപ്പുകർപ്പ് നേടാൻ ശ്രമിക്കുന്ന മീനങ്ങാടി പരീക്ഷണത്തിൽനിന്നും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും നഗരസഭകളും കഴിയുമെങ്കിൽ സന്നദ്ധസേവകർ തന്നെ തിരിച്ചറിയപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടത്തെ തുടർന്നും പിന്തുണയ്ക്കുന്ന ഏജൻസി, സന്നദ്ധ റിസോഴ്സ് വ്യക്തികളുടെ ഒരു ടീമിനെ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കും എന്ന വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി കാർബൺ ന്യൂട്രാലിറ്റിയിലേക്ക് നീങ്ങുന്നതിനുള്ള കർമ്മപദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ സഹായിക്കുന്നതിന് ബന്ധപ്പെട്ട അനുഭവപരിചയമുള്ള ഏജൻസികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകാവുന്നതാണ്. അനുഭവ പരിചയം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ അംഗീകൃത ഏജൻസികളെ മാർഗ്ഗദർശനം നൽകി സഹായിക്കാൻ 'തണൽ' എന്ന നോഡൽ റിസോഴ്സ് സംഘടനയ്ക്ക് കഴിയും. 'കാർബൺ ന്യൂട്രാലിറ്റി' കൈവരിക്കാൻ, ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായി താഴെപ്പറയുന്ന സാമാന്യനടപടികൾ തയ്യാറെടുപ്പിനായി ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

- i. കാർബൺ ന്യൂട്രാലിറ്റി ലളിതപദങ്ങളിൽ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കുറിപ്പ് സർക്കുലേറ്റ് ചെയ്യുക. മീനങ്ങാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ എടുത്ത നടപടികൾക്കും, എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും LSGD-യ്ക്ക് വിശദീകരിച്ചു കൊടുക്കാൻ കഴിയും; സന്നദ്ധസേവകരുടെ സേവനങ്ങൾ തേടുകയും ചെയ്യാം. സന്നദ്ധസേവനത്തിന് മുമ്പായി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ധനകാര്യം ഉൾപ്പെടെ തങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു ധാരണ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

- ii. യുക്തിസഹമായി മാർഗ്ഗദർശനം നൽകാൻ കഴിയാത്ത രീതിയിൽ സന്നദ്ധസേവകരുടെ എണ്ണം കൂടുകയാണെങ്കിൽ എല്ലാ കാർഷിക പരിസ്ഥിതിമേഖലകൾക്കും പ്രാതിനിധ്യം ലഭിക്കുന്ന രീതിയിൽ ഏറ്റെടുക്കാവുന്ന എണ്ണത്തെക്കുറിച്ച് LSGD-യ്ക്ക് ഒരു തീരുമാനമെടുക്കാവുന്നതാണ്.
- iii. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കഴിഞ്ഞാൽ മീനങ്ങാടി ആശയത്തെക്കുറിച്ചും ഇതുവരെ അവിടെ അനുവർത്തിച്ച സമ്പ്രദായത്തെക്കുറിച്ചും സുപ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥരോടൊപ്പം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റിമുന്മാരെ വിശദാംശങ്ങളോടെയുള്ള ഒരു അവതരണം നടത്തേണ്ടതാണ്. വിഷയത്തിൽ അനുഭവപരിചയമുള്ള ഒരു വിദഗ്ദ്ധ ഏജൻസിയാണ് ഇത് നടത്തേണ്ടത്.
- iv. 'കാര്യങ്ങൾ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള' സമ്മതം നൽകാൻ തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് ഒരു അവസരം നൽകേണ്ടതാണ്.
- v. തദ്ദേശഭരണകാര്യങ്ങളിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തലവനുകീഴിൽ ഒരു കാർബൺ ന്യൂട്രാലിറ്റി ഫെസിലിറ്റേഷൻ ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. അതിന് വികസന & ധനകാര്യ സ്ഥിരസമിതി അധ്യക്ഷന്മാരും, സെക്രട്ടറിയും മറ്റ് സുപ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥരും സർക്കാർ കണ്ടെത്തിയ കുറഞ്ഞത് അഞ്ച് വിദഗ്ദ്ധരും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയ രണ്ട് വിദഗ്ദ്ധരും അംഗങ്ങളായി ഉണ്ടായിരിക്കും.
- vi. ഫെസിലിറ്റേഷൻ ഗ്രൂപ്പ് അംഗങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പ്രാദേശിക തല ബോധവൽക്കരണ പ്രചാരണ പരിപാടി ആരംഭിക്കാവുന്നതാണ്. അത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും കർഷക ഗ്രൂപ്പുകളിലേക്കും കുടുംബശ്രീ ശൃംഖലയിലേക്കും രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികൾ ട്രേഡ് യൂണിയനുകൾ, പൗരസമൂഹ സംഘടനകൾ യുവജന ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്നിവരിലേക്കും എത്തിച്ചേരേണ്ടതാണ്.
- vii. അതിനുശേഷം ഈ പരിപാടിയിൽ തൽപ്പരരായ സന്നദ്ധസേവകരോട് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്. ഇവർ ജില്ലയിൽ എവിടെനിന്നും ജില്ലയ്ക്ക് പുറത്തുനിന്നും പോലും വരുന്നവരാകാം.
- viii. തുടർന്ന് ഹരിതഗൃഹവാതക (GHG) ഉത്സർജ്ജനം തിരിച്ചറിയുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതികമുറകളും പിടിച്ചെടുക്കാൻ രൂപരേഖയും പഠനവിധേയമാക്കണം. ഇതിൽ താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു.
 - a. നിലവിലെ GHG ഉത്സർജ്ജിക്കുന്ന സ്രോതസ്സുകളും (ഊർജ്ജം, വ്യവസായം, AFOLU & മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവയും തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് കീഴിലെ കാർബൺ നീക്കംചെയ്തൽ പ്രക്രിയകളും തിരിച്ചറിയുക.
 - b. ഡാറ്റാ വിലയിരുത്തുകയും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് കീഴിലെ GHG ഉത്സർജ്ജനങ്ങളുടെയും കാർബൺ പിടിച്ചെടുക്കലി ന്റേയും എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യുക.
 - c. മുൻ വർഷങ്ങളിലെ ഉത്സർജ്ജനങ്ങൾ ഒത്തുനോക്കുകയും, ഭാവിയിലെ ശക്തിസാധ്യതയുള്ള ഉത്സർജ്ജനങ്ങൾ എടുത്തു കാണിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് കാർബൺ ന്യൂട്രാലിറ്റി കൈവരിക്കാൻ ഒരു ടാർഗറ്റ് നിശ്ചയിക്കുക.
- ix. പഠനത്തിലെ കണ്ടെത്തലുകൾ LSGD രൂപീകരിക്കുന്ന സംസ്ഥാനതല വിദഗ്ദ്ധസമിതിക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതും, മുന്പോട്ടുള്ള പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അവരിൽനിന്ന് സ്വീകരിക്കാവുന്നതുമാണ്.

- x. വിദഗ്ധരുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളോടുകൂടിയ കണ്ടെത്തലുകൾ കാർബൺ ന്യൂട്രാലിറ്റി ഫെസിലിറ്റേഷൻ ഗ്രൂപ്പിനോടൊപ്പം പ്രാദേശിക തൽപ്പരകക്ഷികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- xi. ഇത് ഗ്രാമസഭ/വാർഡ്സഭാ യോഗങ്ങളിൽ അറിയിച്ചിരിക്കേണ്ടതു മാണ്.
- xii. ഫെസിലിറ്റേഷൻ ഗ്രൂപ്പ് ഒരു കരട് ആക്ഷൻപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- xiii. മറ്റ് സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ, CSR, സന്നദ്ധസേവക സംഭാവനകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശഗവൺമെന്റ് ഫണ്ടിങ് കണ്ടെത്തണം.
- xiv. തദ്ദേശഭരണകൂടം എല്ലാമാസവും പദ്ധതിയുടെ പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.
- xv. സ്വാധീന ഫലത്തെക്കുറിച്ച് ഒരുവിദഗ്ധ ഏജൻസി വാർഷിക മൂല്യനിർണ്ണയം നടത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.23.1.)

നടപടി: സംസ്ഥാനം കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സംസ്ഥാന ആക്ഷൻപ്ലാൻ (SAPCC-2.0) പരിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

335

സ്വന്തമായ സന്നദ്ധതയോടെ മുന്നോട്ടുവരുന്ന എല്ലാ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കും പുറമേ, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിന്, വ്യതിയാനം അങ്ങേയറ്റം ദോഷകരമായി ബാധിക്കാവുന്ന തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കു കീഴിൽ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിനുള്ള പ്രാദേശിക കർമ്മപദ്ധതികൾ(LAPCC) തയ്യാറാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. LAPCC-ക്കുള്ള ഒരു രൂപരേഖ പരിശീഷ്ടം 15.1-ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 15.23.2.)

നടപടി: IPCC AR-5 റിപ്പോർട്ടിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി SAPCC ,2.0 കാലാവസ്ഥാ ദൗർബല്യം (Vulnerability) എന്ന ആശയത്തെ പുനർ നിർവ്വചിക്കുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ പ്രധാന മേഖലകളെ ശ്രദ്ധാകേന്ദ്രമാക്കിക്കൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഇതിന്റെ പ്രേരകഘടകങ്ങൾ എടുത്തു കാട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ രീതിശാസ്ത്രത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാലാവസ്ഥാ ദൗർബല്യം പുനർവിലയിരുത്തലിന് വിധേയമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെ ജില്ലകളുടെ കാലാവസ്ഥാ ദൗർബല്യ സൂചകങ്ങളും മാറിയിരിക്കുന്നു.

336

ഉൽപ്പാദനക്ഷമവും, അടിസ്ഥാന സൗകര്യസംബന്ധിയുമായ സേവനങ്ങൾക്കകീഴിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രോജക്ടുകളുടെ കാര്യത്തിൽ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന സ്വാധീന വിലയിരുത്തലിന്, കില പ്രവർത്തന ഗവേഷണത്തിലൂടെ ലളിതമായ ഒരു പ്രക്രിയ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.23.3)

നടപടി: പ്രാദേശികതലത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കാൾ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാർബൺ ന്യൂട്രാലിറ്റി കൈവരിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനതല ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ / നയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്.

337

തീരദേശ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ വികസിപ്പിച്ച കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന അനുയോജന സമീപനങ്ങളുടെ ഒരു സൂചികാ രൂപരേഖ പരിശീഷ്ടം 15.2-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 15.23.4)

നടപടി: കേരളത്തിന്റെ GHG ഉത്സർജ്ജനം മറ്റ് പ്രമുഖ സംസ്ഥാനങ്ങളുടേതുമായി താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ഗണ്യമായി കുറവായിരിക്കുന്നതിനാൽ LSG-കളുടെയും LAPCC-കളുടെയും എല്ലാ പരിശ്രമങ്ങളും കാലാവസ്ഥാ അതിജീവനശേഷിയുള്ള തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളാക്കുന്നതിലേക്ക് ശ്രദ്ധയൂന്നുന്നതാണ്.

338

കേരളസർക്കാർ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഒരു കാലാവസ്ഥാ വിധേയത്വ ഇൻഡക്സ് (CBI) തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. മറ്റ് സംസ്ഥാനതല സ്ഥാപനങ്ങളുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ കിലയ്ക്ക് ഇത് വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ സൂചിക ലിംഗപദവി, പ്രായം, ഭിന്നശേഷി, സാമൂഹികപദവി എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള വിഭേദക സ്വായീനം പരിശോധിക്കുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.23.5)

നടപടി: കേരളത്തിലെ കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാന പ്രേരിത വിപത്തുകൾ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിനും, കാലാവസ്ഥാ അതിജീവനശേഷി കൈവരിക്കുന്നതിനും LSG-കൾ നിർവഹിക്കേണ്ട കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാന അനുയോജന നടപടികളും പ്രവൃത്തികളും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണെന്ന് കേരളസംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി 2016-ഉം SAPCC-2.0-ഉം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

339

ദുരന്തനിവാരണത്തിനുള്ള ശുപാർശകൾ

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ എടുക്കേണ്ട നടപടികൾക്കും ദുരന്തനിവാരണപദ്ധതികൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുമായി താഴെപ്പറയുന്ന ശുപാർശകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

- i. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംസ്ഥാന പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിക്കുന്നത് KSDMA-യ്ക്ക് അനുപേക്ഷണീയമാണ്.
- ii. സംസ്ഥാനദുരന്ത ലഘൂകരണഫണ്ടി (SDMF)-നു കീഴിൽ ആവശ്യത്തിനു പണമുണ്ട്. ഇത് മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ ലഘൂകരണ പ്രോജക്ടുകൾക്കായി തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. അതിനാൽ ഇത് സംബന്ധിച്ച് SDMF-ൽനിന്നും കുറഞ്ഞത് 80 ശതമാനം തുക തദ്ദേശഭരണകൂടതല പ്രോജക്ടുകളിലേക്ക് വകയിരുത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രത്യേക സർക്കാർതല തീരുമാനം പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.
- iii. KSDMA വഴിയും അതുപോലെതന്നെ സമഗ്രശിക്ഷാ കേരളത്തിനു കീഴിലും സ്ഥാപിതമാകുന്ന പ്രാദേശിക കാലാവസ്ഥാലാബുകൾ മുഖേന ഉൽപ്പാദിതമാകുന്ന ഡാറ്റയാൽ പരിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്ന ദീർഘകാലശാസ്ത്രീയ

ഡാറ്റയുടെ സഹായത്തോടെ വിവിധ പ്രാദേശിക കാലാവസ്ഥാ വിപണനകൾ വിവേചിച്ചറി യുന്നതിന് KSDMA-യുടെ സഹായത്തോടെ KILA മുഖേന LSGD, വേൾഡ് ബാങ്ക് ഫണ്ടഡ് പ്രോഗ്രാം ഫോർ റിസൾട്ട് (P ഫോർ R) നു കീഴിൽ നടപ്പാക്കുന്ന ഡെവലപ്മെന്റ് ഓഫ് DRM & ക്ലൈമറ്റ് ആക്ഷൻ ട്രാക്കർ (DCAT) ഉപകരണം സഹായിക്കും. ഇത് ദീർഘകാല കാലാവസ്ഥാ അതിജീവനശേഷിക്ക് സംഭാവനകൾ നൽകുകയും, സഹപ്രയോജനങ്ങൾ നേടിത്തരികയും ചെയ്യുന്ന പദ്ധതികൾ രൂപീകരിക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സൂചന നൽകുന്നതാണ്. തങ്ങൾക്ക് അത്യാവശ്യം ഗതിതിരുത്തൽ ചെയ്യാൻ പറ്റുന്ന തരത്തിൽ പ്രാദേശിക ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയുടെ കാലാവസ്ഥാ സ്വാധീന ഫലങ്ങൾ ദൃശ്യമാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് കഴിവുണ്ടാകുന്ന രീതിയിൽ DCAT ലോകത്ത് ആദ്യമായി ഈ സംവിധാനം ലഭ്യമാക്കുന്നു. പ്രോഗ്രാം ഫോർ റിസൾട്ട് നു കീഴിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ കഴിഞ്ഞാൽ DCAT ഉപകരണം പ്രാദേശിക കാലാവസ്ഥാ നിയന്ത്രണ സംവിധാനത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിൽ പെടുത്താവുന്നതാണ്.

- iv. പൗരന്മാർക്ക് വിപത്തുകളുടെ തത്സമയം അറിയിപ്പ് ഫലപ്രദമായ നിയന്ത്രണത്തിന്റെ ഒരു അഭേദ്യ ഭാഗമാകയാൽ അത്യന്തം തീവ്രമായ സാഹചര്യങ്ങളെ വിവിധ തര കക്ഷികൾ, സിറ്റിസൺ ഗ്രൂപ്പുകൾ, വിപത്തുകൾ നേരിടുന്ന വ്യക്തികൾ എന്നിവരുമായി ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് സാമൂഹിക മാധ്യമങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവിധ വിനിമയ ഉപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ സജ്ജമാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. വ്യക്തമായ ഒരു കൂട്ടം വിപത്ത് വിനിമയ തന്ത്രങ്ങൾക്കൊപ്പം തൽസമയം സജീവമായ ഡാറ്റാ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനും, മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നതിനും കഴിവുള്ള ഒരു സംവിധാനത്തിന് വിവിധ വിപത്തുകൾ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായി അഭിസംബോധന ചെയ്യാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ ശാക്തീകരിക്കാൻ സാധിക്കും. ഇത് ദുരന്തവിധേയ സാധ്യതയുള്ള കുറഞ്ഞത് 50 തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ SDMA പൈലറ്റ് ചെയ്യേണ്ടതായ ആവശ്യമുണ്ട്.
- v. കാലാവസ്ഥാ & ദുരന്തവിപത്തുകളെ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയകളിൽ ഫലപ്രദമായി സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിന് കിലയും KSDMA-യും ആയുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ LSGD 'റിസ്ക്-ഇൻഫോംഡ് ഡാറ്റാ ഡ്രൈവൻ' കൾക്കുള്ള ഒരു മാർഗ്ഗരേഖ വികസിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇത് ദ്രുതഗതിയിൽ പ്രവർത്തനനിരതമാക്കാവുന്നതാണ്.
- vi. കാലാവസ്ഥാ റിസ്കുകൾ മുഖ്യധാരയിൽ കൊണ്ടുവരുന്ന തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പങ്ക്സ്റ്റേറ്റ് ആക്ഷൻ പ്ലാൻ ക്ലൈമറ്റ് ചേഞ്ച് (SAPCC)-ൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും പ്രകടമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. DoECC-യിലെ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന സെല്ലും (അനുബന്ധം 15.3) സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങളും, തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങളെ ഇക്കാര്യത്തിൽ സഹായിക്കേണ്ടതാണ്.
- vii. ദുരന്ത & കാലാവസ്ഥാ അതിജീവനശേഷി കൈവരിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന തരത്തിൽ മാറ്റുന്ന കാലാവസ്ഥാ മൂലമുള്ള അപ്രതീക്ഷിത ദുരന്തങ്ങൾ/ആഘാതങ്ങൾ/ഉപദ്രവങ്ങളോട് നന്നായി തയ്യാറെടുത്ത് പ്രതികരിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് E-ഭരണവേദി ഒരു ട്രാക്കിങ് ടൂൾ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഇത് ആസൂത്രണം, ഇടപെടലുകളുടെ നിരീക്ഷണം, പ്ലാനുകളുടെ പ്രോത്സാഹനം എന്നിവയ്ക്കു പദ്ധതികൾ കാലാവസ്ഥയെ അതിജീവിക്കുന്നതും, ദുരന്ത വിപത്തുകൾ കുറയ്ക്കുന്നതും അങ്ങനെ ഒരു അതിജീവന ശേഷി പദ്ധതിയിലേക്ക് നയിക്കുന്നതുകൊണ്ട് തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങളെ

സഹായിക്കും. ഈ വിലയിരുത്തൽ കമ്മ്യൂണിറ്റിയുടെ ക്ഷേമത്തിനും ജീവിതഗുണമേന്മയ്ക്കും വേണ്ട മുൻഗണനകൾ പുനഃക്രമീകരിക്കുന്നതിന് തക്കവണ്ണം ധനകാര്യ ആവശ്യകതകൾ, മനുഷ്യവിഭവ ആവശ്യകതകൾ ലഭ്യമായ വിഭവങ്ങളും, ഭൗതിക മാനേജ്മെന്റും കമ്മ്യൂണിറ്റിക്ക് ഉദ്ദേശിച്ച ആനുകൂല്യങ്ങൾ എന്നിവ തിരിച്ചറിയാൻ സഹായിക്കും.

viii. കാലാവസ്ഥാപ്രവചനങ്ങളും പാരമ്പര്യ അറിവുകളും നൽകുന്ന വിവരങ്ങൾ മുഖേന ലഭ്യമാകുന്ന കാലാവസ്ഥാ സൂചനകൾ കാലാവസ്ഥയെയും ദുരന്തത്തെയും ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലേക്ക് സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിൽ അർത്ഥവത്തായ ഇടപെടലായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പ്രാദേശിക വിജ്ഞാനത്തെ ബാഹ്യമായ ശാസ്ത്ര ആഗോള സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനവുമായി യോജിപ്പിക്കുന്നത് കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന അനുയോജനത്തിന്റെയും, ദുരന്തനിവാരണത്തിന്റെയും ഒരു സുപ്രധാനമാനമാണ്. പ്രാദേശികതല കാലാവസ്ഥാ സേവനങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനനടപടികളെ മുഖ്യധാരയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് സഹായിക്കും (ഉദാഹരണത്തിന്, തീരമേഖലകളിൽ ധാരാളം ഇമ്പികളെ കണ്ടാൽ അത് മോശപ്പെട്ട കാലാവസ്ഥയുടെ അടയാളമായും, ആഴക്കടൽ മീൻപിടുത്തക്കാരുടെ മുന്നറിയിപ്പായും പാരമ്പര്യ വിജ്ഞാനികൾ കരുതുന്നു). പ്രാദേശിക വിജ്ഞാനം പുറമേയുള്ളവർക്ക് പലപ്പോഴും നിശ്ശബ്ദവും അദൃശ്യവുമായിരിക്കും. ഒരു കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന സാഹചര്യത്തിൽ നാട്ടുകാരും അതുപോലെതന്നെ വയോജനങ്ങളും മാറുന്ന പാരിസ്ഥിതിക അവസ്ഥകളെക്കുറിച്ച് പ്രധാനപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നുണ്ട്. ദുരന്തങ്ങളെ നേരിടാൻ തയ്യാറെടുക്കുമ്പോൾ പ്രാദേശികവും പരമ്പരാഗതവുമായ വിജ്ഞാനം വർദ്ധിച്ച രീതിയിൽ മൂല്യമുള്ള സുപ്രധാനവിവരങ്ങളായി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു. പ്രശ്നപരിഹാരത്തിന് ബദൽ കാഴ്ചപ്പാടുകളും സമീപനങ്ങളും മുന്നോട്ടുവയ്ക്കാൻ കഴിയും എന്നതിനാൽ ദുരന്തനിവാരണത്തിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി പങ്കാളിത്തം ഈ വിവരം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ അനിവാര്യമാണ്. കട്ടനാടിലെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ഈ ആശയം പ്രാവർത്തികമാക്കാനുള്ള പൈലറ്റുകളെ പരീക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്.

ix. KILA, സന്ദർഭയോഗ്യമായ കാലാവസ്ഥ & വിപദ് സംബന്ധമായ സൂചകങ്ങൾ ക്രമത്തിൽ തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ സൂചകങ്ങൾ SDG-കളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കണം.

x. പ്രാദേശികതലത്തിൽ അനുയോജ്യത്തിനായുള്ള ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഒരു സുപ്രധാന സവിശേഷത ലിംഗപദവി, ഭിന്നലിംഗക്കാർ, പ്രായം, ഭിന്നശേഷി, വംശീയത, ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ സ്ഥാനം, ഉപജീവനം, കുടിയേറ്റ പദവി എന്നിവ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള വ്യതിരിക്ത സാമൂഹിക സ്വാധീനങ്ങളുടെ തിരിച്ചറിയലാണ്. ഏറ്റവും കൂടുതൽവശംവദരായ ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് സേവനം നൽകുകയും, അവരുടെ അടിയന്തരാവശ്യങ്ങൾ നേടിക്കൊടുക്കുകയും അവരുടെ അതിജീവനശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അനുയോജന നടപടികൾ തിരിച്ചറിയുന്നതിന് പ്രാധാന്യം കൊടുക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഇത് മിക്കപ്പോഴും അർത്ഥമാക്കുന്നത് വിവിധ തൽപ്പരകക്ഷി ഗ്രൂപ്പുകളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള കൂടുതൽ ഏകോപിതവും സമഗ്രവുമായ ഒരു മാനേജ്മെന്റ് സമീപനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ്. കൂടാതെ ഒരു ലിംഗപദവി പ്രതികരണാത്മകമായ DM പദ്ധതി വികസിപ്പിക്കുന്നതിന്

വേർതിരിക്കപ്പെട്ട ലിംഗപദവി വിവരങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. ഇതിനുവേണ്ട ഒരു രീതിശാസ്ത്രംകില വിദഗ്ദ്ധരുടെയും പ്രൊഫഷണൽ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ പൈലറ്റ് ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.40)

നടപടി: (i) - നിരസിച്ചു.

(ii) - വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(iii) - (vii) - അംഗീകരിച്ചു.

(viii) - വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(ix) - നിലവിലുണ്ട്. മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

(x) - വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

340

നീർത്തട പരിപാലനത്തിനുള്ള ശുപാർശകൾ

ഈ സാഹചര്യത്തിൽ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിനും, ദുരന്തനിവാരണത്തിനും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പരിശ്രമങ്ങളിൽ സംയോജിത വാട്ടർ ഷെഡ് മാനേജ്മെന്റ് സുപ്രധാന തന്ത്രങ്ങളിലൊന്നായി സ്വീകരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ് എന്ന് കമ്മീഷൻ ശക്തമായി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 15.46)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

341

സംസ്ഥാനത്താകമാനം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുപകരം 14 കാർഷിക പാരിസ്ഥിതിക മേഖലകളിൽനിന്നും മൂന്നു പ്രദേശങ്ങൾ വീതം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.47)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

342

പ്രഥമഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ ICE പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നതിന്റെ റിസോഴ്സ് ടീമുകൾക്ക് രൂപംകൊടുക്കണം. ഉദ്യോഗസ്ഥർ, തലവകർഷകർ, പൗരസമൂഹ സംഘടനകൾ, ജനകീയാസൂത്രണവോളന്റിയർമാർ എന്നിവരിൽനിന്ന് രൂപംകൊടുക്കുന്ന IEC ടീമിന് MYRADA, SPS, CWRDM, NCESS സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്ന് വിദഗ്ദ്ധരെ ക്ഷണിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന് പരിശീലനം നൽകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 15.47.1)

നടപടി: തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. പരിശീലന പരിപാടികൾ ആവശ്യാനുസരണം നടത്തുന്നതാണ്.

343

അതോടൊപ്പം LSGD-യിൽനിന്നും ജലവിഭവ വകുപ്പിൽ നിന്നുമുള്ള കാർഷിക ഓഫീസർമാർക്കും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട എഞ്ചിനീയർമാർക്കും അതുപോലെതന്നെ MGNREGS-ന്റെ സാങ്കേതിക ടീമുകൾക്കും സാങ്കേതിക പരിശീലനം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. ഈ പരിശീലന പരിപാടികൾ തുടക്കത്തിൽ MYRADA-യുടെയും സമാജ് പ്രഗതി സഹയോഗ് (SPS) ന്റെയും മേഖല സ്കൂളുകളിലും പിന്നീട് മുൻഗണനാ വാട്ടർഷെഡുകളിലും നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.47.2.)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

344

സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോടെ LSGD ജലവിഭവ വകുപ്പ്, കൃഷിവകുപ്പ് എന്നിവയിൽനിന്നും ഒന്നിലധികം വകുപ്പുകളുടെ സ്വഭാവമുള്ള ഒരു തനത്മിഷൻ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. അല്ലെങ്കിൽ അത് ഹരിതകേരളമിഷന് കീഴിലുള്ള ഒരു വ്യതിരിക്ത ഉപമിഷനായാലും മതി. ഈ മിഷന് താഴെപ്പറയുന്ന ചുമതലകളാണുള്ളത്.

- i. VTC സ്ഥാപിക്കുന്നതുൾപ്പെടെ സാങ്കേതിക സഹായം നൽകുക.
 - ii. വിഭവങ്ങൾക്കും സേവനങ്ങൾക്കുമായി വകുപ്പുകളുടെയും ഏജൻസികളുടെയും സംയോജനം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
 - iii. സാങ്കേതിക മാനുവലിന്റെ തയ്യാറാക്കലും പരിശീലനത്തിന്റെ ഏകോപനവും.
 - iv. ഉത്തമ സമ്പ്രദായങ്ങളുടെ പ്രസരണം.
 - v. നീർത്തട അതിർത്തികളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തദ്ദേശീയഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഏകോപനം സുഗമമാക്കുക.
 - vi. നിരീക്ഷണവും മൂല്യനിർണ്ണയവും ഏർപ്പാടാക്കുക.
 - vii. ഒരു ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക് ആയി സേവനമനുഷ്ഠിക്കുക. ആവശ്യമുള്ളപ്പോഴൊക്കെ പ്രശ്നപരിഹാരം സാധിച്ചു കൊടുക്കുക.
- ജലവിഭവ വികസന പരിപാലന കേന്ദ്രം (CWRDM), KFRI, NCESS, കേരള സംസ്ഥാന ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡ്, KSREC എന്നിവ പോലുള്ള ഏജൻസികൾ മിഷന്റെ ഭാഗമാകണം.

(ഖണ്ഡിക 15.47.3)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

345

കഴിഞ്ഞകാലത്തെയും ഇപ്പോഴത്തെയും ആവശ്യമുള്ള ഇടപെടലുകൾ പരിഗണിച്ച് വികസനപദ്ധതി കെട്ടിപ്പടുക്കാൻ അടിസ്ഥാനമാകുന്ന ഡിജിറ്റൽ ഫോർമാറ്റിലുള്ള നീർത്തടമാപ്പുകൾ ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനവും തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി താഴെ പറയുന്ന പ്രക്രിയ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 15.48)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

346

എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും തങ്ങളുടെ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ ലഭ്യമായ ജലത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു പഠനം നടത്തണം. ലഭിക്കുന്ന ജലത്തിന്റെയും, നഷ്ടപ്പെടുന്ന ജലത്തിന്റെയും ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന ജലത്തിന്റെയും അളവുകളും മാറിവരുന്ന ഋതുക്കളുടെയും കാലത്തിന്റെയും മാറ്റങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ഈ പഠനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം. CWRDM ഇതിനായി ഒരു ലഘുരീതി ശാസ്ത്ര വികസിപ്പിക്കുകയും ഈ പഠനത്തിന് ആവശ്യമായ രീതിയിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും വേണം. അത്തരം ഒരു ധാരണ പ്രകൃതിവിഭവ പരിപാലനത്തിൽ നിർണായകമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.48.1)

നടപടി: പഠനം നടന്നുവരുന്നു . പ്രവർത്തനം കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

347

പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച ഒരു പ്രാദേശിക ടീമിന് ആൻഡ്രോയിഡ് അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഒരു സ്റ്റാർട്ട് ഫോണിന്റെ സഹായത്തോടെ മാപ്പിങ് നടത്താൻ പറ്റും. പ്രസ്തുത ടീമിന് ഡാറ്റാ ബേസ് പുതുക്കാനും അതിനെ ചലനാത്മകമാക്കാനും കഴിയുന്ന ഒരു റിസോഴ്സ് ടീമായി പ്രവർത്തിക്കാം.

- i. LSGI അതിർത്തി, സൂക്ഷ്മ നിർമ്മാണ അതിർത്തി, ഡ്രെയിനേജ് ശൃംഖല, ജലാശയങ്ങൾ, ദുരന്തനിവാരണ ഹോട്ട്സ്പോട്ടുകൾ, (പ്രളയസാധ്യതാ മേഖലയും, ഭൂമി വിപത്മേഖലകളും) എന്നിങ്ങനെ ലഭ്യമായ അടിസ്ഥാന ഘടകങ്ങളെ സംയോജിപ്പിക്കാനും ഓരോ LSGI-കളിലും സംസ്ഥാനതല നോഡൽ ഏജൻസിയോ, കേരള സംസ്ഥാന ഭൂവിനിയോഗ ബോർഡ് (KSLUB) പോലെ യോഗ്യതയുള്ള സഹായ സംഘടനയോ രൂപീകരിക്കുന്ന ടീമിനെ ലഭ്യമാക്കാനും കഴിയും.
- ii. ഒരു ഓപ്പൺ സോഴ്സ് ആൻഡ്രോയിഡ് ആപ്ലിക്കേഷൻ' (ഉദാ: field for QGIS) ഉപയോഗിച്ച് പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച പ്രാദേശിക ടീം മുഖേന മേഖലാ മാപ്പിങ് നടത്താൻ കഴിയും. മറ്റ് ഓപ്പൺ സോഴ്സ് & ആൻഡ്രോയിഡ് ആപ്ലിക്കേഷൻ ലഭ്യമാണ്.
- iii. 'ഗൂഗിൾ എർത്ത് ഇമേജറിയിലെ' ഷേപ്പ്ഫയലുകൾ ഉപയോഗിച്ച് QGIS-DesktopVersion-ൽ ഓരോ LSGI-യ്ക്കുമുള്ള Q field project-ന് ബാഹ്യരൂപം നൽകാൻ കഴിയും. മേഖലാ ഡാറ്റ ശേഖരിക്കുന്നതിന് പുതിയ ഷേപ്പ്ഫയലുകളും സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയും. പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ബാഹ്യരൂപം നൽകിക്കഴിഞ്ഞാൽ ബ്ലൂട്ടൂത്ത് 'സെക്യൂർ ഡിജിറ്റൽ' (SD) കാർഡ്, യൂണിവേഴ്സൽ സീരിയൽ ബേസ് (USB) അല്ലെങ്കിൽ E-മെയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി അവയെ ആൻഡ്രോയിഡ് മൊബൈലുകളിലേക്ക് പോർട്ട് ചെയ്യാൻ കഴിയും. ഈ മെയിലിലൂടെയാണ് അയക്കുന്നതെങ്കിൽ ഉപയോക്താവിന് പ്രോജക്ട് ഡാറ്റ ഡൗൺലോഡ് ചെയ്ത് ആൻഡ്രോയിഡ് മൊബൈലിലോ ടാബ്ലെറ്റിലോ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഫോൾഡറിലേക്ക് മാറ്റാൻ കഴിയും.
- iv. Q-ഫീൽഡ് ഫയലുകൾ ആൻഡ്രോയിഡ് ഉപയോഗിച്ച് ആയിക്കഴിഞ്ഞാൽ Q-ഫീൽഡ് ഫോർ QGIS ആപ്പ് കൊണ്ട് പ്രോജക്ട് ഓപ്പൺ ചെയ്യാൻ കഴിയും. യൂസർ ഇൻറർഫേസിൽ ഗ്ലോബൽ പൊസിഷനിങ് സിസ്റ്റം(GPS)-ന്റെ സഹായത്തോടെ യഥാർത്ഥ

ലൊക്കേഷൻ ഡിസ്പ്ലേ ചെയ്യാൻ കഴിയും. അച്ചടിച്ച ഒരു മാപ്പിൽ എന്നപോലെ ഓഫ് ലൈൻ വഴിയും ഡാറ്റ ശേഖരിക്കാൻ കഴിയും.

- v. മേഖലാ ഡാറ്റ മൂന്ന് ഷേപ്പ് ഫയൽ ഫോർമാറ്റുകളിലും (പോയിന്റ്, പോളി ലൈൻ & പോളിഗൺ) ശേഖരിക്കാൻ പറ്റും. തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട ഫീച്ചറിന്റെ പേര്, ഇനം, ആ ലൊക്കേഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ, നിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള സവിശേഷതകളും മറ്റു പ്രസക്തമായ വിശദവിവരങ്ങളും ആടിബ്യൂട്ട് ടേബിളിൽ രേഖപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. Q-ഫീൽഡ് ആപ്പിനുവേണ്ടി 'ജിയോ പാക്ക്' ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പായി പുതിയ ഷേപ്പ് ഫയലുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന സമയത്ത് കോളങ്ങൾ (മേഖലകൾ) ആടിബ്യൂട്ട് ടേബിളിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ കഴിയും. മേഖലാതല ഡാറ്റ ശേഖരിക്കാൻ തുടങ്ങുന്ന എല്ലാവർക്കും ഡെസ്ക് ടോപ്പ് 'വേർഷൻ' ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമുണ്ടാകില്ല.
- vi. മൊബൈൽ ആപ്പ് ഉപയോഗിച്ച് ഡാറ്റ കളക്ട് ചെയ്തശേഷം ആ ഫോൾഡർ പ്രോജക്ട് ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന സഹായ സംഘടനയ്ക്ക് തിരിച്ചയച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതാണ് (ഇ-മെയിൽ വഴിയോ മുകളിൽ പുറത്തെ മറ്റേതെങ്കിലും മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെയോ).
- vii. ഫീൽഡ് റഫറൻസിന് ലഭ്യമാക്കപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന ഘടകങ്ങളിൽ ഡ്രെയിനുകൾ, നീർത്തട അതിർത്തി, ഹോട്ട്സ്പോട്ട് സ്ഥാനങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഒരു ഡ്രെയിനിൽ ഇടപെടലുകൾ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നതിന് തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട ജോലിയുടെ അടിസ്ഥാനമനുസരിച്ച് ലൈൻ അല്ലെങ്കിൽ പോയിന്റ് ഷേപ്പ് ഫയലുകൾ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ലൈൻ ടീച്ചർ ഉപയോഗിച്ച് ഡ്രെയിനിന്റെ വശത്തുകൂടി നടക്കുകയും അതേസമയം കൂടെക്കൂടെയുള്ള ഇടവേളകളിൽ Q-ഫീൽഡ് ആപ്പിന്റെ യൂസർ ഇന്റർഫേസിലെ ഐക്കൺ ടാപ്പ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നതു വഴി തുടക്കം മുതൽ ഒടുക്കം വരെയുള്ള 'ഇടപെടൽ പഥം' മാർക്ക് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. അവസാനത്തെ ബിന്ദുവിൽ എത്തിയശേഷം ലൈൻ സേവ് ചെയ്യുകയും, തിരിച്ചറിഞ്ഞ പ്രശ്നങ്ങളും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികളുടെ വിശദാംശങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാം. ഇത് കൃത്യതയോടെ സ്ഥാനത്തിന് യോജിച്ച റണ്ണിങ് യൂണിറ്റുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നു.
- viii. ഡാറ്റാ ശേഖരണത്തിന് പോയിന്റ് ഫയലാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നതെങ്കിൽ തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട പ്രവൃത്തിസ്ഥാനം മാത്രമേ അടയാളപ്പെടുത്താൻ കഴിയൂ. ഉദാഹരണത്തിന് 'ഗള്ളി പ്ലഗ്ഗുകളുടെയും' കലുങ്കുകളുടെയും തടയണകളുടെയും മറ്റും നിർദ്ദിഷ്ടസ്ഥാനം.
- ix. കുളങ്ങളുടെയും പാറമടകളുടെയും പാറമടകളങ്ങളുടെയും ആകൃതി വരയ്ക്കുന്നതുവഴി ഡാറ്റ ശേഖരിക്കുന്നതിന് പോളിഗൺ സവിശേഷതകൾ അനുയോജ്യമാണ്. കൂടാതെ നിർദ്ദിഷ്ടഘടനകളുടെ സ്ഥാനവും വലിപ്പവും (ഉദാ: കൃഷിസ്ഥല കുളങ്ങൾ, അരിപ്പുകഴികൾ മുതലായവ) അടയാളപ്പെടുത്താനും ഇവ അനുയോജ്യമാണ്.
- x. പ്രോജക്ട് ആവശ്യത്തിനനുസരിച്ച് പ്രോജക്ട് ഏരിയയിൽ തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട മറ്റേത് സവിശേഷതയും/നിർദ്ദിഷ്ട പ്രവൃത്തിയും, ഒരു പരിധിയുമില്ലാതെ പോയിന്റുകളായോ, പോളി ലൈനുകളായോ പോളിഗണുകളായോ രേഖപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 15.48.2)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

348

അങ്ങനെ നീർത്തടത്തിൽ, ആവാഹനപ്രദേശം, ഭൂപ്രകൃതി, സ്ഥായിയായതും ഋതുഭേദങ്ങളനുസരിച്ചുള്ളതുമായ അരുവികൾ, പ്രവാഹങ്ങളുടെ ജലശാസ്ത്രവും ജലചലനശാസ്ത്രവും, ഭൂവിനിയോഗം, കാർഷികേതര പ്രവർത്തനങ്ങൾ, കന്നുകാലി പരിപാലനം, റോഡുകൾ, പാലങ്ങൾ, വീടുകൾ, വ്യവസായം എന്നിവ നിർവചിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപഗ്രഹ ഇമേജറിയും GIS സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ഒരു പങ്കാളിത്ത റിസോഴ്സ് മാപ്പ് പ്രാദേശിക ജനതയെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സൃഷ്ടിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ ഡാറ്റാബേസ് നീർത്തട വികസനപരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു മുന്നോട്ടുള്ളതായി പ്രയോജനപ്പെടും.

(ഖണ്ഡിക 15.48.3.)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

349

തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഓരോ പ്രദേശത്തെയും IEC-യുടേയും കർഷകരും കർഷകത്തൊഴിലാളികളുമായുള്ള ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ, ചരിത്ര പ്രാധാന്യമുള്ള ടൈം ലൈനുകൾ, ട്രാൻസെറ്റ് വാക്കുകൾ, ഉപജീവന വിശകലനം മുതലായ പങ്കാളിത്ത സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ഊന്നിക്കൊണ്ട് പങ്കാളിത്താനുഗ്രഹം ആവശ്യങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.49)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

350

ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയ്ക്കൊപ്പം നെറ്റ്‌വർക്ക് ചെയ്ത SHG-കളുടെ തത്വം ഉപയോഗിച്ച് കർഷകർ, കർഷകത്തൊഴിലാളികൾ, കുടുംബശ്രീ നേതാക്കൾ എന്നിവർക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ട് കമ്മ്യൂണിറ്റിയുടെ ഒരു പ്രാദേശിക സംഘടന സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.50.)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

351

നിലവിലുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടും അനുഭവ പരിചയത്തെ

ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടും കേരളത്തിന്റെ വ്യത്യസ്ത പ്രദേശങ്ങൾക്ക് ബാധകമായ രീതിയിൽ വിശദമായ ഒരു മാനുവൽ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.51)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

352

ഈ ജോലി നിർവഹിക്കുന്നതിന് വടക്കാഞ്ചേരി ബ്ലോക്കിലെ ഹരിതസേന പരീക്ഷണം പോലെ പ്രാദേശിക ടീമുകൾ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ ടീമുകൾക്ക് ഒരു “ടേൺ കീ” അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജോലി നിർവഹിക്കാവുന്നതാണ്. പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നോ NGO-കളിൽനിന്നോ ഈ ആവശ്യത്തിന് പ്രത്യേകമായി കണ്ടെത്തിയ ഒരു പ്രോജക്ട് നിർവഹണ ഏജൻസി അവരെ സഹായിക്കേണ്ടതാണ്. പ്രോജക്ട് നിർവഹണ ഏജൻസികളുടെ അധികാര സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിന് താഴെപ്പറയുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 15.52)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

353

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രോജക്ടുകൾ നിർവഹണത്തിന് ഏറ്റെടുക്കാൻ സമ്മതമുള്ള ഏജൻസികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന് ഒരു സംവിധാനമുണ്ട് വിഷയവിദഗ്ധർ ഏജൻസികളെക്കുറിച്ച് നടത്തുന്ന മൂല്യനിർണ്ണയത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് അംഗീകാരംനൽകേണ്ടത്. മൂല്യനിർണ്ണയം നടത്തേണ്ടതാഴെപ്പറയുന്നവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം.

- i. അനുഭവപരിചയം.
- ii. പ്രവർത്തനങ്ങളുടെജനാധിപത്യസ്വഭാവം
- iii. ഭൗതികസൗകര്യങ്ങൾ
- iv. മാനേജ്മെന്റിന്റെ സംവിധാനങ്ങളും വൈദഗ്ധ്യവും
- v. രേഖകളുടെ സൂക്ഷിപ്പും പുതുക്കലും
- vi. ധനകാര്യശക്തി
- vii. ഏറ്റെടുത്ത വോളന്ററി പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- viii. ഓഫീസ് സംവിധാനവും ജീവനക്കാരുടെയും
- ix. വൈദഗ്ധ്യവും ആധുനിക സാങ്കേതിക ഉപയുക്തികളുടെ ഉപയോഗവും
- x. സാങ്കേതികവൈദഗ്ധ്യവും വിദഗ്ധതൊഴിലാളികളും
- xi. കഴിഞ്ഞ മൂന്നുവർഷക്കാലം ഏറ്റെടുത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മികവുറ്റ നിർവഹണം
- xii. മേഖലാതല വൈദഗ്ധ്യവും അനുഭവ പരിചയവും
- xiii. നൽകിയ സേവനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം
- xiv. ധനകാര്യ ഇടപാടുകളിലെ ഉത്തരവാദിത്വവും സുതാര്യതയും
- xv. ഏറ്റെടുത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സാമൂഹിക പ്രയോജനങ്ങൾ
- xvi. കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ കാര്യക്ഷമത കൈവരിക്കുക എന്ന പരിഗണന
- xvii. സഹായവാഗ്ദാനങ്ങളിലെ തുടർനടപടികൾ
- xviii. പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ സുതാര്യത
- xix. സ്ഥാപനത്തിന്റെ ബാധ്യത.

(ഖണ്ഡിക 15.52.1)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

354

നിരക്കുപട്ടിക (SoR) ഇല്ലാത്ത ഏകദേശം 24 പ്രവൃത്തികൾ ഉണ്ട്. ഇവിടെ ചരക്ക് സേവന ചെലവ് നിർണ്ണയം (Costing) നടത്തുന്നത് നിരീക്ഷിത ഡാറ്റ ഉപയോഗിച്ചാണ്. ഇവയിൽ താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- i. 'ഗള്ളി പ്ലഗിങ്', ഗാൽവനൈസ്ഡ് അയൺ (GI)വയർഗാബിയൻ (Gabion)(കാട്ടുകല്ലുകൾഉപയോഗിച്ച്)
- ii. GI വയർ ഗാബിയൻ ഉയർന്ന സാന്ദ്രതയുള്ള പോളിഎതീന/താഴ്ന്ന സാന്ദ്രതയുള്ള പോളിഎതീൻ(HDPE/LDPE)ലൈനിങ് ഉള്ള തടയണകൾ
- iii. മണൽനിറച്ചപോളിത്തീൻ സഞ്ചികൾകൊണ്ടുള്ളതാൽക്കാലികതടയണ
- iv. ബ്രഷ്യൂഡ്ഗള്ളിപ്ലഗിങ്
- v. വുഡൻ ക്രിബ് ഗാബിയോൺഗള്ളിപ്ലഗിങ്
- vi. കയർഭൂവസ്ത്രംകൊണ്ടുള്ളസൈഡ്പ്രൊട്ടക്ഷൻ
- vii. HDPE/LDPE ലൈനിങ് ഉള്ള കുളം നിർമ്മാണവും, സിൽക്ക് പാളിൻ ടാങ്കുകളും
- viii. ഉപപ്രതല അണ, HDPE/LDPE ലൈനിങ് ഉള്ള ക്ലേ ലൈനിങ്
- ix. ഹാർവെസ്റ്റഡ് റൂഫ് വാട്ടർ & ഫിൽട്ടർ യൂണിറ്റോടുകൂടിയ കിണർ നിറയ്ക്കൽ സംവിധാനം
- x. കഴൽക്കിണർ നിറയ്ക്കൽ സംവിധാനം
- xi. കൃത്രിമ തണ്ണീർത്തടം ഉള്ള മലിനജല സംസ്കരണം
- xii. കുടം കൊണ്ടുള്ള ജലസേചനം
- xiii. ജൈവവേലി
- xiv. GIവയറിൽനിന്നും 100 ച.മീറ്റർ ഗാബിയോൺ വല നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ്
- xv. ഫെറോസിമെന്റ് വാട്ടർ ഹാർവെസ്റ്റിങ് ടാങ്ക്
- xvi. കാട്ടുകല്ല് ഉപയോഗിച്ചുള്ള സൈഡ് പ്രൊട്ടക്ഷൻ
- xvii. സ്റ്റോൺ പിച്ച്ഡ് ബണ്ട്
- xviii. ബഞ്ച് ടെറസ്സിങ്
- xix. രാമച്ചം, തീറ്റപ്പുല്ല് മുതലായവ വളർത്തി ബണ്ട് ബലപ്പെടുത്തൽ
- xx. തരിശുഭൂമി കൃഷിക്കായി ഒരുക്കുക
- xxi. കുളത്തിനടിയിലെ ചെളി നീക്കുന്നതിന് മുന്നോടിയായി കളനീക്കൽ
- xxii. തെങ്ങിൻതടത്തിൽ പുതയിടൽ/10 ച.മീറ്റർ ഭൂമിയിൽ പുതയിടൽ
- xxiii. നെൽപ്പാടങ്ങളിലെ ബണ്ട് മണ്ണുമുടി ബലപ്പെടുത്തുക (ബണ്ട് പൊതിയൽ)
- xxiv. വശങ്ങളിൽ ഉടഞ്ഞ ഇഷ്ടിക കഷണങ്ങൾ പാകി നിർമ്മിക്കുന്ന കമ്പോസ്റ്റ് കുഴി.

(ഖണ്ഡിക 15.53)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

355

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ അംഗീകൃത ഏജൻസികൾ/ പ്രാദേശിക NGO-

കൾ, സ്വതന്ത്ര പ്രൊഫഷണലുകൾ, സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, എഞ്ചിനീയർമാർ എന്നിവരുടെ പ്രതിനിധികൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പ് ഓരോ ജില്ലയിലും രൂപീകരിക്കുകയെന്നത് അഭിലഷണീയമാണ്. ഈ പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പ് കാലികമായി നിരക്കുകളുടെ ജില്ലാപ്പട്ടിക (DSR) തയ്യാറാക്കുകയും പുതുക്കുകയും കൂടാതെ, ഗ്രാമസഭകൾ വരെയുള്ള തലങ്ങളിൽ അത് പ്രചരിപ്പിക്കുകയും വേണം. ഉയർന്ന അളവിൽ ലൊക്കേഷൻ പ്രത്യേകതകളും മണ്ണിന് വ്യതിചലന സ്വഭാവവും, ചെരിവും സീസൺ തോറും മാറിവരുന്ന ഭൂഗർഭാവസ്ഥകളുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ ഇതിന് പ്രത്യേകം പ്രാധാന്യമുണ്ട്. ജില്ലയുടെ വ്യത്യസ്ത പരിസ്ഥിതി മേഖലകളിൽ ഒരേ ജോലിക്ക് നിരക്കുകളുടെ ഒരു മാട്രിക്സ് ഉള്ളതും അഭിലഷണീയമാണ്. ഇത് ഒരു പ്രാമാണിക രീതിയിൽ സംസ്ഥാനതലത്തിലും അനുവർത്തിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 15.54)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

356

ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തലിനും GIS-അധിഷ്ഠിത നിരീക്ഷണത്തിനും ഒരു സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. അതുപോലെ കമ്മ്യൂണിറ്റി സംഘടനകൾ വഴിയുള്ള പങ്കാളിത്ത നിരീക്ഷണത്തിനും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യണം.

(ഖണ്ഡിക 15.55)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

357

സുതാര്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് വിവരങ്ങളുടെ നിയമബദ്ധമായ വെളിപ്പെടുത്തലും സാമൂഹിക ആഡിറ്റും നിർബന്ധമാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 15.56)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

358

വിദഗ്ധ സംഘടനകൾ നടത്തുന്ന ഔദ്യോഗികമായ ഏകകാലിക മൂല്യനിർണയവും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 15.57.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

359

നടപടികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവ ഉചിതമായ സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കുകയും, സാധ്യമായിട്ടുള്ള എഞ്ചിനീയറിങ് പരിഹാരങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുകയും വേണം. പ്രത്യേകിച്ച് മണ്ണുസംരക്ഷണവും ചരിവ്സുരക്ഷയും സംബന്ധിച്ച് പുല്ലുകളുടെ വർഗീകരണ നടപടികൾക്ക് പ്രകടമായും മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.58)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

360

പ്രോജക്ടുകളുടെ ധനസഹായം MGNREGS വഴിയാകാം, പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ധനസഹായം തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഫണ്ടുകൾകൊണ്ട് പരിപൂരകമാക്കപ്പെടുന്നു. സ്വകാര്യഭൂമിയിലെ പ്രവൃത്തികൾക്കുള്ള ഗുണഭോക്തൃ സംഭാവനകൾ കുറഞ്ഞത് 10 ശതമാനം ആയിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 15.59.)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

361

സംയോജിത നീർത്തട പരിപാലനപദ്ധതി അനുബന്ധം 15.4 (2011)ൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള വിശദമായ മാർഗരേഖകൾ അനുയോജ്യമായി പരിഷ്കരിച്ച് ഒരു സർക്കാർ ഉത്തരവായി പുനഃപ്രസിദ്ധീകരിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 15.60.)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

362

J.തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ഹരിത വിലയിരുത്തൽ ഉപയുക്തി

കമ്മീഷന്റെ അഭ്യർത്ഥന പ്രകാരം പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങൾക്ക് യോജിക്കുന്ന വിധത്തിൽ വിപുലമായ മേഖല പരീക്ഷണവും, പരിഷ്കരണവും നടത്തിയശേഷം ഗ്രാമീണ പഠനകേന്ദ്രം (GPK), തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഒരു ഹരിത വിലയിരുത്തൽ ഉപയോഗിച്ച് വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയുണ്ടായി. കമ്മീഷൻ GPK-യുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ശരിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. വിശദാംശങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

പ്രവർത്തന-സ്വാധീന മാട്രിക്സ് പരിശീഷ്ടം 15.4-ൽ കാണാവുന്നതാണ്.

പരിസ്ഥിതിയെ ബാധിക്കുന്ന 20 പ്രോജക്ട് വിഭാഗങ്ങളുണ്ടെന്നും അവ ഉചിതമായി വിലയിരുത്തപ്പെടേണ്ടതാണ് എന്നും അത് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. അവ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

i.കെട്ടിടങ്ങൾ:നിർമ്മാണവുംഅറ്റകുറ്റപ്പണികളും.

ii.കുളങ്ങൾ/ടാങ്കുകൾ/കിണറുകൾ/കനാലുകൾ:നിർമ്മാണം, ചെളിനീക്കൽ, വൃത്തിയാക്കൽ.

iii.പൊതുസൗകര്യങ്ങളുംസ്ഥലങ്ങളും: നിർമ്മാണം, പ്രവർത്തനം അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ.

iv.റോഡുകൾ/പാലങ്ങൾ/കലുങ്കുകൾ/പൊതുവസ്തുവകകൾ:നിർമ്മാണവുംഅറ്റകുറ്റപ്പണികളും.

v.യാത്രക്കാർക്കുള്ളകാത്തിരിപ്പുകേന്ദ്രങ്ങൾ:നിർമ്മാണവുംഅറ്റകുറ്റപ്പണികളും.

- vi.കടത്തുകൾ: പ്രവർത്തനവും അറ്റകുറ്റപ്പണികളും.
- vii.കുളിയും അലക്കും നടത്തേണ്ട കടവുകൾ: നിർമ്മാണവും സംരക്ഷണവും.
- viii.പ്രളയജലത്തിന്റെ ഡ്രെയിനേജ്: നിർമ്മാണം നിലനിർത്തൽ & സംരക്ഷണം.
- ix.അറവുശാലകൾ: നിർമ്മാണം/മൃഗങ്ങളെ കശാപ്പുചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചട്ടങ്ങൾ, ഇറച്ചി വില്പന.
- x.ആരോഗ്യം ശുചിത്വം:ഖര & ദ്രവമാലിന്യനിർമാർജ്ജനം
- xi.ശ്മശാനങ്ങൾ: സ്ഥാപനവും സംരക്ഷണവും
- xii. മേളകളും ആഘോഷങ്ങളും ക്രമീകരണം: സംഘാടനവും മാനേജ് മെന്റും
- xiii.പൊതുവിപണികൾ: നിലനിർത്തൽ, സംരക്ഷണം & മാനേജ്മെന്റ്
- xiv.കോളനികളും ചേരിപ്രദേശങ്ങളും: അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കൽ
- xv.ചെറുകിട & സൂക്ഷ്മ ജലസേചനം: നിർമ്മാണവും സംരക്ഷണവും
- xvi.കൃഷി/ഉദ്യാനകൃഷി/സാമൂഹിക വനവൽക്കരണം: മാനേജ്മെന്റും വിപുലനവും.
- xvii. മൃഗസംരക്ഷണവും ക്ഷീരവികസനവും: വികസനവും വിപുലനവും
- xviii.ഫിഷറീസും മത്സ്യകൃഷിയും: വികസനവും വിപുലനവും
- xix.സൂക്ഷ്മ & ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കലും വികാസവും
- xx.കുടിവെള്ള വിതരണം: നടപ്പാക്കലും സംരക്ഷണവും

(ഖണ്ഡിക 15.61.)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

363

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുകളിലത്തെ വിഭാഗങ്ങളിൽ തങ്ങൾ നടപ്പാക്കാൻവേണ്ടി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഏത് പ്രോജക്ടുകളും വിശദമായ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട്(DPR) തയ്യാറാക്കിയതിനുശേഷം ഹരിത വിലയിരുത്തലിന് വിധേയമാക്കാവുന്നതാണ്. ഇത് നിർവഹിക്കുന്നതിന് താഴെപ്പറയുന്ന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 15.62)

പ്രാരംഭ തയ്യാറെടുപ്പ്

1. മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ 20 വിഭാഗങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നിർദ്ദിഷ്ട പ്രോജക്ട് പ്രൊപ്പോസൽ വിലയിരുത്തുക.
2. പ്രോജക്ടിന്റെ നിർവഹണഘട്ടത്തിലും, നിർവഹണാനന്തരഘട്ടങ്ങളിലും നിർദ്ദിഷ്ട പ്രോജക്ടുകളിൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കുക.

(ഖണ്ഡിക 15.62.1)

ക്രമപ്പെടുത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സ്ക്രീനിങ് (പരിശീഷ്ടം 15.5- ൽ നൽകിയിട്ടുള്ളതുപോലെ പ്രൊഫോമ-A ഉപയോഗിക്കുക)

- i. നിർദ്ദിഷ്ട പ്രോജക്ടിനു കീഴിൽ പട്ടികയിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒന്നാന്നായി പ്രൊഫോമ-A ഉപയോഗിച്ച് സ്ക്രീനിങ്ങിന് തിരഞ്ഞെടുക്കുക.
- ii. പ്രോജക്ടിന്റെ തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുക. ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് സ്വമേധയാ ഉള്ളതാണോ അല്ലയോ എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- iii. സ്വമേധയാ ഉള്ളതാണെങ്കിൽ പ്രോജക്ട് സ്ക്രീനിങ്ങിൽ കടന്നുകൂടും. കാരണം സ്വമേധയാ അല്ലാത്ത ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിലവിലില്ല. അങ്ങനെ പ്രോജക്ട് സ്വീകാര്യമാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തും.
- iv. അനിയന്ത്രിതമായ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ നിലവിലുണ്ടെങ്കിൽ പ്രോജക്ട് ഉടനെ സ്വീകാര്യമാവില്ല. അത്തരം സന്ദർഭത്തിൽ പരിഷ്കരണത്തിന് എന്തെങ്കിലും പ്രായോഗിക സാധ്യതയുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കേണ്ടിവരും. ഇന്ത്യയിലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുപ്പ് "The right to fair compensation and transparency in land acquisition, Rehabilitation and Re settlement Act, 2013" എന്ന നിയമത്താൽ നിയന്ത്രിതമാണ്. ഈ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പ്രോജക്ട് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിന് എന്തെങ്കിലും പ്രായോഗിക സാധ്യതയുണ്ടോ എന്നാണ് പരിശോധിക്കേണ്ടത്. ഇല്ലെങ്കിൽ പ്രോജക്ട് നിരസിക്കേണ്ടിവരും.
- v. പ്രോജക്ടിന്റെ തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കോസ്റ്റൽ റെഗുലേഷൻ സോൺ (CRZ) പ്രദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിക്കണം. ഇല്ലെങ്കിൽ പ്രോജക്ട് സ്വീകാര്യമെന്ന് സ്ക്രീൻ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.
- vi. അതുപോലെ പ്രോജക്ടിന്റെ തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രവർത്തനത്തിൽ അസംസ്കൃത മാലിന്യങ്ങളുടെയോ അവശിഷ്ടങ്ങളുടെയോ 'ഡിസ്ചാർജ്' ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പ്രോജക്ട് സ്വീകാര്യമല്ല. എന്തായാലും മലിനീകരണ ഡിസ്ചാർജ് ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ഉചിതമായ സംസ്കരണ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതുവഴി പ്രോജക്ട് പരിഷ്കരിക്കാൻ ഒരു സാധ്യതയുണ്ട്. അതിനാൽ ഉചിതമായ മാലിന്യം & അവശിഷ്ട സംസ്കരണസംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് പ്രോജക്ട് പരിഷ്കരിച്ച് അംഗീകാരയോഗ്യം എന്ന് സ്ക്രീൻ ചെയ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്.
- vii. അതുപോലെ പ്രോജക്ടിന്റെ തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രവർത്തനം CRZ മേഖലകൾക്കായി വ്യവസ്ഥചെയ്തിട്ടുള്ള മറ്റു വകുപ്പുകൾ പ്രകാരം സ്ക്രീൻ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. വനങ്ങൾ പ്രകൃതിദത്ത അധിവാസസ്ഥാനങ്ങൾ, വൃക്ഷങ്ങൾ, ഭൗതികവും സാംസ്കാരികവുമായ വിഭവങ്ങൾ, വായു, ഭൂമി & ജലവിഭവങ്ങൾ പ്രോജക്ട് സ്വീകാര്യമാണോ എന്ന് പരിശോധിക്കുക. സ്വീകാര്യമല്ലെങ്കിൽ പരിഷ്കരണത്തിന് എന്തെങ്കിലും സാധ്യതയുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുക.
- viii. നിർദ്ദിഷ്ട പ്രോജക്ട് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും പേരിൽ സ്ക്രീനിങ് പ്രക്രിയ ആവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനെ ആധാരമാക്കി പ്രോജക്ട് പരിഷ്കരണത്തോടുകൂടിയോ അല്ലാതെ സ്വീകാര്യമാണോ എന്ന് തീരുമാനിക്കാം.

(ഖണ്ഡിക 15.62.2)

പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതങ്ങളെക്കുറിച്ചും, ലഘൂകരണനടപടികളെക്കുറിച്ചും ധാരണയുണ്ടാക്കുക)പരിശീഷ്ടം 15.6നൽകിയിരിക്കുന്നതുപോലെ പ്രൊഫോമ-B ഉപയോഗിക്കുക.(

മുകളിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള 20 പ്രോജക്ട് വിഭാഗങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ വരുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്കായി സാധാരണഗതിയിൽ സങ്കല്പിക്കപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ‘ആക്ടിവിറ്റി ഇംപാക്ട് മാട്രിക്സ്’ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതങ്ങൾ/താല്പര്യങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു .പ്രോജക്ട് പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പ്രതീക്ഷിത പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാമാണിക ലഘൂകരണ പദ്ധതിയും അത് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു . പ്രാമാണിക ലിസ്റ്റിൽനിന്നും ഉചിതമായ ലഘൂകരണ നടപടികൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ചേർക്കുന്നതിന് തക്കവണ്ണം പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതങ്ങളുമായി പരിചയപ്പെടുകയും അവയുടെ അനന്തരഫലങ്ങളെക്കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് അഭിലഷണീയമായിരിക്കും.

ജൈവവൈവിധ്യ നഷ്ടം:-ജൈവവൈവിധ്യം അഥവാ ജീവശാസ്ത്ര വൈവിധ്യം ജീനുകൾ മുതൽ പരിസ്ഥിതി വ്യൂഹങ്ങൾ വരെ ഭൂമിയിൽ എല്ലാതലങ്ങളിലുമുള്ള ജീവന്റെ വൈവിധ്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഇത് ജീവൻ നിലനിർത്തുന്ന പരിണാമപരവും പാരിസ്ഥിതികവും സാംസ്കാരികവുമായ എല്ലാ പ്രക്രിയകളെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.ഇത് മെച്ചപ്പെട്ടതും ആരോഗ്യകരവുമായ ഒരു പരിസ്ഥിതി സാധ്യമാക്കുന്ന വ്യത്യസ്തയിനങ്ങളിൽപ്പെട്ട അനേകം ജന്തുക്കളുടെയും സസ്യങ്ങളുടെയും നിലനിൽപ്പാണ്. ഇത് ഓക്സിജൻ, ശുദ്ധവായുവും ജലവും സസ്യങ്ങളിലെ പരാഗണം, കീടനിയന്ത്രണം, മലിനജല സംസ്കരണം, അനേകം പരിസ്ഥിതി വ്യൂഹ സേവനങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം ലഭ്യമാക്കുന്ന പ്രവർത്തനനിരതമായ പരിസ്ഥിതി സംവിധാനങ്ങൾ പ്രകൃതിക്കും മനുഷ്യനുമായി സംഭാവന ചെയ്യുന്നു. ജൈവവൈവിധ്യ നഷ്ടത്തിന് കാരണം പ്രാഥമികമായി 5 പ്രേരകങ്ങളാണ്. അധിവാസസ്ഥാനനഷ്ടം, ആക്രമണകാരികളായ സ്പീഷീസുകൾ, അമിത ചൂഷണം (അതിരുകടന്ന വേട്ടയാടലും മത്സ്യബന്ധന സമർദ്ദവും) മലിനീകരണം & ആഗോളതാപനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം.

- i. **കമ്മ്യൂണിറ്റി സംഘട്ടനങ്ങൾ:-** കമ്മ്യൂണിറ്റിയിലുണ്ടാകുന്ന അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങളാണിവ. സമയത്ത് പരിഹരിച്ചില്ലെങ്കിൽ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക പരിതസ്ഥിതിക്ക് ഹാനികരമാകും. സംഘട്ടനം, അരക്ഷിതത്വം, മാനസികമായ അസന്തുലിതാവസ്ഥ ജനങ്ങളെ ഭിന്നിപ്പിക്കൽ എന്നിവയ്ക്ക് കാരണമാകുന്നു.
- ii. **ജലവിഭവശോഷണം:-**ജലശോഷണം എന്നാൽ ജലദൗർലഭ്യം എന്നാണർത്ഥം. അതായത് ജലത്തിനുള്ള ആവശ്യം നിറവേറ്റുന്നതിന് തക്കവണ്ണം ശുദ്ധജലസ്രോതസ്സുകൾ ഇല്ല. ഇത് ലഭ്യതയ്ക്കും മുകളിലായി ജലം ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടും ബാഷ്പീകരണം മൂലവും ഉറവിടമലിനീകരണമൂലവുമാണ്.
- iii. **രോഗാവസ്ഥഎന്നഭാരം:-**ഒരുസമുദായത്തിൽ വൈകല്യങ്ങൾ മൂലം ഉണ്ടാകുന്ന നിർവചിക്കപ്പെട്ട ഒരു രോഗമോ, ഹാനികരമായ ഒരുനിരരോഗങ്ങളോ വരുത്തിവയ്ക്കുന്ന

സഞ്ചിതഅനന്തരഫലങ്ങളാണ് ഇതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഈ അനന്തരഫലങ്ങളിൽ ആരോഗ്യം, സാമൂഹികവശങ്ങൾ സമൂഹത്തിനുണ്ടാകുന്ന ചെലവുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- iv. ഭൂപ്രകൃതിയുടെ വിരൂപണം/പരിഷ്കരണം: ഭൂമി നിരപ്പാക്കുക, മേൽമണ്ണ് നീക്കിക്കളയുക വൃക്ഷങ്ങൾ മുറിച്ചുകളയുക തുടങ്ങിയവ മൂലം ഭൂമിയുടെ പ്രത്യക്ഷഭാവമോ ഗുണമോ മാറ്റിക്കളയുന്ന നടപടി.
- v. ഡ്രെയിനേജ് പരിഷ്കരണം/ ഡ്രെയിനേജിന്റെ തടസ്സപ്പെടുത്തൽ: മനുഷ്യൻ ഇടപെടൽമൂലം ഡ്രെയിനേജിന്റെ പ്രകൃതിദത്ത ഉപരിതലത്തിലും ഉപരിപ്രതലത്തിലും ഏൽപ്പിക്കുന്ന മാറ്റമാണിത്. അത് ജലസ്ഥിതിക മർദ്ദം, ഡ്രെയിനേജിന്റെ ഇടുക്കം, വെള്ളപ്പൊക്കം, മണ്ണൊലിപ്പ്, ഉരുൾപൊട്ടലുകൾ അവശിഷ്ട പ്രവാഹം മുതലായവയ്ക്ക് കാരണമാകാം.
- vi. പൊടിയും ധൂളി ഉത്സർജ്ജനവും: പൗഡറിന്റെ രൂപത്തിലുള്ള ഉണങ്ങിയ അഴുക്കിന്റെയും മണലിന്റെയും ചെറുതരികളാണ് പൊടി. വായുവിലെ കരകണികകളുടെയും ചെറുദ്രവത്തുള്ളികളുടെയും സാന്നിധ്യമാണ് ധൂളി ഉത്സർജ്ജനം. ഈ സങ്കീർണ്ണ മിശ്രിതത്തിൽ പൊടി, പരാഗങ്ങൾ, കരി, പുക, ദ്രവത്തുള്ളികൾ എന്നിവ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. വായുവിലുള്ള ഈ കണികകളുടെയും ചെറുതുള്ളികളുടെയും ഘടനയും വലിപ്പവും വ്യത്യാസപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ നിലമ്പിതധൂളിദ്രവ്യം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കൂടാതെ ശ്വസിക്കുന്ന വായുവിലൂടെ ഉള്ളിൽ കടക്കുന്ന തരികളും ഉണ്ട്. 10 മൈക്രോമീറ്റർ (mm) അല്ലെങ്കിൽ താഴെ വ്യാസമുള്ള ഈ തരികൾ PM 10 ആയി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. വ്യാസം 2.5 mm അല്ലെങ്കിൽ അതിലും താഴെയുള്ള സൂക്ഷ്മതരികൾ PM 2.5 ആയി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. വ്യാസം 100mm അല്ലെങ്കിൽ താഴെയുള്ള അങ്ങേയറ്റം സൂക്ഷ്മമായ തരികളും ഉണ്ട്, തരികളുടെ വലിപ്പം കുറയുന്തോറും, അവയുടെ തുളച്ചു കയറാനുള്ള ആഴം വർദ്ധിക്കുന്നു ശ്വാസകോശങ്ങളിലേക്കും രക്തക്കുഴലുകളിലേക്കും തലച്ചോറിലേക്കും തുളച്ചുകയറി ഹൃദയസ്തംഭനം, ശ്വാസകോശ രോഗങ്ങൾ, അകാലമരണം എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കാരണമാകും എന്നതിനാൽ ഈ അതിസൂക്ഷ്മതരികൾ വായുമലിനീകരണത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഹാനികരമായ രൂപമായി കരുതപ്പെടുന്നു.
- vii. ജലശാസ്ത്രസംബന്ധമായ രൂപമാറ്റങ്ങൾ: ജലശാസ്ത്ര രൂപാന്തരണത്തിൽ പരിണാമം, സമയദൈർഘ്യം, സമയനിർണ്ണയം പ്രകൃതിദത്ത പ്രവാഹങ്ങളുടെ ആവൃത്തി അഥവാ പരിവർത്തനത്തോത് എന്നിവയിലെ ഗണ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. ജലപരിസ്ഥിതി വ്യൂഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യ-സേവനസ്ഥിതിയിൽ ഇത് സമ്മർദ്ദങ്ങളുടെ ഒരു നിര തന്നെ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നു. ഇതിൽ ജലപ്രവാഹങ്ങളുടെ പരിമാണം, ഗുണം, പ്രവേഗം, ഊഷ്മാവ് എന്നിവയിലെ മാറ്റങ്ങളും, ചാനൽ, നദീതടം എന്നിവയുടെ ഇടിച്ചിലും മണ്ണ്/ചെളി അടിയലും, പ്രവാഹം ഇടുങ്ങിപ്പോകുകയും ജലം കെട്ടിക്കിടക്കലും ഉൾപ്പെടെയുള്ള മാറ്റങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നു.
- viii. വർദ്ധിതവികിരണം: ഒരു ഉറവിടത്തിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ട് സ്പേസിലൂടെയോ, മറ്റു മാധ്യമങ്ങളിലൂടെയോ സഞ്ചരിക്കുകയും പ്രകാശം, താപം, സൂക്ഷ്മതരംഗങ്ങൾ, റേഡിയോ തരംഗങ്ങൾ എന്നിവയെ ഉൾക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്ന ഊർജ്ജം അഥവാ കണികകളാണ് വികിരണം (Radiation). പല കെട്ടിടങ്ങളും താപവികരണവും അയണീകരണ വികിരണവും ഉത്സർജ്ജിക്കുന്നുണ്ട്. അയണീകരണ വികിരണം,

ദ്രവ്യത്തിൽ X-റേസ്, ഗാമാറേസ് (Gamarays) തുടങ്ങിയ ചാർജിത കണങ്ങൾ (അയോണുകൾ) ഉപാദിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

- ix. **സ്വദേശി (നാടൻ) ഗ്രൂപ്പുകൾ:** തങ്ങൾ താമസിക്കുന്നതോ ഇറക്കി വിടപ്പെട്ടതോ ആയ ഭൂമിയുമായും പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളുമായും കൂട്ടായ പൂർവികബന്ധങ്ങൾ പങ്കുവയ്ക്കുന്ന വ്യതിരിക്ത സാമൂഹിക-സാംസ്കാരിക ഗ്രൂപ്പുകളാണ് സ്വദേശികൾ അല്ലെങ്കിൽ നാടൻ ജനത. ജനങ്ങളും പരിസ്ഥിതിയുമായി ബന്ധമുള്ള അന്യാദൃശ്യമായ സംസ്കാരങ്ങളുടെയും ജീവിതരീതികളുടെയും പൈതൃക അവകാശികളും പരിശീലകരുമാണ് അവർ. തങ്ങൾ ജീവിക്കുന്ന അതിശ സമൂഹങ്ങളിൽ ഉള്ളവരിൽനിന്നും വ്യതിരിക്തമായ സാമൂഹിക, സാംസ്കാരിക, സാമ്പത്തിക, രാഷ്ട്രീയ സ്വഭാവസവിശേഷതകൾ അവർ നിലനിർത്തിയിട്ടുണ്ട് അവരെ ഉപദ്രവിക്കുന്നത്, പുറത്താക്കുന്നത് സാംസ്കാരിക വൈരുദ്ധ്യത്തെയും പരമ്പരാഗത വിജ്ഞാനത്തെയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കും.
- x. **ഭൂവിനിയോഗമാറ്റം:** ഒരു ഉദ്ദേശത്തിൽ നിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്ക് മാറുന്നതുവഴി ഭൂമിയുടെ ധാർമികമായ ഉപയോഗം രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്ന മനുഷ്യപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പ്രക്രിയയാണ് ഭൂവിനിയോഗമാറ്റം. ഉദാഹരണത്തിന് ഭൂമി, കെട്ടിട നിർമ്മാണ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വിളഭൂമിയിൽനിന്ന് പൂൽമേടായോ പ്രകൃതിദത്തസസ്യജാലത്തിൽനിന്ന് തോട്ടങ്ങളിലേക്കോ വിളഭൂമിയിലേക്കോ മാറ്റാറുണ്ട്. ഇത് സാധാരണഗതിയിൽ ഭൂമിയുടെ സഹജമായ ഗുണവിശേഷത്തെ ദോഷകരമായി ബാധിക്കും.
- xi. **തുറസ്സായ ഇടങ്ങളുടെ നഷ്ടം:** അതി വികസിതമായതും (കെട്ടിടങ്ങളോ, മറ്റ് ഘടനകളോ ഇല്ല) പൊതുജനത്തിന് കടന്നുവരാവുന്നതുമായ ഏത് തുറസ്സായ തുണ്ട് ഭൂമിയും തുറസ്സായ ഇടം എന്നറിയപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ ഹരിതസ്ഥലങ്ങളും ഉൾപ്പെടാം (ഭാഗികമായോ പൂർണ്ണമായോ പുല്ലുകളോ മരങ്ങളോ കുറ്റിച്ചെടികളോ മറ്റ് സസ്യജാലങ്ങളോ നിറഞ്ഞിട്ടുള്ള പ്രദേശം). ഇതിന്റെ നഷ്ടം, കുറഞ്ഞ ഭൂഗർഭജല റീച്ചാർജിലേക്കും, കൂടിയചെളി അടിയിലേക്കും നയിക്കും. നാടൻ സസ്യജാലങ്ങളുടെയും ജീവികളുടെയും അധിവാസസ്ഥാനം നഷ്ടമാകുന്നതും ഇതിന്റെ ഫലമാണ്. ഇത് വികസന സമ്മർദ്ദങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും പരിസ്ഥിതിയുടെ സ്വാംശീകരണശേഷി കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യും.
- xii. **സസ്യാവരണത്തിന്റെ നഷ്ടം:** സസ്യാവരണം ഹരിതസസ്യങ്ങളാൽ മൂടപ്പെട്ട മണ്ണിന്റെ ശതമാനം നിർവ്വചിക്കുന്നു. നാടൻ സസ്യജാലത്തിന്റെ നഷ്ടം പ്രത്യക്ഷമോപരോക്ഷമോ ആയ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ സസ്യജാലങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കലാണ്. കുറഞ്ഞ സസ്യാവരണം കൂടുതൽ മണ്ണിനെ നേരിട്ട് അന്തരീക്ഷവുമായി സമ്പർക്കപ്പെടുത്തുന്നു. നിർണായകമൂല്യമായ 45-50 ശതമാനത്തിനു മുകളിലുള്ള സസ്യാവരണം മണ്ണിനെ മഴത്തുള്ളി ആഘാതത്തിൽനിന്ന് സംരക്ഷിക്കുകയും മണ്ണൊലിപ്പ് കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മരങ്ങളുടെയും മറ്റു സസ്യജാലങ്ങളുടെയും നഷ്ടം, കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാന ആഘാതങ്ങൾ, മരുഭൂവൽക്കരണം, മണ്ണൊലിപ്പ് മുതലായവയെ ത്വരിപ്പിക്കുന്നു.
- xiii. **അപൂർവ വൃക്ഷങ്ങളുടെയും സസ്യങ്ങളുടെയും നഷ്ടം:** വളരെ അപൂർവവും ദുർലഭവും വളരെ കുറച്ചു പ്രാവശ്യം മാത്രം അഭിമുഖീകരിക്കപ്പെടുന്നവയുമാണ് ഇവ. ജൈവവൈവിധ്യത്തെക്കുറിച്ച് യു. എൻ.കൺവൻഷന്റെ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് “പ്രതിദിനം 150 സ്പീഷിസുകൾ വരെ നഷ്ടമാകുന്നു.” ഇത് ഒരു ദശാബ്ദത്തിൽ 10% വരെയാണ്. സസ്യജാതികളുടെ നഷ്ടം അധിവാസ സ്ഥാനങ്ങളുടെ നശീകരണത്തിലേക്കും തദനന്തരം വിവിധ ജന്തുജാതികളുടെ നഷ്ടത്തിലേക്ക് നയിക്കും.

- xiv. **ഭൂഗർഭജല താഴ്ച**(Lowering of water table) : നിറയുന്നതിനെക്കാൾ വേഗത്തിൽ ഭൂഗർഭത്തിൽനിന്നും ജലം വലിച്ചെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ (ഉപരിതലത്തിൽനിന്ന് വലിച്ചെടുക്കുന്നതു വഴിയോ അരുവികളിൽനിന്നോ) ഭൂഗർഭജലം കൂടുതൽ താഴുകയും കിണറിന് ചുറ്റുമായി ഒരു “കോണാകൃതിയിലുള്ള കുഴി” രൂപാന്തരപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. അമിതമായ പമ്പിങ്ങും ഭൂഗർഭജലത്താഴ്ചയും, ഉപരിതലത്തിനു താഴെയുള്ളതാങ്ങ് നഷ്ടമാകുന്നതുമൂലം ഭൂമി ഇടിഞ്ഞു താഴുന്നതിനു വഴിതുറന്നേക്കാം.
- xv. **ശബ്ദമലിനീകരണം**: മനുഷ്യരുടെയും മറ്റ് ജീവജാലങ്ങളുടെയും ആരോഗ്യത്തെയും സുസ്ഥിതിയെയും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന ഏത് അനാവശ്യ ഉപദ്രവകരമായ ശബ്ദത്തെയും ശബ്ദമലിനീകരണമായി കണക്കാക്കാം. ദീർഘകാലത്തേക്കോ അമിതമായോ ഉള്ള ശബ്ദസമ്പർക്കം അനേകം ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കാരണമാകാം. സമ്മർദ്ദം, ശോചനീയമായ ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരണം, ജോലിസ്ഥലത്തെ ഉല്പാദനക്ഷമതാ നഷ്ടം, ഉറക്കമില്ലായ്മയിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ക്ഷീണം, ആശയവിനിമയത്തിലുണ്ടാകുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ എന്നിവയിൽനിന്നു തുടങ്ങി കൂടുതൽ ഗൗരവതരമായ പ്രശ്നങ്ങളായ ഉയർന്ന രക്തസമ്മർദ്ദം, ഹൃദ്രോഗം, ഉറക്കമില്ലായ്മ, ഹൃദയ ധമനീരോഗം, വൈജ്ഞാനിക വൈകല്യം, ചെവിയിലെ മുളൽ, ശബ്ദവും കേൾവി നഷ്ടവും തുടങ്ങിയ അവസ്ഥകളിലേക്ക് നയിച്ചേക്കാം.
- xvi. **തൊഴിലിടങ്ങളിലെ സുരക്ഷ**: ഒരു ജോലിസ്ഥലത്തെ ഭൗതികവും മാനസികവും സാമൂഹികവുമായ ആരോഗ്യത്തിന്റെയും സുരക്ഷയുടെയും എല്ലാ വശങ്ങളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. എല്ലാ പ്രവൃത്തി പരിതഃസ്ഥിതികളിലും പരിക്കുകളും, അപകടങ്ങളും തടയാൻ കമ്പനിയുടെ പരിശ്രമങ്ങൾക്കായുള്ള സുരക്ഷാ കവചമാണിത്.
- xvii. **അപകടങ്ങൾക്കും വിപത്തുകൾക്കുമുള്ള സാധ്യത**: ആളുകൾക്ക് പരിക്ക്/ജീവനാശം വരുത്തുന്നതും, ജോലിസംവിധാനം നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതും, ഉപയുക്തികൾക്കോ സാമഗ്രികൾക്കോ നാശം വരുത്തുന്നതുമായ രീതിയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന അപ്രതീക്ഷിതവും അനാവശ്യവുമായ ഒരു സംഭവം അല്ലെങ്കിൽ ഉദ്ദേശിക്കാത്ത ഒരു സംഭവം/സംഭവപരമ്പരയാണ് അപകടം. എന്നാൽ വിപത്ത് എന്നത് ആളുകൾക്കും ഉപയുക്തികൾക്കും, പരിസ്ഥിതിക്കും ഉപദ്രവം വരുത്താൻ ശക്തിയുള്ള ഒരു പരിതഃസ്ഥിതിയോ അവസ്ഥയോ ആണ്. മനുഷ്യർക്ക് പരിക്കേല്പിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ഒരു അപകടത്തിലേക്കു നയിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഭൗതിക അവസ്ഥയാണ് വിപത്ത്.
- xviii. **റീച്ചാർജ്ജ് പൊട്ടൻഷ്യൽ**: മണ്ണിൽനിന്ന് അരിച്ചിറങ്ങി ഭൂഗർഭജല വ്യവസ്ഥകളിലേക്ക് ചേരാൻ ഉപയോഗിക്കപ്പെടാത്ത ജലത്തിന്റെ കഴിവാൻ റീച്ചാർജ്ജ് പൊട്ടൻഷ്യൽ. മണ്ണിന്റെ ജലം പിടിച്ചുനിർത്തുന്നതിനുള്ള ശേഷി, അന്തർലീന സുരക്ഷിതാവസ്ഥ, മഴവീഴ്ച എന്നിവയുടെ ഒരു ധർമ്മമാണ് റീച്ചാർജ്ജ് എന്ന ധാരണയാണ് ഈ വിലയിരുത്തലിന്റെ അടിസ്ഥാനം.
- xix. **ചെളി അടിയൽ**: മനുഷ്യരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മൂലം നേർമയേറിയ മണ്ണ് അടുത്തുള്ള ജലായശയങ്ങളിലേക്ക് അരിച്ചിറങ്ങിയാണ് ചെളിയുണ്ടാകുന്നത്. അടിഞ്ഞുകൂടുന്ന ചെളി ജലായശയത്തിന്റെ സ്വാഭാവിക ധർമ്മങ്ങളെ തടയുകയും അതിനെ മലിനപ്പെടുത്തുകയും, ഇത് വെള്ളത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതിലേക്കും, ജലായശയങ്ങളിലെ വെള്ളത്തിന്റെ ഒഴുക്കും, ആഴവും കുറയുന്നതിലേക്കും നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
- xx. **മണ്ണൊലിപ്പും മണ്ണ് നഷ്ടവും**: ജലത്തിന്റെയോ കാറ്റിന്റെയോ ആഘാതം മൺതരികളെ വേർപെടുത്തുകയും അടിച്ചുമാറ്റുകയും മണ്ണ് നശിക്കാൻ കാരണമാവുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ

സംഭവിക്കുന്ന ക്രമേണയുള്ള ഒരു പ്രതിഭാസമാണ് മണ്ണൊലിപ്പ്. മണ്ണ് നഷ്ടം എന്നത് ജൈവദ്രവ്യത്തിന്റെയും, ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ ഭൂമിയുടെയും നഷ്ടമാണ്. സാധാരണയായി ഇതു സംഭവിക്കുന്നത് സസ്യജാലങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യപ്പെടുകയോ, ഭൂമിയുടെ ഉപരിതലത്തെ ശുഷ്കമാക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും പ്രവർത്തനം നടക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോഴാണ്. കൃഷി, മേച്ചിൽ, ഖനനം, വിനോദപ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ മണ്ണൊലിപ്പിന്റെ ചില കാരണങ്ങളാണ്. മണ്ണൊലിപ്പ് ഭൂമിയുടെ ഉപരിതല താഴ്ചയിലേക്കും, വർദ്ധിത മലിനീകരണത്തിലേക്കും, ജലാശയങ്ങളിലെ ചെളി അടിയലിലേക്കും ഡ്രെയിനേജ്, ജലപാതകൾ എന്നിവയുടെ നഷ്ടം അധികരിക്കുകയും, വനങ്ങളും പ്രകൃതിദത്ത പരിസ്ഥിതി വ്യവസ്ഥകളും തകരാറിലാവുകയും ചെയ്യും.

- xxi. **മണ്ണിന്റെ ഗുണമേന്മ ശോഷണം:** ഭൂമിയിലെ പ്രത്യേക ഉപയോഗങ്ങൾക്ക് പങ്കുവഹിക്കാനുള്ള മണ്ണിന്റെ ശേഷിയാണ് മണ്ണിന്റെ ഗുണമേന്മ എന്നറിയപ്പെടുന്നത്. ഏതൊരു നിശ്ചിതസ്ഥലത്തും ഈ ഗുണമേന്മയുടെ ഘടകങ്ങൾ ജൈവദ്രവ്യ ഉള്ളടക്കം, ലവണത, വിതയ്ക്കുള്ള അനുയോജ്യത, പതംവരുത്തൽ, ലഭ്യമായ പോഷക ഘടകങ്ങൾ, വേരുകൾ ആഴത്തിൽ പടരാനുള്ള ശേഷി മുതലായവയാണ്. ഇഴയടുപ്പം, ജലം നിലനിർത്താനുള്ളശേഷി, സുരക്ഷിത ജൈവദ്രവ്യ ഉള്ളടക്കം, ആഴം എന്നിങ്ങനെയുള്ളഭൗതിക രാസ& ജീവശാസ്ത്ര ഗുണങ്ങളുടെ ഒരു സമന്വയമാണ് മണ്ണിന്റെ ഗുണമേന്മ നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. മണ്ണൊലിപ്പ്, പതം വരുത്തൽ, ലവണവൽക്കരണം, സോഡിയം സാന്നിധ്യം, അമ്ലത, വിഷമയമായ രാവസ്തൂക്കൾ കൊണ്ടുള്ള മലിനീകരണം എന്നിവ മണ്ണിന്റെ ഗുണമേന്മയെ തരം താഴ്ത്തുന്നു.
- xxii. **ജലപ്രവാഹങ്ങളുടെ കര ഇടിഞ്ഞുതാഴുന്നത്:** ഇത് ജലപ്രവാഹത്തിന്റെ ശക്തി കരയിലെ സസ്യജാലങ്ങളുടെയും മറ്റും ചെറുത്തുനില്പിനെ മറികടക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ഒരു സ്വാഭാവിക പ്രക്രിയയാണ്. വർദ്ധിത ജലപ്രവാഹം മൂലമോ, പ്രാദേശിക സുരക്ഷാ സസ്യജാലത്തെ നശിപ്പിക്കുമ്പോഴോ ആണ് ഇതു സംഭവിക്കുന്നത്. ഇത് ജലത്തിലെ അവസാദത്തിന്റെ അളവുകൂട്ടുകയും ജലം കൂടുതൽ കലക്കവെള്ളമായി മാറുകയും ചെയ്യുന്നു.
- xxiii. **ഗതാഗതക്കുരുക്ക്:** റോഡിൽക്കൂടി പായുന്ന വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം പെരുകുകയോ, പല കാരണങ്ങളാൽ പാതയുടെ ശേഷി കുറയുകയോ ചെയ്യുമ്പോഴാണ് ഗതാഗതക്കുരുക്ക് ഉണ്ടാകുന്നത്. ഇത് കൂടുതൽ സമ്മർദ്ദമുണ്ടാക്കുകയും, ഇന്ധന ഉപഭോഗവും അന്തരീക്ഷ മലിനീകരണവും വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
- xxiv. **മരംമുറിക്കൽ:** മരങ്ങൾ ഭൂമിയെ സംരക്ഷിക്കുകയും, മണ്ണൊലിപ്പ് തടയുന്നതിലും കാലാവസ്ഥയെ മിതമാക്കുന്നതിലും ഒരു പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവ അന്തരീക്ഷത്തിലെ കാർബൺ ഡൈ ഓക്സൈഡിനെ നീക്കം ചെയ്യുകയും, തങ്ങളുടെ കലകളിൽ വൻതോതിൽ കാർബൺ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വൃക്ഷങ്ങളും വനങ്ങളും, പല ജാതി ജന്തുക്കൾക്കും സസ്യങ്ങൾക്കും അധിവാസസ്ഥാനം ഒരുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
- xxv. **രോഗാണു ഭീഷണി:** മനുഷ്യരുടെ ഇടയിലോ, ജന്തുക്കളിൽനിന്ന് മനുഷ്യരിലേക്കോ, സസ്യങ്ങളുടെ ഇടയിലോ പകർച്ചവ്യാധികൾ പരത്താൻ കഴിവുള്ള ജീവികളാണ് രോഗാണുക്കൾ. ഇവയിൽ പലതും രക്തമോ, സസ്യങ്ങളുടെ ജീവരസമോ ഊറ്റിക്കിടക്കുന്നവയാണ്. ഇവ ഭക്ഷണ സമയത്ത് രോഗബാധിതനായ ആതിഥേയനിൽനിന്നും രോഗകാരികളായ സൂക്ഷ്മ ജീവാണുക്കളെ അകത്താക്കുകയും തങ്ങളുടെ തുടർന്നുള്ള ഭക്ഷണത്തിൽ പുതിയൊരു ആതിഥേയന്റെ ശരീരത്തിലേക്ക് ഈ അണുക്കളെ കടത്തിവിടുകയും ചെയ്യുന്നു. സാധാരണ കാണുന്ന രോഗാണുക്കളിൽ

കൊതുക്കുകൾ, മുട്ടകൾ, ചെളികൾ, മണലിച്ചകൾ, ഈച്ചകൾ, പൂങ്കുല ചാഴികൾ, ആഫ്രിക്കൻ ഈച്ചകൾ, കരിച്ച, പേൻ, പാറ്റകൾ, ശുദ്ധ ജല ഒച്ചകൾ, നായ്ക്കൾ, ചുണ്ടലികൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

xxvi. **മാലിന്യക്കമ്പാരങ്ങൾ:** ആവശ്യമില്ലാത്തതോ, ഉപയോഗിക്കാത്തതോ ആയ സാമഗ്രികളാണ് വെയ്സ്റ്റ് അഥവാ മാലിന്യം പ്രാഥമിക ഉപയോഗത്തിനുശേഷം ഉപേക്ഷിച്ചുകളയുന്നതോ വിലയില്ലാത്തതും തകരാറുള്ളവയും ഉപയോഗമില്ലാത്തവയുമായതോ ആയ ഏത് പദാർത്ഥവും മാലിന്യമാണ്. വിവിധതരം മാലിന്യങ്ങളിൽ മുൻസിപ്പൽ ഖരമാലിന്യം (ഭവനങ്ങളിൽനിന്നുള്ള വലിച്ചെറിയൽ വസ്തുക്കൾ) കാർഷികമാലിന്യം, ജൈവഔഷധമാലിന്യം, വ്യവസായ ശാലകളിൽ നിന്നുള്ള വിപൽക്കരമായ മാലിന്യങ്ങൾ, മലിനജലം (ഓടമാലിന്യം ഇത് വിസർജ്ജ്യങ്ങളും മൂത്രവും കലർന്നതായിരിക്കും), റേഡിയോ ആക്ടീവ് മാലിന്യങ്ങൾ മുതലായവ ഉൾപ്പെടുന്നു. തെറ്റായ രീതിയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ ചുണ്ടലികളെയും, കീടങ്ങളെയും ആകർഷിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്ക് കുടലിലെയും മറ്റും പരാദങ്ങൾ, മഞ്ഞപ്പനിയുടെ രോഗാണുക്കൾ, വിരകൾ പ്ലേഗ് മുതലായവയെ വഹിക്കാൻ കഴിയും. ആപൽക്കരമായ മാലിന്യങ്ങളുമായുള്ള സമ്പർക്കം, പ്രത്യേകിച്ചും അവ കത്തിക്കുമ്പോൾ, കാൻസറുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവിധ രോഗങ്ങൾക്ക് കാരണമാകുന്നു. വിഷകരമായ മാലിന്യ സാമഗ്രികൾ ഗുരുതരമായ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്കു കാരണമാകുന്നരീതിയിൽ ഉപരിതല ജലം, ഭൂഗർഭജലം, മണ്ണ്, വായു എന്നിവയെ മലിനപ്പെടുത്താൻ കഴിയും. ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ പോലെയുള്ളജൈവവിഘടിതമാകുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ ഗണ്യമായ അളവിൽ ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങൾ (GHG) ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നു. ഇവ ആഗോളതാപനത്തിന് ഗണ്യമായ സംഭാവനകൾ നൽകുന്നു.

xxvii. **ജലഗുണമേന്മ താഴ്ച:** സാധാരണയായി കുടിക്കുക, നീന്തുക എന്നിവപോലെ ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക ഉദ്ദേശത്തിനായുള്ള ജലത്തിന്റെ അനുയോജ്യതയുടെ കാര്യത്തിൽ രാസപരവും ഭൗതികവും ജീവശാസ്ത്രപരമായ സവിശേഷതകൾ ഉൾപ്പെടെ, വെള്ളത്തിന്റെ അവസ്ഥയുടെ വിവരണമാണ് ജല ഗുണമേന്മ. ലക്ഷണയുക്തമായി പറഞ്ഞാൽ മലിനീകാരികളാണ് ജലത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ താഴ്ന്നതിന് പ്രമുഖ കാരണം. പ്രമുഖ ജലമലിനീകാരികളിൽ അതിസൂക്ഷ്മ ജീവാണുക്കൾ, പോഷകങ്ങൾ, ഘനലോഹങ്ങൾ, കാർബണിക രാസവസ്തുക്കൾ, എണ്ണ അവസാദങ്ങൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. ലഭ്യമാകുന്ന ജലത്തിന്റെ ഊഷ്മാവ് ഉയർത്തുന്ന താപവും ഒരു മലിനീകാരിയാവാം. ജല ഗുണനിലവാരം താഴ്ക്കാൽ അത് പരിസ്ഥിതി വൃഹങ്ങൾക്ക് ആരോഗ്യസംബന്ധിയായ അപകടങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 15.62.3)

പാരിസ്ഥിതിക ക്ലിയറൻസിനുവേണ്ടിയുള്ള സ്ക്രീനിങ് (പരിശീഷ്ടം 15.7-ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നതുപോലെ പ്രൊഫോമ-C ഉപയോഗിക്കുക).

- i. മാസ്റ്റർഡാറ്റാ (പ്രൊഫോമ -B)യിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നതു പോലെ പ്രോജക്ട് വിഭാഗം തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും, നിർദ്ദിഷ്ട പ്രോജക്ട് കോളം 1-ൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ എഴുതിയെടുക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ii. മാസ്റ്റർ ഡാറ്റയിൽ കോളം II-ൽ പ്രതീക്ഷിത പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതങ്ങൾ എഴുതിയെടുക്കുക.

- iii. പ്രോജക്ടിന്റെ നിർവ്വഹണത്തിന് നിർദ്ദിഷ്ട ലൊക്കേഷന്റെ പ്രാധാന്യവും, നിയന്ത്രണങ്ങളും കണക്കിലെടുത്ത് മാസ്റ്റർ ഡാറ്റയിൽനിന്ന് എടുത്തിട്ടുള്ളവ ഒഴികെ വേറെ ഏതെങ്കിലും പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതങ്ങളുടെ സാധ്യതയുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുക. കോളം III-ൽ നൽകിയിട്ടുള്ള ചെക്ക് ലിസ്റ്റ് ഉപയോഗിച്ച് ഇത് ചെയ്യുകയും കോളം II-ൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതൊഴികെ ഏതെങ്കിലും അധിക ആഘാതങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ അവ സെലക്ട് ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.
- iv. വിദഗ്ദ്ധരുടെ അഭിപ്രായവും പ്രാദേശിക വിവേകവും ആധാരമാക്കി, നിർദ്ദിഷ്ട ലൊക്കേഷന്റെ പരിസ്ഥിതിഭൂമിക ആസ്പദമാക്കി, എന്തെങ്കിലും അധികനടപടികൾ ആവശ്യമെങ്കിൽ അവയോടൊപ്പം മാസ്റ്റർ ഡാറ്റയിൽനിന്നുള്ള വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് കോളം IV-ൽ ഉചിതമായ ലഘൂകരണ നടപടികൾ എഴുതിയെടുക്കുക.
- v. പ്രാദേശികവൈദഗ്ദ്ധ്യവും ലൊക്കേഷൻ സവിശേഷതകളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നിർദ്ദിഷ്ട ലഘൂകരണ നടപടികളുടെ ഒരു ഏകദേശ എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി കോളം V-ൽ രേഖപ്പെടുത്തുക. സാധാരണയായി ലഘൂകരണ നടപടികൾ, പ്രോജക്ടിൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആക്ടിവിറ്റിസിൽ നടത്തുന്ന ചെറിയതോതിലുള്ള അധിക ഇടപെടലുകളോ, പ്രോജക്ടിന്റെ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ചെറുതും യോജിച്ചതുമായ പരിഷ്കരണമോ ആയിരിക്കും.
- vi. ലഘൂകരണ നടപടികൾക്കായി തയ്യാറാക്കിയ ഏകദേശ എസ്റ്റിമേറ്റ് പ്രോജക്ട് ചെലവുമായി കൂട്ടുകയും, മൊത്തം പ്രോജക്ട് ചെലവ് പുതുക്കുകയും ചെയ്യുക. ലഘൂകരണത്തിനുള്ള ചെലവ് കോളം VI-ൽ ചേർത്തതിനുശേഷം പ്രോജക്ടിന്റെ പുതുക്കിയ ചെലവ് രേഖപ്പെടുത്തുക. ലഘൂകരണ നടപടികളുടെ നിർവ്വഹണത്തിന് മതിയായ ധനകാര്യവ്യവസ്ഥ ഉണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുവാൻ പ്രോജക്ട് ചെലവിന്റെ പുതുക്കൽ അനിവാര്യമാണ്. അങ്ങനെ അല്ലെങ്കിൽ പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതം പരിഹരിക്കപ്പെടാതെ ലഘൂകരണ നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കപ്പെടാതെ പോകും.
- vii. മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ 6 ഘട്ടങ്ങളും തൃപ്തികരമായി പൂർത്തീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പാരിസ്ഥിതികമായ കാഴ്ചപ്പാടിൽ പ്രോജക്ട് പൂർണ്ണമായതായി പരിഗണിക്കാം.

(ഖണ്ഡിക 15.62.4.)

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ ഹരിത വിലയിരുത്തൽ ഉപാധികളുടെ സ്വീകരണത്തിനുള്ള രീതികളും മാർഗ്ഗങ്ങളും:

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പ്രോജക്റ്റുകൾ മൂന്ന് മേഖലകളുടെ ഭാഗമാകുന്നു. (i) ഉല്പാദനക്ഷമത (ii) സേവനം (iii) അടിസ്ഥാന സൗകര്യം. നിയുക്ത ഫാറങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ഡാറ്റാ എൻട്രി മുഖേന സുലേഖാ സോഫ്റ്റ് വെയർ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നിയുക്തമേഖലയുടെ നിർവ്വഹണ ഓഫീസർ ഈ പ്രോജക്റ്റുകൾ വിശദാംശങ്ങളിൽ തയ്യാറാക്കുന്നു. ഫാറങ്ങൾ മൂന്ന് തരത്തിലുണ്ട്. ഫാറം I. ഗുണഭോക്താക്കളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ആവശ്യമാകുന്ന പ്രോജക്റ്റുകൾ. ഫാറം II. നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങളും, സംഭരണവും ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രോജക്റ്റുകൾ. ഫാറം III. സേവനമേഖലാ പ്രോജക്റ്റുകൾക്ക് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ പ്രോജക്ട് വിശദാംശങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിന് മതിയായ രീതിയിൽ ബഹുമുഖരൂപമുള്ളവയാണ്. എല്ലാ ഫോറങ്ങളും നിർവ്വഹണ ഓഫീസർ ആദ്യമായി അതത് പ്രോജക്ടിന് ബാധകമായ ഫോം ഏതാണോ

അതിൽ പ്രോജക്ടുകളുടെ എല്ലാ വിശദാംശങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്തണം. പാരിസ്ഥിതിക ക്ലിയറൻസ് ലഭിക്കാൻ ഹരിത വിലയിരുത്തൽ ആവശ്യമായ പ്രോജക്ടുകളുടെ പ്രൊഫോമ്-B (പരിശീഷ്ടം 15.6)-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഈ പ്രോജക്ടുകൾ പ്രൊഫോമ്-A (പരിശീഷ്ടം 15.5), പ്രൊഫോമ്-C (പരിശീഷ്ടം 15.7) ഉപയോഗിച്ച് സ്ക്രീൻ ചെയ്യണം. നിർവഹണ ഓഫീസർ അത് പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ സ്ക്രീനിങ് നടത്തണം. ഹരിത വിലയിരുത്തൽ ആവശ്യമുള്ള പ്രോജക്ടുകളുടെ തയ്യാറാക്കൽ പാരിസ്ഥിതി ക്ലിയറൻസിനുള്ള സ്ക്രീനിങ്ങിന്റെ പൂർത്തീകരണത്തിന് ശേഷമേ പൂർത്തിയാവൂ. അതിനാൽ പ്രോജക്ട് രൂപീകരണ ഫോറങ്ങളിലും സുലേഖ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിലും ഉചിതമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 15.62.5)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 15.62)

364

CSS-നും, EAPകൾക്കുമുള്ള ശുപാർശകൾ

MGNREGS ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തണം. കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, ക്ഷീരവികസനം കുടുംബശ്രീ എന്നിവയിലെ ഓഫീസർമാർ ഒരു പ്രത്യേക പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പ് MGNREGS-ന് വേണ്ടി രൂപീകരിക്കണം. കൂടാതെ നീർത്തട വികസനം, മാലിന്യ സംസ്കരണം എന്നിവയിലെ ഓഫീസർമാർ ഈ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിൽ പങ്കെടുക്കണം. മറ്റു പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിൽ എന്നപോലെ ഓഫീസർമാർക്ക് പുറമേ വിദഗ്ധരെയും തല്പരകക്ഷികളെയും പങ്കെടുപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 16.27)

നടപടി: MGNREGS-ൽ വിവിധ വർക്കിങ് ഗ്രൂപ്പുകൾ കൈകാര്യംചെയ്യുന്ന വിഷയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്നതിനാൽ MGNREGS-ന് പുതിയ ഒരു വർക്കിങ് ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കേണ്ടതില്ല.

365

എല്ലാ CSSകൾക്കുമായി LSGD ഒരു കേന്ദ്ര നിരീക്ഷണ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കേണ്ടതും, സാധ്യമായിടത്തെല്ലാം ജില്ലാതല ഓഫീസർമാർ പ്രശ്നപരിഹാരം നടത്തേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 16.28)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

366

DPR-കൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും, തയ്യാറായിക്കഴിഞ്ഞാൽ അവ സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തുന്നതിനും മാർഗ്ഗദർശകമായി ഒരു സ്വതന്ത്ര പ്രൊഫഷണൽ ഗ്രൂപ്പ് ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 16.29)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

367

വലിയ CSS-കൾക്കും, EAP-കൾക്കും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ, അവ നിർവ്വഹണത്തിനായി പ്രൊഫഷണൽ സഹായം തേടുന്നു എങ്കിൽ പ്ലോലും നേരിട്ട് പങ്കാളികളാകേണ്ടതാണ്. അനുഭവ പരിചയം, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ ഉണ്ട് എന്നറപ്പുവരുത്തുന്നതിനാണിത്.

(ഖണ്ഡിക 16.30.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

368

NHM-ന്റെ കാര്യത്തിൽ ഓരോ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും പ്രൊപ്പോസലുകൾ ലഭിച്ചതിനുശേഷം പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കണം. എന്നാൽ നിർവ്വഹണം ഇന്നത്തെപ്പോലെ തുടരാൻ കഴിയണം.

(ഖണ്ഡിക 16.31.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

369

MGNREGS-ന് കീഴിൽ അംഗൻവാടി നിർവ്വഹണം മുൻഗണനാക്രമത്തിലായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 16.32.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

370

ശരിയായി പോഷണം ലഭിക്കാത്ത കുട്ടികളെ, പ്രത്യേകിച്ചും ഗോത്രവർഗ്ഗം തീരദേശങ്ങളിൽ ഉള്ളവരെ, പ്രത്യേക പോഷകാഹാര പരിപാടികൾക്കുവേണ്ടി തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 16.33)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

371

അംഗൻവാടികളുടെ എണ്ണത്തിൽ കുറവുവരില്ല എന്നറപ്പു നൽകിയതിനുശേഷം ഒട്ടും പിഴവില്ലാത്ത രീതിയിൽ അംഗൻവാടികളിലെ കുട്ടികളുടെ യഥാർത്ഥ എണ്ണം കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. ഇതിനു ശേഷം ഇപ്പോൾ ചെലവഴിക്കുന്ന അതേ തുക ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, യഥാർത്ഥ എണ്ണം ഗണ്യമായി കുറഞ്ഞുവരും എന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതിനാൽ കുട്ടികൾക്ക് ഉയർന്ന ശ്രേണിയിലുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകണം.

(ഖണ്ഡിക 16.34)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

372

കുട്ടികളുടെ പദവി-പ്രത്യേകിച്ചും വശംവദ കമ്മ്യൂണിറ്റികളിൽ നിന്നുള്ള കുട്ടികളെ സംബന്ധിച്ച് അംഗൻവാടി ഡോറ്റ സുപ്രധാനമായ ഒരു ഉറവിടമാണ്. എന്നാൽ ഡാറ്റയുടെ ഗുണ വിശേഷത്തിന് ധാരാളം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ ആവശ്യമാണ്. ഇതു സംബന്ധിച്ച് അംഗൻവാടി

ജീവനക്കാർക്ക് പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്. IDCS സൂപ്പർവൈസർ ഡാറ്റയുടെ മേൽത്തരം സ്വഭാവം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 16.35)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

373

അട്ടപ്പാടിയിലെ പ്രതിസന്ധിഘട്ടത്തിൽ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത “ജനനീ ജാതക” സോഫ്റ്റ്‌വെയർ അനുയോജ്യമായി പുതുക്കി എല്ലാ അംഗൻവാടികളിലും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 16.36.)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

374

അംഗൻവാടി തലത്തിലെ നിരീക്ഷണ & സഹായക സമിതി പുനർജീവിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മാതാപിതാക്കളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് അംഗൻവാടി സേവനമേഖലയ്ക്കുള്ളിൽ NHG-കൾ തമ്മിൽ ഒരു ബന്ധം ഉണ്ടാകേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. (ഖണ്ഡിക 16.37)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

375

SDG-കൾ പ്രാദേശികവൽക്കരിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച ശുപാർശകൾ

തദനുസൃതമായി കമ്മീഷൻ താഴെപ്പറയുന്ന ശുപാർശകൾ നടത്തുന്നു:

1. 25 വർഷത്തെ വികേന്ദ്രീകരണ അനുഭവങ്ങൾ അനുസരിച്ചും, തദ്ദേശഭരണ കൂടങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്ന ചുമതലകൾ കണക്കിലെടുത്തും, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ മുഖേന SDG-കൾ പ്രവർത്തന നിരതമാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ മുകളിൽ ഖണ്ഡിക 17.4-ലും 17.5-ലും നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രമേയങ്ങൾ തിരിച്ചറിയേണ്ടതാണ്. ഇവിടെ തങ്ങളുടെ സ്ഥിതി അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റുകൾക്ക് മുൻഗണനകൾ നിശ്ചയിക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകേണ്ടതും പ്രസക്തമായ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ നടത്താവുന്നതുമാണ്.
2. SDG-കളിൽ അടിസ്ഥാനമായ ആശയങ്ങൾ തങ്ങളുടെ വികസനധാരണയുടെ ഭാഗമായി പ്രാദേശികതലത്തിൽ മനസ്സിലാക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. അവയുടെ നിഗൂഢതഭേദിച്ച് എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കാവുന്ന തരത്തിൽ ലളിതമാക്കണം. ഈ രീതിയിൽ പരിശോധിക്കാവുന്ന ചില ആശയങ്ങൾ.

- i. ദാരിദ്ര്യം
- ii. അസമത്വം
- iii. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും അതിജീവനശേഷിയും
- iv. ജൈവവൈവിധ്യവും പ്രകൃതിവിഭവ പരിപാലനവും
- v. അന്തസ്സറ്റ ജോലി
- vi. ലിംഗപദവി

- vii. ഉൾപ്പെടുത്തൽ
- viii. സമാധാനവും അക്രമരാഹിത്യവും
- ix. പ്രകൃതിയുമായി ഐക്യപ്പെടുത്തൽ ജീവിതശൈലി
- x. സാമൂഹിക തിന്മകൾ

3. പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും മുകൾത്തട്ടിൽ നിന്നുള്ള ടാർഗറ്റുകളാൽ ഭാരം ചുമക്കേണ്ടിവരുമെന്ന് എന്ന് കരുതുന്നു. അവർ സ്വന്തം ടാർഗറ്റുകളും സൂചകങ്ങളും തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളവരായിരിക്കണം. ഇവയ്ക്ക് മുകൾ തട്ടുകളിലെ നിർവ്വഹണ ഡാറ്റയിലേക്ക് സംഭാവന നൽകാൻ കഴിയും. കിലവികസിപ്പിച്ച രൂപരേഖയിൽനിന്നും വിദ്യാഭ്യാസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു സോദാഹരണ ചിത്രീകരണം അനുബന്ധം 17.1-ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 17.6)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

376

പ്രഥമഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളുമായി ഒരു സംവാദം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇതിൽ SDG-കളെ തങ്ങളുടെ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലേക്ക് എങ്ങനെ ഉൾച്ചേർക്കാം എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ‘ഫീഡ്ബാക്ക്’ ആരായണം. ഇത് ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായി അവർ രൂപംകൊടുത്തിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളെയും പരിപാടികളെയും SDG-കളെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നതുവഴി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് വളരെ ലളിതമായി വിശദീകരിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. അവകാശങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമായ വികസനത്തിൽ പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 17.6.1)

നടപടി: നിരസിച്ചു

377

SDG-കളെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ നിലവിലെ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയുമായി ജൈവമായി സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിന് കില മാർഗ്ഗ രേഖകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാനം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള സുപ്രധാനവിഷയങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രാദേശിക സ്ഥിതിഗതികൾ ഗ്രഹിക്കുന്നതിന് ഒരു ലഘുരീതിശാസ്ത്രം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇത് 14-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ മാർഗ്ഗരേഖകളുടെ ഭാഗമാകണം. പ്രവർത്തകഗ്രൂപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കിയ സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടും വികസനറിപ്പോർട്ടും നിശ്ചിതമായി പ്രസക്ത SDG-കൾക്ക് യഥാസ്ഥാനം നൽകേണ്ടതാണ്. ചിലവില്ലാത്തതോ, വളരെ കുറഞ്ഞ ചെലവുള്ളതോ ആയ തരത്തിൽ SDG-കളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വികസനത്തിന്റെ ജനങ്ങളുടെ ഒരു ലിസ്റ്റ് കില പുറത്തിറക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 17.6.2)

നടപടി: നിരസിച്ചു

378

കില, IKM-ഉൾക്കൊള്ളിയുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ SDG-കളുമായി നേരിട്ട് ബന്ധമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നേട്ടങ്ങളും ഗ്രഹിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗം നിർണ്ണയിക്കണം. കില വികസിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള “ഡാഷ്ബോർഡ്” ഇതിനായി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 17.6.3)

നടപടി: നിരസിച്ചു

379

DPC-കൾ ആസൂത്രണത്തിന്റെ ഈ വശത്തെക്കുറിച്ച് സംവേദന ക്ഷമമാവുകയും ജില്ലാതലത്തിൽ ഏകോപനത്തിന് അധികാരപ്പെടുത്തുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 17.6.4)

നടപടി: നിരസിച്ചു

380

കഴിഞ്ഞകാല അനുഭവങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി SDG-കളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജോലികളുടെ സാധാരണീകരണവും നിസ്സാരീകരണവും തടയാൻ പരിശ്രമങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്. കില, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിഭവ മാർഗ്ഗദർശകരാവുകയും മറ്റുള്ളവർക്ക് അവരുടെ അനുഭവത്തിൽനിന്ന് പഠിക്കാൻ തക്കവണ്ണം അവരെ “ബീക്കൺകൾ”യായി വികസിപ്പിക്കുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 17.6.5)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

381

SDG-കളെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ സർക്കാർ ഒരു ലംബമാന പ്രവർത്തന സഹകരണ സംവിധാനം ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 17.6.6)

നടപടി: നിരസിച്ചു

382

SDG-കളുടെ കമ്മ്യൂണിറ്റിവൽക്കരണം:

കേരളത്തിൽ ഭൂപ്രദേശ വിസ്തൃതിയുടെ കുറവുകൊണ്ട് SDG-കളുടെ കമ്മ്യൂണിറ്റിവൽക്കരണത്തിന് കുടുംബശ്രീശൃംഖല മാതൃകാപരമായി യോജിച്ചതാണ്. കർഷകഗ്രൂപ്പുകൾക്കും ഗ്രന്ഥശാലകൾക്കും പൗരസമൂഹ സംഘടനകൾക്കും കുടുംബശ്രീയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തീർച്ചയായും പരിപൂരകമാകാൻ സാധിക്കും. SDG-കളുടെ സ്വഭാവംകൊണ്ടുതന്നെ കമ്മ്യൂണിറ്റി പങ്കാളിത്തം ഒട്ടുമിക്ക ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കും നിർണായകമാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും ദാരിദ്ര്യം, വിശപ്പ് രഹിത അവസ്ഥ, ആരോഗ്യം, ലിംഗസമത്വം, ശുദ്ധജലവും ആരോഗ്യ ശുചിത്വവും, അസമത്വങ്ങളുടെ ലഘൂകരണം, അന്തസ്സറ്റ ജോലി, കാലാവസ്ഥാ പ്രവർത്തനം, ലിംഗപദവി, സമാധാനം, നീതി എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവ. (ഖണ്ഡിക 17.7)

നടപടി: നിരസിച്ചു

383

കമ്മീഷൻ താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകുന്നു:

NHG ശൃംഖലയ്ക്ക് അധികഭാരം അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്ന “മുകളിൽനിന്ന് താഴോട്ടുള്ള” സമീപനം ഒഴിവാക്കുകയും, കൂടാതെ പ്രത്യേക സമാന്തര പദ്ധതികൾ ഉപേക്ഷിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 17.8.1)

നടപടി: *S നിരസിച്ചു.*

384

ലിംഗപദവി ആശ്രയിച്ചുള്ള സ്വയംപഠന പരിപാടിയുടെ ചുവടുപിടിച്ച് ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ മൂല്യങ്ങളും ഉള്ളടക്കവും സ്വാംശീകരിക്കുന്ന NHG-ഗ്രൂപ്പിലായിരിക്കണം ശ്രദ്ധ ഉഘനേണ്ടത്. തങ്ങളുടെ തത്സമയ ജീവിതത്തിന് പ്രസക്തമായ ആശയങ്ങളിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി സംവേദനക്ഷമമാകണം. ഇത് നേടുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ ഒരു “കുതിച്ചുചാട്ട” ശേഷിനിർമ്മാണ പരിശ്രമം സമാരംഭിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 17.8.2)

നടപടി: *നിരസിച്ചു*

385

കഴിഞ്ഞകാല അനുഭവങ്ങളെ ആധാരമാക്കിയും NHG-കളുടെ ഒരു ഗ്രൂപ്പുമായി കൂടിയാലോചിച്ചും, സുനിശ്ചിതതയോടുകൂടി കരണീയമായതെന്നോ അത് ഉയർന്നുവരുന്നതിനു തക്കവണ്ണം കുടുംബശ്രീയും കിലയും സംയുക്തമായി ഒരു സത്വര പ്രവർത്തന ഗവേഷണം നടത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 17.8.3)

നടപടി: *അംഗീകരിച്ചു.*

386

ലഭ്യമായതും SDG-കൾക്ക് പ്രസക്തമായതുമായ അവകാശങ്ങളും സേവനങ്ങളും പ്രവേശന യോഗ്യമാക്കുക എന്നതിലായിരിക്കണം പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഊന്നൽ.

(ഖണ്ഡിക 17.8.4)

നടപടി: *അംഗീകരിച്ചു.*

387

ഇതിനുപുറമേ SDG ലക്ഷ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിട്ടുപോയ ചില ഘടകങ്ങളിന്മേൽ ഡിമാന്റ് ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് പ്രാദേശിക പദ്ധതികളെ സ്വാധീനിക്കാനുള്ള ഒരു “bottom-up” പ്രക്രിയ NHG നെറ്റ് വർക്ക് വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 17.8.5)

നടപടി: *അംഗീകരിച്ചു.*

388

SDG-കളെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും, അവയ്ക്ക് നേടിയെടുക്കാൻ എങ്ങനെ സുനിശ്ചിതങ്ങളായ കാര്യങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കണമെന്നുള്ളതിനുമായി NHG-കൾക്കുവേണ്ടി SDG-കൾ സംബന്ധിച്ച ഒരു ലഘുരൂപരേഖ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 17.8.6)

നടപടി: *അംഗീകരിച്ചു.*

389

കമ്മ്യൂണിറ്റികൾക്ക് ആസൂത്രണം നടത്താൻ കഴിയുന്ന SDG ഘടകങ്ങൾ അവരുടെ സാധാരണ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലേക്ക് ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. പദ്ധതിയുടെ ഘടകങ്ങൾ പ്രവർത്തന ഗവേഷണത്തിൽനിന്നും ഉയർന്നുവരുന്നതായിരിക്കും. സാധ്യമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അത് പ്രമേയാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതായിരിക്കണം. കൂടാതെ NHG-യിൽ നിന്ന് മുകളിലോട്ട് ഒരു SDG പദ്ധതിവരെ വികസിക്കുന്നതുമായിരിക്കും. ഇവിടെ വീണ്ടും സൂചകങ്ങൾ വളരെ ലളിതമായിരിക്കേണ്ടതും ഒരു കമ്മ്യൂണിറ്റി-അധിഷ്ഠിത പ്രക്രിയയിലൂടെ ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയുന്നതുമായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 17.8.7)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

390

കുടുംബശ്രീ ശൃംഖലയെ സഹായിക്കുന്നതിന് വിവിധ സേവനങ്ങളുടെയും അവകാശങ്ങളുടെയും വിവരങ്ങൾ അവർക്ക് ലഭ്യമായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 17.8.8)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

391

SDG-കളെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിലും അവരുടെ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലും NHG-കളെ സഹായിക്കുന്നതിന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസോഴ്സ് വ്യക്തികളുടെ ഒരു ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 17.8.9)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

392

കുടുംബശ്രീ ശൃംഖലയ്ക്ക് SDG മുൻഗണനകൾ “Rank” ചെയ്യാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകണം.

(ഖണ്ഡിക 17.8.10)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

393

ഇതിന് ഒരു പ്രചാരണ സമീപനം ആവശ്യമാണ്. കാരണം, കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം പുനർശാക്തീകരിക്കുന്നതിന് വലിയൊരു അവസരമുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 17.8.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

394

ഇതിന് ഒരു പ്രചാരണ സമീപനം ആവശ്യമാണ്. കാരണം, കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം പുനർശാക്തീകരിക്കുന്നതിന് വലിയൊരു അവസരമുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 17.8.12)

നടപടി: നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

395

SDG-കൾ കമ്മ്യൂണിറ്റി വൽക്കരിക്കുന്നതിൽ കുടുംബശ്രീശൃംഖലയ്ക്ക് “നോഡൽ പോയിന്റിൽ” ആകാൻ കഴിയുമെങ്കിലും മുകളിൽ നിർദ്ദേശിച്ച പ്രക്രിയയുടെ അനുയോജനത്തിൽ മറ്റു കൂട്ടായ്മകളെയും വിദ്യാർത്ഥികളെയും പങ്കെടുപ്പിക്കുകയെന്നത് അത്യാവശ്യമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 17.9)

നടപടി: നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

396

SDG-കൾക്കുള്ള കമ്മ്യൂണിറ്റി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒറ്റപ്പെട്ടു നിൽക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെയും, സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്റെയും തലത്തിൽ അവയെ തടസ്സങ്ങളില്ലാതെ പിന്തുണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൊണ്ട് പ്രശംസിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ പ്രാദേശിക പ്രസക്തിയുടെ പ്രശ്നങ്ങളിൽ പ്രാദേശിക പൊതുപ്രവർത്തനം സാധ്യമാകുന്നതിനു തക്കവണ്ണം സുസ്ഥിരതയെക്കുറിച്ച് കമ്മ്യൂണിറ്റിയുടെ ധാരണ ഗാഢമാക്കുന്നതായിരിക്കണം ലക്ഷ്യമാക്കേണ്ട സർവ്വപ്രധാനമായ ഫലം. ഇതിനായി SDG-കളെപ്പറ്റി ഒരു IEC പ്രചാരണം അത്യാവശ്യമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 17.10)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

6-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ 3-ാം റിപ്പോർട്ട് വോളം II ശിപാർശകളും അതിന്മേലുള്ള നടപടികളും

1

അടിസ്ഥാനതലത്തിലെ ജനാധിപത്യസ്ഥാപനങ്ങളായ ഗ്രാമസഭ/ വാർഡുസഭ എന്നിവയുടെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് അച്ചടി, ദൃശ്യം സാമൂഹിക മാധ്യമങ്ങൾവഴി ജനങ്ങളെ ബോധവൽക്കരിക്കാൻ സർക്കാർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം..

(ഖണ്ഡിക 1.1.34)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

2

ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭ, അവയുടെ അധികാരങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും ദേശീയ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് പൗരന്മാരുടെ അവകാശങ്ങളും കടമകളും എന്നിവയുടെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് പൗരന്മാർക്കെല്ലാം അവശ്യവിവരങ്ങൾ ലഭ്യമായിരിക്കണം. കഴിഞ്ഞ അഞ്ചുവർഷങ്ങളിലായി തദ്ദേശീയ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ചെലവഴിക്കപ്പെട്ട വിഭവങ്ങളുടെ അളവിനെക്കുറിച്ച് ഈ ലഘുലേഖയിൽ ജനങ്ങൾ ബോധവൽക്കരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.1.35)

നടപടി: ആക്ടിന്റെ ഭാഗമായി ഇക്കാര്യം ഇതിനകം നടപ്പാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്നിരുന്നാലും കഴിഞ്ഞവർഷം തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിൽ ചെലവഴിക്കപ്പെട്ട വിഭവങ്ങളുടെ വ്യാപ്തി സംബന്ധിച്ച ഒരു ഭേദഗതിയോടെ അത് അംഗീകരിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്. സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടിന്റെയും വികസനറിപ്പോർട്ടിന്റെയും ഭാഗമായി പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിക്കാലത്തെ സഞ്ചിതവിഭവങ്ങളുടെയും ചെലവിനങ്ങളുടെയും വിശദ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നുണ്ട്.

3

ഗ്രാമസഭകളും/വാർഡുസഭകളും കൂടുന്ന ദിവസങ്ങൾകാലേകൂട്ടി നിശ്ചയിക്കുകയും എല്ലാ പ്രമുഖസ്ഥലങ്ങളിലും അച്ചടി & ദൃശ്യമാധ്യമങ്ങളിലൂടെയും നോട്ടീസ് വിതരണത്തിലൂടെയും പരസ്യപ്രചരണത്തിലൂടെയും ഈ വസ്തുത പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും വേണം. പങ്കെടുക്കുന്നതിന് ജനങ്ങളെ സജ്ജരാക്കാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് ഒരു ഗ്രാമ/വാർഡുസഭാ ദൈവാരകാലയളവ് പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ്. യോഗങ്ങൾ പറ്റുമെങ്കിൽ അവധിദിവസങ്ങളിൽ കൂടുകയോ അല്ലെങ്കിൽ തദ്ദേശഗവൺമെന്റ് ജീവനക്കാർക്ക് നിർബന്ധമായും പങ്കെടുക്കുന്നതിന് ഡ്യൂട്ടിലീവ് അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. സ്വകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാരെ യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.1.36)

നടപടി: ഇത് നിലവിലുള്ള ഒരു നടപടിക്രമം ആണ്. എന്നിരുന്നാലും ഇത് സൂക്ഷ്മതയോടെ

ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. ഈ വിവരങ്ങൾ പരക്കെ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിന് പുതിയ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളാവുന്നതാണ്.

4

തുടക്കം എന്ന നിലയിൽ ജനകീയാഭ്യൂതഗുണത്തിന്റെ പ്രാരംഭ ദിനങ്ങളിൽ നടത്തിയ പരിശ്രമങ്ങളുടെ ചുവടുപിടിച്ച് ഒരു പരിസ്ഥിതി അവബോധം സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഔപചാരികമായമങ്ങളും സാമൂഹികമായമങ്ങൾ വഴിയും സ്കൂളുകളിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾ വഴിയും മതപരവും സാംസ്കാരികവുമായ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയും പൗരസമൂഹ സംഘടനകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയും പരമ്പരാഗത മാർഗ്ഗങ്ങളായ പോസ്റ്ററുകളും നോട്ടീസും അച്ചടിച്ചും പ്രചാരണങ്ങൾ നടത്തുകയും പൗരന്മാരിലേക്ക് എത്തിക്കുകയും വേണം. സ്ഥാപനങ്ങൾ ചുവടുപിടിക്കുന്നതുവരെ പല തവണകളിലായി ഇത് ആവർത്തിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 1.1.37)

നടപടി: ഇത് നിലവിലുള്ള ഒരു നടപടിക്രമമാണ്. എന്നിരുന്നാലും ഇത് സൂക്ഷ്മമായും, ശ്രദ്ധാപൂർവ്വവും നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. വിവരങ്ങളുടെ പരക്കെയുള്ള പ്രചാരത്തിന് പുതിയ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളാൻ കഴിയും.

5

കൂടുതൽ ജനപങ്കാളിത്തത്തിന് ഓൺലൈൻ വേദികളിലൂടെയും യോഗങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്. വിദേശത്ത് ജോലി ചെയ്യുന്നവർക്കും തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നതിലും നടപ്പാക്കുന്നതിലും ഭാഗഭാക്കുകൾ ആകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 1.1.38)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

6

എടുക്കേണ്ട തീരുമാനങ്ങളുടെ ഇനങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന വിശദീകരണക്കുറിപ്പുകൾ സഹിതം അജണ്ട ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ഉചിതമായ ക്ഷണപത്രിക കാലേക്ടിവേണ്ടവരിലെല്ലാം എത്തിക്കേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 25, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ 50, നഗരങ്ങളിൽ 100 എന്ന കണക്കിൽ കുടുംബങ്ങളുടെ ഓരോ ഗ്രൂപ്പിനും പ്രത്യേകം തിരഞ്ഞെടുത്ത വോളണ്ടിയർമാർ വഴി ക്ഷണക്കത്ത് വിതരണം ചെയ്യാം.

(ഖണ്ഡിക: 1.1.39)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

7

റസിഡൻസ് വെൽഫെയർ അസോസിയേഷനുകളുടെയും യുവജനസംഘടനകളുടെയും സേവനങ്ങൾ ഔപചാരികമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.

നടപടി: നിരസിച്ചു

8

ഗ്രാമസഭകളും വാർഡുസഭകളും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിൽ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിന് ഒരു പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കാനുണ്ട്. മഹാരാഷ്ട്ര ഹിമാചൽപ്രദേശ് തുടങ്ങിയ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പോലെ മഹിളാസഭകൾ കേരളത്തിൽ നിർബന്ധമല്ലെങ്കിലും അയൽക്കൂട്ടഗ്രൂപ്പുകൾ ഗ്രാമസഭയും/വാർഡുസഭയും കൂട്ടുന്നതിനുമുമ്പായി യോഗം ചേരേണ്ടതും അജണ്ട ചർച്ചചെയ്ത് താങ്കളുടെ കൂട്ടായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിച്ച് കഴിയുന്നത്ര എണ്ണം കുടുംബങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതും ആവശ്യമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.1.41)

നടപടി: നിരസിച്ചു

9

അതുപോലെ നഗരമേഖലകളിലും കുടുംബശ്രീക്ക് പുറമേ റസിഡൻസ് അസോസിയേഷനുകൾക്ക് വാർഡുസഭകൾക്കുമുമ്പായി യോഗംചേരാനും അജണ്ട ചർച്ചചെയ്ത് വ്യക്തമായ അഭ്യർത്ഥനകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും പ്രകടിപ്പിക്കാനും കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക: 1.1.42)

നടപടി: നിരസിച്ചു

10

പരിപാടികൾ, പ്രവർത്തികൾ സേവനങ്ങൾ മുതലായവ സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രകടനത്തെപ്പറ്റിയുള്ള എല്ലാ വിവരങ്ങളും ഗ്രാമസഭകൾക്കും വാർഡുസഭകൾക്കും ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്

(ഖണ്ഡിക 1.1.43)

നടപടി: നിരസിച്ചു

11

ഓരോ ഗ്രാമസഭയിലും/വാർഡുസഭയിലും പരിശീലനം സൃഷ്ടിച്ച “ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ” ഉണ്ടായിരിക്കണം; പറ്റുമെങ്കിൽ ഇവർ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിൽ നിന്നോ പൗരസമൂഹ സംഘടനകളിൽ നിന്നോ ഉള്ളവരായാൽ കൊള്ളാം; ഓരോഗ്രാമസഭയിലും/വാർഡുസഭയിലും രണ്ടുപേർ വീതം വേണം. ഇവരിൽ ഒരാൾ സ്ത്രീ ആയിരിക്കണം. ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ ചർച്ചകൾ സുഗമമായി മുന്നോട്ടു നയിക്കുകയും തീരുമാനങ്ങൾ കുറിച്ചെടുക്കുകയും പ്രഖ്യാപിക്കുകയും വേണം. ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ വിശദീകരിക്കാൻ ഇവർക്ക് കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 1.1.44)

നടപടി: നിലവിലുള്ള മാർഗ്ഗരേഖകളിൽ ഗ്രാമ/വാർഡുസഭകളുടെ നടത്തിപ്പിന് കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാരെപോലെ തന്നെ ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാരെയും ഏർപ്പെടുത്താൻ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ഗ്രാമ/വാർഡു സഭകളിലെ ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ സുഗമമായി നടത്തുക

എന്നതാണ് ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ ചെയ്യേണ്ടത്. ഇവിടെ ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നത് പോലെ അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിപുലീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ജോലി നന്നായി നിർവഹിക്കാൻ അവർക്ക് വിശദമായ പരിശീലനം നൽകാനും കഴിയണം.

12

ഗ്രാമ/വാർഡുസഭാ കൺവീനർമാർ പ്രാദേശിക സംഘടനകളായ കുടുംബശ്രീ റസിഡൻസ് വെൽഫെയർ സംഘടനകൾ മറ്റു സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ എന്നിവയിൽനിന്നും ഉപദേശ/നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും അജണ്ടയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. അംഗൻവാടി/ഹെൽപ്പർമാർ തൊഴിലാളികൾ എന്നിവരുടെ സേവനങ്ങളും ഉറപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.1.45)

നടപടി: ഈ സമ്പ്രദായം നിലവിൽ 'ഗ്രാമകം/VPRP/UPRP'- എന്ന പേരിൽ ഇപ്പോൾ അനുവർത്തിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്.

13

ലക്ഷണയുക്തമായി ഗ്രാമസഭകൾക്കും വാർഡുസഭകൾക്കും ഒരു വർഷം തങ്ങൾ നടത്തുന്ന നാല് പൊതുയോഗങ്ങളിൽ താഴെപ്പറയുന്ന പ്രമേയങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിക്കാം:

- i. വികസന നിർദ്ദേശങ്ങൾ
- ii. പൗരധർമ്മഹതര സേവനമേഖല പ്രശ്നങ്ങൾ
- iii. ഗുണഭോക്താക്കളുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ്
- iv. അക്കൗണ്ടുകൾ, പെർഫോമൻസ് റിപ്പോർട്ടുകൾ എന്നിവയുടെ സമർപ്പണം

(ഖണ്ഡിക: 1.1.46)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

14

ഭവനങ്ങളിലെ ഓരോ അംഗത്തിന്റെയും സമഗ്രമായ ഒരു ഡാറ്റാ ബേസ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ ഡാറ്റാബേസിൽ ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും ജനസംഖ്യാപരവും ആരോഗ്യസംബന്ധിയും വിദ്യാഭ്യാസപരവും തൊഴിൽപരവുമായ രൂപരേഖ ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കണം. ഭവനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വീടിന്റെയും വസ്തുവകകളുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ക്രോഡീകരിക്കുകയും വേണം. ഇതായിരിക്കണം ആസൂത്രണത്തിന്റെയും ഗുണഭോക്തൃ തെരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെയും അടിസ്ഥാനം.

(ഖണ്ഡിക 1.1.47)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

15

പ്രത്യേകിച്ചും ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, സാമ്പത്തിക വികസനം, ഗതാഗതസംവിധാനം, സാമൂഹികവികസനം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തെ ഒന്നാകെ ശ്രദ്ധാകേന്ദ്രമായികാണുന്ന രീതിയിൽ ആയിരിക്കണം. ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയിലെ ചർച്ചകൾ. തദ്ദേശീയ ഗവൺമെന്റുകളുമായി നേർക്കുനേർ നിൽക്കുന്ന പൗരസേവനങ്ങൾ ജനങ്ങളുടെ അർഹതപ്പെട്ട അവകാശങ്ങൾ അവരുടെ ആവലാതികൾ എന്നിവയിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നുന്ന പ്രാദേശിക വിഷയങ്ങൾ വെച്ചേറെ നോക്കിക്കാണേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.1.48)

നടപടി: തദ്ദേശീയ ഗവൺമെന്റുകളുടെ വാർഷികപദ്ധതികളും പ്രോജക്ടുകളും രൂപീകരിക്കുമ്പോൾ ഇത് തത്വത്തിൽ അനുവർത്തിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പ്രോജക്ടുകളുടെ രൂപീകരണം സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകളിൽ പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖകൾ ഇത് വ്യക്തമായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും പ്രാദേശിക ആവശ്യങ്ങളും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് സമഗ്രമായി ആസൂത്രണം നടത്തുന്നതിന് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ജനപ്രതിനിധികൾക്കും പരിശീലനം നൽകുന്നതുവഴി ഇത് പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്താവുന്നതാണ്.

16

ആനുകൂല്യങ്ങൾ അനുവദിക്കുകയോ മുൻഗണനാക്രമങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച് തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുമ്പോൾ അത് രണ്ട് ഘട്ടങ്ങളിലായി നടപ്പാക്കുന്നു. ഒന്നാം ഘട്ടത്തിൽ സ്വാർത്ഥകമായ ഒരു ചർച്ചയ്ക്കുശേഷം ആനുകൂല്യങ്ങൾ മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ നിശ്ചയിക്കുകയോ, നൽകുകയോ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാന യോഗ്യതകളും മാനദണ്ഡങ്ങളും ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭ കണ്ടെത്തണം. അതിനുശേഷം ഇവ ഇനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുകയും ഒരു തീരുമാനമെടുത്ത് രേഖപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഇത് നീതിയും സുതാര്യതയും അതിലും പ്രധാനമായി ഉയർന്ന സ്വീകാര്യതയും ഉറപ്പുവരുത്തും.

(ഖണ്ഡിക 1.1.49)

നടപടി: ഈ ശിപാർശ അടുത്ത പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിക്കുള്ള മാർഗ്ഗരേഖകളുടെ രൂപീകരണത്തിൽ പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.

17

തദ്ദേശീയ ഗവൺമെന്റുകളിൽ നിന്നും മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങൾ ഓരോ ഭവനത്തിനും അന്യോദ്യമം തിരിച്ചറിയൽ സംഖ്യ (Unique Identification number) അനുവദിച്ചു കൊടുത്തതിനുശേഷം വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.1.50)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

18

കുടിയേറ്റക്കാർക്കുവേണ്ടി വർഷത്തിലൊരിക്കൽ പ്രത്യേക ഗ്രാമ/വാർഡുസഭ/വാർഡുകമ്മിറ്റി കൂടാവുന്നതാണ്. ഭിന്നലിംഗക്കാർക്കുള്ള തദ്ദേശീയ ഗവൺമെന്റിന്റെ യോഗങ്ങളും കൂടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.1.51)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

19

ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയുടെ ഹാജർ എടുക്കുകയും യഥാകാലം അത് ജൈവമാനത പ്രമാണീകരണ (Biometric Authentication)ത്തിലേയ്ക്ക് മാറ്റുകയും വേണം. പങ്കാളികളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ അവരുടെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക സവിശേഷതകൾ SC&ST, സ്ത്രീ, ഭിന്നശേഷി വ്യക്തികൾ, തൊഴിൽ, വിദ്യാഭ്യാസം മുതലായവ പ്രതിഫലിപ്പിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 1.1.52)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

20

വാർഡ് മെമ്പർ, യോഗത്തിൽ അധ്യക്ഷനായിരിക്കണം. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തലവൻ അല്ലെങ്കിൽ ഉപതലവൻ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് അംഗങ്ങൾ എന്നിവർക്കും പങ്കെടുക്കാം. എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും പങ്കെടുക്കാൻ സാധ്യമല്ലാതിരിക്കെ, പഞ്ചായത്ത്, മുൻസിപ്പാലിറ്റി അല്ലെങ്കിൽ നഗരസഭ ഓരോ വാർഡിനെയും പ്രതിനിധീകരിച്ച് പങ്കെടുക്കേണ്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ലിസ്റ്റ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കണം. അംഗൻവാടി തൊഴിലാളികൾ, ആശാവർക്കർമാർ എന്നിങ്ങനെ വാർഡിനുള്ളിൽ വരുന്ന ജീവനക്കാർ നിർബന്ധമായും പങ്കെടുത്തിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 1.1.53)

നടപടി: പഞ്ചായത്തതീരാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 3, 3A & മുൻസിപ്പൽ ആക്ട് 42,43 എന്നിവയിലെ നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ അനുവർത്തിക്കുന്നത് നന്നായിരിക്കും. ഗ്രാമ/വാർഡുസഭകളിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പട്ടിക തദ്ദേശീയ ഗവൺമെന്റുകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. അംഗൻവാടി & ആശാവർക്കർമാരുടെ നിർബന്ധിതമായ സാന്നിധ്യം ഉറപ്പു വരുത്താവുന്നതാണ്.

21

ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയുടെ നടപടിക്രമങ്ങൾ തൽസമയ പ്രക്ഷേപണത്തിലൂടെ യൂട്യൂബിൽ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. ഓരോ തദ്ദേശീയ ഗവൺമെന്റിനും അല്ലെങ്കിൽ ഓരോ ജില്ലയ്ക്കും യൂട്യൂബ് ചാനൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇവയിലെ ഒരു പ്രധാന പരിപാടി ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയിലെ റെക്കോർഡ് ചെയ്യപ്പെട്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ ആയിരിക്കും. KILA പോലെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിദഗ്ധരെ നിരീക്ഷകരായി നിയമിക്കുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 1.1.54)

നടപടി: തത്സമയസംപ്രേക്ഷണം ഐച്ഛികം (Optional) ആകാം. കിലയിൽനിന്നുള്ള വിദഗ്ധരെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയോഗങ്ങളിൽ നിരീക്ഷകരെ നിയമിക്കുന്നതിനുമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിഗണിക്കേണ്ടതില്ല. എന്നിരുന്നാലും ഗ്രാമസഭയുടെ നടപടി ക്രമങ്ങൾ LSG-യ്ക്ക് രേഖപ്പെടുത്താവുന്നതും പരിശോധനയ്ക്കും റഫറൻസിനുമായി ഒരു നിശ്ചിതകാലയളവ് വരെ സൂക്ഷിക്കാവുന്നതുമാണ്.

22

ഡേറ്റയും, യോഗസ്ഥലവും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് സുലേഖ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇത് നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഉചിതമായ നിരീക്ഷണ - നിയന്ത്രണ സംവിധാനം ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 1.1.55)

നടപടി: സുലേഖ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പദ്ധതി വിശദാംശങ്ങളും പദ്ധതി നിരീക്ഷണവും ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതിന് മാത്രമുള്ളതാണ്. പദ്ധതി അംഗീകരിക്കുന്ന സമയത്ത് ഗ്രാമസഭയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ സുലേഖയിൽ ഒറ്റതവണ ഡേറ്റ ആയി ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നു. ഓരോ യോഗത്തിന്റെയും കാര്യത്തിൽ ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയുടെ ഡാറ്റാ എൻട്രി 'സകർമ്മ' സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ (പൊതുയോഗങ്ങൾക്കായുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ) ഉൾക്കൊള്ളിക്കാവുന്നതും തദനുസൃതമായി അത് പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതുമാണ്. നടപ്പാക്കലിന്റെ ശരിയായ നിരീക്ഷണ സംവിധാനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ശുപാർശ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിനായി ഗ്രാമസഭ / വാർഡ് സഭയുടെ തീരുമാനങ്ങൾ തുടർനടപടികളിൽ എത്തിക്കുന്നത് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് സകർമ്മ, സുലേഖ സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകൾ പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു നിരീക്ഷണ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്.

23

‘ഊര് കൂട്ടത്തിന്’ വിശേഷാൽ പരിശ്രമങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. NHG അംഗങ്ങൾ, ഊരിന്റെ പരമ്പരാഗത തലവന്മാർ, ഗോത്രവർഗ്ഗ പ്രമോട്ടർമാർ എന്നിവർക്ക് ഒരു പങ്കുവഹിക്കാനുണ്ട്. സാധ്യമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ട്രൈബൽ എക്സിറ്റൻഷൻ ഓഫീസർക്ക് ഈ പ്രവർത്തനം സുഗമമാക്കാൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 1.1.56)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

24

ധാരാളം ഗോത്രവർഗ്ഗ ചെറുഗ്രാമങ്ങളുള്ള ഇടങ്ങളിൽ അവിടെ ചെന്നെത്താൻ ദുഷ്കരമല്ലെങ്കിൽ സംയുക്ത യോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കാൻ പറ്റും. എന്നാൽ സംയുക്ത ഊരുക്കൂട്ടം ഒരേ ഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ട ജനങ്ങളുടേതാകുന്നതാണ് കൂടുതൽ നല്ലത്. അത്തരം കേസുകളിൽ എല്ലായിപ്പോഴും ഒന്നിച്ചുകൂട്ടുന്ന ചെറുഗ്രാമങ്ങൾ സ്ഥിരമായി പ്രത്യേകം അടയാളപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു വർഷം നാല് പ്രാവശ്യം യോഗങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്

(ഖണ്ഡിക: 1.1.57)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

25

ഒരു കൂട്ടം യോഗങ്ങൾ മിനിട്ട്സിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും ട്രൈബൽ എക്സിറ്റൻഷൻ ഓഫീസറുടെ ചുമതലയിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും വേണം. എല്ലാ ഊരുകൾക്കും താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് സുനിശ്ചിതമായ അജണ്ട ഉണ്ടായിരിക്കണം.

- (i) സ്ഥിതിഗതികളുടെ വിശകലനം
- (ii) ഊരുവികസന പദ്ധതികൾ
- (iii) ഗുണഭോക്താക്കളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള മുൻഗണനാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ
- (iv) പ്രോജക്ട് നിരീക്ഷണ സംവിധാനം, വരവ്, ചിലവ് കണക്കുകൾ
ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകളുടെ അവതരണം, വിവിധ പ്രോജക്ടുകളുടെ
സാമൂഹിക അടയാളപ്പെടുത്തലും പ്രായോഗിക ക്ഷമതയും

(ഖണ്ഡിക 1.1.58)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

26

തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും വിവിധ വികസന അവകാശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.3.8)

നടപടി: നിരസിച്ചു

27

രാജ്യത്തെ അവകാശ അധിഷ്ഠിത നിയമങ്ങളുടെ പ്രയോഗവൽക്കരണത്തിൽ ഔപചാരികമായും അനൗപചാരികമായും തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളുടെ പങ്കും ചുമതലകളും സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു മാനുവൽ ഗവൺമെന്റ് തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.3.9)

നടപടി: നിരസിച്ചു

28

തീർച്ചയായും അവകാശങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നത് തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ പക്കൽ ലഭ്യമായിട്ടുള്ള ധനകാര്യ സ്രോതസ്സുകളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയ നിലയിലുള്ള ഇവയും മറ്റ് അധിക ഘടകങ്ങളും ഈ ഗവൺമെന്റുകൾ ഓരോ അവകാശവും സംബന്ധിച്ച് എന്ത്, എപ്പോൾ ചെയ്യുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ട് സിറ്റിസൺസ് ചാർട്ടറിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടതാണെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു

(ഖണ്ഡിക 1.3.10)

നടപടി: സിറ്റിസൺസ് ചാർട്ടർ നേരത്തെ തന്നെ നിലവിലുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും നിർദ്ദേശങ്ങൾ വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, കാലാകാലങ്ങളിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കാവുന്നതാണ്. നിലവിലുള്ള ആക്ടുകൾ വഴി തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുള്ള ചുമതലകൾ മാത്രമേ സിറ്റിസൺസ് ചാർട്ടറിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കാവൂ.

29

അവകാശങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകുന്നതിന് സാമൂഹികാധിഷ്ഠിത സംഘടനകൾ, റസിഡൻസ് വെൽഫെയർ അസോസിയേഷനുകൾ, എൻ.ജി.ഒ-കൾ, പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങൾ, സ്വകാര്യമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുമായി പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സഹകരണം പുഷ്ടിപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.3.11)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

30

വിവിധ അവകാശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള തങ്ങളുടെ പദ്ധതി പരിപാടികളിൽ തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങൾ ഔപചാരികമായി ഒരു അധ്യായം ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.3.12)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു

31

2009ൽ 'കില'സേവനങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു കൈപ്പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കെട്ടിടനിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾ മറ്റ് നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവയിലെ ഏറ്റവും പുതിയ ഭേദഗതികൾ പ്രത്യേകിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഇത് പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. ഗവൺമെന്റ് വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ നിർദ്ദിഷ്ടരീതിയിൽത്തന്നെ നൽകുന്നതിന് കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് 1994ലും, കേരളമുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് 1994-ലും വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾപ്പെർക്കാവുന്നതാണ്. കൈപ്പുസ്തകത്തിന് നിയമപരമായ സാധ്യത നൽകുന്നതിന് ചട്ടങ്ങൾക്ക് രൂപംകൊടുക്കാവുന്നതാണ്. മൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സേവനങ്ങളുടെ ഇനം തെളിവായി നൽകുന്ന രേഖകളോ, അവയുടെ അഭാവത്തിൽ അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടിക്രമമോ ഉൾപ്പെടെ മേൽപ്പടി സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള മുൻഉപാധികൾ, അത്തരം അഭ്യർത്ഥനകൾ തരംതിരിച്ച് അവയിൽ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനുള്ളരീതി, തീരുമാനത്തിനുള്ള കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അന്തിമ തീരുമാനം ബന്ധപ്പെട്ടവരെ അറിയിക്കുന്ന രീതി, അപ്പീൽ വേണമെങ്കിൽ ആയത് സമർപ്പിക്കേണ്ടവിധം എന്നിവയെല്ലാം ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.4.21)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

32

ചട്ടങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്ന ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തികൾക്ക് പിഴചുമത്തുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.4.22)

നടപടി: സേവന അവകാശനിയമപ്രകാരമുള്ള പിഴ ശിക്ഷയ്ക്ക്, പ്രസ്തുത നിയമവ്യവസ്ഥ ലംഘിക്കുന്നവർ ബാധ്യസ്ഥരാണ്.

33

ചട്ടങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ഓൺലൈനായും തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടത്തിന് കീഴിലുള്ള എല്ലാ ഓഫീസുകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും പ്രാദേശിക ലൈബ്രറികളിലും വ്യാപകമായി ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു ബോർഡിൽ ഭംഗിയായി എഴുതി പ്രാദേശികഭരണകൂടത്തിന്റെ പേരിൽ ചട്ടങ്ങൾ പ്രമുഖസ്ഥാനത്ത് പ്രദർശിപ്പിക്കണം

(ഖണ്ഡിക 1.4.23)

നടപടി: നിലവിൽ സേവനാവകാശത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന സേവനങ്ങളും അവയ്ക്കുവേണ്ടി ഹാജരാക്കേണ്ട രേഖകളും സേവനം ലഭിക്കുന്ന സമയപരിധിയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിന് സമീപത്തും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന പൗരാവകാശരേഖകളിലും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വെബ് സൈറ്റിൽക്കൂടി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശം നൽകാവുന്നതാണ്.

34

ഓരോ സേവനവും സംബന്ധിച്ച വിശദങ്ങൾ അപേക്ഷാഫോമിന്റെ പരിശീഷ്ടം (Appendix) ആവുകയും, അപേക്ഷകന് കൈമാറുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 1.4.24)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

35

'First come first served' തത്വം കർശനമായി അനുവർത്തിച്ചും നിർദ്ദിഷ്ട സമയപരിധികൾക്ക് അകത്തും സേവനങ്ങൾ കഴിയുന്നിടത്തോളം ഓൺലൈനായി ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്..

(ഖണ്ഡിക 1.4.25)

നടപടി: പഞ്ചായത്തുകളിൽ ILGMS നഗരസഭകളിൽ 'K- Smart എന്നീ സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകൾ മുഖേനയാണ് സേവനങ്ങൾക്കുള്ള അപേക്ഷകൾ സ്വീകരിക്കുന്നതും, 'process' ചെയ്യുന്നതും. മിക്ക സേവനങ്ങളും നിലവിൽതന്നെ ഓൺലൈനായി ലഭ്യമാകുന്നുണ്ട്. പ്രസ്തുത സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകളിൽ 'first come first served' തത്വപ്രകാരം തന്നെയാണ് അപേക്ഷകൾ 'process' ചെയ്ത് തീർപ്പാക്കുന്നത്.

36

ശാരീരിക അവശതകളുള്ള ആളുകളുടെ കാര്യത്തിൽ ഒരു ഫോൺ വിളിയുടെയോ, സന്ദേശത്തിന്റെയോ, അഭ്യർത്ഥനയുടെയോ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സന്നദ്ധസേവകർ വീട്ടിൽ ചെന്ന് നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറങ്ങളിൽ അപേക്ഷകൾ എഴുതിവാങ്ങുന്ന ഒരു സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 1.4.26)

നടപടി: നിരാലംബർക്കും കിടപ്പുരോഗികൾക്കും നിലവിൽ വാതിൽപ്പടി സേവനം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വാതിൽപ്പടി സേവനം മെച്ചപ്പെടുത്താൻ നടപടി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

37

മേല്പറഞ്ഞതരം അപേക്ഷകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ചട്ടങ്ങൾ അനുസരിക്കാതിരിക്കാൻ മാർഗ്ഗരേഖകളുടെ/വ്യവസ്ഥകളുടെ ലംഘനം, ആവശ്യപ്പെട്ട രേഖകൾ ഹാജരാക്കാതിരിക്കൽ തുടങ്ങിയ സാധ്യമായ കാരണങ്ങളാൽ, അപേക്ഷിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ നൽകാൻ കഴിയില്ലെങ്കിൽ, നിഷ്കഷതയും സ്വാഭാവികനീതിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന്, അത്തരം അപേക്ഷകൾ നിരസിക്കുമ്പോഴൊക്കെ രേഖകൾ ഹാജരാക്കുന്നതിന് ഒരു സമയപരിധി നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും അപേക്ഷനിരസിക്കാതിരിക്കാൻ കാരണം കാണിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടും അപേക്ഷകന് ഒരു നോട്ടീസ് നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.4.27)

നടപടി: നിരസിച്ചു

38

സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ അനുകൂലമറുപടി ലഭിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അപേക്ഷ നിരസിക്കേണ്ടത് നിരസിച്ചുകൊണ്ടുള്ള നോട്ടീസിൽ/ ഉത്തരവിൽ സാധ്യമായ കാരണം വ്യക്തമായിരിക്കേണ്ടതുമാണ്. കെട്ടിടനിർമ്മാണം അനധികൃതനിർമ്മാണം ക്രമപ്പെടുത്തൽ നിർമ്മാണങ്ങൾക്ക് 'സ്റ്റോപ്പ് മെമ്മോ' നൽകൽ മുതലായ പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾ വിഷയങ്ങളാക്കിയിട്ടുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിൽ എന്തെങ്കിലും നടപടി എടുക്കുന്നതിനുമുമ്പായി അപേക്ഷകനെ പെറ്റീഷൻ / പെറ്റീഷണർക്ക് നേരിട്ട് ബോധിപ്പിക്കാനുള്ളത് കേൾക്കാനുള്ള ഒരു അവസരം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.4.28)

നടപടി: അനധികൃത കെട്ടിടനിർമ്മാണവും മറ്റും നിർത്തിവയ്ക്കുന്നതിന് സ്റ്റോപ്പ് മെമ്മോ നൽകുന്നതിനുമുമ്പ് കാരണം കാണിക്കൽ നോട്ടീസ് നൽകുന്നത് പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.

39

വിചാരണ നടത്തുകയും അപേക്ഷകൻ നൽകിയ മറുപടികൾ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തതിനുശേഷം കുറവുകൾ പിന്നെയും നിലനിൽക്കുന്നെങ്കിൽ കേസിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളും വിശദമാക്കി കൊണ്ടുള്ള ഒരു 'Speaking Order' എന്ന നിലയിൽ മാത്രം നിരസിക്കൽ ഉത്തരവ് നൽകേണ്ടതാണ്. എല്ലാ നിരസിക്കൽ നോട്ടീസുകൾ ഉത്തരവുകളിലും അപ്പീൽ പോകാനുള്ള അധികാരിയുടെ പേരും വിലാസവും നൽകുന്നതിനുള്ള സമയപരിധി എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ നൽകിയിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.4.29)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

40

നഗര തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ നികുതി പിരിവ് നോട്ടീസുകൾ നൽകുന്ന രീതി, കുറ്റവിചാരണം മുതലായവ സംബന്ധിച്ച് ചട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

41

ആക്ടിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതും, പിൻക്കാലത്ത് വിവിധ ഭേദഗതികൾ പ്രകാരം ആക്ടിൽ ഉൾച്ചേർത്തതുമായ വിവിധകുറ്റങ്ങൾക്ക് ചുമത്തേണ്ട പിഴശിക്ഷകൾ എല്ലാം ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് പട്ടിക IV ഉംV ഉം ഭേദഗതി ചെയ്യേണ്ടതാണ്. അത്തരം ഭേദഗതികൾ കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിന്റെ അതാത് പട്ടികകളിലും വരുത്തേണ്ടതാണ്

(ഖണ്ഡിക 1.4.31)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

42

അനധികൃത നിർമ്മാണങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ചട്ടങ്ങളിൽ ഒരു പൊതു നടപടിക്രമം നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.4.32)

നടപടി: 2024- ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് കെട്ടിട (അനധികൃത നിർമ്മാണങ്ങളുടെ ക്രമവല്പരണം) ചട്ടങ്ങൾ, 2024- ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി കെട്ടിട (അനധികൃത നിർമ്മാണങ്ങളുടെ ക്രമവല്പരണം) ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവ പൊതു നടപടിക്രമമനുസരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

43

മുൻസിപ്പൽ ചട്ടങ്ങളേക്കാൾ നടപ്പിലാക്കാൻ കൂടുതൽ എളുപ്പമായതിനാൽ പുറമ്പോക്കിലെ അനധികൃത കയ്യേറ്റം ഒഴിപ്പിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സെക്രട്ടറിമാർക്ക് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ അധികാരങ്ങൾ നൽകുന്ന എസ്.ആർ.ഒ 204/2016 പ്രകാരം 2016 ഭേദഗതി ചെയ്ത ഭൂസംരക്ഷണആക്ട് 1957-ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ 1998-ലെ കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി (പുറമ്പോക്ക് അനധികൃത കയ്യേറ്റത്തിനുള്ള പിഴശിക്ഷ) ചട്ടങ്ങൾ റദ്ദാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.4.33)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

44

മൂന്നാം ARC ശിപാർശ ചെയ്യുകയും നാലാം SFC ആവർത്തിച്ച് ഉറപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത നിലയിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ പങ്കാളിത്തവേദികൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്.

- (a) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഐക്യകണ്ഠേന തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന പത്തു മുതൽ 25 വരെ വിദഗ്ധരും ആക്ടിവിസ്റ്റുകളുമായ അംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒരു സിറ്റിസൺസ് പാനൽ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്; ചർച്ചകൾക്കും സമവായ കാഴ്ചപ്പാടിനുമായി പ്രശ്നങ്ങളെ ഗവൺമെന്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്താനുള്ള ഒരു 'Sounding Board'(ആശയ അഭിപ്രായങ്ങൾ എത്രമാത്രം അംഗീകാരയോഗ്യമാണെന്ന് പരീക്ഷിക്കാനുള്ള വേദി) ആയി തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് മേൽപ്പടി പാനലിനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. തങ്ങളുടെ പരിചിന്തിതമായ കാഴ്ചപ്പാട് നൽകുന്നതിന് മുമ്പായി പൗര പ്രമുഖരുമായും വിഷയ വിദഗ്ധരുമായും വിശാലതരമായ കൂടിയാലോചനകൾ നടത്താനും രേഖകൾ പരിശോധിക്കാനും പാനലുകൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- (b) പൗരന്മാരുടെ അഭിവിക്ഷണം വ്യത്യസ്ത സേവനങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നുന്ന ഒരു സ്ഥിരം സവിശേഷത ആയിരിക്കുകയും, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പരിശീലനം സൃഷ്ടിച്ച വിദ്യാർത്ഥികളെ വിശ്വസിച്ചു ഏൽപ്പിക്കുന്നതും ആയിരിക്കണം.
- (c) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം പരിഗണിക്കുന്ന അഭിപ്രായ വോട്ടെടുപ്പുകൾ നടത്താവുന്നതാണ്. ഈ സംവിധാനത്തിൽ ആകസ്മികമായി തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു കൂട്ടം ജനപ്രതിനിധികളെ ഒരു വേദിയിൽ വിളിച്ചിരുത്തി പ്രസക്തമായ വിഷയം വിശദീകരിക്കപ്പെടുന്നു. അതിനുശേഷം പ്രതിനിധികൾക്ക് ചോദ്യങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുകയും തുടർന്ന് ഗ്രൂപ്പിനകത്തുള്ള ചർച്ചകളും കൂടിയാലോചനകളും നടത്തുകയും ചെയ്യാം. തുടർന്ന് തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ നിർദ്ദിഷ്ട തീരുമാനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അഭിപ്രായവോട്ടെടുപ്പ് നടത്തുന്നു.
- (d) ഒരു തദ്ദേശഭരണകൂടം ഒരു പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ എല്ലാ ഗുണഭോക്താക്കളുടെയും ഒരു പൊതുകൂടിയാലോചന നടത്താവുന്നതും പ്രോജക്ട് കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് അവരുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകളെ കുറിച്ച് അറിയുകയും ചെയ്യാം.

(ഖണ്ഡിക 1.5.2 - ഖണ്ഡിക 1.5.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

45

സമവായത്തിനായി ധാരാളം വിശകലനങ്ങളും ചർച്ചകളും പ്രത്യേകിച്ച് തല്പരകക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചനകൾക്കുശേഷം വ്യക്തമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഈ മാനദണ്ഡങ്ങൾ നേരത്തെയുള്ള ശിപാർശകളിൽ പ്രസ്താവിച്ച വേദികളിൽ (FORA) അംഗീകാരയോഗ്യമാണോ എന്ന് പരിശോധിക്കുകയും

അതിനുശേഷം കരട് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പരസ്യമായ സൂക്ഷ്മപരിശോധനയ്ക്കും തീരുമാനങ്ങൾക്കും വിടുകയും ചെയ്യാം. ഇത് സാമൂഹികമായ ഉടമസ്ഥാവകാശം ഉറപ്പാക്കും. ഒരർത്ഥത്തിൽ ഇത് വികസനസംബന്ധിയും ക്രമവൽക്കരണ സംബന്ധിയുമായ പ്രവർത്തനത്തിന് ഒരു മാർഗ്ഗരേഖയായി ഉപയോഗപ്പെടും. ഇത്തരം മാനദണ്ഡങ്ങൾ അന്തിമരൂപത്തിൽ എത്തിയതിനുശേഷം വ്യാപകമായി പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.5.7)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

46

പൗരന്മാർക്കും ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും ഇടയിൽ സംഘർഷങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതെ തടയുന്നതിന് സൂഷ്മപരമായ പ്രവർത്തനത്തിൽ സമവായത്തിന്റേതായ ഒരു അന്തരീക്ഷം വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് നിർണ്ണായകമാണ്. അതിനാൽ ജില്ലാ നിയമസേവന അധികാരികൾ ലോകോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികൾ പ്രാദേശിക അഭിഭാഷകർ മറ്റ് ബഹുമാന്യ വ്യക്തികൾ എന്നിവരുടെ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ബദൽ തർക്കപരിഹാരങ്ങൾ സജീവമായും സുഗമമായും കരുപ്പിടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. വ്യവഹാര വിമുക്ത പഞ്ചായത്ത് എന്ന പദവി നേടിയെടുത്ത ആലപ്പുഴയിലെ ചെറിയനാട് പഞ്ചായത്ത് വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത മികവുറ്റ മാതൃക പഠിച്ചുകൊണ്ട് KILAT്ക്ക് ടി കാര്യം സുഗമമായി നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.5.8)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

47

തങ്ങളുടെ ശേഷികൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് ടാറ്റ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ് (TISS), ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് റൂറൽ മാനേജ്മെന്റ് ആനാട് (IRMA), നാഷണൽ ലോ സ്കൂൾ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ബംഗളൂരു, IIM കോഴിക്കോട്, IIT പാലക്കാട് എന്നീ ദേശീയതല സ്ഥാപനങ്ങളുമായും SIRD & PR Mysore, YASHADA, PUNE എന്നിങ്ങനെ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ പേരുകേട്ട സ്ഥാപനങ്ങളുമായും പറ്റുമെങ്കിൽ ഒരു ധാരണപത്രം(MOU) ഒപ്പിടുന്നതിലൂടെ KILAT്ക്ക് ഒരു ഔദ്യോഗിക ഉഭയകക്ഷി ബന്ധത്തിലേക്ക് കടക്കാവുന്നതാണ്. സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് സംസ്ഥാന സർവകലാശാലകളും CWRDM, KFRI, NCESS, CMD, CDS, IMG എന്നിവ പോലെയുള്ള സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു ഔദ്യോഗിക ട്വൈൽഡ് KILAT്ക്ക് വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ പങ്കാളിത്തങ്ങൾ വിഭവങ്ങൾ പങ്കുവെയ്ക്കുന്നതിലും സംയുക്ത ഗവേഷണത്തിലും ആവശ്യാനുസരണം പരിശീലനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിലും പരിശീലനം മാതൃകകൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നതിനും സഹായകമാകും.

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

48

SIRD യുമായുള്ള സംയോജനം മൂലം KILATCO ക്യാമ്പ്, തൃശ്ശൂർ & കണ്ണൂർ ജില്ലകളിൽ മെച്ചപ്പെട്ട സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ട്. വാടക അടിസ്ഥാനത്തിൽ KILATCO തിരുവനന്തപുരത്ത് ഭേദപ്പെട്ട രീതിയിലുള്ള പ്രവർത്തന ഇടം ഉണ്ട്. കേരള സർവ്വകലാശാലയുമായോ, കൂടപ്പനക്കുന്ന് ഫാമുലിയോ കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തി KILATCO കുറഞ്ഞത് അഞ്ചുക്കർ വരുന്ന ഒരു തിരുവനന്തപുരം ക്യാമ്പ് സ്വായത്തമാക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് തങ്ങളുടെ സമർത്ഥമായ കഴിവുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 1.6.8)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

49

മറ്റൊരു ജില്ലകളിലും റസിഡൻഷ്യൽ പരിശീലനത്തിന് സൗകര്യങ്ങളുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളുമായോ, ലാഭേച്ഛയില്ലാത്ത സ്ഥാപനങ്ങളുമായോ KILATCO പങ്കാളിത്തത്തിൽ ഏർപ്പെടാവുന്നതാണ്. ജില്ലാതല പരിശീലന പരിപാടികൾ സുഗമമായി നടത്തുന്നതിന് ഇത് ദീർഘകാല അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 1.6.9)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

50

തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളിലെ വ്യത്യസ്ത ഔദ്യോഗിക സ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുംവേണ്ടി KILA ഒരു യോഗ്യതാ രൂപരേഖ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനെ IMG യുമായി പങ്കാളിത്തത്തിൽ ഏർപ്പെടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.10)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

51

ഇപ്പോൾ സംയോജിത LSGD കേഡർ നിലവിൽ വന്നുകഴിഞ്ഞതിനാൽ പുതിയ വകുപ്പിന്റെ ശാസ്ത്രീയപരിശീലന ആവശ്യകതകളുടെ വിലയിരുത്താൻ ഉടനെ നടത്താവുന്നതും, സാമാന്യംനീണ്ട ഒരു പരിശീലനപരിപാടി, മധ്യ-സീനിയർ തലങ്ങളിൽ അതായത് രണ്ടാം ഗസറ്റഡ് തസ്തിക മുതൽക്കുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് കുറഞ്ഞത് രണ്ടാഴ്ചത്തേക്ക് നടത്താവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.11)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

52

ഒരു വിദഗ്ധ ഗ്രൂപ്പുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ വയോജന വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഏറ്റവും ഉത്തമമായ തത്വങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് KILA കർശനമായ ഒരു പരിശീലനരീതിശാസ്ത്രം വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. സുപ്രധാന വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ രൂപരേഖകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതും കോഴ്സ് നടത്തിപ്പിൽ ലക്ഷ്യം നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.12)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

53

ജലസംഭരണവിഭാഗം, പരിസ്ഥിതി പുനഃസ്ഥാപനം, ഗോത്രവർഗ്ഗ വികസനം, മത്സ്യത്തൊഴിലാളി വികസനം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരിശീലന പരിപാടികൾക്ക് ഊർജ്ജിത മണ്ഡലപര്യടനങ്ങൾ നിയമപരമായി നിർബന്ധമാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 1.6.13)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

54

വിദ്യാഭ്യാസവിദഗ്ധർ, വിരമിച്ച സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, പൗര സമൂഹ സംഘടനകൾ, സ്വകാര്യമേഖലയിൽ നിന്നുപോലുമുള്ളവർ എന്നിവരിൽ നിന്ന് തെരഞ്ഞെടുത്ത മികവ് തെളിയിച്ചിട്ടുള്ള പരിശീലകരുടെ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സംവിധാനത്തിലേക്ക് കില (KILA) മാറേണ്ടതുണ്ട്. നിലവിലുള്ള വിപുലന ഫാക്കൽറ്റിയുടെ യോഗ്യതാപത്രങ്ങൾ ഒരു വിദഗ്ധസമിതി പരിശോധിച്ച്, സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പരിശീലകരായി അവരെ പരിവർത്തിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.14)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

55

KILA ആവശ്യാധിഷ്ഠിതമായ പരിശീലനം എന്ന സംവിധാനത്തിലേക്ക് മാറേണ്ടതുണ്ട്. അതായത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് യോജിച്ച ഒരു വിഷയത്തിലോ, ഒരു കൂട്ടം വിഷയങ്ങളിലോ പരിശീലനത്തിന് അഭ്യർത്ഥന നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.15)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

56

LSGD ജീവനക്കാർക്കുവേണ്ടി സംസ്ഥാന പരിശീലന നയത്തിന് അനുസൃതമായി താഴെപ്പറയുന്ന പരിശീലന പരിപാടികൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു:

- (i) എല്ലാ ഗസറ്റഡ് ഓഫീസർമാർക്കും ആറുമാസത്തേക്ക് ആസൂത്രണപ്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായ പരിശീലനം.

- (ii) ഗസറ്റഡ് തസ്തികയിലേക്ക് പ്രമോഷൻ നേടുന്ന എല്ലാവർക്കും മൂന്നു മാസത്തേക്ക് ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായ പരിശീലനം (Induction പരിശീലനം).
- (iii) ഗ്രൂപ്പ് III ഓഫീസർമാർക്ക് മൂന്നുമാസത്തേക്ക് ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായ പരിശീലനം.
- (iv) എല്ലാ എഞ്ചിനീയർമാർക്കും ഇതര ടെക്നിക്കൽ സ്റ്റാഫിനും മൂന്നു മാസത്തേക്ക് ടി പരിശീലനം.

മൂന്ന്/ആറുമാസ പരിപാടികളിൽ കുറഞ്ഞത് രണ്ടാഴ്ച നീളുന്ന മണ്ഡലപര്യടനവും പ്രത്യേകസ്ഥാപനത്തിൽ ഒരാഴ്ചത്തെ പരിശീലനവും നിർബന്ധമാണ്. SGDയിലെ ഗസറ്റഡ് ഓഫീസർമാർക്ക് ഇൻഡക്ഷൻ പരിശീലനത്തിനുശേഷം രണ്ടാഴ്ചവീതം കാലയളവ് ഉള്ള മൂന്ന് നിർബന്ധിത പരിശീലനഘട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 1.6.16)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

57

KILA, തങ്ങളുടെ ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിൽ ഓരോ ഫാക്കൽറ്റി അംഗത്തിനും കുറഞ്ഞത് ഒരു പ്രവർത്തനനിരത ഗവേഷണവും, ഓരോ കേന്ദ്രത്തിനും ഒരു 'കോർ (Core)' ഗവേഷണവും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇതിനുപുറമേ ഒരു സ്ഥാപനം എന്ന നിലയിൽ, കില, മാർഗ്ഗദർശക ഗവേഷണത്തിനുള്ള അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിന് 1990 കളിൽ സെന്റർഫോർ ഡെവലപ്മെന്റ് സ്റ്റഡീസ് (CDS) വിജയകരമായി നടപ്പിലാക്കിയ കേരള റിസർച്ച് പ്രോജക്ട് ഓൺ ലോക്കൽ ലെവൽ ഡെവലപ്മെന്റ് (KRPLLD) മാതൃകയാക്കാവുന്നതാണ്. മൂന്ന് ഇനങ്ങളിലുള്ള ഗവേഷണം സംബന്ധിച്ച് കില CDS-മായി ഒരു ഔദ്യോഗിക സഹകരണ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.17)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

58

കില IGNOU വുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾ എന്നിവർക്കായി വിദൂര പരിശീലനം മാതൃകകൾ വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിൽ ഇലക്ട്രോണിക് കോഴ്സുകളും ഉൾപ്പെടുത്തണം.

(ഖണ്ഡിക 1.6.18)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

59

കില തദ്ദേശകം (Thaddesakam) വേദിയെ പൂർണ്ണവികസിത പരിശീലന സമൂഹമായി വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇത് സുപ്രധാന പ്രമേയങ്ങളുടെ ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ, അനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവെക്കൽ, സംശയനിവാരണം എന്നിവയ്ക്ക് സുഗമമായ പാതയൊരുക്കും. ഇത് രാജ്യത്തെ ഒന്നാകെ മുന്നിൽ കണ്ടുകൊണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 1.6.19)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

60

കില മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്സ് ഫോർ റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് & പഞ്ചായത്തീരാജ് (SIRDPRS)ന് കൺസൾട്ടൻസി ലഭ്യമാക്കാൻ സന്നദ്ധത കാണിക്കണം. അതുപോലെ, മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും അവയിലേക്ക് സമ്പർക്കസന്ദർശനങ്ങൾ നടത്തുകയും വേണം. ഇത് മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളെ സജീവമായി സ്വാധീനിക്കുന്നതാണ്. കാരണം കേരളത്തിലെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ക്രിയാത്മകവും നിഷേധാത്മകവുമായ വശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് യഥാർത്ഥ ജീവിതപരിസ്ഥിതികൾ ടിസംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് കേരളവുമായുള്ള സമ്പർക്കത്തിൽനിന്ന് നേരിട്ട് ലഭിക്കുകയും അതിൽനിന്ന് തങ്ങളുടെ സംസ്ഥാനത്തിന് ഉചിതമെന്ന് തോന്നുന്ന പാഠങ്ങൾ അവർക്ക് പഠിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഇതുമായി ചേർന്നുള്ള മിതമായ ശക്തിചൈതന്യം പരിഗണിച്ച്, കില ഈ ഉദ്ദേശത്തിനായി സ്വന്തം വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.20)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

61

KILA, പ്രമേയം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വോളന്ററി ടെക്നിക്കൽ കോർപ്പസ് സ്ഥാപിക്കുകയും അവയ്ക്ക് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ എല്ലാത്തരം ശേഷി നിർമ്മാണങ്ങളിലും പ്രത്യേകിച്ചും 'ബീക്കണുകൾ' വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ അവയ്ക്ക് മാർഗ്ഗദർശനം നൽകുകയും ചെയ്യാം.

(ഖണ്ഡിക 1.6.21)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

62

പ്രൊഫഷണലുകൾക്കും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾക്കുമായി KILA, ലളിതവും എന്നാൽ ശക്തിമത്തമായ IT അധിഷ്ഠിത പഠനസാമഗ്രികൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇവയിൽ താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്:

- (i) ചെലവ് കുറഞ്ഞതും എന്നാൽ ഫലപ്രദവുമായ ഉചിതമായ സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ പ്രയോഗം ഉൾപ്പെടെ റോഡുകളുടെയും കെട്ടിടങ്ങളുടെയും രൂപകല്പന.
- (ii) ചരിവ് സഞ്ചലനം ഉൾപ്പെടെ സംയോജിത ജലസംഭരണ ഭൂവിഭാഗങ്ങളുടെ കൈകാര്യം.
- (iii) പ്രകൃതിദത്ത കൃഷിരീതികൾ

ടി സാമഗ്രികൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ കിലയ്ക്ക് IT യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട, ലാഭേച്ഛയില്ലാത്ത സ്ഥാപനങ്ങളുമായി പങ്കാളിത്തത്തിൽ ഏർപ്പെടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.22)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

63

കില പഠനമാതൃകകളുടെ ഒരു നിക്ഷേപസ്ഥാനം വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. തങ്ങളുടെ ഫാക്കൽറ്റിയിൽ നിന്നും അതുപോലെതന്നെ വിദഗ്ധരായ സന്നദ്ധസേവകരിൽ നിന്നും കില, ഗുണമേന്മാപഠനം മാതൃകകൾ തയ്യാറാക്കാൻ ശേഷിയുള്ള പ്രതിഭാശാലികളുടെ ഒരു 'കോർ' ഗ്രൂപ്പിന് രൂപം നൽകണം. പ്രൊഫഷണലുകളെ വികസിപ്പിച്ച് കുറച്ചുകാലം അവരെ കൂടെനിർത്തി പരിശീലനമികവ് നൽകുന്നതിന് ടാറ്റാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസിനോട് ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.23)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

64

ജലസംഭരണ ഭൂവിഭാഗകൈകാര്യം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തെ എതിരിടുന്നതിൽ ഉയർന്ന മുൻഗണനയുള്ള ഒന്നാണെങ്കിലും ഹരിത കേരള മിഷൻ ഇടപെട്ടിട്ടുപോലും അതിന് വിജയപദത്തിൽ എത്താൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിനാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ശാസ്ത്രീയ ചിട്ടയോടുകൂടിയ ഒരു സമീപനം ആവശ്യമാണ്. ബംഗളൂരുവിലെ 'MYRDA'യുടെയും മധ്യപ്രദേശിലെ സമാജപ്രഗതി സഹയോഗിന്റെയും സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, കൂടുതൽ മലമ്പ്രദേശങ്ങളുള്ള ഓരോ കാർഷിക-പരിസ്ഥിതിമേഖലയുമായി പ്രതിഭാശാലികളുടെ ഒരു ടീമിനെ പരിശീലിപ്പിച്ചെടുക്കണം. സംഘടനകൾക്ക് പ്രയോഗക്ഷമതയുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് പ്രസ്തുത വ്യക്തികളെ മണ്ഡലപരിശീലനത്തിനുശേഷം മാർഗ്ഗദർശനം നൽകി കൂടെനിർത്താവുന്നതാണ്. തുടർന്ന് ഈ പഠനമാതൃക മണ്ഡലതലത്തിൽ നടപ്പാക്കൽ ഓഫീസർമാരിലേക്ക് കൈമാറാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.24)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

65

തങ്ങളുടെ സമശീർഷരെ സ്വാധീനിക്കാൻ ശേഷിയുള്ള തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന്റെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നേതാക്കൾക്കായി ദേശീയ തലത്തിലെ ഉത്തമ പ്രവർത്തനമാതൃകകളുടെ ഒരു സമ്പർക്കസന്ദർശനം സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. മാനദണ്ഡാധിഷ്ഠിത തിരഞ്ഞെടുപ്പിന് സ്വരാജ് ട്രോഫി ജേതാക്കൾക്ക് മികവാറും മുൻഗണന നൽകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.25)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

66

സംസ്ഥാനത്ത് ഉന്നത ഭാരത് അഭിയാൻ പ്രവർത്തനനിരതമാകുന്നതിനുള്ള കേന്ദ്ര (Nodal) ഉത്തരവാദിത്വംകില ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ആശയവിശദീകരണക്കുറിപ്പ് പരിശിഷ്ടം 1.6.1 ൽ കാണാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.26)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

67

തദ്ദേശീയഭരണത്തിൽ അറിവും നൈപുണ്യവും എന്നതിനേക്കാൾ പ്രാധാന്യം മനോഭാവങ്ങൾക്കാണ്. മനോഭാവങ്ങൾ നൈതികമൂല്യങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച പാഠ്യപദ്ധതി വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് കിലയ്ക്ക് പഞ്ചാഗി (ഇനിഷ്യേറ്റീവ് ഓഫ് ചെയ്ഞ്ച്) യുമായി പങ്കാളിത്തത്തിൽ ഏർപ്പെടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.27)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

68

പരിശീലന കോഴ്സിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് പ്രസക്തം എന്ന നിലയിൽ മാനേജ്മെന്റിനെ കൂടുതൽ ഊന്നൽ കൊടുക്കണമെന്ന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്ന് ഒരു ആവശ്യം ഉയർന്നുവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇത് മാനേജ്മെന്റിന്റെ പൂർണ്ണവ്യാപ്തി ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും, താഴെ പറയുന്നവയിൽ വിശേഷാൽ ഊന്നൽ നൽകുന്നതും ആയിരിക്കും:

- (i) ഉദ്യോഗസ്ഥർ
- (ii) ചുമതല നിർവഹണം
- (iii) പൊതുസമ്പർക്കം
- (iv) പൊതുയോഗങ്ങൾ
- (v) സമയം
- (vi) സംഘർഷം
- (vii) ഓഫീസ്/സ്ഥാപനമാനേജ്മെന്റ്
- (viii) ധനകാര്യം
- (ix) പ്രോജക്ട്
- (x) പങ്കാളിത്തവും കൂട്ടുകെട്ടുകളും കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള അനുദ്യോഗിക നൈപുണ്യം.

അനുയോജ്യ മാതൃകകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് കിലയ്ക്ക് IRMA യും CMD യുമായി പങ്കാളിത്തത്തിൽ ഏർപ്പെടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.28)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

69

നഗരവികസനത്തിൽ കിലയുടെ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് വിശേഷാൽ പരിശ്രമങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. പരിശീലകരായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് ഉയർന്ന യോഗ്യതയുള്ള പ്രൊഫഷണലുകളുടെ ഒരു സംഘത്തെ വികസിപ്പിച്ച് കൊണ്ടുവരേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. നഗരമേഖലകളിൽ താഴെപ്പറയുന്ന വിഷയങ്ങൾ വിശേഷാൽ പ്രസക്തി അർഹിക്കുന്നു:

- (i) നഗരവൽക്കരണവും സ്ഥലപരമായ ആസൂത്രണവും
- (ii) നഗരത്തിനുള്ള അവകാശം
- (iii) നഗര പരിസ്ഥിതി
- (iv) കാൽ നടയാത്രക്കാരുടെ അനായാസതയും മോട്ടോർ രഹിത ഗതാഗതവും ഉൾപ്പെടെയുള്ള പൗരസേവനങ്ങൾ
- (v) നഗരാഭരോഗ്യം
- (vi) നഗര ദാരിദ്ര്യം
- (vii) സേവന വിതരണം
- (viii) ഗതാഗതവും, ചരക്ക് നീക്കവും
- (ix) വിഭവ സമാഹരണം
- (x) പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം
- (xi) ദുരന്തനിവാരണം
- (xii) നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കുവേണ്ടി KWA പോലെയുള്ള ഏജൻസികൾ നിർവഹിക്കുന്ന പ്രോജക്റ്റുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവൻ പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് JNNURM, UIDSSMT, KSUDP എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള സോദാഹരണ പഠനം മാതൃകകൾ.

(ഖണ്ഡിക 1.6.29)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

70

പൊതുവിൽ എല്ലാ തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കും വേണ്ടി താഴെ പറയുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ വിശേഷാൽ മുൻഗണന നൽകാവുന്നതാണ്:

- (i) സ്വത്തുക്കളുടെ മാനേജ്മെന്റ്
- (ii) നീതിശാസ്ത്രവും ഭരണഘടനാ മൂല്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള മൂല്യങ്ങളും
- (iii) നിയമം
- (iv) പൗരാവകാശങ്ങളും ദരിദ്രരും ദുരിതവിധേയമായവരുടെ അവകാശങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള അവകാശശാസ്ത്ര വികസനം.
- (v) പരിതസ്ഥിതികൾ/പരിസ്ഥിതിശാസ്ത്രം
- (vi) ഉത്തരവാദിത്വം പ്രത്യേകിച്ചും സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വം (ആവലാതി പരിഹാരം ഉൾപ്പെടെ)
- (vii) SDGകളും അവയിൽ ഉൾച്ചേർന്നിട്ടുള്ള മൂല്യങ്ങളും
- (viii) സ്വന്തം വിഭവസമാഹരണം വർദ്ധിപ്പിക്കൽ

- (ix) അക്കൗണ്ടിംഗിൽ ഡബിൾ എൻട്രിസിസ്റ്റം എന്തെന്ന് മനസ്സിലാക്കൽ
- (x) യൂസർ ചാർജുകളും അവ നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള രീതികളും
- (xi) ബൈലാകളുടെ പ്രാധാന്യവും അവയുടെ രൂപീകരണത്തിനും അംഗീകാരത്തിനുമുള്ള പ്രക്രിയകളും നടപടിക്രമങ്ങളും
- (xii) കേരളത്തിലെ ഭൂസമാഹരണ സാധ്യതകൾ
- (xiii) പൊതു-സ്വകാര്യപങ്കാളിത്തം-തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളിലെ സാധ്യതകൾ
- (xiv) ക്രമവൽക്കരണവും പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്തലും
- (xv) സ്ഥലപരമായ ഡോറ്റ് ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശസ്ഥിതിവിവര കണക്കുകൾ
- (xvi) തദ്ദേശ സാമ്പത്തിക വികസനം
- (xvii) ദുരന്തസാധ്യത ഗ്രൂപ്പുകളുടെ വികസനം-കുട്ടികൾ, മുതിർന്നവർ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ, ഭിന്നലിംഗക്കാർ
- (xviii) താരതമ്യ തദ്ദേശഭരണം - ദേശീയം/അന്തർദ്ദേശീയം

(ഖണ്ഡിക 1.6.30)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

71

പരിശീലനത്തിനായി താഴെപ്പറയുന്ന അധിക ടാർഗറ്റ് ഗ്രൂപ്പുകൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു.

- (i) എം.പിമാർ/എം.എൽ.എമാർ
- (ii) ട്രേഡ് യൂണിയനുകൾ ഉൾപ്പെടെ രാഷ്ട്രീയകക്ഷികൾ
- (iii) മാധ്യമങ്ങൾ
- (iv) CSR മാനേജർമാർ
- (v) NGOകൾ/CSOകൾ
- (vi) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്ന 'പാരാസ്റ്റേറ്റലുകൾ' (Parastatals) മറ്റ് ഏജൻസികളും.
- (vii) ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ:
 - a. റവന്യൂ
 - b. ഭക്ഷ്യ & സിവിൽ സപ്ലൈസ്
 - c. വനം
 - d. പോലീസ്
 - e. തൊഴിൽ
- (viii) തദ്ദേശ ഭരണ കൂടങ്ങളിലെ ആഡിറ്റർമാർ
- (ix) ജില്ലാതലത്തിലും അതിനു മുകളിലും സ്ഥലം മാറ്റപ്പെട്ട വകുപ്പുകളിലെ സീനിയർ ഓഫീസർമാർ
- (x) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ സ്ഥാപനപരമായ സമിതികൾ
- (xi) തദ്ദേശഭരണകൂട അസോസിയേഷനുകളുടെ നേതാക്കൾ
- (xii) കുടുംബശ്രീ ശൃംഖലയിൽ നിന്നുള്ള കമ്മ്യൂണിറ്റി സോഴ്സ് വ്യക്തികളിലൂടെ പൗരന്മാരെ ബോധവൽക്കരിക്കൽ.

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

72

SFC-യുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം വിലയിൽ ഒരു ധനകാര്യ വിഭാഗം (Fiscal Cell) രൂപീകരിക്കാൻ തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇത് പ്രവർത്തനനിരതമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന്റെ TOR-ൽ താഴെ പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

- (i) വരുമാനമായും ചിലവിനങ്ങളുമായും ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ ഡാറ്റകളുടെയും ശേഖരണം
- (ii) ഡേറ്റകളുടെ വർഗ്ഗീകരണം-തദ്ദേശഭരണകൂടം സംബന്ധിച്ചും പ്രമേയം സംബന്ധിച്ചും ഉപപ്രമേയം സംബന്ധിച്ചും.
- (iii) സജീവ സന്നദ്ധമായി ഡാറ്റ ലഭ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് അത് ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ഗവേഷകരെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുക
- (iv) പ്രസക്തമായ മേഖലകളെ പ്രത്യേകം പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ കാര്യനിർവഹണം സൂചിപ്പിക്കുന്ന പെർഫോമൻസ് റിപ്പോർട്ട് വകുപ്പ് തലവന്മാർക്കും ഗവൺമെന്റിനും നൽകുക.

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

73

കുടുംബശ്രീക്ക് തങ്ങളുടെ ശേഷിനിർമ്മാണ പരിപാടി രൂപകൽപ്പന ചെയ്യാൻ കഴിവുണ്ടെങ്കിലും ഇരട്ടിപ്പ് ഒഴിവാക്കി സംയുക്തപ്രവർത്തന ഊർജ്ജം കൈവരിക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ എല്ലാ പരിപാടികളും കില ഏകോപിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. കിലയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും പരിശീലകരെയും കുടുംബശ്രീ സംഘടനയ്ക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. കിലയ്ക്ക് കുടുംബശ്രീ നിയമിക്കുന്ന പ്രത്യേക പരിശീലകരിൽ നിന്നുള്ള ആനുകൂല്യം ലഭ്യമാക്കാനും ഇതുവഴി കഴിയും.

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

74

I.K.M., ശുചിത്വമിഷൻ, ഹരിത കേരള മിഷൻ എന്നിവയുടെ ശേഷിനിർമ്മാണം, അവയുടെ ആവശ്യങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കിയതിനുശേഷം കില നിർവഹിക്കേണ്ടതാണ്.

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

75

KILA-യ്ക്ക് 10 കേന്ദ്രങ്ങളാണുള്ളത്. ഓരോ കേന്ദ്രവും 5 കൊല്ലത്തേയ്ക്കുള്ള ഒരു കാഴ്ചപ്പാട് പദ്ധതിയും, ഒരു വാർഷിക പദ്ധതിയും ഉൾപ്പെടെ ഒരു കർമ്മപദ്ധതിയ്ക്ക് രൂപം കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

76

10 കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഓരോന്നിനും ഉപസമിതികൾ ഉൾപ്പെടെ KILATയ്ക്ക് ഒരു പൊതു ഉപദേശക സമിതി ഉണ്ടായിരിക്കണം. ശിപാർശ നമ്പർ 1.6.17ൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഗവേഷണത്തിന്റെ മൂന്ന് മാതൃകകൾക്കും ഉപദേശം നൽകുന്നതരത്തിൽ KILATയ്ക്ക് ഒരു ഗവേഷണ ഉപദേശക സമിതിയും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

77

ഓരോ കേന്ദ്രവും തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുകയും കില ഈ റിപ്പോർട്ടുകളെയെല്ലാം വേണ്ട രീതിയിൽ ഏകീകരിക്കുകയും വേണം. ഈ ഏകീകൃത റിപ്പോർട്ടിന്റെ മലയാളം പകർപ്പ് എല്ലാ എം.പിമാർക്കും/എം.എൽ.എമാർക്കും എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും കൂടാതെ ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറിമാർക്കും വകുപ്പ് തലവന്മാർക്കും അയച്ചുകൊടുക്കണം. റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് പഞ്ചായത്തീരാജ്, ഗ്രാമവികസനം, നഗരവികസനം എന്നീ മന്ത്രാലയങ്ങൾക്കും NIRD&PRനും NIUAയ്ക്കും പഞ്ചായത്തീരാജിന്റെയും ഗ്രാമവികസനത്തിന്റെയും എല്ലാ സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകൾക്കും അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

78

പ്രസ്തുത ശിപാർശകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് അവ താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ ശ്രദ്ധകളായി തിരിക്കുകയും,ഫലാധിഷ്ഠിത രൂപരേഖ ഉപയോഗിച്ച് കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും വേണം:

- (i) പ്രമേയം
- (ii) ലക്ഷ്യങ്ങൾ/ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ
- (iii) പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- (iv) ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ
- (v) ചെലവുകൾ
- (vi) സമയപരിധികൾ
- (vii) വിപത്തുകളും ലഘൂകരണ നടപടികളും
- (viii) ഉല്പന്നങ്ങളും ഫലങ്ങളും
- (ix) പരിശോധന മാർഗ്ഗങ്ങൾ

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

79

KILA ഇതിനകം തന്നെ പ്രവർത്തന മികവിന്റെ ഒരുതലത്തിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ട്. 32 വർഷത്തെ അസ്തിത്വത്തിനുശേഷം ഇപ്പോൾ ഈ സ്ഥാപനത്തിന് കൂടുതൽ ഉയരങ്ങൾ എത്തിപ്പിടിക്കാനുള്ള സമയമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.6.39)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

80

പ്രതികരണസ്വഭാവം

ശിപാർശകൾ

പ്രതികരണസ്വഭാവവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മിക്ക ശിപാർശകളും കമ്മീഷന്റെ മൂന്നാം റിപ്പോർട്ടിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ കാണാം. പ്രതികരണസ്വഭാവം, സജീവസന്നദ്ധവും, മുൻകൂറായിട്ടുള്ളതുമായ ഒരു ഭരണത്തിലേക്ക് തദ്ദേശീയ ഗവൺമെന്റുകൾ ചുവടുവയ്ക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്ന് മാത്രമാണ് ഇവിടെ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നത്.

(ഖണ്ഡിക 1.7.4)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

81

ഇത് വ്യവസ്ഥകളെക്കാൾ കൂടുതലായി സംസ്കാരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതും മാനേജ്മെന്റിന്റെ അതിനേക്കാൾ കൂടുതലായി മനോഭാവങ്ങളുടേതായതുമായ ഒരുവിഷയമായതിനാൽ ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും കൂടുതൽ പ്രതികരണസ്വഭാവം ആർജ്ജിക്കുവാൻ സമ്മേളന പരിശീലനം നൽകേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 1.7.5)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

പൗരസേവനങ്ങൾ

ശിപാർശകൾ

82

ഈ പ്രശ്നങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ കമ്മീഷൻ താഴെപ്പറയുന്നവ ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു:

ആഴ്ചതോറും തദ്ദേശീയഭരണകൂടത്തെ സന്ദർശിക്കുകയോ, തദ്ദേശ ഭരണകൂടം ആവശ്യപ്പെടുമ്പോഴൊക്കെ വൈദ്യുതലൈനുകളുടെ പ്രവർത്തനരാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും പ്രതികരിക്കുകയോ, ചെയ്യേണ്ട, സദാ പ്രവർത്തന

നിരതരായിരിക്കേണ്ട, ഓവർസിയർമാരെപോലുള്ള ഓഫീസർമാരെ KSEBL കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.15)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

83

തദ്ദേശഭരണകൂടതലത്തിൽ നിലവിലുള്ള സമിതി പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സൺ ദൗത്യനിർവ്വഹണത്തിന് കഴിയുന്ന കോർപ്പറേഷനുകൾ ഒഴികെ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ തലവൻ ആയിരിക്കണം കമ്മിറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷൻ. കോർപ്പറേഷനുകളിൽ KSEBLന്റെ പ്രതിനിധി ഒരു എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയറും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ ഒരു അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയറും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയറും ആയിരിക്കും ഏകോപനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തി പരിഹരിക്കുന്നതിന് കമ്മിറ്റി ഒരു നിശ്ചിതദിവസവും സമയത്തും യോഗം ചേരേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.16)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

84

നിലവാരമുള്ള സാധനസാമഗ്രികൾക്കായി KSEBLന് വിതരണക്കാരുമായി നിലവിലുള്ള നിരക്ക് അനുസരിച്ച് കരാറിൽ ഏർപ്പെടാവുന്നതാണ്. പ്രത്യേകം, പ്രത്യേകം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഉടമ്പടിപ്രകാരം പ്രസ്തുത വിതരണക്കാർ സാധനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. ഇത് ജില്ലാതലത്തിലും പ്രാദേശികതലത്തിലും നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.17)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

85

KSEBL ഉപഭോക്താ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന ഒരു സംവിധാനം നിലനിർത്തേണ്ടതാണ്. ഇത് ദേശീയ ഭരണകൂടതലത്തിൽ ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല.

(ഖണ്ഡിക 2.1.18)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

86

തെരുവ് വിളക്കുകൾ കത്തിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളുടെ വിവിധ അഭ്യർത്ഥനകൾ പരിശോധിച്ച് നടപടി എടുക്കുന്നതിന് KSEBL ഒരു സമയപരിധി നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.19)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

87

തെരുവ് വിളക്കുകൾ കൃത്യമായി കത്തിക്കുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ചില നൂതനസമ്പ്രദായങ്ങൾ അവലംബിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവ 'മെച്ചപ്പെട്ട സമ്പ്രദായങ്ങൾ' എന്ന അധ്യായത്തിൽ (Vol: III) വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ഗവൺമെന്റ് ഇവ പ്രാമാണീകരിക്കുകയും നിലവിലുള്ള സംവിധാനം തുടരുന്നതിന് സ്വാതന്ത്ര്യം അനുവദിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനോടൊപ്പം അനുയോജ്യമായ മറ്റേതെങ്കിലും മാതൃകകൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതിന് തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകുകയും ചെയ്യാം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.20)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

88

തെരുവ് വിളക്കുകൾക്ക് നിർബന്ധമായും മീറ്ററുകൾ ഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. LSGD ഇക്കാര്യം ഉറപ്പുവരുത്തണം. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നിർദ്ദിഷ്ട സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ ഇത് ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടുകളും വികസനഫണ്ടുകളും തടഞ്ഞുവയ്ക്കേണ്ടതും, മീറ്റർ ഘടിപ്പിച്ചു എന്ന് തെളിവ് സഹിതം ബോധ്യപ്പെട്ടതിനുശേഷം മാത്രം ഫണ്ടുകൾ പുനരാരംഭിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.21)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

89

മീറ്റർ ഘടിപ്പിക്കാത്ത പ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാം KSEBL മീറ്ററിംഗിങ്ങിനുള്ള എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതും, ആയത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് തുടർനടപടികൾക്കായി ഒരു ഏകീകൃത കോപ്പി ഗവൺമെന്റ് അഡീഷണൽ ചീഫ്-സെക്രട്ടറി (LSGD)യ്ക്ക് നൽകുന്നതുമായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 2.1.22)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

90

സ്ഥാനമാറ്റം നേരിട്ടാൽ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഒന്നാം റിപ്പോർട്ടിന്റെ സപ്ലിമെന്റ് ഖണ്ഡിക 3-4ൽ നൽകിയിട്ടുള്ള ശിപാർശകൾ പഴുതില്ലാതെ നടപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.23)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

91

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലേക്ക് സ്ഥാനമാറ്റം നടത്തിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ എല്ലാം എന്നർത്ഥം ഓഡിറ്റ് നടത്താൻ ഊർജ്ജപരിപാലന കേന്ദ്രത്തോട് (EMC) ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്. ഇതിനായി റോഡ്-ഇതര സംരക്ഷണഫണ്ടിൽനിന്നോ, വികസനഫണ്ട് ഒഴികെയുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും ഫണ്ടിൽനിന്നോ, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ചെലവ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഓഡിറ്റ് ശുപാർശകൾ നടപ്പാക്കേണ്ടതും, ഇതിനായി ഏത് ഫണ്ടും ഉപയോഗിക്കാൻ അവരെ ചുമതലപ്പെടുത്താവുന്നതുമാണ്. ഈ നടപടികളുടെ കാര്യക്ഷമത അളക്കുന്നതിന് നടപടികൾക്ക് മുൻപും, ശേഷവുമുള്ള വൈദ്യുതി ഉപഭോഗത്തിന്റെ ഡാറ്റ, EMC നിർദ്ദേശിച്ച മാതിരി ശേഖരിച്ച് ഏകീകരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.24)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

92

വീണ്ടെടുക്കാനാവാത്ത ഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രയോഗക്ഷമമായ പ്രോജക്റ്റുകൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഔദ്യോഗിക അംഗീകാരവും യോഗ്യതയുമുള്ള ഏജൻസികളായി EMCA യേയും, ANERT നേയും പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ്. EMC യും ANERT ഉം സാധ്യതാപഠനങ്ങൾ, DPR രൂപകൽപ്പന, എസ്റ്റിമേറ്റുകൾ എന്നിവ ഏറ്റെടുക്കുകയും സംരക്ഷണം ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റിനെ കൂടുതൽ ക്രിയാത്മകമായ പ്രവർത്തനത്തിന് കൂടെ നിർത്തുകയും വേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.25)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

93

മാസ്റ്റർ പരിശീലകർക്ക് പരിശീലനം നൽകുന്നതുവഴി തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റുകൾക്ക് സാങ്കേതികസഹായം നൽകാൻ ANERT ഒരു നൂതന സംരംഭം തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഭാവിയിൽ ഇവ കടുംബശ്രീയിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകുന്നതും സൗര 'ഇൻസ്റ്റലേഷൻ'കളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് സർവീസ് കേന്ദ്രങ്ങളായി സംഘടിപ്പിക്കുന്നതുമായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 2.1.26)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

94

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നടത്തുന്ന പർച്ചേസുകൾക്കും അനേർട്ട് റേറ്റ് കോൺട്രാക്ട് സേവനങ്ങൾ ബാധകമാകുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.27)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

95

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ മാലിന്യശേഖരണത്തിന്, പ്രത്യേകിച്ചും വികേന്ദ്രീകൃത യൂണിറ്റുകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ളതിന്, വൈദ്യുതവാഹനങ്ങളുടെ ഉപയോഗം ജനപ്രിയമാക്കുന്നതാണ്. ഇവയ്ക്ക് EMC/ANERT-ന്റെ സാങ്കേതിക സഹായം ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.28)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

96

കർഷകർക്ക് സഹായം നൽകുമ്പോൾ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ മുൻഗണനയ്ക്ക് വിധേയമായി കാർഷികാവശ്യങ്ങൾക്ക് സൗരപമ്പകൾ, പച്ചക്കറികൾ ശേഖരിച്ചുവയ്ക്കുന്നതിന് സൗരകോൾഡ് സ്റ്റോറേജ്, സൗര ക്ഷീര ശീതീകരണികൾ, പച്ചക്കറികൾക്കും മത്സ്യത്തിനും സൗരധ്രുവധാരകൾ എന്നിവയ്ക്ക് മുൻഗണന കൊടുക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ഉത്തരവ് നൽകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.29)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

97

3/9/2020-ലെ Go.(Rt)No.87/2020/power എന്ന ഗവൺമെന്റ് ഉത്തരവ് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സൗരോർജ്ജത്തിന്റെ ഉപയോഗക്ഷമതയും, രണ്ടു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ നടപ്പാക്കാൻ വേണ്ട എസ്റ്റിമേറ്റുകളും സംബന്ധിച്ച് ANERT/KSEBL വിലയിരുത്തിയ, സ്ഥാനമാറ്റം നേടിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി തങ്ങളുടെ ഏത് ഫണ്ടും വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ പ്രവർത്തിയുടെ പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യാൻ ജില്ലാ സംസ്ഥാനതലങ്ങളിൽ ഒരു നിരീക്ഷണസംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.30)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

98

കൃത്യമായ നടപടിക്രമങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ് പദ്ധതിയിലേക്ക് ഉൾച്ചേർത്തതിനുശേഷം മാത്രമേ നിക്ഷേപപ്രവർത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ കഴിയൂ. വിശദമായ എസ്റ്റിമേറ്റുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതുവരെ നിക്ഷേപപ്രവർത്തികൾ ഒന്നുംതന്നെ അനുവദിക്കാൻ പാടില്ല. പ്രവർത്തിയുടെ ഗുണമേന്മ പൂർത്തീകരണത്തിന് വേണ്ടസമയം, ചെലവും സമയവും അതിക്രമിച്ചാലുള്ള ബാധ്യത എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ഉഭയകക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങളും ചുമതലകളും വിശദമാക്കിക്കൊണ്ട് ഓരോ നിക്ഷേപ പ്രവർത്തിക്കും KSEBLമായി ഒരു പ്രാമാണിക ഉടമ്പടി ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.31)

നടപടി: നേരത്തെ നടപ്പാക്കിയവ ഒഴിച്ച് മറ്റുള്ളവ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

ജലവിതരണം

ശിപാർശകൾ

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്ന് KWAയ്ക്ക് നൽകേണ്ട വെള്ളക്കരം, ഉറവിടത്തിൽ കുറവ് ചെയ്യുന്നത് സർക്കാർ നിർത്തലാക്കണം. പൊതു ടാപ്പുകൾക്കുള്ള വെള്ളക്കരം സ്വന്തം ഉറവിടവരുമാനങ്ങളിൽ നിന്നോ, ജനറൽപർപ്പസ് ഫണ്ടിൽ നിന്നോ നൽകുന്നത് സെക്രട്ടറിമാരുടെ ചുമതല ആയിരിക്കണം. ഇതിൽ വീഴ്ചവരുത്തിയാൽ വെള്ളക്കരം ഒടുക്കുന്നതിന് കാലതാമസം വരുത്തിയതിന്റെ പേരിൽ അവർ വ്യക്തിപരമായി ഉത്തരവാദിയായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 2.1.50)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

100

നിലവിലുള്ള രേഖകൾ പ്രകാരം എല്ലാ പൊതുടാപ്പുകളും ശാസ്ത്രീയമായി അടയാളപ്പെടുത്തുന്നതിനും 'ഭൗമസാരി' ഉൾപ്പെടെ ഓരോന്നിന്റെയും IT അധിഷ്ഠിത സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു ഭാരിച്ച പ്രായോഗിക പ്രവർത്തനം ഒരു പ്രത്യേക ഉദ്യമമായി സമാരംഭിക്കേണ്ടതുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലേക്ക് സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സന്നദ്ധസേവകരുടെയും സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഇത് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഓരോ ടീമിലും KWA യുടെ ചുമതലപ്പെട്ട പ്രതിനിധി ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇത് ജില്ലാ വികസന കമ്മീഷണർമാർ/ജില്ലാ കളക്ടർമാർ ഏകോപിപ്പിക്കുകയും 2022 മേയ് 1 മുതൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള ദിവസത്തിനകം പൂർത്തീകരിക്കുകയും വേണം. സംയുക്തപരിശോധന അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ആവശ്യങ്ങൾ പുനർവിലയിരുത്തലിനെ വിധേയമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. പരസ്പരം കൂടിയാലോചനകളിലൂടെ പരിഹരിക്കാനാവാത്ത എന്തെങ്കിലും തർക്കം ഉടലെടുക്കുന്നെങ്കിൽ ആയത് റവന്യൂ ഡിവിഷനൽ ഓഫീസർ/സബ്കളക്ടറുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 2.1.51)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

101

അതോടൊപ്പംതന്നെ എല്ലാ പൊതുടാപ്പുകളും മീറ്ററോടുകൂടിയ ഗാർഹിക കണക്ഷനുകളുമായി മാറ്റാനുള്ള ഒരു കർമ്മപദ്ധതി KWAപ്രഥമ മുൻഗണന കൊടുത്ത് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. അങ്ങേയറ്റം ദരിദ്രരായവരുടെ കാര്യത്തിൽ അതായത് മഞ്ഞ (അന്ത്യോദയ അന്ന

യോജന)& പീക് (ജനസംഖ്യയിലെ ദരിദ്രവിഭാഗങ്ങൾ) PDS കാർഡുകൾ ഉള്ളവർക്ക് വ്യത്യാസസൂചകമായി നിരക്കുകൾ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.52)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

102

അതുപോലെ തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകളുടെ കീഴിലോ, ജലനിധി സ്കീമിനുകീഴിലോ ആരംഭിച്ചതും ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തനനിരതമോ പ്രവർത്തനരഹിതമോ ആയിരിക്കുന്നതുമായ എല്ലാ പ്രാദേശിക ജലവിതരണ സ്കീമുകളുടെയും ഒരുസർവ്വേ നടത്തേണ്ടതും സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കേണ്ടതുമാണ്. ഈ പ്രവർത്തനം ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ പൂർത്തീകരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.53)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

103

തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റുകളുടെ പരാതികൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനെ KWA ആവശ്യമായി വരുന്നിടത്ത് അവശ്യ പ്രവർത്തനനിരതരായ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ നിയോഗിക്കേണ്ടത് അവർ കുറഞ്ഞത് ആഴ്ചയിലൊരിക്കൽ തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകൾക്ക് മുമ്പിൽ ഹാജരാകേണ്ടതുമാണ്. ഇത്തരം വ്യക്തികളെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.54)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

104

ജലജീവൻവിഷന്റെ കാര്യത്തിൽ കമ്മീഷൻ താഴെപ്പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതാണ്:

- (i) സമഗ്രമായ ഒരു പഞ്ചായത്തുതല സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് ചെലവും സുസ്ഥിരതയും സംബന്ധിച്ചസൂചനകളോടുകൂടി കുടിവെള്ള വിതരണ സ്കീമിന്റെ ബഹുവിധ മാർഗങ്ങൾ ISA നടത്തുന്ന സാമൂഹിക സമാഹരണത്തോടുകൂടി സമൂഹത്തിന്റെ സൂചിത്തിത തീരുമാനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ മാർഗ്ഗരേഖകൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ കർശനമായി പ്രവർത്തനനിരതമാക്കേണ്ടതുണ്ട്.
- (ii) എല്ലാ വിശദാംശങ്ങളും ചർച്ചചെയ്യപ്പെടുന്ന സുഘടിതമായ ഒരുഗ്രാമസഭ ഉണ്ടായിരിക്കണം വിശദാംശങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ചും:
 - a. കുടിവെള്ളവിതരണത്തിനുള്ളകിണറുകളുംഅവയുടെഇപ്പോഴത്തെസ്ഥിതിയുംഉൾപ്പെടെയുള്ളജലവിതരണക്രമീകരണങ്ങൾ.ഇത് ഡിജിറ്റൈസ് ചെയ്തഒരുമാപ്പിൾകാണിച്ചിരിക്കണം.

- b. എല്ലാജനങ്ങൾക്കുംകുടിവെള്ളംഎത്തിക്കാനുള്ളവ്യത്യസ്തമാർഗ്ഗങ്ങളുംഓരോമാർഗ്ഗത്തിന്റെയുംചെലവുകാണിക്കുന്നവിശദാംശങ്ങളുംന്യായീകരണംസഹിതം.
- c. ഗ്രാമസഭയുടെനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
- d. പഞ്ചായത്തിന്റെയുംജനവിഭാഗത്തിന്റെയുംപങ്ക്.
- e. സാധ്യതയുള്ളയുസർനിരക്കുകൾ.
- f. O&Mനുള്ള ക്രമീകരണങ്ങളുംപഞ്ചായത്തിന്റെയും KWAയുടെയും അവകാശങ്ങളും ചുമതലകളും.
- g. നടപ്പാക്കലിന്റെനിർദ്ദേശിതരീതി.

(iii) ഗ്രാമസഭയുടെയോഗത്തിനുശേഷംഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെമാത്രമായിട്ടുള്ളഒരുയോഗം ചേരണം.

ഇതിൽതെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളഎല്ലാജനപ്രതിനിധികളുംസുപ്രധാനഉദ്യോഗസ്ഥർVT Cവിദഗ്ധർ,സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റിഅംഗങ്ങൾ,CDSP്രസിഡന്റ്,ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് കണ്ടെത്തിയമറ്റുള്ളവർഎന്നിവരുംപങ്കെടുക്കുന്നു.ഈയോഗത്തിൽതാഴെപ്പറയുന്നവചർ ചുചെയ്യേണ്ടതാണ്:

- a. കുടിവെള്ളകിണറുകളുംഅവയുടെഇപ്പോഴത്തെസ്ഥിതിയുംഉൾപ്പെടെനിലവിലെജല വിതരണക്രമീകരണങ്ങൾഡിജിറ്റൈസ് ചെയ്തഒരുമാപ്പിൽകാണിച്ചിരിക്കണം.
- b. എല്ലാവർക്കുംകുടിവെള്ളംഎത്തിക്കാനുള്ളവിവിധമാർഗങ്ങൾ,ഓരോമാർഗ്ഗത്തിനും വേണ്ടിവരുന്നചെലവുകളുടെവിശദാംശങ്ങൾ.
- c. ഗ്രാമസഭയുടെനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
- d. പഞ്ചായത്തിന്റെയുംകമ്മ്യൂണിറ്റിയുടെയുംപങ്ക്.
- e. സാധ്യതയുള്ളയുസർചാർജുകൾ
- f. O&M-നുള്ളക്രമീകരണങ്ങളുംപഞ്ചായത്തിന്റെയുംKWA-യുടെയുംഅവകാശങ്ങളുംചുമതലകളും.
- g. നടപ്പാക്കലിന്റെനിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നരീതി
- h. നടപ്പാക്കലിന് മേൽനോട്ടംവഹിക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്തിന്റെപങ്ക്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.55)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

105

ഇതിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ആവശ്യമുള്ള വിശദീകരണങ്ങൾ തേടിയതിനുശേഷം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അനുയോജ്യമായ തീരുമാനമെടുത്ത് KWAയെ അറിയിക്കണം. ഇടർന്ന്

തിരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ SS]VSSE പോകേണ്ട മാർഗ്ഗം, റോഡ് കഴിക്കേണ്ട സ്ഥലങ്ങൾ മുതലായവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിശദമായ മാപ്പുകളോടുകൂടി DPR ഹാജരാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.56)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

106

വോളണ്ടറിക്കിടക്കോർപ്പസ്/(VTC) എന്നറിയപ്പെടുന്ന ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ നൂതന സംവിധാനങ്ങൾ ജില്ലാതലത്തിലും കോർപ്പറേഷൻതലത്തിലുമുനിസിപ്പാലിറ്റി, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് എന്നീ തലങ്ങളിലും പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഇവയിൽ വിരമിച്ച സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥർ, പൗരസമൂഹ സംഘടനകളിൽ നിന്നുള്ള വിദഗ്ദ്ധർ, എഞ്ചിനീയറിങ് കോളേജുകളിൽനിന്നും പോളിടെക്നിയിൽ നിന്നുമുള്ള പ്രൊഫഷണലുകൾ, അവർക്ക് പുറമെ KWA, LSGD എന്നിവയുടെ പങ്കാളിത്തം എന്നിവയെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്നു. അവർ പ്രോജക്ട് രൂപീകരണത്തിലും പ്രോജക്ടിന്റെ പരിശോധനാഘട്ടങ്ങളിലും പങ്കാളികളാവുകയും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ജലശുചീകരണസമിതി, ജില്ലാതലദൗത്യം എന്നിവയെല്ലാം സഹായിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.57)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

107

പൈപ്പൈനുകൾ ഇട്ടതുമുഖം കേടുപാടുകൾ പറ്റിയ റോഡുകളുടെ ഉപരിതലങ്ങൾ വീണ്ടും പൂർവസ്ഥിതിയിലാക്കാൻ പണിയിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അതേ ഏജൻസി സത്വരമായി പ്രവർത്തിക്കണം. ഇതിന്റെ യോഗ്യത മാനദണ്ഡം VTC നിശ്ചയിക്കുന്നത് ആയിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 2.1.58)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

108

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് ബ്ലോക്ക് തലത്തിൽ VTC, സാങ്കേതിക അനുമതി നൽകണം. നഗരപ്രോജക്ടുകളുടെ കാര്യത്തിൽ ജില്ലാതലത്തിലുള്ള VTCയ്ക്ക് കൂടുതൽ വലിയ പ്രോജക്ടുകളുടെ ഉന്നതാധികാരങ്ങൾ നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.59)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

109

പ്രവർത്തിആരംഭിക്കുന്നതിനുമുമ്പായി ഗുണഭോക്താക്കളെ ഗ്രൂപ്പുകളായി വിളിച്ച് ധനകാര്യചെലവുകൾ ഉൾപ്പെടെ പ്രോജക്ടിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ വിവരിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.60)

110

പഞ്ചായത്തിന്റെയും, ഗുണഭോക്താക്കളുടെയും പങ്ക് പ്രാദേശിക ജലവിതരണ ലൈനുകളുടെയും ഗാർഹികസൗകര്യങ്ങളുടെയും ചെലവനുസരിച്ച് നിശ്ചയിക്കണം. ഇതിന് മാനദണ്ഡം മൊത്തം മൂലധന ചെലവുകൾ ആയിരിക്കരുത്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.61)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

111

നേരത്തെ തന്നെ ആരംഭിക്കുകയും പൂർത്തീകരിക്കുകയും അല്ലെങ്കിൽ പൂർത്തീകരണ ഘട്ടത്തിലേക്ക് നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സ്കീമുകൾക്ക് ടി പ്രക്രിയകളുടെ മുൻകാല പ്രാബല്യത്തോടെയുള്ള നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ആവശ്യകതയുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.62)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

112

ജലക്ഷാമമുള്ളതും ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളതുമായ മേഖലകൾക്ക് പ്രഥമ മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്. ഇവിടെ തദ്ദേശഭരണകൂട തലവന്മാർ, കുടുംബശ്രീ പ്രതിനിധികൾ, ആക്ടിവിസ്റ്റുകൾ സാങ്കേതിക സന്നദ്ധസേവകർ എന്നിവരുടെ സഹായത്തോടെ പദ്ധതിതയ്യാറാക്കൽ ഒരേസമയത്ത് നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.63)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

113

എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും പൂർണ്ണമായും പ്രവർത്തനനിരതമാണെന്നും, ഉഭയകക്ഷിക്കരാർ വഴി അവ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും KWAയും ഏറ്റെടുത്തിട്ടുണ്ട് എന്നും ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് VTCയുടെ പരിശോധന കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ജലവിതരണ സ്കീമുകളോടുകൂടി അവയെ നിർബന്ധിതമായി വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്. ഈ ജലവിതരണ സ്കീമുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും തുടർസംരക്ഷണത്തിനുമായി KWAയുടെ നിലവിലുള്ള സ്റ്റാഫിനെ അവർ KWAയുടെ ഭാഗമായി തുടരുമ്പോൾ തന്നെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. വില്ലേജ് പഞ്ചായത്ത് സ്കീമുകളുടെ വിലയിരുത്തലിനും പുനരധിവാസത്തിനുമായി പരിശീഷ്ടം 2.1.1ൽ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ കഴിഞ്ഞ കാലത്തിലെ അനുഭവത്തിൽ നിന്ന് പഠിച്ച രീതി ശാസ്ത്രം അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.1.64)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

114

അതുപോലെ എല്ലാ കമ്മ്യൂണിറ്റി അധിഷ്ഠിത ജലവിതരണ പ്രോജക്ടുകളും പുനഃസ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി ഗുണഭോക്തൃഗ്രൂപ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് KRWSA എന്നിവയുടെ പങ്കുകളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ഒരു നയത്തോടെ ഗവൺമെന്റ് മുന്നോട്ടു വരേണ്ടതാണ്. ഇത് താഴെ രൂപരേഖയായി കാണിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ നാളിതുവരെയുള്ള അനുഭവങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.65)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

115

ബഹു- ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സ്കീമുകളുടെ കാര്യത്തിൽ വൻകിട ജലവിതരണതന്ത്രം അനുവർത്തിക്കാവുന്നതാണ്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് KRWSSP കീഴിലുള്ള അനുഭവങ്ങളിൽനിന്ന് പാഠങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിനുള്ള രീതിശാസ്ത്രം പരിശീഷ്ടം 2.1.2-ൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 2.1.66)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

116

സാമൂഹികസമാഹരണം രൂപകൽപ്പനയും നിർമ്മാണവും സംരക്ഷണത്തിനുള്ള ശേഷിനിർമ്മാണം ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാര നിരീക്ഷണം മുതലായവപോലെ ഒരുനിരസേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന കമ്മ്യൂണിറ്റി അധിഷ്ഠിത ജലവിതരണ പദ്ധതികൾക്കുള്ളപ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളുടെ സാങ്കേതിക സഹായ ഏജൻസിയായി KRWSAയെ നിയുക്തമാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.67)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

117

ഉത്തരവാദിത്വവും പ്രാദേശികവുമായ ഉടമസ്ഥതയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന്ദ്ദേശീയ ഭരണ കൂടതലത്തിൽ ജലവിതരണത്തിനായി ഒരുകാര്യ നിർവഹണ അടിസ്ഥാന മാനദണ്ഡ വ്യവസ്ഥയ്ക്കി രൂപം നൽകാവുന്നതാണ്. പരിശിഷ്ടം 2.1.3ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വിശദീകരണക്കുറിപ്പ് ഈആശയം വിപുലീകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഗവൺമെന്റിന് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു അനുയോജ്യ തീരുമാനമെടുക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.68)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

118

അത്തരം ക്രമീകരണങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുന്നതുവരെ നിലവിലുള്ള സംവിധാനം വ്യക്തമായും തുടരും. ഈ ഇടവേളകളിൽ വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളുംKWA, LSGD എന്നിവയ്ക്ക് പട്ടിക 2.1.6-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നതു പോലെയുള്ള കഴിഞ്ഞകാല സ്കീമുകൾ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ ജലവിതരണ പദ്ധതികളുടെയും നിരീക്ഷണത്തിലും ജലജീവൻ മിഷന്റെ നടപ്പാക്കലും നിശ്ചിത ചുമതലകൾ നൽകേണ്ടതാണ്.

പട്ടിക 2.1.6 ജലവിതരണത്തിലെ ശക്തിസാധ്യത ചുമതലകൾ

ചുമതലകൾ

നയം

ധനകാര്യം

മുനിസിപ്പാലിറ്റി / കോർപ്പറേഷൻ KWA എന്നിവയുടെ ശേഷിനിർമ്മാണം

തർക്കപരിഹാരം / ആർബിട്രേഷൻ

മുഖ്യ കോൺടാക്ടിംഗ് അധികാരി

ചട്ടം അംഗീകാരങ്ങളും മേൽനോട്ടവും

നിരീക്ഷണവും, വിലയിരുത്തലും

സേവനദാതാവ്

പ്രവർത്തനവും സംരക്ഷണവും

തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് സാങ്കേതിക സഹായം

(ഖണ്ഡിക 2.1.69)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

119

സാങ്കേതിക ഉദ്യോഗസ്ഥർ ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റു ഉദ്യോഗസ്ഥർ, കമ്മ്യൂണിറ്റി നേതാക്കൾ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾ എന്നിവരെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കിലയും KWAയും സംയുക്തമായി ഒരു ശേഷിനിർമ്മാണ പദ്ധതി പരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.70)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

120

നഗരമേഖലകളെ സംബന്ധിച്ച് ഭാരതസർക്കാർ വിശാലനയങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുകയും സംസ്ഥാന സർക്കാരുമായി MoU ഒപ്പിടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, AMRUTന്റെ രണ്ടാംഘട്ടം ഇനിയും സഫലമായിട്ടില്ല. കാര്യനിർവഹണം സംബന്ധിച്ച് ഇപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും കമന്റുകൾ ഇടുന്നത് വളരെ നേരത്തെ ആയിപ്പോകും. അതേനായാലും നേരത്തെയുള്ള JNNURM, AMRUT യുടെ നേരത്തെയുള്ളപതിപ്പ് സ്കാർട്ട് സിറ്റി പ്രോജക്ട് എന്നിവ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ അസന്തുഷ്ടികരമായ അനുഭവം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതിനാൽ പൊതുവായ ചില ശുപാർശകൾ നടത്തുന്നു:

- i. പ്രത്യേകം തിരഞ്ഞെടുത്താൽ വിദഗ്ധരുടെ ഗ്രൂപ്പുകളോ QCBSന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുള്ള കൺസൾട്ടന്റ് ഏജൻസികളോ ആണ് സാധ്യമായിത്തോളം DPRകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടത്.
- ii. സാധ്യമായിത്തോളം മുൻസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും നേരിട്ടാണ് ഘടകഭാഗങ്ങൾ നടപ്പാക്കേണ്ടത്; ഇതിനായിപ്രൊഫഷണലുകളെ വാടകയ്ക്ക് എടുക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം അവർക്ക് നൽകാവുന്നതാണ്.
- iii. SPV കൾ അത്യാവശ്യമായിരിക്കുന്നിടത്ത്, സ്കാർട്ട്സിറ്റികൾ പോലെയുള്ള മുൻപ്രോഗ്രാമുകൾക്ക് അവ മുൻസിപ്പൽ സിസ്റ്റവുമായി എഴുതിച്ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കണം. ഇതിൽ സെക്രട്ടറിക്ക് റിപ്പോർട്ട് നൽകൽ, സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റികൾക്ക് റിപ്പോർട്ട് നൽകൽ കോർപ്പറേഷൻ ഓഫീസിനുള്ളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന എഞ്ചിനീയറിങ് വിങ്, പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് വിങ് എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കൺസിലിന് റിപ്പോർട്ട് നൽകൽ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 2.1.71)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

121

മലിനജല ഓടകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കഴിഞ്ഞ 40 വർഷങ്ങളിലായി ചെറിയ എക്സ്റ്റൻഷനുകളിൽ ഒഴികെ അനുഭവം വളരെ ദയനീയമായിരുന്നു. അതേസമയം കേരളത്തിലെ മിക്ക നഗരമേഖലകളിലും ഭൂഗർഭമലിനജല ഓടകൾ ആവശ്യമുണ്ട്. ഇത് വളരെ ചിലവുള്ള ഏർപ്പാടായതിനാൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ മേഖലയിലെ വിദഗ്ധർ എന്നിവരുമായി വ്യാപകമായ കൂടിയാലോചനകൾക്കുശേഷം കേരളത്തിൽ മലിനജല ഓടകളുടെ സംവിധാനം വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്വീകരിക്കാൻനിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള സമീപനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു നയരേഖ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. പലപ്പോഴും യുക്തിരഹിതമായ എതിർപ്പിന് വഴിതെളിക്കാവുന്ന തെറ്റിദ്ധാരണകൾ ഒഴിവാക്കാൻ ഇത് വ്യാപകമായ പൊതുജന കൂടിയാലോചനകൾക്ക് വിധേയമാക്കേണ്ടതാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും മുൻഗണന മേഖലകളിൽ കക്കൂസ് മാലിന്യം FSTPകളിൽ സംസ്കരിക്കുന്നതിന്റെയും വികേന്ദ്രീകൃത മലിനജല ഓടകളുടെ സംവിധാനത്തിന്റെയും ചെലവുകളും പ്രായോജനങ്ങളുംസാങ്കേതികമായ പ്രയോഗക്ഷമതയും ഈ നയം പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.1.72)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

122

JNNURMന്റെഅനുഭവത്തിൽനിന്ന് പാഠം പഠിച്ചുകൊണ്ട് നിർവഹണം KWAയ്ക്ക് നൽകാൻ നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ തയ്യാറാകുന്നു എങ്കിൽ അത് വ്യക്തമായ അടിസ്ഥാനത്തിൽ KWAയുടെ ഉത്തരവാദിത്വമായിരിക്കുകയും നഗരതദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന്റെ പൂർണ്ണ ഉടമസ്ഥതയും ചുമതലയും ഉറപ്പാക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.73)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

123

O&M ന്റെ സമ്പൂർണ്ണചെലവും കണ്ടെത്തുന്നത് യൂസർ ചാർജ്ജുകൾ വഴിയാണെന്നത് നിർബന്ധമാണ്. ഇതിനർത്ഥം പ്രാദേശികസ്ഥിതിഗതികൾ അനുസരിച്ച് നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടതലത്തിലായിരിക്കണം അത്തരം ചാർജ്ജ് നിരക്കുകൾ എന്നാണ്; പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ സ്വീകാര്യത ഉണ്ടാക്കാൻ തക്കവണ്ണം പ്രോജക്ട് ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി തന്നെ ഇത് ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.74)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

124

ഭാരത സർക്കാരിന്റെ മാർഗ്ഗരേഖകളിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്നതുപോലെ 'സിറ്റി വാട്ടർ ബാലൻസ് സ്റ്റഡി'യിൽ നിന്നാണ് പ്രോജക്ട് ഉരുത്തിരിയേണ്ടത്. ഇത് യഥോചിതം നിർവഹിക്കുകയും വ്യാപകമായി പ്രചരിപ്പിക്കുകയും വേണം. സൂചിന്തിതമായ ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പിനായി നഗരതദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സുഗമമായി വഴിയൊരുക്കിക്കൊണ്ട് ഒന്നിൽ കൂടുതൽ പ്രയോഗക്ഷമമായ സാങ്കേതിക പരിഹാരങ്ങൾ ഉയർന്നുവരുന്നുണ്ട് എന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ 'ഹാക്കത്തോൺ' രീതിയിലുള്ള കൂടിയാലോചനകളാണ് ആവശ്യം. ഉത്ഭവസ്ഥാനം മുതൽ അന്തിമസംസ്കരണവും, വീണ്ടെടുപ്പും വരെയുള്ള സമ്പൂർണ്ണജലചക്രം നോക്കിക്കാണുന്ന പരിപാടിയുടെ പരിസ്ഥിതി ശാസ്ത്രവശങ്ങൾ പരിസ്ഥിതിശാസ്ത്രത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ വളരെ പ്രധാനമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.75)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

125

സാഹചര്യത്തിന്റെ സങ്കീർണ്ണത കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ വളരെ മന്ദഗതിയിലും എന്നാൽ ഒരിക്കലും വ്യതിചലിക്കാത്തതുമായ ഒരു സമീപനം നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു. ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിൽ എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളും അനുവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സമ്പൂർണ്ണ പങ്കാളിത്തമുള്ള സംവിധാനമായിരിക്കണം ജലവിതരണവും ശുചിത്വവും; അന്തിമ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് വിട്ടുകൊടുക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.76)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

126

ശുചിത്വവും ഖരമാലിന്യവും ശിപാർശകൾ

തുടക്കത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടതുപോലെ, ഹരിതകേരളമിഷൻ കീഴിൽ ഭവനങ്ങളിൽ നിന്ന് ആരംഭിച്ചുകൊണ്ട് ഖരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് വളരെ വിശദമായ പ്രാദേശിക പദ്ധതികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ജൈവവും വിഘടിച്ച് മണ്ണിൽ ലയിച്ചു ചേരുന്നതുമായ തരത്തിലുള്ള ഖരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് ഓരോ ഭവനത്തിനും തെരഞ്ഞെടുത്ത് ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ലഘുസാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഓരോ ഭവനവും നടത്തുന്ന സൂചിന്തിതമായ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് അടിസ്ഥാനമാക്കി തദ്ദേശഭരണ ഭവനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ ഉപയുക്തികൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് അവസരം ഒരുക്കേണ്ടതാണ്. ഉപയുക്തികളുടെ സ്ഥാപനത്തിനും സംരക്ഷണത്തിനും

അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും തകരാറുകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനും ഉപയോഗക്ഷമമായ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ കുടുംബശ്രീയിലൂടെ സർവ്വീസ് യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.79)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

127

സേവനമേഖലകളും ഉത്തരവാദിത്വപ്പെട്ട യൂണിറ്റുകളും വ്യക്തമായി തിരിച്ചറിയുന്നതിന് മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ എല്ലാ വിശദാംശങ്ങളുംGISൽ‘മാപ്പ്’ ചെയ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.80)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

128

വൻനഗരങ്ങളിൽ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുപോലെ,ആവശ്യത്തെ ആശ്രയിച്ച് മണ്ണിൽ അലിഞ്ഞുചേരാത്ത മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിന് ഒരു കലണ്ടർ തയ്യാറാക്കണം. ഒരു പ്രത്യേക സേവനം ഏതു ദിവസമാണ് ലഭ്യമാവുക എന്ന് പൗരന്മാർ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. പറ്റുമെങ്കിൽ സേവനം വീടുവായ്ക്കൽ ലഭ്യമാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.81)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

129

മാലിന്യ ഉല്പാദനം, ദുരം, ഗതാഗതം മുതലായ മറ്റ് പരിഗണനകളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി മണ്ണിര കമ്പോസ്റ്റ്, വിഭവവീണ്ടെടുപ്പ്, സാമഗ്രിശേഖരണം എന്നിവയ്ക്ക് പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.82)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

130

ഒരുരീതിയിലും സംസ്കരിക്കാനാകാത്തമാലിന്യങ്ങളെ മണ്ണിൽ ശാസ്ത്രീയമായി കുഴിച്ചുമൂടുന്നതിനുവേണ്ട സ്ഥലം തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തുന്നതിന് സംസ്ഥാനവ്യാപകമായ

കർമ്മപദ്ധതി ആവശ്യമാണ്. ശുചിത്വമിഷിനവേണ്ടി 2011ൽ നടത്തിയ പഠനം ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് വേണ്ട ആറ് പ്രാദേശികസൗകര്യസ്ഥലങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. ഇത് നടപ്പാക്കലിനവേണ്ടി പുതുക്കി എടുക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.83)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

131

മറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ - പാർക്കിംഗ് ചട്ടങ്ങൾ

ശിപാർശകൾ

പാർക്കിംഗ് ഇടങ്ങൾ കണ്ടെത്തി ക്രമീകരിക്കുന്നത് വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകൾ, മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയുടെ നിയമബന്ധമായ ഒരു ചുമതല ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.85)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

132

പോലീസുംPWDയും ദേശീയപാതാഅതോറിറ്റി റീജിയണൽ ട്രാൻസ്പോർട്ട് അതോറിറ്റി എന്നിവരുമായുള്ള ഏകോപനത്തിൽ നിയമബന്ധമായ ഈ പ്രവൃത്തി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് അധികാരം നൽകേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകളുടെ ട്രാഫിക് റെഗുലേറ്ററിസമിതികൾക്ക് ഇക്കാര്യത്തിൽ കൂടുതൽ പങ്കാളിത്തം നൽകാവുന്നതാണ്. പഞ്ചായത്തുകളിൽ വികസനസ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റിക്കും മുൻസിപ്പാലിറ്റികളിൽ പൊതുമരാമത്ത് സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റിക്കും മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിൽ നഗരാസൂത്രണ സമിതികൾക്കും ഈ ചുമതല ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതും നേതൃപരമായ പങ്കുവഹിക്കാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.86)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

133

പാർക്കിംഗ് കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിന്, റോഡുഗതാഗതം& ദേശീയപാത മന്ത്രാലയം വികസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന 'My Parkings' എന്ന ആപ്പ് തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകൾക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താമെന്ന് നിർദ്ദേശപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകൾ ഈ ആപ്പ് ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് LSGD സുഗമസൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.87)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

134

യൂസർ ചാർജ്ജുകൾ നിശ്ചയിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.88)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

135

പാർക്കിംഗ് ഇടങ്ങൾ കണ്ടെത്തി ലഭ്യമാക്കുക, 'No parking Zones' അടയാളപ്പെടുത്തുക, യൂസർ ഫീ തിരിച്ചെടുക്കുക, പ്രാബല്യ പ്രക്രിയകൾ നിശ്ചയിക്കുക എന്നിവയ്ക്കായി തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകൾ ബൈലാകൾ നിർമ്മിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.1.89)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

136

G.O (Ms)No.62/2011/LSGD, തീയതി 26.2.2011 (അനുബന്ധം 2.1.4) പ്രകാരം നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കുള്ള പാർക്കിംഗ് നയം സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് അംഗീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇത് പുതുക്കുകയും പരിഷ്കരിക്കുകയും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കുവേണ്ടി അനുയോജ്യമാക്കുകയും ചെയ്യാം.

(ഖണ്ഡിക 2.1.90)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

137

2.1 വാർഡുതല സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെയുള്ള സേവനവിതരണം

ശിപാർശകൾ

ഗ്രാമീണമേഖലകളിലും നഗരമേഖലകളിലും വാർഡുകളുടെ വലിപ്പം വളരെ കൂടുതലാണ്. അതിനാൽ പല സേവനങ്ങളുടെയും വിതരണത്തിന് അവ പഴക്കമുള്ള ഒരു യൂണിറ്റായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇത് വാർഡുതലത്തിൽ 'സേവാകേന്ദ്ര' വഴി ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഇതിന് 25/6/2014ലെ G.OMSN0.112/2014/LSGD എന്ന സർക്കാർ ഉത്തരവുമൂലം അംഗീകാരം കിട്ടിയെങ്കിലും പ്രവർത്തനനിരതമായിട്ടില്ല.

(ഖണ്ഡിക 2.2.3)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

138

തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകളുടെ എല്ലാപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും സർക്കാരിന്റെ വാതിൽപ്പടി സേവനവിതരണത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും സേവാകേന്ദ്ര, ചലനാത്മകമായ ഒരു കേന്ദ്രബിന്ദു ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.4)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

139

അത് ഗ്രാമസഭയുടെയും വാർഡുസഭയുടെയും ഊരകൂട്ടം മത്സ്യ സഭ എന്നിങ്ങനെയുള്ള സോദരസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കണം. ഇതിൽ പ്രസ്തുത സമിതികളുടെയോഗ സംഘാടനം, ഫലപ്രദമായ ചർച്ചകളും ക്രിയാത്മക തീരുമാനങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ അവയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് അവസരമൊരുക്കൽ, തീരുമാനങ്ങളിൽ തുടർനടപടികളും തദ്ദേശീയ ജനതയ്ക്ക് ഫീഡ്ബാക്കും എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 2.2.5)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

140

ഇത് കുടുംബശ്രീ ADSന്റെ ഓഫീസ് ആയി പ്രവർത്തിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

141

ഇത് ആരോഗ്യവും ശുചിത്വവും പോഷണം, കൃഷി, പരിസ്ഥിതി മുതലായവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ വാർഡുകളെ സമിതികൾക്കുള്ള ശ്രദ്ധാകേന്ദ്രം ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.7)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

142

ഇതിന് ലേബർ ബജറ്റിന്റെ ഭാഗമായി MGNREGSന് കീഴിൽ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാന ചുമതല നൽകണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.8)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

143

ഇത് വയോജനസാക്ഷരത, സാമ്പത്തികചിന്ത, ജാഗ്രതസമിതി എന്നിവയ്ക്കുള്ള നോഡൽ ബിന്ദു ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.9)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

144

എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂട സംരംഭങ്ങളുമായും പൊതുവിതരണം സമ്പ്രദായപോലെ പ്രാദേശിക ഫലങ്ങളുള്ള ഗവൺമെന്റ് സംരംഭങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പൊതുജനത്തിന് വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്ന ഒരു സ്രോതസ്സ് ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.10)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

145

ഇത് തദ്ദേശഭരണകൂടവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാവിവരങ്ങളുടെയും സജീവസന്നദ്ധമായ വെളിപ്പെടുത്തലിനുള്ള ഒറ്റകേന്ദ്രം ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

146

ഇത് കുടിയേറ്റക്കാരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾക്കുള്ള കേന്ദ്രമായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.12)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

147

എല്ലാ പ്രാദേശിക മാപ്പുകളും ഡോക്യുമെന്റും ലഭ്യമാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.13)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

148

ഇത് ജൂനിയർ ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർമാർ (JHI), ജൂനിയർ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് നഴ്സുമാർ (JPHN), ആശാവർക്കർമാർ, അംഗൻവാടി വർക്കർമാർ, അഗ്രികൾച്ചർ, അസിസ്റ്റന്റുമാർ, ലൈവ് സ്റ്റോക്ക് അസിസ്റ്റന്റുമാർ, സാക്ഷരത 'പ്രേരക്'മാർ, എസ്.സി പ്രമോട്ടർമാർ, എസ്.റ്റി പ്രമോട്ടർമാർ മുതലായവർക്ക് സേവനങ്ങൾ നൽകുന്ന അവശ്യപ്രവർത്തനനിരത ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുള്ള കൂടിച്ചേരൽ കേന്ദ്രമായിരിക്കണം. ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥർ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്ന തീയതികളിൽ സേവാകേന്ദ്രത്തിൽ ഹാജരായിരിക്കുകയും ഇക്കാര്യം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.14)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

149

വിദ്യാർത്ഥി സന്നദ്ധസേവകർ ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണകൂടവുമായി ഔദ്യോഗികമായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ലേർപ്പെടുന്ന വിവിധ സന്നദ്ധ സേവകരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സേവാകേന്ദ്രം ഏകോപിപ്പിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

150

ഗ്രാമസഭാ/വാർഡുസഭയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിൽ സേവാകേന്ദ്രം, പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.16)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

151

സർവ്വപ്രധാനമായി അക്ഷയകേന്ദ്രത്തിന്റെ ചുവടുപിടിച്ച് സേവാ കേന്ദ്രം, സേവനവിതരണത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന കേന്ദ്രമായിരിക്കണം. അനുയോജ്യമായ ഒരു IT പ്ലാറ്റ്ഫോം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി സേവന കേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ ലഭ്യമാക്കാവുന്ന സേവനങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ അക്ഷയകേന്ദ്രങ്ങൾ നൽകുന്ന എല്ലാ സേവനങ്ങളും നികുതിയടയ്ക്കൽലൈസൻസുകളും അനുമതികളും സാമൂഹിക സുരക്ഷാ പെൻഷനുകൾ, ജനന-മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ, കെട്ടിട നിർമ്മാണ അനുമതികൾ പൊതുജന സുരക്ഷ പൊതുജനങ്ങളുടെ ആവലാതികൾ മുതലായി ILGMS ൽ ലഭ്യമായ എല്ലാ പൗരസേവനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 2.2.17)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

152

സേവാകേന്ദ്രം, തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകളുടെ ഒരു ബാഹ്യാതിവ്യാപനം, സുഗമസൗകര്യ കേന്ദ്രമായും പ്രവർത്തിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.18)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

153

ഇത് ആവലാതികൾ സ്വീകരിക്കുകയും തുടർനടപടികൾ എടുക്കുകയും അന്തിമഫലം ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തികൾക്ക് നൽകുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.19)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

154

സേവാകേന്ദ്രത്തിനായി കുറഞ്ഞത് 10 ചതുരശ്രമീറ്റർ വിസ്തൃതിയുള്ളകെട്ടിടം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഭൂമി തദ്ദേശഭരണകൂടം കണ്ടെത്തണം; അതേസമയം ഭൂലഭ്യതയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കൂടുതൽ വിശാലമായ കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. ആവശ്യത്തിനു ഭൂമി ലഭ്യമാകാത്ത നഗരമേഖലകളിൽ ലൈബ്രറികൾ, സാംസ്കാരിക കേന്ദ്രങ്ങൾ മുതലായവയിൽ സേവാകേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് പ്രവർത്തിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.2.20)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

155

താങ്ങാനാവുന്ന ചെലവിൽ നിർമ്മാണ സാങ്കേതികവിദ്യകളും ഗവൺമെന്റ് കണ്ടെത്തുകയും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്ത അനുയോജ്യമായ രൂപശില്പങ്ങളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി സേവാകേന്ദ്രം പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള കെട്ടിടം നിർമ്മിക്കാവുന്നതാണ്. പറ്റുമെങ്കിൽ ഇത്തരം കെട്ടിടത്തിന് അന്യാഭ്യുദ്യമായ ഒരു ശില്പഭൂത ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഗ്രാമീണമേഖലയിൽ MGNREGS Fund-ഫണ്ട് ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയും നഗരമേഖലകളിൽ സ്പോൺസർഷിപ്പിലൂടെയും നിർമ്മാണം നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.2.21)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

156

എല്ലാ സേവാകേന്ദ്രങ്ങളിലും ആദ്യം കെ-ഫോൺ കണക്ഷൻ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അത് കിട്ടുന്നതുവരെ BSNL, Airtel മുതലായ മേജർ കണക്ഷനുകൾ ഉപയോഗിക്കാം. ലക്ഷണയുക്തമായി പറഞ്ഞാൽ, സേവാകേന്ദ്രത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന അടിസ്ഥാന IT സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം:

- (i) ഓപ്റ്റിക്കൽ ഫൈബർ ഇന്റർനെറ്റ്/ബ്രോഡ്ബാൻഡ് കണക്ഷൻ
- (ii) ഡസ്ക്ടോപ്പ്/ലാപ്ടോപ്പ് കമ്പ്യൂട്ടർ
- (iii) IKVA തടസ്സരഹിത പവർ സപ്ലൈ
- (iv) പ്രിൻ്റർ/സ്കാനർ
- (v) ഓൺലൈൻ പെയ്മെന്റിനുള്ള സൗകര്യം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.22)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

157

ആവശ്യത്തിന് സ്ഥലമുള്ളിടത്തെല്ലാം സേവാകേന്ദ്രത്തോടുചേർന്ന് വായനശാലകൾ, ലൈബ്രറികളും സ്ഥാപിക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.2.23)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

158

സേവാകേന്ദ്രങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകർക്ക് 'ഔട്ട്സോഴ്സ്' ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഇതിനായി ന്യായമായ യൂസർ ഫീ നൽകാവുന്നതാണ്. ഒരു പരിധിക്കപ്പുറം യൂസർ ഫീ ഈടാക്കാൻ പറ്റാത്ത ഇടങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഇടപ്പെട്ട് ആവശ്യമായ ക്രമീകരണം നടത്താം. ഒരു സേവാകേന്ദ്രത്തിൽ കുറഞ്ഞത് രണ്ടുപേർ എന്ന കണക്കിന് ADSന് അനുയോജ്യരായ സന്നദ്ധസേവകരെ കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. ഈ വോളണ്ടിയർമാർക്ക് മലയാളത്തിലെ ഡേറ്റ എൻട്രി ഉൾപ്പെടെ മിനിമം IT പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.2.24)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

159

സംസ്ഥാന കേന്ദ്രസർക്കാരുകളും അവയുടെ ഏജൻസികളും നൽകുന്ന വിവിധ സേവനങ്ങൾ പൗരന്മാർക്ക് അഭിഗമ്യമാക്കാൻ അവശ്യപ്രവർത്തനനിരതമായ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ഒരുമാധ്യസ്ഥ പങ്കുവഹിക്കാവുന്നതാണ്. സേവാകേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തന തന്ത്രങ്ങൾ ഇതിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.2.25)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

160

2.2 സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങൾ ശിപാർശകൾ

സംസ്ഥാനത്തെ ഉന്നതസ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നുള്ള വിദഗ്ധർ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു വിദഗ്ധസമിതിയെക്കൊണ്ട് നിലവിലുള്ള സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു ദൃഢപഠനം നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.3.10)

നിർദ്ദേശം: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

161

അതിനുശേഷം സത്വരമായി ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന തരം സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങളുടെ ഭാവിസാധ്യതകളെക്കുറിച്ച് പഠനം നടത്താവുന്നതാണ്. എല്ലാ ജില്ലകളിലും സമ്പൂർണ്ണമായും, ഒരു ബ്ലോക്കിൽനിന്നും ഒരു നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിൽനിന്നും അടുത്തതിലേക്ക് എന്ന രീതിയിൽ ക്രമാനുഗതമായ ഒരു പ്രവർത്തനരീതിയിൽ ഈ പഠനവും ഒരു വിദഗ്ധസമിതിയാണ് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 2.3.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

162

കുടുംബശ്രീമിഷൻ ഈ രണ്ട് റിപ്പോർട്ടുകളും പരിഗണിക്കുകയും ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി നയപരമായ ചർച്ചകൾക്ക് തുടക്കമിടുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 2.3.12)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

163

ഓരോ സംരംഭത്തിന്റെയും വിശാലമായ പ്രാരംഭകർമ്മപദ്ധതിയുടെയും പിന്നീട് DPRകളുടെയും തയ്യാറാക്കലിൽ സഹായിക്കാൻ കുടുംബശ്രീ ഒരു പ്രത്യേക സമിതി രൂപീകരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 2.3.13)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

164

സാധ്യമായിട്ടത്തോളം സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങൾക്ക് ചില വിഭാഗങ്ങളിൽ ധനകാര്യസ്വാശ്രയത്വം വേണമെന്നിരിക്കെ, തദ്ദേശഭരണ കൂടങ്ങൾക്ക് മതിയായ വഴക്കം കൊടുത്തുകൊണ്ട് സബ്സിഡികൾക്കുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ മിഷൻ വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.3.14)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

165

സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങൾക്ക് പിന്തുണ നൽകുന്നതിന് സംസ്ഥാനതലത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധരായ മാർഗ്ഗദർശക ഏജൻസികളെയും തദ്ദേശീയ തലത്തിൽ അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളേയും കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.3.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

166

മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസ് കൺസൾട്ടന്റ് (MEC) അവസാനകണ്ണി ആകത്തക്കവണ്ണം കുടുംബശ്രീ ഒരു 'hand holding mechanism' രൂപീകരിക്കണം, ഇത് സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമായി ഇണക്കിചേർക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 2.3.16)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

167

സംരംഭകരുടെയും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും പൊതുവായ ശേഷിനിർമ്മാണമാണ് ഇതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇതിനെ തുടർന്ന് ഓരോ സംരംഭത്തിനും പ്രത്യേകമായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള രീതിയിൽ പരിശീലനവും ഉണ്ടാകും.

(ഖണ്ഡിക 2.3.17)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

168

തർക്കങ്ങളോ, പരാതികളോ ഉണ്ടായാൽ അവ കൈകാര്യം ചെയ്ത് പരിഹാരം കണ്ടെത്താനുള്ള ഔദ്യോഗിക സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.3.18)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

169

ഫണ്ടിംഗ്, യൂസർഫീ ഈടാക്കൽ, അർഹതപ്പെട്ട സഹായത്തിന്റെ വിതരണം മുതലായവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ ചുമതലകളിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തെ നിയമപരമായി ബാധ്യസ്ഥമാക്കുന്ന വ്യക്തമായ ഒരു മാനുവൽ LSGDയ്ക്ക് തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. ഇത്, സംരംഭക യൂണിറ്റുകളെ ആവശ്യമില്ലാതെ ഉപദ്രവിക്കുന്നത് തടയും.

(ഖണ്ഡിക 2.3.19)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

170

വ്യത്യസ്ത ഇനങ്ങളിലുള്ള യൂണിറ്റുകളെ അവയുടെ ശരിയായ നടത്തിപ്പിനു സഹായിക്കാൻ കൈപ്പുസ്തകങ്ങൾ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.3.20)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

171

സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങളുടെ വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് കുടുംബശ്രീമിഷൻ, തദ്ദേശഗവൺമെന്റ്, സംരംഭക ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്നിവയുടെ പങ്കിനെക്കുറിച്ച് പൂർണ്ണവ്യക്തത ഉണ്ടാകണം. ഇത് മാതൃകാപരമായി ലളിതമായ ഒരു സർക്കുലറിന്റെ രൂപത്തിൽ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.3.21)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

172

ഉചിതമായി, വേണ്ടസ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിപ്പിക്കുന്നതിനോ, സംയുക്ത പ്രവർത്തന ഊർജ്ജം കൈവരിക്കുന്നതിനോ സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങളുടെ കൺസോർഷ്യങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 2.3.22)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

173

ഓരോ സംരംഭത്തിന്റെയും വ്യത്യസ്ത നിർവ്വഹണ സൂചകങ്ങളെ നിരന്തരം നിരീക്ഷിക്കാനും പ്രശ്നങ്ങൾ ഉടലെടുക്കാൻ അവയ്ക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനും കഴിയുന്ന ഒരു 'ടാക്കിംഗ് മെക്കാനിസം' ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 2.3.23)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

174

3.1 തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ മിതവ്യയത്വം കൈവരിക്കുന്നത്:

ശിപാർശകൾ

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച, ഉപയോഗമില്ലാതെ കിടക്കുന്ന ധാരാളം കെട്ടിടങ്ങളും ഉപകരണങ്ങളും ഉണ്ട്. ഗ്രാമപ്പഞ്ചായത്തുകളുടെ, ഇതുവരെ ഉപയോഗിക്കാത്ത ഉപകരണങ്ങളെക്കുറിച്ചും, ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങളെക്കുറിച്ചുമുള്ള വിവരങ്ങൾ പരിശീഷ്ടം 3.1.1ൽ കാണാം. അതിനാൽ ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങളുള്ള എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും അവയെ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താനുള്ള കർമ്മപദ്ധതികൾക്ക് രൂപം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.1.3)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

175

ഉചിതമായ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത്, കെട്ടിടങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും ചെലവുകൾ കുറയ്ക്കും. അതിനാൽ അത്തരം സാങ്കേതികവിദ്യകൾക്ക് ബോധപൂർവ്വം മുൻഗണന നൽകേണ്ടതുണ്ട്. ഉചിതമായ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് നിർമ്മാണചെലവിന്റെ ശതമാനക്കണക്ക്

പൊതുജനങ്ങളുടെമുമ്പാകെ വയ്ക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഗവണ്മെന്റുകൾ സ്വയം ലക്ഷ്യങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.1.4)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

176

അതുപോലെതന്നെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ ഉൾപ്പെടെ റോഡുകളുടെ കാര്യത്തിൽ മിതവും കൈവരിക്കാൻ സാധിക്കും; ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഇതരഭാഗങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഒന്നാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിന്റെ സപ്ലിമെന്റിൽ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ സംബന്ധിച്ചും വിശദമായ ശിപാർശകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇവ കർശനമായി അനുവർത്തിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.1.5)

നടപടി: മൂന്നാം റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഒന്നാം വോളിയത്തിൽ പതിനാലാം അധ്യായത്തിൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങൾ ഇവിടെ പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്. ഒന്നാം റിപ്പോർട്ടിന്റെ സപ്ലിമെന്റിൽ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ സംബന്ധിച്ച് നൽകിയിട്ടുള്ള ശിപാർശകളിന്മേൽ ഗവൺമെന്റ് ഇതിനകം നടപടികൾ എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

177

തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ആഡിറ്റിൽ പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റിന്റെ ഒരു ഭാഗം എന്ന നിലയിൽ നിലവിലെ മിതവ്യയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു സുനിശ്ചിത നിർവചനം ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.1.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

178

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ വിവിധ വശങ്ങളിൽ മിതവ്യയം എങ്ങനെ കൈവരിക്കാം എന്നതിനെക്കുറിച്ച് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾക്കും, ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുമായി KILA പരിശീലന പരിപാടികൾ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. (ഖണ്ഡിക 3.1.7)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

179

ശിപാർശകൾ

ചെലവുകൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കൽ

ത്രൈമാസ ചെലവിനങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതും മൂന്നാം ത്രൈമാസികത്തിന്റെ അവസാനം 10 ശതമാനത്തിൽ കൂടുതൽ വരുന്ന കുറവുകൾ, കുറച്ച ചെലവുചെയ്ത തുകയുടെ 50 ശതമാനത്തിന് തത്തുല്യമായി വാർഷിക വകയിരുത്തലിൽ വെട്ടികുറയ്ക്കുന്നതു വഴി ശിക്ഷാവിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യും

(Para 3.2.48)

നടപടി: ത്രൈമാസ ചെലവിനങ്ങൾ സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ കുറവുകളുടെ പേരിൽ പിഴ ചുമത്തേണ്ടതില്ല.

180

ത്രൈമാസ ചിലവുകൾ ആഡിറ്റർപരിശോധിക്കേണ്ട വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരിനം ആണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.49)

നടപടി: ചെലവുകൾ ഗവൺമെന്റിന്റെ നിരീക്ഷണത്തിനു വിധേയമാക്കാവുന്നതാണ്. ആഡിറ്റ് പരിശോധന നിർബന്ധമാക്കേണ്ടതില്ല.

181

ബുക്ക് കീപ്പിംഗ് പ്രശ്നങ്ങൾ

ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള മാനുവൽ രേഖകളും റിപ്പോർട്ടുകളും സൂക്ഷിച്ചുവയ്ക്കാൻ നിർബന്ധിക്കുന്നത് ന്യായമാകണമെന്നില്ല. എന്നാൽ അതേസമയം എല്ലാ രേഖകളും രജിസ്റ്ററുകളും അധികാരികളുടെ സൂക്ഷ്മ പരിശോധനയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി എല്ലാ റിപ്പോർട്ടുകളും രേഖകളും അനായാസം മനസ്സിലാക്കുന്ന ഒരു ഫോർമാറ്റിൽ കൊണ്ടുവരാൻ തക്കവണ്ണം 'സാംഖ്യ' സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പഴുതില്ലാത്തതാക്കണം; തൽഫലമായി ആഡിറ്റർമാർക്കും അതുപോലെതന്നെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾക്കും സാധാരണ വ്യക്തികൾക്കുപോലും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക പദവി ഫലപ്രദമായി വിലയിരുത്താനും സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്താനും കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 3.2.50)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

182

ആഭ്യന്തരനിയന്ത്രണം സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ

വരുമാനങ്ങളും ചെലവിനങ്ങളും അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിൽ ധനകാര്യ സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റി അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടി ക്രമങ്ങൾ ചട്ടങ്ങളുടെ രൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടതാണ്; ഇത് അവലോകനത്തിന്റെ പ്രതിമാസം 'ഔട്ട്പുട്ടുകൾ' പൊതുജനത്തിനു കൂടി അറിയാവുന്നതരത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.51)

നടപടി: ശിപാർശകളിലുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നേരത്തേതന്നെ പഞ്ചായത്ത് അക്കൗണ്ട് ചട്ടങ്ങളുടെ 60-ാം ചട്ടത്തിലുണ്ട്. അത്തരം വ്യവസ്ഥകൾ മുന്നിസിപ്പൽ അക്കൗണ്ട് ചട്ടങ്ങളിലും ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

183

പുനർവിനിയോഗത്തിനും ബജറ്റ് അച്ചടക്കം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും വ്യക്തമായി എഴുതിചേർത്ത നടപടിക്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ബജറ്റ് കമ്പ്യൂട്ടറൈസ് ചെയ്തതായിരിക്കണം. ബജറ്റിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ ബില്ലുകൾ ട്രഷറി പാസാക്കാൻ പാടില്ല; തനത് ഫണ്ടുകളിൽ നിന്നും പണം അനുവദിക്കുന്ന കാര്യത്തിലും, സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ കർശനമായ ബജറ്റ് നിയന്ത്രണം ഉണ്ടായിരിക്കണം. കൂടാതെ അപ്രതീക്ഷിത സംഭവവികാസങ്ങൾ തരണം ചെയ്യാൻ നിലവിലുള്ള കൂടാതെ ഒരുമതലപ്പെടുത്തൽ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.2.52)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

184

വർഷത്തിൽ രണ്ടുതവണ സെപ്റ്റംബറിലും ജനുവരിയിലും സപ്ലിമെന്റി ബജറ്റുകൾ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 3.2.53)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

185

വാർഷിക പദ്ധതി ബജറ്റിന്റെ ഒരു അഭേദ്യഭാഗമായിരിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 3.2.54)

നടപടി: ഇപ്പോൾ പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ട്. ഇത് തുടർന്നുപോകേണ്ടതാണ്.

186

റവന്യൂ എസ്റ്റിമേറ്റുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞ മൂന്നു വർഷങ്ങളിലെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന വളർച്ചാ നിരക്ക് എടുത്തു പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്. എന്തായാലും നികുതി/നികുതിയിതരനങ്ങളുടെ നിരക്കുകളിൽ വർദ്ധനയുണ്ടെങ്കിൽ, ആനുപാതികമായ വർദ്ധന ചേർക്കാവുന്നതാണ്. ഇത് ചട്ടങ്ങൾ വഴി നടപ്പിലാക്കണം. തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ കരട് മിനിറ്റ്സ് 24 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ എൻട്രിയിലൂടെ സെക്രട്ടറി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന്റെ ഭരണത്തലവൻ വരുത്തിയ മാറ്റങ്ങൾ ഒരു ട്രാക്ക് മാറ്റ രീതിയിലേക്ക് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. മുഴുവൻ പ്രക്രിയയും കമ്പ്യൂട്ടറൈസ് ചെയ്തതിനാൽ ഓരോ തീരുമാനത്തെയും പിന്തുണയ്ക്കുന്ന 'സ്പീക്കിംഗ്' അജണ്ടാനോട്ടുകൾ മിനിട്ട്സിന് അനുബന്ധമായി ചേർക്കുകയും പൊതുമണ്ഡലത്തിൽ ലഭ്യമാക്കുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 3.2.55)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

187

പ്രാദേശിക ഭരണകൂടങ്ങളിൽ പബ്ലിക് അക്കൗണ്ട്സ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് നാലാം SFCയുടെ ശുപാർശ ആവർത്തിച്ചുറപ്പിക്കുന്നു. ഭരണഗ്രൂപ്പിന്റെ ഭാഗമല്ലാത്ത ഏറ്റവും വലിയ രാഷ്ട്രീയഗ്രൂപ്പ് പബ്ലിക് അക്കൗണ്ട്സ് കമ്മിറ്റിയുടെ തലവനെ നാമ നിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്നു. ഇത് നിയമനിർമ്മാണ സഭകളുടെ PAC കളുടെ ചുവടുപിടിച്ചാണ് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത്. (ഖണ്ഡിക 3.2.56)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

188

സുതാര്യത

പൗരന്മാർക്ക് അനായാസം മനസ്സിലാക്കുന്ന ഫോർമാറ്റുകൾ വിവരാവകാശനിയമം സെക്ഷൻ 4 പ്രകാരം ബജറ്റുകൾ, അക്കൗണ്ടുകൾ ആഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ എന്നിവയുടെ സ്വമേധയായുള്ള വെളിപ്പെടുത്തലുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.57)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

189

കിലയുടെ ധനകാര്യസെൽ വരുമാനങ്ങളുടെയും ചിലവിനങ്ങളുടെയും അർദ്ധവാർഷിക അന്തർ - തദ്ദേശഭരണകൂട താരതമ്യങ്ങൾ പുറത്തിറക്കുകയും, കാര്യക്ഷമതയും, കാര്യക്ഷമത ഇല്ലായ്മയും എടുത്തുകാണിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.58)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

190

ധനകാര്യ ചുമതല സംബന്ധിച്ച് പ്രശ്നങ്ങൾ

അനുവദനീയമായ അനുമതികൾ നൽകുന്ന സമ്പ്രദായം സർക്കാരിനെ എടുത്തുകൊണ്ടുവരുന്നതാണ് മിച്ച വരുമാനം സ്വന്തമായുള്ള തദ്ദേശസ്വയംഭരണമെന്റുകൾക്ക് 10% വാർഷിക സീലിങ്ങിന് വിധേയമായി തങ്ങളുടെ മിച്ച വരുമാനത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം ചെലവഴിക്കാൻ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.59)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

191

കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിലും, കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലും ഉത്തരവാദിത്വവും സംബന്ധിച്ച് പുതിയൊരു അധ്യായം തുറക്കാവുന്നതാണ്; ഇതിന് രണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. അതായത് ധനകാര്യ ഉത്തരവാദിത്വവും സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വവും ധനകാര്യ ഉത്തരവാദിത്വത്തിന് കീഴിൽ താഴെ പറയുന്ന വസ്തുതകൾ ചേർക്കേണ്ടതാണ്:

(ഖണ്ഡിക 3.2.60)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

192

വൈദ്യുതി/വെള്ളം/ടെലഫോൺ ചാർജുകൾ അടയ്ക്കുന്നതിന് നടപ്പാക്കാൻ ഓഫീസുകൾക്ക് /ഓഫീസ് തലവന്മാർക്കുള്ള കൈമാറ്റങ്ങൾ ഓട്ടോമാറ്റിക് ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.61)

നടപടി: ബജറ്റ് വിഹിതവും പദ്ധതി വകയിരുത്തലും അനുസരിച്ച് സ്ഥാനമാറ്റം ഉണ്ടായ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ കണ്ടിജൻസി ഫണ്ട് യഥാസമയം അനുവദിക്കേണ്ടതാണ്.

193

ബജറ്റിന്റെ ഭാഗമായിരിക്കുകയും, ശരിയായ എസ്റ്റിമേറ്റുകളിൽ അടിസ്ഥാനമായിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ മാത്രമേ നിക്ഷേപപ്രവർത്തികളെ അവലംബിക്കാൻ പാടുള്ളൂ. പൂർത്തീകരണസമയം ചെലവിലുണ്ടാകുന്ന വർദ്ധന മുതലായവ പോലെയുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് നടപ്പാക്കൽ ഏജൻസികളുമായി ഒരു കരാർ ഉണ്ടാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.62)

നടപടി: ഇപ്പോൾ പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ട്. മെച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

194

താഴേക്കിടയിലുള്ള അധികാരികളിൽ നിന്ന് സാങ്കേതിക അനുമതി ലഭിക്കുന്നതിന് പ്രവർത്തികളെ പലരായി വിഭജിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം നിരോധിക്കണം. സാങ്കേതിക അനുമതിയിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള എസ്റ്റിമേറ്റിനെക്കാൾ കൂടുതലായി പൊതുമരാമത്ത് ജോലികളിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ചെലവുകളിലെ വർദ്ധന ഈ ആവശ്യത്തിനായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു അധികാരിയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ മാത്രമേ അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളൂ.

(ഖണ്ഡിക 3.2.63)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

195

നിസ്സംശയം തെറ്റായ തീരുമാനങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതിക ഉപദേശക ഗ്രൂപ്പുകളും DPCകളും ബാധ്യസ്ഥരാകണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.64)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

196

സെക്രട്ടറിമാരും എക്സിക്യൂട്ടീവ് സെക്രട്ടറിമാരും നിയമബദ്ധമായി തങ്ങളുടെ ഉപദേശം ഫയലിൽ കുറിക്കേണ്ടതാണ്; തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുമ്പോൾ ടി ഉപദേശങ്ങൾ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ മിനിട്ട്സിൽ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഉപദേശമൊന്നും നൽകാതിരിക്കുകയോ, തെറ്റായ ഉപദേശം നൽകുകയോ ചെയ്താൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉത്തരവാദിയായിരിക്കും; അല്ലാത്തപക്ഷം തീരുമാനത്തിൽ പങ്കാളികളായ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾ ബാധ്യസ്ഥരായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 3.2.65)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

197

ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ നൽകുക, കാര്യനിർവ്വഹണം സംബന്ധിച്ച ഡാറ്റ നൽകുക, തങ്ങൾ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്ന മേഖലയിലെ ആഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകളിൽ തുടർനടപടികൾ എടുക്കുക എന്നിവയ്ക്കെല്ലാം നടപ്പാക്കൽ ഓഫീസർമാരും എക്സിക്യൂട്ടീവ് സെക്രട്ടറിമാരും ഉത്തരവാദികളായിരിക്കും. ഒരിക്കൽ ആഡിറ്റ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുകയും, തിരുത്തപ്പെടുകയും ചെയ്ത തരത്തിലുള്ള തെറ്റുകളുടെ ആവർത്തനം ദൃഷ്ടവൃത്തിയുടെ നിർവ്വചനത്തിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.66)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

198

വ്യക്തികൾക്ക് സാമ്പത്തിക പ്രത്യാഘാതങ്ങൾക്കുള്ള എല്ലാ ആഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾക്കും 6 മാസത്തിനുള്ളിൽ തീർപ്പാക്കിയിരിക്കണം. ആഡിറ്റ് നിരീക്ഷണസമിതികൾ ഇത് ഉറപ്പാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.67)

നടപടി: പടിപടിയായ ആഡിറ്റിംഗും, സാമ്പത്തിക പ്രത്യാഘാതങ്ങൾക്കുള്ള റിക്കവറി നടപടിക്രമങ്ങളും സമയപരിധിയും ലോക്കൽഫണ്ട് ആഡിറ്റ് ആക്ടിലും ചട്ടങ്ങളിലും നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

199

തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങളുടെയോ, ഉദ്യോഗസ്ഥരുടേയോ, സംയുക്തമായോ, വെച്ചേറെയോ ഉള്ള പ്രവൃത്തി/പ്രവർത്തനരാഹിത്യംമൂലം തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകൾക്കുണ്ടായ

ധനനഷ്ടം നிகത്തുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥ കേരളാ പഞ്ചായത്തതീരാജ് ആക്ടിലും, കേരളാ മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലും പുനഃസ്ഥാപിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.68)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ ശുപാർശ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ടി ചട്ടങ്ങൾ ഭേദഗതി ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

200

നിയമവിരുദ്ധമായ തീരുമാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് അവ നടപ്പാക്കാതിരിക്കാനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് അനുവദിക്കുന്നതിന് നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഭേദഗതി ചെയ്യേണ്ടതാണ്. യുക്തിയുക്തമായ കാരണങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ രേഖാമൂലം എഴുതുന്നത് നൽകണമെന്ന് വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായിട്ടായിരിക്കും മേൽപ്പറഞ്ഞ നടപടി. ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ നിലപാട് ശരിയല്ലെന്ന് തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് തോന്നുന്നെങ്കിൽ അവർക്ക് ഇക്കാര്യം ഗവണ്മെന്റിനെ അറിയിക്കാവുന്നതും, ഗവണ്മെന്റിന്റെ തീരുമാനം നിയമപരമായി അനുസരിക്കപ്പെടേണ്ടതുമായിരിക്കും; അല്ലെങ്കിൽ തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് തീരുമാനം നടപ്പാക്കുന്നതിൽ ഉറച്ചുനിൽക്കാവുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസർക്ക് ഇക്കാര്യം ഗവണ്മെന്റ് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുകയും ഗവണ്മെന്റിന്റെ തീരുമാനത്തിനുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതുമാണ്. തീരുമാനത്തിനുള്ള സമയപരിധി 60 ദിവസം ആക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.69)

നടപടി: നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥകളാണ്. ഗവണ്മെന്റ് തീരുമാനത്തിനുള്ള സമയപരിധി 60 ദിവസമായി വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

201

ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിന്റെ ഓരോ ആറുമാസം കൂടുന്തോറും അതായത് സെപ്റ്റംബർ 30ന് മുമ്പായി ഏപ്രിൽ 30ന് മുമ്പായും ഒരു ബജറ്റ് അവലോകനം തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. അവലോകന റിപ്പോർട്ടുകൾ ഒരു പുതുരേഖയായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടത് ഗ്രാമസഭാ/വാർഡുസഭ യോഗത്തിൽ വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.70)

നടപടി: നിലവിലുള്ള സമ്പ്രദായം തുടരാവുന്നതാണ്.

202

ധനകാര്യ മാനേജർമാർക്ക് വിശേഷാൽ ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മറ്റു വിഷയങ്ങളെ പ്രത്യേകിച്ചും അക്കൗണ്ടിംഗ് സോഫ്റ്റ്‌വെയറായ 'സാംഖ്യ'യിൽ:

ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിന് സാംഖ്യാ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ സമ്പൂർണ്ണമായും വെബ് അധിഷ്ഠിതമാക്കുകയും, ഒരു സംയോജിത വെബ് അധിഷ്ഠിത സോഫ്റ്റ്‌വെയർ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലും ഒരേപോലെ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് പരിഹാരം. 'സഞ്ചയ'യിൽ വസ്തുനികുതി ഡിമാന്റിൽ ഒരു വർദ്ധനവുണ്ടായതുകയും അത് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ അത് സാംഖ്യയിലെ ഒരു ഓട്ടോമാറ്റിക് ജേണൽ വഴി പുതുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു കെട്ടിടത്തിന് വസ്തുനികുതി ഒഴിവാക്കി കൊടുക്കുമ്പോൾ (കെട്ടിടം പൊളിച്ചുതുറന്നു) വിശദാംശങ്ങൾ അപ്പപ്പോൾ ആപ്ലിക്കേഷൻ സോഫ്റ്റ് വെയറുകളിൽ പുതുക്കേണ്ടതാണ്. ഈ രീതിയിൽ എല്ലാ ആപ്ലിക്കേഷനുകളും സാംഖ്യയുമായി സംയോജിപ്പിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ IKMന്റെ ചീഫ് ഡയറക്ടറുടെ കീഴിൽ വികസിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള നിർദ്ദിഷ്ട സംയോജിത സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഉചിതമായി സംയോജിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.71)

നടപടി: സാംഖ്യയും സഞ്ചയയും തമ്മിലുള്ള ലിങ്കേജ് കാര്യക്ഷമമാക്കണം. 'K-Smart' -മായി സംയോജിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

203

ഇപ്പോൾ തയ്യാറാക്കി കിട്ടുന്ന റിപ്പോർട്ടുകളും അക്കൗണ്ട് സ്റ്റേറ്റ്‌മെന്റുകളും ലളിതവും അനായാസം മനസ്സിലാക്കാവുന്നതുമായ ഒരു ഫോർമാറ്റിൽ അല്ലാത്തതുകൊണ്ട് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾക്കും പൗരന്മാർക്കും ചിലപ്പോൾ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു പോലും യഥാർത്ഥ ധനകാര്യസ്ഥിതി വിലയിരുത്താൻ കഴിയുന്നില്ല. തയ്യാറാക്കിയ റിപ്പോർട്ടുകളും സ്റ്റേറ്റ്‌മെന്റുകളും ലളിതവും എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കാവുന്നതുമായ ഒരു ഫോർമാറ്റിലാണെങ്കിൽ ഒരു സാധാരണക്കാരനോട് പോലും ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ ധനകാര്യസ്ഥിതിയും മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 3.2.72)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. സാധാരണക്കാർക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ തക്കവണ്ണം റിപ്പോർട്ടുകൾ മലയാളത്തിൽ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്.

204

'സചിത്ര' സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ ആവശ്യമുള്ള ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തി സാംഖ്യയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെയും സ്വന്തം വിശദാംശങ്ങൾ പുതുക്കാൻ സാഹചര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കണം. ബാലൻസ് ഷീറ്റ് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ സമ്പൂർണ്ണ സ്വത്തുക്കളുടെ യഥാർത്ഥമൂല്യം എപ്പോഴും പ്രതിഫലിപ്പിക്കണം; ധനകാര്യസ്ഥിതിയുടെ യഥാർത്ഥ ചിത്രം കിട്ടാൻ തക്കവണ്ണം തേയ്ക്കാനും അറ്റകുറ്റപ്പണി ആവശ്യങ്ങൾ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കണം. എല്ലാ സ്വത്തുക്കളും 'മാപ്പ്' ചെയ്യപ്പെടുകയും അവയുടെ ഇപ്പോഴത്തെ മൂല്യം സംസ്ഥാനവ്യാപകമായി ഒരു 'കട്ട് ഓഫ്' ഡേറ്റിൽ നിർണ്ണയിക്കുകയും യഥാർത്ഥ വിലകൾ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ വീണ്ടും എൻടർ ചെയ്യുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.73)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

205

വിവിധ ഭവനനിർമ്മാണ പദ്ധതികളുമായും ലോണുകൾ ഉപയോഗിച്ച് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള മറ്റു ഗുണഭോക്താക്കൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പദ്ധതികളുമായും (ഉദാ: LIFE, EMS ഭവനനിർമ്മാണ പദ്ധതി) ബന്ധപ്പെട്ട ചെലവുകൾ അസ്സെറ്റ് ഹെഡിൽ (IV എന്ന അക്കത്തിൽ ആരംഭിക്കുന്ന അക്കൗണ്ട് ഹെഡ്) 'പ്രീപെയ്ഡ് പ്രോഗ്രാം എക്സ്ചേഞ്ച്' -ന് പകരം അക്കം II (റവന്യൂ എക്സ്ചേഞ്ച്) -ൽ തുടങ്ങുന്ന അക്കൗണ്ട് ഹെഡിന് കീഴിലാണ് നൽകേണ്ടത്. ഈ ചെലവുകൾ തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള സ്വത്ത് സൃഷ്ടിക്ക് വേണ്ടിയുള്ളതല്ലാത്തതിനാൽ ഇത് അതേപടിതന്നെ അക്കൗണ്ടിൽ കൊള്ളിക്കാവുന്നതാണ്. അസ്സെറ്റ് ഹെഡിൽ കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇത് യഥാർത്ഥ ചെലവുകളെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നില്ല, പിന്നെയോ, വരുമാനമായി പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നു. നേരെമറിച്ച് ഈ ഇനത്തിനുള്ള ഫോൺ രസീത് അക്കം III (ലേബിലിറ്റി ഹെഡ്) -ൽ തന്നെയുള്ള അക്കൗണ്ട് ഹെഡിൽ കൊള്ളിക്കുന്നു. ഇത് റവന്യൂ എക്സ്ചേഞ്ച് ഹെഡിന് കീഴിലാണ് വകയിരുത്തുന്നത് എങ്കിൽ യഥാർത്ഥ ചിലവ് അക്കൗണ്ട് സ്റ്റേറ്റ്മെന്റിൽ പ്രതിഫലിക്കുകയും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ ബാക്കിപത്രം ശുന്യമാക്കുകയും ചെയ്യും. അതായത് വരുമാനം ചെലവിനെ അധികരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതുവഴി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ധനകാര്യസ്ഥിതി മറച്ചുവയ്ക്കുന്ന പരിപാടി വേണ്ടെന്നു വയ്ക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.74)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

206

അക്കൗണ്ട്സ് ചട്ടങ്ങളിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതുപോലെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഗ്രാന്റും, തനതുഫണ്ടും തമ്മിലുള്ള അനുപാതവും വരുമാനവും മൂലധനചിലവും തമ്മിലുള്ള അനുപാതവും കാണിക്കുന്ന 'Key Ratio' വിശദാംശങ്ങൾ റിപ്പോർട്ടിൽ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ 'Key Ratio' യ്ക്ക് ഒരു മെനു ഉണ്ട്. പക്ഷേ അത് പ്രവർത്തനനിരതമായിട്ടില്ല. അത് പ്രവർത്തനനിരതമാക്കുകയും മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ റിപ്പോർട്ട് ലഭ്യമാക്കുകയും വേണം; കാരണം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടുകളുടെ വ്യക്തമായ ചിത്രം ലഭിക്കാൻ അത് സഹായിക്കും എന്നതിനാൽ അതൊരു പ്രധാന രേഖയാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.75)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

207

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വിവിധ പ്രവർത്തനമേഖലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ധനകാര്യസ്ഥിതി വിലയിരുത്തുന്നതിന് ഉപയോഗപ്രദമായ കൂടുതൽ അക്കൗണ്ട് ഹെഡ്ഡുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

208

ഫണ്ട് കോഡ്, ഫംഗ്ഷൻ കോഡ്, ഫംഗ്ഷനറി കോഡ്, അക്കൗണ്ട് കോഡ് എന്നിവയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി അക്കൗണ്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ തരത്തിൽ കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് & മുനിസിപ്പൽ അക്കൗണ്ട്സ് ചട്ടങ്ങളിൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു പോലെ ഫംഗ്ഷൻ (ചാർജ്) അടിസ്ഥാനത്തിലും, ഫംഗ്ഷനറി അടിസ്ഥാനത്തിലും വെവ്വേറെ റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. തതനുസൃതമായി ഇത് ഉൾച്ചേർക്കുന്നതിന് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഭേദഗതി ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

209

ബാലൻസ് ഷീറ്റിൽ തെറ്റായ കണക്കുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിലേക്ക് വഴിയൊരുക്കുന്ന രീതിയിൽ അക്കൗണ്ടുകളിൽ സംഭവിക്കുന്ന പൊരുത്തക്കേടുകൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ഒരു പരിഹാരം എന്ന നിലയിൽ തെറ്റുകൾ തിരുത്തുന്നതിന് അനുയോജ്യമായി സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിന് ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു; തൽഫലമായി തയ്യാറാക്കിയ അക്കൗണ്ട്സ് സ്റ്റേറ്റ്‌മെന്റുകൾ ശരിയാകുന്നു; ലയബിലിറ്റി തുക, അക്കൗണ്ടിലെ യഥാർത്ഥ ബാക്കിതുകയുമായി ശരിയായ അനുപാതത്തിലാവുകയും ചെയ്യുന്നു.

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

210

സെക്രട്ടറി നേരത്തെ അംഗീകാരം നൽകിയ പേയ്മെന്റുകൾക്കുള്ള ചെക്കുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള കാലതാമസം ഒഴിവാക്കാൻ എന്തെങ്കിലും ഉത്തരവാദപ്പെട്ട സീനിയർ സബോർഡിനേറ്റ് ഓഫീസർക്ക് ചെക്കുകൾ ഒപ്പിടാനുള്ള അധികാരം പകർന്നുകൊടുക്കുകയും തദനുസൃതമായി സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പരിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഇത് പേയ്മെന്റ് അംഗീകരിച്ചതിനുള്ള ഉത്തരവിൽ സെക്രട്ടറി ഒപ്പിട്ടതിനുശേഷം മാത്രമേ പാടുള്ളൂ; അപ്പോൾ യഥാർത്ഥ പേയ്മെന്റിനുള്ള പുനഃസമർപ്പണം ഒഴിവാക്കാവുന്നതാണ്.

നടപടി: തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ എല്ലാ പേയ്മെന്റുകളും എക്സിക്യൂട്ടീവ് അതോറിറ്റി അംഗീകരിക്കുകയും സെക്രട്ടറി നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ സബോർഡിനേറ്റ് ഓഫീസർക്കു ഇനിയൊരു അധികാരം നൽകേണ്ടതില്ല.

211

ബജറ്റിന്റെ കരട്, ധനകാര്യം സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കുമ്പോൾ അതിൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന എല്ലാ കണക്കുകളും, പ്രത്യേകിച്ച് വരുമാനം മുൻകൂട്ടി പറയുന്നത് സംബന്ധിച്ചും, സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ട് പ്രകാരമുള്ളതും നിയമബദ്ധമായതുമായ കണക്കുകൾക്കുതൃപ്തമാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടത് സെക്രട്ടറിയുടെ വ്യക്തിഗത ഉത്തരവാദിത്വമായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 3.2.80)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

212

ശരിയായ ധനവിനിയോഗ നിയന്ത്രണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും, അശ്രദ്ധയോടെയുള്ള ബജറ്റ് തയ്യാറാക്കൽ ഒഴിവാക്കുന്നതിനും, ഒന്നാമതായി, സംഖ്യാ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിലെ അക്കൗണ്ട് ഹെഡുകൾ സൂത്രാ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിലെ ബജറ്റ് ഹെഡുകളും സദൃശമായിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കൂടാതെ ചെലവിനങ്ങളായി കാണിച്ചിരിക്കുന്ന തുക അക്കൗണ്ട് ഹെഡുകളിലെ ബജറ്റ് കണക്കുകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതും, അവയെ ഒരിക്കലും അധികരിക്കുന്നതും ആയിരിക്കരുത്. ബജറ്റ് തുകയെ അധികരിച്ചാൽ ഒരു പ്രത്യേക അക്കൗണ്ട് ഹെഡിൽ നിന്നും പേയ്മെന്റ് നടത്തുന്നത് അസാധ്യമാകുന്ന തരത്തിൽ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് ചെയ്താൽ ശരിയായ പുനർധന വിനിയോഗങ്ങൾ സത്വരമായി നടക്കുമെന്നും, ആവശ്യം വരുമ്പോൾ സപ്ലിമെന്റി/ പരിഷ്കരിച്ച ബജറ്റ് പാസാക്കാമെന്നും ഉറപ്പുവരുത്താവുന്നതാണ്. ഇത് കാലം ആവശ്യപ്പെടുന്ന തരത്തിൽ കർശനമായ ബജറ്റ് നിയന്ത്രണം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ഒരു പരിധിവരെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നേരിടുന്ന കടുത്ത ധനകാര്യപ്രതിസന്ധിക്ക് നല്ലൊരു പരിഹാരമാവുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 3.2.81)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

213

തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ധനകാര്യസ്റ്റാൻഡിങ് സമിതികളെ വരുമാനത്തിന്റെയും അക്കൗണ്ടുകളുടെയും നിരീക്ഷണനിയന്ത്രണം ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ തദ്ദേശീയഭരണകൂടത്തിന്റെ ധനകാര്യസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി അവയുടെ വരുമാനം പ്രവചിക്കുന്നതിനും മൂല്യനിർണ്ണയം നടത്തുന്നതിനും വിലയിരുത്തുന്നതിനുമുള്ള ഒരു നിരീക്ഷണ നിയന്ത്രണ സംവിധാനം ഉണ്ടാകുന്നത് വളരെ നന്നായിരിക്കും. ഇതിനായി താഴെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ അവലോകനത്തിന് ഓരോ തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടത്തിന് ബന്ധപ്പെട്ട ധനകാര്യ സ്റ്റാൻഡിങ് സമിതിക്കും ഒരു വരുമാനവർദ്ധന കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നത് നിയമബദ്ധമാക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 3.2.82)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

214

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന വരുമാനവർദ്ധന കർമ്മപദ്ധതിയിൽ താഴെ പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു:

- (i) നികുതിസ്രോതസ്സുകൾ
 - a. വസ്തു നികുതി
 - b. തൊഴിൽ നികുതി
- (ii) നികുതിയിതരസ്രോതസ്സുകൾ
 - a. പരസ്യലൈസൻസ് ഫീ
 - b. IFTEOS ലൈസൻസുകൾ
 - c. ഭൂമിയുടെയും കെട്ടിടങ്ങളുടെയും വാടക
 - d. മറ്റു ലൈസൻസീസ്
 - e. യൂസർ ചാർജ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള മറ്റുള്ള ഫീസ്

(ഖണ്ഡിക 3.2.83)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

215

പദ്ധതിയിൽ താഴെപ്പറയുന്ന ഘടകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കണം:

- I. മുൻ ധനകാര്യവർഷത്തെ (PFY) നികുതി & നികുതിയിതര വരുമാനസ്രോതസ്സുകൾ & തൻവർഷത്തെ എസ്റ്റിമേറ്റുകളും, വരുംവർഷത്തെ ലക്ഷ്യങ്ങളും
- II. ലക്ഷ്യങ്ങൾ, പങ്കുകൾ, ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ എന്നിവയിലെത്താനുള്ള കർമ്മപദ്ധതി.
- III. ഡാറ്റ എൻട്രിയും ആസൂത്രണത്തിനുമായുള്ള ഒരു ഫോർമാറ്റ്.
- IV. വിവിധ വിഭാഗങ്ങൾ അനുസരിച്ച് എല്ലാ LGകളുടെയും എല്ലാ നികുതികളുടെയും ഏകീകൃത വിശദാംശങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന LSGD വെബ്സൈറ്റിലെ ഒരു പൊതു ഡാഷ് ബോർഡ്; ദിവസേന ആട്ടോമാറ്റിക്കായി അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യപ്പെടുന്നതും 'സഞ്ചയ'യുമായി ലിങ്ക് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമായ ഇത് താഴെ പറയുന്നവ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു:
 - a. ഡിമാൻഡ് കുടിശ്ശിക
 - b. നിലവിലുള്ള പ്രതിദിന കളക്ഷൻ
 - c. തലേദിവസം വരെ ഉണ്ടായിരുന്ന കളക്ഷൻ
 - d. കളക്ഷൻ ശതമാനം
 - e. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ റാങ്കിംഗ്

(ഖണ്ഡിക 3.2.84)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

216

മുനിസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി മാസം തോറും പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുകയും, ധനകാര്യ സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റി ത്രൈമാസ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 3.2.85)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

217

RJDകൾ DUA Urban, PDPകൾ, പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ എന്നിവർക്ക് മാതൃക (Template) ലഭ്യമാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 3.2.86)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

218

REAPയ്ക്ക് ഒരു നിർദ്ദിഷ്ട ഫോർമാറ്റ്, പരിശിഷ്ടം 3.2.1ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 3.2.87)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

219

KILA തയ്യാറാക്കിയ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കുള്ള ധനകാര്യമാനേജ് മെന്റ് സംബന്ധിച്ച മാനുവലുകൾ (റവന്യൂ & ബഡ്ജറ്റ്) അനുയോജ്യമായ മാറ്റങ്ങളുടെ സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും ബാധകമാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 3.2.88)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

220

കൂടാതെ നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കായി 17/5/2007ലെ GO(MS) No.130/07/LSGD പ്രകാരം അംഗീകരിച്ച കേരള മുൻസിപ്പൽഅക്കൗണ്ടിംഗ് മാനുവൽ(KMAM) ആവശ്യാനുസരണം പുതുക്കാവുന്നതാണ്. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ശുപാർശകളിൽ ചിലത് നാലാം SFC യുടേതാണ്; ഗവൺമെന്റ് അവ അംഗീകരിച്ചു. പക്ഷേ പ്രാവർത്തികമാക്കിയില്ല.

(ഖണ്ഡിക 3.2.89)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

221

4.1 തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ കാര്യക്ഷമത കൈവരിക്കുന്നത് . ശിപാർശകൾ

ലോകബാങ്കിന്റെ പിന്തുണയുള്ള KLGSDPയുടെ ഭാഗമായി കില 8 മാനുവലുകൾ തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു.1/6/2015ലെ Go.(Rt.)No.3291/2016/LSGD2/6/2017ലെGO(Rt.)No.1833/2017/LSGD എന്നീ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം ഈ മാനുവലുകൾക്ക് LSGD അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ ഉത്തരവ് ലോകബാങ്കിന്റെ സമ്മതപ്രകാരമുള്ള ഒരു വ്യവസ്ഥ പാലിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇത് ഔദ്യോഗികമായും, നിയമപരമായും സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മാനുവലുകളുടെ ഉപയോഗം നിർബന്ധമാക്കുന്നില്ല. KILAYും GPKയും തയ്യാറാക്കിയ മാനുവലുകൾ ഒരു വിദഗ്ദ്ധസമിതിയെ കൊണ്ട് പരിശോധിക്കാവുന്നതും, ഒരു ബഹുതലരകക്ഷി വർക്ക്ഷോപ്പിൽ സാധുവാക്കാവുന്നതുമാണ്. സെക്രട്ടറിയേറ്റ് മാനുവൽ, മാനുവൽ ഓഫ് ഓഫീസ് പ്രൊസീഡ്യൂറേഴ്സ് മുതലായവയുടെ കാര്യത്തിലെന്നപോലെ ഇവയും നിയമബദ്ധമായ നിലയിൽ ഔദ്യോഗിക മാനുവലുകളായി വിതരണം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 4.1.7)

നടപടി: പുതുതായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട പദ്ധതി നിയമങ്ങൾ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ സംയോജനം, വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന വിവിധ സംഘടനാ പരിഷ്കാരങ്ങൾ എന്നിവ കണക്കിലെടുത്ത്, ഈ മാനുവലുകൾ പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്.

4.2 മനുഷ്യവിഭവങ്ങൾ ശിപാർശകൾ

222

ഈ സമീപനത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായി, ഒരു അവസാന ആശ്രയം എന്ന നിലയ്ക്ക് തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിക്കാവൂ എന്നും അതുതന്നെയും ശാസ്ത്രീയമായ വിലയിരുത്തലിനുശേഷം മാത്രമേ പാടുള്ളൂ എന്നും കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.6)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

223

സ്ഥാനമാറ്റം നടത്തിയ ഓഫീസുകളിൽ ഉളവാകുന്നതും, അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ & വികസനഫണ്ടിനുള്ള പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശങ്ങൾ പോലെയുള്ളതുമായ എല്ലാ ജോലികളും സ്ഥാനമാറ്റം നൽകിയ ഓഫീസുകൾ/ഓഫീസർമാരാണ് പൂർണ്ണമായും നിർവഹിക്കേണ്ടത്. തന്മൂലം തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ മുഖ്യ ഓഫീസിൽ ക്ലറിക്കൽ ജോലികൾ ഒന്നും ഉണ്ടായിരിക്കില്ല എന്നാണ് ഇതിന് അർത്ഥം. തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റികളുടെയും സമ്പൂർണ്ണ സമിതികളുടെയും ഡ്രാഫ്റ്റും മിനിറ്റ്സും അജണ്ട ഇനങ്ങൾ പോലും സ്ഥാനമാറ്റം നൽകിയ ഓഫീസർ തയ്യാറാക്കേണ്ടതും, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഭരണത്തലവനെ എത്തിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതുമാണ്.അജണ്ട ഇനങ്ങളും കരട് മിനിറ്റ്സും ഒരുമിപ്പിക്കുക, ഫണ്ടുകൾ അനുവദിക്കുക, ഓഡിറ്റ് പ്രവർത്തനസുഗമമാക്കുക തുടങ്ങിയ ഒരു ഏകോപന പങ്ക് മാത്രമേ

തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ സെക്രട്ടറി നിർവഹിക്കേണ്ടതുളളു. വിശാലമായ ഈ ശിപാർശകളിൽ അധിഷ്ഠിതമായി ഓഫീസർമാരുടെ ജോലികളും ചുമതലകളും വിശദമാക്കുന്ന ഒരു ഓഫീസ് മാനേജ്മെന്റ് മാനുവൽ തയ്യാറാക്കാൻ കിലയോട് അഭ്യർത്ഥിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് തീർച്ചയായും Eഗവർണ്ണൻസ് സംവിധാനത്തിലേക്ക് ഉൾച്ചേർക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.7)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

224

പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ തയ്യാറാക്കൽ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് കൺവീനറുടെ ചുമതലയിൽ ആയിരിക്കണം. ഡാറ്റ ശേഖരണം പ്രോജക്ട് എഴുതി തയ്യാറാക്കൽ മുതലായവ പോലെയുള്ള വ്യത്യസ്ത ജോലികൾ നിർവ്വഹിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിദഗ്ധരെയും സന്നദ്ധസേവകരെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് പുനരുജ്ജീവിപ്പി കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.8)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതിനാൽ അംഗീകരിക്കേണ്ടതില്ല.

225

TVC സംവിധാനം പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും, അവരെക്കൊണ്ട് പ്രോജക്ടുകളുടെ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.9)

നടപടി: നിലവിലെ സമ്പ്രദായം തുടരാവുന്നതാണ്.

226

കൂടാതെ സാങ്കേതിക അനുമതിക്കായി ആദ്യകാലത്ത് ഉണ്ടായിരുന്ന സാങ്കേതിക ഉപദേശക ഗ്രൂപ്പ് (TAG) സംവിധാനം പുനഃസ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. എഞ്ചിനീയർ, കൺവീനറായും ഒരു അക്കാദമിക് സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നുള്ള ഒരു എഞ്ചിനീയറും, പുറത്തുനിന്നുള്ള ഒരു സീനിയർ എഞ്ചിനീയർ ചെയർപേഴ്സണായും ഉള്ള ഒരു സമിതിയാണ് സാങ്കേതിക അനുമതിനൽകേണ്ടത്. വൈദഗ്ധ്യവും സത്യസന്ധതയും അധിഷ്ഠിതമായി തിരിച്ചറിയപ്പെട്ട ഗ്രൂപ്പിൽ ഗവൺമെന്റിനു പുറമേനിന്നുള്ള ഒരു എഞ്ചിനീയർകൂടി ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.10)

നടപടി: നിലവിലെ സമ്പ്രദായം തുടരാവുന്നതാണ്.

227

SCSP, TSP എന്നിവയുടെ കാര്യത്തിൽ റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഒന്നാം വോള്യത്തിൽ 12-ാം അധ്യായത്തിൽ വെച്ചേറെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ ജോലിയുടെ അമിതഭാരം കുറയാൻ സഹായിക്കും.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.11)

നടപടി: അധ്യായം പന്ത്രണ്ടിൽ(Vol.I) നൽകിയിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

228

SC/ST പ്രമോട്ടർമാർക്ക് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലേക്ക് സ്ഥാനമാറ്റം കൊടുക്കേണ്ടതും അവർ ഊരുസഭയുടെ നടത്തിപ്പ്, സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ടിന്റെ മണ്ഡലപരിശോധനകൾ, സ്റ്റാറ്റസ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കൽ മുതലായവ പോലെയുള്ള ജോലികൾ നിർവഹിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.12)

നടപടി: തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ വിശദമായ പരിശോധനയ്ക്കായി ശിപാർശ മാറ്റി വയ്ക്കുന്നു.

229

പ്രാദേശിക സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളുടെ ഒന്നാം വോളിയം ഏഴാം അധ്യായത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള ശിപാർശകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പോലെ സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക് വകുപ്പിന്റെ ഓഫീസർമാർ ഔദ്യോഗികമായി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലേക്ക് സ്ഥാനമാറ്റം നൽകേണ്ടതാണ്. ഡേറ്റ ശേഖരണവും ക്രമപ്പെടുത്തലും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സമിതികളുടെ നിരീക്ഷണത്തിനും അവലോകനത്തിനുമായി രേഖകളുടെ തയ്യാറാക്കലും ടി ഓഫീസർമാരുടെ ചുമതലയായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.13)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

230

മുതിർന്നവരുടെ പരിചരണം, ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പരിചരണം, പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങളോടുള്ള ആദ്യപ്രതികരണം മുതലായവപോലെ യുള്ള സാമൂഹിക ജോലികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് സന്നദ്ധസേവക ഗ്രൂപ്പുകളുടെ ഒരു ഔദ്യോഗിക സംവിധാനം രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. യുവജനക്ഷേമ ബോർഡ് രൂപംകൊടുത്തിട്ടുള്ള കേരളായുത്ത് വോളണ്ടിയേഴ്സ് പൊതുഭരണത്തിന് കീഴിലുള്ള കമ്മ്യൂണിറ്റി വോളണ്ടിയർ കോർപ്പ്സും ഇതിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ് (ബോക്സ് 4.2.1 കാണുക).

ബോക്സ് 4.2.1 കമ്മ്യൂണിറ്റി വോളണ്ടിയർ കോർപ്പസ്

കേരളത്തിലെ യുവജനങ്ങൾ, സന്നദ്ധസേവകർ സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തകർ, യൂത്ത് ക്ലബ്ബുകൾ, വിദ്യാർത്ഥികൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ജനപ്രതിനിധികൾ NGOകൾ തൊഴിലാളികൾ പ്രത്യേകിച്ച് മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ എന്നിവർ 2018-ലെ പ്രളയത്തിൽ അനേകം ജീവനുകൾ രക്ഷിച്ച വിലപ്പെട്ട പങ്ക് നിർവഹിച്ചവരാണ്. ആപത്ത് കാലത്ത് യുവജനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനവീര്യം എല്ലാവർക്കും ദൃശ്യമായിരുന്നു. ഇത് സംസ്ഥാനത്ത് കേരള സന്നദ്ധസേവക യുവജന കർമ്മസേന(KVYAF)എന്നൊരു ഒരു സംഘടനയെക്കുറിച്ചുള്ള ആശയത്തിന് രൂപം കൊടുത്തു. ഇത് 25/9/2018ലെ കേരളസംസ്ഥാന യുവജനക്ഷേമ ബോർഡിന്റെ ഏഴാം യോഗത്തിന്റെ തീരുമാന പ്രകാരമായിരുന്നു. അതേസമയം, സുസ്ഥിര . സന്നദ്ധ സേവാപ്രവർത്തനം കേരള സമൂഹത്തിന്റെ ഒരു മുതൽക്കൂട്ടാണ് എന്ന നിലയിൽ പൊതുഭരണവകുപ്പിന് കീഴിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി വോളണ്ടിയർ കോർപ്പ്സ് എന്നറിയപ്പെടുന്ന സാമൂഹിക സന്നദ്ധസേന ഡയറക്ടറേറ്റ് രൂപീകരിക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് തീരുമാനം എടുത്തു. മുഖ്യലക്ഷ്യം പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ നേരിടുന്നതിന് യുവജന വോളണ്ടിയർമാരെ സജ്ജരാക്കുക എന്നായതിനാൽ യുവജനക്ഷേമ ബോർഡിന്റെ വോളണ്ടിയർമാരും SSൽ ചേരുകയുണ്ടായി. അവർ ഇതിനകം യുവജനങ്ങളെ പരിശീലിപ്പിക്കുകയും സന്നദ്ധസേവക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഹർക്കോപ്പിക്കുന്നതിന്

(ഖണ്ഡിക: 4.2.14)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

231
 ഈ റിപ്പോർട്ടിന്റെ 2/3/10 മുതൽ 2/3/23 വരെയുള്ള ഖണ്ഡികകളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ സാമൂഹിക സംരംഭങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതും, ചില സേവനങ്ങൾ അവർ ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

232

മുഗാശുപത്രികൾക്കുവേണ്ടി ഹോസ്പിറ്റൽ മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.16)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

233

ജലവിതരണവും ജലസേചനവും സംബന്ധിച്ച് സാധ്യമാകുന്നിടത്തോളം സ്വത്തുക്കൾ കമ്മ്യൂണിറ്റിയുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽ ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.17)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

234

സ്ഥാനമാനം ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ക്ലാർക്കമാരുടെയും കമ്പ്യൂട്ടർ അസിസ്റ്റന്റുമാരുടെയും സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.18)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

235

ചാർട്ടേഡ് പ്രൊഫഷണലുകളെ പ്രത്യേകിച്ചും, പരിസ്ഥിതി മാലിന്യ സംസ്കരണം, സാമൂഹിക പ്രവർത്തനം മുതലായവമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് ഗവൺമെന്റ് ഒരു പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.19)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

236

സാധ്യമായിടത്തോളം, പോളിടെക്നിക്കുകൾ എഞ്ചിനീയറിങ് കോളേജുകൾ എന്നിവപോലെയുള്ള സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങൾ പൊതുമരാമത്ത് ജോലികളുടെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും, സാങ്കേതിക ഉപദേശകഗ്രൂപ്പിനെ അംഗങ്ങളെ കൊടുക്കുന്നതിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.20)

നടപടി: പദ്ധതി മാർഗരേഖകളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ റോഡുകളുടെയും പൊതുമരാമത്തുകളുടെയും ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങളെ

ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. TAGകൾ നിലവിലില്ലാത്തതിനാൽ രണ്ടാം ഭാഗം പ്രസക്തമല്ല.

237

സർവ്വേകൾ, പരിശോധനകൾ, നിരീക്ഷണവും വിലയിരുത്തലും എന്നിവയ്ക്കായി മറ്റ് അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.21)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

238

തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്താനും പ്രവർത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുത്താനും വേണ്ട മാനദണ്ഡങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചതിനുശേഷം കുടുംബശ്രീയിൽ നിന്നുള്ള ടീമുകൾക്ക് അവിദഗ്ധമോ, അർദ്ധവിദഗ്ധമോ ആയ ചില ജോലികൾ ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതാണ്. മാലിന്യനിർമ്മാണം, O&M ജലവിതരണം, ലഘു അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ എന്നിവയ്ക്ക് ഇത് പ്രത്യേകിച്ചും പ്രധാനമാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.22)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

239

കേരള സാമൂഹിക സുരക്ഷാമിഷന്റെ ജീവനക്കാരുടെ സേവനം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ഔദ്യോഗികമായി ലഭ്യമാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.23)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

240

ബ്ലോക്കതലത്തിൽ കുടുംബശ്രീ കൂലിക്കുനിർത്തുന്ന യുവപ്രൊഫഷണലുകൾ നൈപുണ്യവികസനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള കാർഷികേതര സാമ്പത്തിക വികസന പദ്ധതികൾക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ സഹായിക്കേണ്ടതാണ്. അതുപോലെതന്നെ NULM പ്രൊഫഷണലുകൾ മുൻസിപ്പാലിറ്റികളെയും കോർപ്പറേഷനുകളെയും സഹായിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.24)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

241

തദ്ദേശഭരണ മുഖ്യ ഓഫീസിലെ ജീവനക്കാർക്ക് വ്യക്തമായ ജോബ് ചാർട്ടുകൾ നൽകേണ്ടതുണ്ട്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ നഗര തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ എന്നിവയുടെ കാര്യത്തിൽ പരിശീഷ്ടം 4.2.1ലും 4.2.2.-ലും മാതൃകാ ജോബ് ചാർട്ടുകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.25)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

242

നാലാം ധനകാര്യകമ്മീഷൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കായി ഒരു സ്റ്റാഫ് കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തുകയുണ്ടായി. ഗവണ്മെന്റ് ഇത് അംഗീകരിച്ചെങ്കിലും പ്രവർത്തിപഥത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നില്ല. അതിനാൽ കമ്മീഷൻ നേരിയ വ്യത്യാസമുള്ള ഒരു ശുപാർശ നൽകുന്നു. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ മനുഷ്യവിഭവങ്ങളെപ്പറ്റി പഴുതില്ലാത്ത ഒരു പഠനം നടത്തുമെന്നും മറ്റ് കാര്യങ്ങൾക്കിടയിൽ, താഴെ പറയുന്നവസ്തുതകൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയുള്ള ഒരു റിപ്പോർട്ട് നൽകണമെന്ന് പ്രവർത്തിപഠനത്തിൽ വൈദഗ്ധ്യമുള്ള, പേരും പെരുമയുമുള്ള ഒരു സ്ഥാപനത്തോട് ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്.

- (i) നടപടിക്രമങ്ങളുടെയും സംവിധാനങ്ങളുടെയും ലളിതവൽക്കരണം
- (ii) ഇ - ഗവർണൻസിന്റെ ഉപയോഗം
- (iii) ജോലികളുടെയും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളുടെയും പുനർവിന്യാസം
- (iv) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ ജീവനക്കാരുടെ പുനഃക്രമീകരണം
- (v) കാര്യക്ഷമത മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ശേഷിനിർമ്മാണം
- (vi) ജോലികൾ പുറത്തുകൊടുക്കൽ കഴിയുന്നിടത്തോളം കമ്മ്യൂണിറ്റി അധിഷ്ഠിത സംഘടനകൾക്ക്
- (vii) തദ്ദേശഭരണകൂട സംവിധാനത്തിനുപുറത്ത് സംയോജിത കേഡറിൽ വിവിധ ഔദ്യോഗിക സ്ഥാനങ്ങളുടെ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുക.
- (viii) ചാർട്ടേഡ് പ്രൊഫഷണലുകൾക്ക് ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കാവുന്ന ജോലികൾ
- (ix) മിനിമം അധിക ജീവനക്കാർ (ആവശ്യമെങ്കിൽ)

(ഖണ്ഡിക: 4.2.26)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

243

വിശദമായ ഫീൽഡ് പഠനങ്ങൾക്കുശേഷം 9 മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ശുപാർശ സമർപ്പിക്കാൻ സ്ഥാപനത്തോട് ആവശ്യപ്പെടണം. ഫൈനാൻസ് സെക്രട്ടറി, LSGD സെക്രട്ടറി, P&ARD സെക്രട്ടറി എന്നിവർ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു സമിതി ഈ റിപ്പോർട്ട് പരിശോധിക്കുന്നതും, നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.27)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

ഓഫീസർമാർക്കുമേൽ നിയന്ത്രണം

നിയമം അനുസരിച്ചും കീഴ്ക്കയ്ക്കങ്ങൾ പിന്തുടർന്നും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ സ്വന്തം ഓഫീസർമാർക്കുമേലും, വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്ന് സ്ഥലംമാറ്റം കിട്ടിവന്ന ഓഫീസർമാരുടെമേലും പൂർണ്ണനിയന്ത്രണം ഉണ്ട്. തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തിമേഖലയിൽ അവർക്ക് ഏത് ജോലി ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കാനും അവരുടെ പ്രവർത്തി നിർവഹണം നിരീക്ഷിക്കാനും നിർവഹണം മോശമെങ്കിൽ നടപടിയെടുക്കാനും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ട്. എന്നാൽ ബഹു മേഖലാ അധിഷ്ഠിതമായതോ വല്ലപ്പോഴും ഒരിക്കൽ മാത്രം സംഭവിക്കുന്നതുമായതും സർവ്വതടയം പങ്കാളിത്തം ആവശ്യപ്പെടുന്നതുമായ ചില പ്രവർത്തികൾ ഉണ്ട്. ഇവയിൽ താഴെപ്പെടുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു:

- (i) ഉത്സവങ്ങളുടെയും മേളകളുടെയും സംഘാടനം
- (ii) പൊതുജനാരോഗ്യം, പരിസ്ഥിതി എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രചാരണങ്ങളുടെ സംഘാടനം
- (iii) സർവ്വേകളുടെ നടത്തിപ്പ്
- (iv) PRA സങ്കേതങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് പങ്കാളിത്ത വിലയിരുത്തലുകളുടെ നടത്തിപ്പ്
- (v) അടിയന്തര ദുരിതാശ്വാസം

(ഖണ്ഡിക: 4.2.28)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

അത്തരമൊരു പ്രവർത്തി ഒരു ഓഫീസർക്ക് ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കുമ്പോൾ എന്തെങ്കിലും അഭിപ്രായ വ്യത്യാസം ഉണ്ടായാൽ ജില്ലാ കളക്ടർ, ജില്ലാ ആസൂത്രിത ഓഫീസർ, LSGDയുടെ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പിന്റെ ജില്ലാതല ഓഫീസർ എന്നിവർ അടങ്ങിയ ഒരു സമിതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുകയും, സമിതിയുടെ തീരുമാനം അന്തിമമായിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.29)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

സമിതിക്ക് ഒരു തീരുമാനത്തിലെത്താൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ പ്രശ്നം, ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ കീഴിൽ LSGD സെക്രട്ടറി, ആസൂത്രണ വിഭാഗം സെക്രട്ടറി, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ സെക്രട്ടറിമാർ എന്നിവർ അംഗങ്ങളായുള്ള ഒരു സമിതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. കാരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്, അന്തിമതീരുമാനം എടുക്കാൻ ഈ സമിതിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.30)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

247

തദ്ദേശഭരണ കൂടങ്ങളിൽ ജോലിചെയ്യുന്ന എഞ്ചിനീയർമാർ, നിയമപരമായി തദ്ദേശഭരണകൂട ജീവനക്കാരുടെ ഭാഗമാണ്. അവർ സ്ഥലം മാറ്റപ്പെട്ട ഓഫീസർമാരല്ല. എന്തായാലും, എഞ്ചിനീയർമാർ ഒരു പ്രത്യേക വകുപ്പിൽപ്പെടുന്നവരാണെന്നും, സ്ഥലം മാറ്റപ്പെട്ട ഓഫീസർമാരുടെ കാര്യത്തിലെമ്പോഴും തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ചില സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നവരാണെന്നുമുള്ള ഒരു ധാരണ ഈ അടുത്തകാലത്തായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇത് പൂർണ്ണമായും തെറ്റാണ്; ആകൃത്യം ചട്ടങ്ങളിലും ഇത് വ്യക്തമാക്കേണ്ടതാണ് കൂടാതെ താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതുമാണ്.

- (i) എഞ്ചിനീയർമാരുടെ ശമ്പളം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നൽകേണ്ടതും ആതുക്ക ഗവൺമെന്റിന് 'റി-ഇംപ്ലോയ്' ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്.
- (ii) എഞ്ചിനീയർമാർ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഹാജർ ബുക്കിൽ ഒപ്പ് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.
- (iii) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ, എഞ്ചിനീയർമാർക്ക് 'ക്ലറിക്കൽ' സഹായം നൽകേണ്ടതാണ്; കൂടാതെ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ ഓഫീസിൽ മെച്ചപ്പെട്ട ഇരിപ്പിടസൗകര്യങ്ങളും ജോലിസാഹചര്യങ്ങളും ഒരുക്കേണ്ടതാണ്.
- (iv) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ എഞ്ചിനീയറിംഗ് ജോലികളും ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. അവരുടെ സ്വന്തം ഫണ്ടുകളോ, വികസനഫണ്ടുകളോ, മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടുകളോ, സംസ്ഥാന/കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് സ്പോൺസൈഡ് സ്കീമുകളോ, ബാഹ്യസഹായമുള്ള പ്രോജക്ടുകളോ ഇതിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. ഇതിൽ MGNREGS, PMAY മുതലായവ ഉൾപ്പെടുന്നു.
- (v) മൈനർ പെനാൽറ്റികൾ ചുമത്തുന്നതുവരെയുള്ള അച്ചടക്ക നടപടികൾക്ക് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക്, എഞ്ചിനീയർമാരുടെമേൽ അധികാരമുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.31)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

248

മണ്ണ് സംരക്ഷണം, മണ്ണ് സർവ്വേ, കേരള ഭൂവികസന കോർപ്പറേഷൻ സേവനങ്ങൾ എന്നിവയിലെ എഞ്ചിനീയർമാർ, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ പ്രത്യേകിച്ചും ജലസംഭരണഭൂവിഭാഗ സംരക്ഷണത്തിൽ സഹായിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.32)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

249

സ്ഥലം മാറ്റപ്പെട്ട എല്ലാ ഓഫീസർമാരെയും ഒരു വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ എക്സ് ഒഫീഷ്യോ സെക്രട്ടറിമാരായി ഔദ്യോഗികമായി പ്രഖ്യാപിക്കേണ്ടതാണ്. എക്സ് ഒഫീഷ്യോ സെക്രട്ടറിമാർക്ക് തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തി മണ്ഡലം സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ സെക്രട്ടറിമാർക്കുള്ള എല്ലാ ചുമതലകളും അധികാരങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കും. സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റിക്ക്/തദ്ദേശഭരണകൂട കമ്മിറ്റിക്ക് കത്തുകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനു പകരം, സെക്രട്ടറിമാർ അത് ഫയലാക്കി, ഫയലിൽ, സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റിയുടെ/തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ കമാൻഡുകൾ/തീരുമാനങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി വാങ്ങാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.33)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

250

ഒരു തദ്ദേശഭരണ കൂടത്തിനുള്ളിൽ അനേകം സമിതികൾ ഉള്ളതായി കമ്മീഷന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുകയുണ്ടായി. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലുള്ള അത്തരം സമിതികളുടെ പട്ടിക ടേബിൾ 4.2.2ൽ കാണുന്നു. അതുപോലെതന്നെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിലും അനേകം സമിതികളുണ്ട്. ഈ സമിതികൾ, തീർച്ചയായും, പ്രധാന ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ട്; എന്നാൽ പ്രവർത്തനോർജ്ജം കൈവരിക്കേണ്ടതിനായി, അവയെ ഐക്യപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

പട്ടിക 4.2.2 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തല സമിതികൾ

ക്രമനമ്പർ	സമിതികൾ	രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവുകൾ
1	പഞ്ചായത്ത് കമ്മിറ്റി	പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 153
2	സ്റ്റീയറിങ് കമ്മിറ്റി	പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 162 B
3	സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റി	പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 162 (1)A
4	ചുമതല കമ്മിറ്റികൾ	പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 163

5	ഉപസമിതികളും സമിതികളും	വാർഡ്	പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 164
6	സംയുക്ത സമിതികൾ		പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 165
7	ഗ്രാമസഭ		പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 3(5)
8	പഞ്ചായത്ത് തല-ആസൂത്രണസമിതികൾ		G.O. (MS) NO. 11/2018/LSGD, DTD. 29/01/2018
9	ജൈവവൈവിധ്യ പ്രവർത്തനശൃംഖല		G.O (Rt) No 2462/2008/LSGD, dtd. 19/09/2008
10	പഞ്ചായത്ത് ഏകോപനസമിതി		പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറുടെ ഉത്തരവ് No. J1-21300/2016, dtd. 08/10/2016
11	പഞ്ചായത്ത് തല-ഉപലബ്ധി സമിതി		G.O. (P) No. 251/2010/LSGD, dtd. 08/11/2010.
12	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ദുരിതാശ്വാസ ഉപസമിതി		KPR-S-177-KPR (Constitution and Utilization of Distress Relief Fund) Rules 2003 exclusive 4(3)-G.O. (P) No. 51/2003/LSGD, dtd. 22/02/2003.
13	കെട്ടിടനിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരമുള്ള പ്രത്യേക സമിതി		G.O. (Rt) No. 2343/2013/LSGD, dtd. 19.09.2013.
14	കുടുംബശ്രീ അഗതിവിമുക്ത കേരളം ഉപസമിതി		G.O. (MS) No. 252/2017/LSGD, dtd. 12.02.2017.
15	സാന്ത്വന ചികിത്സാ പരിപാലന സമിതി		G.O. (Rt) No. 3217/2015/LSGD, dtd. 29.10.2015.
16	സാന്ത്വന ചികിത്സ നടപ്പാക്കാൻ സമിതി		G.O. (Rt) No. 3217/2015/LSGD, dtd. 29.10.2015.
17	ഗ്രാമകേന്ദ്ര-വാർഡ് വികസന ഏകോപനസമിതി		G.O. (MS) No. 218/2015/LSGD, dtd. 03.07.2015.
18	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് നിരീക്ഷണ-നിയന്ത്രണസമിതി		G.O. (P) No. 123/2009/LSGD, dtd. 12.07.2009.
19	സ്വത്ത് പരിപാലന & നിരീക്ഷണ നിയന്ത്രണസമിതി		G.O. (Rt) No. 166/2017/LSGD, dtd. 20.01.2017.
20	KPBR 65(1) നുള്ള പ്രത്യേക സമിതി		G.O. (Rt) No. 166/2017/LSGD, dtd. 20.03.2020.

ക്രമനമ്പർ	സമിതികൾ	രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവ്
21	നിലാൻ പദ്ധതി (LED തെരുവിളക്ക് പരിപാലന സമിതി)	Ltr. No. (EW-81/101/20/LSGD, dtd. 07. 01. 2021)
22	വയോജന പരിചരണ ജാഗ്രതാസമിതി	G.O. (Rt) No. 2776/2018/LSGD, dtd. 30/10/2018

		(G.O. No. 3030/18 & 361/2019)
23	പഞ്ചായത്ത്തല ജാഗ്രതാസമിതി	G.O. (Ms) No.31/2007/SJD, dtd. 23/06/2007.
24	തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണം-പ്രാദേശികതല നിരീക്ഷണ സമിതി	കേരളാ നെൽപ്പാട്&തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണ ആക്ട്, 2000 (2008-ലെ ആക്ട് നമ്പർ 28)
25	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ സമയബന്ധിത കെട്ടിടനിർമ്മാണ അനുമതി വിതരണം സംബന്ധിച്ച പരാതി പരിഹാരസമിതി	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ ഓഫീസ് സർക്കുലർ C.6-12891/2018
26	സുഭിക്ഷ കേരളം പദ്ധതി-ഏകോപനം,സംഘാടനം	G.O. (Ms) No. 14/2020/Plg, dtd. 18/05/2020
27	സംസ്ഥാനതല ഭവനനിർമ്മാണ ദൗത്യം (LIFE)	G.O. (Ms) No. 151/2017/LSGD, dtd. 31/07/2017
28	<ul style="list-style-type: none"> പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണയജ്ഞം ആർദ്രം ഹരിത കേരളം-(ജലവിഭവ മിഷൻ, കാർഷിക വികസനദൗത്യം, മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജന ദൗത്യം) 	G.O. (P) No. 41/2016, dtd. 26/09/2016.
		G.O. (Ms) No. 20/2017/WRD, dtd. 23/10/2017
29	ഹരിതകർമ്മസേന-പരാതിപരിഹാര സമിതി	G.O. (Ms) No. 20/2020/Agri, dtd. 16/02/2020.
30	കാർഷിക വികസന സമിതി	G.O. (Ms) No. 20/2020/Agri, dtd. 16/02/2020.
31	പഞ്ചായത്ത് വിദ്യാഭ്യാസ സമിതി	G.O. (Rt) No. 1748/2017/LSGD, dtd. 27/05/2017
32	GP-തല ICDS ഏകോപനസമിതി	G.O. (Rt) No. 1830/2017/LSGD, dtd. 02/06/2017 (മാമ്പൽ)
33	അലോപ്പതി ആശുപത്രി/ഡിസ്പെൻസറി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി	G.O. (P) No. 259/2003/LSGD, dtd. 27/08/2003.

34	ആയുർവേദ ഡിസ്പെൻസറികൾ ആശുപത്രി മാനേജ്മെന്റുകൾക്കിടയിൽ	G.O. (P) 259/2003/LSGD, 27/08/2003.	No. dtd.
35	ഹോമിയോപ്പതി ഡിസ്പെൻസറികൾ/ആശുപത്രി മാനേജ്മെന്റുകൾക്കിടയിൽ	G.O. (Rt) 1616/2017/LSGD, 17/05/2017 (മാനവൽ) G.O. (Rt) 259/2003/LSGD, 27/08/2003.	No. dtd. No. dtd.
36	മൃഗസംരക്ഷണ ഡിസ്പെൻസറി/ആശുപത്രി വികസനസമിതി	G.O. (Rt) 1832/2017/LSGD, 02/06/2017	No. dtd.
37	ജന്തു ജനന നിയന്ത്രണ പരിപാടിക്കുള്ള നിരീക്ഷണസമിതി	ABC (നായുൾ/ചട്ടങ്ങൾ) 2001	
38	കുടുംബശ്രീ-CDS മൂല്യനിർണ്ണയസമിതി	G.O. (P) 222/2008/LSGD, 08/08/2008	No. dtd.
39	MGNREGS ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലസാധനസാമഗ്രികൾ- പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റി	G.O. (Ms) 138/2017/LSGD, 18/07/2017	No. dtd.
40	12 -ഇന പരിപാടി	G.O. (Ms) 45/2020/LSGD, 06/03/2020	No. dtd.
41	കോവിഡ് 19 പകരുന്ന പടരുന്നതിനെതിരായും പ്രവാസി (കേരളത്തിൽ താമസമില്ലാത്ത)കൾക്കുവേണ്ടിയും ഉള്ള സംരക്ഷണ നടപടികൾപഞ്ചായത്ത് നിരീക്ഷണസമിതി	G.O. (Rt) 831/2020/LSGD, 06/05/2020	No. dtd.
42	സാക്ഷരതാ മിഷൻ	G.O. (Ms) 3200/2000/Gedn, 25/07/2006	No. dtd.
43	ശിശുസംരക്ഷണ സമിതി (CPC)	G.O. (Ms) No. 68/2012/SJD	
44	ഗതാഗത ക്രമീകരണ സമിതി	കേരള ഹൈക്കോടതി W.P (R) No. 35030/2019(D), dtd. 15/12/2020 [G.O. (Rt) No. 2801/Home, dtd. 24/09/2011]	
45	ജൈവവൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതി	G.O. (Ms) 86/2008/LSGD, 18/03/2008	No. dtd.

46	കേരളസംസ്ഥാന ലഹരിവർജന മിഷൻ- (വിമുക്തി/മയക്കുമരുന്ന് വിരുദ്ധ പ്രചാരണം)	G.O. (Ms) No. 94/2016/നികുതിവകുപ്പ്, dtd. 06/10/2016
47	ഭക്ഷ്യ-പൊതുവിതരണം-വിജിലൻസ് കമ്മിറ്റി	G.O. (Rt) No. 417/2018/FCSD, dtd. 17/08/2018
48	BUDS സ്പെഷ്യൽസ്കൂൾ വികസനമാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി	G.O. (Ms) No. 162/2009/LSGD, dtd. 01/08/2009
49	വില്ലേജ് സ്പോർട്സ് കൗൺസിൽ	സർക്കുലർNo. 8378/DAI/2020 LSGD42/2016

KILA ഈ സമിതികളെക്കുറിച്ച് ഒരു പഠനം നടത്തുകയും ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക: 4.2.34)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

251

സമ്പൂർണ്ണ ഗുണമേന്മ പരിപാലനം

തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളിലെ സമ്പൂർണ്ണ ഗുണമേന്മ പരിപാലനം (TQM) തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ISO സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ എന്നിവപോലെയുള്ള താല്പര്യജനകമായ ആശയങ്ങൾ കേരളം ഏറ്റെടുക്കുമായി പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുണ്ട്; ഇതിൽ രണ്ടാമത് പറഞ്ഞത് ഇടമലകുടിയും തലവടിയും ഒഴികെ ആകെ 941 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 939 ലും നടപ്പിലായിട്ടുണ്ട്. ഇടമലകുടിക്ക് സ്വന്തമായി എല്ലാം തികഞ്ഞ ഒരു ഓഫീസില്ല. തലവടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെകാര്യത്തിൽ ആകട്ടെ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ ഓഫീസ് തകർന്നുപോയി. ഇതുകൂടാതെ എല്ലാ (152) ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലും 14 ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും 7 എണ്ണത്തിലും ISO സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ നടപ്പായിട്ടുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.35)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

252

ഇത് പ്രശംസനീയമായ ഒരു നേട്ടമാണെങ്കിലും, രേഖകൾ പരിപാലിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഒഴികെ ഈ രണ്ട് ആശയങ്ങളുടെയും കൈക്കൊള്ളൽ സേവനവിതരണത്തിൽ ദൃശ്യമോ, സുസ്ഥിരമോആയ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തിയതായി തോന്നുന്നില്ല. പ്രത്യേകിച്ചും ജീവനക്കാരുടെ മനോഭാവം, പെരുമാറ്റം എന്നിവയിൽ. കൂടാതെ TQM ചിരപരിചിതമായ ഓഫീസ് ദിനചര്യയായി മാറിയതായി തോന്നുന്നു. ഇതിനുപുറമേ അടിസ്ഥാന സൗകര്യകാര്യങ്ങൾക്ക്

പ്രഥമസ്ഥാനം നൽകുകയും സേവനങ്ങളുടെ ഗുണമേന്മ ആത്യന്തികമായി നിലനിർത്തേണ്ട 'സോഫ്റ്റ്' ഘടകങ്ങൾ വലിയതോതിൽ അവഗണിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.36)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

253

TQMനം ISO 901:2015 സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിനും വേണ്ടി KILA താഴെ പറയുന്ന നടപടി ഘട്ടങ്ങൾ കണ്ടെത്തി തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്:

- (i) **ഘട്ടം 1: ഇൻഡക്ഷൻ പരിശീലനം:-** TQM എന്ന ആശയം അതിന്റെ പ്രാധാന്യം, അത്കൈവരിക്കാനുള്ള ഘട്ടങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശഭരണ കൂടങ്ങളുടെ ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും നൽകുന്ന പരിശീലനമാണിത്. എല്ലാവരും ഒരുമിച്ചിരുന്നാണ് ഈ പരിശീലന പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുക്കുക. പരിശീലനത്തിന്റെ അവസാനം പങ്കാളിത്തപ്രക്രിയയിലൂടെ ഒരു കർമ്മപദ്ധതി ഉരുത്തിരിയുന്നതാണ്. TQM പ്രക്രിയകൂട്ടായി പിന്തുടരാൻ പങ്കാളികൾക്ക് ഇത് ഒരു ഉടമസ്ഥതാ ബോധം ഉറപ്പുവരുത്തും.
- (ii) **ഘട്ടം 2: പദവി വിശകലനം:-** തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെയും അവയുടെ സേവനവിതരണ പ്രവർത്തനശൈലിയുടെയും വിതരണം ചെയ്യുന്ന സേവനങ്ങളുടെയും നിലവിലുള്ള പദവി വിലയിരുത്തുകയാണ് ഇതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഒരു ചെക്ക് ലിസ്റ്റിന്റെ സഹായത്തോടെ പദവി വിശകലനം നടത്തുന്നു. ഒരു പദവി വിശകലന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി ഉദ്യോഗസ്ഥപ്രമുഖർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നു. ഇത് യഥാർത്ഥ സ്ഥാനം വിലയിരുത്താനും അതുവഴി ഭാവിപ്രവർത്തന ദിശ തീരുമാനിക്കാനും സഹായിക്കുന്നു. കൂടാതെ ഒരിക്കൽ TQM നടപ്പാക്കി കഴിഞ്ഞാൽ പദവി വിശകലന റിപ്പോർട്ട്, സേവനവിതരണ രീതിയിൽ വന്നിട്ടുള്ള പുരോഗതി വിലയിരുത്താൻ സഹായിക്കും.
- (iii) **ഘട്ടം 3:** ഇത് ആദ്യം ജാപ്പനീസ് മാനേജ്മെന്റ് & വൻകിട നിർമ്മാണ സങ്കേതങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നു. ജോലിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യുന്നതിനും പരിഹരിക്കുന്നതിനും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഒരു ഗ്രൂപ്പ് അടങ്ങിയ ഒരു വേദിയാണ് ഗുണമേന്മ വൃത്തം (QC). ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ യോഗത്തിൽ വച്ചു രൂപവൽക്കരിക്കുന്ന QCയിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർ മാത്രമാണ് അംഗങ്ങൾ. പ്രവർത്തന സമ്പ്രദായവും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പരിശീലന പദ്ധതിയും സംബന്ധിച്ച് ഒരു മാർഗ്ഗരേഖ തയ്യാറാക്കാൻ ഒരു വിദഗ്ദ്ധ QCയെ സജ്ജമാക്കേണ്ടതുണ്ട്.
- (iv) **ഘട്ടം 4: വിഷയസമിതി രൂപീകരണം:-** TQM നടപ്പാക്കുന്നതിന് വിഷയ സമിതികൾ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ് : (a) ശേഷിനിർമ്മാണം (b) F.O, (c) റിക്കാർഡ് റൂം, (d) അടിസ്ഥാന സൗകര്യഘടന & (e) രേഖാ നിർമ്മിതി എന്നിവയിൽ ഉപവിഷയ സമിതികൾ ആകാവുന്നതാണ്. അത്തരം സമിതികളുടെ രൂപീകരണം ഐച്ഛികമാണ്, എന്നാൽ അഭിലഷണീയവും. ഇതുകൂടാതെ നിറവേറ്റേണ്ട ദൗത്യങ്ങളെ ആശ്രയിച്ച്

സമിതികൾക്ക് വഴക്കമുണ്ടായിരിക്കും. ദൗത്യങ്ങൾ സമയബന്ധിത രീതിയിൽ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് തക്കവണ്ണം ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളിൽ കർമ്മപദ്ധതി തയ്യാറാക്കി നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഓരോ സമിതിക്കും പരിശീലനം നൽകേണ്ടതുണ്ട്.

(v) **ഘട്ടം 5: പൗരജന സർവ്വേ:-**തദ്ദേശഭരണത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ ഊന്നേണ്ടത് ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളുമായി ഒത്തുപോകുന്ന സേവനങ്ങൾ നൽകാനായിരിക്കണം. മുൻകൂട്ടി പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ട ഒരുചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് നടത്തുന്നപൗരജന സർവ്വേജനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളുംഅഭിലാഷങ്ങളുംതിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തുന്നതിന് സഹായിക്കും. ഡേറ്റ ഏകീകരിച്ചുള്ള ഒരുറിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. പൗരജന സർവ്വേ റിപ്പോർട്ട് ആധാരമാക്കി സേവന-വിതരണ സമ്പ്രദായം സംബന്ധിച്ച ഒരു ലിഖിത വാഗ്ദാനം സിറ്റിസൺ ചാർട്ടർ തയ്യാറാക്കാൻ കഴിയും.

(vi) **ഘട്ടം6: കാഴ്ചപ്പാട് രൂപീകരണം:-** ഗുണമേന്മ കാഴ്ചപ്പാട്, ഗുണമേന്മദൗത്യം, ഗുണമേന്മനയം, ഗുണമേന്മ ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ രൂപീകരണ പ്രക്രിയയാണ് കാഴ്ചപ്പാട് രൂപീകരണത്തിലുള്ളത്. ജനപ്രതിനിധികളും ഉദ്യോഗസ്ഥരും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു പങ്കാളിത്ത ശില്പശാലയിലൂടെയാണ് ഇത് സാധിതമാകുന്നത്. കാഴ്ചപ്പാട് രൂപീകരണം ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളുമായി ഒത്തുപോകുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ പൗരജന സർവ്വേ റിപ്പോർട്ട് ശില്പശാലയിൽ അവതരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഗുണമേന്മ കാഴ്ചപ്പാട് ദൗത്യം, നയം, ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്നിവ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ ഓഫീസ് പരിസരങ്ങളിൽ പ്രമുഖമായി പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(vii) **ഘട്ടം 7:രേഖാ പരിപാലനം:-**സാധ്യമായ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ സമയ പരിധിയ്ക്കുള്ളിൽ തിരിച്ചറിയുന്നതിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനും തക്കവിധത്തിൽ രേഖകളും റെക്കോർഡുകളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ചിട്ടയായ ഒരുപ്രക്രിയയാണ് രേഖാപരിപാലനം. ഇതിൽ റെക്കോർഡ് റൂം ഒരുക്കുക, ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദമായ ഒരുവീണ്ടെടുക്കൽ സംവിധാനത്തോടെ രേഖകളും റെക്കോർഡുകളും സൂക്ഷിക്കുക, ഉത്തരവാദപ്പെട്ട ഒരു കസ്റ്റോഡിയനെ നോക്കാൻ ഏൽപ്പിക്കുക, ഏറ്റവും പുതിയ വിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു റെക്കോർഡ് രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കുക, രേഖ പരിപാലനത്തിന് നിരന്തര വിലയിരുത്തൽ നടത്തുക എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

(viii) **ഘട്ടം8: ഗുണമേന്മാ മാനുവൽ:-** തദ്ദേശഭരണകൂടത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ആധികാരികമായ രേഖയാണിത്; ഇതിൽ ഭരണകൂടത്തിന്റെ ചുമതലകൾ, ഗുണമേന്മ കാഴ്ചപ്പാട്, ഗുണമേന്മ ദൗത്യം, ഗുണമേന്മ ലക്ഷ്യങ്ങൾ, ഗുണമേന്മ പരിപാലനത്തിന് വേണ്ട പ്രവർത്തനതന്ത്രം എന്നിവ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇത് TQM സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരീശനം എന്ന ആവശ്യം നിറവേറ്റുന്നു. ഇത് തയ്യാറാക്കുന്നത് രേഖാനിർമ്മിതി ടീമിന്റെ ഉത്തരവാദിത്വമായിരിക്കും.

(ix) **ഘട്ടം 9: പ്രാമാണിക പ്രവർത്തന നടപടിക്രമം:-**(SOP)-സേവന വിതരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഘട്ടംഘട്ടമായ പ്രക്രിയ

നിറവേറ്റുന്ന 'പ്രക്രിയമാപ്പ്' ആണിത്. തദ്ദേശഭരണകൂടം നൽകുന്ന എല്ലാ സേവനങ്ങളും പരസ്പരബന്ധിതമായ ഒരു പരമ്പരയിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നു. ഈ പ്രക്രിയകളും അവയുടെ പരസ്പരബന്ധങ്ങളും ശരിയായി 'മാപ്പ്' ചെയ്താൽ മാത്രമേ ഈ പ്രക്രിയകളുടെ പുരോഗതി വിലയിരുത്താൻ കഴിയൂ. രേഖാനിർമ്മിത ടീം തന്നെയാണ് SOP യും തയ്യാറാക്കേണ്ടത്.

(x) **ഘട്ടം 10: അടിസ്ഥാന സൗകര്യഘടന:-** തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാനഘടനാ സൗകര്യങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. സ്ഥലപരമായ ശില്പഘടന ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതും, ആസക്ത സമീപനമുള്ളതുമായ ഒരു മാസ്റ്റർപ്ലാൻ ഇതിനായി തയ്യാറാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും പൊതുജനത്തിനും ആവശ്യമായ ഹാർഡ്‌വെയർ ആൻഡ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ സൗകര്യങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. സേവനാവശ്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന രീതിയിലുള്ള പ്രവർത്തിസാഹചര്യം തദ്ദേശഭരണകൂടം ഉറപ്പാക്കണം. സുഗമവും കാര്യക്ഷമവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സൗകര്യപ്രദമായ അനുയോജ്യമായ ഒരു അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും വേണം.

(xi) **ഘട്ടം 11:** - സുഗമവും സമയോചിതവുമായ സേവനവിതരണത്തിന് E-ഗവർണൻസ് സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കണം. പര്യാപ്തമായ കമ്പ്യൂട്ടർ ടെർമിനലുകളും കാര്യക്ഷമമായ പരിപാലനത്തിനുവേണ്ടി ആവശ്യമുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയറും സ്ഥാപിക്കണം. അവയുടെ പ്രവർത്തന ശേഷിയും സമയോചിതമായ സർവ്വീസിംഗും നവീകരണവും ഉറപ്പുവരുത്തണം എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥരും E-ഗവർണൻസിലും സോഫ്റ്റ് വെയറിലും പരിശീലിപ്പിക്കപ്പെടണം.

(xii) **ഘട്ടം 12: യോഗ്യത മാപ്പിങ്:-** ഏതൊരു സംഘടനയിലേയും നിർണ്ണായക ഘടകം മനുഷ്യ വിഭാഗമാണ് ഇത് സേവനവിതരണ പ്രക്രിയയുടെ സുപ്രധാന ഘടകത്തിനു രൂപംനൽകുന്നു. ഗുണമേന്മ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിന് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ശേഷി ബലപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. യോഗ്യത മാപ്പിങ്, ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതും, എന്നാൽ യഥാർത്ഥത്തിലുള്ളതുമായ യോഗ്യത വിലയിരുത്താൻ സഹായിക്കുന്നു. യോഗ്യതാമാപ്പിങ്ങിനെ ആധാരമാക്കി അറിവ്, നൈപുണ്യം, മനോഭാവം എന്നിവയിലുള്ള യോഗ്യതാ വിടവ് നികത്താനും, ശേഷിനിർമ്മാണ പരിപാടികളിലൂടെ ക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ നടപടികളെടുക്കാനും കഴിയും (ഖണ്ഡിക 4.2.37)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

254

TQM ന്റെ 'സോഫ്റ്റ്' വശങ്ങളുടെ ഊർജ്ജിതവും സുസ്ഥിരവുമായ ഉടമസ്ഥതയാണ് ഏറ്റവും പ്രധാന ഘടകം എന്ന് അനുഭവം തെളിയിക്കുന്നു. തീർച്ചയായും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നേതൃത്വം ഓരോ അഞ്ചുവർഷം കൂടുംതോറും മാറിവരുന്ന തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഇത് നിർവഹിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. എന്നാലും പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കപ്പെടാൻ ആവശ്യമുള്ള ഒരു

സുപ്രധാന സംരംഭമാണിത്.തദനു സുതമായി കമ്മീഷൻ താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകുന്നു:

(ഖണ്ഡിക 4.2.38)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

255

ശിപാർശകൾ

തദ്ദേശഭരണകൂട സംവിധാനത്തെക്കുറിച്ച് ഗാഢമായ ധാരണയുള്ള തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട വ്യക്തികളോടൊപ്പംTQM മേഖലയിലും ISO 9001:2015 സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലും വിദഗ്ധരുടേതായ നല്ല രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു Write-Shop കില എത്രയും പെട്ടെന്ന് സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ശക്തി ദൗർബല്യങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട് Write-Shop നിർവഹണം അവലോകനം ചെയ്യുന്നതും ഒരു കർമ്മപദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ടുവരുന്നതും സാധ്യമാണ്. ഫീഡ്ബാക്കിൽ അധിഷ്ഠിതമായി കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റുകൾക്ക് പ്രസക്തമായ സുനിശ്ചിത നടപടികൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തുകൊണ്ട് കിലTQMനും ISO9001: 2015നും ബന്ധപ്പെട്ട കൈപ്പുസ്തകം നവീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.39)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

256

ഈ പ്രക്രിയ സുഗമമാക്കുന്നതിന് ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിന്റെ കാര്യത്തിൽ ചെയ്തതുപോലെ നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, ഗവൺമെന്റ് അനുശാസനങ്ങൾ എന്നിവയിൽ വേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ കില കണ്ടെത്തുകയും ഇതിൽ നയപരമായ ഒരു തീരുമാനം എടുക്കുന്നതിന് ഗവൺമെന്റിനെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം.

(ഖണ്ഡിക 4.2.40)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

257

ഇത് മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ, ബാങ്കിയുള്ള ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ എന്നിവയിലേക്കുംDPC സെക്രട്ടറിയേറ്റിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കണമെന്നും ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 4.2.41)

നടപടി: നിരസിച്ചു

258

സ്കൂളുകൾ, ആശുപത്രികൾ, മൃഗസംരക്ഷണ ആശുപത്രികൾ, അംഗൻവാടികൾ, ഹോസ്റ്റലുകൾ, കൃഷിഭവനങ്ങൾ എന്നിവപോലെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥാനമാറ്റം നടത്തിയ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും ഈ ആശയം വ്യാപിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.42)

നടപടി: നിരസിച്ചു

259

പല കാര്യങ്ങളിലും കമ്മീഷൻ ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ സംസ്ഥാനത്തുടനീളം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം കാര്യങ്ങൾ ഏറ്റവും ഭംഗിയായി ചെയ്യുന്നതിനും, സ്വയം കണ്ടറിയാവുന്നതരത്തിൽ പരിവർത്തനപ്പെടുത്തുന്നതിനും, സന്നദ്ധരായ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുന്നത് വഴി 'ബീക്കൺകൾ' വികസിപ്പിക്കാവുന്നതും കൂടുതൽ മെച്ചമായി മുഖ്യ ഓഫീസിൽ സ്ഥാനം മാറ്റിയ സ്ഥാപനങ്ങളും ഒരുമിച്ച് ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതും ആയിരിക്കും കൂടുതൽ നല്ലത്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.43)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

260

കുറഞ്ഞത് അഞ്ച് വർഷം സർവ്വീസിലുള്ള ഐ.എ.എസ് ഓഫീസർമാരെ തിരുവനന്തപുരം കൊച്ചി & കോഴിക്കോട് കോർപ്പറേഷനുകളിലെ സെക്രട്ടറിമാരാക്കണം. ജോലിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് അവർക്ക് 15 ദിവസത്തെ പരിശീലനം നൽകണം, ഇതിൽ 5 ദിവസം കോർപ്പറേഷനുകളിൽ തന്നെ ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.2.45)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

261

7 വർഷം സീനിയോർട്ടിയുള്ള കേരള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് സർവ്വീസ് (KAS) ഓഫീസർമാരെ മറ്റ് മൂന്ന് കോർപ്പറേഷനുകളുടെയും 14 ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും സെക്രട്ടറിമാർ ആക്കാവുന്നതാണ്. ജോലി യിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അവർക്കും 15 ദിവസത്തെ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ 5 ദിവസം ബന്ധപ്പെട്ട കോർപ്പറേഷനിൽ/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിൽ ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.2.46)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

262

6 കോർപ്പറേഷനുകളിൽ വകുപ്പിൽ നിന്നുള്ള സെക്രട്ടറിമാരുടെ ഇപ്പോഴത്തെ തസ്തിക അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി തസ്തികയായി മാറ്റാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.47)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

263

വെല്ലുവിളികൾ അതിഭീമമായിട്ടുള്ളതും ഉയർന്ന പ്രൊഫഷണൽ 'ഇൻപുട്ട്'കൾ ആവശ്യമുള്ളതുമായ പുതിയൊരു ഘട്ടത്തിലേക്ക് വികേന്ദ്രീകരണം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും R&D സ്ഥാപനങ്ങളുമായി പങ്കാളിത്തം ആവശ്യമാണ്. 2005ൽ ധാരാളം കൂടിയാലോചനകൾക്കും ഗവേഷണത്തിനും ശേഷം ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരു റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടു. ഇതിലെ പ്രധാന ശിപാർശകൾ അനുബന്ധം 4.2.2ൽ കാണാവുന്നതാണ്. ഇവ ഇപ്പോൾ പ്രസക്തമായ രീതിയിൽ നവീകരിച്ച് പ്രവർത്തനപഥത്തിൽ എത്തിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.48)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

264

ചുരുക്കം ചില NGOകളെ ഒഴിച്ച് നിർത്തിയാൽ കേരളത്തിലെ ഒട്ടുമിക്ക NGO-കൾക്കും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി ആരോഗ്യകരമായ ഒരു പങ്കാളിത്തമില്ല. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും നല്ല NGOകളും തമ്മിൽ നല്ലൊരു പ്രവർത്തനപങ്കാളിത്തം സുഗമമാക്കുന്നത് അത്യാവശ്യമാണ്. അതിനാൽ, എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും തങ്ങളുടെ അധികാരപരിധിക്കുള്ളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന NGOകളുമായി ഒരു കൂടിയാലോചനായോഗം നടത്തണമെന്നും അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു ധാരണആർജ്ജിക്കണമെന്നും അവരുടെ വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾ, പ്രാദേശികവികസനപ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ഒരുമിപ്പിക്കുവാനുള്ള സാധ്യതകൾ ആരായണമെന്നും ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 4.2.49)

നടപടി: അംഗീകരിച്ചു.

265

കൂടാതെ NGOകളിലുള്ള പ്രൊഫഷണലുകളെ, അവരുടെ വൈദഗ്ധ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവർത്തനശൃംഖലകളിലും സാങ്കേതിക ഉപദേശങ്ങൾ ശൃംഖലകളിലും സാങ്കേതിക സമിതികളിലും ഔദ്യോഗികമായി ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.50)

നടപടി: പ്രവർത്തനശൃംഖലകളിൽ NGO-കളെ ഔദ്യോഗികമായി ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അവരുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളും വൈദഗ്ധ്യവും കരടു പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്താൻ ഉപയോഗപ്പെടുത്താം. ഈ ഭേദഗതിയോടെ ശിപാർശകൾ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

266

NGOകൾക്ക് പ്രോജക്ടുകൾ നിരീക്ഷിച്ചു നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള ദൗത്യം ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതാണ്, പ്രത്യേകിച്ചും സ്ത്രീകൾ, SC/ST, സ്പെഷ്യൽ ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്നിവരുമായി ബന്ധപ്പെട്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.51)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

267

NGOകളുടെ സേവനങ്ങൾ, സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.2.52)

നടപടി: NGO കളുടെ സേവനങ്ങൾ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താത്തതാവുന്നതാണ്.

268

4.3. ക്രമവൽക്കരണ അധികാരങ്ങൾ

ശിപാർശകൾ

വിവിധ സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി അധികാരങ്ങൾക്ക് വ്യത്യസ്ത പ്രാധാന്യ തലങ്ങൾ നൽകാൻ കഴിയില്ലെങ്കിലും പൗരന്മാരുടെയും സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെയും കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്നുകൊണ്ട് താഴെപ്പറയുന്നവയ്ക്ക് പ്രത്യേക മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണ്:

- (i) കെട്ടിടനിർമ്മാണത്തിനുള്ള അനുമതികൾ
- (ii) ജലാശയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ സമൂഹത്തിന് പൊതുവായിട്ടുള്ള ഭൂമിയുടെ/വിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം
- (iii) ഭൂവിനിയോഗമേഖലാവൽക്കരണത്തിന്റെ ലംഘനം
- (iv) മലിനീകരണവും പൊതുശല്യവും ഉണ്ടാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- (v) ഖര-ദ്രവം മാലിന്യ ഉല്പാദനവും മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനവും സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾ.
- (vi) തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് കിട്ടേണ്ട കുടിശരികളുടെ തുകകൾ പിടിച്ചെടുക്കൽ

(ഖണ്ഡിക 4.3.3)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

269

തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് ക്രമവൽക്കരണ അധികാരങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് വ്യാപകമായി അവബോധം സൃഷ്ടിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.3.4)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

270

സ്വമേധയാ ആയിട്ടോ, പരാതികൾക്കുള്ള പ്രതികരണം എന്ന നിലയിലോ ക്രമവൽക്കരണ പ്രവർത്തനം കണ്ടെത്തുന്നതിന് IT ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന പ്രത്യേക സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.3.5)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

271

മുകളിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രമുഖ വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ബൈലാകൾ എഴുതിയുണ്ടാക്കുകയും, അവ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിന് സെക്രട്ടറിക്ക് അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും പകർന്നു നൽകുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 4.3.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

272

നിലവിൽ താഴെപ്പറയുന്ന കുറ്റങ്ങൾക്ക് കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്റ്റിൽ പിഴ ശിക്ഷകൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല.

(ഖണ്ഡിക 4.3.7)

താഴെപ്പറയുന്ന കുറ്റങ്ങൾക്ക് പിഴ ശിക്ഷകൾ നിശ്ചയിക്കാവുന്നതും, പട്ടിക 16.1-ൽ വിശദമാക്കിയിട്ടുള്ളതുപോലെ ആക്ടിന്റെ നാലാം ഷെഡ്യൂളിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതുമാണ്.

ടേബിൾ 16.1 ആക്ടിന്റെ 4-ാം ഷെഡ്യൂളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട പിഴകൾ

സെക്ഷൻ	വിഷയം
318	അനുമതിയില്ലാതെ മെയിൻ കണക്ഷൻ എടുക്കുന്നതിനുള്ള നിരോധനം.
327(2A)	ജീവനക്കാർക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റി കോൺട്രാക്ടർമാർക്കും മാലിന്യം എളുപ്പത്തിൽ നിൽക്കുന്നതിന് നൽകിയ അപേക്ഷഅനുസരിക്കാതിരിക്കൽ.
371	ലൈസൻസില്ലാതെ പൊതുസ്ഥലത്ത് 'വിളിച്ചുകൂവി' കൊണ്ടുള്ള വിൽപ്പനയും മറ്റും നിരോധിക്കൽ.
389	അനുമതിയില്ലാതെ കെട്ടിടം പണി ആരംഭിക്കുന്നതിന് നിരോധനം.
396	മനുഷ്യജീവൻ അപകടം വരുത്താവുന്ന കെട്ടിടനിർമ്മാണം /പുനർ നിർമ്മാണം തടഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള നോട്ടീസ് അനുസരിക്കാതിരിക്കൽ.

- 4081) കെട്ടിടനിർമ്മാണം/പുനർനിർമ്മാണം നിർത്തിവയ്ക്കാൻ നൽകിയ നോട്ടീസ് അനുസരിക്കാതിരിക്കൽ.
- 440(1) ശല്യം (ബഹളങ്ങൾ) കുറയ്ക്കാൻ നൽകിയനോട്ടീസ് അനുസരിക്കാതിരിക്കൽ.
- 479 മാംസവില്പനയ്ക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്ന രോഗബാധിതരായ ജന്തുക്കളെ പിടിച്ച്മുക്കൽ.

(ഖണ്ഡിക 4.3.8)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

273

കുഴൽകിണറുകളും സാധാരണ കിണറുകളും, കുഴിക്കുമ്പോഴും ഉപയോഗശൂന്യമായിക്കിടന്ന കിണറുകളോ, പൊട്ടകിണറുകളോകൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോഴും സുരക്ഷ ഉറപ്പുവരുത്താൻ പഞ്ചായത്തീരാജ് & മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടുകളിൽ ഭേദഗതികൾ വരുത്താവുന്നതാണ്. കോടതി ഉത്തരവോടെ മാത്രം വിചാരണയ്ക്ക് എടുക്കാവുന്ന ഈ കുറ്റങ്ങൾക്ക് അഞ്ചുവർഷംവരെ കഠിനതടവും 5 ലക്ഷംരൂപ പിഴയും ശിക്ഷ വിധിക്കുന്നതാണ്. കുറ്റമാവർത്തിച്ചാൽ പ്രതിദിന 10,000 ഫൈൻ അടയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.3.9)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

274

പ്രാബല്യാധികാരങ്ങൾക്കായി, പഞ്ചായത്തുകൾ/മുൻസിപ്പാലിറ്റികൾ/ കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയുടെ സെക്രട്ടറിമാർക്ക്, കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി അഡ്വായങ്ങൾ XIX, XX, കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിന്റെ ബന്ധപ്പെട്ട അഡ്വായങ്ങൾ എന്നിവപ്രകാരം, പൊതുശല്യം തടയാൻ എക്സിക്യൂട്ടീവ് മജിസ്ട്രേറ്റുമാരുടെ അധികാരങ്ങൾ നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.3.10)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

275

SSAയിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഓഹരി, സർക്കാർ സ്കൂളുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭാഗങ്ങൾക്കുമാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. സംസ്ഥാന ഓഹരിയുടെ ബാക്കി, സർക്കാർ വഹിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.4.11)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

276

അംഗൻവാടി തൊഴിലാളികളുടെയും സഹായികളുടെയും അധിക വേതനം, സർക്കാർ വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.4.12)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

277

പ്രാദേശികമായ ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് അധിക ഡോക്ടർമാരെയും ബന്ധപ്പെട്ട ജീവനക്കാരെയും താൽക്കാലികമായി നിയമിക്കാൻ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കുതടർന്നും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കെത്തന്നെ, ഇങ്ങനെ നിയമിച്ച് അവരുടെ ശമ്പളച്ചിലവുകൾ വഹിക്കാൻ ആരോഗ്യവകുപ്പ് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകരുത്. ആരോഗ്യവകുപ്പുതന്നെ ഈ ചിലവുകൾ വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.4.13)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

278

ഖണ്ഡിക 2.1.55ൽ ജലജീവൻ മിഷനുമായിബന്ധപ്പെട്ടുള്ള കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.4.14)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

279

സർക്കാർ തങ്ങളുടെ തീരുമാനത്തിലൂടെ, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വരുമാനം വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുമ്പോഴൊക്കെ, നഷ്ടപരിഹാരവും നൽകേണ്ടതാണ്. എന്തായാലും ഒരു തദ്ദേശഭരണകൂടം ഒരു നികുതി വേണ്ടെന്ന് വയ്ക്കാൻ തീരുമാനിച്ചാൽ, നഷ്ടപരിഹാര തത്ത്വം ബാധകമാകുന്നതല്ല.

(ഖണ്ഡിക 4.4.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

280

ലൈഫ് പദ്ധതി പ്രകാരം എടുത്തിട്ടുള്ള വായ്പകൾ തിരിച്ചടയ്ക്കുന്നതിൽ വികസനഫണ്ടിന്റെ 15 ശതമാനം എന്നൊരു പരിധി നിശ്ചയിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അധിക തുക സർക്കാർ വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.4.16)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

281

യൂണിയൻ ധനകാര്യകമ്മീഷൻ ഗ്രാന്റുകളുടെ കാര്യത്തിൽ, ശുപാർശകൾ അനുവർത്തിക്കാൻ സംസ്ഥാനം ബാധ്യസ്ഥമാണ്. ഇതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ഗ്രാന്റ് നഷ്ടപ്പെടും. അതിനാൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ മുൻഗണനകളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതിന് തക്കവണ്ണം ബുദ്ധിപരമായരീതിയിൽ UFC ഗ്രാൻഡുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് ഒരേ ഒരു മാർഗ്ഗം. ഉദാഹരണത്തിന് ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ മുനിസിപ്പാലിറ്റി/ കോർപ്പറേഷൻ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് പണം ചെലവഴിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് സ്ഥിരം ജീവനക്കാരുടെ ശമ്പളത്തിന് ഒഴികെ ധനകാര്യകമ്മീഷൻ ഗ്രാൻഡിൽ നിന്ന് എടുക്കാവുന്നതാണ് അതുപോലെ ജലജീവൻ മിഷനുള്ള സംഭാവനകൾ ധനകാര്യകമ്മീഷനിൽ 'ചാർജ്ജ്' ചെയ്യാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ 'ജലസംഭരണ ഭൂവിഭാഗം' പരിപാലനപ്രവർത്തനങ്ങൾ, ധനകാര്യകമ്മീഷൻ ഗ്രാൻഡ് ഉപയോഗിച്ച് നടത്താവുന്നതാണ്. ഇത് ഏറ്റെടുത്താൽ, ഒരു പരിധിവരെ, ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ മറികടക്കാനാവും.

(ഖണ്ഡിക 4.4.17)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

282

MGNREGS ഒരു 'സ്കീം' ആണെങ്കിലും, അതിന്റെ മാർഗരേഖകൾ വൻതോതിൽ വഴക്കമുള്ളതാണ്. ഇത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നില്ല. ഇതരസ്ഥലങ്ങളിൽ ശുപാർശചെയ്തിട്ടുള്ളതുപോലെ, MGNREGS പ്രകാരമുള്ള തൊഴിൽബജറ്റ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായിരിക്കണം. MGNREGS ഉപയോഗപ്പെടുത്തി സൃഷ്ടിക്കുന്ന സ്വത്തുകൾ സംബന്ധിച്ച്, MGNREGS കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെപ്പോലെയുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വിശദമായ പരിശീലനം നൽകണം. ഭൗതിക സാധന-സാമഗ്രി ഘടകങ്ങൾ, നിർദ്ദിഷ്ട പരിധി കവിയുന്നെങ്കിൽ, അത് തനതു ഫണ്ടിൽനിന്നോ, പൊതു ആവശ്യഫണ്ടിൽ നിന്നോ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ വികസനഫണ്ടിൽനിന്നോ ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.4.18)

നടപടി: MGNREGS ന്റെ തൊഴിൽ ബജറ്റ്, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കാൻ, പൂർണ്ണമായും സാധിക്കില്ല; എന്നാൽ പ്രവർത്തനതലത്തിൽ സംയോജിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

283

4.5.E ഭരണം

ശുപാർശകൾ

ഖണ്ഡിക 4.5.1 മുതൽ ഖണ്ഡിക 4.5.92 വരെ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള സമീപനവും നിർദ്ദേശങ്ങളും, കമ്മീഷൻ, പൂർണ്ണമായും ശരിവയ്ക്കുന്നു

(ഖണ്ഡിക 4.5.93)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

284

മുകളിൽ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള, ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളതും എന്നാൽ അനിവാര്യവുമായ പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ E-ഭരണത്തിനായി, സ്ഥാപനപരമായ പുതിയൊരു രൂപരേഖ, ശിപാർശചെയ്യപ്പെടുന്നു. IKMന്റെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർക്കുപുറമേ, നേതൃശേഷിയും സംസ്ഥാനതലത്തിൽ IT പ്രോജക്ടുകളിൽ അനുഭവപരിചയവുമുള്ള ഒരു ചീഫ് ഓഫീസർ ഡയറക്ടറെ (CMD) നിയമിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.5.94)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

285

താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ ഒരു പ്രോജക്ട് ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ യൂണിറ്റ് രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്:

(i) പങ്കെടുത്തവർ

- a. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കായി സമഗ്രമായ ഒരു E-ഭരണ ആപ്ലിക്കേഷന്റെ സമയബന്ധിത വികസനത്തിന് IKMനുള്ളിൽ ഒരു 'പ്രത്യേകാവശ്യസമിതി' രൂപീകരിക്കുക.
- b. ഇത് E-ഭരണ ആപ്ലിക്കേഷനുകളുടെ വികസനത്തിന് നേരിട്ട് ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

(ii) ഘടനയും അംഗങ്ങളും

- a. പ്രോജക്ട് തലവനായി ഒരു IKMന്റെ CMD.
- b. ഡെപ്യൂട്ടി പ്രോജക്ട് തലവനായി ഒരു IKMED.
- c. പ്രോജക്ട് തലവനെയും, ഡെപ്യൂട്ടി പ്രോജക്ട് തലവനെയും സഹായിക്കുന്നതിനും ഉപദേശിക്കുന്നതിനും സാങ്കേതിക & മണ്ഡലം സമിതികൾക്ക് മാർഗനിർദ്ദേശം നൽകി ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും 'പ്രോജക്ട് കോർ ടീം' ഉണ്ടായിരിക്കും. മാനേജ് മെന്റ് നൈപുണ്യവും E-ഭരണ പരിജ്ഞാനവും ഉള്ളവർ ആയിരിക്കണം കോർ ടീമിൽ വേണ്ടത്.
- d. IKM ൽ നിന്നും മറ്റു സർക്കാർ IT ഏജൻസികളിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടവരും സ്വകാര്യ & സന്നദ്ധസേവക മേഖലയിൽ നിന്നും ചേർന്നവരുമായ ആസാധാരണ ഐടി പ്രതിഭകളെ ഒരുമിപ്പിച്ചാണ് സാങ്കേതിക സമിതിക്ക് രൂപം നൽകുന്നത്.
- e. സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥരും E-ഭരണ സാങ്കേതികവിദ്യകളിൽ സഹജമായ കഴിവുകളുള്ള തദ്ദേശഭരണത്തിൽ പരിചയമുള്ള വിദഗ്ധരും ചേർന്നാണ് മണ്ഡല ടീം രൂപീകൃതമാകുന്നത്.

(Para 4.5.95)

നടപടി: *വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.*

286

പ്രോജക്ട് നടപ്പിലാക്കൽ യൂണിറ്റുമായി ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് NIC,IT മിഷൻ പോലെയുള്ള സർക്കാർ ഏജൻസികളും IKMനുപുറമേ E-ഭരണത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലാഭേച്ഛയില്ലാത്ത സ്ഥാപനങ്ങളും ചീഫ് മിഷൻ ഡയറക്ടർ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തിയതും E-സംരംഭവുമായി സഹകരിക്കാൻ സന്മനസ്സുള്ളവരുമായ പ്രമുഖ സ്വകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും അടങ്ങിയ ഒരു കൺസോർഷ്യൻ രൂപീകരിക്കണം.E-ഭരണ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിനെ ഒന്നാന്തരമായ ഒരു സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ആക്കുന്നതിന് കൺസോർഷ്യം, പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കൽ യൂണിറ്റിന് മാർഗദർശനം നൽകുന്നതാണ്. നിലവിലുള്ളതിന് പുറകെപോയി സമയം കളയുന്നതിനുപകരം തുടർച്ചയായ പേയ്മെന്റ് ബാധ്യതകൾ ഇല്ലാത്തതും അനുയോജ്യമായി ഇണക്കിച്ചേർക്കാവുന്നതുമായ പ്രസക്തമായതും ലഭ്യമായതുമായ എല്ലാ സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകളെയും കൺസോർഷ്യം ബോധപൂർവ്വം അഭിഗമ്യമാക്കുന്നതാണ്. ചീഫ് മിഷൻ ഡയറക്ടർ ആയിരിക്കും കൺസോർഷ്യത്തിന്റെ കോ-ഓർഡിനേറ്റർ.

(ഖണ്ഡിക 4.5.96)

നടപടി: *വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.*

287

നയമാർഗദർശനം നൽകുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി ചെയർമാനായ ഒരു ഉന്നത അധികാരസമിതി രൂപീകരിക്കണം. LSGD,ധനകാര്യം, ആസൂത്രണം,IT വകുപ്പ് എന്നിവയുടെ സെക്രട്ടറിമാരും LSGD-യ്ക്കു കീഴിലുള്ള വകുപ്പ് തലവന്മാരും സമിതിയിൽ അംഗങ്ങളായിരിക്കും. സന്നദ്ധസേവനരീതിയിൽ ജോലി ചെയ്യാൻ സന്മനസ്സുള്ള വരുംദേശീയതലത്തിൽ ഔന്നിത്യമുള്ളവരുമായ മൂന്ന് E-ഭരണവിദഗ്ദ്ധരെ സമിതിയ്ക്ക് കോ-ഓപ്റ്റ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ചീഫ് മിഷൻ ഡയറക്ടറായിരിക്കും സമിതി വിളിച്ചുകൂട്ടുക. ഉദ്യോഗസ്ഥരെ താൽക്കാലികമായി നിയമിക്കുക, സർക്കാരേതര സ്ഥാപനങ്ങളും, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി പങ്കാളിത്തം നിലനിർത്തുക മുതലായ കാര്യങ്ങളിലെല്ലാം തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കാൻ ഈ സമിതിക്ക് അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കും.വകുപ്പുകൾ തമ്മിലുള്ള ഏകോപനം നിലനിർത്തുന്നതിനും പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ അത് പരിഹരിക്കുന്നതിനും ഈ സമിതിക്ക് കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 4.5.97)

നടപടി: *വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.*

288

യോഗ്യതയുള്ള സ്വകാര്യപങ്കാളികളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനും ഒരു വർഷത്തിനകം പൈലറ്റ് രീതിയിൽ സാധൂകരണം ഉൾപ്പെടെ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വികസന ആപ്ലിക്കേഷനുകൾ പൂർണ്ണമാക്കുന്നതിനും നവീകരിക്കപ്പെട്ട മിഷൻ പ്രവർത്തനം വഴക്കം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.5.98)

നടപടി: വീശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

289

മാനദണ്ഡ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തദ്ദേശഭരണ കൂടങ്ങൾക്ക് സ്വരൂപിക്കാവുന്ന ഫണ്ടുകൾ ലഭ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് ചീഫ് ഡയറക്ടറെ അധികാരപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.5.99)

നടപടി: വീശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

290

നിലവിലുള്ള എല്ലാ പ്രത്യേക സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പ്രോഗ്രാമുകളും ഒരു സംയോജിത സോഫ്റ്റ്‌വെയർ സംവിധാനം ഉപയോഗിച്ച് പുനഃസ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിനായി വികസനം, വിന്യാസം, സംരക്ഷണം എന്നിവയ്ക്ക് പ്രത്യേകം ടീമുകളെ നിയോഗിക്കണം. സംവിധാനം, സ്വയം പര്യാപ്തഘടകം ആക്കുന്നതിന് വ്യത്യസ്ത ഭാഗങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനെ വ്യത്യസ്ത പ്രൊഫഷണൽ ടീമുകളെയോ കമ്പനികളെയോ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പംതന്നെ അത്തരം ടീമുകളുമായി ചേർന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്നതു വഴി IKM ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നൈപുണ്യം വികസിപ്പിക്കാനും കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 4.5.100)

നടപടി: വീശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

291

പുതിയ സംയോജിത സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വിന്യസിച്ചതിനുശേഷം നിലവിലുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ നിലനിർത്തിയിരുന്ന എല്ലാ ഡേറ്റയും പുതിയതിലേക്ക് മാറ്റണം.

(ഖണ്ഡിക 4.5.101)

നടപടി: വീശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

292

തദ്ദേശഭരണകൂടതലത്തിൽ ഈ ഭരണപ്രക്രിയ ധനകാര്യ സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റിക്കീഴിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്. സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട ഓഫീസർമാർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ ഒരു ജീവനക്കാരനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നൈപുണ്യം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഈ ഭരണത്തിന്റെ നോഡൽ ഓഫീസറായി തിരഞ്ഞെടുക്കാവുന്നതും പ്രതിമാസം 10,000 രൂപ പ്രത്യേക അലവൻസായി നൽകാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 4.5.102)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

293

LSGD-യുടെ ജില്ലാ ആൻഡ് സംസ്ഥാനതല ഓഫീസുകളിൽ ഒരു ഈ ഭരണസെൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം. NICയുടെ ജില്ലായൂണിറ്റ് ജില്ലാസെല്ലിന്റെ ഭാഗമായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.5.103)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

294

E-ഭരണപ്ലാറ്റ്ഫോം ഉപയോഗിച്ച് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഭരണനിർവ്വഹണം പൗരന്മാർക്ക് കണ്ടറിയാൻ പറ്റുന്നതിന് തക്കവണ്ണം പൗരജന വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് വ്യാപകപരിശ്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.5.104)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

295

അനായാസം മനസ്സിലാക്കാവുന്നതും ഫീഡ്ബാക്കും അഭിപ്രായങ്ങളും നൽകാൻ കഴിയുന്നതുമായ ഒരു രൂപത്തിൽ കൃത്യമായ ഒരു അടിസ്ഥാനത്തിൽ എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും അവശ്യ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന, പൗരന്മാരുമായുള്ള ഒരു ഡിജിറ്റൽ സംവാദന സംവിധാനം നടപ്പാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 4.5.105)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

296

സംസ്ഥാനതലത്തിൽ IT മിഷൻ/NICയിൽനിന്നും ഡെപ്യൂട്ടേഷനിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട വിദഗ്ദ്ധരുമായി IKMനെ വെളിയിൽ LSGDയുടെ IT വിഭാഗത്തിന്റെ ഒരു 'ഇൻഹൗസ്' ഉണ്ടായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 4.5.106)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

297

സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകൾ സജ്ജമായി കഴിഞ്ഞാൽ രാജ്യത്തെ ഒരു ഉന്നതതല ഏജൻസിയെ കൊണ്ട് ഒറ്റതവണ ഗുണമേന്മ ഓഡിറ്റ് നടത്തിക്കണം. (ഖണ്ഡിക 4.5.107)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

298

സംസ്ഥാന സ്റ്റാറ്റൂട്ടറിആഡിറ്റിന്റെ ഭാഗമായി സ്വതന്ത്ര IT ഓഡിറ്റുകൾ ആവിഷ്കരിക്കണം. ഇതിൽ IKMന്റെ ഓഡിറ്റും ഉൾപ്പെടുത്താൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 4.5.108)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

299

5. ഫലപ്രാപ്തി

5.2 നൂതനസംരംഭങ്ങൾ

ശിപാർശകൾ

5.2.7 നൂതനസംരംഭങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നടത്തുന്നു:

നൂതന സംരംഭങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത് താല്പര്യമുള്ള തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ വിലയിരുത്തിയശേഷം ഒരു ആവശ്യാധിഷ്ഠിത പരിശീലനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. IIM കോഴിക്കോട്, IIT പാലക്കാട്, ISER, CDS എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ കിലയ്ക്കു മേൽപ്പറഞ്ഞതരം ഉന്നതമായ പരിശീലന പരിപാടി നടത്താൻ കഴിയും. ആരംഭം എന്ന നിലയിൽ എല്ലാ ജില്ലകളെയും പൈലറ്റ് സ്കീമിനെയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന തരത്തിൽ ഏകദേശം 25 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും 5 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും രണ്ട് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും രണ്ട് കോർപ്പറേഷനുകളും 10 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 5.2.8)

നടപടി: 'ഒരു തദ്ദേശഭരണകൂടം ഒരു ആശയം' എന്ന പേരിൽ ഒരു പരിപാടി ഇപ്പോൾ നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. യൂണിവേഴ്സിറ്റികളുടെയും മറ്റു ശാസ്ത്രീയ സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സാങ്കേതിക സഹായം തേടാവുന്നതാണ്.

300

തദ്ദേശഭരണ കൂടങ്ങൾക്ക് പുതിയ ആശയങ്ങളുമായി രംഗത്തിറങ്ങാനും അവയെ പ്രവർത്തിപ്പാക്കുന്നതിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാനും മാർഗ്ഗദർശനമായ ഒരു ജില്ലാ വിഭവഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.2.9)

നടപടി: ജില്ലാ വിഭവകേന്ദ്രങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തനനിരതമാണ്. അവയെ മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

301

മാതൃകകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് സുപ്രധാന ഘടകങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപരമായി തിരിച്ചറിയുന്നതിന് കഴിഞ്ഞ കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന നൂതന സംരംഭ അവകാശവാദങ്ങളെ ഈ വിഭവഗ്രൂപ്പിന് വിലയിരുത്താവുന്നതാണ്. അത്തരം നൂതന സംരംഭങ്ങൾ ഈ ഗ്രൂപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ രേഖാനിർമ്മിതികളായി മാറ്റാൻ കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 5.2.10)

നടപടി: തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി സംയോജിപ്പിക്കാവുന്ന തരത്തിൽ K-DISC-നു കീഴിൽ നൂതനസംരംഭങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്നതിന് ജില്ലാതലത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക സംവിധാനം ഉണ്ട്. DRC അംഗങ്ങൾക്ക് KILA/K-DISC മുഖാന്തിരം പരിശീലനം നൽകാവുന്നതാണ്.

302

കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് ആൻഡ് ഇന്നവേഷൻ സ്റ്റാറ്റജിക് കൗൺസിൽ (K-DISC) ഉം കിലയുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ LSGD, 'ഒരു തദ്ദേശഭരണ കൂടം ഒരു നൂതന സംരംഭം (OLOI)' എന്ന ആശയം സമാരംഭിച്ചതായി മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഈ പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു പരിശീലന കമ്മ്യൂണിറ്റി രൂപപ്പെടുത്താവുന്നതും, ഒരു നൂതനസംരംഭം സർവ്വേ നടത്താവുന്നതുമാണ്. പരമ്പരാഗത രീതികളിലൂടെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് പരിഹരിക്കാനാകാത്ത ഏതാനും ചില പ്രശ്നങ്ങൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് കണ്ടെത്തുന്നതിന് പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളോടും ആവശ്യപ്പെടണം. ഇവ പിന്തുണയ്ക്കായി ജില്ലാ വിഭവഗ്രൂപ്പിന് മുന്നിൽ ഉന്നയിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.2.11)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

303

സംസ്ഥാന തലത്തിൽ പ്രമേയസംബന്ധിയായ വിഭവഗ്രൂപ്പുകളെ രൂപീകരിക്കാൻ K-DISC ന് കഴിയും; ഈ ഗ്രൂപ്പുകൾ ആവശ്യാധിഷ്ഠിതമായി ജില്ലാവിഭവഗ്രൂപ്പുകളെ സഹായിക്കുകയും അവയിലൂടെ പ്രോജക്ടുകൾ വികസിപ്പിക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യും. ആവശ്യമെങ്കിൽ ബാഹ്യസ്ഥാപനങ്ങളുമായും, ഏജൻസികളുമായും കണ്ണിചേരാൻ പരിശീലന കമ്മ്യൂണിറ്റിയ്ക്ക് ശ്രമിക്കാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.2.12)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

304

കഴിഞ്ഞ കാലത്ത് നൂതന സംരംഭങ്ങൾ നിർവഹിച്ചിട്ടുള്ളതും, നൂതന പ്രോജക്ടുകൾ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുള്ളതും, നടപ്പാക്കലിന്റെ വിവിധ വശങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകൾ, പരിശീലന സ്കൂളുകൾ അല്ലെങ്കിൽ ബീക്കൺകളായി തിരിച്ചറിയപ്പെടേണ്ടതും, മറ്റ് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ കില സംഘടിതരീതിയിൽ സൗകര്യങ്ങൾ

ഒരുക്കി ഈ ആദ്യപറഞ്ഞ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്ന് കാര്യങ്ങൾ പഠിച്ച് ഇണക്കിപ്പേർക്കാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 5.2.13)

നടപടി: നിലവിൽ പഞ്ചായത്ത് ലേണിങ് സെന്റർ എന്ന പേരിൽ കില ഒരു പരിപാടി നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് ഇനിയും വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

305

5.3 വാർഷിക പെർഫോമൻസ് അവാർഡുകൾക്ക് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ ശിപാർശകൾ

സ്വരാജ് ട്രോഫിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷയുടെ തദ്ദേശഭരണകൂട ശ്രേണീതല യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡവും അവാർഡുകൾക്കായി ഏറ്റവും നല്ല തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള മൂല്യനിർണ്ണയരീതിയും പരിശിഷ്ടങ്ങളിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. മൂല്യനിർണ്ണയ രീതി, പ്രമേയതലത്തിലാണ് തയ്യാറാക്കുന്നത്. ഓരോ പ്രമേയതല സൂചകത്തിനും മാർക്കുകൾ നൽകുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 5.3.4)

നടപടി: നിലവിലുള്ള രീതി തുടരാവുന്നതാണ്.

306

ഏറ്റവും നല്ല ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിനുവേണ്ട യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങളും മൂല്യനിർണ്ണയരീതിയും പരിശിഷ്ടം 5.3.1-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഏറ്റവും നല്ല ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനു വേണ്ട യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങളും, മൂല്യനിർണ്ണയ രീതിയും പരിശിഷ്ടം 5.3.2-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. പരിശിഷ്ടം 5.3.3 ഏറ്റവും നല്ല ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിനുവേണ്ട യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങളും മൂല്യനിർണ്ണയരീതിയും നൽകുന്നു. പരിശിഷ്ടങ്ങൾ 5.3.4 ഉം, 5.3.5 ഉം യഥാക്രമം ഏറ്റവും നല്ല മുൻസിപ്പാലിറ്റിയുടെയും ഏറ്റവും നല്ല കോർപ്പറേഷന്റെയും യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങളും, മൂല്യനിർണ്ണയരീതിയും നൽകുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 5.3.5)

നടപടി: നിലവിലുള്ള രീതി തുടരാവുന്നതാണ്.

307

ഉത്തരവാദിത്വം

ഔദ്യോഗികമായ ഉത്തരവാദിത്വം ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ

ശിപാർശകൾ

നിലവിലുള്ള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ആക്ട് 1994 റദ്ദു ചെയ്തുകൊണ്ട് പുതിയൊരു നിയമപ്രകാരം ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുന്നതുവഴി, നിലവിലുള്ള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് സംവിധാനം സമ്പൂർണ്ണമായി അഴിച്ചുപണിയണമെന്ന് ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക.6.1.25)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ 3 ഇനങ്ങളിലുള്ള ഓഡിറ്റും നിർവഹിക്കണമെന്ന ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു:

- i. **ധനകാര്യഓഡിറ്റ്** - തിരിമറിയോ, തെറ്റുകുറ്റങ്ങളോ മൂലമുള്ള തെറ്റായ പ്രസ്താവനകൾ ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ട് പ്രയോഗക്ഷമമായ റിപ്പോർട്ടിങ്ങിനും, ക്രമീകൃതമായ രൂപരേഖയ്ക്കും അനുസൃതമായാണോ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ധനകാര്യവിവരങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നത് എന്ന് കണ്ടെത്തുന്നതിലാണ് **ധനകാര്യ ഓഡിറ്റ്** ശ്രദ്ധയൂന്നുന്നത്. തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ധനകാര്യസ്റ്റേറ്റ്മെന്റുകളുടെ വിശ്വാസനീയത മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും, അവ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുകയാണ് ധനകാര്യ ഓഡിറ്റിന്റെ ലക്ഷ്യം.
- ii. **അനുവർത്തനഓഡിറ്റ്** - തീരുമാനങ്ങളും ചെലവിനങ്ങളും, ആകൃഷ്ടം, നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, റെഗുലേഷനുകൾ, നയങ്ങൾ, കരാർ സമ്മതികൾ, കൂടാതെ ആരോഗ്യകരമായ പൊതുമേഖലാ ധനകാര്യ മാനേജ്-മെന്റിന്റെ വിശ്വാസ്യതയ്ക്കും എന്നിവയുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്നതിലാണ് 'അനുവർത്തന ഓഡിറ്റ്' ശ്രദ്ധയൂന്നുന്നത്. നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും നിശ്ചയിക്കുന്ന ഔദ്യോഗിക മാനദണ്ഡങ്ങളുമായി ഒത്തുപോകുന്ന കൃത്യത, ബുദ്ധിപരമായ ധനകാര്യ മാനേജ്മെന്റിനെയും, ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നൈതികമായ പെരുമാറ്റത്തെയും നിയന്ത്രിക്കുന്ന അംഗീകൃത തത്വങ്ങളോട് ഒത്തുപോകുന്ന ഗുണാത്മകമാനങ്ങൾ എന്നിവയുമായി അനുവർത്തന ഓഡിറ്റ് ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വ്യതിചലനങ്ങളെ പരിഹാര നടപടികൾക്കായി വെളിച്ചത്തുകൊണ്ടുവരുന്ന സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും മെച്ചപ്പെടുത്തുകയാണ് അനുവർത്തനഓഡിറ്റ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.
- iii. **പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ്** - കാര്യക്ഷമത, ഫലദായകതം എന്നിവയിൽ ലളിതമായി പറഞ്ഞാൽ പണത്തിന്റെ മൂല്യത്തിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നുന്നു. അത് നിക്ഷേപങ്ങളുടെ പരമാവധി മെച്ചപ്പെട്ട അവസ്ഥ വിലയിരുത്തുകയും കൂടുതൽ പുരോഗതിക്കുള്ള സാധ്യതകൾ വെളിച്ചത്തു കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യുന്നു. മണ്ഡലപര്യടനം നടത്തുകയും തലവകക്ഷികളുമായി സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുവഴി റെക്കോർഡുകൾക്കും അപ്പറന്റേക്ക് കടന്നുപോകുന്ന പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ്, വർത്തുള (rounded) രൂപമുള്ള ആഡിറ്റാണെന്നു പറയാം. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പട്ടിക 6.1.2, മൂന്ന് ഇനങ്ങളിലുള്ള ആഡിറ്റുകളേയും സംഗ്രഹിക്കുന്നു.

പട്ടിക 6.1.2 മൂന്ന് ഇനങ്ങളിലുള്ള ഓഡിറ്റുകൾ

പട്ടിക	ധനകാര്യം	അനുവർത്തനം	പെർഫോമൻസ്
ഓഡിറ്റ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ	ധനകാര്യ പ്രസ്താവനകൾ, തെറ്റായ വസ്തുതകളിൽ നിന്നും മുക്തമാണെന്ന്	ഒരു സംഘടന, ചട്ടങ്ങൾ, നിലവാരങ്ങൾ, ആഭ്യന്തരബൈലോകൾ, പെരുമാറ്റചട്ടങ്ങൾ എന്നിവയോട് എത്രനന്നായി	ഇടപെടലുകൾ, പരിപാടികൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവമിതവ്യയം, കാര്യക്ഷമത, ഫലപ്രാപ്തി എന്നിവയുടെ തത്വങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായാണോ

	ന്യായമുക്തമായ ഉറപ്പു നേടുക.	ഒത്തുപോകുന്നുണ്ട് അളക്കുക.	എന്ന്	പെരുമാറുന്നതെന്ന് വിലയിരുത്തുക.
ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകളുടെ റിപ്പോർട്ടിംഗ്	ഓഡിറ്റ് അഭിപ്രായം/ ഓഡിറ്റ് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ	നിയമങ്ങളോടും ചട്ടങ്ങളോടുമുള്ള അനുവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായം (അനുവർത്തന ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട്).		മിതവ്യയം, കാര്യക്ഷമത, ഫലപ്രാപ്തി എന്നിവയുടെ വിലയിരുത്തൽ അടങ്ങിയ റിപ്പോർട്ട്(പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട്).
മാനദണ്ഡങ്ങൾ	പ്രയോഗക്ഷമമായ ധനകാര്യ റിപ്പോർട്ടിംഗ് രൂപരേഖ	പ്രസക്ത നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, നിലവാരങ്ങൾ, ബൈലോകൾ & കരാറുകൾ	ആഡിറ്റിനെ മുൻനിർത്തിയുള്ള നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ന്യായമുക്തമായ നിലവാരങ്ങൾ- മിതവ്യയം-കാര്യക്ഷമത-ഫലപ്രാപ്തി	മുഖ്യനിർണ്ണയം നടത്താവുന്നതും വിലയിരുത്താവുന്നതുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ
		ഓഡിറ്റ് നടത്തേണ്ട സ്ഥാപനത്തിന് ബാധകം		(ഖണ്ഡിക 6.1.26)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

309

എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെയും ധനകാര്യ ആഡിറ്റ് നടത്തി, ഒക്ടോബർ 31-നകം സാക്ഷ്യപത്രം നൽകാവുന്നതാണ്; അതേസമയം, രണ്ടു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെയും ഉൾപ്പെടുത്താൻ തക്കവണ്ണം നിർദ്ദിഷ്ട ആഡിറ്റ് കമ്മീഷനു നിശ്ചയിക്കാൻ കഴിയുന്ന, ശാസ്ത്രീയമായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു മാതൃകയിൽ അനുവർത്തന ആഡിറ്റ് നടത്താവുന്നതാണ്. കൂടാതെ, CAGയുടെ കാര്യത്തിലെമ്പോഴെയും അനുവർത്തന ആഡിറ്റിനു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ വ്യാപ്തമുള്ള ഒരു ശാസ്ത്രീയ മാതൃകാ പരിശോധന മതിയാകും.

(ഖണ്ഡിക 6.1.27)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

310

പെർഫോമൻസ് നടപ്പാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഇതിൽ മേഖലാ പരിശോധനയും ഉൾപ്പെടുത്തണം. ഒരു പ്രത്യേക മേഖലയിലെ പദ്ധതികളുടെ നടപ്പാക്കൽ പോലെയോ സ്വയംതൊഴിൽ പദ്ധതികളെ പോലെയോ റോഡുകളുടെ പരിപാലനം പോലെയോ പ്രമേയപരമായിട്ടാണ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റുകൾ നടത്തേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.28)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

311

സൗഹൃദപരമായ ഒരു അന്തരീക്ഷത്തിലാണ് ആഡിറ്റ് നടത്തേണ്ടത്. ആഡിറ്റ് ടീമിന്റെ വരവ് അറിയിച്ചുകൊണ്ട് കഴിവതും നേരത്തെ, ആഡിറ്റ് കമ്മീഷനിലെ ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഭരണത്തലവന് ബന്ധപ്പെട്ട സെക്രട്ടറിക്ക് പകർപ്പ് സഹിതം എഴുതുന്ന DO കത്തോടുകൂടിയാണ്, ആഡിറ്റ് പ്രക്രിയയുടെ തുടക്കം. കത്തിൽ ഒന്നാം ദിവസം ഒരു പ്രവേശനയോഗം ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ട് ആ യോഗത്തിൽ ഭരണത്തലവൻ, സ്റ്റാൻറിങ് കമ്മിറ്റി അധ്യക്ഷന്മാർ, സെക്രട്ടറി മറ്റ് ഓഫീസർമാർ എന്നിവരുടെ സാന്നിധ്യം അഭ്യർത്ഥിച്ചിരിക്കണം. പ്രവേശന യോഗത്തിൽ ആഡിറ്റ് പ്ലാൻ നടപ്പാക്കൽ, ഓഫീസർമാരുടെ ഫയലുകളുടെ പരിശോധനാപ്പെര്യയ്ക്കൽ, വിടുതൽ യോഗത്തിന്റെ തീയതി എന്നിവ ആഡിറ്റ് ടീം തലവൻ വിശദീകരിക്കണം. തീരുമാനം കാത്തു കഴിയുന്ന ആഡിറ്റ് ഖണ്ഡികകളുടെ സ്ഥിതി അവലോകനം ചെയ്യണം. ഏതെങ്കിലും മേഖല പ്രത്യേകമായി പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ടോ എന്ന് തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് തോന്നുന്നുണ്ടോ എന്ന് ആഡിറ്റിന്റെ ടീമിന് അന്വേഷിക്കാവുന്നതാണ്. ആഡിറ്റ് ടീമിന് ബന്ധപ്പെടാൻ സ്ഥാപനം, ഒരു നോഡൽ ഓഫീസറെ നോമിനേറ്റ് ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. എല്ലാ ആഡിറ്റ് കുറിപ്പുകളും ടി ഓഫീസറിന് കൈമാറേണ്ടതും, മറുപടികൾ അദ്ദേഹത്തിലൂടെ ശേഖരിക്കേണ്ടതുമാണ്. എല്ലാ നിരീക്ഷണങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ആഡിറ്റ് നോട്ടുകൾ നൽകേണ്ടതാണ്; ആഡിറ്റ് കുറിപ്പുകൾ നൽകാത്ത ഈ ഒരു 'ഇനം' പോലും ആഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഇടം പിടിക്കരുത്. ആഡിറ്റിന്റെ അവസാനദിവസം ഒരു വിടുതൽ യോഗം ചേരണം. പ്രവേശനയോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്ന എല്ലാ ഓഫീസർമാരും ഭരണത്തലവനും സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റി അധ്യക്ഷന്മാരും വിടുതൽ യോഗത്തിൽ സംബന്ധിക്കണം. പോയവർഷത്തെ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ പെർഫോമൻസിനെ കുറിച്ചുള്ള വിലയിരുത്തൽ, എടുത്തുപറയേണ്ട വീഴ്ചകൾ, ഭരണം മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം സംക്ഷിപ്തമായി ആഡിറ്റിന്റെ ടീം വിശദീകരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.29)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

312

റിപ്പോർട്ടിന് അന്തിമരൂപം നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് ആഡിറ്റ് നോട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുകയും മറുപടികൾ ലഭിക്കുകയും വിശദീകരണം തൃപ്തികരമെങ്കിൽ വിഷയം വിട്ടുകളയുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.30)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

313

അതുപോലെ അത്ര പ്രാധാന്യമല്ലാത്ത വിഷയങ്ങളിൽ ഓഡിറ്റ് കുറിപ്പുകൾ അടുത്ത ഓഡിറ്റ് പരിശോധനയിൽ സമർപ്പിക്കാൻ തക്കവണ്ണം നൽകാവുന്നതാണ്; ഇത് ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

(ഖണ്ഡിക 6.1.31)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

314

ചാർജുകൾ/സർചാർജുകൾ റിക്കവറികൾ എന്നിവയുടെ കാര്യത്തിൽ തെറ്റായ പ്രവർത്തികളോ അവഗണനയോമൂലം യഥാർത്ഥനഷ്ടം ഉണ്ടാകുന്നില്ലെങ്കിൽ ചാർജ്ജ്/സർചാർജ്ജ് പാടില്ല എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ ചട്ടങ്ങളുടെ ഭാഗമായി വ്യക്തമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.32)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

315

ചാർജ്ജ്/സർചാർജ്ജിനെതിരെ അപ്പീലുകളിൽ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള ഒരു അപ്പേലേറ്റ് സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ കാര്യത്തിൽ ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ തലവൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടർ തദ്ദേശഭരണകൂട ഓഡിറ്റിന്റെ ചാർജ്ജുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി അക്കൗണ്ട് ജനറൽ എന്നിവരടങ്ങിയ മൂന്നംഗസമിതി രൂപീകരിക്കണം; ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ജീവനക്കാരുടെ കാര്യത്തിൽ കമ്മിറ്റിയുടെ തലവൻ ആഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ തലവൻ ആയിരിക്കും; കൂടാതെ LSD ധനകാര്യം എന്നീ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നും സെക്രട്ടറിയുടെ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത ഓരോ ഓഫീസറും തദ്ദേശഭരണകൂട ഓഡിറ്റിന്റെ ചാർജ്ജുള്ള ഡെപ്യൂട്ടി അക്കൗണ്ട് ജനറലും കമ്മിറ്റിയിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 6.1.33)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

316

ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡികകളുടെയും ശിപാർശകളുടെയും മേൽ തുടർനടപടികൾ നിയമബദ്ധം ആയിരിക്കും. ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണ സമിതികൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ് നടപടികൾ നിർത്തിവയ്ക്കുന്നതിന് ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയോ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സമിതികളുടെയോ ഭാഗത്തുനിന്ന് ബോധപൂർവ്വമായ അവഗണനയുണ്ടെങ്കിൽ സർക്കാരിൽ നിന്നുള്ള ഫണ്ടുകൾ തടഞ്ഞുവയ്ക്കുന്നതിന് ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണസമിതി ശിപാർശ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.34)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

317

എല്ലാ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകളും, പൊതുമണ്ഡലത്തിലായിരിക്കണം. ഗ്രാമസഭയിലും വാർഡുസഭയിലും സുപ്രധാന കണ്ടെത്തലുകൾ, പ്രത്യേകിച്ചും, വരുമാനനഷ്ടം, നടപടിക്രമങ്ങൾ അനുസരിക്കാതിരിക്കൽ എന്നിവ സംബന്ധിച്ചുള്ളത്, സംഗ്രഹിച്ച് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.35)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

318

തുടക്കം എന്ന നിലയിൽ CAG നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതും, കേരള സർക്കാർ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ തദ്ദേശസ്വയംഭരണമെന്റുകൾക്കുള്ള ഓഡിറ്റ്നിലവാരങ്ങൾ പ്രവർത്തനനിരതമാക്കണം. തീർച്ചയായും ഈ ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു വിദഗ്ധ സമിതി ഇവ പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.36)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

319

TGS സംവിധാനം സജീവമാക്കേണ്ടതുണ്ട്; ഇതിനായി താഴെ പറയുന്ന ശുപാർശകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ നല്ല രീതിയിൽ തുടങ്ങിവച്ച CAGയുടെ സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം & പിന്തുണ (TGS) സ്കീം നിലച്ചുപോയതായി തോന്നുന്നു; ഇതിനെ ശക്തമായി പ്രവർത്തിപ്പാക്കുന്നതിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതുണ്ട്. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന TGS സ്കീം ഗവൺമെന്റ് അംഗീകരിക്കുകയും ധനകാര്യവകുപ്പിന്റെ ഒരു ഉത്തരവായി ഇറക്കുകയും പിന്നീട് പുതിയ നിർദ്ദിഷ്ട ലോക്കൽ ഫണ്ട് ആഡിറ്റ് ആക്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും വേണം. TGS ഭാഗത്തിൽ താഴെ പറയുന്ന ഉൾപ്പെടുന്നു:

- (i) ഓഡിറ്റ് ആസൂത്രണവും ഓഡിറ്റ് നിലവാരങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കലും.
- (ii) മെച്ചപ്പെട്ട ഓഡിറ്റ് രീതിശാസ്ത്രം സ്വീകരിക്കൽ.
- (iii) ഓഡിറ്റ് ആൻഡ് അക്കൗണ്ടൻസിലെ പരിശീലനം.
- (iv) സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകാൻ ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തെ പരീക്ഷണ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുക.

(ഖണ്ഡിക 6.1.37)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

320

CAGയും, ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനും തമ്മിലുള്ള പ്രവർത്തന സഹകരണത്തിന്റെ മുഖ്യസവിശേഷതകൾതാഴെ കൊടുക്കുന്നു:

- (i) ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ എല്ലാവർഷവും മാർച്ച് അവസാനത്തോടെ പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും അടുത്ത ധനകാര്യവർഷത്തിലേക്ക് ഒരു വാർഷിക ഓഡിറ്റ് പദ്ധതിയുണ്ടാക്കി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലി (ഓഡിറ്റ്)ന് അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.
- (ii) ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ പഞ്ചായത്തീരാജ് സംവിധാനങ്ങൾക്കും, നഗരതദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കുമുള്ള ഓഡിറ്റ് രീതിശാസ്ത്രവും, ഓഡിറ്റ് നടപടിക്രമങ്ങളും, സംസ്ഥാന ഗവണ്മെന്റ് പാസ്സാക്കിയിട്ടുള്ള വിവിധ ആക്ടുകളും സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടുകളും, കംപ്ലോളർ & ആഡിറ്റർ ജനറൽ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗരേഖകൾ എന്നിവയ്ക്ക് അനുസൃതമായിരിക്കണം.
- (iii) ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പേരിലുള്ള പരിശോധനാ റിപ്പോർട്ടുകളുടെ പകർപ്പുകൾ, സംവിധാനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ഉപദേശങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലി (ഓഡിറ്റ്)ന് അയച്ചുകൊടുക്കുകയും, ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ അനുവർത്തിച്ചുവരുന്ന നിലവിലുള്ള സംവിധാനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുക എന്ന കാഴ്ചപ്പാടോടെ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ഓഡിറ്റ്) ടി റിപ്പോർട്ടുകൾ അവലോകനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. അത്തരം പരിശോധനാ റിപ്പോർട്ടുകൾ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തിക്കൊണ്ട് അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ഓഡിറ്റ്) അവയുടെ ഗുണമേന്മ നിരീക്ഷിക്കുന്നതുമായിരിക്കും.
- (iv) കംപ്ലോളർ & ആഡിറ്റർ ജനറൽ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന ഫോർമാറ്റുകളിൽ ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ, ഉപദേശത്തിനും, നിരീക്ഷണത്തിനുമായി റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതായിരിക്കും.
- (v) സാങ്കേതിക മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിന് അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ഓഡിറ്റ് ഏതെങ്കിലും ചില പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളും, നഗരതദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളും പരീക്ഷണ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കേണ്ടതാണ്. പരീക്ഷണ പരിശോധനയുടെ റിപ്പോർട്ടുകൾ, പഞ്ചായത്തീരാജ് സ്ഥാപനങ്ങളും, നഗര തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകളും തുടർനടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതിന് ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന് അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്. ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ, അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ഓഡിറ്റിന്റെ പരിശോധനാ റിപ്പോർട്ടുകളിലെ ചില ബുദ്ധിമുട്ടുകളുടെ അനുവർത്തനം, അവ തന്റെ സ്വന്തം റിപ്പോർട്ടുകൾ എന്ന രീതിയിൽ പിന്തുടരുന്നതാണ്.
- (vi) പോരായ്മകളുടെ പണപരമായ മൂല്യം കണക്കിലെടുക്കാതെ സംവിധാനത്തിലെ കുറവുകൾ, ചട്ടങ്ങളുടെ ഗുരുതര ലംഘനം, തിരിമറികൾ എന്നിങ്ങനെ ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട ഏത് ഗുരുതരക്രമക്കേടുകളും അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ഓഡിറ്റിനെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.
- (vii) അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ഓഡിറ്റുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ തന്റെ സ്ഥാപനത്തിൽ ഒരു ആഭ്യന്തരനിയന്ത്രണ സംവിധാനം വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- (viii) അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ഓഡിറ്റ്, ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ ജീവനക്കാരുടെ പരിശീലനവും ശേഷിനിർമ്മാണവും ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.38)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

321

ഈപദ്ധതി പ്രവർത്തനനിരതമാക്കുന്നതിന് വിശദമായ ഒരുലിഖിത കർമ്മപദ്ധതി വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ കർമ്മപദ്ധതിയുടെ തയ്യാറാക്കൽ അനായാസവും സത്വരവുമാക്കുന്നതിന് കമ്മീഷൻ താഴെപറയുന്നരീതിശാസ്ത്രം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാരും, CAGയും സംയുക്തമായി ഒരു "White Shop" നടത്തേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ പ്രധാന പങ്കാളികൾ താഴെ പറയുന്നവരായിരിക്കും:

- (i) CAG-യുടെ ഓഫീസിൽ നിന്നുള്ള, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഡെപ്യൂട്ടി C.A.G.
 - (ii) ധനകാര്യം തദ്ദേശഭരണകൂട വകുപ്പുകളുടെ സെക്രട്ടറിമാർ.
 - (iii) സംസ്ഥാനത്തെ പ്രിൻസിപ്പൽ A.G
 - (iv) തദ്ദേശഭരണകൂട ഓഡിറ്റിൽ നല്ല വൈദഗ്ധ്യമുള്ള A.G's ഓഫീസിലെ വിവിധതലങ്ങളിലുള്ള ഓഫീസർമാർ.
 - (v) തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരും, വിവിധ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികളായ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നേതാക്കളും.
 - (vi) ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്സ് ഓഫ് ഇന്ത്യ, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് പബ്ലിക് ഓഡിറ്റേഴ്സ് ഓഫ് ഇന്ത്യ എന്നിവയുടെ പ്രതിനിധികൾ.
 - (vii) KSAD-യുടെ ഇപ്പോഴത്തെയും, മുൻപത്തെയും ഡയറക്ടർമാർ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ KSADയിൽ നിന്ന് വരിച്ചവർ.
 - (viii) ഇപ്പോഴത്തെയും, മുൻപത്തെയും സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ഓഫീസർമാർ.
- (ഖണ്ഡിക 6.1.39)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

322

താഴെ സംഗ്രഹിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുന്ന രീതിയിൽ ഫലാധിഷ്ഠിത രൂപരേഖ ഉപയോഗിച്ച് TGS ന്റെ നാല് മുഖ്യ ഭാഗങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് പദ്ധതിതയ്യാറാക്കണമെന്ന് "write shop"-ൽ പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു.

- (i) വിഷയം
- (ii) ലക്ഷ്യങ്ങൾ
- (iii) പ്രവർത്തന തന്ത്രങ്ങൾ
- (iv) നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ. ഉത്തരവുകൾ, മാനുവലുകൾ മുതലായവയിലെ മാറ്റങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ.
- (v) ചുമതലകൾ
- (vi) മാനവിക, ധനകാര്യം ശേഷിനിർമ്മാണം ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിഭവങ്ങൾ.
- (vii) സമയപരിധികൾ
- (viii) വിപത്തുകളും, ലഘൂകരണ നടപടികളും

(ഖണ്ഡിക 6.1.40)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

323

LSGDയുടെ മന്ത്രിയും, അസംബ്ലിയുടെ ലോക്കൽ ഫണ്ട് അക്കൗണ്ട്സ് കമ്മിറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷനും പങ്കെടുക്കുന്ന ഒരു സംയുക്ത യോഗം നടത്താവുന്നതാണ്; ഇതിൽ അക്കൗണ്ട്സ് ജനറൽ ധനകാര്യ സെക്രട്ടറി, LSGD സെക്രട്ടറി, ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ (KSAD ഡയറക്ടർ, ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ നിലവിൽ വന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ) എന്നിവർ പങ്കെടുക്കുന്നു. ചർച്ചകളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ലോക്കൽ ഫണ്ട് അക്കൗണ്ട്സ് കമ്മിറ്റി സ്പീക്കറുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് തങ്ങളുടെ നടപടിക്രമം കാര്യക്ഷമമാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.41)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

324

നിലവിലുള്ള പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് സംവിധാനം ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനുമായി ലയിപ്പിക്കുകയും, പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് നടത്താൻ പരിശീലിപ്പിക്കപ്പെടുകയും വേണം. ഈ ജീവനക്കാർ ക്രമേണ അപ്രത്യക്ഷമാകുന്ന ഒരു വിഭാഗമായി പരിഗണിക്കപ്പെടുകയും അങ്ങനെയുണ്ടാകുന്ന ഒഴിവുകൾ ഭാവിയിൽ യോഗ്യതയുള്ള ജീവനക്കാരെക്കൊണ്ട് നികത്തുകയും ചെയ്യണം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.42)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

325

ധനകാര്യ ഓഡിറ്റ്, അനുവർത്തന ഓഡിറ്റ്, പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് ഭാഗങ്ങളുള്ള ഒരു ഓഡിറ്റ് മാനുവൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അനുവർത്തന ഓഡിറ്റിൽ ഇപ്പോൾ തുടർന്ന് വരുന്ന പ്രക്രിയകളുടെ ഉദ്ഗ്രഥനത്തിന്റെ പരിശോധന ഉൾപ്പെടുത്തണം. പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് പണത്തിന്റെ മൂല്യത്തിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.43)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

326

ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ ഒരു മൂന്നംഗസമിതി ആയിരിക്കണം. ഇതിന്റെ അധ്യക്ഷൻ അക്കൗണ്ട്സ് ജനറലിന്റെ റാങ്കിൽ ഇന്ത്യൻ ആഡിറ്റ് & അക്കൗണ്ട്സ് സർവ്വീസിലെ നിലവിലെ ഒരു ഓഫീസർ ആയിരിക്കണം. മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, ഒരു ഓപ്പൺ സെലക്ഷൻ നടപടിക്രമത്തിലൂടെ

കണ്ടെത്തിയ ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനിലെ ഏറ്റവും സീനിയർ ആയ ഓഫീസർമാരിൽ ഒരാളായിരിക്കണം. മൂന്നാമത്തെ അംഗം ICAIയിൽ നിന്നുള്ള ഒരു പാർടൈം ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആയാൽ മതി; അദ്ദേഹത്തിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു നല്ല ധാരണ ഉണ്ടായിരിക്കണം; അപേക്ഷയുടെയും ഇൻ്റർവ്യൂവിന്റേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ 5 വർഷത്തേയ്ക്കോ, 60 വയസ്സിതകിയുന്നതുവരേയ്ക്കോ ആണ് നിയമനം.

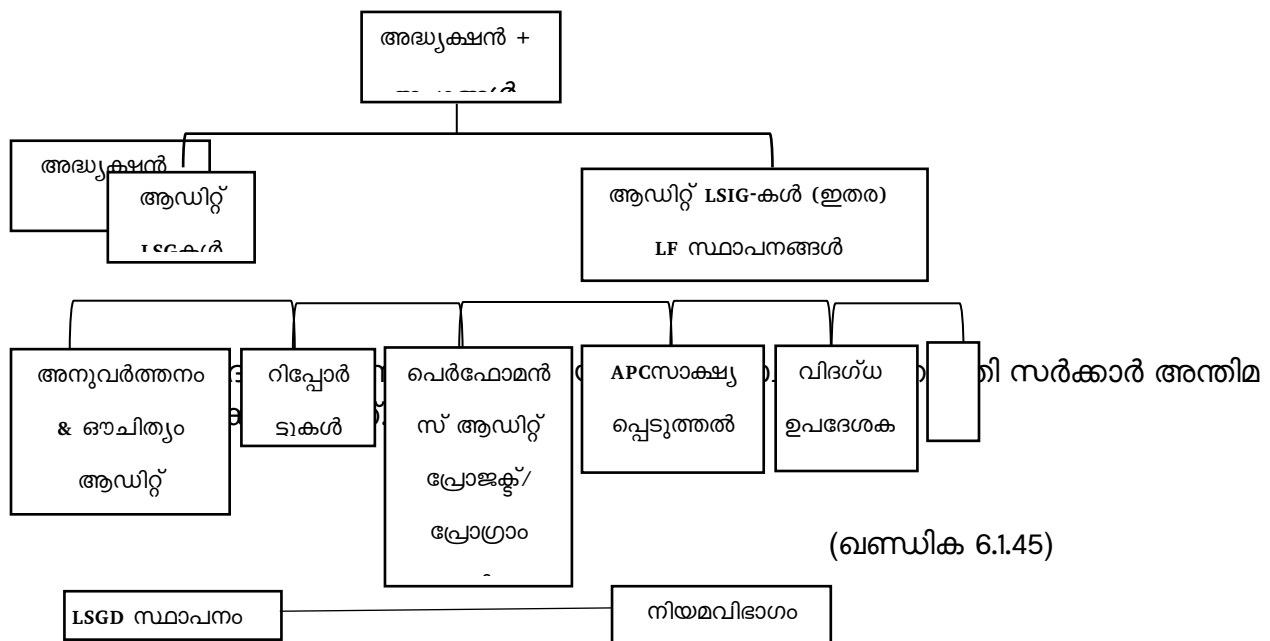
(ഖണ്ഡിക 6.1.44)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

327

ചിത്രം 6.1.1. ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദിഷ്ട സംഘടനാ ചിത്രം നൽകുന്നു. (ഖണ്ഡിക 6.1.45)

ചിത്രം 6.1.1 നിർദ്ദിഷ്ട ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ സംഘടനാതലം



(ഖണ്ഡിക 6.1.45)

നിർദ്ദേശം: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

328

അവലംബം: ആഡിറ്റ് കമ്മീഷനെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പ് റിപ്പോർട്ട്

ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന് വ്യത്യസ്ത ഓഡിറ്റ് വിഭാഗങ്ങൾ/വകുപ്പുകൾ/ ഗ്രൂപ്പുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. തുടക്കം എന്ന നിലയിൽ നിലവിലുള്ള ജീവനക്കാരെ, ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനിലേയ്ക്ക് എടുക്കാവുന്നതും

“വാനിഷിംഗ് കാറ്റഗറി” ആയി നിലനിർത്താവുന്നതുമാണ്. പുതിയ ജീവനക്കാർക്ക് നിർദ്ദിഷ്ട യോഗ്യതകളുണ്ടായിരിക്കേണ്ടതും തദ്ദേശഭരണകൂട സ്ഥാപനങ്ങളിലുൾപ്പെടെ, കുറഞ്ഞത് 6 മാസത്തെ ‘ഇൻഡക്ഷൻ’ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.46)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

329

മുഖ്യവും വലുതുമായ വിഭാഗം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഓഡിറ്റിനുള്ളതായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.47)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

330

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വിവിധ ഓഡിറ്റുകൾ, അനുവർത്തന ഓഡിറ്റ്, ഔചിത്യ ഓഡിറ്റ് (ട്രാൻസാക്ഷൻ ഓഡിറ്റ്), പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് എന്നീ രൂപങ്ങളിൽ ആയിരിക്കണം; ഈ ഓഡിറ്റുകൾ ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലെ മേൽനോട്ടത്തിലുമാണ് നിർവഹിക്കപ്പെടേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.48)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

331

അനുവർത്തന ഓഡിറ്റ് ഔചിത്യ ഓഡിറ്റ് ഒരു ഗ്രൂപ്പിലും പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് മറ്റൊരു ഗ്രൂപ്പിലും ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.49)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

332

നിലവിലുള്ള KSADയുടെ മുഴുവൻ ജീവനക്കാരെയും അനുവർത്തന & ഔചിത്യ ഓഡിറ്റിനുവേണ്ടി വിന്യസിക്കണം. അവരുടെ തസ്തികപ്പേര്, പദവി, സ്ഥാനക്കയറ്റം മുതലായവ പുനർനിർവചിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.50)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

333

നിലവിലുള്ള പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് സംവിധാനം പിരിച്ചുവിടുകയും, മുഴുവൻ ജീവനക്കാരെയും ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനും കീഴിൽ കൊണ്ടുവരികയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.51)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

334

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വാർഷിക/ദൈവാർഷിക ഓഡിറ്റിന്റെയും, പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റിന്റെയും വിശദമായ നടപടിക്രമങ്ങൾആകൃതി വിവരിച്ചിരിക്കണം; അതായത് ഓഡിറ്റ് പദ്ധതി, ഓഡിറ്റിന്റെ കാലയളവ് ഓഡിറ്റർമാരുടെ അധികാരങ്ങൾ, ഓഡിറ്റ് ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനത്തിന്റെ ചുമതലകളും റിപ്പോർട്ടിംഗ് നടപടിക്രമങ്ങളും.

(ഖണ്ഡിക 6.1.52)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

335

പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് സമീപനം, അനുവർത്തന/ ഔചിത്യ നടപടിക്രമത്തിൽ നിന്നും തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.53)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

336

ദീർഘമായ കാലയളവ് (ഉദാ.3 -5 വർഷങ്ങൾ) അല്ലെങ്കിൽ തുടക്കം മുതൽ ഒടുക്കം വരെയുള്ള മുഴുവൻ പ്രോജക്ട് കാലാവധിയുള്ള പ്രോജക്ടുകളുടെയും പരിപാടികളുടെയും വിശദമായ അവലോകനം പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റിന്റെ ചുമതലയിൽപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 6.1.54)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

337

എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളും പരിപാടികളും ഗുണഭോക്തൃ-ഉന്മൂലമായ സ്കീമുകളും സംബന്ധിച്ച് പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ്, ഭൗതിക പരിശോധനകളും കൺസ്യൂമർ സർവ്വേകളും നടത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.55)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

338

ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ താഴെപ്പറയുന്ന ഓഡിറ്റ് റിപ്പോട്ടുകൾ വർഷംതോറും തയ്യാറാക്കി ഗവർണ്ണർ വഴി നിയമനിർമ്മാണസഭയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്:

- (i) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട്
- (ii) ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട്
- (iii) ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട്
- (iv) മുൻസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും കോർപ്പറേഷനുകളുടെയും ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട്
- (v) തെരഞ്ഞെടുത്ത തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പരിപാടികളുടെയും പ്രോജക്ടുകളുടെയും പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകൾ

(ഖണ്ഡിക 6.1.56)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

339

ഈ എല്ലാ റിപ്പോർട്ടുകളും ലോക്കൽ ഫണ്ട് അക്കൗണ്ടന്റ് കമ്മിറ്റിയുടെ സൂക്ഷ്മപരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.57)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

340

ലോക്കൽ ഫണ്ട് അക്കൗണ്ടന്റ് കമ്മിറ്റിയുടെ അവലോകനത്തിനും സർക്കാരിലേക്ക് ഉചിതമായ ശുപാർശകൾക്കുമായി ലോക്കൽ ഇൻസ്പെക്ഷൻ റിപ്പോർട്ടിൽ നിരീക്ഷിച്ചെഴുതി ചേർത്തിട്ടുള്ള എടുത്തുപറയത്തക്ക ക്രമക്കേടുകൾ മാത്രമേ ഈ റിപ്പോർട്ടുകളിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടതുള്ളൂ.

(ഖണ്ഡിക 6.1.58)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

341

മറ്റ് ഓഡിറ്റ് വസ്തുതകൾ, ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ ലോക്കൽ ഇൻസ്പെക്ഷൻ റിപ്പോർട്ടുകളിലൂടെയാണ് തുടർനടപടികളിലേയ്ക്ക് കടക്കേണ്ടത്. (ഖണ്ഡിക 6.1.59)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

342

തിരുത്തൽ നടപടിയെടുത്തതിനുശേഷം തീരുമാനം കാത്തുകിടന്ന ഓഡിറ്റ് പോരായ്മകൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് ജില്ലാതല ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണ സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.60)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

343

കമ്മീഷനെ സഹായിക്കുന്നതിനും അർത്ഥസന്ദിഗ്ധതകൾ ദൂരീകരിക്കുന്നതിനും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഉന്നയിക്കുന്ന സംശയങ്ങൾ തീർത്തുകൊടുക്കുന്നതിനും യോഗ്യരായ വ്യക്തികളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന് ഒരു നിയമ വിഭാഗം ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 6.1.61)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

344

ലോക്കൽ ഇൻസ്പെക്ഷൻ റിപ്പോർട്ടുകൾ ചർച്ചയ്ക്കായി ഗ്രാമസഭ/ വാർഡുസഭ/ വാർഡുകമ്മിറ്റിക്ക് മുൻപാകെ വയ്ക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.62)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

345

KSADയിൽ നിന്നും പുനർവിന്യാസം ചെയ്യപ്പെട്ട ജീവനക്കാരെക്കൊണ്ട് ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ അകത്തുതന്നെയുള്ള ഒരു പ്രത്യേക വിഭാഗത്താൽ നിലവിലുള്ള സംവിധാനം അനുസരിച്ച് തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ ഒഴികെയുള്ള ലോക്കൽ ഫണ്ട് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഓഡിറ്റ് തുടരാവുന്നതും, ഇതിനായി പ്രത്യേകം റിപ്പോർട്ടിംഗ് നടപടിക്രമം നിശ്ചയിക്കാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.63)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

346

സ്റ്റോക്ക് പർച്ചേസ് വകുപ്പും ധനകാര്യവകുപ്പും വഴിയുള്ള തദ്ദേശഭരണ കൂടങ്ങളുടെ നിലവിലുള്ള ഓഡിറ്റിംഗ് സമ്പ്രദായം ഈ സംവിധാനങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം, ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനും AGയുടെ ഓഡിറ്റും വഴി നേടാനാവുമെന്നതിനാൽ നിർത്തലാക്കാവുന്നതാണ്. ഇത് ഓഡിറ്റുകളുടെയും പരിശോധനകളുടെയും ബഹുലത ഒഴിവാക്കുകയും ഓഡിറ്റ് ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ജീവനക്കാരുടെ ജോലിഭാരം കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. കൂടാതെ ഓഡിറ്റുകൾ/ പരിശോധനകൾക്ക് വിന്യസിക്കപ്പെട്ട ജീവനക്കാരെ ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനിലേക്കുള്ള ഡെപ്യൂട്ടേഷൻ ഉൾപ്പെടെ, അനുയോജ്യമായി പുനർവിന്യസിക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 6.1.64)

നടപടി: *വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.*

347

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വാർഷിക ധനകാര്യപത്രങ്ങൾ KSAD സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന നിലവിലുള്ള സമ്പ്രദായം നിർത്തലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. വാർഷിക ധനകാര്യപത്ര സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ, സംസ്ഥാനത്ത് ആകമാനം ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ നിർണയിക്കുന്ന ഒരു ഫീ നിരക്കിൽ തദ്ദേശീയമായി ലഭ്യമായ ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടന്റുകളെ ഏൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. വരുമാനത്തെയും ചെലവിനെയും ആശ്രയിച്ച് വ്യത്യസ്ത തദ്ദേശീയ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് വ്യത്യസ്ത ഫീസ് നൽകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.65)

നടപടി: *വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.*

348

ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടുകളുടെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിന്റെ ഫലദായകത്വം ഉറപ്പുവരുത്താൻ ശരിയായ ഒരു ഓഡിറ്റ് പദ്ധതിയിലൂടെ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ വാർഷിക ധനകാര്യ പത്രത്തിന്റെ അധിക ഓഡിറ്റ് നടത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.66)

നടപടി: *വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.*

349

ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടന്റുമാരുടെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ ഓഡിറ്റ് അവരുടെ എംപാനൽമെന്റ്, ഫീസ് നിശ്ചയിക്കൽ, തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ അധിക ഓഡിറ്റ് നിർവ്വഹണം എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന് മതിയായ മനുഷ്യ വിഭവങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു അനുയോജ്യശാഖ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.67)

നടപടി: *വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.*

350

ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനുള്ളിൽ തന്നെ ഒരു പ്രത്യേക സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് സെൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അവർക്ക്, നിശ്ചയിച്ചതുപോലെ പരിപാടികളുടെയും പ്രോജക്ടുകളുടെയും സാമൂഹിക ഓഡിറ്റുകൾ സുഗമമായി നടത്താം.

(ഖണ്ഡിക 6.1.68)

നടപടി: *വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.*

351

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ അനുവർത്തിക്കേണ്ട അക്കൗണ്ടിംഗ് & ഓഡിറ്റ് നിലവാരങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും കാലികമായി നവീകരിക്കുന്നതിനും ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനുള്ളിൽ തന്നെ ഒരു വിദഗ്ധ ഉപദേശക സമിതി ഉണ്ടായിരിക്കണം. C&AG യ്ക്ക് കീഴിൽ ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തിക്കുന്ന GASB-യുടെ (ഗവ. അക്കൗണ്ട്സ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് ബോർഡ്) ചുവടുപിടിച്ച് ഇതു രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.69)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

352

ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ വിവിധ കേഡറുകൾക്കായി ശേഷിനിർമ്മാണത്തിന് ഒരു സുസ്ഥാപിത സംവിധാനംകൂടി നടപ്പിൽ വരുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.70)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

353

മുകളിൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ ചുവടുപിടിച്ചുള്ള ഒരു ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ രൂപീകരണം, ഖജനാവിന് സാമ്പത്തിക ഭാരം കൂട്ടുകയില്ല, കാരണം വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങൾ/വകുപ്പുകൾ/സംഘടനകൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള വിവിധ ഓഡിറ്റുകൾ പരിശോധനകൾക്ക് നേരത്തേതന്നെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ജീവനക്കാരെ, കാര്യക്ഷമമായ ഫലങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ യുക്തിയുക്തമായി വിന്യസിക്കാവുന്നതാണ്. പുനർവിന്യസിക്കപ്പെട്ടതും, സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ടതും, ഡെപ്യൂട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടതുമായ എല്ലാ തസ്തികകളും അവയിലെ ജീവനക്കാർ വിരമിക്കുമ്പോൾ യഥാകാലം 'അപ്രത്യക്ഷ'മാകുന്നതായി കണക്കാക്കപ്പെടേണ്ടതും പുതുതായി നിലവിൽ വരുന്ന പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട സംഘടനാചട്ടക്കൂടിനെ ആധാരമാക്കി പുതിയ നിയമനങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.71)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

354

ധനകാര്യ സെക്രട്ടറി, കേരള അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ, LSGD സെക്രട്ടറി, LSGDയുടെ പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടർ എന്നിവർ അടങ്ങിയ ഒരു കൂടിയാലോചനാസമിതി ഉണ്ടായിരിക്കണം; ഈ സമിതിയുമായി ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന് പലപ്പോഴും ഇടപഴകാവുന്നതും ഉപദേശത്തിന് മാർഗനിർദ്ദേശത്തിനുമായി വിഷയങ്ങൾ അവരുമായി ചർച്ച ചെയ്യാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.72)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

355

മുകളിൽപ്പറഞ്ഞനിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട്, കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ആക്ട് എന്നിവയ്ക്ക് ഗണ്യമായ ഭേദഗതികൾ വേണ്ടിവരും. പ്രക്രിയ സത്വരഗതിയിലാക്കുന്നതിന് ധനകാര്യ സെക്രട്ടറി, അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ, ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറി (LSGD), തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെക്കുറിച്ച് നല്ല പരിജ്ഞാനമുള്ള ഇന്ത്യൻ ഓഡിറ്റ് & അക്കൗണ്ട്സ് സർവീസിലെ വിരമിച്ച രണ്ട് ഓഫീസർമാർ KSAD ഡയറക്ടർ എന്നിവർ അടങ്ങിയ ഒരു സമിതിക്ക് പരിശോധിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു കരട് തയ്യാറാക്കാൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് പബ്ലിക് ഓഡിറ്റേഴ്സ് ഓഫ് ഇന്ത്യയോട് ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.1.73)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

356

പൗരന്മാർക്ക് 'ഓംബുഡ്സ്മാനിൽ' പരാതി നൽകാമെന്ന വസ്തുതയുംപരാതിയ്ക്ക് ആധാരമായ വിഷയങ്ങളും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെയും സ്ഥാനമാറ്റം നടത്തിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഓഫീസുകളുടെ പ്രധാന ഇടങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധാർഹമായ രീതിയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.2.7)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

357

ഓംബുഡ്സ്മാന്റെ അധികാരങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ലഘുലേഖ എല്ലാ ഗ്രന്ഥശാലകളിലും SHGകളിലും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ പൗരസമൂഹ സംഘടനകളിലും പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.2.8)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

358

പരിശോധനകളും അന്വേഷണവും സുഗമമാക്കുന്നതിന് സെക്ഷൻ 271 (1) ഇനി പറയുന്ന രീതിയിൽ പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്: “ഓംബുഡ്സ്മാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതുപോലെ, പരിശോധനകൾക്കും, അന്വേഷണത്തിനുമായി ഒരു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഏത് വകുപ്പിൽ/ ഏജൻസിയിൽ നിന്നും സർക്കാരിന്റെ ഏത് ഓഫീസറുടെയും ജീവനക്കാരന്റെയും സേവനങ്ങൾ ഓംബുഡ്സ്മാന് ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്”.

(ഖണ്ഡിക 6.2.9)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

359

പരിശോധനകൾ/അന്വേഷണങ്ങൾ സ്വമേധയാ നടത്താൻ ഓംബുഡ്സ്മാനെ അധികാരപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.2.10)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

360

സുപ്രധാനമെന്ന് ഓംബുഡ്സ്മാന് തോന്നുന്ന കേസുകളിൽ പരിശോധനകൾ/ അന്വേഷണം 'വിജിലൻസ് ആന്റി കറപ്ഷൻ' ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.2.11)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

361

തെളിവുകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും ഒത്തുനോക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നതിനായി ഓംബുഡ്സ്മാന്റെ ഓഫീസിൽ ഒരു ഗവൺമെന്റ് പ്ലീഡറെ നിയമിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.2.12)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

362

തുടക്കത്തിൽ വിഭാവന ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നതുപോലെ ബഹുവിധ കാഴ്ചപ്പാടുകളിലൂടെ കൂട്ടായ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിന്, ഹൈക്കോടതിയിലെ സർവീസിലിരിക്കുന്നതോ വിരമിച്ചതോ ആയ ഒരു ജഡ്ജി അധ്യക്ഷനായും ഗവൺമെന്റ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ റാങ്കിൽ കുറയാത്ത സർവീസിൽ ഇരിക്കുന്നതോ വിരമിച്ചതോ ആയ ഒരു ഓഫീസറും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിൽ ആഴത്തിലുള്ള ധാരണയുള്ള കക്ഷിരാഷ്ട്രീയമില്ലാത്ത ഒരു പ്രഗൽഭവ്യക്തിയും അംഗങ്ങളുമായുള്ള ഒരു മൂന്നംഗ സമിതിയായി ഓംബുഡ്സ്മാനെ മാറ്റണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു. തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ നിഷ്പക്ഷത ഉറപ്പാക്കാൻ, അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സമിതി തുടക്കത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നതുപോലെ മുഖ്യമന്ത്രിയും പ്രതിപക്ഷനേതാവും ചേർന്ന് അധ്യക്ഷനേയും അംഗങ്ങളെയും കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.2.13)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

363

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായുള്ള ടിബ്യൂണൽ ശുപാർശകൾ

നിലവിലുള്ള കേസുകളുടെ എണ്ണവും ഇനിയും ഉയരുവാനുള്ള സാധ്യതയും കണക്കിലെടുത്ത് സൗകര്യപ്രദമായ സ്ഥലം കിട്ടുകയാണെങ്കിൽ രണ്ട് അപ്പേലേറ്റ് ട്രിബ്യൂണലുകൾ കൂടി-ഒന്ന് മധ്യമേഖലയിലും ഒന്ന് ഉത്തരമേഖലയിലും-രൂപീകരിക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ അപ്പീൽ നൽകുന്നവർക്ക് എളുപ്പത്തിനായി ട്രിബ്യൂണലുകൾ ജില്ലാതല വിചാരണ സെക്ഷനുകളും നടത്തണമെന്ന് വ്യവസ്ഥചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.2.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

364

6.3 സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വവും സുതാര്യതയും

ശുപാർശകൾ

തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിൽ സ്വകാര്യതയും തുറന്ന ഭരണനടപടികളും നിലനിർത്തുന്നതിന് താഴെ ലിസ്റ്റിൽ ഇരിക്കുന്ന ചില അവശ്യതയാങ്ങൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്:

- (i) ആരൊക്കെ എന്തൊക്കെ സേവനങ്ങൾ ആണ് നൽകേണ്ടത്, നിർദ്ദിഷ്ട നിലവാരങ്ങളും നിരക്കുകളും (എന്തെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ) തീരുമാനം എടുക്കുന്ന പ്രക്രിയകൾ, പരാതി പരിഹാര & ആപ്പീൽ സംവിധാനം, പ്രതീക്ഷിത ഔട്ട്പുട്ടുകളും ഫലങ്ങളും എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ തങ്ങളുടെ വ്യത്യസ്ത അവകാശങ്ങളെ കുറിച്ച് പൗരജനത്തിന് വ്യാപകമായ ധാരണ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇതിനായി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വെബ്സൈറ്റിൽ വിശദാംശങ്ങളെല്ലാം നൽകിയിരിക്കണം; പൊതുജനത്തിന് സേവനങ്ങൾ എളുപ്പത്തിൽ അഭിഗമ്യമാക്കാൻ ഉപഭോക്തൃ സൗഹൃദ മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ രൂപകൽപ്പന ചെയ്ത് ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ എല്ലാ ക്രമീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും എല്ലാ പ്രക്രിയകളും കൗൺസിൽ തീരുമാനങ്ങളും ഗുണഭോക്താക്കളുടെ പട്ടികയും വൻകിട പ്രോജക്ടുകളുടെ വിശദാംശങ്ങളും പൊതുജനത്തിന് അനായാസം വായിച്ചറിയുവാൻ വേണ്ടി തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.
- (ii) എല്ലാപൗരന്മാർക്കും തുല്യവും തുറന്നതുമായ വിവരപ്രവേശം ഉണ്ടായിരിക്കണം. വാട്സാപ്പ്, ഇൻസ്റ്റഗ്രാം, ഫേസ്ബുക്ക്, ട്വിറ്റർ മുതലായ സമൂഹമാധ്യമ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിൽ ഇതിനായി അനുയോജ്യമായും ബുദ്ധിപരമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. വിവിധ ഗുണഭോക്തൃ-ഉന്മുഖമായ പ്രോജക്ടുകളും അവയുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് മാനദണ്ഡങ്ങളും സംബന്ധിച്ച അപേക്ഷകളെ കുറിച്ചുള്ള സംയോജിത വിവരങ്ങളും, പരസ്യപ്രചാരണവും E-പ്ലാറ്റ്ഫോമുകൾ വഴി നൽകാവുന്നതാണ്. പൗരന്മാരിൽനിന്നുള്ള ഫീഡ്ബാക്കും അത്തരം സാമൂഹമാധ്യമ പ്ലാറ്റ്ഫോമുകളിലൂടെ ശേഖരിക്കാവുന്നതാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂട പ്രക്ഷേപണങ്ങൾക്കായി പ്രാദേശിക ചാനലുകളിലൂടെ ഒരു സ്റ്റോട്ട് കിട്ടുമോ എന്ന് ശ്രമിക്കാവുന്നതാണ്. സുപ്രധാന വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് കഴിവതും ഇലക്ട്രോണിക് രീതിയിൽ കാലികമായ E-ന്യൂസ് ലൈറ്റുകൾ പുറത്തിറക്കാവുന്നതാണ്.
- (iii) പാർശ്വവൽക്കൃതവിഭാഗങ്ങൾക്ക് വിവരലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്താൻ പ്രത്യേക പരിശ്രമങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ വിശ്വാസത്തിൽ എടുത്താൽ സാമൂഹിക പ്രവർത്തകർക്ക് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കാൻ കഴിയും.

- (iv) ആവശ്യമായി വരുന്നിടത്തെല്ലാം ജനത്തിന് വിവര ലഭ്യതയ്ക്കായി കഴിയുമെങ്കിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺസ് ഹെൽപ്പ് ഡെസ്കുകൾ എന്നിവരിലൂടെ ബാഹ്യ സൗകര്യങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കാവുന്നതാണ്.
- (v) എല്ലാപ്രസക്തവിവരങ്ങളും സാധാരണക്കാർക്ക് മനസ്സിലാക്കുന്നശൈലിയിൽ സാധാരണഭാഷയിലും, ഇലക്ട്രോണിക്കായും, സന്നദ്ധസജീവമായി പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ആവശ്യത്തിനായി ലഘുഫോർമാറ്റിൽ ആയിരിക്കണം വിവരങ്ങൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്ത് പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടത്. വിവരങ്ങൾ കൃത്യമായി അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുകയും ഈ ആവശ്യത്തിനായി ഉത്തരവാദിത്വം നിശ്ചയിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 6.3.14)

നടപടി: നിലവിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്. മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

365

ഈതത്വങ്ങൾ അനുവർത്തിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ പഞ്ചായത്തീരാജ് & മുൻസിപ്പാലിറ്റീസ് ആക്റ്റിനു കീഴിൽ ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്. കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ ചട്ടങ്ങൾ നിയമബദ്ധമായ വെളിപ്പെടുത്തലുകളും സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.3.15)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

366

തദ്ദേശഗവൺമെന്റുകൾ തങ്ങളുടെ എല്ലാതീരുമാനങ്ങൾക്കും വേണ്ടത്ര വ്യക്തമായി കാരണങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്നും വിവിധ തീരുമാനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും പൊതുജന സേവനവുമായും അവരുടെ ആനുകൂല്യങ്ങളുമായും സംബന്ധിച്ച്-സീകരിച്ച തത്വങ്ങളും മാനദണ്ഡങ്ങളും വ്യക്തമാക്കേണ്ടതാണെന്നും, ചട്ടങ്ങൾ നിയമപരമായി നിർബന്ധമാക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു തദ്ദേശഭരണകൂടം എന്തെങ്കിലും മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുമ്പോഴൊക്കെ അതിനുള്ള കാരണം രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.3.16)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

367

പ്രാദേശികനയങ്ങളിൽ സുപ്രധാനമാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുമ്പോൾ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുവാൻ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അവസരം നൽകേണ്ടതും, ഈ നിർദ്ദേശങ്ങളും അവയുടെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കുള്ള പ്രതികരണവും പരസ്യമായി വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.3.17)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

368

ചലനാത്മകമായ ഒരു പൗരവിവരസംവിധാനം നടപ്പിലാക്കണം. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ തങ്ങളുടെ വെബ്സൈറ്റുകളിൽ വിവരം നൽകുമ്പോൾ എല്ലാ തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റുകളിൽനിന്നുമുള്ള വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിച്ച് അവ ഒരു പോർട്ടലിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. വർക്ക് ഓർഡർ, വർക്ക് എസ്റ്റിമേറ്റ്, വിവിധ അനുമതികൾ പൂർത്തീകരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ, ഉപയോഗപ്പെടുത്തൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ മുതലായി തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ നൽകുന്ന എല്ലാ രേഖകളും അവയിലെ ദുരൂഹമായ ഭാഷ ഒഴിവാക്കി സാധാരണക്കാരന് മനസ്സിലാക്കുന്ന ലളിതഭാഷ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്. വിവരബോർഡുകൾ, ഭിത്തി പെയിന്റിങ്ങുകൾ മുതലായവ അവലംബിക്കാവുന്നതാണ്. 2017-ൽ കില കേരള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പബ്ലിക് റിപ്പോർട്ടിംഗ് മാനുവൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു ഇത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഇതരവിഭാഗങ്ങൾക്കായി വിശകലനം ചെയ്യുകയും നവീകരിക്കുകയും അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ ഇണക്കിയെടുക്കുകയും ചെയ്യാം.

(ഖണ്ഡിക 6.3.18)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതാണ്. മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

369

സിറ്റിസൺ സ്റ്റാർട്ടർ സംബന്ധിച്ച സെക്ഷനുകൾ താഴെപ്പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് വികസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്:

- (i) സിറ്റിസൺസ് ചാപ്റ്ററിനെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധ സൃഷ്ടി
- (ii) സർക്കാരിന്റെ വ്യത്യസ്ത സേവനങ്ങൾക്ക് മിനിമം നിലവാരങ്ങൾ നിഷ്കർഷിക്കുക.
- (iii) തല്പരകക്ഷികളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റുകൾ സേവനവിതരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രക്രിയകളും നടപടികളും.
- (iv) വ്യത്യസ്ത സേവനങ്ങളും, ആനുകൂല്യങ്ങളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകളും മാനദണ്ഡങ്ങളും പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നറപ്പുവരുത്തുക.
- (v) വിവിധ സേവനങ്ങൾക്ക് ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട വ്യക്തികളുടെ പേരുകൾ സൂചിപ്പിക്കുക.
- (vi) ഓരോ സേവനത്തിന്റെയും വിതരണത്തിനുള്ള സമയപരിധി പ്രസ്താവിക്കുക.
- (vii) നിയമബദ്ധമായ ഒരു കൃത്യ സമ്പ്രദായം ഉണ്ടായിരിക്കണം; ഇതിന് അപവാദം വേണമെങ്കിൽ അത്തരം അപവാദത്തിനുള്ള ഉപാധികൾ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കണം.
- (viii) എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും അവരുടെ കീഴിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും സേവനവിതരണ പദ്ധതികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- (ix) സേവനങ്ങളുടെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സേവനവിതരണ പദ്ധതിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടതാണ്; ഇത് വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ചേർക്കേണ്ടതാണ്.
- (x) ഒരു തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ കാലയളവിൽ തുടക്കത്തിലും മധ്യത്തിലും സിറ്റിസൺസ് ചാർട്ടറിന്റെയും സേവനവിതരണ പദ്ധതിയുടെയും ഒരു പങ്കാളിത്ത വിലയിരുത്തൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇത് ഒരു ഓൺലൈൻ സർവ്വേയിലൂടെ നടത്താവുന്നതാണ്. സർവ്വേഫലങ്ങൾ രൂപകൽപ്പന ചെയ്യുന്നതിന് നേതൃത്വം നൽകുന്നതിനും വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനും, വിദഗ്ദ്ധരുടെ ഏജൻസികളുടെ സഹായം തേടാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.3.19)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

370

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഒരു ആവലാതി പരിഹാര നടപടിക്രമം അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. ആവലാതി എന്നത് നടപടിയെടുക്കേണ്ട ഒരു തെറ്റായി നിർവ്വചിക്കപ്പെടുന്നു; ഓരോസ്ഥാപനത്തിനും ആവലാതി പരിഹാര ഓഫീസർ വിജ്ഞാപനം നൽകേണ്ടതാണ്. ആവലാതികൾ ഓൺലൈനായോ ഓഫ് ലൈനായോ നൽകാവുന്നതാണ്. എല്ലാ പരാതികളും ഒരു രജിസ്റ്ററിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടതും അതിലെടുക്കുന്ന നടപടിയുടെ പുരോഗതിപൗരന്മാർക്ക് കാണുകയോ, അറിയുകയോ ചെയ്യാൻ തക്കവണ്ണം രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്; അന്തിമ തീരുമാനം കഴിയുന്നതും വേഗത്തിൽ എടുക്കുകയും പ്രസക്തമായ കുറിപ്പുകൾ രജിസ്റ്ററിൽ രേഖപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഏകദേശം ഒരേ സ്വഭാവത്തിലുള്ള പരാതികളിൽ നടപടിയെടുക്കുമ്പോൾ “First come First Served” തത്വം അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.3.20)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതാണ്.

371

ഒരുതീരുമാനം സംബന്ധിച്ച് 20-ൽ കൂടുതൽ പരാതിലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു പരസ്യ വിചാരണ സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്; ബന്ധപ്പെട്ട സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സൺ അധ്യക്ഷനായും, ബന്ധപ്പെട്ട ഓഫീസറും ഈ ആവശ്യത്തിനായി കണ്ടെത്തിയ സല്ലേരുള്ള ഒരു സന്നദ്ധസേവകനും അംഗങ്ങളായും ഉള്ള ഒരു പാനലാണ് പരസ്യവിചാരണ നടത്തേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 6.3.21)

നടപടി: ആവശ്യാനുസരണം കേസുകൾ പരിശോധിച്ച് തീർപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.

372

സാമൂഹികഓഡിറ്റ് നിയമബന്ധം ആക്കുന്നതിന് കേരളപഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് കേരളമുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് എന്നിവയിൽ ആവശ്യമായ വ്യവസ്ഥകൾ ചേർക്കേണ്ടതാണ്. സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് CAG വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിന്റെ ഓഡിറ്റിംഗ് നിലവാരങ്ങൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ എല്ലാ ചെലവിനങ്ങൾക്കും സേവനങ്ങൾക്കും ബാധകമായ രീതിയിലാണ് നടത്തേണ്ടത്. ഇത് വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരു പ്രാവശ്യമെങ്കിലും നടത്തണം. രൂപീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ ഭാഗമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സംസ്ഥാനതല സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് യൂണിറ്റ് സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിനെ ഏകോപിപ്പിക്കണം. അതുവരെ അത് ഒരു സ്വയംഭരണ യൂണിറ്റായി പ്രവർത്തിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 6.3.22)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

373

ഒരുതരം തിരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രക്രിയയിലൂടെ കണ്ടെത്തപ്പെടുന്ന സ്വതന്ത്ര പ്രൊഫഷണലായ ഒരു ഡയറക്ടർ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് യൂണിറ്റിന് ഉണ്ടായിരിക്കണം : യൂണിറ്റിന് മൂന്ന് പ്രൊഫഷണലുകൾ കൂടി ഉണ്ടായിരിക്കണം; ഒരു ഓഡിറ്റ് വിദഗ്ദ്ധൻ, ഒരു സാമൂഹികപ്രവർത്തന വിദഗ്ദ്ധൻ, ഒരു വികസന വിദഗ്ദ്ധൻ, ഒരു മത്സരാധിഷ്ഠിത പ്രക്രിയയിലൂടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഇവർക്കെല്ലാം കുറഞ്ഞത് അഞ്ചുവർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഒരു സ്പെഷ്യൽ കേസ് എന്ന നിലയിൽ വിശ്വസനീയത ഉറപ്പാക്കാൻ ഡയറക്ടറേയും, പ്രൊഫഷണലുകളെയും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് പബ്ലിക് സർവീസ് കമ്മീഷനോട് ആവശ്യപ്പെടാം.

(ഖണ്ഡിക 6.3.23)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

374

മണ്ഡലതലത്തിൽ ഒരു സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് ഫെസിലിറ്റേഷൻ ടീമിന് സാമൂഹിക സുഗമമായ പ്രവർത്തനശൈലിയിൽ ആക്കാൻ സാധിക്കും; ഈ ടീമിന്റെ പകുതിപേരെ യോഗ്യരായ മത്സരാർത്ഥികളിൽ നിന്നും മത്സരപരീക്ഷ വഴിയാണ് തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത്; ഇവിടെ സെലക്ഷൻ യൂണിറ്റ് ഗ്രാമീണമേഖലയിൽ ബ്ലോക്കുകളും നഗരമേഖലകളിൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും ആയിരിക്കും. യോഗ്യരായ മത്സരാർത്ഥികൾ 21-45 പ്രായപരിധിയിലായിരിക്കണം; ഇവർ കഴിവതും കഴിഞ്ഞ് രണ്ടു വർഷക്കാലത്ത് ഓരോ വർഷവും കുറഞ്ഞത് 50 ദിവസം ജോലി പൂർത്തീകരിച്ച MGNREGS/AUEGS തൊഴിലാളികൾ / പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ മക്കളോ മുൻഗണനാ റേഷൻകാർഡ് ഉടമകളുടെ മക്കളോ ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 6.3.24)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

375

അംഗങ്ങളുടെ 50 ശതമാനം സ്ത്രീകൾ ആയിരിക്കണം; SC&ST, പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ എന്നിവർക്ക് സംവരണം ഉണ്ടായിരിക്കണം; ഇത് ആ പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യ ശതമാനത്തിന്റെ $2\frac{1}{2}$ ഇരട്ടിക്ക് (തൊട്ടടുത്ത ഉയർന്ന സംഖ്യയിലേക്ക് 'റൗണ്ട് ചെയ്യുന്നു') തത്തുല്യമായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 6.3.25)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

376

മറ്റേപകുതി പൗരസമൂഹ സംഘടനകൾ, അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾ എന്നിവരിൽനിന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരിക്കണം; ഇത് 1:1 അനുപാതത്തിൽ 50%

സ്ത്രീകളാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ടായിരിക്കണം. IMGയോ CMDയോ പോലെയുള്ള ഒരു സ്വതന്ത്ര ഏജൻസി നടത്തുന്ന ഒരു പരീക്ഷയിലൂടെ ആയിരിക്കണം മെറിറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ CSOകളിൽ നിന്നുള്ള ഈ തെരഞ്ഞെടുപ്പ്. താല്പര്യപ്പെട്ട വന്നിട്ടുള്ളവരിൽനിന്ന് നറുക്കെടുത്തായിരിക്കണം വിദ്യാർത്ഥി സന്നദ്ധസേവകരെ തെരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത്. വിദ്യാർത്ഥി സന്നദ്ധസേവകര ഒഴികെയുള്ള ടീമുകളുടെ കാലാവധി അഞ്ചു വർഷമായിരിക്കും (ഖണ്ഡിക 6.3.26)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

377

ജനങ്ങളാണ് യഥാർത്ഥ ഓഡിറ്റർമാർ എന്നത് വ്യക്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്; രേഖകൾ പരിശോധിക്കുകയും, ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും പ്രശ്നങ്ങളും ക്രമക്കേടുകളും, വിജയങ്ങളും പരാജയങ്ങളും, നിയന്ത്രണങ്ങളും തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്യുന്നത് വഴി ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാർ ഈ പ്രക്രിയയെ സഹായിക്കുന്നതാണ്; അവർ ഒരു റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി അധികം ഇൻപ്പുട്ടുകൾക്കായി ജനങ്ങൾക്ക് നൽകുകയും അതിനുശേഷം കരടിനെ അന്തിമരൂപം നൽകി ഗ്രാമ/വാർഡുസഭകളിൽ സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. തദ്ദേശഭരണകൂടം കരടിനോട് പ്രതികരിക്കുകയും, പ്രതികരണത്തെ ആസ്പദമാക്കി വേണ്ട ഭേദഗതികൾക്ക് ശേഷം അന്തിമരൂപം നൽകുകയും വെബ്സൈറ്റിൽ അപ്ലോഡ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. (ഖണ്ഡിക 6.3.27)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

378

സാമൂഹിക ആഡിറ്റോറി റിപ്പോർട്ടിന് അന്തിമരൂപം നൽകി കഴിഞ്ഞാൽ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടം തുടർനടപടികൾ എടുക്കേണ്ടതാണ്; ഇതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ അതൊരു ദുഷ് ചെയ്തിയായി കരുതപ്പെടുകയും ജില്ലാതലത്തിലെ ചുമതലപ്പെട്ട ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ അപേക്ഷയെ ആസ്പദമാക്കി ഓംബുഡ് സ്മാൻ കൃത്യവിലോപം എന്ന നിലയിൽ അതിനെ കണക്കാക്കുകയും ചെയ്യും. (ഖണ്ഡിക 6.3.28)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

379

സംസ്ഥാനതലത്തിൽ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് യൂണിറ്റിന്റെ ചിലവും ശേഷിനിർമ്മാണത്തിന് വരുന്ന ചിലവും സർക്കാർവഹിക്കുന്നതാണ്. മണ്ഡലതല സാമൂഹിക ഓഡിറ്റിന്റെ ചെലവ് ആദ്യമായി സർക്കാർ വഹിക്കുകയും, സംസ്ഥാനതല യൂണിറ്റ് ആധികാരികമാക്കി തങ്ങളുടെ എക്സ്പെന്റീച്ചർ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് സമർപ്പിച്ച 15 ദിവസത്തിനകം ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടം തുക റീ ഇംബ്ലേഴ്സ് ചെയ്യുന്നതുമായിരിക്കും. (ഖണ്ഡിക 6.3.29)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

380

പഞ്ചായത്തീരാജ് & മുനിസിപ്പൽ ആക്റ്റിൽ ചേർക്കുന്നതിനായി പ്രസക്തമായ സെക്ഷനുകൾക്ക് കീഴിൽ സർക്കാർ വിശദമായ സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് ചട്ടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതായിരിക്കും; കൂടാതെ വിശദമായ ഒരു സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് മാനുവൽ ഗവൺമെന്റിന് പുറത്തിറക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 6.3.30)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

381

6.4 നൈതികതയും സത്യസന്ധതയും

ശിപാർശകൾ

സദനസൃതമായി കേരളാപഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിലും, കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റീസ് ആക്ടിലും വ്യതിരിക്തമായ ഒരു അധ്യായമായി നീതിശാസ്ത്ര സംഹിതയെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു അധ്യായം ചേർക്കാവുന്നതാണെന്ന് കമ്മീഷൻ ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 6.4.9)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

382

ഈ സംഹിതയുടെ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങൾ നിസ്വാർത്ഥത സത്യസന്ധത ബഹുമാനം ഉത്തരവാദിത്വം പൊതുസേവനം സഹകരണം എന്നിവയായിരിക്കും. നിസ്വാർത്ഥതയിൽ പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത് വ്യക്തിപരമായ താല്പര്യങ്ങൾ മാറ്റിവെച്ചുകൊണ്ട് ജനങ്ങളുടെ പൊതുനന്മയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നുക എന്നതാണ്.

- (i) വിഭവങ്ങളുടെ വകയിരുത്തൽ ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകൽ, ഉടമ്പടികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യൽ എന്നിവയ്ക്ക് വിശേഷാൽ പ്രാധാന്യം കൊടുത്തുകൊണ്ട് എല്ലാ ഇടപാടുകളിലും സത്യസന്ധമായും, സുതാര്യമായും പ്രവർത്തിക്കുക എന്നതാണ് സത്യസന്ധത കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്.
- (ii) ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും അന്തസ്സ് ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുമെന്നും വ്യക്തിയുടെയോ സൂഹത്തിന്റെയോ, ഓരോ പ്രശ്നവും ധാരണയോടെയും, അനുഭാവത്തോടെയും പരിഗണിക്കപ്പെടുമെന്നുമാണ് ബഹുമാനം എന്ന പദം കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. അപമാനിക്കുന്നതോ, ശകാരിക്കുന്നതോ, വെറുപ്പുനിറഞ്ഞതോ, അലക്ഷ്യമോ ആയ പെരുമാറ്റം സ്വീകാര്യമല്ല എന്ന ബഹുമാനം എന്ന പദം ഉറപ്പാക്കുന്നു. അധികാരസ്ഥാനങ്ങളിലുള്ളവരോട് ആദരവോടെ പെരുമാറണമെന്നും ഇത് അർത്ഥമാക്കുന്നു.

- (iii) നിയമപ്രകാരം, എടുക്കേണ്ട എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളിലും ചുമതലാബോധം എന്നതാണ് ഉത്തരവാദിത്വം കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. 'അന്ത്യോദയ' എന്ന അർത്ഥത്തിൽ നീതിയുക്തയും, സുതാര്യവുമായ ഒരു രീതിയിൽ വിവേചനം പ്രകടിപ്പിക്കേണ്ട സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം ഈ വാക്ക് പ്രസക്തമാണ്. സമൂഹവുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് വിവിധ തീരുമാനങ്ങളുടെ കാരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയും അവർക്ക് വിശദവിവരങ്ങൾ നൽകുക എന്നതും ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെടുന്നു.
- (iv) തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികളും ഉദ്യോഗസ്ഥരും യജമാനൻ എന്നതിനേക്കാൾ ജനങ്ങളുടെ ദാസന്മാരാണെന്നും അവരുടെ അവകാശങ്ങളും, ആവശ്യങ്ങളും മുൻഗണനകളും ആദരിച്ചുകൊണ്ട് അവരുടെ ക്ഷേമത്തിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിക്കുന്നവരാണെന്നും പൊതുസേവനം അർത്ഥമാക്കുന്നു. ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളോടും, പ്രതീക്ഷകളോടും പ്രതികരിച്ചുകൊണ്ട് സേവനത്തിൽ നിരന്തരം പുരോഗതി എന്നാണ് ഇതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്.
- (v) ഓരോ വ്യക്തിക്കും തന്റെ ശേഷിക്കുന്നസ്മൃതമായി മറ്റുള്ളവരുമായി ചേർന്ന് ജോലിചെയ്ത് സംയുക്ത ഊർജ്ജവും, മൂല്യവും കൈവരിക്കാനുതകുന്ന സഹകരണാത്മകമായ ഒരു പ്രവർത്തന ശൈലിയാണ് സഹകരണം എന്ന പദംകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. വ്യത്യസ്ത പരിപാടികളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷാൽക്കരിക്കാൻ ജനങ്ങളുമായുള്ള അടുത്ത പങ്കാളിത്തമാണ് അത് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്.

(ഖണ്ഡിക 6.4.10)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

383

ഈ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളിൽ താഴെപറയുന്നവ ഉൾപ്പെടുന്നു:

- (i) വസ്തുതകളുടെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വവും ന്യായപൂർണ്ണവുമായ വിശകലനത്തെ ആസ്പദമാക്കി തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുക.
- (ii) പൊതു വസ്തുവകകളും, പൊതുവിഭവങ്ങളും അങ്ങേയറ്റം ഉത്സാഹത്തോടെ സംരക്ഷിക്കുക.
- (iii) തന്റെസ്വകാര്യതാല്പര്യങ്ങൾ വളർത്തുന്നതിന് യാതൊരാളും തന്റെ സ്ഥാനം അനർഹമായതരത്തിൽ ഉപയോഗിക്കരുത്.
- (iv) പ്രസക്തമായ എല്ലാ താല്പര്യങ്ങളും കാലേകൂട്ടിപ്രഖ്യാപിക്കുന്നതുവഴി എല്ലാ താല്പര്യസംഘട്ടനങ്ങളും ഒഴിവാക്കാം.
- (v) ഒരു അടിസ്ഥാനതത്വം എന്ന നിലയ്ക്ക് സുതാര്യത അനുവർത്തിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ഒരു വ്യക്തിക്കോ, ഒരു കൂട്ടം വ്യക്തികൾക്കോ അന്യായമായ നേട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി കൊടുക്കുകയോ, ഒരു വ്യക്തിയുടെ സ്വകാര്യതയ്ക്ക് തുരങ്കം വയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാവുന്ന രീതിയിൽ 'കോൺഫിഡൻഷ്യൽ' ആയ വിവരങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല.
- (vi) ഒരു തീരുമാനത്തിന്റെ മാർഗ്ഗദർശകമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിനുശേഷം വിവേചനാധികാരങ്ങൾ നിഷ്പക്ഷമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തണം.

(vii) സ്വന്തമായ നേട്ടങ്ങൾക്കോ, മറ്റുള്ളവരെ ഉപദ്രവിക്കുന്നതിനോ, ഔദ്യോഗികസ്ഥാനം ദുരുപയോഗപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല.

(viii) തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് അവമതി ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്യാൻ പാടില്ല.

(ix) വിമത ആശയങ്ങൾക്കും, അഭിപ്രായ വ്യത്യാസങ്ങൾക്കും ബഹുമാനംകൊടുക്കണം; ധാരണപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനും, കഴിയുമെങ്കിൽ സമവായത്തിലൂടെ കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട തീരുമാനം എടുക്കുന്നതിനും പരിഗണിക്കപ്പെടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളുടെ വിവിധവശങ്ങൾ പുറത്തുകൊണ്ടുവരുന്നതിന് ചർച്ചകളും സംവാദങ്ങളും സംഭാഷണങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ബോധപൂർവ്വമായ പരിശ്രമങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം.

(ഖണ്ഡിക 6.4.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

384

പാർട്ട് B

തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ ആസൂത്രണം സുഗമമാക്കുന്നതിന്

സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പങ്ക് വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ശിപാർശകൾ-സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പങ്ക്

സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് സാധ്യമാക്കാൻ നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളുടെ ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ സ്വയംഭരണ അവകാശം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ പരിശ്രമിക്കുന്നതും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ സ്വയംഭരണാവകാശവും പദവിയും നേരിട്ടോ അല്ലാതെയോ കുറയ്ക്കുന്ന ഒന്നും തന്നെ ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് ആകുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 8.3)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

385

ആകൃഷ്ടരായ ചട്ടങ്ങളും അനുസരിച്ചല്ലാതെയുള്ള പ്രത്യേകിച്ചും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ വരുമാനത്തെ ബാധിക്കുന്ന ഒരു എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഉത്തരവും സംസ്ഥാന സർക്കാർ പാസാക്കാൻ പാടില്ല.

(ഖണ്ഡിക 8.4)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

386

അപേക്ഷയിന്മേൽ സംയോജിതമായ രീതിയിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിശദീകരണങ്ങൾ നൽകുന്നതും, സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി ക്ലിയറൻസുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതും/സൗകര്യപ്പെടുത്തുന്നതുമായിരിക്കും. എന്തായാലും ഇതിന് ഉപരിയായി കാര്യക്ഷമതയുടെ താല്പര്യം മുൻനിർത്തി സജീവ സന്നദ്ധമായി വിശദീകരണങ്ങളും, സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി

ക്ലിയറൻസുകളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഒരു സംവിധാനവും, ഒരു പ്രോട്ടോക്കോളും രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.5)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

387

സംസ്ഥാന ഭരണകൂടങ്ങളിലേക്കും സ്ഥാനം മാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട മറ്റു വകുപ്പുകളിലേക്കുമുള്ള ഉയർന്ന തസ്തികകളിലേയ്ക്കുള്ള പ്രമോഷനുകളും, നിയമനങ്ങളും സംസ്ഥാനസർക്കാർ സംയോജിതമായി നടത്തുകയും, ഇത് സംബന്ധിച്ച ചിലപ്പോഴൊക്കെ ഉണ്ടാകുന്ന ഇപ്പോഴത്തെ കാലതാമസങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.6)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

388

തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുമ്പോൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ തമ്മിൽ വിവേചനം കാണിക്കില്ല; ഇക്വിറ്റിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതുൾപ്പെടെ, എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും ഒരേ മാനദണ്ഡങ്ങളും നിലവാരങ്ങളുമാണ് ബാധകമാക്കുക.

(ഖണ്ഡിക 8.7)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

389

തദ്ദേശഭരണത്തിന്മേൽ ധനസഹായമില്ലാത്ത പുതിയൊരു നിർബന്ധപദ്ധതികളും അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്നില്ലെന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ ധനകാര്യ ബാധ്യതകൾ വരുത്തുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തെ ഉപദേശിക്കുന്നതിൽനിന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാരിനെ യാതൊന്നും തന്നെ തടയുന്നതല്ല.

(ഖണ്ഡിക 8.8)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

390

സംസ്ഥാന സർക്കാർ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സന്നദ്ധസജീവമായ പിന്തുണ നൽകുകയും അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി നിർവ്വഹിക്കാൻ സാധ്യമായതെല്ലാം ചെയ്യുകയും വേണം. ഇതിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമങ്ങൾ, നയങ്ങൾ, സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് അനുസൃതമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ വ്യത്യസ്ത വകുപ്പുകൾക്ക് നിയമബദ്ധമായ സാഹചര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്ന കാര്യം ഉൾപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 8.9)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

391

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ എത്രയും സത്വരമായി സർക്കാർ പരിഹരിക്കുകയോ; ഉന്നയിക്കപ്പെടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളോട് 'Speaking Response' സമീപനം സ്വീകരിക്കുകയോ വേണം.

(ഖണ്ഡിക 8.10)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

392

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനമണ്ഡലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നയങ്ങളോ വാർഷിക പദ്ധതികളും പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികളും എന്നിവയോ രൂപീകരിക്കുമ്പോൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.11)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

393

സംസ്ഥാന സർക്കാർ,തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന പൊതുസേവന വിതരണത്തിന്റെ ഓരോ സ്ഥാപനത്തിനുമായി യുക്തിയുക്തമായ നിലവാരങ്ങളും സൗകര്യങ്ങളും വികസിപ്പിക്കുകയും സമയബന്ധിതമായ ഒരു രീതിയിൽ അവ കൈവരിക്കാൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ ശേഷിയുള്ളവരാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 8.12)

നടപടി: നിലവിൽ സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ISO സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ നേടിയെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും TQM, ISO സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ കൈവരിക്കാൻ ശ്രമങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ട്.

394

പൊതുവികസന വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് സഹകരണാത്മക ഭരണം കൈവരിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനസർക്കാർ സജീവമായി അന്തർ-തദ്ദേശ-ഭരണകൂടതല ഏകോപനം സഹകരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും,അന്തർപ്രവർത്തനം സുഗമമാക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 8.13)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതാണ്.

395

സംസ്ഥാന സർക്കാർ തദ്ദേശഭരണകൂട സംഘടനകളുമായി ബന്ധം നിലനിർത്തുകയും ശേഷിനിർമ്മാണം ഉൾപ്പെടെ നയങ്ങളിലും പരിപാടികളിലും നിർദ്ദേശങ്ങളും ഫീഡ്ബാക്കും നൽകാൻ അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 8.14)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

396

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഉദ്യോഗസ്ഥരും ജനപ്രതിനിധികളും തമ്മിൽ ഒരുമിച്ച് ചേർന്നുകൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനത്തിന് സർക്കാർ സജീവമായി സുഗമസാഹചര്യങ്ങൾ ഒരുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.15)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

397

തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി നിർവഹിക്കാൻ ശേഷിനൽകുന്നതിന് സർക്കാർ ചിട്ടയോടെയുള്ളതും, സമയബന്ധിതവുമായ ഒരു രീതിയിൽ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ ശേഷി കെട്ടിപ്പടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.16)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

398

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനവും മറ്റേതെങ്കിലും വകുപ്പും തമ്മിൽ എന്തെങ്കിലും തർക്കമുണ്ടായാൽ ആയത്, ചീഫ് സെക്രട്ടറി അധ്യക്ഷനായും, നിയമവകുപ്പുസെക്രട്ടറി, ധനകാര്യസെക്രട്ടറി, LSGD സെക്രട്ടറി, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുസെക്രട്ടറി എന്നിവർ അംഗങ്ങളായുള്ള ഒരു എംപവേർഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതും, ഈ കമ്മിറ്റിയുടെ തീരുമാനം ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾ അനുസരിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥരാകുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.17)

നടപടി: നിലവിൽ ഈ ചുമതല നിർവഹിക്കുന്ന ഏകോപനസമിതിയ്ക്ക്, ശ്രദ്ധാർഹമായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ ഏതു സെക്രട്ടറിയുടെയും അഭിപ്രായം തേടാവുന്നതാണ്.

399

സർക്കാർ വികേന്ദ്രീകരണം സംബന്ധിച്ച് ഒരു വാർഷിക പെർഫോമൻസ് റിപ്പോർട്ട് സംസ്ഥാന നിയമനിർമ്മാണസഭയ്ക്ക് മുൻപാകെ വയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.18)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

400

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വാർഷിക പദ്ധതികൾ, ജില്ലാ പദ്ധതികൾ, പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ എന്നിവയുടെ തയ്യാറാക്കൽ സുഗമമാക്കുന്നതിന് വകുപ്പുതലവന്മാർ (HoDs) സജീവസന്നദ്ധമായ ഒരു പങ്കാളിത്തം വഹിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ എല്ലാ തലങ്ങളിലെയും ജീവനക്കാരുടെ പ്രത്യേക പരിശീലനം, തന്ത്രപരമായ പിന്തുണയ്ക്ക് അവലോകന യോഗങ്ങൾ നടത്തൽ, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെയും DPCയെയും പിന്തുണയ്ക്കാൻ, വിദഗ്ധരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കൽ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ ഡേറ്റ ആസൂത്രമാക്കി തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ

മുൻഗണനാ ഇടപെടൽ മേഖലകളിൽ HoDകൾ ഉപദേശകരെ നൽകേണ്ടതാണ്, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് വിവിധയിനം മാതൃക പ്രോജക്ടുകൾ പ്രത്യേകിച്ച് നൂതന സംരംഭങ്ങളായിട്ടുള്ളവ പ്രചരിപ്പിച്ച് നൽകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.24)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

401

തങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രോജക്ടുകളുടെ സുഗമമായ നടപ്പാക്കലിനുവേണ്ടി വിവിധ ക്ലിയറൻസുകളും വിശദീകരണങ്ങളും സൗകര്യപ്രദമായി നേടിയെടുക്കുന്നതിന് HoDകൾ തങ്ങൾക്കകീഴിലുള്ള നടപ്പാക്കൽ ഓഫീസർമാരും സംസ്ഥാന സർക്കാരും തമ്മിൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു പാലമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.25)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

402

വകുപ്പുകൾ ബഹുതല ആസൂത്രണം സൗകര്യപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. അതായത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്/ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് & സംസ്ഥാനതലങ്ങളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ & കോർപ്പറേഷനുകളുടെ തലത്തിലും.

(ഖണ്ഡിക 8.26)

നടപടി: നിരസിച്ചു

403

ആവശ്യത്തിന്മേൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതിക സഹായം - പ്രത്യേകിച്ചും നൂതന പ്രോജക്ടുകളുടെ തയ്യാറെടുപ്പിന് - നൽകാൻ ശേഷിയുള്ള വകുപ്പിനകത്തും പുറത്തും നിന്നുള്ള വിദഗ്ധരുടെ ഒരു പാനൽ വകുപ്പുകൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.27)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

404

വകുപ്പുകളുടെ പക്കൽ ലഭ്യമായിട്ടുള്ള എല്ലാ ഡാറ്റയും സംസ്ഥാന ഭരണകൂടതലത്തിൽ സാധ്യമായിട്ടത്തോളം വെച്ചുറെയാക്കുകയും തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്കും DPCയുമായി സന്നദ്ധ സജീവമായി ലഭ്യമാക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 8.28)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. നിലവിൽ DPC സെക്രട്ടറിയേറ്റ് ലഭ്യമാക്കുന്ന ഡേറ്റ പ്രാദേശിക തലത്തിലുള്ള ആസൂത്രണത്തിന് അപര്യാപ്തമായതിനാൽ സൂക്ഷ്മതല ഡേറ്റ (micro-level statistics) ശേഖരിച്ച് നൽകാൻ കേരള സംസ്ഥാന സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ കമ്മീഷനോട് ആവശ്യപ്പെടാവുന്നതാണ്.

405

അവസ്ഥാവിശകലനം തയ്യാറാക്കുക എന്ന തങ്ങളുടെ ദൗത്യം ഉൾപ്പെടെ വികേന്ദ്രീകൃത ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിൽ പ്രത്യേകിച്ചും പ്രവർത്തന സമിതികളുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ തങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കു കീഴിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന മണ്ഡലതല ഓഫീസർമാർക്ക് വകുപ്പുകൾ വിശേഷാൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 8.29)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. വകുപ്പുകൾക്ക് പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

406

ബ്ലോക്ക്/താലൂക്കിൽ തുടങ്ങി സംസ്ഥാനതലംവരെ എത്തുന്ന വകുപ്പുകളുടെ എല്ലാതലങ്ങളിലും മെയിന്റനൻസിന്റേതുൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ എല്ലാ പദ്ധതികളും നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. അത്തരം ഓഫീസർമാർക്ക് സോഫ്റ്റ്‌വെയറിലൂടെ പ്രോജക്ടുകളും അവയുടെ പുരോഗതിയും സ്വയേച്ഛയാ ലഭ്യമാക്കുന്നതായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 8.30)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

407

മാതൃകാപരമായി പറഞ്ഞാൽ DPC സൗകര്യമൊരുക്കിക്കൊണ്ട് എല്ലാ HoDകളും തദ്ദേശഭരണകൂടത്തലവന്മാരുമായി ചിട്ടയായ രീതിയിൽ ജില്ലാതല യോഗങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതും, ആസൂത്രണ നടപടികൾ തുടങ്ങുന്നതിന് മുമ്പായി കാലേകൂട്ടി മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ ഉപദേശകരെ നൽകേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.31)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

408

സാധ്യമായിട്ടത്തോളം വകുപ്പിലെ സീനിയർ ഓഫീസർമാർ മുൻകൂർ അറിയിച്ചുകൊണ്ട് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ സന്ദർശിക്കേണ്ടതും വിവിധ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് പൊതുചർച്ച നടത്തേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.32)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

409

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നിയമബദ്ധമായി അനുസരിക്കേണ്ട സാങ്കേതിക നിലവാരങ്ങൾ എഴുതി തയ്യാറാക്കുകയും, എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലും പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്. നിയമങ്ങളിലും ചട്ടങ്ങളിലും ഉൾപ്പെടാത്ത നിലവാരങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിന് മുമ്പായി

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണഏകോപനകമ്മിറ്റി ഇവഅംഗീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ബന്ധപ്പെട്ട, സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട ഓഫീസർമാർ, നിലവാരങ്ങളെക്കുറിച്ച് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സംക്ഷിപ്തവിവരം നൽകുന്നതും അവയുടെ അനുവർത്തനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.33)

നടപടി: തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്. വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

410

കേന്ദ്രതലത്തിലെ സ്പോൺസേർഡ് പദ്ധതികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ചും നാഷണൽ ഹെൽത്ത് മിഷൻ സമഗ്രശിക്ഷാഅഭിയാൻ, RKVY, BPKP എന്നിവയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നതരം പ്രൊപ്പോസലുകൾ വ്യക്തമായി സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് കാലേക്ടി തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഔപചാരികമായി ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്. ഭാരത സർക്കാരിനുള്ള സംസ്ഥാന പ്രൊപ്പോസലിൽ അത്തരം പ്രോജക്ടുകൾ ഉൾപ്പെടുന്നതിന് നിഷ്കഷവും, സുതാര്യവുമായ ഒരു പ്രക്രിയ ഉണ്ടായിരിക്കാൻ തക്കവണ്ണം ജില്ലാ&സംസ്ഥാനതലങ്ങളിൽ അത്തരം പ്രോജക്ടുകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ അടങ്ങിയ മാർഗരേഖകൾ HoDകൾ പുറത്തിറക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.34)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

411

വകുപ്പ് നടത്തുന്ന പരിശീലന പരിപാടികളിൽ എല്ലാ വകുപ്പുകളും വികേന്ദ്രീകരണ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഇത് സുഗമമാക്കുന്നതിനായി ആവശ്യത്തിനുള്ള പിന്തുണ നൽകും. അത്തരം പരിശീലന പരിപാടികളിൽ ജീവനക്കാർക്ക് ദിശാബോധവും ലക്ഷ്യബോധവും നൽകുന്നതിനുള്ള മാതൃകകൾ ഉൾപ്പെടേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.35)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

412

കൈമാറ്റപ്പെട്ട് ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രവർത്തന മേഖലകൾ സംബന്ധിച്ച് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ്, കിലയുമായുള്ള ഏകോപനത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂട നേതാക്കൾക്ക് പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട, ബന്ധപ്പെട്ട തലവന്മാരുമായി സംയുക്ത പരിശീലനം പ്രത്യേകം ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട ഓഫീസർമാർക്ക് നൽകുന്ന പ്രൊഫഷണൽ മാനേജ്മെന്റ് മാതൃകാപദ്ധതികൾ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

(ഖണ്ഡിക 8.36)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

413

വകുപ്പുകൾ മാനദണ്ഡപരവും, സുതാര്യവുമായ ഒരു പ്രക്രിയ യിലൂടെ നൂതന പ്രോജക്ടുകൾ കണ്ടെത്തുകയും ഈ വിവരം എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി പങ്കുവയ്ക്കുകയും അത്തരം നൂതന സംരംഭങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും വേണം. (ഖണ്ഡിക 8.37)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

414

ആരോഗ്യ (അലോപ്പതി) വകുപ്പ് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള 'ആരോഗ്യ പരസ്കാരി'ന്റെ ചുവടുപിടിച്ച് എല്ലാ വകുപ്പുകളും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഏറ്റവും മെച്ചപ്പെട്ട ഭരണനിർവ്വഹണത്തിന് വാർഷിക പുരസ്കാരങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.38)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

415

നടപ്പാക്കൽ ഓഫീസർ മുതൽ എല്ലാ തലങ്ങളിലുമുള്ള സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട ഓഫീസർമാർക്കായി ജോബ് ചാർട്ടുകൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ചാർട്ടുകളിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സേവനം നൽകുന്നതു സംബന്ധിച്ച് ഒരു സെക്ഷൻ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഇത് വകുപ്പ് LSGDയും സംയുക്തമായി വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക.39)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

416

ആശുപത്രികൾ, മൃഗസംരക്ഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സ്കൂളുകൾ, അംഗൻവാടികൾ ഹോസ്റ്റലുകൾ, പരിചരണകേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവപോലെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലേക്ക് സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളിലെ സേവനവിതരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച് HoDകൾ പ്രത്യേക പരിശ്രമങ്ങൾ നടത്തുന്നതും വ്യക്തമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതുമാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് പുരോഗമനപരമായ രീതിയിൽ നിലവാരങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ തക്കവണ്ണം അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും മറ്റു സൗകര്യങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള സേവനവിതരണത്തിന് വകുപ്പുകൾ മാനകങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.40)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

417

പ്രമോഷനുകൾ കൃത്യമായി നടത്തുന്നു എന്നും തങ്ങളുടെ കീഴിലുള്ള ഓഫീസുകളിലെ ഒഴിവുകൾ എല്ലാവർഷവും ഏപ്രിൽ, മെയ്, ജൂൺ മാസങ്ങളിൽ സത്വരമായി നികത്തുന്നു എന്നും HoD-കൾ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട വകുപ്പുകളിലെ നടപ്പാക്കാൻ ഓഫീസർമാരും, പിന്തുണ ജീവനക്കാരും യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഉണ്ടെന്നും, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കാൻ ദോഷകരമായി ബാധിക്കപ്പെടില്ലെന്നും ഉറപ്പാക്കാൻ തക്കവണ്ണം കഴിയുന്നിടത്തോളം ഡിസംബർ മുതൽ മാർച്ച് വരെയുള്ള മാസങ്ങളിൽ സ്ഥലംമാറ്റങ്ങളും പ്രമോഷനുകളും ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.41)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

418

തങ്ങളുടെ കീഴിലുള്ള ഓഫീസുകളിലെ നടപ്പാക്കാൻ ഓഫീസർമാരുടെ പ്രോജക്ടുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതി നടപ്പാക്കാൻ പുരോഗതി HoD-കൾ കാലകാലങ്ങളിൽ അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടത് അവയ്ക്ക് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് പ്രോജക്ടുകളുടെ പോലെയുള്ള തുല്യമുൻഗണന നൽകേണ്ടതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.42)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

419

വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ജില്ല & സംസ്ഥാനതല ഓഫീസർമാരുമായി ആശയവിനിമയം നടത്താൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്; പ്രതികരണങ്ങൾ സത്വരമായി രേഖപ്പെടുത്തി സൂക്ഷിക്കാൻ തക്കവണ്ണം അത്തരം വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ജില്ല & സംസ്ഥാനതല ഓഫീസുകളിൽ ഒരു പ്രത്യേക സെക്ഷൻ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 8.43)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

420

തങ്ങളുടെ ആഭ്യന്തരസംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വകുപ്പുകൾ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ വ്യത്യസ്ത ഇനങ്ങളുടെ പെർഫോമൻസിനെക്കുറിച്ച് സത്വര മൂല്യനിർണ്ണയ പഠനങ്ങളോ, മികവുറ്റ സ്ഥാപനങ്ങൾ/വിദഗ്ധസമിതികൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കമ്മീഷൻ പഠനങ്ങളോ വകുപ്പുകൾക്ക് നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.44)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

421

സംസ്ഥാനതലത്തിൽ വാർഷിക & പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് തങ്ങളുടെ ജില്ലാ ആസൂത്രണ സംവിധാനം വഴി പരിപാടികളുടെ ഏകോപനം സജീവസന്നദ്ധമായി സുഗമമാക്കുകയും, തദ്ദേശ ഗവൺമെന്റുകളിൽനിന്ന്

നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. സാധ്യമായിട്ടത്തോളം വകുപ്പുകൾ തദ്ദേശ ഭരണകൂടീമുകളുടെ ആവർത്തനം ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.45)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതിനാൽ അംഗീകരിക്കേണ്ടതില്ല.

422

അന്തർ-വകുപ്പുതല പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ കീഴിൽ ബന്ധപ്പെട്ട സെക്രട്ടറിമാരും വകുപ്പ് തലവന്മാരും അടങ്ങിയ ഒരു അധികാരസമിതി ഉണ്ടായിരിക്കണം. തർക്കവിഷയമായ പ്രശ്നത്തിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളും പരിശോധിച്ചശേഷം സമിതി ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുകയും ഈ തീരുമാനം എല്ലാ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾക്കും നിയമപരമായി ബാധകം ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 8.46)

നടപടി: ഏകോപന സമിതിയെ ചുമതലപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

423

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിശാല താല്പര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത് ഒത്തൊരുമിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനരീതി കൈവരിക്കാൻ കൂടുതൽ വ്യക്തതയും ഏകോപനവും ഉളവാക്കുന്നതിൽ വികേന്ദ്രീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ചീഫ് സെക്രട്ടറിക്ക് ആറ്റുമാസത്തിലൊരിക്കൽ സെക്രട്ടറിമാരുടെയും, വകുപ്പ് തലവന്മാരുടെ യോഗം വിളിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.47)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

424

ശിപാർശകൾ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ പങ്ക്

തദ്ദേശഭരണകൂട സംവിധാനത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച് കളക്ടർമാർക്ക് സുനിശ്ചിതമായ പങ്കും ചുമതലകളും നൽകിക്കൊണ്ട് ഉചിതമായ ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതാണെന്ന് കമ്മീഷൻ തോന്നുന്നു. ഇത് സംബന്ധിച്ച് താഴെ പറയുന്ന ശിപാർശകളാണുള്ളത്:

(ഖണ്ഡിക 8.51)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

425

ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി (DPC) സംബന്ധിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിമാരുടെ സജീവപങ്കാളിത്തത്തോടെ കളക്ടർമാർ കൃത്യമായ യോഗങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്. അദ്ദേഹം/അവർ DPCൽ ഗൗരവപ്പെട്ട പ്രൊഫഷണൽ ചർച്ചകൾക്ക് കളമൊരുക്കണം; പര്യാപ്തമായ ഡാറ്റാ സഹിതം 'സ്പീക്കിംഗ് അജണ്ട നോട്ടുകൾ' തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം നേതൃത്വം നൽകുകയും, അധ്യക്ഷൻ അജണ്ട ഔദ്യോഗികമായി അംഗീകരിച്ചതിനുശേഷം

വിശദമായ പ്രൊഫഷണൽ ഉപദേശം ചേർക്കുകയും വേണം. സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗരേഖകൾ വാക്കിനും പ്രവർത്തിയിലും അനുവർത്തിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് കളക്ടർ ഉറപ്പുവരുത്തണം. ഓരോ അജണ്ട ഐറ്റം ചർച്ചയ്ക്കുവേണ്ടുമ്പോഴും മെമ്പർ സെക്രട്ടറി എന്ന നിലയിൽ കളക്ടറും തന്റെ പ്രൊഫഷണൽ ഉപദേശം നൽകേണ്ടതും ഇത് മിനിട്ട്സിൽ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. കളക്ടർ എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളിന്മേലും തുടർനടപടികൾ ഉറപ്പുവരുത്തണം.

(ഖണ്ഡിക 8.52)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതാണ്.മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

426

ഔദ്യോഗികമായി പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെയും, വാർഷിക പദ്ധതികളുടെയും, ജില്ലാ പദ്ധതിയുടെയും തയ്യാറാക്കൽ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിൽ ജില്ലാകളക്ടർ നേതൃപരമായപങ്കുവഹിക്കേണ്ടതാണ്. വിദഗ്ധരുടെ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കളക്ടർ തയ്യാറാക്കുന്ന ജില്ലാവികസന റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് കളക്ടർ വ്യക്തിപരമായി ചുമതലപ്പെടുവനായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 8.53)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

427

DPCയുടെ സെക്രട്ടറിയേറ്റിന്റെ സജീവ ഏകോപിത പ്രവർത്തനത്തിന് കളക്ടർ ഉത്തരവാദിയായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 8.54)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

428

കളക്ടർ, നൂതന സംരംഭപദ്ധതികൾ പ്രത്യേകിച്ചും പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ളവ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.55)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

429

കളക്ടർ,തദ്ദേശീയ പദ്ധതികളുടെയും സംസ്ഥാന പദ്ധതികളുടെയും ഒരുമിപ്പിക്കലും അതുപോലെതന്നെ പദ്ധതികളുടെ വിവിധ തലങ്ങളിലൂടെയുള്ള സംയോജനവും വ്യക്തിപരമായി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിൽ വൈദഗ്ധ്യം മാത്രമല്ല, ധാരാളം പ്രേരണാശക്തിയും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 8.56)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

430

കളക്ടർ, ജനകീയാഭ്യൂതഗുണത്തിന്റെ മുഖ്യസൗകര്യ സ്രഷ്ടാവ് ആയിരിക്കണം; വ്യത്യസ്തതലങ്ങളിൽ വിദഗ്ധരെ ഒരുമിച്ച് കൊണ്ടുവരിക, വ്യത്യസ്ത പ്രക്രിയകളുടെ ഗുണമേന്മയ്ക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുക, പ്രത്യേകിച്ചും, ദുരന്തസാധ്യതയുള്ള ജനവിഭാഗങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടത്-നടപ്പാക്കൽ അവലോകനം നടത്തുക, ഒരു പ്രശ്നം ഉണ്ടാകുമ്പോഴൊക്കെയും സന്നദ്ധസജീവമായി നേരിട്ട് ഇറങ്ങി അവ പരിഹരിക്കുക, അന്തിമമായി ഉയർന്നതലത്തിലെ ശ്രദ്ധയും പരിഹാരവും വേണ്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ഗവൺമെന്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരിക എന്നിവയിലൊക്കെ ശ്രദ്ധിക്കുന്ന വ്യക്തി ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 8.57)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

431

DPCയുടെ പേരിൽ കളക്ടർ 'ഉന്നത ഭാരത അഭിയാൻ പ്രോഗ്രാം' സജീവമായി പ്രവർത്തനനിരതമാക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 8.58)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

432

ഭൂവികസനത്തിനുള്ള ഭൂമി കണ്ടെത്തുക സ്വമേധയായുള്ളഭൂമിരാസം ഔപചാരികമാക്കുക, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും, മുൻസിപ്പാലിറ്റികളിലും, കോർപ്പറേഷനുകളിലും നിക്ഷിപ്തമായ പുറമ്പോക്ക് ഭൂമിയിൽ സർവ്വേ ചെയ്ത് വേർതിരിച്ച് അടയാളപ്പെടുത്തുക. കയ്യേറ്റങ്ങളിൽനിന്ന് ഭൂമിയെ രക്ഷിക്കുക, ജലാശയങ്ങളും, നെൽപ്പാടങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുക, ദുരന്തസാധ്യത മേഖലകൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കുക, നവീകരിക്കുക മുതലായവ സംബന്ധിച്ച റവന്യൂവകുപ്പിൽ നിന്ന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് സത്വരമായ പിന്തുണ ലഭിക്കുന്നു എന്ന് റവന്യൂ ഭരണതലവൻ എന്ന നിലയിൽ കളക്ടർ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.59)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

433

വനം, PWD ജലസേചനം, KSEB, KWA, BSNL, Railways മുതലായവപോലെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് പ്രസക്തമായ, സ്ഥലം മാറ്റപ്പെടാത്ത വികസനവകുപ്പുകളും ഏജൻസികളുമായി സഹകരണാത്മകമായി ആശയവിനിമയം നടത്തുന്നതിന് കളക്ടർ ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഏകോപനം എന്ന ഉദ്ദേശത്തിനായി കളക്ടറേറ്റിൽ ഒരു സമർപ്പിത സെൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം; തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങളുടെ സത്വരമായ പരിഹാരത്തിനായി ഈ സെല്ലിനെ സമീപിക്കാവുന്നതാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ കാലേക്കൂട്ടി ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് കുറഞ്ഞത് ആറുമാസത്തിലൊരിക്കൽ തല്പരകക്ഷികളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് വിചാരണയ്ക്ക് അവസരം നൽകുന്ന അദാലത്തുകൾ കളക്ടർക്ക് നടത്താവുന്നതാണെന്നും ശുപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

434

MGNREGSന്റെ ജില്ലാ പ്രോഗ്രാം കോ-ഓർഡിനേറ്റർ എന്ന നിലയിൽ കളക്ടർ താഴെപ്പറയുന്ന പങ്ക് സജീവമായി നിർവഹിക്കേണ്ടതാണ്:

- i. കക്ഷിരാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ പേരിൽ ആർക്കും ജോലി നിഷേധിക്കുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- ii. അനുമതിയുള്ള ജോലികൾ മാത്രമേ ഏറ്റെടുക്കുന്നുള്ളൂ എന്നും അവ നല്ല ഗുണമേന്മയുടെ നടപ്പാക്കുന്നു എന്നും ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- iii. സ്റ്റാറ്റുട്ടുകളും, മാർഗരേഖകളും അനുസരിച്ച് ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് തക്കവണ്ണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലേതടക്കം MGNREGSന് കീഴിലുള്ള എല്ലാ ജീവനക്കാരുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സൂക്ഷ്മമായി മേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടതാണ്.
- iv. ആവലാതികൾ വേഗത്തിൽ തീർപ്പാക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- v. സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വം-പ്രത്യേകിച്ച് സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ്-പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- vi. മുൻഗണനാപരിപാടികൾ ഏറ്റെടുക്കുക, പ്രത്യേകിച്ചും പരിസ്ഥിതി പുനഃസ്ഥാപനം ഉൾപ്പെടെ പ്രകൃതിദത്ത വിഭവ മാനേജ്മെന്റ്.

(ഖണ്ഡിക 8.61)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

435

മിഷനുകളും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും തമ്മിൽ സംയുക്ത പ്രവർത്തന ഊർജ്ജം നിലനിർത്തുന്നതിന് കളക്ടർ നവകേരളമിഷനുമായി ഏകോപനത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.62)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

436

കളക്ടർ, തദ്ദേശഭരണകൂടനേതാക്കൾക്ക് അഭിഗമ്യമായിരിക്കണം; അവർ ടൂറിൽ ആയിരിക്കുമ്പോൾ തദ്ദേശ ഭരണകൂട ഓഫീസുകളിൽ ഒന്നിറങ്ങി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികളെ കാണുന്നത് നന്നായിരിക്കും. ജില്ലാ കളക്ടറുടെ ടൂർ പ്രോഗ്രാം എല്ലാ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളേയും ഇ-മെയിൽ വഴി അറിയിച്ചിരിക്കണം. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തലവന്മാരുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് അവർക്ക് തന്നെ കാണാനും ഒരു നിശ്ചിത സമയവും തീയതിയും നിശ്ചയിച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.63)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

437

കുടുംബശ്രീയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കളക്ടർക്ക് ഒരു ഔദ്യോഗികപങ്ക് നൽകണം; കുടുംബശ്രീ സംവിധാനവും അതിന്റെ ജീവനക്കാരും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കുന്നവരാണ് എന്ന് കളക്ടറാണ് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 8.64)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

438

കളക്ടർ, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും കുടുംബശ്രീ പ്രോജക്ടുകൾക്കും ബാങ്ക് ലിങ്കേജുകൾ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും വ്യക്തിഗതവും ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുള്ളതുമായ ആനുകൂല്യങ്ങൾക്ക്. അത്തരം പ്രോജക്ടുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ DLBC/DLCCയിൽ ഒരു പ്രത്യേക അജണ്ടയായി ചർച്ചചെയ്യപ്പെടുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ അത്തരം വിഷയങ്ങളിൽ സമയം ചിലവഴിച്ചുകൊണ്ട് DLBCയുടെ പരിഗണനയ്ക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് കളക്ടർ DLBCകളുമായുള്ള തന്റെ സന്മനോഭാവസഹകരണം ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. ജില്ലാ ക്രെഡിറ്റ് പദ്ധതി, ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂട പ്രോജക്ടുകളുടെയും കുടുംബശ്രീ പ്രോജക്ടുകളുടെയും ക്രെഡിറ്റ് ആവശ്യങ്ങളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.65)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

439

ജില്ലാ കളക്ടർ തന്റെ അനുകൂലസ്ഥാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി താഴെ പറയുന്ന മേഖലകളിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകേണ്ടതാണ്:

- i. കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം
- ii. ജലസംഭരണ ഭൂവിഭാഗ മാനേജ്മെന്റ് (watershed management)
- iii. പരിസ്ഥിതി വികസനം
- iv. CRZ നടപ്പാക്കാൽ
- v. പാരിസ്ഥിതിക ദുർബലമായ പ്രദേശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം
- vi. PPP&CSR

(ഖണ്ഡിക 8.66)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

440

മുനിസിപ്പൽ നയിക്കുമ്പോൾതന്നെ, മുകളിൽ പറഞ്ഞ ചുമതലകളിൽ തന്നെ സഹായിക്കുന്നതിനും അവർക്ക് സുനിശ്ചിതമായ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ ഏൽപ്പിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനും കളക്ടർ, ജില്ലാവികസന കമ്മീഷണർമാരെ ഔദ്യോഗികമായി പങ്കെടുപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.67)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

441

തന്റെ പരിധിയിലുള്ള സംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി അന്വേഷണങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി നിർവഹിക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാനെ കളക്ടർ സഹായിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 8.68)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

442

ഈ കമ്മീഷൻ നൽകിയിട്ടുള്ള പ്രസക്തമായ നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ഉൾച്ചേർക്കുന്നതിനായി കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റീസ് ആക്ടും, കേരളാ പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടും ഭേദഗതി ചെയ്യേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 9.2)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

443

ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷന്റെ ചുമതലകളും സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളും നിർവ്വചിച്ചുകൊണ്ട് ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷനുവേണ്ടി പുതിയൊരു നിയമം നിർമ്മിക്കാവുന്നതും നിലവിലുള്ള ആക്ടുകളും ചട്ടങ്ങളും റദ്ദാക്കാവുന്നതുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 9.3)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

444

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ ഇ-ഓഫീസ് സംവിധാനവുമായി കണ്ണിചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള പുതിയൊരു ഓഫീസ് മാനേജ്മെന്റ് മാനുവൽ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്; ഇത് സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ട ഓഫീസുകളെ സംയോജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

(ഖണ്ഡിക 9.4)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

445

നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന മറ്റു മാനുവലുകൾ:

- (i) ഓഫീസ്മാനേജ്മെന്റ് മാനുവൽ
- (ii) മനുഷ്യവിഭവ പരിപാലനം മാനുവൽ
- (iii) അക്കൗണ്ട്സ് ആൻഡ് ബജറ്റ് മാനുവൽ
- (iv) റവന്യൂ മാനുവൽ

- (v) ധനകാര്യ മാനുവൽ
- (vi) പൊതുമരാമത്ത് മാനുവൽ
- (vii) സംഭരണ മാനുവൽ
- (viii) ഓഡിറ്റ് മാനുവൽ
- (ix) സ്ഥലം മാറ്റപ്പെട്ട ഓരോ സ്ഥാപനത്തിനുള്ള മാനേജ്മെന്റ് മാനുവൽ

(ഖണ്ഡിക 9.5)

നടപടി: (i) നിലവിലുള്ളതാണ്.മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ii) തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്.

(iii) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കു ബജറ്റ് മാനുവൽ നിലവിലുണ്ട്. മറ്റുള്ള തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ബജറ്റ് മാനുവൽ , എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അക്കൗണ്ട്സ് മാനുവൽ തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്.

(iv) നിലവിൽ മരവിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന റവന്യൂ മാനുവൽ കാലികമായി പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്.

(v) ധനകാര്യ മാനേജ്മെന്റ് മാനുവൽ കാലോചിതമായി പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്.

(vi) നിലവിൽ പിന്തുടർന്ന് വരുന്നു.

(vii) നിരസിച്ചു.

(viii) ഓഡിറ്റ് മാനുവൽ തയ്യാറാക്കുന്ന കാര്യം പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.

(iv) നിലവിലുള്ള മാനുവലുകൾ കാലാനുസൃതമായി പരിഷ്കരിക്കാവുന്നതും, കൈമാറികിട്ടിയിട്ടുള്ള മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി പുതിയ മാനുവലുകൾ തയ്യാറാക്കാവുന്നതുമാണ്.

446

10. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും കുടുംബശ്രീയും

ശിപാർശകൾ

കുടുംബശ്രീ ശൃംഖലയും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധവും അവരുടെ പങ്കുകളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ലളിതവും എന്നാൽ സമഗ്രവുമായ ഒരു കൈപ്പുസ്തകം സംസ്ഥാന ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന മിഷനും കിലയും ചേർന്ന് തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.12)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

447

NHG ശൃംഖലയുടെയും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തവും, അവകാശങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളും എടുത്തു കാണിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന NHG വരെ ഒരു കുതിച്ചുചാട്ടത്തിന്റെ രീതിയിൽ നിശ്ചിതമായ ഒരു ശേഷിനിർമ്മാണ പരിശ്രമം സമാരംഭിക്കേണ്ടതാണ്. പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ സുപ്രധാനവശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തലവന്മാർക്കും സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റി അധ്യക്ഷന്മാർക്കുമായി കില കുറഞ്ഞത് രണ്ടുദിവസം നീളുന്ന ഒരു പരിപാടി നടത്തേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും കുറഞ്ഞത് ഒരു ദിവസത്തെ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്. പരിശീലന പരിപാടികളിൽ താഴെ പറയുന്ന സുപ്രധാന ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്:

- (i) NHGകളുടെ സ്വഭാവം
- (ii) തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങളുടെ സ്വഭാവം
- (iii) കേരളത്തിലെ NHGകളുടെ ചരിത്രം-പൂർവ്വ ഉത്തര കുടുംബശ്രീ ചട്ടങ്ങൾ
- (iv) NHG ശൃംഖലയും, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളും തമ്മിൽ പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ അത്യാവശ്യം
- (v) ആശയങ്ങളും തത്വങ്ങളും
- (vi) പങ്കാളിത്തം സംബന്ധിച്ച ദേശീയനയം
- (vii) പങ്കാളിത്തത്തിന്റെ രീതി
- (viii) ഗവൺമെന്റ് ഉത്തരവ് പ്രകാരം ഔപചാരികം
- (ix) ശരിയായ സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ നിന്നും അനുപചാരികം
- (x) അനുഭവ പരിചയങ്ങളുടെ വിശകലനം
- (xi) പങ്കാളിത്തങ്ങളുടെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കൽ

(ഖണ്ഡിക 10.13)

നടപടി: നിരസിച്ചു

448

എല്ലാ NHGകളും ADSകളും CDSകളും തങ്ങളുടെ സ്ഥിരമായ യോഗങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായുള്ള പങ്കാളിത്തം സംബന്ധിച്ച ഒരു എക്സ്ക്യൂസിവ് ഐറ്റം ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്; ഇവയിൽ ആവശ്യങ്ങൾ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽനിന്ന് ലഭിച്ച പിന്തുണ, ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റുപ്രശ്നങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതാണ്. CDS മൂന്ന് മാസത്തിലൊരിക്കൽ എല്ലാ വിഷയങ്ങളും ഏകീകരിക്കുകയും, തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തലവൻ, സ്റ്റാൻഡിങ് കമ്മിറ്റിയുടെ അധ്യക്ഷൻ, പ്രധാനപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ എന്നിവരുമായി ഒരു ഔപചാരികയോഗം കൂടുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. കുടുംബശ്രീ ഉന്നയിച്ച വിഷയങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടം ഔപചാരികതീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുകയും ആയത് അവരെ അറിയിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 10.14)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

449

തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ മൂല്യനിർണ്ണയ സമിതി പുനരുജ്ജീവി പ്പിക്കേണ്ടതാണ്. കമ്മിറ്റി NHG ശൃംഖലയും, തദ്ദേശഭരണകൂടവും തമ്മിലുള്ള പങ്കാളിത്തം വിലയിരുത്തുകയും വ്യക്തമായ ശുപാർശകൾ നൽകുകയും വേണം. ഈ യോഗത്തിൽ ഓരോ ഏജൻസിയും ഏറ്റെടുത്ത വ്യത്യസ്ത പരിപാടികളെക്കുറിച്ചും, അവരുടെ വിഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിശദവിവരങ്ങളുടെ വിനിമയം നടക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 10.15)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

450

മൂല്യനിർണ്ണയ സമിതിയിലും, പിന്നീട് തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന്റെ യോഗത്തിലും CDS കർമ്മപദ്ധതി ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടണം. തദ്ദേശ ഭരണകൂടം, CDS കർമ്മപദ്ധതിക്ക് നൽകേണ്ട സഹായത്തെ കുറിച്ച് ഒരു തീരുമാനം എടുക്കുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.16)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

451

തദ്ദേശ ഭരണകൂടവും കുടുംബശ്രീ സംവിധാനവും തമ്മിലുള്ള ഏകോപനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ദൗത്യം ജില്ലാ മിഷനുകൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതും, നേട്ടങ്ങളും മറ്റ് വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് മൂന്നു മാസത്തിലൊരിക്കൽ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കേണ്ടതുമാണ്. ഈ റിപ്പോർട്ടുകൾ സംസ്ഥാനതലത്തിൽ കൂട്ടുന്ന ജില്ലാമിഷൻ കോ- ഓർഡിനേറ്റർമാരുടെ യോഗത്തിൽ ഗാഢമായി അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.17)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

452

ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതി, 12-ാം അധ്യായത്തിൽ ഒന്നാം വോള്യത്തിൽ വിശദമാക്കിയിട്ടുള്ളതുപോലെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.18)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

453

ഇതിനും പുറമേ NSG യിൽ നിന്നാരംഭിച്ച് CDSതലംവരെ എത്തുന്ന കുതിച്ചുചാട്ടത്തിന്റെ രീതിയിലുള്ള കൂടിയാലോചനയോട് കൂടിയുള്ള ഒരു ആഭ്യന്തര പങ്കാളിത്ത ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ ഉണ്ടായിരിക്കണം. സ്ത്രീ പ്രാമുഖ്യമുള്ള പദ്ധതി, പ്രത്യേക ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുള്ള പദ്ധതി, SCSP, TSP എന്നിവയോടുള്ള വിശേഷാൽ പരാമർശത്തോടെ എല്ലാ മേഖലകളെയും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രവർത്തനശൃംഖല, ഗ്രാമസഭാ/വാർഡുസഭ വികസന സെമിനാറുകൾ എന്നിവയിലും ചർച്ച ചെയ്യാൻ തക്കവണ്ണം ആസൂത്രണ പ്രക്രിയ ആരംഭിക്കുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പായി തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിന് സമർപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഔദ്യോഗിക രേഖയുടെ രൂപമായിരിക്കണം ഇതിനുള്ളത്. മൂല്യനിർണ്ണയ സമിതി കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ എത്രത്തോളം അംഗീകരിക്കാം എന്നുള്ളത് മൂല്യനിർണ്ണയസമിതി ചർച്ചചെയ്യണം.

(ഖണ്ഡിക 10.19)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതാണ്. കാര്യക്ഷമമാക്കേണ്ടതാണ്.

454

MGNREGS- നുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിനായി പ്രവർത്തനത്തിനും മുതലുകൾക്കുമുള്ള ലേബർ ബജറ്റ് തയ്യാറെടുപ്പും NHGയിൽനിന്ന് തുടങ്ങണം; ഇത് ശരിയായ ഫോർമാറ്റുകളോടുകൂടിയ ഒരു ഔദ്യോഗിക സംവിധാനം ആയിരിക്കണം. SC & ST അംഗങ്ങളുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ പ്രത്യേകമായി രേഖപ്പെടുത്തണം. തങ്ങളുടെ ലേബർ ബജറ്റിൽ എല്ലാ ഇനങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്താൻ വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തിന് നിയമബദ്ധമായ ചുമതല ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 10.20)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

455

കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിൽനിന്നുള്ള പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പും അംഗങ്ങൾക്ക് ജില്ലാമിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ പരിശീലനം നൽകണം. പ്രവർത്തനം ഗ്രൂപ്പുകളിൽ CDS തയ്യാറാക്കിയ പദ്ധതിയിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ അവർ സജീവമായി വിനിമയം ചെയ്യണം. ഓരോ പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിലും രണ്ട് അംഗങ്ങളെ വീതവും കൃഷി, ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം, വനിത & ശിശുവികസനം SLSP, TSP എന്നിവയിലെ പ്രവർത്തന ഗ്രൂപ്പുകളിൽ മൂന്ന് അംഗങ്ങളെ വീതവും CDS നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ടതാണെന്ന് തുടർന്ന് ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 10.21)

നടപടി: ആദ്യഭാഗം സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പിലെ അംഗസംഖ്യ പരമാവധി 15 പേർ എന്ന് നിജപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. പ്രവർത്തനഗ്രൂപ്പുകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം സംബന്ധിച്ച ശിപാർശ അടുത്ത FYPക്കുള്ള മാർഗരേഖകൾ രൂപീകരിക്കുമ്പോൾ പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.

456

ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിന്റെ പങ്കാളിത്തം വിശദമാക്കുന്ന G0(MS) നമ്പർ 183/07/LSGD, തീയതി 14/05/2022-ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പുനരവതരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ജി.ഒയുടെ പ്രസക്തവ്യവസ്ഥകൾ താഴെപറയുന്ന രീതിയിൽ സംഗ്രഹിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു:

6.20 ഗുണഭോക്താക്കളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ്:-

- (a) ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ 'ആശ്രയ'യ്ക്കുകീഴിൽ കണ്ടെത്തിയ എല്ലാ കുടുംബങ്ങളും, ഭവനനിർമ്മാണ പ്ലോട്ടുകളുടെ ലഭ്യത, വീടുകളുടെ നിർമ്മാണം, ഭവനങ്ങളുടെ നവീകരണം, ശുചിമുറികളുടെ നിർമ്മാണം, ഭവനങ്ങളുടെ വൈദ്യുതീകരണം, പുകയില്ലാ ചൂളകളുടെ സംവിധാനം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികളിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടാൻ സ്വാഭാവികമായും യോഗ്യതയുള്ളവരാണ്.
- (b) ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്കു താഴെയുള്ള ആളുകളെ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള എല്ലാ പദ്ധതികളിലും ഗുണഭോക്താക്കളുടെ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് മൂന്ന് ഘട്ടമുള്ള ഒരു പ്രക്രിയയിലൂടെയായിരിക്കും- ഒന്നാമതായി അപേക്ഷകൾ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടും അതിൽ മാർക്കുകൾ നൽകിക്കൊണ്ടുമുള്ള പരമ്പരാഗതരീതി; രണ്ടാമതായി ഈ അപേക്ഷകളുടെ പുനഃപരിശോധനയും കുടുംബശ്രീയുടെ കമ്മ്യൂണിറ്റി വികസന സംഘങ്ങളുടെ കീഴിൽ NHG ശൃംഖലയിലൂടെ നൽകപ്പെടുന്ന മാർക്കുകളും; അവസാനമായി ഗ്രാമസഭ/വാർഡ് സഭയിൽ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ പട്ടിക ചർച്ച ചെയ്ത് അംഗീകരിക്കൽ - ഇതിൽ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ നൽകിയ മാർക്കുകളും അതുപോലെതന്നെ CDS-ന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളും വിശദമായി പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 10.22)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

457

കുടുംബശ്രീയുടെ പങ്കാളിത്തത്തിന് പിന്തുണ നൽകുന്നതിന് വിദഗ്ധർ, വിരമിച്ച പ്രൊഫഷണലുകൾ, കുറഞ്ഞത് പ്രഗൽഭരായ രണ്ടു മുൻ CDS അധ്യക്ഷന്മാർ, രണ്ടു മുൻ തദ്ദേശഭരണ ഭരണകൂടതലവന്മാർ എന്നിവരടങ്ങിയ ഒരു സന്നദ്ധസാങ്കേതിക കോർപ്പ്സ് (VTC) ജില്ലാതലത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 10.23)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

458

താഴെപ്പറയുന്നതുപോലെയുള്ള ബാഹ്യാതിവ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീക്ക് ഔദ്യോഗിക പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടായിരിക്കണം:

- (i) സാംക്രമികേതര രോഗങ്ങളെ കുറിച്ച് അവബോധം സൃഷ്ടിക്കൽ
- (ii) വ്യക്തിഗതവും, ഭവന സംബന്ധിയുമായ ശുചിത്വം ആരോഗ്യസംരക്ഷണം എന്നിവ ആചരിക്കൽ
- (iii) സാധനസാമഗ്രികളുടെ ദുരുപയോഗത്തിനെതിരായ പ്രചരണപ്രവർത്തനങ്ങൾ
- (iv) കുട്ടികൾക്കും സ്ത്രീകൾക്കുമെതിരെയുള്ള ലിംഗാധിഷ്ഠിത അക്രമങ്ങളും ലൈംഗിക ചൂഷണവും തടയാനുള്ള പ്രചരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ.
- (v) പരിസ്ഥിതി അവബോധത്തിനും പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുംവേണ്ടിയുള്ള പ്രചരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ.
- (vi) ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പ്രതിഫലം നൽകേണ്ടതാണ്.
- (vii) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ സർവീസ് ചാർജ് കൊടുത്തുകൊണ്ട് താഴെപ്പറയുന്ന സേവനങ്ങൾ കുടുംബശ്രീക്ക് ഏൽപ്പിച്ചു നൽകേണ്ടതാണ്.
- (viii) നികുതി & നികുതി ഇതര വരുമാനങ്ങൾ പിരിച്ചെടുക്കൽ.
- (ix) ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് മാനേജ്മെന്റ്.
- (x) വാർഡുതലത്തിൽ സേവാ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പരിപാലനം.
- (xi) കനാലുകൾ ഉൾപ്പെടെ ചെറുജലാശയങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം.
- (xii) പൊതുമാർക്കറ്റുകളുടെയും ശൗചാലയങ്ങളുടെയും പരിപാലനം.
- (xiii) രോഗാണു നിയന്ത്രണം.
- (xiv) റോഡുകളുടെയും കെട്ടിടങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണം.
- (xv) പൊതുശ്മശാനങ്ങളുടെ പരിപാലനം.

(ഖണ്ഡിക 10.24)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

459

ഉപജീവനമാർഗ്ഗങ്ങളും, പ്രാദേശികമായ ജോലി നൽകലും

ശിപാർശകൾ

താഴെ പട്ടിക 10.26.1-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നപോലെയുള്ള വസ്തുതകൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കുടുംബശ്രീയും തദ്ദേശഭരണകൂടവും സംയുക്തമായ ഒരു ഉപജീവന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

പട്ടിക 10.1.1 സംയുക്ത ഉപജീവനപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട മേഖലകൾ

പ്രവർത്തനങ്ങൾ

കുടുംബശ്രീയുടെ പങ്ക്

a. കൃഷി

തരിശുഭൂമികളും നാമമാത്ര ഭൂമികളും തരിശുഭൂമിയുടെ കൃഷിയിൽ കുടുംബശ്രീ കൃഷിചെയ്യുക. നേരത്തെതന്നെ പങ്കുവഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് ഭൂമിയുടെ പരമാവധി മെച്ചപ്പെട്ട ഉപയോഗം ശക്തിപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ഉറപ്പാക്കുക.

ജൈവവളത്തിന്റെ ഉല്പാദനം

ഹരിതകർമ്മസേനയ്ക്ക് ഇതിൽ പരിശീലനം നൽകാവുന്നതാണ്. വീര്യം കൂടിയ ജൈവവളം ഉല്പാദിപ്പിച്ച് വിപണനം നടത്താവുന്നതാണ്.

നശ്ശികൾ സ്ഥാപിക്കൽ

യൂണിറ്റുകൾ ഗുണമേന്മയുള്ള നശ്ശികൾ സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. NREGS/AUEGS-ന് കീഴിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ മുതലാക്കാവുന്നതാണ്.

ഉദ്യാനകൃഷിയും പച്ചക്കറി കൃഷിയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക

ഇവിടെയും കൃഷിഭവനങ്ങളുടെ സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെ കുടുംബശ്രീക്ക് ഒരു പ്രധാനപങ്കുവഹിക്കാൻ കഴിയും.

b. മൃഗസംരക്ഷണം

കന്നുകാലി വികസന പദ്ധതികൾ

കുടുംബശ്രീ നേരത്തെതന്നെ ഈ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്തായാലും അത് ശക്തിപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

c. ചെറുകിട ജലസേചനം

ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പ്രദേശത്തിനുള്ളിൽ എല്ലാ ചെറുകിട ജലസേചന പദ്ധതികളുടെയും സംരക്ഷണവും നടപ്പാക്കലും എല്ലാ സൂക്ഷ്മ ജലസേചന പദ്ധതികളുടെയും നടപ്പാക്കലും സംരക്ഷണവും ജലസംരക്ഷണം നടപ്പാക്കാൻ

ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ MGNREGS -മായി സംയോജിപ്പിച്ച് നടത്താവുന്നതാണ്.

d. മത്സ്യബന്ധനം

കുളങ്ങളിലെ മത്സ്യകൃഷി, ശുദ്ധജലത്തിലും ഓരോ ജലത്തിലും മത്സ്യകൃഷി, സമുദ്രകൃഷി.

പൊതുജല സ്രോതസ്സുകളിൽ മത്സ്യം കൃഷി ചെയ്യാൻ കുടുംബശ്രീ സംരംഭകർക്ക് അനുമതി നൽകാവുന്നതാണ്. ഈ പ്രവർത്തനം MGNREGS മായി കണ്ണിചേർക്കാവുന്നതാണ്.

ഊർജ്ജിത പരിശീലനം ആവശ്യമുള്ളതും, എന്നാൽ ഉയർന്ന വരുമാനം കിട്ടുന്നതുമായ 'ബയോപ്ലോക്ക്' മത്സ്യകൃഷി പോലെയുള്ള മറ്റ് വൻകിട ബിസിനസ് അവസരങ്ങളും ലഭ്യമാണ്. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങൾക്ക് മത്സ്യകുഞ്ഞുങ്ങളുടെ ഉല്പാദനത്തിൽ

പരിശീലനം നൽകാവുന്നതും സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങാവുന്നതുമാണ്.

e. ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾ

കുടിൽ-ഗ്രാമ വ്യവസായങ്ങളുടെ കടുംബശ്രീക്കകിഴി അനേകംസൂക്ഷ്മസംരംഭങ്ങൾ ഉണ്ട്. തദ്ദേശസ്ഥാപനത്തിന് ഈ സംരംഭങ്ങൾക്കായി മാനവീകരണം, പായ്ക്കിംഗ്, വിപണനം, പൊതു ബ്രാൻഡിംഗ്പിള്ള എന്നിവ നൽകാവുന്നതാണ്.ഇതിൽ ഒരു ഉൽപ്പന്നത്തിന്റെ മാനവീകരണത്തിനുള്ള സഹായം,ബിസിനസ്ഇൻക്യുബേഷൻ കേന്ദ്രങ്ങൾ/ പൊതുസൗകര്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക, വിപണന സഹായം എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 10.26)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

460

നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ MGNREGS നായി 'ബോട്ടംഅപ്പ്' ആസൂത്രണപ്രക്രിയയിൽ താഴെപ്പട്ടികയിൽ 10.27-1ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഇനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്:

പട്ടിക 10.1.2. MGNREGS &ഉപജീവനം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ

പട്ടിക 10.1.2. MGNREGS &ഉപജീവനം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ

ക്രമ നമ്പർ	മേഖല	ഏറ്റെടുക്കാവുന്ന പ്രവൃത്തികൾ	റിമാർക്സ്
1	മൃഗസംരക്ഷണവും ക്ഷീരവികസനവും	കന്നുകാലികൾക്കായി കാലിത്തൊഴുത്തുകൾ, ആട്ടിൻ കൂടുകൾ പണിക്കൂടുകൾ, കോഴിക്കൂടുകൾ,പുൽതൊട്ടികൾ	ഷെഡ്യൂൾ കീഴിൽപ്രത്യേകം പ്രത്യേകം വീടുകൾക്ക്MGNREGS 1ന

	പുൽത്തകിടി വികസനം/കാലിത്തീറ്റാഫാം; സ്റ്റൈലോ പോലെയുള്ള പുൽ ഇനങ്ങൾ അസോള കൃഷി, ജൈവവളങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ (NADEP, മണ്ണിര, കമ്പോസ്റ്റ് മുതലായവ) ജലസേചനത്തിന് കൃഷി സ്ഥലം കളങ്ങൾ ജലസേചന കനാലുകൾ ജലസേചനത്തിനുകഴിച്ച കിണറുകൾ ഭൂമി വികസനം നാളികേരം, റബ്ബർ, മുള, പട്ടുനൂൽ കൃഷി തോട്ടങ്ങൾ, ഉദ്യാനകൃഷി, മറ്റിനം തോട്ടവിളകൾ& കൃഷിസ്ഥല വനങ്ങൾ നഷ്ടികൾ വളർത്തൽ	വൃക്കി, സമുദായം
2	കൃഷി	വൃക്കി, ഗ്രൂപ്പ്
	തരിശുഭൂമി വികസനം	വൃക്കി, സമുദായം
	കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് സമ്പൂർണ്ണ സംഭരണസൗകര്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ വിളവെടുപ്പനന്തര സൗകര്യങ്ങൾ വെള്ളക്കെട്ട് പ്രദേശങ്ങളിലെ ഡ്രെയിനേജ് ലൈനുകൾ പൊതുഭൂമിയിലെ മത്സ്യകുളങ്ങളും കാലാവസ്ഥാനുസൃതമായി ജലാശയ മത്സ്യകൃഷിയുടെ മെച്ചപ്പെടുത്തലും	വൃക്കി, സമുദായം
3.	മത്സ്യമേഖല	വൃക്കി, സമുദായം

മത്സ്യം ഉണക്കൽ യാർഡുകളും സംവരണസൗകര്യങ്ങളും

വ്യക്തി, സമുദായം

- | | | | |
|----|------------------------------------|--|---------------|
| 4. | SHG സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾക്കുള്ള സഹായം | പൊതുജോലി ഷെഡുകൾ | SHGകൾ |
| 5. | വിപണനം | ഗ്രാമീണ ആഴ്ച ചന്തകൾ | കമ്മ്യൂണിറ്റി |
| 6. | വനവൽക്കരണം | തോട്ടങ്ങളുടെ നിര, ബ്ലോക്ക് പ്ലാന്റേഷൻ, പുനഃസ്ഥാപനം, വനവൽക്കരണം | കമ്മ്യൂണിറ്റി |

(ഖണ്ഡിക 10.27)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

461

ദുരന്തസാധ്യത ഗ്രൂപ്പുകൾ ശുപാർശകൾ

സ്പെഷ്യൽ ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുള്ള പദ്ധതികൾ സംബന്ധിച്ച് വിദഗ്ധരുടെയും അക്കാഡമിക് സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സഹായത്തോടെ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം അഞ്ച് വർഷത്തിലൊരിക്കൽ സർവ്വേകൾ നടത്താനും ഫോക്കസ് ഗ്രൂപ്പ് ചർച്ചകൾ സംഘടിപ്പിക്കാനും ഔദ്യോഗികമായ സ്ഥിതി വിശകലനം തയ്യാറാക്കാനും ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.30)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

462

പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾ, ഭിന്നശേഷിക്കാർ, സാമ്പത്തികമായി ആവശ്യമുള്ളവർ എന്നിവരെ സംബന്ധിച്ച് കുടുംബശ്രീ പദ്ധതികളുടെ തയ്യാറാക്കലിൽ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം ഔദ്യോഗികമായി പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.31)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

463

മുതിർന്നവർക്കും ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കും പേയ്മെന്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിചരണ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി. കുടുംബശ്രീ വനിതകൾക്ക് ഉപജീവന അവസരങ്ങൾ നൽകുന്നതോടൊപ്പം മേൽപ്പറഞ്ഞ വിഭാഗങ്ങളിലേക്ക് എത്തിച്ചേരാനും കഴിയും.

(ഖണ്ഡിക 10.32)

നടപടി: പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ വയോജനങ്ങൾക്ക് ചികിത്സാ സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ ഒരു പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്; ഇത് താമസിയാതെ സംസ്ഥാന വ്യാപകമായി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നേരത്തെതന്നെ വാതിൽപ്പടി സേവന വിതരണം നടപ്പാക്കി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

464

ഭവനങ്ങൾ ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദവും, വയോജന സൗഹൃദവും ആക്കുന്നതിന് കുടുംബശ്രീക്കുള്ളിൽ നൈപുണ്യമുള്ള പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച യൂണിറ്റുകൾ രൂപീകരിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഈ യൂണിറ്റുകളെ പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 10.33)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

465

മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്കായി ഒരു തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് കീഴിൽ ഒരു സ്ഥാപനം എന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് 'BUDS'സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 'ലൊക്കേഷണൽ ഗ്യാപ്' നികത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനുള്ള ധനസഹായം ബന്ധപ്പെട്ടതദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതും, ഗ്രാമീണ മേഖലകളുടെ കാര്യത്തിൽ ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾ സംയുക്തമായി വഹിക്കുന്നതും ആണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.34)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

466

മാനസികാരോഗ്യം കേരളത്തിൽ ഉയർന്നുവരുന്ന ഒരു മുൻഗണന മേഖലയാണ്. കുടുംബശ്രീ ശൃംഖല ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഒരു കമ്മ്യൂണിറ്റി അധിഷ്ഠിത മാനസികരോഗ ചികിത്സാസംവിധാനം വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്ത് വളരെ വലിയ ശക്തിസാധ്യതകൾ നിലനിൽക്കുന്നു. മാനസിക ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങളുടെ വ്യാപ്തികൃത്യമായി കണ്ടെത്തി ഉചിതമായ സഹായം സൗകര്യപ്പെടുത്തുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ ശൃംഖലയ്ക്കകത്തുതന്നെ 'നഗ്നപാദ' മാനസികാരോഗ്യപ്രൊഫഷണലുകളെവാർത്തെടുക്കുന്നത് ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. മാനസികാരോഗ്യശുപത്രികളിൽ കഴിയേണ്ടാത്തവരും തങ്ങളുടെ കുടുംബക്കാർ തിരിച്ചുകൊണ്ടുപോകാത്തവരും, തങ്ങളുടെ കുടുംബങ്ങളെപ്പോലും അറിയാത്തവർക്കുംവേണ്ടി കുടുംബശ്രീക്ക് ശരണാലയങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്. ഇവ ഔദ്യോഗിക സ്ഥാപനങ്ങളായല്ല, സാധാരണ വീടുകളായിതന്നെ പ്രവർത്തിക്കണം. ഇതിൽ കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളെ സഹായിക്കാൻ സർക്കാർ എൻ.ജി.ഒ അംഗീകരിച്ച് സാക്ഷ്യപത്രം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.35)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

467

തീരമേഖലകളിൽ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്; ഇതിനായി NHGകൾ, ഫിഷറീസ് വകുപ്പിന്റെ മാർഗ്ഗദർശനത്തിൽ SHGകളുമായി ഐക്യപ്പെടേണ്ടതാണ്. താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തന പദ്ധതികൾ ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു:

- (i) കുടുംബശ്രീക്ക് തീരമേഖലകളിൽ പ്രത്യേക NHGകൾ രൂപീകരിക്കാവുന്നതും അവയുടെ സംഘടനാ ചട്ടക്കൂടും പ്രവർത്തനവും ശക്തിപ്പെടുത്താവുന്നതുമാണ്. അത്തരം NHGകളിൽ /CDS ന് പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകാവുന്നതാണ്.
- (ii) 'ഷോർ സീൻ' മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹത്തിന്റെ ഉൾപ്പെടുത്തൽ.
- (iii) NHGഅംഗങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽപ്പോലും മത്സ്യവില്പനക്കാരികളെ NHG യിൽ ഉൾപ്പെടുത്തൽ.
- (iv) തീരസന്നദ്ധ സേവകടീമിനെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക.
- (v) മത്സ്യഫെഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുക.
- (vi) ഫിഷറീസ് സ്കൂളുകളിലൂടെ ഈ സമുദായങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഇടപെടൽ നടത്തുക.

(ഖണ്ഡിക 10.36)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതാണ്. കൂടിയാലോചനയിലൂടെ മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

468

പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ അനുബന്ധം 10-1ൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും മുൻസിപ്പാലിറ്റികളിലും പ്രത്യേക NHG/ADS/CDS ഉണ്ടായിരിക്കണം. CDS തലത്തിൽ 50-ഓ അതിൽ കൂടുതലോ പട്ടികവർഗ്ഗ ജനസംഖ്യയുടെ എല്ലാ തദ്ദേശീയഭരണകൂടങ്ങളിലും STCDs-കളെ മറ്റ് CDS-കളുമായി കണ്ണിചേർക്കുന്ന ഒരു സംയുക്ത ഏകോപനസംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 10.37)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

469

SCSPയുടെയും TSPയുടെയും സ്പെഷ്യൽ ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതികളുടെയും കാര്യത്തിൽ കുടുംബശ്രീ സംവിധാനം, കമ്മ്യൂണിറ്റി അധിഷ്ഠിത നിരീക്ഷണം നടത്താൻ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.38)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

470

വികേന്ദ്രീകരണത്തിന് ബീജാവാപം നൽകുക ശിപാർശകൾ
വനിതാഘടകപദ്ധതിക്കായി കുടുംബശ്രീ, ലിംഗാധിഷ്ഠിത വിശകലനവും ലിംഗാധിഷ്ഠിത

ഓഡിറ്റും നടത്തേണ്ടതാണ്. കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങൾക്കായി കഴിയുന്നിടത്തോളം തന്ത്രലിംഗാധിഷ്ഠിത ആവശ്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഒരു ഡിമാൻഡ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാവുന്നതാണ്. അത്ര ലളിതമല്ലാത്ത ഈ നടപടി നിർവഹിക്കുന്നതിന് കുടുംബശ്രീയും കിലയും കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിന്റെ ശേഷിനിർമ്മാണം നടത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.40)

നടപടി: കിലയിൽ നേരത്തേതന്നെ പ്രവർത്തനത്തിലുള്ള ഒരു 'ജൻഡർ ഡസ്ക്'ന് ഈ ചുമതല ഏറ്റെടുക്കാൻ കഴിയും. ഇതു സംബന്ധിച്ച് കുടുംബശ്രീയുടെയും കിലയുടെയും സംയുക്തപരിശ്രമങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

4721

എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പങ്കാളികളായിക്കൊണ്ട് വാർഡ് & തദ്ദേശ ഭരണകൂടതലങ്ങളിൽ NHG-കൾ തങ്ങളുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അയച്ചുകൊടുക്കുമ്പോൾ തുടക്കം എന്ന നിലയിൽ എല്ലാ പഞ്ചായത്തിലും കുറഞ്ഞത് ഒരു വാർഡിലെങ്കിലും അതുപോലെ നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിലും ഒരു ആക്ടിവിസ്റ്റ് ഇന്റർവെൻഷൻ ഗ്രൂപ്പ്, പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

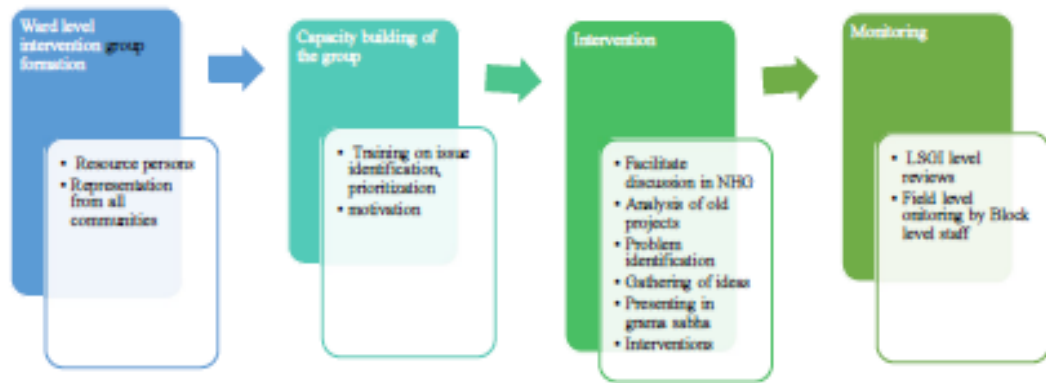
(ഖണ്ഡിക 10.41)

നടപടി: LSG തലത്തിൽ പ്രോജക്ടുകൾ രൂപീകരിക്കുകയും നിരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് വിദഗ്ധരെ ഏർപ്പെടുത്താൻ വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ട്. ആക്ടിവിസ്റ്റ് ഇന്റർവെൻഷൻ ഗ്രൂപ്പിന്റെ പങ്കാളിത്തം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

472

സ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടറിഞ്ഞു പരിഹരിക്കുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ/ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഒരു ആധികാരികഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഈ ഗ്രൂപ്പിന് പ്രശ്നങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാനും ഒരു സമ്മർദ്ദ ഗ്രൂപ്പായി വികസിക്കാനും കൂടാതെ പ്രോജക്ട് തയ്യാറെടുപ്പിലും നടപ്പാക്കലിലും സജീവമായി ഇടപെടാനും കഴിയും. വ്യത്യസ്ത പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുന്ന സ്ത്രീകൾ ഈ ആസൂത്രണചർച്ചയിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്. പ്രശ്നങ്ങൾ എങ്ങനെ തിരിച്ചറിയണമെന്നും, അവയ്ക്ക് എങ്ങനെ മുൻഗണനാക്രമം നിശ്ചയിക്കണമെന്നും ഗ്രൂപ്പിനെ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്. ഗ്രൂപ്പിന് നിലവിലുള്ള പദ്ധതികൾ വിശകലനം ചെയ്യാനും, അത് നടപ്പാക്കുന്നതിലുള്ള ഗുണഭോഷങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാനും കഴിയും. പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കുന്നതിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റിയുടെ ഉടമസ്ഥത വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഇത് സഹായകമാകും. ഗ്രൂപ്പിന് വാർഡിലെ ഓരോ NHGയുടെയും ആവശ്യങ്ങൾ ചർച്ചചെയ്യാൻ കഴിയും. അവഗണിക്കാൻ കഴിയാത്ത രീതിയിൽ ഒരു ഡാറ്റാ അധിഷ്ഠിത പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാൻ ഗ്രൂപ്പിനു കഴിയും. ഈ ഗ്രൂപ്പ് ഗ്രാമസഭ/വാർഡുസഭയിൽ സ്ത്രീ പങ്കാളിത്തം സുഗമമാക്കുകയും, അതുവഴി പദ്ധതി ആസൂത്രണം & നടപ്പാക്കൽ പ്രക്രിയയിൽ ഇടപെടുകയും വേണം. ചിത്രം 10.1 ഒരു ഇടപെടൽ ഗ്രൂപ്പിന്റെ സൗകര്യപ്പെടുത്തൽ ചിത്രീകരിക്കുന്നു.

ചിത്രം 10.1 ഇടപെടൽ ഗ്രൂപ്പിന്റെ സൗകര്യപ്പെടുത്തൽ പടങ്ങൾ



(ഖണ്ഡിക 10.42)

നടപടി: തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ Gender Resource Centres- ന് (പദ്ധതി മാർഗ്ഗ രേഖകളുടെ അനുബന്ധം-7 പ്രകാരം) ചുമതല ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കാവുന്നതാണ്.

473

ഇടപെടൽ ഗ്രൂപ്പിലെ അംഗങ്ങൾ താഴെ പറയുന്ന മേഖലകളിൽ നിന്നുള്ളവരാകാം:

- (i) തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾ
- (ii) വനിതാ പ്രതിനിധികൾ
- (iii) പാർശ്വവൽക്കൃത ഗ്രൂപ്പുകളുടെ പ്രതിനിധികൾ
- (iv) സാമൂഹിക പ്രവർത്തകർ
- (v) വ്യത്യസ്ത പ്രായപരിധികളുടെ പ്രതിനിധികൾ

(ഖണ്ഡിക 10.43)

നടപടി: തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ Gender Resource Centres- ന് (പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖകളുടെ അനുബന്ധം 7 പ്രകാരം) ഇതേ ഘടനയാണ്.

474

ഈ ഗ്രൂപ്പുകൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ട പ്രവൃത്തി ഘട്ടങ്ങൾ:

- (i) ഗ്രൂപ്പിന്റെ ശേഷിനിർമ്മാണം
- (ii) മണ്ഡലം സന്ദർശനങ്ങൾ പഠനങ്ങൾ
- (iii) ബേസ്-ലൈൻ ഡാറ്റയുടെ സൃഷ്ടി
- (iv) വിഷയങ്ങളുടെ കണ്ടെത്തലും മുൻഗണനാക്രമവും
- (v) ഗ്രാമസഭ /വാർഡുസഭയിലെ പങ്കാളിത്തം
- (vi) ശുപാർശകളുടെ ഏകീകരണം
- (vii) പ്രോജക്ട് രൂപീകരണം

(ഖണ്ഡിക 10.44)

നടപടി: Gender Resource Centres നിലവിൽ ഈ ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുന്നുണ്ട്.

475

ലിംഗാധിഷ്ഠിത വിഭവകേന്ദ്രം അഴിച്ചുപണിയാവുന്നതാണ്. (ഖണ്ഡിക 10.45)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

476

GRCക്ക് പഞ്ചായത്ത് പദ്ധതി രൂപീകരണത്തിനായി ഒരു കേന്ദ്രമെന്നനിലയിൽ പ്രവർത്തിക്കാവുന്നതാണ്. വിവരവിതരണം, ബോധവൽക്കരണം, സംവേദന പരിശീലനം, വിശകലനശേഷി എന്നിവ CDS/വാർഡുതല ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് വേണ്ടി പഠിപ്പിച്ചു കൊടുക്കാവുന്നതാണ്. പ്രോജക്ട് വികസനം, നടപ്പാക്കൽതലം എന്നിവയ്ക്കായി GRCക്ക് ഒരു ഒത്തൊരുമ 'പ്ലാറ്റ്ഫോം' സൃഷ്ടിക്കാവുന്നതാണ്. ഒട്ടുമിക്ക LSGകളിലും ICDS സൂപ്പർവൈസറാണ് GRCയുടെ നടപ്പാക്കൽ ഓഫീസർ: കാരണം അവർക്കാണ് WCPയുടെയും, LSGകൾ നടപ്പാക്കലിന്റെയും ചുമതല.GRCയ്ക്കും അതിന്റെ അംഗങ്ങൾക്കും,ICDS സൂപ്പർവൈസറോടൊപ്പം WCPയുടെയും പഞ്ചായത്ത് പദ്ധതിയുടെയും ആസൂത്രണത്തിൽ വ്യക്തമായ പങ്കുണ്ടായിരിക്കണം.WCPIയുടെ ചാർജ് വഹിക്കാൻ LSGI തലത്തിൽ ചെറുപ്പക്കാരനായ ഒരു പ്രൊഫഷണലിനെ നിയമിക്കാവുന്നതാണ്.

കുടുംബശ്രീ കമ്മ്യൂണിറ്റി കൗൺസിലർമാർക്ക്, ലിംഗാധിഷ്ഠിത വിഭവകേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും ചാർജ്ജ് നൽകാവുന്നതാണ്. GRCകളിൽ വ്യത്യസ്തമേഖലകളിലെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്.പഞ്ചായത്തിന്റെയും CDSഅംഗങ്ങളുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ ആസൂത്രണപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്. പ്രദേശത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായിവേണം നിശ്ചിത പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തേണ്ടത്. പ്രശ്നങ്ങളും ആശങ്കകളും കണ്ടെത്തുന്നതിന് നിശ്ചിത ഇടവേളകളിൽ കാലികപഠനങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതാണ്. പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് CDS തലത്തിൽ& പദ്ധതിഅവലോകനയോഗങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്. GRCയ്ക്ക് വിവിധ പരിശീലനപരിപാടികളും നടത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.46)

നടപടി. നിരസിച്ചു

477

വാർഡുതല ജാഗ്രതസമിതി അംഗങ്ങൾക്ക് ലിംഗാധിഷ്ഠിതശേഷി നിർമ്മാണ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.47)

നടപടി: നിരസിച്ചു

478

ജാഗ്രത സമിതികളുടെ പ്രവർത്തനം ശക്തിപ്പെടുത്താൻ കുടുംബശ്രീ ശൃംഖല ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 10.48)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

479

11 പിന്തുണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പെർഫോമൻസ് ഉത്തരവാദിത്വം

ശിപാർശകൾ

KILA, കടുംബശ്രീ, ശുചിത്വമിഷൻ, ഹരിത കേരളം മിഷൻ എന്നിവ തങ്ങൾനൽകുന്ന സേവനങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് അയച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. തങ്ങളുടെ ഫണ്ടുകൾ ചെലവുകൾ ഭൗതികനേട്ടങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചും വർഷാവസാനം അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 11.14)

നടപടി: തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിലെ സവിശേഷ ഇടപെടലുകളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ മാത്രമേ അറിയിക്കേണ്ടതുള്ളൂ.

480

ഈ സംഘടനകൾ വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് ഒരുതവണ ജില്ലാ തലത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തലവന്മാരുമായി സംയുക്ത കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തേണ്ടതാണ്; ഇവിടെ അവർക്ക് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ക്രിയാത്മകവും നിഷേധകവുമായ 'ഫീഡ്ബാക്ക്' കിട്ടുന്നതാണ്. അതുപോലെ, രണ്ടു മേഖലകളിൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുമായി യോഗങ്ങൾ ചേരാവുന്നതാണ്; മേയർമാരും DPC അധ്യക്ഷൻമാരുമായും യോഗങ്ങൾ നടത്താം. ഈ യോഗങ്ങൾക്ക്, ഒരു തരത്തിലുള്ള വിപരീത സാമൂഹിക ഓഡിറ്റ് എന്ന നിലയിൽ പ്രവർത്തിക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 11.15)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

481

IKM, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്ന് ധാരാളം ഫണ്ടുകൾ ശേഖരിക്കുന്നുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് തങ്ങൾ നൽകുന്ന റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗമായി ഫണ്ടുകളുടെ വിനിയോഗത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ അവർ വർഷംതോറും സമർപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ഖണ്ഡിക 11.16)

നടപടി: വാർഷിക സ്റ്റേറ്റ്മെന്റുകൾ മാത്രം പ്രസിദ്ധീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

482

അതത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നും കടുംബശ്രീയൂണിറ്റുകൾക്ക് ലഭിച്ച ഫണ്ടുകളും അവയുടെ വിനിയോഗവും സംബന്ധിച്ച് കടുംബശ്രീയുടെ ജില്ലാമിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ വാർഷിക റിട്ടേണുകൾ സമർപ്പിക്കണം. ഇവ തദ്ദേശഭരണകൂട തലത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലും നൽകണം.

(ഖണ്ഡിക 11.17)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

483

പ്രത്യേകം പ്രത്യേകമായ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളോ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ ഗ്രൂപ്പോ നൽകുന്ന നിശ്ചിതമായ അഭ്യർത്ഥനകളോട് പ്രത്യേകിച്ചും പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുവേണ്ട സാങ്കേതിക സഹായം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന അപേക്ഷകളോട്, എല്ലാ പിന്തുണാ ഏജൻസികളും പ്രതികരിക്കുന്നതിന് ഒരു സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 11.18)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

484

നിർധനരായ സ്ത്രീകൾക്ക് അന്തസ്സറ്റ ഒരു ജീവിതമാർഗ്ഗം ലഭിക്കുന്നതിന് തക്കവണ്ണം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് നേരിട്ടോ, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പേരിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്കോ കുടുംബശ്രീ വനിതകൾ നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾക്ക് നൽകേണ്ട പ്രതിഫലം സംബന്ധിച്ച് കുടുംബശ്രീ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്ക് ഉപദേശകരെ നൽകേണ്ടതാണ്. കുടുംബശ്രീ വനിതകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്ന തൊഴിലുകൾ സംബന്ധിച്ച്-പ്രത്യേകിച്ചും ശുചിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ള - അവർ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് സുരക്ഷ, ആരോഗ്യം, ആരോഗ്യശുചിത്വം എന്നിവയുടെ നിലവാരങ്ങൾ ഉരുത്തിരിയിക്കേണ്ടതാണ്. കുടുംബശ്രീ സേവനയൂണിറ്റുകളുടെ ശേഷിനിർമ്മാണത്തിലും പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 11.19)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

485

ജില്ലയ്ക്കകത്ത് ഒരു വികേന്ദ്രീകൃത രീതിയിൽ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് സാങ്കേതിക അനുമതി ലഭിക്കുന്നതിന് ജില്ലാ തലത്തിൽ ശുചിത്വമിഷൻ സാങ്കേതിക ഉപദേശക സമിതി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഫൈനൽ അനുമതി നൽകുന്നത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുമായ ചർച്ച ചെയ്തതിനുശേഷം മാത്രമായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 11.20)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

486

ഗവൺമെന്റ് അംഗീകൃത ഏജൻസികളുടെ സേവനങ്ങളുടെ ഗുണമേന്മ സംബന്ധിച്ച് ശുചിത്വമിഷൻ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്ന് ഫീഡ്ബാക്ക് സ്വീകരിക്കുന്ന ഒരു സംവിധാനം ഉണ്ടാകണം. അംഗീകൃത ഏജൻസികളുടെ പെർഫോമൻസിന്റെ ഒരു സംവിധാനം വികസിപ്പിക്കാനും ഇത് സഹായിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 11.21)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

487

സാങ്കേതികവിദ്യ ചട്ടങ്ങളും ക്രമീകരണങ്ങളും എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശഭരണങ്ങളുടെ സംശയങ്ങൾ ദൂരീകരിക്കാൻ ശുചിത്വമിഷൻ ഒരു സഹായം കൗണ്ടർ അല്ലെങ്കിൽ ഹെൽപ് ഡെസ്ക് രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

488

ശുചിത്വമിഷൻ, ഹരിതകേരളം മിഷൻ, കില എന്നിവരുമായുള്ള പങ്കാളിത്തത്തിൽ ആരോഗ്യശുചിത്വം എന്ന വിഷയത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നേതാക്കൾക്കും, ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുമായി ചിട്ടയോടുകൂടിയ ഒരു ശേഷിനിർമ്മാണ പ്രോഗ്രാം ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഇത് മാനേജ്മെന്റ് വശങ്ങളിലും സാങ്കേതികവിദ്യാവശങ്ങളിലുമാണ് ശ്രദ്ധ ഉന്നേണ്ടത് (ഖണ്ഡിക 11.23)

നടപടി: നിരസിച്ചു

489

താഴെ പറയുന്നവ ഉറപ്പാക്കൽ ഹരിതകേരളം മിഷൻ, ഹരിത കർമ്മ സേനകളുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഒരു സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തൽ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്:

- (i) തങ്ങളിൽ നിന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന സേവനങ്ങൾ ആണ് അവർനൽകുന്നത്.
- (ii) സാമൂഹികനീതിക്ക് പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ട് നിഷ്പക്ഷവും സുതാര്യവുമായ രീതിയിലാണ് അംഗങ്ങളെ കണ്ടെത്തുന്നത്.
- (iii) ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ അംഗങ്ങൾ പര്യാപ്തമായ രീതിയിൽ നൈപുണ്യം ഉള്ളവരാണ്.
- (iv) അവർ വ്യക്തികളായ എല്ലാ ഔപചാരികമായ ഒരു കൂട്ടായ്മയാ യാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

(ഖണ്ഡിക 11.24)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

490

ഹരിത കേരളം മിഷൻ ഒറ്റപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ മുഴുകുന്നതിന് പകരം തുടക്കത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടതുപോലെ സംയോജിത 'വാട്ടർഷെഡ്' മാനേജ്മെന്റ് ശ്രദ്ധയുന്നണം.

(ഖണ്ഡിക 11.25)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

491

ഇപ്പോൾ ജൈവകൃഷിയുള്ള ഒരു മിഷൻ സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അതിനാൽ ഹരിതകേരളം മിഷൻ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ മാത്രമേ ശ്രദ്ധ ഉന്നേണ്ടതുള്ളൂ.

(ഖണ്ഡിക 11.26)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

492

സംസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടി ദ്രവമാലിന്യ പരിപാലനത്തിനുള്ള ഒരു കരട്, ശുചിത്വമിഷൻ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയുന്നു. കേരളത്തിന് ദ്രവമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിൽ താഴ്ന്ന സ്ഥാനമാണുള്ളത്, പ്രത്യേകിച്ച് നഗരമേഖലകളിൽ. അതിനാൽ കരട് നയം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും വിദഗ്ധ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അയച്ചുകൊടുക്കുകയും വെബ്സൈറ്റിൽ പൊതുജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഫീഡ്ബാക്കിനെ ആസ്പദമാക്കി ആയത് പരിഷ്കരിക്കപ്പെടുകയും അതിന്റെ പ്രായോഗിക പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച് വിശദമായ ഒരു അധ്യായം ഉൾപ്പെടുത്തുകയും വേണം. ഇത് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ നിയമബദ്ധമായ ഒരു പ്രവർത്തനമായ ആരോഗ്യശുചിത്വത്തിന്റെ ഭാഗമായതിനാൽ, ഈ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ശരിയായ നിർവ്വഹണത്തിനായി ആവശ്യമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകാൻ സർക്കാരിന് അധികാരമുണ്ട്. കൂടാതെ ഊർജ്ജിത മൂലധനം വേണ്ടവയാണ് പ്രോജക്ടുകൾ എന്നതിനാൽ, മുഴുവൻ പ്രവർത്തന ചെലവും മൂലധനചെലവിന്റെ ഗണ്യമായ ഒരു ഭാഗവും മുതലാക്കുന്നതിന് തക്കവണ്ണം ശരിയായ പ്രോജക്ട് ഘടനയിലൂടെയും യൂസർ ചാർജ്ജുകളുടെ പിരിവിലൂടെയും ഫണ്ടുകൾ സ്വരൂപിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 11.27)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

493

12. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളെ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ ശിപാർശകൾ

ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിൽ MGNREGS പ്രകാരമുള്ള സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി പങ്കുവഹിക്കേണ്ടത് സെക്രട്ടറി ആയിരിക്കണം. ഇതിൽ ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിലെ പ്രൊഫഷണൽ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം ലേബർ ബജറ്റിന്റെ കടുത്ത പരിശോധനകൾ നടപ്പാക്കലിന്റെ മൊത്തത്തിലുള്ള മേൽനോട്ടം, പ്രവൃത്തികളുടെ ഗുണമേന്മ, അർഹതപ്പെട്ടവർക്ക് ജോലി നിഷേധം, ശമ്പളം നൽകൽ മുതലായവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നപരിഹാരം, ആവലാതി പരിഹരിക്കൽ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 12.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

494

ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന് ഏകോപനത്തിന്റെ ആവശ്യകതയ്ക്കായി സെക്രട്ടറിമാരോടൊപ്പം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുമായി മൂന്നു മാസത്തിലൊരിക്കൽ യോഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.7)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

495

ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ സെക്രട്ടറിമറ്റ് ഇനങ്ങളോടൊപ്പം വിഭവസമാഹരണം ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിശദമായ അജണ്ടയോടുകൂടി എല്ലാമാസവും ഒരു നിശ്ചിതദിവസം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഗാഢമായി അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. തീർച്ചയായും അത്തരം രോഗങ്ങളിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സമിതികളുടെ സ്വയംഭരണവും ഉന്നതസ്ഥാനവും ബാധിക്കുന്ന തരത്തിൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി യാതൊന്നുംതന്നെ പ്രവർത്തിക്കരുത്.

(ഖണ്ഡിക 12.8)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

496

ഇതരസ്ഥലങ്ങളിൽ കമ്മീഷൻ ചെയ്ത ബഹുതല ആസൂത്രണ വ്യവസ്ഥയിൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ആസൂത്രണ തയ്യാറെടുപ്പിന്റെ ഏകോപനത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പങ്കുണ്ട്. കൂടാതെ, ആഭ്യന്തരതരത്തിലുള്ള ലിങ്കേജുകളും, സംയുക്ത പ്രവർത്തന ഊർജ്ജവും ഉറപ്പാക്കപ്പെടുന്നു. ഇത് പ്രത്യേകിച്ചും കൃഷിയും ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളും വനിതാ ശിശുവികസനം SC/ST വികസനം, വ്യവസായങ്ങളും വാട്ടർഷെഡ് മാനേജ്മെന്റും എന്നിവയെക്കുറിച്ച് വാസ്തവമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.9)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

497

ITI-കൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലേക്ക് സ്ഥലം മാറ്റപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പങ്ക് വ്യക്തമായി നിർവ്വചിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അതിനാൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ITI-കളുടെ താരതമ്യത്തിൽ താഴെ പറയുന്ന ചുമതലകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

- (i) സമ്പൂർണ്ണമേൽനോട്ട നിയന്ത്രണം
- (ii) ITI-കളുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ നിരീക്ഷണവും അവലോകനവും
- (iii) അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ
- (iv) റോഡ് മെയിന്റനൻസ്-ഇതരഫണ്ടിൽ അനുവദനീയമായ മെയിന്റനൻസ് സഹായം നൽകൽ
- (v) വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഗുണമേന്മയിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നൽ
- (vi) രക്ഷാകർത്താക്കളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തൽ
- (vii) തൊഴിൽ സാധ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ITI വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അധിക നൈപുണ്യം നൽകൽ

(ഖണ്ഡിക 12.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

498

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കകീഴിലുള്ള റോഡുകൾ ശരിയായ അടയാളപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ് എന്ന് കമ്മീഷൻ നേരത്തെ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഒന്നിൽ കൂടുതൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ കടന്നുപോകുന്നതും, ODRകൾ അല്ലാത്തതുമായ ഒരു ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിലെ എല്ലാ റോഡുകളും നവീകരണത്തിനും, സംരക്ഷണത്തിനുമുള്ള ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ സഹിതം ആ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് നിക്ഷിപ്തമാകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.12)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

499

ജലസംഭരണ ഭൂവിഭാഗപരിപാലനം, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ഒരു പ്രവർത്തി ആയിരിക്കണം; ഇതിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളോടൊപ്പം സംയോജിത വാട്ടർഷെഡ് പരിപാലനത്തിനായി പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. വ്യത്യസ്ത ഘടകങ്ങളുടെ ഭൗതികനിർവ്വഹണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിനെ ഏൽപ്പിക്കുകയോ, വില്ലേജ്, പഞ്ചായത്തുകൾ തന്നെ തങ്ങൾ ധനസഹായം ചെയ്യുന്ന ഈ ഘടകങ്ങൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ ഏകോപനത്തോട് നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യാം.

(ഖണ്ഡിക 12.13)

നടപടി: നിലവിലുള്ളതാണ്. മെച്ചപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

500

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി ഒരു ക്രെഡിറ്റ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് ഉത്തരവാദിയാണ്; BLBCയുടെ കൺവീനർ കൂടിയായ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി ഇത് ക്രെഡിറ്റ് പ്ലാനിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.

(ഖണ്ഡിക 12.14)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

501

ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് 'E-nam'-ൽ (ഇലക്ട്രോണിക് നാച്ചുറൽ അഗ്രികൾച്ചറൽ മാർക്കറ്റ്) ഗ്രാമീണ കാർഷിക വിപണികൾ സ്ഥാപിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.15)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

502

പ്രയോഗക്ഷമമായിട്ടെന്താക്കെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പട്ടുന്തൽക്കുഴി ആരംഭിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.16)

നടപടി: നിരസിച്ചു

503

മൃഗസംരക്ഷണ ക്ലിനിക്കുകൾ ഇപ്പോൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ കീഴിലാണ്. അവയുടെ പങ്ക് താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ വിശദമാക്കേണ്ടതാണ്:

- (i) സേവനവിതരണം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ
- (ii) അടിസ്ഥാനഘടനയും സൗകര്യങ്ങളും മെച്ചപ്പെടുത്തൽ
- (iii) മരുന്നുകളും മറ്റ് ഉപഭോഗ വസ്തുക്കളും ലഭ്യമാക്കൽ
- (iv) നിരീക്ഷണവും അവലോകനവും

(ഖണ്ഡിക 12.17)

നടപടി: 'മൃഗസംരക്ഷണ പോളിക്ലിനിക്' എന്ന് തിരുത്തലോടെ അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

504

എല്ലാ ബഹുവിധ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ജലസേചന പദ്ധതികളും നടപ്പാക്കേണ്ടത് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും, എന്നാൽ സംരക്ഷിച്ചു നടത്തേണ്ടത് കമ്മ്യൂണിറ്റിയുമാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.18)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

505

മത്സ്യശേഖരണകേന്ദ്രങ്ങൾ, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ ചുമതലയിലായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.19)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

506

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ പങ്കാളിത്തത്തിൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ ആധുനിക മത്സ്യച്ചന്തകൾ സ്ഥാപിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.20)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

507

കയർ, കൈത്തറി, കരകൗശല നിർമ്മാണം എന്നീ പരമ്പരാഗത വ്യവസായങ്ങളുടെ വികസനം, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ പിന്തുണയോടെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രാഥമിക ചുമതലയിലായിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.21)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

508

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളോടൊപ്പം, ഉയർന്ന രീതിയിലുള്ള പൊതു സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ MSMEകൾക്ക് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം. (ഖണ്ഡിക 12.22)

നടപടി: നിരസിച്ചു

509

അതുപോലെ, IT യൂക്ലിപ്പിൽ ITമിഷന്റെ സഹായത്തോടെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ പൊതുസൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തണം.

(ഖണ്ഡിക 12.23)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

510

പ്രായോഗികമായിട്ടുള്ളതെല്ലാം ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, സൂക്ഷ്മ-ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 12.24)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

511

NABARD കേരള ബാങ്ക്, SC/ST വികസനവകുപ്പുകൾ എന്നിവയുടെ പ്രതിനിധികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിദഗ്ധരുടെ പിന്തുണയോടെ, DPCയുടെ സഹായത്താൽ തയ്യാറാക്കാവുന്ന ഒരു പുനരുജ്ജീവന പദ്ധതി ആധാരമാക്കി SC/ST സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പുനരുജ്ജീവനം ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.25)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

512

സൂക്ഷ്മ-ജലവൈദ്യുത യൂണിറ്റുകളുടെ സ്ഥാപിക്കൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ ചുമതലയായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 12.26)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

513

ശുചിത്വപരിപാലനം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ നിയമബദ്ധമായ ചുമതലയായിരിക്കെ, സാധന സാമഗ്രി ശേഖരണകേന്ദ്രങ്ങൾ, പ്ലാസ്റ്റിക് പൊടിക്കൽ യൂണിറ്റുകൾ, വിഭവ വീണ്ടെടുപ്പ് സൗകര്യങ്ങൾ മുതലായ ഉയർന്ന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കേണ്ടത് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ ചുമതലയാണ്. ശുചിത്വപരിപാലനത്തിലെ ഒരു ദിനീയതല പ്രവർത്തനം എന്ന നിലയിൽ ഇത് ഒരു ശാസ്ത്രീയ രീതിയിലാണ് ചെയ്യേണ്ടത്.

(ഖണ്ഡിക 12.27)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

514

പോരായ്മകൾ നികത്താൻ സ്പോർട്സ് & ഗെയിംസിനുള്ള സൗകര്യങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്. (ഖണ്ഡിക 12.28)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

515

ക്ലിനിക്കുകളിലും ക്യാമ്പുകളിലും നിയമസേവനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ജില്ലാ നിയമസേവന അതോറിറ്റിയുമായി ചേർന്നുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ മുൻകൈയെടുക്കാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.29)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

516

ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുമായുള്ള ഏകോപനത്തിലൂടെ കുടുംബശ്രീയുടെ പൊതുയൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.30)

നടപടി: അംഗീകരിക്കാവുന്നതാണ്

517

ഗ്രാമീണമേഖലകളിലെ ഹൈസ്കൂളുകളും ഹയർ സെക്കൻഡറി സ്കൂളുകളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ ചുമതലയിൽ തുടരും എന്നിരിക്കെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് തങ്ങളുടെ മേഖലയ്ക്കുള്ളിൽ സ്കൂളുകളുടെ സ്ഥാപനം വികസന പദ്ധതികൾ വികസിപ്പിക്കാൻ അനുമതി നൽകേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ ഗുണമേന്മ വിലയിരുത്തൽ നടത്താനും ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പകർന്നുനൽകുന്ന ചുമതല ഏറ്റെടുത്തുകൊണ്ട് ഗുണമേന്മയുള്ള മെച്ചപ്പെട്ട പരിപാടികൾ നടത്താനും അവർക്ക് അധികാരം നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 12.31)

നടപടി: നിരസിച്ചു

518

വികേന്ദ്രീകരണ പിന്തുണ പരിപാടിക്കീഴിൽ 2006-ൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കായി ഒരു ചുമതലാ മാപ്പ് തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു. അത് പരിശീഷ്ടം 12.1ൽ ഒന്നിൽ സംഗ്രഹമായി കൊടുത്തിരിക്കുന്നു; പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുമ്പോൾ ഇത് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മാർഗ്ഗദർശകമാകും.

(ഖണ്ഡിക 12.32)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

519

ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പദ്ധതികൾക്ക് പരസ്പരപൂരകമാണെന്നും, അവ സമാന്തര സ്കീമുകളല്ലെന്നും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുതലത്തിൽ പദ്ധതിപ്രക്രിയ ഏകോപിപ്പിക്കുക എന്നതാണ്, നിർവഹിക്കണമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പങ്ക്.

(ഖണ്ഡിക 12.33)

നടപടി: നിരസിച്ചു.

520

13 വികസന അതോറിറ്റികൾ

ശിപാർശകൾ

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ താഴെ പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

- (i) TRIDA യും GCDA യും നിർമ്മാണമാണെന്നതാണ്.
- (ii) അവയുടെ ആസ്തികളും ബാധ്യതകളും സമൂലമായ ഒരു പരിശോധനയ്ക്കുശേഷം യഥാക്രമം തിരുവനന്തപുരം & കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനുകളിലേക്ക് മാറ്റാവുന്നതാണ്.
- (iii) TRIDA യും GCDA യും നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഫണ്ടുകൾ കോർപ്പറേഷനുകൾക്ക് അധികമായി നൽകാവുന്നതാണ്.

ജീവനക്കാരെ സിറ്റി കോർപ്പറേഷനുകളിലേക്ക് മാറ്റാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 13.5)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

521

14. തൃശ്ശൂർ മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ വൈദ്യുതി വിതരണത്തിന്റെ സ്ഥാപനപരമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ.

ശിപാർശകൾ

KSEBL, പാലക്കാട് ചെറുകിട ഹൈഡ്രോ കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് (PSHC Ltd)(രണ്ടാമത്തേത് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു) എന്നിവയുടെ ചുവടുപിടിച്ച് തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷൻ വൈദ്യുതിവകുപ്പ്, തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷൻ വൈദ്യുതി വകുപ്പ് ലിമിറ്റഡ് എന്നാക്കി മാറ്റണം. TCEDL ന്റെ ഉൾച്ചേർക്കൽ പ്രക്രിയ, KSEBL ന്റെ പ്രൊഫഷണൽ പിന്തുണയോടെ നടത്തണം.

(ഖണ്ഡിക 14.2)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

522

ആസ്തികളും ബാധ്യതകളും ശരിയായി തിരിച്ചറിഞ്ഞ് രേഖപ്പെടുത്തണം. (ഖണ്ഡിക 14.3)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

523

ഘട്ടങ്ങളിലായി നിറവേറ്റേണ്ട മനുഷ്യവിഭവ ആവശ്യകതകൾ KSEBL നിർദ്ദേശിക്കണം. നിലവിലുള്ള ജീവനക്കാരെ 'വാനിഷിങ് കാറ്റഗറി' എന്ന നിലയിൽ സ്വീകരിക്കുകയും പുതുജീവനക്കാരെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്യാം.

(ഖണ്ഡിക 14.4)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

524

TCEDL-ന് KSEBL-ന്റെ ചുവടുപിടിച്ച് ഒരു ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടേഴ്സ് ഉണ്ടായിരിക്കണം. അനുദ്യോഗിക നോമിനികൾ തൃശൂർ കോർപ്പറേഷനിൽ നിന്നുള്ളവർ ആയിരിക്കണം.

(ഖണ്ഡിക 14.5)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

525

KSEBL ഇപ്പോൾ വൈദഗ്ധ്യവിതരണം നടത്തുന്ന മേഖലകൾ ഉൾപ്പെടെ തൃശൂർ കോർപ്പറേഷൻ മുഴുവൻ ഭൂമിശാസ്ത്ര അധികാരപരിധിയും കമ്പനിക്കകീഴിൽ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

526

നിർദ്ദിഷ്ട കമ്പനിയുടെ ധനകാര്യ ആസ്തികൾ ശരിയായവിധത്തിൽ നിർദ്ദിഷ്ട ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മാത്രം ഉപയോഗിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ഒരു സ്വാശ്രയസംഘടനയായി പ്രവർത്തിക്കുകയും വേണം.

(ഖണ്ഡിക 14.7)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

527

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി റെഗുലേറ്ററി കമ്മീഷൻ (താരിഫ് നിർണ്ണയത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകളും ഉപാധികളും) ചട്ടങ്ങൾ, 2021-ന്റെ 28-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ ആകർഷിക്കുന്ന വിധത്തിൽ TCEDL-ന്റെ അധികൃതപെയ്ഡ് ആപ്പ് ക്യാപിറ്റൽ നിർവ്വചിക്കാവുന്നതാണ്. അതായത് പ്രതിവർഷം 14 ശതമാനം ഇക്വിറ്റി റിട്ടേൺ സ്വീകരിക്കുക. ഭാവിവികസനത്തിന്റേത് ഉൾപ്പെടെയുള്ള കടപ്പാടുകൾ നിർവ്വഹിച്ച ശേഷം കമ്പനിയുടെ ലാഭം മൂനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന് അതിന്റെ സ്വന്തം വരുമാനത്തിന്മേലുള്ള ഒരു അധിക തുകയായി നൽകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 14.8)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

528

15. **മുൻസിപ്പൽ പെൻഷൻ ശിപാർശകൾ**

തദനുസൃതമായി, താഴെ പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

1-4-2022 മുതൽ കണ്ടിജന്റ് ജീവനക്കാർ ഒഴികെ എല്ലാ തദ്ദേശ ഭരണകൂട ജീവനക്കാർക്കും സർക്കാർ ട്രഷറി വഴി പെൻഷൻ നൽകേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.9)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

529

ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ടിൽ നിന്നും കുറവുചെയ്യുകൊണ്ട് എല്ലാ നഗര തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നും ആനുകൂല്യമായി ഈ തുകയുടെ 50% ഈടാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.10)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

530

2015-നു മുൻപ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളായിരുന്നു എല്ലാ മുൻസിപ്പാലിറ്റികളെയും ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ടിൽനിന്ന് കുറവുവരുത്തുന്നതിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 15.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

531

നിലവിലുള്ള കുടിശ്ശിക തുകകളും ഒരേ അനുപാതത്തിൽ കൊടുത്തു തീർക്കേണ്ടതാണ്. സർക്കാർ 50%വും, നഗരതദ്ദേശഭരണകൂടം 50%വും.

(ഖണ്ഡിക 15.12)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

532

16. തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾക്കുള്ള ക്ഷേമനടപടികൾ- മുൻകാലങ്ങളിലേതും നിലവിലുള്ളതും ശുപാർശകൾ

നിലവിലുള്ള അംഗങ്ങൾക്ക്, ഏപ്രിൽ 1 മുതൽ സർക്കാർ ജീവനക്കാർക്ക് ക്ഷാമബത്ത നൽകുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന ജീവിതനിലവാര സൂചികയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി, വർഷത്തോറും ഓണറേറിയം വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. വർദ്ധിത തുക തൊട്ടുത്ത 50/ രൂപയിൽ ക്രമപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 16.6)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

533

സർക്കാർ ജീവനക്കാർക്ക് ലഭ്യമായ 'മെഡിസെപ്പ്' (സംസ്ഥാന ജീവനക്കാർക്കും പെൻഷണർമാർക്കുമുള്ള മെഡിക്കൽ ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി)-ൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതുവഴി നിലവിലുള്ളവരും മുൻകാലങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്നവരുമായ എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും കോൺട്രിബ്യൂട്ടറി ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 16.7)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

534

നിലവിലെ അംഗങ്ങൾക്ക് പ്രമേയത്തിന്റെ 50% അവരുടെ ഓണറേറിയത്തിൽ നിന്ന് തിരിച്ചുപിടിക്കുകയും മൊത്തം തുകയുടെ 50% ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ അടയ്ക്കുകയും ചെയ്യാം. മുൻകാല അംഗങ്ങൾക്ക് പ്രീമിയത്തിന്റെ 50% തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ അടയ്ക്കുകയും ബാക്കി 50% സംസ്ഥാന സർക്കാർ അടയ്ക്കുകയും ചെയ്യാം. ഈ പദ്ധതിയിൽ നിലവിലെ അംഗങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രീമിയം തുക പിരിച്ചു ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയിൽ അടയ്ക്കുന്നത് ബന്ധപ്പെട്ട സെക്രട്ടറിമാരുടെ ഉത്തരവാദിത്വമായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 16.8)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിനു അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

535

1,00,000 രൂപയോ അതിൽതാഴെയോ പ്രതിമാസവരുമാനമുള്ള തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും, സ്വയം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 50000 രൂപ ടോക്കൺ പ്രതിമാസ പെൻഷനായി താഴെ പറയുന്ന നിക്ഷേപക മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്:

- (i) മൊത്തം വാർഷിക ഭവനവരുമാനം ഒരു ലക്ഷ്യമോ അതിൽ കുറവോ
- (ii) 1500 ച. അടിയോ അതിൽ കൂടുതലോ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള വീട്
- (iii) സർക്കാർ ജീവനക്കാരോ, 2,00,000/- ൽകൂടുതൽ മാസവരുമാനമുള്ള സ്വകാര്യമേഖല ജീവനക്കാരോ ആയവരും, ആൺകുട്ടികൾ മാത്രമുള്ളവരുമായവർ.
- (iv) മറ്റൊരു ക്ഷേമപെൻഷനും വാങ്ങുന്നവർ ആയിരിക്കരുത്. അവർക്ക് ഏതു പെൻഷൻ തെരഞ്ഞെടുക്കാനും സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കും.

(ഖണ്ഡിക 16.9)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

536

ഇതുകൂടാതെ, ദേശീയ ഗ്രാമീണ ഉപജീവന-ദൗത്യത്തിന്റെയും, ദേശീയ നഗരവും ഉപജീവന ദൗത്യത്തിന്റെയും ചുവടുപിടിച്ച് 45 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള മുൻകാല & നിലവിലെ അംഗങ്ങൾക്ക്, അവർക്ക് സമ്മതമാണെങ്കിൽ ജോലിക്ക് നൈപുണ്യപരിശീലനം നൽകാവുന്നതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 16.10)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

537

ഓണറേറിയത്തിലെ വാർഷികവർദ്ധന ഒഴിച്ച് ശുപാർശകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവുകളുടെ കണക്ക്, പട്ടിക 16.4 ലും 16.5 ലും നൽകിയിരിക്കുന്നു:

പട്ടിക 16.4 മുൻ അംഗങ്ങളുടെ, കണക്കാക്കിയ മൊത്തം പെൻഷൻ ചെലവുകൾ

തലം	മുൻ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം	കണക്കാക്കിയ ചിലവുകൾ		
		LG വിഹിതം	സർക്കാർ വിഹിതം	മൊത്തം
VP	70310	63,27,90,000	63,27,90,000	1,26,55,80,000
BP	10400	9,36,00,000	9,36,00,000	18,72,00,000
DP	1655	1,48,95,000	1,48,95,000	2,97,90,000
MLTY	15565	14,00,85,000	14,00,85,000	28,01,70,000
CORP	2070	1,86,30,000	1,86,30,000	3,72,60,000
മൊത്തം	1,00,000	90,00,00,000	90,00,00,000	1,80,00,00,000

അവലംബം: 6-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ
പട്ടിക 16.5 മെഡിക്കൽ ഇൻഷുറൻസിന്റെ മൊത്തം ചെലവുകൾ

തലം	നിലവിലെ അംഗങ്ങൾ				മുൻ അംഗങ്ങൾ			
	നിലവിലെ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം	അംഗങ്ങളുടെ വിഹിതം	തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വിഹിതം	മൊത്തം ചെലവുകൾ	മുൻ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം	തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ വിഹിതം	സർക്കാർ വിഹിതം	മൊത്തം ചെലവുകൾ
VP	15962	2,39,43,000	2,39,43,000	4,78,86,000	70310	10,54,65,000	10,54,65,000	21,09,30,000
BP	2080	31,20,000	31,20,000	62,40,000	10400	1,56,00,000	1,56,00,000	3,12,00,000
DP	331	4.96,500	4.96,500	9,33,000	1655	24,82,500	24,82,500	49,65,000
MLTY	3113	46,69,500	46,69,500	93,39,000	13563	2,33,47,500	2,33,47,500	4,65,95,000
CORP	414	6.21,000	6.21,000	12,42,000	2070	31,05,000	31,05,000	62,10,000
ആ	21900	3,28,50,000	3,28,50,000	6,57,00,000	100000	15,00,00,000	15,00,00,000	30,00,00,000

(ഖണ്ഡിക 16.11)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

538

ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ള മുൻകാല അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം, ഏകദേശം 1,00,000 ആയിരിക്കുമെന്നും അവരിൽ 30% പേർ നിർദ്ദിഷ്ട മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസൃതമായി യോഗ്യതയുള്ളവരായിരിക്കുമെന്നും കരുതപ്പെടുന്നു (ഖണ്ഡിക 16.12)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

539

കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടും ചട്ടങ്ങളും, കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ടും ചട്ടങ്ങളും എന്നിവയുടെ ഭേദഗതികൾക്ക് താഴെപ്പറയുന്ന ശിപാർശകൾ നൽകിയിരിക്കുന്നു:

1. നേരത്തെയുള്ള റിപ്പോർട്ടുകളുടെ ഭാഗമായി, കൂടുതലും സ്വന്തം വരുമാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആക്ടുകൾക്കും ചട്ടങ്ങൾക്കും കമ്മീഷൻ ഭേദഗതി ശുപാർശ നൽകിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഇവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പരിശീലനങ്ങളുടെ

വിശദാംശങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു:

- (i) രണ്ടാം റിപ്പോർട്ടിന്റെ പരിശീഷ്ടം 2.6-കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട്, വസ്തുനികുതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് ചട്ടങ്ങൾ, മറ്റ് ആക്ടുകൾ എന്നിവയുടെ ഭേദഗതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
- (ii) 2-ാം റിപ്പോർട്ടിന്റെ പരിശീഷ്ടം 2.7- കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട്, സ്വന്തം വരുമാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് ചട്ടങ്ങൾ, മറ്റ് ആക്ടുകൾ, ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് വിഷയങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഭേദഗതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
- (iii) 2-ാം റിപ്പോർട്ടിന്റെ പരിശീലനം 2.8-കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട്, കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ട് മറ്റ് ആക്ടുകൾ, എന്നിവയ്ക്കിടയിൽ വിവിധ ഫീസിന്റെയും പിഴകളുടെയും പരിഷ്കരണം സംബന്ധിച്ച ഭേദഗതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ.

2. അന്തിമ റിപ്പോർട്ടിന്റെ ചില ശുപാർശകൾക്ക് പ്രാബല്യം നൽകാൻ ചട്ടങ്ങൾക്കും ആക്ടുകൾക്കും വീണ്ടും ഭേദഗതികൾ ആവശ്യമുണ്ട്. കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് 1994-ൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഭേദഗതികൾ പരിശീഷ്ടം 17.1-ൽ സൂചിതമായിരിക്കുന്നു; കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് 1994-ന്റെ നിർദ്ദിഷ്ട ഭേദഗതികൾ പരിശീഷ്ടം 17.2-ൽ സൂചിതമാണ്.

3. കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് സംബന്ധിച്ച് പുതിയ ചില ചട്ടങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. അത്തരം ചട്ടങ്ങൾ, കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിനു കീഴിലുള്ള സമാന ചട്ടങ്ങളിൽ നിന്നും അടർത്തിയെടുത്ത് പരിശീഷ്ടം 17.3-ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

4. കമ്മീഷൻ ഈ ഭേദഗതികൾ നിയമഭാഷയിൽ രൂപം കൊടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കരട് ഭേദഗതികൾ തയ്യാറാക്കി സർക്കാരിന്റെ അന്തിമമായ അംഗീകാരത്തിന് സമർപ്പിക്കാൻ ബന്ധപ്പെട്ട ലോ ഓഫീസർമാരും മുൻസിപ്പാലിറ്റി, പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിൽ നിന്നുള്ള ഓരോ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാരും ഉൾപ്പെടെ നിയമങ്ങൾ എഴുതിയുണ്ടാക്കാൻ അനുഭവജ്ഞാനമുള്ള നിയമവകുപ്പിലെ ഒരു സീനിയർ ഓഫീസറുടെ കയ്യിൽ സർക്കാർ ഒരു ടീം രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക 17.1-17.5)

നടപടി: കമ്മീഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തത്യാത്തിൽ അംഗീകരിക്കാവുന്നതും വിശദമായി പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

540

പലവക (Miscellaneous)

തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പങ്ക്

സദ്ഭരണം കാഴ്ചവയ്ക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ നിർണായകപങ്ക് പരിഗണിച്ച് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പൊതുവായ ചുമതലകൾ വിവരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു അധ്യായം കേരള പഞ്ചായത്തീരാജ് ആക്ടിലും, കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലും ഉൾപ്പെടുത്താമെന്ന് കമ്മീഷൻ ശുപാർശചെയ്യുന്നു. അതിൽ താഴെ പറയുന്നവ ഉൾപ്പെടാവുന്നതാണ്:

ശുപാർശകൾ

- (i) കുടിശ്ശികകൾ അടയ്ക്കാൻ നിയമപരമായി കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവരിൽനിന്നും അവ പൂർണ്ണതോതിൽ പിരിച്ചെടുക്കാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മുൻസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും പരിശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്.
- (ii) സ്വന്തമായുള്ളതും, കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുള്ളതുമായ വിഭവങ്ങളുടെ വിനിയോഗത്തിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ മിതവ്യയം, കാര്യക്ഷമത എന്നിവയിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നേണ്ടതും ഉല്പാദനക്ഷമമല്ലാത്തതും, നഷ്ടം വരുത്തുന്നതുമായ ചെലവ് ഒഴിവാക്കേണ്ടതുമാണ്.
- (iii) ബജറ്റ് അച്ചടക്കം അനുവർത്തിക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശ ഭരണകൂടങ്ങൾ ഏറ്റവും മുന്തിയ മുൻഗണനകൾ നൽകേണ്ടതാണ്.
- (iv) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ നിർദിഷ്ടരീതിയിൽ തങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടുകൾ പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- (v) അവർ ഏറ്റവും ഉയർന്ന മുൻഗണന എടുത്ത് ഓഡിറ്റ് ഒബ്ജക്ഷനുകളോട് പ്രതികരിക്കേണ്ടതും ഓഡിറ്റിംഗ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുള്ള തെറ്റുകുറ്റങ്ങൾ ആവർത്തിക്കാതിരിക്കാൻ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുമാണ്.
- (vi) വികസനാത്മകവും, ക്രമീകൃതവുമായ തങ്ങളുടെ അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കുന്നതിൽ അവർ കൃത്യമായ നടപടിക്രമങ്ങൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.
- (vii) താഴെപ്പറയുന്ന രീതികളിൽ ഭരണകാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് അവർ സന്നദ്ധസജീവമായി സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കേണ്ടതാണ്:

(a) മറ്റുവകുപ്പുകളിൽനിന്ന് ഉൾപ്പെടെ അനുമതികൾ നേടുന്നതിനുള്ള പ്രക്രിയ രേഖാമൂലവും, വാക്കാലും വ്യക്തമായി വിശദീകരിക്കണം.

(b) വ്യത്യസ്ത ഏജൻസികളിൽനിന്നും ക്ലിയറൻസുകൾ കിട്ടുന്നതിന് നിക്ഷേപകന് സൗകര്യമൊരുക്കണം.

(c) വിവിധ ക്ലിയറൻസുകൾക്ക് സമയപരിധികൾ നിശ്ചയിക്കുകയും അവ അനുസരിക്കുകയും വിശദാംശങ്ങൾ പരസ്യപ്പെടുത്തുകയും വേണം.

- (d) കല്പിത അനുമതികൾ കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്ന രീതിയിൽ K-SWIFT-നു കീഴിൽ അപേക്ഷകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിൽ മനപ്പൂർവ്വം കാലതാമസം വരുത്തുന്ന ഓഫീസർമാർക്കെതിരെ തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ നടപടിയെടുക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ MSME ഫെസിലിറ്റേഷൻ ആക്ടിനുകീഴിൽ പരിശോധിക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ അപേക്ഷകൾക്കും കൃത്യമായ മുൻഗണന കിട്ടുന്നുണ്ടെന്നും, ആക്ടിനുകീഴിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ലൈസൻസുകൾക്ക് അനുസൃതമായി സംരംഭങ്ങൾക്ക് സുഗമമായി തങ്ങളുടെ ബിസിനസ് നടത്താൻ തടസ്സമൊന്നും വരുത്തുന്നില്ലെന്നും തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.
- (e) IFTOES അപേക്ഷകൾക്കുകീഴിൽ EODB യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആക്സുകൾ വരുത്തുന്ന ഭേദഗതികൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. അത്തരം എല്ലാ അപേക്ഷകളുടെയും തീർപ്പാക്കൽ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ ഉത്തരവാദിത്വം ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്.
- (f) EODB നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് ഒരു സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. മുൻസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിൽ ടൗൺപ്ലാനിങ് കമ്മിറ്റി പ്രതിമാസ അടിസ്ഥാനത്തിലും കൗൺസിൽ ത്രൈമാസ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഈ പങ്ക് ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. മുൻസിപ്പാലിറ്റികളിലും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ബന്ധപ്പെട്ട സ്ഥിരം സമിതികൾ EODB ഓരോ മാസത്തിലും കൗൺസിൽ മൂന്നു മാസത്തിലൊരിക്കലും അവലോകനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.
- (viii) തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിനു കീഴിൽ ജോലിചെയ്യുന്ന ഓഫീസർമാരുടെ നിയമാനുസൃത ചുമതലകളിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സമിതി കൈകടത്തരുത്. അത്തരം ഇടപെടൽ തെറ്റായി പ്രവർത്തിയായി കല്പിക്കപ്പെടണം.
- (ix) തങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളെ ലിംഗസൗഹൃദവും, വയോജന സൗഹൃദവും, ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദവും ആക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശഭരണകൂടം സന്നദ്ധസജീവമായിരിക്കണം.
- (x) സാധ്യമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ആവശ്യക്കാർക്ക് സേവനങ്ങൾ അവർ പരമാവധി അടുത്ത് എത്തിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.
- (xi) നേരിട്ടോ, ഫോൺവഴിയോ ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമങ്ങളിലൂടെയോ, തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ സമീപിക്കുന്ന ഏതൊരാളെയും അങ്ങേയറ്റത്തെ മര്യാദയോടുകൂടിയും വ്യക്തിയുടെ അന്തസ്സിനെ ആദരിച്ചുകൊണ്ടും ഉദ്യോഗസ്ഥർ പെരുമാറേണ്ടതാണ്.
- (xii) പൊതുജനങ്ങളുടെ ആവലാതികൾ 'First come first served' തത്വം കർശനമായി അനുവർത്തിച്ചുകൊണ്ട് ഏറ്റവും ഉയർന്ന മുൻഗണനയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുകയും, വ്യത്യസ്ത തലത്തിലുള്ള ആവലാതികൾ പരിഹരിക്കുന്നതിന് സമയപരിധി നിശ്ചയിക്കുകയും വേണം.

(xiii) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾക്കും ജനങ്ങൾക്കും താല്പര്യം ഉള്ള വിഷയങ്ങളിൽ സംവാദങ്ങളും ചർച്ചകളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും സാമൂഹികമായി സ്വീകാര്യതയുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളിലൂടെ സമവായത്തിന് കളമൊരുക്കുമ്പോൾപോലും വ്യത്യസ്ത അഭിപ്രായങ്ങൾക്കും വൈവിധ്യത്തിനും ആദരവ് നൽകുകയും വേണം.

(xiv) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ജീവനക്കാരുടെ-സ്വന്തവും, സ്ഥലംമാറി വന്നവരും- കാര്യക്ഷമമായ പ്രവർത്തിനിർവ്വഹണത്തിന് അത്യാവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങളും, വിശാലമായ ഇടവും ലഭ്യമാക്കേണ്ടതാണ്.

(xv) അവർ തങ്ങളുടെ തീരുമാനങ്ങൾ ഡേറ്റയുടെയും, മാനദണ്ഡങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം കൈക്കൊള്ളേണ്ടത്.

(xvi) അവർ അഴിമതിക്കും, ദുഷ്-പ്രവൃത്തികൾക്കുമെതിരെ സന്നദ്ധസജീവമായ ഒരു നിലപാട് എടുക്കേണ്ടതാണ്.

(xvii) ജനങ്ങൾക്ക് ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകുമ്പോൾ അവർ അന്ത്യോദയ(Last First) സമീപനം കൈക്കൊള്ളണം.

(xviii) തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളുടെ പ്രവർത്തന മണ്ഡലത്തിനുള്ളിൽ വരുന്ന വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് നിയമപരമായി ഉറപ്പുള്ള തങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ സ്വായത്തമാക്കാൻ ജനങ്ങളെ കഴിവുറ്റുവരാകുന്നതിൽ അവർ ഒരു സജീവ പങ്കുവഹിക്കേണ്ടതാണ്.
(ഖണ്ഡിക 18.1.1)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

541
പുതിയ മുൻസിപ്പാലിറ്റികളുടെ രൂപീകരണം
ശിപാർശകൾ

ഒരു മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആകുന്നതിൽ പ്രകടമായ മെച്ചങ്ങളൊന്നുമില്ല. ഇപ്പോൾ കേഡറുകൾപോലും സംയോജിതമാണ്. അതിനാൽ സംസ്ഥാനത്തിനും, തദ്ദേശജനതയ്ക്കും മൊത്തത്തിൽ കൈവരുന്ന നേട്ടങ്ങൾ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് ഡേറ്റാ അടിസ്ഥാനമാക്കി വ്യക്തമായ ഒരു നയവും മാനദണ്ഡങ്ങളും രൂപീകരിച്ചതിനുശേഷം മാത്രമേ സർക്കാർ വില്ലേജ് പഞ്ചായത്തുകളെ മാറ്റിത്തീർക്കാവൂ.
(ഖണ്ഡിക 18.2.3)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

542

18.3 സംവരണ സീറ്റുകളുടെ 'റൊട്ടേഷൻ'

ശിപാർശകൾ

ഇത് ഒഴിവാക്കുന്നതിന് 10 വർഷത്തിലൊരിക്കൽ മാത്രമേ റൊട്ടേഷൻ നടപ്പാക്കാനാവൂ എന്ന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു. അത്തരമൊരു തീരുമാനം 2011-ൽ സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ചെങ്കിലും നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

(ഖണ്ഡിക 18.3.2)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

543

18.4 നിയോജകമണ്ഡല വാർഡുകളുടെ അതിർത്തി നിശ്ചയിക്കൽ

അതിനാൽ 25 വർഷത്തിലൊരിക്കൽ മാത്രമേ അതിർത്തി നിശ്ചയിക്കൽ നടത്താവൂ എന്ന് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 18.4.2)

നടപടി: നിരസിച്ചു

544

SFC റിപ്പോർട്ടിന്റെ പ്രചാരണം

ശിപാർശകൾ

SFC റിപ്പോർട്ടിലെ വിവരങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കാനുള്ള ഒരു സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കണം. സംസ്ഥാന വികസന സമിതിയുടെയും DPCകളുടെയും ഒരു പ്രത്യേക സമ്മേളനത്തിൽ ഇത് പൂർണ്ണമായി ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതാണ്. കില ഇതിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട സവിശേഷതകൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ, തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിനിധികൾ, മീഡിയ, രാഷ്ട്രീയപാർട്ടികൾ എന്നിവർക്കായി പുറത്തുവിടേണ്ടതാണ്. KSAD ഡയറക്ടർ പ്രസക്ത ശിപാർശകൾ KSAD ജീവനക്കാരോട് വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. (ഓഡിറ്റ് കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് സ്വാഭാവികമായും കുറച്ചുസമയം എടുക്കുമെന്നുള്ളതിനാൽ).

(ഖണ്ഡിക 18.5.1)

നടപടി: വിശദമായ പഠനവും കൂടിയാലോചനയും നടത്തി സർക്കാരിന് അന്തിമ തീരുമാനം എടുക്കാവുന്നതാണ്.

545

18.6 ആറാം കമ്മീഷന്റെ ചെയർപേഴ്സണുള്ള പ്രോട്ടോക്കോൾ പദവി

ശിപാർശകൾ

അതിനാൽ ഏഴാം ധനകാര്യകമ്മീഷൻ മുതൽ പ്രാബല്യത്തിലാകുന്ന മുൻഗണനാവാറണ്ടിന്റെ ക്രമനമ്പർ 17-ൽ SFC അധ്യക്ഷൻ ഉൾപ്പെടണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

(ഖണ്ഡിക 18.6.4)

നടപടി: ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ഒന്നാം റിപ്പോർട്ടിൽ മേൽ ശുപാർശ നിരാകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. അംഗീകരിക്കേണ്ടതില്ല.

6-ാം ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ 3-ാം റിപ്പോർട്ട് വോളം III ശിപാർശകളും അതിന്മേലുള്ള നടപടികളും

1

താഴെ പറയുന്നവയാണ് ശിപാർശകൾ

- (1) വിജയപരാജയങ്ങളെ കുറിച്ച് ഗുണപരമായി എഴുതാൻ കഴിവുള്ള ഒരു സംഘം സ്വതന്ത്ര പ്രൊഫഷണലുകളുടെ ഒരു പാനൽകില വളർത്തിയെടുക്കണം. ഈ വ്യക്തികൾ സംസ്ഥാനത്ത് ആകമാനം കണ്ടെത്തപ്പെടുകയും, പരിശീലനം നൽകപ്പെടുകയും വേണം. ഈ വ്യക്തികളെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്ന് കണ്ടെത്തണം. ടാറ്റാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ് പോലെയുള്ള മികവുറ്റ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി അവർക്ക് ശരിയായ പരിശീലനം നൽകണം. ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവരെ പരിശീലിപ്പിക്കുക മാത്രമല്ല ഗുണനിലവാരമുള്ള പഠനങ്ങൾ നടത്താൻ കഴിവുണ്ടാകുവരെ അവരെ തങ്ങളോട് ചേർത്ത് നിർത്തി പ്രായോഗിക പാഠങ്ങൾ അവർക്ക് പകർന്നുനൽകാനും കഴിയണം.
- (2) ജേർണലിസത്തിൽ യോഗ്യത നേടിയിട്ടുള്ള ചെറുപ്പക്കാരായ പ്രൊഫഷണലുകളെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിൽ നിയമിക്കാൻ പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന് ഇപ്പോൾ ഒരു പദ്ധതിയുണ്ട്. കിലയ്ക്ക് ഇവർക്കാവശ്യമായ ദിശാബോധം നൽകുവാനും ഒരു ബ്ലോക്കിൽ രണ്ട് നല്ല പഠനമാതൃകകൾ വീതം തയ്യാറാക്കാൻ അവരോട് ആവശ്യപ്പെടാനും കഴിയും. ഈ പഠനമാതൃകകൾക്ക് കില വിശാലമായ ഒരു ഫോർമാറ്റ് നൽകണം. ജില്ലാതലത്തിൽ 'മെന്റർ'മാരുടെ ഒരു പരമ്പര തന്നെ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഈ ചെറുപ്പക്കാരായ പ്രൊഫഷണലുകൾക്ക് സഹായത്തിനുവേണ്ടി അവരുമായി സമ്പർക്കം പുലർത്താവുന്നതും തങ്ങളുടെ പഠനമാതൃകകൾ അവരെക്കൊണ്ട് സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിപ്പിക്കാവുന്നതുമാണ്.
- (3) നേരത്തെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെകില തങ്ങളുടെ പരിശീലനശാസ്ത്രത്തിൽ പഠനമാതൃകകളുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- (4) വളർത്തി വലുതാക്കാനും, പകർത്താനും കഴിയുന്ന നല്ല പ്രവർത്തന സമ്പ്രദായങ്ങൾ എവിടെയുണ്ടെങ്കിലും കില അത്തരം തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളെ പരിശീലന സ്കൂളുകളായി മറ്റ് തദ്ദേശ ഭരണകൂടത്തിന് അവയിൽ നിന്ന് കാര്യങ്ങൾ പഠിച്ചറിയാൻ തക്കവണ്ണം ഉപയോഗപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

മേഖലകളിൽ താല്പര്യമുള്ള തദ്ദേശഭരണകൂടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ടീമുകൾക്ക് ഫീൽഡ് പരിശീലനം നൽകാൻ കില ശാസ്ത്രീയ ചിട്ടയോടുകൂടിയ ഒരു പരിപാടി സമാരംഭിക്കേണ്ടതാണ്.

(ഖണ്ഡിക

7.27)

നിർദ്ദേശം: അംഗീകരിച്ചു.